

2

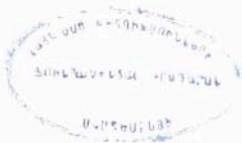
Deputy King by me of such
by 5 of
King by me of

 22 April 1789

ՇԱՐԱԿՆՈՑ
ԵՐԱՅՇՏԱԿԱՆ
Երզնյամուկներ
հոգևորականք

Ածայնոց և երջանկաց
սրբ փարդապետաց
մերոց Թարգմանչաց,
գկարգաւորու թիւնս
եկեղնցւոյ վայել-
չացուլ անողաց:

7764

ՏՊԱԴՐԵՑԵԱԼ

'ի սո՛րբ էջմիածին

'ի Հայրապետուն, և հրա-
մանաւ իսկ՝ ՏՆ Ղուկասուն
սբզն Կթլղկոսի ամ հնյոց:

Եւ 'ի պատրիարզուն սրբ Երուսա-
ղէսի՝ և Կոստանդնուպօլսոյ՝ Տեառ
Յովակիմայ և ՏՆ Զաքարիայ արհի
Եպիսկոպոսաց:

Յամի Քի Փրկչին մերոյ, ոչ ձթ:
Եւ 'ի թուականիս հայոց, ոմլլ

Ժախիւք ջուղայնցի Գէրաքեանց
Յակոբեան ըսրեսպաշտ Յօհանջան
աղային՝ քնակեցելոյ 'ի սուրաթ
քաղաքի:

A
1165
ՀԵՐԵՆԻ

ՀԵՐԵՆԻՍ:
ԵՐԵՎԱՆԻ ՏՄԻՆ
ԵՐԳԵՅՈՒՄԻՆԻ
Հողևորականք
Ընայնոց և երջանկաց
սքց Վարդապետաց
մերոց Թարգմանչաց
զՎարդանորու Թիւնա
Լիկեղեցւոյ Վայել
չացուցանողաց

Ըժ զճորանս Հոգւոյն արբին ,
 և ընդ ժամանակս ժամանակս
 երգէ ցին զեղանակաւոր Լորդս
 Երականաց : Նախ մեծն Սեւրոս , ըղ
 կարգն Նպաշխարուէ : Լաւ սբն Իսահակ ,
 զԼաւ շաբաթեանն : Սուէս քերթօղն ,
 զՕնրնդեանն , և զՍեծացուսցէքն ,
 և զՏնրնդ առաջինն , և զՍոխման առա
 ջին պատկերն : Լաւ և զկարգն Յարուէ
 սորակէ ասացեալ մեծն Սարգան ՚ի տե
 սուի Նթառամ ծաղկին . իսկ այլք ասեն
 թէ Նանիա շիրակուենին է ասացեալ :
 Լաւ զՍենտէկոստէին , և զՍարգաւա
 ռին , և զսբ Սրիսէրին , և զՅօհաննուէն ,
 և զՍարգարէիցն , և զՍարիսպետացն ,
 և զՍաքեւոցն , և զՍաղաւորացն , և
 զՍնտոնին . զայս ամ , ոմանք Նանիայի
 տան . և ոմանք Սորենացոյն : Սմ զաք
 յամենայնին , և զկարգ Սեծ տօնիցն ,
 Յօհան օճնեցին : զՏախիսիմեանց Նն
 ճինքն և զՏարցն , յի Սոմիտասն .

Յօհան մանդակուենին . և այլք ա

ա
բ
գ

26266

դ

ե

զ

597 աթ 1789թ.

Է սեն թէ օձնեցին : () հանգստեանն՝ և
 զՍարտիրոսացն , Պեարոս գետաաղբաձն .
 Ը և և ս զբաղումն ՚ի Սանկտեացն : զՍա
 թ զնաց ընդդէմ տաճկաց : () որս ըստ
 պատկերին , Սրբիդրմագլխորոսն : () ա
 Ժ ճագ օրհնուէ զեօթն ձայնին , Ստեփանն
 Ժ ան սիւնեցին : () վառին , Սերսէսկայ
 եցին . այլև զՍինոնէացեացն , և զՍաղ
 կազարդի հարցն , և զՏոգւոյ գալստեն
 չորս պատկերն , և զՍարգիստի զերկու
 պատկերն , և զՍոխմանն զերկու պատ
 կերն , և զՏրեշտակապետացն , և զՍո
 թանասնիցն , և զՍեոնդեանցն , և ըզ
 Սարգրէից զՏէ հարցն , զՍորահրաշն ,
 զՍայեաց սիրովն , զՍքէն հայցեմքն ,
 զՍբեազալի շարականն , զ() րհնեմք
 զբեզն , զՍսօրանձոն , զՍրարչականն ,
 զՍմանեղն : և ընչաք յոմանց՝ թէ և զսբ
 Սախօբայն և սորա՛ ասացելէ : նաև զա
 զու հացից Սիրակիկցն ամ : Սակ զՍսօր
 յարեաւն , զՍորոգելիղղիքն , և զՍո
 ուանցն , Սերսէս լամբրօնացին : զՍոր
 հուրդն անձառն , և զՍեծահրաշն ,

Ժ Բ
 Ժ Գ

Վրիգոր վկայասէրն : Օ արեգականն ,
 Վրիգոր ըսկիւռացին : Օ երգեցէքն ,
 Յակօբ կլայեցին : Ան ընդ ինձ յարմար
 և զի՛ն անասման ծովէն , և զի՛ն արգման
 չացն , Սարդան վարդպետն է ասացել :
 Ար զլոյս անձառն՝ զշարահինն՝ Սերսիսի ,
 Յօհաննէս պլուզ վարդպետն է ասացել :

ԺԴ
 ԺԵ
 ԺԶ
 ԺԷ

* Մենակալ Տ՛ր մեծա նուն *
 * համաճառալ ողորմու Թիւն *
 * զօրացուցիչ ամենե ցուն *
 * յուսացելոյ քոյդ յօգնու Թիւն : *
 * Ս ք յիշեցեալ հարց մեր սրբոց *
 * երգեցողաց զայս Շարակ նոց *
 * լէր ձեռքնառ ձեռաց մե րոց *
 * առ՝ տպագրումն այս սբ գը րոց : *
 * Ար ՚ի նոճաստիցս՝ արդ ըսկրսեալ *
 * քե՛ր եղիցի յաճարտ հա սեալ *
 * ՚ի փառս՝ հրգօր անոճանդ օրհնեալ *
 * այժմ՝ և յաճէա գոհաբա նեալ : *

✠ Ի Յովակիմայ և Ի յԱննայէ՝
յարմատոց բարեաց Յակոբեան տոհմէ,
չքնաղ շառաւիղ՝ Սարկամ բղխէ •
որ ՂԷբբայն կենաց մեզ պտղաբերէ •

Ստեփանն Տրապիստ Եանդիան Տիրահոյ
 Առաքին Սարգսիս Ի Յովնիկայ և յԱնայե :

Օրհնուի ԳԿ : (ւ)

ՍՐԳՍՄԻՕՆԻ

ԵՐԳՍՄԻՐԻՃՍՆԳԻՆՆՆ

ձօր ՏՆ . քանդի որ ծրնաւ զսնծամա
 նակն 'ի հօրէ ծրնեանն այսօր ծրնաւ
 յամուլ արգանտէ . տուք օրհնուի
 տուն զին մեզ ըզմայրն լուսոյ :

Զ ընծացէ՛ք որդիք մարդկան այսօր ծնին
 դեամբ սրբո՛ւհւոյ կուսին . քանզի
 որ տարաւ զանտանելին յարգանտի ան
 սերմնա՛պէս այսօր բռնեաց յարմա՛
 տոյն յեսեայ . տե՛ք : Եւբախուի՛ն աշ
 խարհի ծընաւ զմարիամ ամուլն աննա
 ւելե՛տեօք զո՛ւարթնոյն . որ ըզարե՛օ զն
 օրինաց հընոյն ծընաւ մարմնով զպար
 գեի՛չ նորոյս կրտսակի՛ն . տե՛ք : Եւյընդաւ
 մայր բանին ՚ի հօրէ՛ ծընեալ նախ քան
 զարուսեանկ . որ ըզոյնս երկնային ծա՛գե
 ցեր մարդկան ըզու՛ծիչ մե՛ զայ մըթու
 թեան . մաղթեա՛ բանին փըրկել՛ Լ զմե՛զ
 ՚ի մե՛ զայ մե՛րոց :

Եւյսօր լըցաւ խոստո՛ւմնայ առ նա՛հա
 պետան ՚ի զուսակէ՛ նոցին օրհնիլ անե
 նայն ազանց . զի յարմատոյ նոցին բըղ
 խեաց կոյսըն սը՛ որ ծընաւ ըզբանըն բար
 ձօղ մե՛ զայ նախահօրն . փառքս տա
 ցուք տու՛ողին մե՛զ զօրհնելն ՚ի կանայս :

Եւյսօր բո՛ւսաւ յաննայէ մորենին մա
 ղիամ

րիամ յոր վառեցան հուրն անձայի՛ն . զոր
 էտեա մովսէս զօրինակ կուսին ի սինա
 լէ՛ղեալ ըւստո՛վն անմատոյց . վառըս :
 Եւ յսօր դանձիւքն օրինակնքն յովակիմ
 ի՛ն աննաետուն մեզ ըղգեղմն ընդ՝ ո՛ւն ի չ
 ըղցօղն երկնային . յորմէ հոսեաց անձ
 րեւն կենաց ե՛ բըղխեաց անխա՛րհի ան
 բի՛ւրն իմատօրից . վա՛ : Եւ յսօր ծրնաւ
 մայրն ամո՛ւլ ըղքե՛ղ յարմատոյն յես
 սեայ ծառ կե՛նաց ծաղկեալ տիրուհի՛ .
 որ ետո՛ւր մարդկան ՚ի ժամո՛ւ սըտուղ
 զհայրն կե՛նաց զիջեալն ՚ի յերկնի՛ց . բա
 րեխօսեա սըրբո՛ւ հի՛ վա՛ անձանց մերոց :
 Եւ զնախագրեալսն յառանջագոյն գու
 շակո՛ւք մարգրէիցն . կատարեցե՛ր հայր
 երկնաւոր տա՛լով ըղկոյսն ՚ի յաննայէ՛ .
 ըղքե՛ղ բարեբանե՛մք արձ՛ հա՛րցրն մե
 րոց : Ա՛ր ՚ի լո՛ւմս անձա՛ռ ծնընդեան
 լատեասյեայ քո ՚ի կուսէ՛ն . այսօր հրա՛
 շիւք հօրմիածին յամո՛ւլ մօրէ ըղմայրըն
 քո սարգէեցե՛ր . ըղքե՛ղ : Ա՛ր զօրինակ
 մա

74
 5

մարիամուհու հոգիդ ցոնցելը մարգարէ-

ին, այսօր զաւանկ յովակիմայէ տո՛ւր ըզ-

Գ

լէս՝ ուրն վիմիծին, ըզքեզ: Վ՛շտը օրհնէ՝
ցէք բարձր արարէք ըզնա՞ յաւիտեան:

() ո՛ւնարձացիր սիօնըդ հին հանդիսա՞
րան տեսանողանցն, որ բազմա՞ գոյն օրի՞

նակօք գո՛ւշանկէցեր ըզծնօղ բանին ան
այ. բար: Վ՛ւրախացիր եկէ՛ զէյի դուս

տըր վէրի՛նըն սիօնի. քանզի ծընա՛ւ ՚ի
յաննայէ մաքո՛ւր ծընօղ քոյն փեսայի՛.
բար: Վ՛աճանայք և ժո՛ղովուրդք տօ՞

նախը՛մբօղք ծնընդէան կուսին. ընդ
յովակիմայ և աննայի ծնողանց սըրբոյ՞

ծնողի բանին բարձրա՛ն:

Գ

Վ՛աճապէտանցն աբրահամու համու հաս՛հա՛
կայ և յակոբայ. պարգևէ՛ցար ՚ի յայ
կոյս մարիամ գո՛ւստըր նոյին. երանեն
ազդ և ա՛ղինք այսօր ըզծնեա՛լդ ՚ի յա՛ն
նայէ: Վ՛շախին և մայր կէ՛նաց աջոյն
ծընօղ հօր միածնին. որ առ ՚ի քէ՛ն մարմ
նովն ընկէց զամբարտաւանըն յա՛թո՞

ուոյ . Էրա՛ : Ո՞ր բարձրացոյց զանկեալ
բնո՛ւիս ՚ի քէ՛ն ծնընդեանմբ որդին յեր
կի՛նս . ըզկարօտեալսն էլից հացիւ՛ և՛
ղմե՛ծատո՛ւնն ելոյծ ունայն . Էրա :

Ո՞ր ողորմեցար՛ իմեղըս ծնեալ մարդկան
հայր երկնաւոր ըստ մաբգարէի՛ն . Է՛ ե
տուր բնո՛ւեա այսօր պարգև՛ ըզկոյսըն
սբ ըզծնօղ որդւոյդ միածնի՛ . մաղթա
նօք սորա՛ իրմե՛զ ողորմեա՛ : Ո՞ր ցօղե՛
ցեր ՚իմեզ յամպոյ օրինաց որդիդ այսօր
զկոյսըն մարիամ . յորմէ՛ ծընար մարմնով
և բարձեր նովալ ըզմե՛ղս նախաստե՛ղ
ծին աղամայն . մաղթա : Ո՞ր մաբբեցեր
հոգի՛դ սբ ըզսիրտ և զարդանտ մօր քո
վառակցին . այսօր յամո՛ւլ ծնողաց
նորին ետուր ըզմայր բանին զօրհնիչն
և այի՛ . մաղթա :

Ո՞ր յսօր ցընծա՛ն երկնայինքն և՛ պար
ա՛ռեալ ՚ի բարձո՛ւնս , երգէ՛ն զերգըս
հոգւորս յա՛ւո՛ւր ծնընդեան սըրբու
հւոյն : Ո՞ր յսօր վերինըն սիօն գոչէ՛ զեր
գըս

զըս սրօրէիցն . զէրէքսրբէանն ա՛սե
 լով յաւո՛ւր ծնընդէան սր : Մ՛յսօր ա՛ս
 տէղք և լուսին՝ լե՛ւրէն Տրրձուէ լով .
 գովէն ըզլոյսն ՚ի Տօրէ՛ յա՛ւո՛ւր ծնընդէն
 լուսոյ մօրն : Մ՛յսօր ծէ՛րքն օրինականք
 մանկամբք նո՛րոյ սիօնի՛ . է՛րիտասարդք
 և՛ կո՛ւսանք խընդա՛ն ծնընդէ՛ մբ տիրու
 հւոյն : Մ՛յսօր գո՛ւնդք ա՛ռաքէ լո՛ցն և՛
 պարը՛ք նխատեսանցն յաւո՛ւր ծնընդէն
 մօր բանին էրգէն՝ ըզլիառս ՚ի բարձուս :

ԴԿ
 ԺԶ

() ա՛ռ կէ՛նաց տընկէա՛լ յաղի՛ն սբ
 կոյս . ո՛ր ըզհայրա՛ծի՛նըն բը՛ղիսէ՛ցեր զծա
 ղիկ . և ե՛տո՛ւր ՚ի ժամու զորդին պը՛
 տուղ մարդկան . զո՛րոյ զմա՛րմի՛նըն ճաշա՛
 կէա՛լ անմա՛հացա՛ք յուսո՛վ . վա՛սն որոյ
 օրհնաբանէ՛մք ըզբէ՛զ յաւո՛ւր քո՛ ծնըն
 դէանն : Վա՛նաւո՛ր երկի՛ր տիրու հի՛ և՛ ան
 դաստան մաքուր ՚ի վշո՛ց մեղանց . ո՛ր ըզ
 բո՛յսն է՛րկնային առանց սե՛րման ծը
 նար . ո՛րով զկէ՛նանցն ետուր ըզհաց սո՛
 վեալ բնու թէ՛ս . վա՛սն : Մ՛մպ թէ՛ թե

յէրկրայի՛ն ցանկո՛ւնց սբ հոյս . ե՛ վառա՛
 րան անայի՛ն բոցոյն . որ ըզց՝ օ՛ղն հայ
 րաբո՛ւղիս անձրեւե՛ցեր ՚ի բանական եր
 կի՛ր . որով բնո՛ւթեանս բուսան արդա՛ն
 րո՛ւթե սբ բոյսք . վասն ո :

Տբ
 Գ. Զ

« որ սիօն ծընե՛ալ մանկո՛ւնք սբ ա՛ւ
 ա՛ղանա՛ւն . շնորհազարդեալ՝ լք հոգ
 ւոյն անտո՛ւծոյ . օրհնե՛ցէք շհայրն երկ
 նաւոր յաճուր ծնընդեալ՝ն սըրբո՛ւ
 հւոյ կո՛ւսին . յոր օրհնեցա՛մք յանի՛
 ծից նախնւոյն : ՚Յբեամբ գառի՛նն անա՛
 րաախի՛ն վըրկեալ ժողովո՛ւրդք . յա՛ւ
 ո՛ւր ծնընդեալ՝ն մօր անտանե՛լուոյն ,
 գո՛վեցէ՛ք ըրվի՛ածինն՝ որ հաճե՛ցա՛ւ առ
 նո՛ւլ մարտի՛նն անսե՛րմն ի նմանէ՛ . յոր :
 Յառատա՛բո՛ւղիս շնորհայ հոգւոյն լո՛ւ
 սա՛ղարդեալ՝ լ ազդք հե՛թանոսաց . յա
 ճուր ծնընդեալ՝ն մօր բանի՛ն ծնողի ,
 զվառանկից որդւոյ շհոգին բարեբա՛
 նեցէ՛նք հոգւո՛ր երգո՛վ . որ մաքրա՛
 զարդեալ՝ ց շմարմնա՛րան որդւոյն :

Այսինն () զապիկայ եւ լինայի՛ ձեռնաց օրհոյ
 լ' Ծափիկն : () Բհոն-լի ալի : (Բ)

Ր նախի՛ մայ իմաստուէք տնօրի
 նէ՛ցեր զխորհո՛ւրդ սո՛ւրբ եկե՛
 ղեցւոյ . խո՛րադոյն անկեա՛լ ճի՛
 մո՛ւնս հաստատուէ ըզգասս անդանոց .
 անդանո՛ք սոցան խընայեա՛ ի մեզ :
 Ա՛ր շօրհնո՛ւթիւն նախաստեղծիցն
 անձադոյ՛ց անու՛ացեալ ի գաց . պայծառա՛
 ցեալ վայե՛ լնապէս ծաղկեցո՛ւցեր այս
 օր ի՛ յովակիմ՛ եւ ի՛ յաննայ . անդա՛ :
 Ա՛ր ըզխոստո՛ւմս արբահամո՛ւ նա՛հա
 պետի՛ն մեր ըստ հոգւոյ . քահանայս
 կան եւ թագաւո՛րանկան գաւազանայրն
 միացեալ ցո՛ւցեր այսօր ի՛ յաննայէ՛ .
 անդանո՛ք :

Ա՛նըսկի՛ զբն անձառեղի անբաւ
 շօրո՛ւի . որ յըսկը զբանց յաւիտենից
 իննամարկեցեր զորդիս անդամայ . գերա
 գոյն այսօր շնորհիւ վայեալ ցո՛ւցեր

Ծը նընդեամբ զմայր մի անծնի 7 քո ընտ
 բեւոյ . աշա : Սը յանէից բանիւ գոյա
 ցուցեր զաշխարհս ամէնայն . այսօր մար
 դասիրեալ տնօրինաբար ի յաննայէ
 արկեր հիմունս նորոյ աշխարհի . աշա :
 Ա՛ յամուլ երկրէ այսօր բուսաւ մեզ
 բարեբեր բոյսըն բարի . շուշան հով
 տաց ծաղիկըն զաշտաց միամայրըն մա
 ըիամ արմատ տրնկոյն անմահոլ թեան .

աշաւա :

Սը ՚ի վերայ քերօքէիցն ըստեալ հանգ
 չի սբանդ աստըւծ . այսօր հրաշախառ
 պարգևօք ցուցեր ծնընդեամբ ՚ի յան
 նայէ անթոռ փառաց յերկրի զսուրբըն
 մարիամ . օրհնեալ ար արծ հա՛րցըն
 ըմբոց : Սը ՚ի լեւինըն քորեբայ փայլա
 տակեալ հոլորդ անային հոգմով և շարթ
 մամբ յայտնեալ ի պակուց ումըն սուրբ
 մարգարէի . այսօր գըլթոլ թեամբ և
 ողորմոլք յարմարեցեր տեղի ի ջման .
 անձառէ ի խոնարհոլթի ի սիկ հան

72
 5

դարտ զօրինակեալն մարիամ. օրհն
Ար'ի կանոն թամանակաց ստորադրե
ցեր զանօրէնուէ. քոյ ըզտեղի. տաճար
է. քաղսիք շինեալ բարձօղ անուանըդ
քում բարձրելոյ. այսօր ստուգապէս
յայտնեալ ցոլցեր բնակարան ամու
թեան. քո զսուրբ կոյսըն մարիամ. օրհն:

Գ

Ազ աէր օրհնեցէք բարձրարարէք քրչ
ծրնեալն այսօր ըզմայր մարտէր բանին ըզ
միւ շտ կոյսն: Ար'ի զօրաց հոգեղինայ
էրդարանեալ սրբբուհին. ըզծրնեալն
այսօր օրինօք բնուէ զմայրն այ բանին
ի վեր քան ըզբնուութիս. բարձր արա:

Ար'ի զանուց մարգարէից է' յերջանի կ
անաքելոցն օրհնաբանեալ աիբու
հին. ըզուճիչ էրկանցն և այնի զմայրըն
կենաց ծրնեալն այսօր ի' յաննայէ.
բարձր արա:

Ծ

Անաւօտ խաղաղուէ և արուսեալ
զըւարթարար. այսօր մարիամ սրբբու
հին ի' վիսուրս քո քս ծագեաց մեզ ընս

26266

յորդուց օրինաց, անդառնալով սո-
 բօք ըզբեղ ըմբի շտ մեծացունցանեմք:
 Յրանխա անձային և անբեկ ըբիմանալի,
 այսօր մարիամ հրաշագեղ ծնեալ ՚ի
 յաննայէ ՚ի մայրո՛ւթի՛ք քո հրաշխրեալ
 ըբիստոս սրբի անտու՛ծոյ, անդա՛:
 հայանալ ապրեցուցիչ և տաղանար
 անբահամեան անտու՛ծ ընկալ, այսօր
 մարիամ ըլսասպայժանու միածին ծը-
 նունդ յայտնեալ ծնողաց, ՚ի ծնողու
 թի՛ւն քո կոչեցեալ միածին սրբի ան-
 տու՛ծոյ, անդա՛:

Եւ ճառե ընդ անդրննական ՚ի հրե՛-
 ղի նաց: այսօր հաճեցար ՚ի հողե՛ղինաց
 յայտնել թարգման անու՛թե՛ք քո
 զմի շտ կոյսըն մարիամ, անօթիւք սորա
 սողովեա մեղ անտը՛ւած: Եւ ժամանակ
 ծայոյ ծընունդ հօր է՛ական, այսօր սրբ
 բեցե՛ք յորո՛վայնէ ժամանակա՛ւ մայրի
 մօրէ անձառ մարդեղունք, անօթիւք:
 Զանայ քան զարուսեալ անմայր ծը-
 նունդ

LIBRARY

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Handwritten signature

նո՛ւնդ հօր ի՛ յե՛րկի՛նս . այսօ՛ր ընտրեցե՛ր
ի՛ մաստու՛թք զմայր անարատ անհայր
ծնընդէ՛ան քո՛ ի՛ յե՛րկի՛ն . ա՛ղօ :

տ

Ա՛յգաւ՛որ փառայց անճ հոգի՛դ կէ՛ն
դանարան . ի՛ շնորհաբաշխաւ՛ուր մեծի
ծնընդէ՛ն մարիամն՛ւ դըստեր դաւ՛թի
թագաւ՛որի՛ ծ . նորո՛գեա՛ զկենդանու ի
մերո՛յ թագաւ՛որի՛ Բ՛ն . զի օրհնե՛սցո՛ւք
ըզքե՛զ տէ՛ր այժմ՛ և՛ յա՛ւիտե՛ան :

Ա՛յգաւ՛որ կէ՛նայ և փըրկու՛թեան՛ մերո՛յ
հոգի՛ հօր և՛ որդւոյ . ի՛ յարմատոյն յես
սեայ բըղխման գա՛ւազանի՛ հասե՛լ ժա
մո՛ծւ . շնորհա՛զարդ պայծառայցո զգա
ւա՛զան իշխանու՛թե մերո՛յ հայրապե
տի՛ Բ՛ն . զի օրհնե՛սցո՛ւք
ըն՛ամն աշխարհի և ճա
ռա՛գայթ իմանալի հոգիդ սո՛ւրբ անյ .
ի՛ ցընծո՛ւթե աւուր ըըման ուրախուե՛
յովիկիմայ և աննայի՛ ծ . ա՛ղօ թի՛ւք սոցա՛
ըցո՛ զպէտըս կարեաց հայաստանեայց
է՛կեղեցւո՛ Բ՛ն . զի օրհնե՛սցո՛ւք
ըզքե՛զ տէ՛ր այժմ՛ և՛ :

Ո՛ր ՚ի բարձրո՛ւ թի՛ւ երկնից բարձր բա
 նի՛ւք բարեբանի՛ս տը՛րբո՛ւ Տի . ի շի՛բա՛
 նանէ՛ զի մեա՛լ հարսն ըղղե՛ցեա՛լ այսօր
 զարեգանկն արկեա՛լ ըղ.քե՛ւ և ընդ ոտի՛ւք
 զլուսինն ըստո՛ւ երա՛տե՛սանկ . օրհնո՛ւք
 երգով եկե՛ղեցի՛ք տիե՛ղեբայ այսօր տօ
 նե՛ն ըզյի շատակ ծնընդեան քո ՚ի մօրէ :
 Սէհա՛ գո՛յն սերօբէ՛լից և բա՛ղմաչեայ
 քերօբէ՛լից տի՛րամայր անտո՛ւն մա՛ծի՛ն .
 տա՛ղանանկ կը՛տակի սա՛մար ոսկի խորհրօ
 դա՛ւնօր խորան բանին հօ՛ր բարձրե՛լոյ .
 օրհնո՛ւ : Սարգարէ՛լից հանդի՛սարան և՛
 գրաւանկան կե՛նայ մարդկան մարիամ
 անտո՛ւն մա՛ծա՛մայր . ընդ ո՛ւնարան ե՛թն
 արփեան շնորհաց խա՛րիսխ յո՛ւսոյ հաս
 տանտու թեան զո՛ւգալ թի՛ւ ա՛ւսուրց դա
 ըո՛ւցս անցա՛ւնրայ . օրհնո՛ւ թեամբ
 երգով եկե՛ղեցի՛ք տիե՛ղե :

Յնձ ա՛ Մարիամ՝ յողջոյն շրէշտակին ,
 քանզի էջ 'ի քեզ՝ Լ՛ծ սուրբ ճողին .
 կայմելով զքնարեալդ՝ 'ի յերկրի երկին ,
 լինիլ բնակարան՝ հօր անեղ Քանին :

Ամենն Վէրքեաց Վճառելիս :

() Ի Դ՛ոսի աղ : (Գ)

ՄՐՏՈՒՐՈՒՆ անձառ ծա՛ծկէ՛ալն
 յաղգաց լէ՛ յա՛նխա՛նեանց յայ՛ս
 նեցա՛ն թ՛մամբ հրէ՛շտակա՛պե՛
 ախն այ՛սօր ա՛ռ կո՛յսրն մար՛խամ . զո՛ր առ
 տէ՛ր ո՛ւնիմբք բարե՛խօս վասն անձանց
 մե՛րոց : Ա՛նժա՛մանակն առ ի՛հօրէ՛ լէ՛ ան
 մարմնն ծո՛ցածին ծը՛նուեղ . այ՛սօր ա՛ն
 է՛տեօքրն գարբի՛հլի մարմնն զգե՛նո՛ւ ի՛
 սրբո՛ց կո՛ւսէն . զո՛ր առ : Ա՛նտանէ՛լին
 ՚ի համայնից՝ բո՛վանդակի՛չ բնուեց բո՛
 լորից . պարագրի՛ այ՛սօր մարդասիրա՛
 պէս յո՛րովայնի անարատ կո՛ւսին . զո՛ր :
 Ա՛ներե՛նցթ փառացրն հօ՛ր նը՛կարագրի՛ր
 անյե՛ղապէս . ի՛ ծառայի՛կան իտնարհի՛
 պատկէ՛ր ի՛ յարգանաի՛ հոգւով մաքրե՛
 լոյ . զո՛ր առ : Ա՛նսա՛հմանրն յէ՛ռթեան
 սա՛հմանե՛լեացս է՛ացուցիչ . ի՛ վեր բան
 ըզբանն սա՛հմանի՛ այ՛սօր յո՛րովայնի՛ սըր
 բուհւո՛ց կո՛ւսին . զո՛ր : Ա՛ւրախօ՛ւթի

արամեցեւոյ բնուէս բերկրեալ կոյս
մարիամ . զոր ողջունաբեր աւետեօք
կրեցեր զարձօղն ՚ի քեզ զօրէնս ողջու
նի . առնա՛ միշտ բարեխօսեա՛ն վասն ան
ձանց մե՛րոց :

Մը առաքեցեր զմի՛ածինդ ՚ի փրկուի
տիե՛ղեաց . անեղ է՛ն թեամբե՛ր զանիւ
մարմին ՚ի սբ կուսէն հայր երկնաւոր .
զոր առ քեզ ո՛ւնիմք բարեխօս վս ան
ձանց մե՛րոց : Մը զնախադրեալսն առ ՚ի
քէն մարգարէիւք եկիր կատարել . ան
մայր ՚ի հօրէ՛ անբսկրգեմաբար լինիլ
անհայր ՚ի սբբոց կուսէն . զոր առ քեզ :
Մը ՚ի լուսնն անձուից ՚ի քէն յայտնեալ
ծածկեալ խորհրդոց . ՚ի քէն մաքրելոյ
երջանիկ կուսին հօր զօրութիւն հովա
նաւորեալ . զոր : Մը զնախաւօրն անի
ծից երկանց լուծեր ըզդատակնիք . որ
ըզտրտմական սահմանեաց ծընունդ
անախտաբար ծնանելով ՚ի քէն . առնա՛
միշտ բարեխօսեա՛ն վասն անձանց մե՛րոց :

78
5

Որ անխմանա շիշ էս յէուէ՛ հայր անրս
 կի՛ղբն և անպատճառ . ի՛ փրկիս թեան
 մե՛րոյ սկի՛ղբան առաքե՛ցէր ըզմի՛ս ծինրդ
 մարմնանալ ի՛ սրբոց կուսէն . օրհնեալ
 տէ՛ր անսորւած հա՛ւրցըն ըմբոց : Որ ՚ի
 հօրէ՛ անմեկնելի անեղակից բանդ ան
 տըւած . ըզդասանպէ՛տ զօրութեանց
 վե՛րնոցըն նախընթաց քում գալըս
 տեանդ առաքե՛ցէր յանաշանդոյն . օրհն :
 Բըղխումն անճառ և անքրննին հսգիդ
 անեղ և համադոյ . զտնօրէ՛նութեան
 քում է՛անկցին մնբրազարդեալ ըզբնա՛
 կարան էկաւորութեան . օրհնեալ :
 Ի զտօր՝ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՛
 յա՛ւտեան : Ե՛կայք վըրկեալք կե՛նա՛
 ըսր իջմամբ բանին հօր ՚ի յարդանա
 կուսին . ընդ երկնայնոց դասուցն երգո՛վ
 ըզտօր՝ : Որ զանէ՛ծս երկանց ծնրդեան
 նախամօրն ելոյ՛ծ . անսե՛րմնապէ՛ս ծնանե
 լով յանապական կուսէն . երգո՛վ ըզ
 տօր՝ : Որք վե՛րրատին նո՛րոգեալք է՛ղէք
 ի՛

4

Եւ զհոն թե՛նէ՛ մեղաց . զնորսցօ՛ղ բնու
թեանս երգն՛վ ըզտէ՛ր օրհնե՛ :

17

Վրախ լե՛ր մա՛րիամ սբ՛ . ա՛ծածի՛ն . զի՛
ի տաճա՛րի՛դ մաքրե՛ցելոյ յանկա՛րծա՛կի՛
էկրն տը՛ . ըզքե՛զ օրհնուք՛ մե՛ծացուցա
նեմք : Վ՛րախ լե՛ր դո՛ւռն փակեա՛լ ընդ
սրո՛ցք մըտեա՛լ . բայց տը ա՛ծ խորայի՛ն .
ըզքե՛զ : Վ՛րախ լե՛ր աղբի՛ւր կրնքե՛ալ
չրո՛յն կենդանու թեանն . զո՛ր ծարաւելոյ
բնուէս ե՛տուր ՚ի յա՛րբնէմն . ըզքե՛զ :

11

Վ՛ր յանէ՛ից անմարմնական զօրաց էանի
հայր ա՛նրսկիղբն . ըզզօրա՛պէ՛տ խըմբե՛ց
նոցա՛ աւետաբե՛ր այսօ՛ր առաքե՛ցելը սու
բանի՛քո՛ խորան սըրբո՛ւ թեանն . աղա՛չա
նօք սո՛րս ո՛ղորմեա մե՛զ անտը՛ւած :
Վ՛ր ՚ի կառս քերօթե՛ից բա՛ղմեալ լոյս
քան զարե՛ յառա՛ջ . ՚ի հոգանի՛ւ թեայ
հա՛ճեցա՛ր այսօ՛ր տաճա՛րի՛ բաղմի՛լ փա
ռաց մաքրա՛զարդեալ ո՛րովայնի՛ . աղա՛ն :
Վ՛ր ՚ի ստուէ՛ր ճըշմարտու թե՛ . խօսեալ
յօրէ՛նս տե՛սանո՛ղօք . այսօ՛ր ՚ի դը՛ւսխ

գրէ ընց նոցին հովանացեալ սրբոց կու
 սին ՚ի բնակուէ քում էանկցին . աղաւ
 Վրախ լէր մարիամ կոյս անասպական .
 զի ՚ի հայրական ծոցոյ անմէկնէ ՚ի որդին
 ՚ի քո յանձն առնու բնակիլ յորովայնի :
 Վրախ լէր երկին վէ հագոցն քո՛քէ հո
 ղէղէն . որ զանտանէ լին երկնից և հրէ
 ղինաց դասուցն ՚ի քո ընկալար մաքրա
 կան որովայնի : Վրախ լէր սիւն հրէ
 ղէն ընտոյն աշտանակ . որ զարարչականն
 եղականաց լուսոյն ՚ի քէ զ տանէ լով
 ծագեցեր խաւարելոցս : Վրախ լէր
 սամար ոսկի երկնային հացին . որ զառ ՚ի
 վէրուստ իջեալ ըզմանանայն կենաց՝ նո
 ղոյս պարգևեալ կերակուր ի սրայիլի :
 Վրախ լէր ամպ թեթեւ գեղմս ՚ի մանա
 լի : որ ՚ի բանական երկիր հէղեր զանձրե
 կենաց՝ արդիւնա ընդ գործոց հաւատոյ
 պրտոզաբերեալ : Վրախ լէր դո՛ւսարր
 լուսոյ մայրան հարսնացեալ . քանզի յղա
 ցե՛լոյն ՚ի քէն համախմբեալ վերնոցն

որդիք սիօնի երգէն ըզվանու ՚ի բար
ձուռնս :

ԳԼ ԺԶ Բարձրաբար խորան լուսոյ անվայ
բախտակարիւոյն կենաց . որ եղէ՝ րարե
էլք արեգականն արդարուէ՝ և նըստե
լոցս ՚ի խաւարի լոյս ծագեցէ՝ րվան որոյ
ամենեքէն՝ ըզքեզ միշտ մե՝ ծացուցնեմք :
Բնապական տաճար և մորե՛նի՛ անկի՛ղե
լի՛ . որ զանշէ՛ ջ հսւր անու թեանն ՚ի
քեզ տարեալ կրեցէ՝ ր . որ ո՛վ բնուէս կի
ղեալ շիջան կրից բոց . վան որոյ ամե :
Կենդանի տապանակ կտակարանաց նո
րոյ ուխտիս . որով է՛ ք յերկիր անէ՛
ատեաց հորդեալ . հոգւով ՚ի քեզ տրպա
ւորեալ բանին . վան որոյ :

ԳԼ ԺԷ Բարձրաբար սբ կոյս անապական տա
ճար . անպրադի՛ծ էին բն լորից բնուէ՛ց
լայնանաւալ տեղի՛ . այսօր ընդ բերկրա
կան զուարթնոյն կրեցէ՛ր սւեատեօք զտ՛ր
ըն տերանց ՚ի քե՛զ . ա՛ռ որ մաղթեմք բա
րեխօսէ՛լ վասըն մեր անլուէ՛լի ձայնի՛ն :

Երևանն ալ Վտակաց տանն ան Տոմանց
 վիճակեալ տեսանողացն ճայնիւն արբ
 մամբը ը զմայլեցար . այսօր զանթանսմբն
 ծաղկեցար ը զծաղիկ ի թամուռ տանլվ
 զպրտոնը . ան ու որ մաղթեմք : Այսօր
 ի բեզ լըցեալ ամովսածնին բարբան .
 որ ի փրկուածիւն հասարակաց տունեալ
 նըշան բնուածե ազդի մարդկանն . ան հա
 կոյս յղասցիւ եւ ծընցի որդի զընդմեզ
 յայտնեալն անձ . ան ու որ մաղ :

Թագուհի երկնից՝ սբ Աղյս աննրման,
գերազանց պարծանք՝ սեռիս աղամեան,
ակն արփիափայլ՝ Մբեուն ծագման,
Բանին անբա՛նի՝ մարուր գրկարան:
Հորն երկնա՛ւորի՝ հարսն անախտական,
Եթ՛նարփեւն շնորհաց հոգւյն օթեան:

Կանօն Մայայցոսեւ Ռեան Տրափալուդիէ :

() րհնութի բձ : (րէ)

Ն Բ Ե Ն Ե Յ Ի Բ

Արդեւ Տի գաւրջիէ լի աւե
տեօքն . սր քարոն շեացն ըզ
գալ ու ստ արքայ յին ինն
է յերկնից : Ա զջոյն ընդ քեզ մարիամ մի
քեզ ուրբ հոգին եկեացէ . ե զօրոն լի
բարձրէ լ ո յն լի վերայ քօ հովանաացի :
Ա ը ծնանե լոցնէ ի քէն լիարայի լի ա
ւաջնորդ . ե ընդ հանուր քարոյի
անձ հրզօր անմահ բանն :

ՄԷրախ լե՛ր բե՛րկրեալ ա՛մենայն կոյս .
 ո՛ր ծընա՛ր աշխարհի զարդարո՛ւ թե՛ արե
 գանկն . ո՛ր լուսա՛ւ սրեաց զա՛յգս ո՛րդւոց
 մարդկանն : ՄԷրախ լե՛ր բե՛րկրեալ
 դո՛ւռն կրնքեալ . ո՛ր ծընա՛ր աշխարհի
 զթա՛գանձորն քս՛ . ո՛ր նրա տի՛ ի վերայն
 արու՛էսա աթոսո՛յ : Ա՛յ զմն ի մանալի զոր
 է ա՛նս գե՛ղէ՛ն յառաջ քան զայս հա՛ւա
 տացեալ . ի մանա՛ք զա՛նձա՛ն է լի՛ ըզը
 նո՛ւնդ . և երկր՛բալս գե՛ղք ո՛ր ՚ի կուսէ՛դ
 մարմնացա՛ւ սատրճա՛ծ :

ԴՃ
 5

Ո՛ր դասո՛ւց երկնա՛ւ ո՛րայն անի՛ մանալի .
 այսօր հողե՛ զինայն յայտնեցեր ըզմա՛ծ
 կեալ խորհո՛ւրդ . ո՛ր հնեալ աէ՛ր անձ
 հարցըն մե՛րոց : Ա՛ր բա՛ղմաչեայ քրօ՛բէ՛
 ից անտե՛սանելի . կե՛րպացեալ ըզմե՛րս
 ՚ի սըրբո՛յ կուսէ՛ն տընօրինադա՛ւր . ո՛րհ :
 Ա՛ր առա՛ւել բա՛րձրացեալդ ես յա՛ւի
 տենից . մըշտըն ջե՛նաբո՛ւ զիս լըցուցի՛չ
 և աղբի՛ւր կե՛նդ անարա՛ւր . ո՛րհ : Ա՛յ ար
 ո՛ր հնեցէ՛ք բա՛ւ ըձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛ յա՛ւի
 տե՛ան :

Գ

տէ՛ան : Ս՛ր ըղկէ՛րպա՛ն ըանըս ծառա՛յի է
 ա՛ն . և ըղմէ՛ զս ՚ի մա՛րմնի՛ իւրու մ՛ դատա՛
 պա՛րտեաց . անդ ա՛ն զա՛ր գովէ՛ ըն՛վ բա՛ թ՛ճ :
 Ս՛ր այսօր մա՛րմնայա՛ն է ՚ի սը՛րբոյ կուսէ՛ն
 յա՛ զա՛գս անի՛ծ իցն . և է՛ բարձ ըղպա՛տու
 հասնա՛խաստեղճ ՚ին . Ժո՛ղո՛վն ըղքառա
 շէ՛լ բա՛ թ՛ճր : Ս՛ր է՛ ըն ՚ի բարձուհըս գէ՛
 բէ՛ալ ըղղօրո՛ւ թի՛ մահո՛ւն . այսօր բա՛ շխի՛
 անապաղանո՛ւ թէ՛ պարգէ՛ք մա՛րդկան .
 քա՛ հանա՛յք հո՛գէ ո՛ր էրգո՛ վա՛ռա՛ն է՛
 Լ բա՛ թ՛ճր ա՛րարէ՛ք ը՛զ :

Մ՛նկան ՚ի մք առաջի՛ քո ա՛ծած ՚ին . և ա՛
 զա՛ շէ՛ ՚ի մք զանա՛րա՛ս ըղկո՛յսդ : Վա՛ր է՛
 իսուե՛ս վա՛սն անձա՛նց մերոց . և ա՛ զա՛
 շէ՛ ա՛ զմի՛սա՛ ծի՛ն որդի՛ն : Պը՛րկէ՛լ ըղ
 մեղ ՚ի վո՛րձու՛ թէ՛նէ . և յա՛մե՛ն ա՛ ՚ի յն
 վրասն գից մերոց .

()՛ր հնէ՛ մք ը՛զքէ՛զ ա՛րձ ը՛նդ ա՛ն մարմնո՛
 ցըն դատուց . ո՛ր ՚ի բարձուհսդ ես բնա՛
 կէ՛ալ իննայէ՛ա ՚ի քո՛ արարա՛ծս : Վո՛վէ՛ մք
 ը՛զքէ՛զ մի՛սած ՚ին ո՛րդի՛ և՛ բանդ ա՛րձ . ո՛ր

Բ՛ճ
 —
 —

—
 —

Ի կո՛ւսէ՛ն մարմնացա՛ր . խնայե՛ա ի քո՛ :
 Բարեբանե՛մք սուրբ զհոգի՛դ որ նորո՛
 գօղո՛ւ ես և կեանք . և միաբան՝ ասան
 ցուք փառք ի բարձո՛ւնս ան :

ԳՃ
 մի

() Ապո՛ւմըն հրաշա՛լի որ անյայտ էր ի
 մէ՛նջ . և բանըն հայրական անբոբո՛ւնե՛
 լի հո՛ւր փայլա՛կնացեալ և ի մարմնի՛ բնա
 կեցաւ . անմընաս պահե՛լով զարարա՛ծս
 ամենայն : () Ապո՛ւմըն հրաշա՛գործ որ
 ի կո՛ւսէ՛ն ծագեցաւ . ձառնա՛յց թե՛ լով
 զարարա՛ծս ամենայն . երկի՛նք ցընծայ
 ին և երկի՛րս ուրախանայր . և քո՛ սաստր
 ճա՛ծ ընդ մարդկան շրջե՛ցաւ : () Աքե՛զ
 ապա՛ւ ի նիսք ամենասրբո՛ւ հի . գե՛րա՛
 գոյն և հրաշա՛լի և բաշխօ՛ղ բարու՛է՛ց .
 աղբի՛ւր ես ծարաւեաց և հանդի՛ստ ա՛շ
 խատե՛լոց . և է՛ղեր վերընկալ անձայնի՛ն
 բանի՛ն :

ԳՃ
 ճշ

() անձա՛ւե լի լո՛ւսոյ մայր և ըզբնա՛
 կարան անբոկը՛ զբնակից որդւո՛յն , օրհ
 նո՛ւ թեալ՛ մք մեծայնօ՛ւցանե՛մք :

() անհաս տընորէ՛ն ու թեան մայր , և
զանձնաւ որ տաճար այբանին . օրհնու :

() բոլորից վըրկու թեան մայր , որ զան
տանէ լին էից ՚ի յարգանտի եբարձ . ըզ
նա՛ ամենեքեան օրհնու :

Ասխայաւ խտեան՝ Դնունդն ՚ի Տօրէ ։
 մարդացեալ ծնանի՝ ՚ի Արյս ՚ի մօ ըէ ։
 զոր փառաբանեն՝ հրէ շի.ք ՚ի յերկնէ ։
 և մուգքն Ը հովիւնս՝ պաւնեն ՚ի յերկրէ ։

Կտեօն Նահեդեանն Վր. Գրադեոյ աւուր :

(Օրհնութի շէ : (Է)

Սրճո՛ւրդ մե՛ծ և սքանչեղն ո՛ր
յայտմա՛ւ և ո՛ւր յայտնեցաւ . հո՛
վիւքն երգե՛ն լէ հրեշտա՛նք Կս
տանն աւե՛տիս աշխարհի : Օրհնա՛ւ նոր
արքայ ի՛ բեթղէ՛ հէ՛մ քաղաքի . որդիք
մարդկանն օրհնեցէ՛ք . զի վասնն մե՛ր
մարմնացա՛ւ : Վնբա՛ւ ելին երկնի և երկ
րի ի՛ խանձարո՛ւրս պատեցաւ . ոչ մեկնե
լով ի՛ հօրէ՛ք ի սբ յայրի՛ն բազմեցաւ :

Վյսօ՛ր ցնծանն երկինք ի վերո՛ւստ մե՛ծա
պայծա՛ւ աւետեօք . և արարածք ամե
նա՛յն զգեցանն հանդերձ փրկու՛թէ :

Վյսօ՛ր յայրինն բնծայեցաւ ք՛ս որդի՛ն
անյ . և հրեղինաց բազմու՛թիս և քն յե՛րկ
նից յե՛րկիւր վայրի՛ջեալ :

Վյսօ՛ր հովուա՛
ցրն տեսեալ զարդարո՛ւէ՛ արեգակն .
և ընդ հրեշտակս երգէ՛ ի՛նն վասնք ի՛
բարձո՛ւնս անյ :

Վ՛ հօրէ՛՛ ծագեցար լուսա՛ւորե՛լ զարա

անաւելե՞ր չբա՛րձր :

Երախլէ՛ր անձանձի՛ն յոյս և իրըկն՛ւ
Թե՛ մայր . ըզքե՛ր զ ընդունօղ լուսն՞ :
մեծայուցտնե՛մք : Ս՛զքե՛զ լուսոյ մայր
և կոյս . ըզքե՛ր զ գանձըդ կենաց անձային .
ճայնի՛ւ ցընծու թեա՞մք մեծա՛ն : Ս՛այր
սուրբ անարատ լուսոյն . հրե՛շտակային
օրհնուք պատուէա՛յ ըզքե՛ր զ մեծա՛ն :

Ս՛մէնիմաստ սմենից հայր բազմազէ՛զ
խնամօղ ստեղծօղ և ան՛ր բո՛լորից . անե՛ղ
և է՛իցս էանկ . զո՛ր միշտ օրհնե՛ն դասք ան
մարմնակնացըն յաւէ՛ծբարձր հընչմամբ :
Ս՛ր կէ՛րպարան և կնի՛ք Տօ՛ր անեա՛լ վա՛
սըն մե՛ր ծանայի կերպ ի՛ կուսէն . ո՛ր է՛ն
ի՛ յա՛թոռ վառայ անտե՛ս վերնոցն , ի՛
յայրին իջե՛վա՛նի և ի՛ մրսո՛ւր անբանից
բազմեա՛լ : Ս՛ ի՛ կուսէն մարմնացեա՛լ
բանն է՛կայք թո՛ղով՛ւրդք ընդ հո՛վիւ
սըն բարեբանեցո՛ւք և լ՛մոգո՛ւցն ե՛ր
կրպազեցո՛ւք . ընդ երկնային զօրսն
ե՛րգե՛սցո՛ւք վառք ի՛ բարձո՛ւնս ան :

այսօր արարի չնէրկնի՛ և երկրի : Ի՛ր մաք
րեացն ըզյո՛րդանան և լուսն ըզլուսաշ
խարհի՛ . զո՛ր օրհնէ՛ ծ՛մնանդա՛դարարա
րածք ամենցն շէ՛ակիցըն հօր և հոգւոյն :
Ոյս ՚ի լուսոյ ծագեալ ՚ի հօրէ . և լու
սաւորեաց ըզ տիեզերս . ծնո՛ւնդ ա
նապական յանըստուէր լուսոյն . զո՛ր
միշտ փառաւ՛որէն դա՛ւք ա՛նմարմնոցն :
Յայտնի է ՚ի հրէսատանի՛ արձ և ՚ի բեթ
ղէ հէ՛մ ծընեալ յայրի՛ն . մանո՛ւկ ան
ժամանակ ՚ի հօրէ . և ժամանակաւ գոյա
ցեալ ծընեալ լինի՛ ան՛ըծ և՛ մարդ :
Զ՛լ հովուացըն տեսեալ ըզհրա՛շալի
ծագու՛մն աստեղն . փո՛ւթ ապէ՛ս եկեալ
տեսին մանո՛ւկ եղեալ յանբանի՛ց
մըսուր . զո՛ր միշտ փառաւ՛որէն դա՛ւք
ա՛նմարմնոցն : Ի՛ջրնդա և ուրախ լէր ան
հարսնացեալ մարիամ . քանզի՛ ո՛ր ի քէն
ծընաւ փրկիչ՝ տէ՛ր է՛ օծեալ ՚ի քա
ղաքի՛ դաւթի . զո՛ր միշտ փառաւ՛որէն
դա՛ւք երջանիկ հովուացն :

48
Տ

Ը կո՛ւսական յորո՛վանէ ծնեա՛լ մարմ
 նով, որ յանա՛ջ քան զյաւիտեանքս
 բանդ ի հօրէ՛. երգեացուք տէ՛ր արժ
 փանաւ ո՛րեալէ անո՛ւնքս: Եւքե՛րօքէս
 բաղմեա՛լ ընդ հօրանը՛ւկի՛ղբն ո՛րդի. ան
 ձանս՛ր բարտղայցեալ ՚ի խանձա՛րուրքս
 պատեցար. երգե՛ս: Եւ մե՛նայն բարո՛ւէ՛ց
 տըօղ անգի մարդկան. և ՚ի մո՛գո՛ւցն
 այսօր ընծայե՛ցար. երգե՛ս: Եւ զարժօր
 նէ՛ցէք բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւի
 տեան: Եւ յանձառե՛լի՛ աթո՛ս ընդ հօր
 փանակի՛ծ՛ց բա՛նն ի՛յերկրի՛ երևե
 ցա՛ւ. օրհնէ՛: Եւ ՚ի կուսէ՛ անապահան թա՛մ
 գաւոր ծընա՛ւ քս՛. և ՚ի հրե՛շտակայ ան
 դանդա՛ր փանաբանի՛ արժ. քահանայք
 օրհնէ՛ցէք:

5

Եւ յա լուսո՛յ մայր և կենարար բանին
 բնակա՛րի՛ն րան. քե՛զ երանիցեն անգգ և
 ազի՛նք ամե՛նայն: Եւ տե՛ղծողին մայր և
 հրնու՛թե՛ կերպի նորոգողի՛ն շին. քե՛զ
 երանիցեն: Եւ յա ծա՛գեցաւ ՚ի քէ՛ն նրս
 տե՛

տե՛լոցս ՚ի խաւա՛րքի՛ն . քե՛զ ե՛րա :

() Կ՛հաւո՛ր բա՛րբա՛ւրս վե՛րնո՛ցըն հո՛
գե՛ւոր հընչմամբ երգո՞վ ընկա՛լեա՛լ հով
ու՛ւնցն օրհնէ՛ին ըզ՛ծըն՛ո՛ւնդ ե՛րբ ըզ՛
ծագա՛ւմըն յանմեկնե՛լի՛ լուսո՞յն : Հրե՛շ
տակա՛պէ՛տին աւետե՛օքն ընթա՛ցեալք ՚ի
յայրն , տե՛սին զի նո՛ւաստա՛ցեալ էր ան
տե՛սըն սեբօ՛բէ՛րց . մանո՛րէկ եղեա՛լ
յանբանի՛ց մըսո՛ւր : Ա՛յի տե՛լով մոգուցն
ըղիւն՛յլու մն աստե՛ղն , սա զմ՛ծ գու՛շա
կեալ լինի . զի ՚ի տե՛սի՛լ մարմնացե՛լոյն
Ժամանեա՛ւն նըմա՛ր մատո՛ւցանե՛լով
զե՛րկըրպա՛գու թի՛ն .

Ա՛յսք անմարմնականք երկնա՛ւոր զօ
րացն ՚ի մէ՛ջ հո՛վու՛ացն օրհնէ՛ին ըզ՛ծա՛
գո՛ւմըն լուսո՞յ մե՛ծին ՚ի հօրէ՛ր մեղ ՚ի
փրկե՛լի : Ա՛ւ մո՛ծ գքն աստե՛ղբ նըշմա՛ւ
եկի՛ն ՚ի բեթղէ՛հէ՛ մե՛րկի՛րպա
գին յո՛ն . և ՚ի յայրին մատուցի՛ն զընծայս
խորհրդո՞յ : Ա՛ւ հովի՛ծ էքն ե՛րդէ՛ն ընդ
հրե՛շտակը՛ս փա՛ռք ՚ի բարձո՛ւնս

ԳԿ
ՁԶ
Մ

մէ՛ ծի՛ղ ո՞յ . ո՛ր է՛ կի՛ր և վր՛րկէ՛ցեր ը՛զախ՛ե
զէ՛րս . քոյո՛վ յայտնու թեամբ՛դ :
Ս՛մէ՛ն ագո՛վէ լի և՛ քան զէ՛րկի՛նքս բա՛րձ
րա՛գոյն ո՛ր զանհա՛սանէ՛ ը՛զտ՛րըն
յո՛րովայնի . քո՛ւմ՛ կրէ՛ցեր , և՛ ցընձո՛ւ ի՛
աշխարհի՛ ծընա՛ր . վա՛սն որոյ ա՛մնէ՛քեւն՛
ըզքե՛զ մի՛ շամե՛ծ ա՛յուցանէ՛ մք : Ս՛մէ՛ն ա՛
պայծա՛ւ բե՛րկրեա՛լ մի՛ շտ կոյս ո՛ր զան
բա՛սէ՛ լի ըզբանն անձա՛ւաբա՛ր յը՛ղա
ցա՛ր , և՛ ըզմարմնա՛ցեա՛լն անձ՛նա՛նէ լով
իքէ՛ն . վա՛սն որոյ ա՛ : Ս՛ լե՛ռնէ՛ վէ՛մն ա
ռանց ձե՛ռին հատեա՛լ զանիէ՛ս գո՛ւ
շակեա՛յ զանսե՛րմն ըզձնու՛նդ . քո՛ հա՛րսն
է՛րկնաւ ո՛ր . մայր և՛ յե՛տ ծը՛նընդեա՛ն
մը՛նաչո՛վ կոյս . վա՛սն որոյ ա՛մե :

Կահօն Կարորդի աճարն :

() Բհու-ի գկ : (Է)

Ս՛կի՛ց հօր և՛ հո՛գէ՛յն՝ անը՛սկի՛ զբն
որդի՛ անմայր յա՛ռաջնու՛ մնանդ
բանի՛կ և՛ Է՛ հօր յա՛ւիտեա՛ն :

Իձոցոյ Տօրանսքեալ էդեալ ի մլտո՛ւր
 անբանից՝ բանդ անսորձ անձ յայտնեալ :
 Իս՛ ծընեալ ՚ի քաղաքի՛ դաւթի՛ քարո՛
 ղէն՝ հովիւքն ընդ հրեշտակս , և մոգքն
 հանդէրձ աստեղբն :

Ա՛ր ըզմարմնացեալն տիրաբար ի՛ յորո՛
 վայնի՛ քու՛մ կրեցե՛ր , ուրա՛ իս լե՛ր
 անհարսնացեալ մայր : Ա՛ր զանտանե լին
 էից ՚ի յարգանտի՛ անսպահանաբար կրե՛
 ցե՛ր , ուրա՛ : Ա՛ր զանրչակից բանըն
 դոյացեալ ըստուգապէ՛ս անխարհի՛ ծը՛
 նար , ուրա՛ :

Աքանչեւագո՛ ըծ անձ զքե՛զ բարե՛
 բանե՛ք , որ ի՛ քրօբէակս՛ անթո՛
 ըդ նրստի՛ ս անձ հարցըն մերոց :
 Արու՛մ ոչ բաւեն երկինք ընդ ունի՛ լ
 զանբաւե լի՛ զբընու ՚ի դ , յարգանտի կու
 սի՛ն բնակեցար ծընար անձուսպէ՛ս
 անձ հարցըն մե՛ : Յոր վեցթեան սրօ
 բէքն ոչ իշխէին հայի՛ ՚ի քո՛ աստու՛ս
 ծու՛ղ , տեսանե՛ ըով ՚ի գի՛րկըս կուսի՛ն

դ
 հ

4

զսորմացեալք, օրհնէին ըզքէ՝^մ ^ն զ
 արծ: Ա՛ղար օրհնէցէք և՛ բա՛րձրա՛յ
 բարե՛ք ըզնա՛յ յա՛ւիտեա՛ն: Ա՛ր ՚ի կուսե՛
 անապահան թափաւոր ծընաւ քրիստոն
 տոն՝^մ սաստըւած. յորըմէ՛^մ զոմբոմ
 զան իմանալի զօրութիւնքն օրհնէցէք
 ժողովուրդք. և՛ բա՛: Ա՛ր մըկըրտեցաւն
 ՚ի յորդանան և՛ ըւսաց ըզտի՛ն զեթ՛^մ ըս
 ի՛մեղաց. վը՛կայեա՛ւ և՛ ձա՛յնի՛^մ ը
 հօր, և՛ երեմամբ սուրբ հոգւոյն օրհնէ
 ցէք. քա՛հանայք. առա՛ւելլ բարձրացո՛ւ
 ցէք ըզնա՛յ յա՛ւիտեա՛ն:

մ

Եւ զձա՛ծին սուրբ կոյս անհարսնացեալ
 մարիամ, որ օրհնեալդ ես ՚ի կանայս.
 զքէ՛զ օրհնեմք մի՞շտ որ արժանիդ ես
 մեծացո՛ւցանեմք: Ա՛նապահան տա՛ճար
 և առա՛գաստ ըստոյ. որ ի՛քէ՛զ վեասայա
 ցեալ բանըն կենաց բնակեցաւ. զքէ՛զ:
 Հուրըն կենդանի՛^մ որ ՚ի մորէ՛ն ին վառե
 ցաւ. զոր անվը՛նաս յարգանտի՛ք բում
 կրէցեր և ծընար արծ և մարդ. զքէ՛զ:

Որ կէրպարան հօր և՛ արարչանկից բանդ ,
 վասն փրկու թէ՛ անգի մարդկան այսօր
 ի կո՛ւսէ՛ ըղկերպարանն ծառայի ըզգե-
 ցար մարդասիրա՛ պէ՛ս . քո՛ անմէնակե՛
 ցոյց գալը՝ ստեամբդ ողորմեամե՛ղ արձ :
 Որ յանմատոյց ըւստոյ ծածկեալ ընդ
 հօր և սո՛ւրբ հոգւոյն ի՛ քրօբէականն
 հանգչէ՛իր յաթո՛ւ . այսօր խանձարրօք
 պատեցար և յանբանից մը՛ սուր եղար
 մարդա՛ : Որ եկիր ի՛ փրկու թէ՛ ևն անգի
 մարդկան թա՛գաւ լոր փառաց . քո անձա՛ռ
 խոնարհու թէ՛դ . այսօր ըզմեղօք դատա՛
 պարտեալ անձն ի՛մ իմա՛հ նորո՛գեա՛ ի
 կեանսըդ . յա՛ւ իտե՛նից մարդասիրա՛
 պէ՛ս . քո՛ անմէ՛ :

11

Եւ ծընեալ այսօր ի բե՛թ շէ՛հէմ ի՛
 յայրին . և՛ դասը՛ք վերին զը՛ւարթնոցն
 սոսկացեալ զարմացեալ կա՛ յի՛ն . զի
 տեսին մարմնով ծընեալ ըզբանն արձ :
 Եւ ըսքանչե լիք եղէն այսօր ի բե՛թ շէ՛
 հէմ ի՛ յայրին . կո՛ւսի՛ ծընանիլ արձ և

12

մարդ, անսպասելի մեծ աշխարհ կուսակալն
 որովա՞յն յնի՞ն. զի տեսին: Աստուղըն
 գնալ շակէ՛ր մոզո՛ւցն առ ՚ի բերել զըն
 ծայս անստու՛ւած ո՛ւր թեանն, և հո՞վի չքն
 ընդ հրէ՛շտակս երգէ ՚ին աներո՛վ, վա՛ռք
 ՚ի բարձուես ան՝ որ առանքեաց ՚ի վրդկո՛ւ
 թի՛ւն մեզ ըզբանն ան՝ ծ:

ԳՃ
 ՃՂ
 ԸԲ

Անրակզբնական բանին հո՞ր բընա՞կա՛
 րան, տա՛ճար և անա՛գաստ, տե՛ղի ան
 տանելի ընսոյն, զքե՛զ ը մեծացո՛ւցս
 նե՛մք անրթանսպէ՛ս երգո՞վ անտու՛ւած
 մայր և՛ կոյս: Յորմէ կենդանա՛ստե՛ղ
 ծեալք յանեղէ՛ն հաստեցան անեանյն
 ե՞ղականքս, անսերմնսպէ՛ս տղայացա՛ւ
 յորո՞վա յնի՞նք ո՛ւմ. և ծընա՛ւ առ ՚ի քէն
 մարմնացեալ անրա՛ծըն ըբո՛րրից, զքե՛զ:
 Յորմէ զարհու՛րեալ գո՛ղային դասք վե՛
 ըին զը՛ւարթնոցն, տղայսպէ՛ս առ ըն
 կա՛լեալ բարձե՛ր ՚ի գի՛րկս, և անրբո՛ւցեր
 որպէ՛ս մայր ըստացո՛ղին ըզքե՛զ ըզկու
 սական քո՞ սո՛ւրբ ըզկա՛թն, զքե՛զ ըմ:

Լուսո՛ւ շորորդի աւո-րծօ
()բհո-ի գձ: (Ը)

Մօ՛ր գաբբիէ՛լ ցընծո՛ւթբ՛
 երգեաց սըբբո՛յ կուսին
 աւետիս բերկրեաց անե
 լով. որ ծընաւ ըղերկիի՛ն չ անձանց մե
 րոց: Անբաւե՛լին երկնի՛ն և երկրի ի կու
 սանան յարգանտէ՛ մեզ կեանք յայտ
 նեցաւ. անսարւա՛ծ այցելու մարդկան:
 Յաւաջընթաց վայրու մըն լուսանտե՛
 սիլ աստեղն. մոգո՛ւ ցըն հետեւե՛լով
 նըշանի՛ն ի ծընով՛ւնդ անձորդւոյն:
 Մօ՛ր գաբբիէ՛լ հրեշտակըն ցընծո՛ւ
 թեամբ երգեաց առ կոյսըն սո՛ւրբ. ա
 սէի՛ն ւրախը՛ր բերկրեանը. յոր Ը քեզ:
 Մօ՛ր աւետիք հրեշտակապետին ցըն
 ծո՛ւթեամբ լըցին ըզկոյսըն սո՛ւրբ.
 քանզի՛ էի՛ջ մի՛սծինըն յարգանտ կո՛ւ
 սին: Մօ՛ր տիեղերք պայծառացան
 աւետեօք սըբբոյ կո՛ւսին. քանզի բա՛ն
 ըն մարմին եղև և բնակեաց ի մեզ:

24
S

|| Ը ՚ի ծոցոյ Տօր բանդ անձ անբս
կի զբն . յարգանտի կուսին բընա կի շ
յանձնառէր ըզքէզ բարեբանեմք անձ
հարցին մերոց : Որ յանարուէստ ա
թոն նըստիս և ընդ Տօր էս յեռ թէ .
յանբանից մըսուրէ դար թագաւոր փա
ռաց . ըզքէզ : Որ իբառակերպիցն երեք
սըրբէան ճայնի և անդ ազար օրհնաբա
նիս . իմող ուց պատարագ օք պատուէցր

7

յայրին . ըզքէզ : Ընդ օրհնեցէք է՝ և
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :
() Թագաւորն անմահ քս զէն կից Տօր
և հոգւոյն , որ տղայացաւն այսօր յանա
րատ ի սուրբ կուսէն , վերկէ լով ըզմէզ .
Ժողովուրդք օրհնեցէք : Ընարիչն ա
րարծոց քս փառակից Տօր և հոգւոյն .
այսօր մըկըստի ՚ի յանձն էս ա ՚ի ձեռաց
հողէ շինի , սըրբէ լով ըզմէզ . քահնայք
օրհնեցէք է՝ և բարձր :

11

|| ըզքէզ անձ ձին , աղբիւր անըսպառ
լուսոյն որ լուսաւ որէ շահաւատացելս .

միաբանական ձայնի՛ւ էրդ ո՛վ մե՛ծացո՛ւ
ցանե՛մք : Դ՛ո՛ւ ւ պարճանք ք հուսու թի՛ւ
մարդկան՝ ուղու՛ն ւ բանխու թի՛ւ ւն հրե՛շտա՛յ
կայ . դ՛ո՛ւ ւ բարձո՛ղ անի՛ ծիցն . վասն ո՛
րոյ ըզքե՛զ անճա՛ծի՛ն մե՛ծա : Դ՛ո՛ւ ւ ճըշմա՛
րի՛տ արե՛ Ե՛ւք արե՛գականն արդարու
թեան . յորմէ՛ ճագեաց զըրկու թի՛ տի
էղերաց . միաբանական ձայն :

Դ՛ զքե՛զ անղա՛ծ չե՛մք անըսկը դենակից
հօր ո՛րդի . որ ա՛ յսօր նախաստեղծին
բընու թեամբ ի կուսէն ծը՛ նար ան
արե՛անձ և՛ մամբ ըզ ո՛ղո՛ ըմեա մեզ
Դ՛ զքե՛զ պանղա՛ծ անմք էակից հօր ո՛ր
դի . որ ա՛ յսօր ի մըսուբ էդար և ի
հրե՛շտակաց պատը՛ւն ցար անձ և՛ :

Դ՛ զքե՛ն հա՛ծ յցե՛մք ճըշմարիտ սուրբ
հոգի . որ ա՛ յսօր անղա՛ւնակե՛րպ էրև
մամբ ը յա՛յտնեցար անխարհի . անտը
ւսմ ծ ո՛ղո՛ ըմեա մեզ :

Դ՛ ը ի հրե՛ղէն աթո՛ոս ընդ հօրեա բընա
կեալ և՛ ի հրե՛շտակաց սպասաւ որեալ .

անյսօր կամաւ հօր ի յերկրի երևէցար
 մարմնով կուսական ծընը նդեամբք .
 զքե՛զ ընդ զօրս անմարմնոցն անդադար
 օրհնաբանեմք : Յորմէ զարհուրեալ դո
 զան սրօքէ՛ս ադուհ ընկք աթոռոցն ,
 թե՛ս սքօղէ՛լով ծածկեն՝ զերե՛սս իւրե՛նց .
 անյօր տղայ բար՛ի կուսական ՚ի ստեանն
 ցըն կե՛րակրեցար մարդասիրա՛յքս .
 զքե՛զ : Ար յանդամտում փառաց խո՛
 նարհեցար յերկիր , ախտակի՛ր ե՛ղբ հո՛
 ղե՛ղէն բը՛նուե՛ս . անյօր ըղձեղնուցեալ
 ըզնախանայրըն կե՛նսագործե՛ցեր ՚ի կեանն
 սը՛դ յա՛նխտե՛նից մարդասիր :

ԲՃ
 ԸԶ
 ԸԴ

զքե՛զ կոյս և մայր և բնակարան անձայ
 ին՝ ներմարդու թե՛ն , գոհաբանեմք և
 վե՛րօրհնեմք զե՛ղեալ փըրկօղ կենդանու
 թե՛ն՝ ազգի մարդկանն . վասն սրոյ ըղքեղ
 անձանին և կոյս բարեբանեմք ըզմայր և
 զաղախին փրկչին մերոյ : Ընդունդըն
 հօր և հի՛ն աւուրցն անժամանակն յա՛նխ
 տե՛նից ժամանակաւ յորովայնի քում

Բնակեցաւ և ի հօրէն ի մեկնեցաւ. վասն
 ո՞րոյ: Ճնեանին ի քէն ՚ի խանչէլեալ և ՚ի
 յաթո՞ս վառանց ընդ հօր. անարդեան ՚ի
 մարդկանէ վառատրո՞ւ թեանք էուք՝
 երկրպագեալ. վասն ո՞րոյ: Վզքէ զնչ
 միայն որդիք մարդկն այլ և վերին զօրու
 թիւնք, զասք անմարմնոց հոգեղինաց
 հրէղինաց զըւարթնոցն և հրէշտակաց
 զոհաբանէն և վերօրհնէն և վառանո
 րէն ըզմայր և զաղախին փրկչին:

Իսկո՞ն շինի որդի աւուրն:

() րհոմի գա: (Թ)

յօրոր յաթո՞ս վառանց ընդ հօր
 ծընանի ՚ի սըրբոյ կու
 սէ՞ ԲԷ՞Մ և մարմնացեալ
 բանն ծնանէ լո՞վ զտի՛ւշերս յորդէ
 գրուէ շնորհս: Վ յօր անպարագրէ ՚ի
 բանրն հօր բա՞ղմի ՚ի մը սո՞ւր անբանի
 ԲԷ՞Մ ց բոլորից տրն. և ՚ի վերա՞յ քերօ
 բէկոյն հանգչի: Վ րնոյն ինքն է ճառա

գայթ փանապըն հօր, ի յովհաննէ՛ հայ
 ցէ՛ր մըկը՛ծ ըտի՛ւ ի յորդանանո՛ւ յոր
 ձանան . առանքեւական կոչմամբ ըզտիե՛
 զերս հրաւիրելով:

Ա՛ զճնեանն իսրրբոյ կուսէն ընկա՛լ
 ցուք ի սիրտըս մե՛ս հաւատով, ո՛ր
 պէ՛ս երբե՛մն ի գիրկսն սի՛մէօն:

() ըհնէսցուք զառանքեանն ի հօրէ՛ ո՛ր
 ի խանձարուրս պատեցա՛մ վասն
 մե՛ր . և փրկեաց ըզմե՛զ յանիծիցն ա՛
 դամայ: Ա՛ւրախ ըլրանապա՛տ ծա՛րաւ ի
 և ծաղկեա՛ հաւատով երանու՛թեա՛
 մբ յայսմ՛ հետէ . քանզի ք՛ս յո՛յս
 յայտնեցաւ հե՛թանասաց:

Գ
 Կ

Ա՛ ը յանձառելի՛ ծոցոյ՛ հօր յեռե՛ծէ՛
 ծա՛ղեցա՛մ քա՛րեզանն արդարուէ՛ ա՛ն
 ըսկի՛զբն արձ . զքե՛զ ընդ հրեշտակըս
 բարեբանե՛մք արձ . հարցըն մերոց:

Ա՛ ը խոնարհեցա՛ր յերկնից փլըկել զարա՛
 բա՛ծս անյեղապէ՛ք ևս . մարմնացար ի
 կուսէն է՛րակից բանըդ հօր . զքե՛զ ընդ:

11° Ի խանձարո՞ւրս պատեցար անեղա
 նելի՞դ ոչ մեկնե՛լո՞ւ Վ յանբրնի՛ն փառաց
 հօր ի սկիզբ սուրբ հոգւոյն . զքե՛զ :
 Բ՛ զտր՛ Կ՛ փաբանո՞ւ թեամբ օրհնե՛
 ցէ՛քք և՛ սուս՛ ԲէԻ՛ Լբա՛՛ րճբարա՛
 րէ՛ք ըղնա յան՛խտեան : () անաքեալն ի
 հօրէ՛ զբանն և զմարմնացեալն ՚ի կուսէ՛ն
 զանբրննե՛լին , միաբանո՞ւ : Բ՛ զճնեալն
 ՚ի սրբոց կուսէ՛ն և յանբանից մըսուր
 է՛դեալ ըզհաց կե՛նաց , միաբանո՞ւ :
 () Էրէրրպագեալն ի մոգուց և զըրկր
 տեալն ՚ի յորդանան ի յովհա՛ննէ , միա :
 Բ՛ Ծածի՛ն և սըրբո՞ւ հի . ո՞ր ըբանն անճ
 անսերմն յըղո՞ւ թեամբ յարգանտիկրե
 ցեր . անդա՞դա՛՛ ր է՛րգով մե՛ծացուցա
 նե՛մք : () քե՛զ մայր կուսու թե՛ և յըղու
 թեալ՛ն լուոց . և առադաստ անձառե
 լոյ բընա կողին ՚ի քե՛զ փեսայացեալ բա
 նին , անդա՞ : Բ՛ և լու՞ծան կնի՛ք դատա
 պա՛րտու թեան , և՛ քե՛կանդնեցաւ մե
 զուցեալ մայրն գլորեալ . վասն օրոյ

4

11

ըզբէզ անձամբն և կոյս անդամ :

Որ էրն ՚ի սկզբբանէ՛ սուսն ճ և սուս
արեւմ ճ բանն . կե՛րպարանն անեղին և
համուռոյն սր հոգւոյն . ՚ի վերջնն աւուրրս
ծանուցեալ մարմնանալ յանձնառնու
՚ի կուսական արդանտէ՛ն , վասնն վերջու
թեան անգի մարդկանն : Յառանջ քան
զյաւելտեանս որդի նախայաւելտեան .
այսօր յերկրի երևեալ ան և մարդկա
տարեալ , խանձարրօք պատի՛ եղանի՛ և
դնի յանբանից մըսուր , վասնն փրբ :
Վրէթղէ հէ՛մ հրէաստանի երևի ար
դարու թե՛ արեգակն . այսօր երկրպա
գի՛ անեղն յարեւելից եկեալ մոզուցն .
և վասնբանի՛ յերջանիկ ՚ի բացօթեայ
հովուանցն . վասնն փրբ :

Որ անտէս և անբըննին քանակե՛րպի
ցրն վեհադոյն . ՚ի վերջէլ ըզմե՛զ եկեալ
անմահից թագաւորն . Օրհնութի՛ սուս
քոյնն : Վասնն հրէշտանկանտան սու
սերօրէն հողեղէն . սուէ՛ տրն և արա

րօղն անաբէ Լ ի՛ հօրէ՛ մանմանայ ի՛քէ՛ն
 փրկօղն : Սըկրտաի՛ ՚ի յորդանան վը
 կայելով հօր և հոգւոյն . ովսաննա՛ ի
 բարձո՛ւնս երգէ ի՛ն մանկուհին օրհնու
 թի՛ւն որդւոյդ աւթի՛ :

Ենթանամ՝ ծագի՛կ անդատապարտ
 շանա՛ ընդ վերաբուսեալ յարմատոյն
 յեսեայ . զքե՛զ էսայիա՛ս կանքի՛սալ
 վերագո՛չեաց եօթնարիւեան շնորհաց
 հոգւոյն ընդունարա՛ն զո՛ւ . ատու՛ս
 ծամի՛նս ե՛ւ և կոյա զքե՛զ ըմբօսո՛ւցալ
 նեմք : Տամեղամա՛շակ պըտըղոյն բա
 նաւոր բարուհնակ . յորմէ կթեցա՛ւ մեզ
 ողկոյզն անբսպառ յուրախու՛թիւն
 արբարմեցե՛լոցն ի՛ ճաշակմանէ՛՛ ծառոյն
 գիտօ՛ ըթե՛ . արբուհ ճի՛մն անարատ .
 ամենե՛քեմ զքե՛զ : Բաղաքովարեալ
 ի՛ մարմնի՛ն անարատ բլա՛րն քոյսօր
 յառաքելոցն անվովեալ վերի՛ն ակը
 նարկու՛թեամբքն վերախոխեցա՛ր յար

ԲՃ
 ՃՂ
 Բ

բայնո՛ւ թի՛մ որդւո՛յ . քոյ լե՛ւստո՛ւ ծոյբ
 մե՛ծը , բարեխօ՛ս խոստո՛վանո՛ւ
 զանցս . զքե՛զ :

Սահման Ս Էջերորդի աճորհ ,
 () բհն-ի գ.Ճ : (Ժ)

'Նըսկըղբնանկան տեսի՛լ փառանց
 քոցտը՛ծի , որ ՚իմե՛զ հրա՛
 շագործեցաւ երևե՛լով
 անձառաբար ծընո՛ւնդ . այսօր ցը՛ծն
 թի՛մն յայտնեցաւ տիե՛ղեբայն :
 Ի՛նամարմնանկան հոգե՛ղինացն երգանկցե
 լով՛ բոցե՛ղէն փայլմամբ . թանկանյի՛կ
 հրածի՛ն ամպո՛յն սիւն գործեա՛լ յայրի՛ն .
 այսօր դասակի՛ց եղէն հովիւքըն հանդի՛
 սիվեընոցն : Ի՛նդ հանո՛ւր ծաւալեցաւ
 ծագո՛ւմըն լուսոյ , մո՛գո՛ւ շքըն հե՛տե
 լովանտե՛ղբըն գո՛ւշակեալ ը՛ղ ծնո՛ւնդ
 յայրին , անդ մատուցանե՛լին զընծայս
 անձայի՛ն ծնընդեանն :

11 ր յէ՛ ու թեանդ ես ընդ հօր և սուրբ
 հոգւոյն անընկի զբն որդի . խոնարհեցա՛ր
 ՚ի հայրական ծոցոյ՝ մարդ է՛ զէս՛ լ մարմնա
 ցար ՚ի կուսէն բանաւ զով զյա՛ զթու՛ մըն
 մահու՛ յանցանաց նախահոգն . քե՛զ է՛ ր
 գեմք ընդ զօրըս հրե՛ շտակացն ՚ի մէջ հով
 ունացն , օրհնեա՛լ էս քե՛ս նախայա՛ւ ՚ի
 տեան բանդ : 11 յօր ծընար որ ՚ի հօրէ՛
 յառա՛ջ քան զյաւ խտանն որդի . ճանա՛
 գայ թ իստուց և ծա՛ զու՛ մըն յանմեկնե՛ ըն
 լուսոյն , ստողադո՛ւ շակ տեսչեանքն
 յայրի՛ն իջե՛ վանի և ՚ի մըսո՛ւ ր անբանից
 բազմեա՛լ . քե՛զ է՛ ըգեմք : 11 անգա՛ւ շոր
 իստուց քե՛ս և սրարի՛ չ բողոքից , անձ հըզօր
 իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն , մա՛
 նուկ երևեալ այսօր անի՛ն ին՛խելիդ ՚ի
 յէ՛ ու թեան , քե՛զ է՛ ըգեմք :

ԳԿ
 5

11 ր խոնարհեցա՛ր ՚ի հայրական ծոցոյ
 բընակի՛ լ յարդանտի կուսին , ար՛ ԴԸ
 հարցըն մերոց : 11 ր գթացար յերկիր և
 ծնար անախտ անգատե՛ ըն զանխտի ծը՛

նուևդս . ւն ըժ չար : Քարեբանե մըք
դէակկիցրդ . հօրե հոգւոյն անդադար հո
գււոր երգակ : ւն ըժ : Ս՛ զտր՛ () անա
քեակն ՚ի հօրէ ընչս իմաստուն թիւն ե
բան , զէակկի ծ՛ ցրն հօրե հոգւոյն .
օրհնեցէք եբարձրարութք : Ս՛ զծնեակն
ի սրբոյ կուսէն զնստաոյննեակ թա
գաւորն , զերկրապագեամ ըն իմոգոյն
ւցն . օրհ : Ս՛ ի ջանե ընկ ՚ի ջնւորն սրբ
բեայ զյորդանան , ե զմրկրուաեամ ըն
ի յովհաննէ . օրհ :

Ս՛ ը զանճառե լին ծընար սբ՛ ւն ծաճիւն
կոյս . օրհնեակես յախաեան : Ս՛ ը զա
րարչակկիցրն հօր զիսկրդբանէ զբանն
ւն ը յորովայնի քնւմ կրեցէր . օրհ :
() քե՞ զ եգեկիէլ ետե՛ս երկնային
դոււսն . ե հարսն անխորձ . օրհ :

Ձկ
ն
Ս՛ ը զախախա ծընուևդ քո ի սբ կու
սէն այսօր ցուցաւ անգղի մարդկան , ան
ըսկըբնակից բանդ էակկից հօր : Յայտ
նու թի՛ քն տր ցրն ծայցաւ երկիր . ե
նորո

նորոգեալ էղև աղամբ, յառաջին յան
 ցանաց ի մեղաց իւրոց: Ասաք հովու
 անցն յերկրի փառաւորէին ըզքո՛ւ ամե
 նակէցոց գալնուսող, որ երևեցա՛ր քո՛
 արարածոցս:

Գ յսօր յայտնեցաւ մեղ բարձրեալուն
 բազմեալ բաննն յանբանից մըսուր,
 դա՛նն և երկնաւոր հաց: Ա՛յսօր զըն
 ծան զըւարթուք երկնից, տեսանէ՛լ մի
 զասաւոր զահագին և զհրա՛շակն ծը
 նուսգն, որ ըն՛ յս անխարհի՛ց ցուցաւ:
 Ե՛նդ ի ջանե՛լ զըւարթնոցն ՚ի փառաբա՛
 նութի՛ տեսանէ՛ին անպ շուսոց սիւն
 գործեալ ՚ի հրա՛ջից վիմին դա՛նք երջա՛
 նի՛ց հովուացն:

() քեղ հայր յառաջ քան զյաւելտեմս
 բարեբանեն դասք անմարմնոց հրեշտա
 կանց, ճայնիւ՛ երդով գոչեն և աղաղակե՛ն
 անձ անսու՛ծոց և ար՛ տերանց փրկիչ
 գործով: Ա՛նաքեցեր զքո մի՛ անձինը, մարմ
 նանալ ՚ի արկուսէ՛ն, և՛ անարատ ծընա՛

ւո

բձ

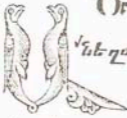
ճշ

Ժ

նիչ՝ յորովայնէ անապահան . բաննալու
 բզմէրնեղուի՛ս . անճ : Շնորհք բարի
 յերուսաղէ՛մ երևեցա՛ւ հեթանոսաց .
 զի արարիչն յաւիտենից տրղայ է՛ղեալ
 յորդէգրութիւն կեանաց գոչէ՛ . անճ
 անստուծոց և :

Սանօն Սօբնիբորդի աւսարն :
 () բհո֊ի բճ : (Ճա)

Անեղանեղի բընութի՛՛՛մն որ
 յեութեղէսընդ հօ՛՛՛մբ ,
 ճընար ՚իսըբոյկուսէն .
 ըղքեղ բարեբանեմք արարչակից հօր :
 Անեղանեղի արարօ՛՛՛մ զոր վասըն մեր
 մարմնացա՛՛՛մբ , ևցընծութի անխարհի
 յայտնեցար . ըղ : Անկրտեցար ՚ի յոր
 դանան ՚ի յովհաննէ՛՛՛մ , անաւանակերայ
 սուրբ հոգւո՛՛՛մ յն վեկայեալ երկնայիւն
 ձայնի՛ւն . ըղքեղ բարե :

Դանն անսքեալ ՚ի հօրէ՛՛՛մ որ վասըն
 մեր մարմնացա՛՛՛մբ , ևցընծութիւն անչ

խարհի յայտնեցաւ . ըզքեզ բարեբա
 նեմք անձամբն կոյս : () Ի որում ոչն
 հանդուրժէի՝ Բն բոցանըշոյլ սերօ
 բէ՝ Բն , նա՛ բնակեցաւ ՚ի քում յորո
 վայնի . ըզքեզ : () Զորմէ սարսեալ զո
 շայնի՝ Բն փայլակնացայտ ՚ի լուսո՛ Բն ,
 ՚ի գիրկըս քո ըզնա՛ ընկալա՛ր . ըզքեզ
 բարեբանեմք անձամ :

| յոյզ որ ՚ի հօրէ՛ առաքեցա՛ր յորժամ
 իջէ՛ր ՚ի յէրկնից և՛ մարմնացար ՚ի սրբոյ
 կուսէն . զո՛ւէս զառն ան և՛ որդի՛ հօր :
 | Եսօր յայրի՛ն ընծայեցար փրկիչ և՛ ՚ի
 մոգուցն երկրորդեցար . և՛ հովո՛ւացըն
 տեսեալ սոսէի՛ն . զո՛ւէս : | Ենմանուի՛
 աղաւնւոյ տեսեալ զհոգի՛ն սուրբ յով
 հաննէ՛ս անշողիկէր սոսէլով , սա՛ է գա՛ռն
 ան և՛ որդի՛ հօր :

| Ենաւ ո՛րեւի՛ն ստըւանձ սքանչեղի՛ մե՛
 ծագործու թեամբ . եկի՛ր ՚ի փրկիչէ՛լ զա՛
 բարածըս քո . անձ հարցըն մերոյ :
 | Ենար ՚ի կուսէ՛ անձանէ՛լ բանդ ՚ի

5

Զօրէ՛ ոչ մեկնե՛ցար . օրհնեմք ըզքե՛զ ան
 հասանե՛լի ընյս , ան՛ճ հար : Եւրե՛ կեցար
 յա՛շխարհի՛ որ իջէ՛ր ՚ի յորդանան՝ և մըկըր
 տի՛ւ ՚ի յովհաննէ՛ , որ ըզջո՛ւրսն սրբե-
 ցե՛ր սըբեւ՛ զմե՛զ ՚ի մե՛ղաց մերո՛ց , ան՛ճ :
 Եւ զտը՛ Եւ մենայն գործը՛ք տն՝ օրհնե՛ն
 ըզնա՛ անդադար , զանը՛ սկի՛զբն ան՛ճ զան
 յաղթե՛լի զթագաւ՛ որն օրհնեցէ՛ք , գո՛
 մեցէ՛ք եւ՛՛՛ Բարձրա՛րարէ՛ք ըզնա՛ յաւ՛
 ի տեա՛ն : Եւրէ՛ն վառօք ՚ի յե՛րկի՛նս ան
 ըսկը՛ղբնա՛ կի՛ց որդին , և ՚իջեա՛լ ՚ի յե՛րկ
 նից մարմնացաւ ՚ի կաւսէ՛ն , օրհնեցէ՛ք :
 Եւ զծնեա՛լն ՚ի սբ ՚ի կո՛ւսէ՛ն զեդեա՛լըն
 յանբանից մըսո՛ւր . և զմըկըրտեա՛լն ՚ի
 սո՛ւրբ յորդանան՝ օրհն : () Եւ կի՛ցըն Տօր
 և՛ որդւո՛յ ըզսո՛ւրբ հոգին՝ զնորո՛ գօղ և
 զանը՛ սպա՛ռ աղբի՛ւրըն լուսո՛յ որ լուսա
 ւո՛րեացն բղմե՛զ , օրհնե՛ն :

Եւ զկո՛ւսու՛ ՚ի ըբ քո՛ ան՛ճ ան՛ճ ՚ի ն անարատ
 զոր՛ ոչ բոցա՛ կի՛ զեաց հո՛ւր ան՛ճ ու թե՛ ըն ,
 մեծացուցնե՛մք : Եւ յա՛րգանտի՛ քու մ՛

անապրկանաբար բնակեցաւ քսմըճ,
և փրկիչ անձանց մերոց . մեծա:
նհաստանելի արունական յայտնուի
աշխարհի ծագեցաւ . անմատոյց լու
սոյն էրկրպագեցո՛ւք:

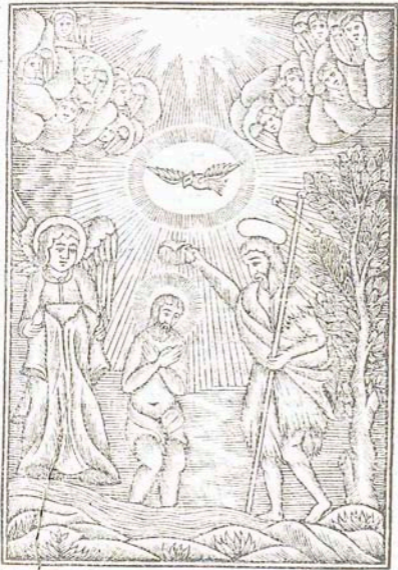
Գոնարհեցար ՚ի բարձանց և մարմնա
ցար ՚ի կուսէն՝ որ նըստէի՛րդ ՚ի քրօ
բէ՛ս արարիչդ արարածոց: Երկնք
չէին բաւական փառաց անմահանեղիդ .
արգանտ կուսին ժուժկալէս՝ Լըն
դունիլ ըզգանձդ երկնային: Յորմէ
սարսեալ սերօբէքն ոչ իշխե՛ին մերձե
նալ, ՚ի խանձարո՛ւքս պատեցա՛ր և
էդար ՚ի մըսուր անբանից:

Երանի բարբստք երկնաւոր զօրացն
չընչմա՛ մբ օրհնէին զանմահ թագաւ
որուին: Ենձա՛տ ծընունդքն փառօք
երևեալ . և ա՛ստղըն լուսապայծառ
հովանի էր յայրին: Բանըն բազմեալ
յանբանից մըսուր . և մո՛գքըն հեաւ
էին ծագմամբ լուսափայլ աստեղն:

ԲԿ
ՃԶ
Մ

Ահա լուսոյ և անաչ հովանի սուրբ կոյս
 որ ցողէ ցեր ՚ի մեղ ըզցօղն երկնային .
 զքեզ բարեբանեմք անամձին կոյս :
 Անկէզ մորենի և սրօքէ՛ հողեղէն սուրբ
 կոյս . քանզի պատու զըն կենաց ՚ի քէն
 տըւան մեղ . զքեզ : Անի՛ ծից լուծիչ և
 քաւիչ մեղաց սուրբ կոյս . որ զանտանե
 լին էից ՚ի գիւրկըս քո բարձեր . զքեզ :

Տէրն 'ի ծառայէն՝ 'ի գետ մըկոր տի՜
լեալ արդարութեց՝ լըցող համայ նի՜
յեւկննից ձայնեալ հօր՝ որդի սիրե լի՜
և հօգւոյն սրբոյ՝ իջմամբ վը կայի՜:

Կ-հօհ Լ-Բէրորդի ա-ո-ր-ի . () րհ դձ : (ժ ք)

Այս 'ի լուսոյ 'ի հօրէ՛ առաքե՛ցար
 և մարմնացար 'ի սբ՛ կուսէ՛ն . զի վե՛
 րբստի՛ն նորոգեացես զսպական
 նեան ընանդամ : Դ՛սու ան՛ըծ 'ի յեղիբի՛ երև
 էցար և ք՛ մարդկան շրջեցար . և՛ փրկե
 ցէր ըզտիեղերբս յանկիծիցն անամայ :
 Բե՛զ 'ի յեղինից վրկայեալ հօր քո՛ ձայն ,
 ասէ դանէ իմ՛ որդի . և՛ սբ հոգի՛ն ըզքեզ
 յայանեաց անաւնակե՛րպ երևմամբ :
 Ե՛զքեզ սբ հոգւով և հրով մաքրեցէր
 ըզմարդկան աղտեղու թի , որպէս զս՛ծ և
 ըզփրկիչ ամենեքեան՝ որհնեացուք :
 Ե՛րկիչն երևեցաւ և զսիսարհս ապրե՛
 ցոյց 'ի պատրանաց թընամուրն . որդե՛
 գրու թի՛ շնորհելով 'ի ձեռն մը՛ կրթուու
 թեան : Ն՛րով կիզու ըզմեղբս մեր այս
 օր երևեալ ապրեցողցիչն . և զովացու
 ցանէ՛ զաշխարհս անձայի՛ն ջըրովն :
 Զգլու՛խ վիշապի՛ն փրկիչըն ջաղջա

խեաց ի յորդանան ի գեան . և ի նքեան
 ի շահանու թք զամենեանն ապրեցոյց :
 Սին մարդքն նորոգելով փրկիչն
 ՚ի մրկրոսն թիւն զայ այսօր . զի զա
 պահանեալ ըզբնու թիրս ջրով նորա
 գործեացէ . անապահան ըզգեատ փոխա
 բէն տալով մեզ : Մըկըրաի քս և սըր
 բին ամենայն արարածք . և տայ մեզ
 թողու թիւն մեզաց , ջրով և հոգւով
 վերասրբելով ըզմեզ :

Տնօրինեցաւ յարդանաի կուսին ի ս
 կակից հօր և սուրբ հոգւոյն , բանն
 անաքեալ ի հօրէ յաղանգս նախա
 տեի զծմա ըզոցն , բառնայով ըզյա
 ցանա . ժողովուրդք օրհնեցէ ք զաա
 բեալն ի հօրէ զանձ հա ըցըն ը մերոց :
 Անխայաւ ի տեան որդի ն փառակից հօր
 և սուրբ հոգւոյն , ՚ի յորդանան եկըն
 այսօր մըկըրաի ի յովհաննէ , կերպա
 ցեալ ի մոկ փս յաղանգս ի մ . զնախա
 հօրն է բարձր ըմեզս . ժողովուրդք օրհ :

տմ
 հ

Մաքրողական պարգևեցան շնորհք
 աղաւնակերպ իջնամբ սուրբ հոգւոյն
 ջուրցըն սըրբութեան . և հայր ի վե
 ղով ւստ վը կայեա՛ւ . կրկնակի ծնըն
 դեամբ դատ՛որդ ի իմ սիրելի . միաբան
 և մեք օրհնեսցո՛ւք զսուսքեա՛լն ի :
 Պ՛ղտր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզը
 նախ՛ յաւիտեան : Ա՛րարի ջն երկընի և
 երկրի անձ և մարդ գո՛լով . երևեալ ի
 հոսանսըն յորդանա՛նու անձախա՛նըն
 մախ՛ ըմսո՛վ . ընչաց ըզտիեզե՛ւս ի
 մեղաց . բարձր : Միաբանութեամբ
 օրհնեցէ՛ք քահանայք և ժողովո՛ւրդք
 զամենասուրբ շէրո՛րդութի՛ն՝ ըզհա՛
 մագով՛ յ և ըզմի անտունածո՛ւթի՛ն .
 բարձր արա՛ն :

Գ

Ը

Յանձառ. փառաց խոնարհեցա՛ր ի մեր
 բընուի՛ ըս բա՛նդ անձ և մարմնացա՛ր
 ի սրբբոյ կուսէ՛ն : Ա՛ն ծնար՛իսք կուսէ՛
 անապական մարմնո՛վ . ըզքե՛՛զ անդա՛
 դար բարե՛բանեալ մե՛ծացուցանե՛մք :

Լ՝ յօր զէ կէս լի ՚ի փրօհու ՚ի անդ ՚ի մարդ
 կան, միաբանու ՚ի սմէնէքեան մեծաւ :
 Կատկերակից եղեր հողէ զէն բընու
 թեանըս տընօրինեցար յարգանսով կու
 սին բանդ արծ, ըզմե՛րս վերանո՛
 ընդէլ պատկեր : Կե՛րկացեա՛ծ ՚ի ճա
 շակմունէ նախաստեղծին ըզկանուս, միւս
 անգամ վերըստին շնորհէ ընդ, ըզմե՛րս
 Կե՛րս վերանո՛րնգէլ ՚ի փառս : Կե՛ր
 տեա՛ծ ՚ի յորդանան ՚ի յովհաննէ,
 անձային բնու թեամբ մարմնակըն զոր ՚ի
 մէնջն էաւ, ըզմե՛րս զ լուսաւորե՛
 ընդ անձային ծագմամբ :

11

() անբաժանելի ըղբանըն հօր և զա
 նը՝ սկի զբըն նորա զորդին, որ ՚ի յորդա
 նան անյօր ըզմե՛րս զըս մե՛նայց և զա՛շ
 խարհըն լուսաւորեաց, բարեբանել ընդ
 ըմբ՝ շտ յան՚ի տեան : Կե՛ր ՚ի հօրե՛
 վը կայեալ որդին, յայտնեալ հողին
 ՚ի ջեալ ձեռնադրէր կարանպետն, զի և
 մէք օրհնեսցուք զե՛րրորդու ՚ի միասնա՛
 կան .

12

կան . բարե : Ար 'ի հրեշտակաց օրհնաբա
նեալ ալ յընթ , ի հոսանարն յորդանանու
տե սեալ յովհաննէս սուէր , ահա զսուս
այ ո՛ր վըկայի 'ի սբ հոգւոյն . զոր օրհնեա
ցուք ըսի շա յաւէի :

Ճ

Եւ յըսի զբն անտուծ բանդ որ ի հօրէ
անաբէցար ընդ ժամանակաւ լինի լ
հաճեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կու
սէն վարն մերոյ վըրկու թեալն .
այսօր մըկրրալ 'ի յորդանան ի յովհան
նէ , բաննալով ըղյանցալն անապոստոլ
նախաստեղծ մարդոյն : Եւ նեղանէ լիդ
անձ բանդ անմեկնելիդ ի հօրէ ընդ ժա
մանակաւ լինի լ հաճեցար եւ մարմնա
ցար ի սբ կուսէն , անձ եւ մարդ յա շա
նեալ . այսօր մըկրր : Չորեքիկուսէն կէն
դանեւն ըղյորհոլորդ քարոզեալ ցամ
շորդիւն տեսանելով սբ զհոգին անա
նակեղայ ի ջնալ մբ ի վերալ շուրջն . ա
ղաղակէ ը անելով , ահա զսուս այ ո՛ր
ի հօրէ վըկայեցաւ դաէ որդի ի մ սբ
րելի ընդ որում եւ հաճեցար յե

Մուրբ Լճածին՝ Տէրուհեան տաճար ,
 դու մարգարէիւք՝ նախ գուշակեցար ,
 պէսպէս խորհրդովք՝ նրկարագրեցար ,
 ծննդեմբ միածնիդ յայտնի մեզ ցուցրի :

անճառ փառաց: Աճ ճնար'իսբ:

Այսօր զեկեանդ ՚ի փրբ:

(Յարուցելոյն ի մեռելոց բնա

կարան մայր և կոյս. որ ըզնընջեցեան շարն

յանդամոց կեանագործէ անանկան .

զքեզ մեծացողցանեմք որ օրհնեալու ես

'ի կանայս: Արարողին երկնի և երկրի

էղեր տանար և անագաստ. որ ըզնընջե

ցեան շարն մեր հրեղէն նորոգէ. զքեզ:

Արակրողին տիեզերաց արբոնցեր ըզ

քո սուրբ ըզկաթն. որ ըզնընջեցեան շարն

մեր վերջատին նորոգէ. զքեզ:

մ

Ար զաւետիս հողոյն ի հրեղէն ի

հրեշտակէն ընկալար ուրախ լեր բերկ

րեանդ տր ընդ քեզ մարիամ անհարանա

ցեալ: Անըսկի զբրն բանրն հաճեցաւ

առնուլ մարդեղոն թեանք ըսկի զբն ՚ի

կուսէդ քրիստոս անսորձամ թագա

ւորն յաւիտենից: Աղաչեմք ըզքեզ

սո՛ւրբ անտո՛ւն ածած ին՛ սո՛ւրբ իստոս բա-
րեխօսեա՛ն վրըկե՛ւ զժո՛ղովո՛ւրդս ի՛ւր
զո՛ր գընեաց անեանքն իւրով:

Ս՛է՛ծացո՛ւցանե՛մք ըզքե՛զ ո՛ր ՚ի հօրե
բա՛նդ և անճառե ի՛ն՛ ծընո՛ւնդ . ո՛ր ՚ի կու-
սէ՛ն մարմնացա՛ր ցո՛ւցա՛ր մեզ: Ս՛է՛ծա-
ցո՛ւցանե՛մք ըզքե՛զ ո՛ր կոխեցե՛ր ըզմա՛հ
անտր՛ւն ածա՛ծ ծ՛պէ՛ս և լո՛ւծե՛ր ըզկնի՛ք
մահո՛ւ . ո՛ր ՚ի խաչի՛ն բարձրացա՛ր կամա՛ւ
հօր: Ս՛է՛ծացո՛ւցանե՛մք ըզքե՛զ ո՛ր թա-
ղեցա՛ր ի՛ն՛ ո՛ր ի՛ գերեզմա՛ծ նի՛, և յե՛ր
ըն՛րդ ա՛նո՛ւր յարեա՛ր . ո՛ր ի՛ յերկի՛նքս
համբարձա՛ր վա՛ռօք հօր:

Ս՛ր ըզհրեշտակի՛ն ըզճայնը՛ն լը՛նեա՛ւ
հիացեա՛ւ բերկրե՛ցա՛ր, բարեխօ-
սեա՛ն վասը՛ն մե՛ր . մեքօր հնաբանե՛մք
զօ՛ր հնեա՛ն լդ ի՛ կանայս: Ս՛ր ըզհո՛ւրն
անտո՛ւն ած յորո՛վայնի՛ քո՛ւմ կրե՛ցե՛ր ան
կիզե՛լի մորե՛նի . բարե: Ս՛ր զանշոշա-
վե՛լին էից ի՛ գերկըս քո՛ բարձեա՛ւ զիե՛
ցուցե՛ր կաթընա՛ սո՛ւն . բարե:

Ժ

զքեզ երևեալ զորոնս առ եղևիկէ
 լիւն ըմարդարէիւն . ընդ որ ոչ որ էանց
 եթէ ոչ անձ մի սոյն անձա՞ծիւն կոյս . օրհ
 նու թեա՞մբ մեծացուցանեմք : զքեզ
 որ ի մարտեալոցն առ մովսիսիւն ըմարդա
 րէիւն , ըղնոր խորհուրդ կուսի՛ յայտնե
 ցե՞ք մարդկանս ազգի . օրհնու թեա՞մբ
 մեծացուցա : զքեզ որ ՚ի հօրէ ան
 ժամա՞նսակապէս և ՚ի մօրէ՞ անթարդամ
 նաբար . ՚ի ժամանակի՛ ճերմուեան ՚ի բո
 լորից փրկելու թեան յայտնե՞ցար որդի
 բարձրե՛լոյն , օրհնու թեա՞մբ մեծա՛ն :

Ժ

ըրդբաննսն ճբաւականեղերընդու
 նիլ յորովայնի միշտ կոյս . զքեզ մեծա
 ցուցանեմք որ օրհնեալդեւ ՚ի կանայս :
 Որ էից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառնա
 լոյ ՚ի գիրկըս քո մարմնով . զքեզ մեծա
 ցուցանեմք որ օրհ : Անարատ տանաբ
 տընօրէնու թեանս կոչեցար հոգւոյն
 սրբոյ միշտ կոյս . զքեզ մեծա
 ցուցանեմք որ օրհ :

Լրախ շէր անձաճին՝ տաճար ան
 խախտե լի . ըզքէզ մեծացոցայ
 նեմք : Յըզացար անարատարար .
 Լ զանձ վայելչաւ պէ՛ս ծընար . ո՛ւրախ շէր :
 Լ ըզէ՛ մարգարէն սո՛ւրբ է տաճար քո
 պանչե լի՛ արդարուք Լ զո՛ւռն երկնայ
 ին . ո՛ւրախ շէր անտուճածաճին :

ան
 մ

Լ անարատ տաճար բնակարան անբաւ
 բանինն այ . մարիամ սո՛ւրբ կո՛ւս .
 զքէզ Լ ըզճնեալն ՚ի քէն մեծացոցայ
 նեմք : Յարդանտի՛ կրեցեր որ յանձ
 քան զյաւելի տեանս ՚ի հօրէ՛ ըզբանն , Լ
 ծընար մարմնո՛ւ վ . զքէզ : Լ ըզ խընդ
 ըէմք ՚ի քէն անդադար բարեխօսեա՛
 վանն անձանց մերոց առ ո՛րդինն քո միա՛
 ծիմք . վըրկէ՛լ ըզմեզ ՚ի փորձո՛ւթէ՛
 Լ յամենայն վը՛տանգից մերոց :

մ

Լ զգերանհրաշ ծաղիկ բո՛ւրեալ յե՛
 դեմայ . հոտ անմահո՛ւթեան ծնընդոցս
 Լ այն յորմէ՛ պիուեցաւ մահ ընդ տիե՛
 զէրա .

մ

զէրս . օրհնու թէ՛ ըզքէ՛զ մե՛ծացուցա՛ն
 նե՛մք : Վսու ընձիչ երկանց բարձող ա՛ն
 նի՛ծից . ծագու մն արե՛սու ընտոյն ճըշ
 մարտի որով հերքեալ խաւարն առաջին .
 օրհն : Վզքէ՛զ ունի մըք բարեխօս կոյսան
 հարսնացէ՛լ . մայր անարատ է մմանու է՛
 լի սա՛մար բանին հօրն երկնաւորի . օրհն :

Մսուրբ և՛ անձածին մարիամ ցանկ
 կալի կուսից և պարճանք ազգի
 մա՛րդկան . մայր և աղա՛խսն մեծա՛ն
 ցուցանեմք : Վնկէ՛զ մորենի՛ և տա՛մար
 ընդ հանուր ընտոյն . անարատ և ան
 խախտե՛լի կուսու թիւն . մայր և աղա՛խս :
 Սորհուրդ կենաց և՛ մայր կենդանուէ՛լ .
 և առա՛գատտ հրախայլ ծագմամբ . մայր :
 Վզքէ՛զ կոյս և մայր : Սնուղըն հօր :
 Սնէ՛լն իքէն իխաւց : Վզքէ՛զ ոչ մի :
 Սքէ՛զ հայր յառաջ : Վսաքէ՛ցեր զբո :
 Սորհք բարի յերու :
 Սանն առաքեալ ի՛ : Սի՛որու մոզքն :

ԲՃ
 Բ

Բ

Բ

Բ

Յորմէ սարսեալ դո՛ :

Վ՛ղիւստուի ըրդ քո՛ : Մը յարգանտի :

Վ՛նհասանելի շորունա՛ :

Վ՛ղքեղ ամէնօրհնեալ անտունա՛ծա՛
ծի՛ն , մայրըդ լուսոյ և անա՛ղանստ ան
տուծոյ բանի՛ն մե՛ծացուցանե՛մք :

Վ՛ղքեղ պայծասն երկիր՛նք և անալ լուսե՛
ղէ՛ն , ծնօղ արարչին և մորե՛նի անկիղե՛
լի՛ մե՛ծա՛ : Վ՛ղքեղ դո՛ւռն երկնից և
ճանապարհ արքայո՛ւթե՛ , բարձօղ անի՛
ծից և սրօ՛բէ՛ հողեղէ՛ն մե՛ծա՛ :

Մ

Մ

ԲԿ

Մ

Մ

Վ՛ղքեղ անձա՛ծին որ վերօրհնի՛ս ՚ի
զօրանց հրեշտականց , ազգ մարդ
կան կենդանեաց մե՛ծացուցա
նե՛մք :

Վ՛ղքեղ բնակ հրեղէ՛ն անձա՛ւեն՛ ,
յիմանա՛լի զօրանց երանեալ ազգ մարդ :

Վ՛ղքեղ մայր է՛ միմանուէ՛լի , մարգարէ՛ ՚ին
յսուանջ գուշակեալ ազգ մարդ :

Վ՛իւն լուսոյ և անալ Վ՛նկէ՛ղ մորե՛նի և՛ :
Վ՛նի՛ ծից լուծիչ և՛ :

Ժ

Մայր լո՞ւսոյն մարիամ՝ անհարսնա՛յ
ցեալ՝ օրհնեալդ ՚ի կանայս : Օ լոյսն
անը՞ստո՛ւեր յարգանտի կրեցեր՝ օրհն :
Սի՞ դադա՞ր ընկա՛ն սըն մեր բարեխօսե՛լ
օրհնեալդ ՚ի կա :

Մա՛ծին երկնայի՛ն դո՛ււն,
մա՛ծայի՛ն ճայնի՛ւն ա՛ւետա
րանէ՛ր հրեշտանին, ուրախ
լեր բերկրեալդ ար ընդ քեզ : Ա՛քերօ՛
բէս բազմեալ ընդ հօր անապահանա՛
բար բնակի՛լ հաճեցա՛ւ ՚ի քում յորո՛
վայնի : ուրախ : Ա՛ր բոցե՛ղէն սրօբէ՛իւք
չըրջա՛վանկեալ պահի՛ւր . այսօր ՚ի մէջ
մարդկան ի գի՛րկըս հողեղինի՛ յայտ
նեալ . ուրախ լեր :

Ժ

Օ անձա՛ռեղի՛ լու՛ : Օ անհա՛ստ արնօ :
Օ բօ՛լորից վը՛րկն թեան :

Ժ

Ուրախ լեր մա՛ծա՛ծին յոյս : Ա՛քքեզ լու՛ :
Մայր սո՛ւրբ անա՛ :

Ժ

Ուրբ զմա՛ծա՛ծինն : Ա՛ւետաւ ո՛ր հրեշ :
Ա՛սե՛լ

Ասէ՛ ուրախ լեր բերկ :

Ո՛յս լուսո՛յ մայր : Ստե՛ղծողին մայր :

Ո՛յս ծագեցաւ ՚ի :

Ա՛նբսկզբնական բա : Յորմէ՛ կենդա :

Յորմէ՛ զարհուրեալ դո՛ս :

Մստու՛ածածինն և զմի՛շտ

կոյսն անդադար օրհնեցուք :

Քանզի՛ ծագեաց մեզ լոյս

երեսաց և՛ փրկիլի՛ն անձանց մերոց :

Ի՛րնդա՛ և՛ ո՛ւրախ լեր անհարսնացեալ

մայր . Քանզի՛ որ ՚ի քէ՛ն ծրնաւ ըմբ՛ժ՝ զ

անր՛ծ ՚ի փրկուեթի՛ւն անձանց մերոց :

Ղանձ անսպական գլխար սուրբ անձա

ծին . բարեխօսեալ քի՛ յոյ՛ մերո՛յ կեցու

ցանե՛զ զանձինըս մեր :

Ա՛ մենագովէ լի և՛ : Ա՛ մենապայծառ :

Ի՛ լե՛ւնէ՛ վէ՛մն առանց :

Ս՛այր և կոյս սողախին քրիստոսի , որ

բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի . քե՛զերա՛

նեն ամ՛ սողինք : Ս՛աքու՛ր աղաւնի՛ , և՛

Տարան երկնից մարիամ . տաճար և՛ ան
թոռ անբանին . քեզ : Քե՛զ հաճեցան
իմանալիքն ընդ հողեղէնքս . և՛ քե՛զ մեր
ձեցա՛ք ՚ի փայտըն կենաց . քե՛զ երա՛ :

Չ. քե՛զ օրհնու թեանք մեծացու
ցանե՛ք : Ա՛ր ըզբանն անճար
դանտի կրեցեր սրբուհի անա
րատ . և՛ անճառանկէս ծրնար ըզվերա՛ն
ձգօղն երկնից . ըզքե՛զ : Ա՛ր է՛ից լուսոյն
արժանի՛ եղեր բառնալոյ՛ ՚ի քո գիրկս .
և՛ արեգանկանն արդարու թեանն ե՛ղեր
արե՛ւելք . ըզքե՛զ :

Ընարատ կոյս անճաճին մարիամ սրբ
բուհի և մայր քի յարդանտի տարար
զանտանելին յամենեցունց . օրհնուք
ըզքե՛զ անճա՛ ճի՛ն մեծացուցանե՛ք :
Ըզքե՛զ երկնային դուռն զսրետեսն
եղեկի՛էլ . և՛ ասրն զոր ճանեան գեղե՛
օն . սերօքէ՛ հողեղէն վե՛հագոյն քերօ՛քէ՛
ից . օրհն : Ա՛ր իսխորհուրդս սոսկա՛լիս ՚ի

քէ՛զ տե՛սանի՛ անձա՛մ ճի՛շն . յը՛ղու թի՛ւն
անսե՛րմնահա՛ն ծնո՛ւնդ . անսիրա՛տ . կո՛ւ
սու թի՛ւն յե՛տ ծը՛նընդեան՝ մընալով
անսուպահա՛ն . օրհնու :

Ճա՛ծի՛ն մայր լուսոյն՝ քէ՛զ յոյս լուսե՛ղէն
տաճա՛ր . որու՛մ ե՛րկի՛նքք չէ՛ին բա՛ւա
կան սո՛րի բնակո՛ւ թի՛ւն ի քէ՛ն մարմնա
ցա՛ւ : Ա՛յ քէ՛զ անհարսնացեա՛լ ո՛ր մի՛
այնդ ի՛կանայս օրհնեա՛լ . կրե՛լով ՚ի քէ՛զ
զանտանե՛լի զբընո՛ւի . օրհնու թեա՛մ մբ
մեծա՛ց ու ցանե՛մք : Ա՛ւրախ լեր ա՛յ թո՛ւ
փրբկու թեա՛ն յոյս հաստա՛տ ու ե՛ մարդ
կան . մի՛ջնորդ օրի՛նաց և շնորհա՛ց . օրհ
նու քէ՛ անդդար գո՛հն թեա՛մ մբ մեծա՛ն :

Ա՛ւրախացի՛ր անձա՛ծի՛ն որ կուսո՛ւ թե՛ց
ես սարձանք և՛ մայր հաստա՛տ ու թեա՛ն
մարդկան . օգնա՛կան և շը՛նորհ ա՛յ շխարհի
մարիամ՝ մայր և աղա՛խի՛ն փրբկչի՛ն մե՛
րոյ : Ա՛րանե՛լի՛դ ամենեցո՛ւն զա՛րձ տա՛
նե՛լով ըղբն ո՛ւ թեա՛մբ անտանե՛լին . զա՛
մենեցո՛ւնց ամենա՛կալն արժանի՛ եղե՛ր

կրէ՛լ յորովայնի՛ որ երևեցաւ ազգի՛
մարդկան: Բերօբէ՛կան աթոռ ցո՛ւցար
ա՛մձածին, ի՛ գի՛րկրս բառնալով զա՛րձն
ամենեցո՛ւն որ նրստի՛ն ի՛ քերօբէ՛ս. առ
նա՛ միշտ բարեխօ՛սեա՛ կեցեցնէ՛լ ըզմե՛զ:

մ

Ս՛լրախացի՛ր ա՛մձածին վե՛րօրհնեա՛լդ ի՛
սրօբէ՛ց. ծա՛գե՛լով ի՛ քէն մե՛զ լոյս մայր
եղէ՛ր վե՛րաձգողին. ա՛ղգ և՛ աղինք ըզ
քէ՛զ մե՛ծացուցանե՛մք: Չիմնեղէ՛ր եկե՛
ղեցւո՛յ խորան եղէր հո՛գւո՛յն սրբոյ. ի՛
հրէշտակաց սպասաւորեա՛լ գա՛բրիէ՛լ
քէ՛զ ա՛ւետեաց. ա՛ղգ: Տե՛սանե՛մք ըզսոս
կա՛լի զհրա՛շալի խորհուրդ յայտնեա՛լ.
Ի՛ հո՛գւո՛յն սրբոյ յղա՛ցեա՛լ զբանն ա՛մ
մարմնով ծընա՛ր. ա՛ղգ և՛:

դկ
մ

ա՛մձին մայր և՛ կոյս. ծա՛
գո՛ղ արեգականն ա՛րդա
րութեա՛ն որ լուսաւո՛
րեացն ըզմե՛զ. հո՛գւո՛րէ՛ր
գո՛վ զքէ՛զ բարեբանե՛մք. և՛ փառաւո՛
րե՛մք ըզմի՛ածին քո՛ շորդին: Ա՛ լոյժ

զօրէ՛նրս բընուէ՛ մա՛րդկան հրա՛շափան
քո՛ ծընո՛ւնդ . և զէ՛ ութի՛ւն բնու՛թէն
ամբողջ պահեա՛լ . և կուսո՛ւթեան՛րդ
քո ո՛չ խախտե՛ցան կընի՛ք . հոգևո՛ր եր
գո՛վ : () քե՛զ մորե՛նի անկէ՛զ , լեա՛ւըն
վի՛մածին դո՛ւսըն փափեալ և աղբիւր
կընքեա՛լ , նախատե՛սանցըն գուշակեա՛լ
մայր և կոյս . հոգևո՛ր երգո՛վ :

Տաճին սուրբ կոյս : Վնայական տա : մ
Հուրըն կենդանի ո՛ր :

Չքե՛զ անձա՛ծին , սի՛ղ : Վո՛ւ պարծա՛ն : մ
Վո՛ւ ճըշմա՛րի տարե՛ծ :

Տաճին և սրբո՛ւ : () քե՛զ մայր կու : մ
Բե՛ լո՛ւծա՛ն կնի՛ք :

Սր զանձառե՛լին : Սր զարարչա՛նկի : մ
Օ քե՛զ եզեկի՛կէլէ :

Վքե՛զ եմք ապաւինեա՛լ , քի՛ մայր անձ
մե՛րոյ : Սր քան զե՛րկի՛նրս բարձրագոյն
մարիամ պարծանք ե՛կեղեցւոյ . քի՛ մայր :

Սր քան զարե՛գակըն պայծա՛ւագոյն մա
րիամ . միշտադարի՛ր բարե՛խօսե՛լ վասըն
մե՛ր . քի՛ մայր :

Քին աւուրցն ՎՃ՝ մանուկ երևեալ էալ 3
 տուօղն օրինաց՝ ընդ նորօք մը տեալ 4
 քառասունօրեայ՝ ՚ի տաճարն եկեալ 5
 ՚ի սիմէօնէ գրգռել չաճեցեալ 6

Կանօն Վատասնօրեայ Կառլափեան Տէտօն Ի
քամարն : () րհնոփ : (Ժ Դ)

Մըմնացեալդ Ի կուսէն նախա
յաւելի տեան բանդ , այսօր Ի տա
ճարն է կիր կատարել զօրէնս .

Վասն վրըկու թեան հէ՛ծա՛նոսաց :

Ա՛ր յանարոճե՛սա աթո՛ռ նըստիս բա՛
րեբանեալդ Ի հրեշտակաց , այսօր Ի սի
մէ՛օնէ՛ բաննալն Վ ի գիրկս , որ ընծայե՛ս
ցե՛ս ըզմեզ Ի կեանարդ յա՛ւելի տեմից :

աճ

Ա՛ր արձակիչդ է՛ս կապէ՛լոց պարզ Լատո՛ւ
ամե՛նեցուն , այսօր հայցմամբ ծե՛րու
նւոյն արձակե՛ա՛ Լ զիս ըզբազմամեղս Ի
կապանաց մահո՛ւ Ի կեանարդ յա՛ւելի :

դճ

Ա՛յսօր անըսկըզբնական ծընունդ հայրա՛
կան ծոցոյ բանն եկաւ ո՛րեալ Ի տաճարն ,
ընծայէ՛ զարարածըս հօր Ի յերկինս :

Ա՛յսօր բարձեալ է զԼ Ի գիրկըս ծե՛րու
նւոյն , ո՛ր բանիւ զարարածըս բարձեալ
ո՛ւնի օրհնաբանեցո՛ւք :

Ա՛յսօր Լ մեք
հա

հաւատանցեալքս ընդ ծերո՛ւնւոյն սի
մէօնի, ըզբան համագոյ հօր և սո՛ւրբ
հոգւոյն օրհնաբա՛ :

Մ^Կյօր ՚ի տաճարն եկեալ կենսւորարն և
՚ի գի՛րկսրն սիմէօնի գրգռէ՛ցաւ , զոր
խնդութեա՛ծմբ ընկալաւ երուսա
ղէմ : Մ^Կյօր երկիրս երկինք անուանե՛
ցաւ , զի՛ տրն տերանց իջեալ յերկնից
՚ի յե՛րկիր , և ընծայիլ յանձնառնո՛ւ ի
գործոց ձեռանցիւրոց : Մ^Կյօր հեթանո
սայ լոյս ծագեցաւ ք՛ս անձ , և փառք
իւրո՛ծւմ ժողովրդեանն իսրայիլի :

Մ^Կյօր ՚ի տաճարն եկիր փը՛րկի՛չ , և՛ ծե
րո՛ւնւոյն ՚ի գի՛րկս ընկալեալ անէր ,
անդ անձանկէս ըզծանայս քո՛ տէր :

Մ^Կյօր անշխարհի ցուցաւ ընդ յս , և՛ փր
կո՛ւթի՛ տիեզերաց ք՛ս անձ , որ մար
դանէրդ էս կեցո՛ ըզմէզ : Մ^Կյօր իմա՛
նալի արե՛զանն , ո՛ր ծագեցաւ տիեզե
րաց ք՛ս անձ , որ մարդա՛ :

Սկըզբանէ բանն անձ մարմնացաւ իկու

սէն . անյօր գրգռէեցաւ ի տանձարին :
 յայտա՛յր անլեօքըն ծէրունին անօր
 զւո՛վս ի գիրկս իւր . և օրհնէր զասար
 շանձանսէ՛րն : Ա՛րդ արձակե՛մս ըզծաւյս
 քո տօր ըբանի՛քում ՚ի խաղաղուի . զի
 տեսին աչք իմ ըզփրրկօ՞ղղ անձ :
 () րհնեմք ըզքեզօր առանքեցար ի Տօրէ
 անձուէ ըբանդ ան յանձնառէր մարմ
 նանալ ՚ի սրբբոյ կուսէն . անսորձանձ
 հարցըն մերոց : Ա՛յսօր . եկիր ՚ի տանձարն
 անհասանելի փրկելիչ . և ի գիրկսըն սի
 մէօնի գրգռէեցար . անձ : Ա՛ւստի և սի
 մէօն հոգեօր հրնչմամբն աղաղակէր ,
 արդ արձակե՛մս ըզծաւյս քո տօր ըստ
 բանի՛քում ՚ի խաղաղուի . անձ հար :
 Քզտօր օրհնե՛մք ցէք և բարձրարա
 րէք ըզնա՛յս յաւիտեան : () րհնե՛մք ցէք .
 () ճնեալն յամենասո՛ւրբ յօրովայնէ
 յանարատ ի կուսէն , օրհն : () րհնե՛մքս
 ցէ . () Էկեալն անյօր ի տանձարն ,
 զընկալեալն ՚ի գիրկսըն սիմէօնի , օրհն :

ԴՃ
 5

Գ

Ը
Թո՞ւք քրօքէ անկան էրեւեալ այսօր սի
մէօն, զանձ որդիս ՚ի գիրկս իւր բար
ձեալ մարմնով. զոր զօրք էրկնից իբար
ձուներս հանսապագ մեծացուցանէն :
Հոգւովն գոչէր, ցլնձայր ալեօքն ծե
րուներն սակալով սակ թագունըն անմահ.
զոր զօրք էրկնից ի : Արտասուէլով
անդերսէր. արձանկեան զիս ՚ի խաղաղու
թիւն, անարամ ծընողի քոյ բարեխօ
սու թեամբ. զոր զօրք էրկնից ի :

Ը
Սրոյ անեալ հրաման ՚ի սուրբ հոգւոյն
ոչ տեսանէլ ըղմահ մինչեւ տեսցէ զօ
ծեալդ. արաղծ թիւք ծերոյն ողորմեա :
Սրոյ ընկալեալ ՚ի գիրկս իւր զօծեալդ
և հայցէր ՚ի կենաց ըղմահ. և արձա
կիլ ՚ի խաղաղուի. արա : Յորոյ այսօր ՚ի
գիրկս ըն գրգռէցար և կատարեցեր ըզ
փափագումն ընծայելոյ քո ՚ի տաճարին.
տէր աղծ թիւք ծե :

Ը
Սր փառաբանէն ՚ի բարձունս իմա
նալի զօրու թիւքն. այսօր ՚ի տաճարն
Եկիի

Էկի՛ր յընծայո՛ւմըն քրի՛ստոս . որ ըն-
 ծայե՛ս զարարան՝ ծրս բարձրե՛լոյ քո՛ւմ
 հօր : Եւ՛ զի՛ ըկրս մարմնով՛ բարձեալ
 է՛ղեր ՚ի ծե՛րո՛ւնւոյն . որ բանի՛ւ զարարա՛
 ծրս բարձեալ՝ ո՛ւնիս քրի՛ստոս . որ վասըն
 մեր՝ մարմնացա՛ ը ՚ի սըրբոյ կուսէ՛ն :
 Սա՛ն որոյ է՛ մեք ընդ սիմէ՛օնի գոչե՛ս
 ցո՛ւք որ ՚ի հօրե՛ մ ըն՛ւսոյ լոյս ծագե-
 ցա՛ր մեզ է՛ կեան՛ նք . վաս՛ ոք գա՛լըս
 տեան՛ քո՛ տէր :

Եւրսկի՛ զբըն բանըն յանրակրթեանկան
 ՚ի հօրէ է՛ սկը՛ զբնաւորեալ ՚ի կուսէ՛ն
 մարմնոյ՛ զգեցմամբ . բովանդակել ը՛վ
 յորովայնի է՛ ընդ հօր գոչով . է՛ սահմա՛
 նեալ ժամանակաւ ծնեալ ընի՛ ա՛ս
 տը՛ւս՛ լե՛ մարդ : Սը՛ տեալ ընդ օրինօք
 անհիւ թահանըն հողանի՛ւ թ գոչով , զի
 զհողան՝ ծնեալըս հօրն ընծայեցե՛ անոր
 զի՛նն որ ՚ի ծնց հօր : տղայ՛ քառասնօ
 բեայ բա՛ւնի՛ ՚ի գիրկը՛ս ծե՛րո՛ւնւոյն . է
 յայտնա՛ պէ՛ս ծանո՛ւցանի՛ ա՛ստը՛ :

Էկ
 ԾԶ

Վ անն որոյ և սիմէօն ցընծայր հոգւոյն
 անշաղակէր ի տաճարին, սիրդ սրձակէ՞ս
 ըղծանայս քո տէր ըստ բանի՛ քու մ'ի
 խաղաղո՞ւթի. զի ընդ հանձնը տեսի՛ ըզ
 փրկո՞ղդ անստը՛ւած և մարդ:

Կանոն Լեւոնի տեսարարանի, աճ: (ԺԵ)

Ր գերազանցեալ գըտար անաւ
 էլ քան ըղբն ու թիւն մարդկան
 երանէ լիդ ՚ի հարլս սբ անտօն .
 ան քս՝ բարեխօսեալ վանն անձանց մե
 ըոց: Որ անձա՛շակ լինելով զբա՛զմա
 մանակեայ աւո՛ւրբք, յօժարու թեամբ
 բարձէր ըզկարիս մարմնոյ . ան ք՝ ս բա:
 Լ'նմոռաց յիշմամբ առաջի քսի՛, օգնա՛
 կան լեր տօնո՞ղայս ըզյիշատակըս քո . զի
 և ըզմերս ընկալի՛ զօրհնա՛բան ու ի:

Որ ՚ի հանդէս քո ճըղնուէ՛ երկնային
 զըւարթ ու նքրն նայեցեալ զարմանայ
 ին . ի մարմնի՛ տեսանելով զանմարմին

ԲՆԵՐԵՆԻՆԳ ԸՂՎԱՐԱ . ՈՒՍՈՒՐԲ ԶԱՅՐԱՆԱՍՈՆ
 ԲԱՐԵՍՈՒԵՄ ԱՌ ՔՍ ՎԱՍՆ ԱՆՃԱՆԳ ՄԵՒ
 ԸՌԿ : ՍՐ ԳԵՐԱՊՈՅՆ ՔԱՆ ԸՂԲԵՆՈՒԹԻՒՆ
 ԶՈՂԵՂԻՆԱՅ ԺՈՒԺԿԱՂԵՄՂ , ՂԱՆԱՂԱՆ
 ՄԱՆԶԱՆԱՅ ԶԱՄԲԵՐԵԼՄՂ յԱՆԵՐԵՆԻՆԻԹ
 ԹՐՆԱՄԵՆՅՆ , ՈՒՍՈՒՐԲ : ՍՒՍՈՒ ԼՄԵՔ
 ՄՈՆԵՂՄՂ ԸՂՃՐԳՆՈՒԹԵԱՆ ՔՈՍԲ ԸՂԲՆԱՄ
 ՄԱԿԱ . ՈՐԵՂԵՐ ԻՄԱՐՆԻԹԱՅ ԲԱՐԵԱՅ ԿԵ
 ՆԱՅ ՃԱՆԱՊԱՐՏԻՆ . ՓՈՒՍԵԳԱՐ յԵՐԿՐԱՅ
 ՆՈՅՍ յԱՆՄԻՏԻՆ ԴԱՍԱԿԳՈՒԽԱՆ , ՈՒՍՐ :
 ՎՍԽԱՍԿԻՂԲԸՆ ՄԻԱՆՃԱՆԳ ԵՐԱՆԵՂԻՍԲ
 ԶԱՅՐ . ԱՆԱՍՈՆԻՈՍ , ՎԵՐՆԱԿԱՆ յՈՒՍՈՅՆ
 ԱԿՆՈՒՆԵՂՄՂ ՂԵՐԿՐԱԼՈՐԱ ԱՐԶԱՄԱՐ
 ՏԵԱՅ , ԼՂԻՆՈՒՈՐԵԳԱԼ ՔԵՂ ՔՍ ԱՐԺ
 ԶԱՐԳՐՆ ՄԵՐՈՅ : ՍԵՆԱՄԱՐԱԵԱՂ ԸՆԴ
 ԴԵՄ ՃԱՐԻՆ ԲԱՂՄԱՏՆԱՐ ՎԵՂԱՊԻՆ .
 ԺՈՒԺԿԱՂԵՄՂ ԶԱՄԲԵՐԵԱՅ ԱՂԳԻՍՂԳԻ
 ՎՐՆՄԱՅ . ՔԱՐԱՎԵԹ ԿՈՂԿՈՃԱՄԱՆ . ԼՂԻՆ :
 ՅԱՆԱՊԱՍԻ ԲԵՍԿԵՂՄՂ ԱՂՈՒԹԱՆՈՒԷՐ
 ԹԼՈՐԸՆ ԶԱՂԱՌԵԱՅ ԸՂԲԱՂՄՈՒԹԻՒՆ
 ԼԵՂԵՈՆ ՂՐԱՅՆ . ԼՂՔԱՂԱԵՐԵԱՂ յՈՐԴՈ
 ԲԵԱՅ

5

բեայց ըզ միանձնուսն ամենայն . և զին :

Գ Ը՛զտր օրհնեցէք Պատարանի՛չք սոյ յի
շատակի՛ սորա՛ բարձրա՛րորէ՛ք ըզնա՛ յաւի
տեանն : Ը՛փապա՛րրս ըբանց բնակէ՛ ըզ
խարանձաղդեայց ճըգնու թէ՛ ի յայրս և
ի ծե՛րպրս . քարանձաւայց . փա՛ : Համանմա
նեալ մե՛ծին եղի՛այի և յօ՛հննու մըկըբտ
չի . վերա՛ծէեալ ընդ առաջ քի՛ . փա՛ :

Ը՛ր անմարմնական վարուք պայծառա՛յ
ցեալ իմարմնի՛ զօրացեալ տ՛բ . սոլսուրբ
հայր անտօնիտս . եղէ՛ր օրինակ բազմայց
եղէ՛ր դուռքն մըտից կենայց ճանապար
հին . յիշե՛սջի՛ր ըզմեզ առաջի՛ քրիստո
սի՛ . քո՛ սոլսրբ և անթանընդունակ աղօ
թի՛ւք : Ը՛ր առեր ըզ ընծ խոնարհուե
համբերօղ խրստամբերուե՛ . և պարսի
կցեալ օրհնուե՛ք ի հրեշտակս , և խաչա՛յ
կրօն անդադար սաղմոսէ՛րդու թէ՛ . յի
շե՛սջի՛ր : Ը՛ սոն որոյ և մե՛ք այսօր տօնե՛մք
ըզ հանգըստեանն օր յիշատակի՛ . քոյ . ան
մոռայց յիշմամբ հայցե՛սցե՛ս ի քէ ըզմե՛ծ

զողորմուի՛ք քո սուրբ և անթափանչ :

—
—
—

Սուր շնորհօք սբ հոգւոյն բարձեր ըզ
խանչըն վրդէջկան յորդէ՛ գրուէ շնորհս
ով սուրբ հայր անտօնիտս, անթափանաւոր
էրկնային կոչմանն ի հրեշտակական դա
սակցուծիւնսն . օրհնեմք միշտ սբ՝
զէրորդուծիւնն : Մյսօր և մանկու
նք սուրբ եկէ՛ղեցւոյ տօնէն ըզխաչա՛
կրօն քո սբ՝ զմիշտասակս, ով սուրբ հայր
ճրդնաւորաց . զի ընկալլի՛ն զանապական
պարգևսն ի քէ՛ յայ մեղով, օրհն : () անա՛
տապարդ և ս վէրբնկալեալ ըզփառս յա
ջայն զմանքն քի լէ ի մաստե՛ն կուսանսն,
հայցե՛սցես ի քէ ըզծողուծիւն մեղու
ցեւոցս . ի լրսէ՛լ ըզձայնն եծէ՛ եկայք
օրհնեալք հօր իմոյ ժառանգե՛ցէք ըզ
կեանսքն յա՛ւիտէնից :

բձ
մկ

Սարժանք եկէ՛ղեցւոյ և՛ ուրանսուծի՛
հրեշտակաց, ով սուրբ հայր անտօն՝ զա՛
ղանչանքս մեր հանապա՛զ մատո՛ սուրբ
էրորդուծեանն : Սբ ի մարմնի կանոն

ցեալ և զանմարմնոցն բերելով ի քեզ
 ըզվարա, ով սուրբ: Բանժան և հոգևորա
 կան ըցեալ անմարմն ուրախութեամբ
 ով սուրբ հայր անսոսն, զանշան:

Կահօն սրբոյն Սեբագոսի Բագաւորին:

(Խհնոփ ակ: (Ժղ)

Վր զերկնաւոր թագաւորուէ ըզ
 քո զօրինակ ցուցեր ի յերկրի .
 հաստատելով զանթոս թագա
 ւորութե թէոզոսի թագաւորին յար
 դարու թիւն և յիրաւունես . բարեպաշ
 տուք՝ սորա քրիստոս խնայեա ի մեզ:
 Ար զօրութեամբ նըշանի խաչի քոյ տր
 պատերազմելով, խորտակեաց զքնդդի
 մամարտ ըզբընունի հեթանոսաց և
 հաստատեաց խաղաղութեամբ սուրբ
 զեկեղեցի . բարեպաշտուք՝ սորա քրիս
 տոս: Ար ետուր զիրաւունես արդարուէ քո
 արքայի . դատելով ըզթողովն ըզբս քո
 արդարութե ը հրամանի սրբոց քոց պա
 տուի

տուն իրանս ց . բարե պաշտու է՛ սբ՛ :

|| Ր զարդարեալ գեղապան ծ վայելչու
թեամբ սուրբ զեկեղեցի , պրսակեցե՛ր
առանքելովք և մարգարէ՛ իւք և՛ հաստա
տեալ ամրացուցե՛ր սբ՛ թագաւորօք .
բարե պաշտու է՛ սոցա քրիստ : || Ըք զինու
զօրու է՛ հոգւոյն վառեալք ի պատերա՛զ
մի , վանեցին ըզմո՛ւլ ի հերձու՛ած ողաց
և՛ ի հա՛ւատրս ճրջմարիտս հաստատե
ցին ըզ տիեզերս . բարե պաշտու է՛ սոյ՛ :

|| Ր շնորհեցե՛ր յաշխարհի թագաւորել
մեծին թէ՛ ոգոսի . և կատարեալ ըզկեա
նրս հաւատով ուղղախա՛ռ ու թե , վերա
փոխեցե՛ր այսօր յերկնից թագաւորու
թիւնդ . բարե պաշտու է՛ սբ՛ :

Թիւնդ . բարե պաշտու է՛ սբ՛ :

() Ը հնեմք ըզքե՛զ քրիստոս թագաւոր .
որ յաղթօ՛ղ խաչիւ քով պրսակես ըզ
սուրբ ըս քո սքանչելի փառօք քո ար՛ծ
հարցըն մերոց : || յսօր ցընծան զը՛ւար
թունք երկնից ընդ ճրջնու թիւն թա
գաւորին . քանզի երգէ՛ բարե պաշ

աճ
Տ

տու թեամբ թէ ողոս մեծ թագաւորն
ընդ վեց թեան զօրսն երկնից ցնյ հար:
Եւ նորածնեալ էկեղեցիք հեթանո
սաց. ընդ սրբոցն թէ ողոսի բարե
պաշտ թագաւորի երգեսցուք քեզ
էրգ նոր արձ հարցրն: Ազնորօրհնեցեք
Անդ սրբոցն բարձրաբարէք զարձ բա
նըն հօր յաւիտեան: Արի յերկրի է պը
սակեալ ի հրեշտակաց և ի յերկրի նրս
բարձրացեալ բարեպաշտուքն իւրով.
ընդ սրբոցն բարձր: Ար հաւատով պար
տեաց ըզ ընամին. և աշօթի՛ւք հիմե
ցոյց սբ՝ զէկեղեցի՛ւք. ը՛ սրբոցն:
Իմիւհնս իմ: Աստը՛նամ փրկիչ մեք
ընդ մեզ ո՛ր կարդալք առ քեզ. բարեխօ
սու թեամբ սբ՝ թագաւորին: Ար բարե
պաշտու թե՛ հիմեցոյց զէկեղեցի սբ.
և կարգաւորեաց ուղղափառութե՛ւք ըզ
քո ժողովուրդս: Արդ անկեալ աշա
ղեմք ըզ քեզ մարդասէր ար. յիշատակի
սորա պարգևեալ մեզ զերկնայնն քո

Եւրոպայի Տրտաբայ Լափառքին :

Գձ
մկ

Սր գերան գոյն քան ըզբնու թիս հրանչա
 գործեցե՛ր՝ ը որդի՛ անսուճոյ ան թա՛
 գաւո՛ր ըն հայաստանեայց , գաւաղա՛
 նաւ քո բարկու թե՛ զյի՛մարու թի՛ր՝ Լեն
 յի՛մաստ փոխարկեա՛ւ Լ վասն որոյ ման
 ղու՛նք եկե՛ղեցւոյ յիշատակի սորա՛ր՝ օրհ
 նե՛ն ըզբե՛ղ տէր : Սր համանը ման բա
 բի՛լացւո՛ր՝ ջըն բը՛ռնաւ որին ի՛ յանբա
 նի՛ր՝ ց փոխեալ կե՛րպարան , յանբանա՛
 կան բրուճու թենէն նը՛ւաճեւո՛ր՝ վ զար
 քայն մե՛ծ տըրդա՛տ , վասն որոյ ման :
 Սր ի՛ ձե՛ւրն մա՛ղթանա՛ր՝ ց սըրբոյն գրի՛
 գորի , ի՛ մարդկայի՛ն բնու թիւնս գար
 ձուցե՛ր յանասնե՛ղէն ՚ի բնու թենէն
 նորաստեղծեա՛ր՝ Լ զարքայն մե՛ծ տըր
 դա՛տ , վասն որոյ մանկու՛նք եկե՛ :

Ամեն Վաւի նորգարէի, եւ Յոնոբայ
առաջելոյն . դձ . () ԲԳ : (ԺԷ)

Սղթօղ դըրտաւ յօրհնաբանն
էրանելին դաւելթ . որ զօրա
ցաւ ի վերայ այլադղւոյն եւ հաւատով
պարտեաց զաւօրէնն ըզգողիաթ . զհար
գարէն անասցուք բարեխօս անտէր
վան անձանց մերոց : Աւսարուք զար
դարու թիւն բընակիչք երկրի . նայեցա
րուք ընդ արդարն յակօր որ հաճոյ
եղև այ վարուքն իւրովք . ըզնաւ արաս
ցուք բա : Ստեղև գլուխ առաքելոց
սրբոց . եկոչեցաւ եղբայր տեանն ի
տանէ դաւելի . ըզնաւ արաս :

Սբ երջանիկ լուսովն զուարճանայր
մարդարէն դաւելի . եւ հողւովն վերա
նայր իկամարյս լուսեղէնս . ըզնաւ ան :
Սբ հողանիւթ բնուքն զուգասիցեալ
ընդ սբ հողւոյն . եւ ազատէր ըզթագաւ
որն իգիւնական ախտէն . ըզնաւ արաս :

Ո՛ր հրաշագործեալ գրտաւ ի կարգըս
Թագաւորաց . և մանակից եղև սուրբ
սուտքեւոցն . ըզնաւրաս :

Տ Եղսք յամենայնի՛ և ըզպատուհիրս
նրս . քո՛ ոչ պահեցաք այլ խոստովանիւք
առքե՛զ . մի՛ անտեսառներ այլ գը՛թա՛
ի մե՛զ արձ հա՛րցըն մերոց : Ա՛յսըն
դաւթի սիրելւոյ . քո և յակոբայարդա՛
րոյ անպէտք ըզքե՛զ . մի՛ անտեսառ :

Ո՛ր նըստիս ՚ի քօթէս և հայիս յան
դունդս , յի՛շեա՛ ողորմուք քո զդաւ
իթ . և անոթի՛՛ւք սրբոյն յակոբայ խը
նայեա՛ ՚ի մե՛զ արձ հա՛ր : Ա՛յ զտօ՛րհնե՛
ցէք բարձրարեք ըզնա՛ յաւիտեան :

Գ Ո՛ր ընտրեաց զերանելին ըզդաւթի
յառանջնորդութի՛՛ւն իսրայիլն . Օ՛րհ :
Ո՛ր կայոց զաքանչելն ըզյակոբ ,
պարի՛սպ շը՛րջաստու եկեղեցւոյ իւ
րոյ . Օ՛րհնե՛ցէք բարձրարա :

Ո Նըստի՛ զբն անձ լոյս ՚ի լուսոյ . որ ծագե
ցա՛ր մեզ եղջիւր փըրկութե՛ր ՚ի տանէ

դաւթի . աղօթիւք սորաւ աստուծաւ՝ ճ
 ողորմեաւ մեզ : Անմարմնոց վերնոց թա
 գաւոր յաւիտենից . որ մարմնով երեւե
 ցաւր յերկրի՝ ի զաւանկէ դաւթի . աղօ :
 () Եւստաշնոմն անձահայր անուանեցաւ
 մարգարէն դաւթի . Եւ ի վերջի նան եղ
 բայք արն կոչեցաւ ըսքանչէ լին յակոր .
 աղօթիւք սորաւ աստուծաւ :

Արդուան արդաւթի ճըշմարտութեւն .
 Եւ ոչ ստեայ երմն . ի պըտողոց յարովայնէ
 նորա նրատուցանել ի յաթու նորա .
 որ հնէցէք ըզ արութիւն նորա ամենայն
 երկիր : () Եւստաշնոմն անձահայր անուանեցաւ
 դաւթի . պատրաստեայ ըզ ճրագ օժե
 լոյ իւրոյ . գովեցէք ըզ արութի նորա :

() յակոր ընտրեայ իւր արժանագէլ
 նովաւ ըզ նոր ժողովուրդ ըզ հոգևորն
 իսրայէլ . բարեբանեցէք զանուի նո :

() Եւստաշնոմն անձահայր անուանեցաւ
 ի նոր . քանզի ծագեալի՝ ց մեզ եղջիւր
 փըրկող թեան ի տանէ դաւթի կեցող

ցանել ըզմէ՛ զ կամեցաւ . օրհնեցէք
 ըզտէ՛ր յօրհնութի՛ն ի նոր: Սուս
 զան ծաղկեսի՛ն լ յարմատոյն յէստայ .
 դաւելի՛ թ մարգարէն՝ և՛ ՚ի նորին շառա՛
 ւիղէ՛ առաջեան լին յակօբոս անկանատես
 և՛ սպասաւնի՛ն ը բանի՛ն անտուն ծոյ, օրհն:
 (Յէկէ զէցի՛ն օրհնեցէք ըզտէ՛ր . որ եր
 կորո՛ւմբք ընարեւոյք անաքեւան ըն
 յակօբաւ և՛ մարգարէի՛ն ըն դաւթի՛ն
 հաստատեսայ զհիմնի՛ն սուրբ էկե՛
 զէցւոյ . օրհնեցէք:

Կանօն սրբոյն Երեմիայի Եւստիւսի:
 () Երեմիայի գկ: (ԺԵ)

Լ՛հատանկ բարի բրի՛ստանի
 էղէր այսօր ի միջի մերձւմ . և՛
 մտեր ի վէրնանտունն խորհրդոյ յս
 շխտեսանկանի՛ն: Ա՛ր ընարեցար ի դասս
 երկնաւոր զօրացըն . պըսակեցար ի թս
 գաւորէն զանթառամ՝ ըզպը՛սակն .

Լ՝ մըկըրտեցար արեամբը զ քով սըբբով
 առնալին վըկայ քրի ստոսի սուրբ ստե
 փաննոս , նախասարկանւա գըդ մե՞ծ :
 | արտեար ընդ զէ՛մ [Թը՛չնամե՛նյն սյս
 օր և գնե՛ցե՛ր արեամբը քօ զարքայ
 ո՞ւր և [Թի՛ւնն , ի պարծանս աղղի՛ մարդ
 կան ճըդնաւոր քրի՛ ստոսի . գո՛հնւ [Թի՛
 երե՛քսըբէ՛նին . որ ընկանլա ըզվայդ
 իւր զսուրբ ստեփաննոս ի վե՛րի՛ նն
 ե՞րո՛ւսսա՛ զէ՛մ :

|| ր ընտրեցար ՚ի կոչու մն առնալե լահան
 քարոզու [Թե՛ցն արժանաւոր լինե՛լով
 սուրբ ստեփաննոս , բարեխօսեա՛ սու
 ք՞ս վասն անձանց մերոց : || ր խընդրե
 ցե՛ր զ[Թողու [Թի՛ ի վե՛րայ քոյ քարաձիգ
 ժողովոյն սուրբ ստեփաննոս և այժ ըմ
 վասըն քօ ձևստաւ որացս աղչեա՛ զընդ
 աջմէ՛ հօր նըստեալ՞ ըն : || ր արժանի
 ե՛ղէ՛ր զմարտիրոսանկանն առնո՛ւլ պրսակ
 նախդ ի վըկայս . առ պըսակի՛ հը՛ն սըբբոյ
 և՛ վասըն մե՛ր բարեխօսեա՛ :

10 Եւ ապեալ և նախալըկայ թի սուրբ
 առեփաննս, որ ըզքարկոծու մըն յանձն
 առեր, և յանուհի ց բնակարանարն
 վերանփոխեցար. աղաչեալ զստարւած
 շնորհէլ մեզ ըզկեանս անվախձան:
 Տո՛ւնկ անուհի իմանալի դրախտին շնոր
 հեցար ՚ի հօրե՛, և լուսաւ որեցար անձա
 Եւ ապէս, այսօր ցրնծա՛ն դառք հրեշտա
 կայցն ը քո մեծ սպայծառ ճիգնուիդ.
 աղաչեալ զա՛րծ: Եւ ճաստեղծ մարդոյն
 պրտուղ ընծայեցար մերձ յանմերձե
 նալի լոյսն. և հայրենի՛ մեանդ ուրե՛ն
 եղեր ժառանգորդ, աղաչեալ զա՛րծ:
 Ղանապարհ վըկայից յեա թի գրտար.
 և սատուած այլին փառանցն արժանաւ որ
 եղեր, բանասիրկո՛ւն զինու քո վերաւո
 րեցաւ. և նախաստեղծըն պայծառա
 ցեալ բերկրեցաւ. աղա: Եւ սասկար
 գեալք և մեք ը անմարմնական բազմու
 թիւնան, վերահայցեմք ընդ հրեղէն
 լեղուացն՝ աղօթանուէր մաղթանօք,

Հայցեմք ի քէն մարդասէր փրկիչ .
խնայեալ ի մեզ ստեղծող մեր և կեանք
անխաբհի :

Սէնդ երկնային հոգեղինացդ աքն , այս
սօր տօնեմք ըզնիշատակ սրբոյն ստե
փաննոսի . բարեբան լով ըզքեզ տր
անժճ հայրչին մերոց : Արհրէշտակակէրպ
տեսլեամբ անխաբար պատերազմեալ ,
զքարկոծու մրն յանձնէա . խոստովա
նէ լով ըզքեզ քրիստոս ՍԺԿԱ անժճ հայր :
Արանպարագրէլի անուէրդ տեսող
և բարեխօս իւր ուխտանորանցս . այսօր
նիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի , գո
վեմք ըզքեզ քրիստոս ՍԺԿԱ անժճ հայր :

Ս՛զտր՝ օրհնէմք իմ հոգեւորացեք և բարձր ա
րարէք ըզնա յաւիտեան : Ար յերկնայ
ին շօրացրն միշտ օրհնիք ս անժճ . այսօր
նիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի , ըզ
տր՝ օրհնէմք : Հրաշալի անաբանութի սրբ
բոյն ստեփաննոսի , քահանայք ընդ վե
րին զօրանցն երկնից զքս՝ գովէմք :

—
դճ
—
Տ
—

—
Գ
—

գկ
ո

Դ՛ւաքեա՛ն ի՛ մե՛զ տօ՛ր ըզբա՛զու՛մ գը՛-
 թո՛ւե՛՛ք զսօ՛ղորմո՛ւն ի՛նչ, բարեխո՛սո՛ւ թե՛
 սրբո՛յ նախա՛ վըկայի՛ն քո՛ւ և սօ՛ղո՛ւ ըմեա՛ն :
 Ա՛րու՛մ զե՛րկնայի՛ն ըն բայե՛ր ըզդու՛ռն,
 ցուցանե՛լով զանձառե՛լի զխորհո՛ւրդ .
 սո՛րին աղա՛չանօք խընայեա՛ն ի՛ մե՛զ տօ՛ր և ո՛ւ :
 Ա՛ր աղօթա՛նուէ՛ր հայցմամբ ըզթո՛ղու՛-
 թի՛ւն խընդրե՛լով ՚ի քե՛ն, անօրե՛ն ըս
 պանո՛ղայ իւրո՛ց . սո՛րին աղա՛չա :

տ

Ա՛վ ե՛րջանի՛կ ճառապայ՛թ, սուսքե՛լա՛-
 կան քարո՛ղու թե՛ցն անթանաւո՛ր լինե՛-
 լով սբ՛ ստե՛փաննո՛ս . հաստատո՛ւ թի՛ւն
 ՚ի քսե՛՛ հայցեա՛ն սօ՛ւրբ ե՛կե՛ղեցե՛յ :
 Ա՛ր քոյի՛ն յօ՛ժարական համբե՛րու թե՛դ
 ըզբարեկո՛ծու մըն յանձնառե՛ր . շնոր
 հեա՛լ քե՛զ յայ լինիլ չարչարակից քի՛ .
 զի և մե՛զ ո՛ւսո՛ւսցեա՛ս փառա՛ւորե՛լ սբ
 զե՛րրորդու թի՛ն : Ա՛լ թե՛իր ո՛ր քարա՛-
 ձի գըն լինե՛լին ՚ի քե՛զ նախդ ՚ի վըկայս .
 զի սուցե՛ս ըզհատո՛ւցո՛ւմըն բարի՛ յա
 ըարչե՛ն ամե՛նեցո՛ւն . և սյ՛ժ մ՛ աղա՛չեմք

ըզ քէ՛զ Լ՝ վասնն մեր բարե՛խօսեա՛ն :

Վասնասարկաւանգ և սուանջին մարտի
րոս . որ ի քսէ պըսակեցար , և յերկնա
ճէ՛մ մուսագաստին պայծառացեալ
բերկրեցար . սղաչեա՛ն զաստըճած շնոր
հէ՛լ մեզ ըզկեանս անվախճան : Ա՛ր
քոյին համբերուք ըզդրո՛ւնս երկնից
բայեալ տեսեր և զորդ ի ընդաջմէ հօր .
սղօթէ՛ի ը ի վերայ քո քարաճգողայցն .
սղաչեա՛ն : Վ՛հէղեցիք արդարո՛ց և ժո
ղովք ուղղախառայ , սյսօր ըզ յիշատա՛
կըս քո տօնէ՛մք . և արտասու՛ծ ք հայ
ցեմք ՚ի քէն ճըճմրիտ վըկայ . բրիստոսի .
սղաչեա՛ն զաստըճած :

դէ
մկ

Ս՛րնճայ սյսօր եկեղեցի՛նայ . զքո՛ վայել
չապէ՛ս տօնէ՛ զյիշատակս . ո՛վ սուրբ
ստեփաննոս , մե՛ծ և պատուանկան ան
ուանիդ ի վըկայս . սղաչեա՛ն զսրճ շնոր :
Վասնասաղարդ ճանասարհացն եղեր ժա
ռանգորդ . ո՛վ սր՛ ստեփաննոս , մե՛ծ :

ճշ

Լ'ատուհանս յին զինո՛ւ վառե՛ցար սուրբ
 հոգւո՛յն, տեսանէ՛լո՛վ յերկի՛նքս հայրե
 նի՛ փառօք զորդի՛ն աստուծո՛յ, ո՛վ
 սուրբ ստե՛փաննո՛ս, մե՛ծ և պատուա՛ :

Իսեօհ Պէրրոսի և Պօղոսի Կէսաւոր
 ատասեւոյն, դձ. () Ի Կ : (ԺԹ)

Ր'նծայ սյսօր եկեղեցի՛ սյս յի՛
 շատակաւ սր՛ առքե՛լո՛ ծցն, հաւ
 տատեալ ի վի՛ս վի՛սի հաւատո՛ Ի՛յ, զար
 դարեալ ի փառքս մարմնացե՛լոյ բանի՛ն :
 Ա՛բ գե՛րութի՛ անձառելո՛յ միածնի՛ն,
 յայտնո՛ւք հօր՛ ի վերո՛ւստ դաւանեա՛ծը
 և երանականն արժանացե՛լ շնորհի՛ Ի՛յ
 վե՛մ անվանելի՛ ի դրանց դը՛ժոխոց :
 Ա՛րանմարմնոց դատուց հրե՛ղինաց, հո՛
 ղե՛ղէն բնուք՛ գերազնեցեա՛ծը, և բարձ
 րացեալ ի յերկնային խորա՛ Ի՛յնսն, ան
 ձա՛ռ բանին արժանալորեալ :
 Ա՛բ գերագոյն ընտրելո՛ց առաքելո՛ցըն

դասո՞ճւց, անուշանե՛ցե՛ր լինի՛լ զերանե՛
 լին ըզպէտրո՞՛՛ֆ՛ս. զլո՛ւս սբ հա՛ւատոյ
 հիմն եկե՛զէցւոյ: Ա՛ր յառաջագոյն կոչ
 մամբ, առաքե՛ցե՛ր զանօթն ընտրու
 թեա՛ծն. յայտնե՛լով աշխարհի՛ զանձառ
 տնօրէնո՛ւնէ՛ք զխո՛րհո՞՛՛ֆ՛ւրդ. յօրհ
 նաբանո՛ւթիւն կոչել զհե՛թանոսս:
 Ա՛ր երկոքումբք ընտրելովք լուսաւոր
 չօքն աշխարհի՛ծ, հաստատե՛ցե՛ր զեկե
 շէցի՛ք. քրիստո՞՛՛ֆ՛ս. մայթանօք սոցա՛
 խընայեա՛ ՚ի մեզ:

5

Ա՛ր խոստացա՛ր տալ ըզփականս արքայ
 ութե՛ երկնից երանելոյն պէտրո՞սի.
 ո՛ր հրաւիրեաց ըզմեզ ՚ի յոյս կե՛նացըն
 յաւիտե՛նից. աղաչնօք սորա՛ կեցո՛ զմեզ
 արա՛ւ՛ծ հա՛ւրցըն ըմերոց: Ա՛ր ընտրե՛
 ցե՛ր ՚իմարդկանէ հա՛ւատարի՛մ սուրբ
 զանաքեա՛լըն պօղոս. որոշե՛լով յա՛ւե՛
 տանըն լինի՛լ քե՛զ խոստովանօղ.
 աղաչա: Փա՛կօղն արքայն ութե՛ն երկնից
 սուրբ առաքեա՛լըն պէտրոս արո՛ւթ

4

Ժողովակալէ շքեղ խանչակցեցաւ . աղա :
 Քիչ ար օրհնեցէք բարձր արարէ՞ք յաղ
 թողական ձայնիւ ըզբնակեանն ի մէջ
 սրբոց : Ար ընտրեաց զերանելի ան
 քեսւլան , ամուլք հաւատոյ սիւնք եկե՛
 ղեցւոյ . ի տիւ զերականն ՚ի հրապարակին
 զդատողական անթոռարն շնորհէ՛լն զ
 բարձր արարէ՞ք : Արմանեալ աղա
 նւոյ արծաթասպատ թե՛օքն ի գոյն ոս
 կւոյ ձըշմարիտ սուրբ հոգին . և լուսն
 զարդ փայլմամբ փարէ՛ր ըզնոքօք .
 բարձր արարէ՞ք յաղթո :

5

Ամուլք հաւատոյ այսօր փայլեն հայր
 սբ իքս սբ եկե՛ղեցւոյ . մարդասէ՛ր փր
 կիչ տօնողացս նշորմեա : Աարեխօսուէ՛
 պետրոսի և պօղոսի քս սբ անարե՛լնոցն ,
 մարդս : Անսաւ որեալք ՚ի սոցա դըպ
 րու թե նէս փառաւորեմք սբ զերրոր
 դն թի՛գ . երկաքանչիւրոցն աղօթիւք
 տօնողացս նշորմեա :

6

Արանելի սբ անաքեալքն , որպէ՛ս զա
 լե

րէ գաւկըն ծագէ ցանն ՚ի յերկրի ծ, արձա
 կէ լով ըղ ճառագայթս լէ տիեզէ՝ Ի՞րս,
 ուսաւ որեցին զաշխարհս աննայն :
 Ի՞ մերմէ ՚ի հողէ զէն բնուէս, չարչարե՞
 ցանն փորն քի ծ, ե՞զէն լուսատուք տիե՞
 զերա՞ Ի՞ց, և՛ հրաւիրեցին զերկիրս ՚ի
 յերկինս : Չարչարեցան վասն քրիս
 տոսի, զնա՛ արարին իւրեանց յո՞ծյս, հէ՛
 զին զարիւնս իւրեանց ՚ի յերկրի՝ Ի՞րս, և՛
 պրսանէցան յանմահ արքայէն :

Ա՞ր արիւնս՛ հրա՛շ լո՞ւսոյ ծագանմբ,
 պայճառացոյց ըղ տիեզէրս անճառա՛
 պէս, լո՞ւսն որ ՚ի հօրէ՛ս առաքէ՛ցան,
 առաքէ լական բարոզութեանմբ սըր
 բո՞ւսն պէտրո՞սի, հրաւիրէ լո՞ւսն ՚ի
 ՚ի լո՞ւսն անըստուէր : Ա՞ր ՚ի հէզձա՛
 կան մե՞զայ ծո՞վէս վերաբերեսոյ ըղ
 հո՞ղէ զէն բնուէ՛րս ՚ի կեանս, բա՛նսն
 որ ՚ի յերկրի՛ երևէցաւ, ուսկինս աւէ
 տարանի՛ սըրբո՞ւսն պէտրո՞սի, հրաւր :

աս
 մկ

Ա՞ր յառա՛ջ զո՞ւշա՛ կէ լով, մա՛հո՛ւն

Իւրոյ լինի՛լ կըցորդ արեամբ խա
 ջին, գա՛ւ՛մ՛ն ուն ո՛ր էբարձ ըղմեղը ս
 մե՛ր ըմպել զբաժակ չարչարանաց սըր
 բո՛ւ՛մ յնպէտրոսի ժառանգելո՛ւմ ք
 ը զ կեա՛նսս սնվախա՛նն :

ՏԲ

Ո՞ր անպարանգիրն է՞ յէ՛ր լծե՛, պարա՛
 ծածկել արվիսովս յլ ճանապարհ թիւք :
 Ըն՛մ՛ն յսն ո՛ր պայծա՛ռ քան զարե՛ գակն .
 սրտա՛փայլէ՛ լ շուրջանակի՛ սըրբո՛ւմ : յն
 պօ՛ղո՛սի . հրաւ՛իրել՛լո՛ւմ ք : Ո՞ր գերա՛
 գոյն քե՛ր օբէ՛նից վե՛րամբարձե՛ լ ի յե՛ր
 բակի՛ խո՛րանս ե՛րկնից . է՛մ՛ն հրահո՛
 սան վըտակացն արբամբ զմայլեալ .
 երրորդու լծե՛ն արժանաւորելո՛ւմ տե՛ս
 լեա՛նսս սո՛ւրբըն պօ՛ղոս . հրաւ՛իրել՛ :
 Ո՞ր անօթ հո՞ գեղն ընտրեալ . քարոզե՛
 լո՛ւմ զանունըն տեա՛ռն ի հե՛թանոս .
 է՛մ՛ն կատարեալ զընթացսըն հաւ
 առոյ , պըսակեցաւ հե՛ղմամբ արե՛անն
 Իւրո՛ւմ յ ի՛նք ըրիստոսէ՛ . ժառանգել՛ :

Իսկո՞ծ սրբոց Թրոսիան սրբւոց՝ (Յսիոբայ և
Յոհանէոս առաքելոց . զի . () ր . : (Ի)

Ի Է՛ն յէ՞ռ [Թէ՛ն օրդի՛ միշտ յէ՛ն
անէ՛ զանէ՛ լին ծր՛նսւնդ հայրա՛
կան . զոր՛ Ի վէ՛րո՞ւստ հընչեցին
օրդի՛քն որոտման . և յայտնեցին օրդւոց
մարդկան զժա՛մ ծկանպէ՛ս խորհուրդ :
Վանն անըսելի՛ զբն Ի կուսէ՛ն սկը՛ զբնաւո
րեալ . Ի յերկրի՛ մարմնով երևեցաւ . զոր
տեսի՛ն քարոզք բանին ճիշմարտուէ՛ն .
և ծանուցին տիե՛ղէրանց՝ ա՛տը՛ւս՛ծ և՛
մարդ : Ի սկանպէ՛ս բանն ան միացաւ Ի
մարմնի՛ , անիո՛վիո՛խ գոլով յէ՞ռ [Թեան .
որու՛մ է զէ՛ն անկանատէ՛ս օրդի՛քն որոտ
ման , և ընդ հանուր քարոզեցին զբա՛մ
նրն մարմնին է՛ղեալ :

Ի ր անմարմին Ի հօրէ՛ մարմնացար Ի կու
սէ՛ն [Թանճրանցեալ բանդ անըմբընե՛
լին . զոր՛ Ի մարմնի՛ շօշափեցին օրդի՛քն
որոտման . և հընչեցին ընդ տիե՛ղէրս
զա՛ւէտի՛ս կէնայ : Ի ր զանտէսդ յէ՛կոց

դրոյսդ անտանելի, պարսիդքեալ մարմ
նով ծածկեցեր. զոր ի լէրի մնն արտա
փայլեալ տեսին որդիքն սրտաման. և
մաքրեցան անձաւ տեսլեամբք զե՛րա
պանծ շուտոյն: Ի՛ր կէնարար բանիւ քո
անմահացեալք, և մահու եղևն զերա
զանց. յանձնառի մն ըմպել զքածակ
չարչարանաց ընդ քեզ. զի ընկալցին ի
քէն ըզփառս անվախձան կէնացն:

Տ ր զամենայնրն յոչընչէ սրտեր և ըս
տեղծեր ըզմարդն ի յանմահութե՛, ի
պատկէր անուծեանըդ քո. ըզքեզ ըր՛ն
նեմք մատրէա՛ն ճալցըն մերոց:

Ի՛ր զանկեանն ի մահ պատրանօք բանասր
կուին, կանգնեցեր ի փառս անսպին
զանլրատեամբքդ քո յաշխարհս. ըզքեզ:
Ի՛ր կոչեցեր ըզտին զերս ի հաւատարս
ճրշմարիտս ընարեւոյք քսաւսքելովք.
և՛ցուցեր աւետարանի՛ն զնորդիսն որտ
ման. ըզքեզ: Ի՛նչ տր օրհնեցէք ե՛ր
բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Երբ ըստ կամաւոր յօժարուէ՝ իւրեանց
 շորանցոյց սուրբ զառաքեանսն . և հրաւի
 րեաց յերկնից արքայու թիւնն , օրհնէ :
 Ըր ընկալաւ ի կեանս անասանկներս զեր
 ջանիկ սբ զառաքեանսն . և դասեցոյց ի
 խորանրս լուսեղէնս , օրհ :

Ըր Էքն որոտման որք ի վերուստ հընչե
 զին ըզբանըդ կենաց ծագեալ ի հօրէ .
 և ըզտիւն զերս հրաւիրեցին յօրհնաբա
 նու թիւն սուրբ երբորդու թեանդ . բա
 րեխօսունք սոցա ո շորմեան մեզ որդի այ :
 Իսանրդ մարմնացար ի կուսէն քարոզքն
 տեսին . աւետարանեցին յաշխարհի
 զգանլուստ միածնիդ . բարեխօսունք :

() Նորչրանս և ըզմահ ըբեզ յանձն
 առին . հաղորդիլ վատաց քոյ տէր ի
 բուժ գաղթատեանդ . բարեխօ :

Ըր իմ կանխէ առ բեղարձ . որ ծա
 դեցեր ըզլոյս հրամանի ըո յաշխարհս ,
 ընարեւոյթ քո առաքելովք . վասն սո
 ջա կեցո ըզմեզ : Ըցեալ շնորհօք հոդ

—
—
n

—
—
m

Լ՝ ոյդ սրբոյ և բարձրացեալ ՚ի վերայ
 խորանաց երկնից տեղեկացեալ եղեն ան
 ճան Է՞ ու է միածնի քո. աւետարանեցին
 յաշխարհ ընդ ՚ի վասն : Արօղբ եղեն
 ամենայն զօրուք, ընդ ունի ըղբածակ
 չարչարանաց միածնի քո որդիքն որոտ
 ման, և ընդ անձմէ դա՛մսի լ. վասն :

մկ
 աս

Որ յանըստուէ ը ի լուսոյն ընկալա՛ր ըղ
 ծագ ու մըն շնորհաց. ով երանելի տէ՛ր
 յօ՛հաննէ՛ս. և հրաշագա՛ր ըդ գլտար յե՛ր
 ջանիկ դասս ա՛ռաքելոցն. հայցեա՛մ ՚ի
 տեսունէ՛ գլծողութիւն յանցանաց :

Որ վարեցար ըզսարսափելի պարանո
 ցաւն զանմատոյց ըլճուսոյն. և մաքրե
 ցար որպէս զոսկի ՚ի հո՛ւր. լուսազար
 դեա՛լ ըրեւեցար ՚ի մէջ սրբոցն որպէ՛ս
 յաստե՛ղս արեգակն. հայ : Որ ՚ի կենդա
 նի ազբերէն սրբեր ըզբըղլս ու մըն շնոր
 հաց. և ՚ի թե՛ւս հոգւոյն հասե՛ր յանի
 մանալի՛ն. աւետարանեցե՛ր մը շարն ջե՛
 նաւորակից հօր զէա՛կից որդին. հայ :

Կանօն հաւօրիեաց Լուսաբերաց Կրիստոսի :

() Բհնոնի դձ : (Խա)

Մանե շի սբ սու աբեալք հրաւ շի
րեալք ի սկըղբանէ և ընարեալք
յորովայնէ սպասաւ սրբ և բա
րեկանք և վրկայք անծորդւոյն . բարե
խօսեցէք առ տր վասն անձանց մերոց :

Աբբ սու իք իշխանաւ թի ի վերայ ազգի
մարդկան , կանալէ և արձակէ ի յեր
կինս և ի յերկրի . արձակեցէք ըզմեզ ի
կանալանոց մեղաց մերոց : Կանչանկ ցեալք
ընդ քի և ընդ նրմին թագաւորեալք . ի
միւսանդամ գանը ստեան նորա նըստե
լոցէք դատաւորք . թողու թիւն շնոր
հեցէք և մեզ մեղաւորացս :

() Որս առեալ ի ծովակէն արարեր որ
սորդս մարդկան . որսալ զամենեւեան
յարքայական սեղանն . բարեխօսու թք
սց ք ս ի ընայեա ի մեզ : Արոց հրամայե
ցեր հոտ անոյշ լինիլ ընդ տիեզերս .
ոմանց հոտ ի մահուանէ ի մահ և ոմանց

՚ի կէնայ ՚ի կէանս . բարեխօ : Արոց խոս
տացար նրատի՛լ յաթճա դատողական .
դատել զանոն ի սրայիլ յայնմ աւճեր
անհեղին . բարեխօսունք՛ :

() անանկորդս և զվարդապետ եկեղե
ցւոյ քնւմ սրբոյ , յիշատակաւ պա
տուէմք այսօր . բարե : Սիր մըշակք ան
պարտելիք կաթճուղիկէ եկեղեցւոյ . և
պրտակք պարճունայ հաւատացելոց . բա
հաղարամպեար անայի՛ն ի սրհրդոցն . և
բացօղք դրանն արքայաւէ և ի կնից . բա
րեխօսելիք առ տր վն՛ անճնայ մերոց :

Տ
աճ

Վաղից բանրդ հօր և հոգւոյն որ ի շէր
ի յերկնից ի վրոկուի աղղի մարդկան .
տրճ հարցրն մերոց : Ար պահեցեր յաղ
թօղ ըզճրդնու թի՛ սրբոյ առաքելոցն .
այսօր և մէք ընդ նոսի՛ն յընճու թէ՛ օրհ
նելմք ըզքեղ . տրճ հարցրն : Ար առանէլ
բարճրացեալք ևս յաւիտենից . այսօր
ընդ դասս վրկայից քոց բարեբանելմք ըզ
քեղ . տրճ հարցրն : Աղ տր ձրհնելիք

Դ

բան՝ ընթերցարարէք ըզնա՛յ յաւիտեանն :
Ար ընտրեանց զե՛րանեւի՛ն առաջեւ շնն և
նորօք որսաց ՚ի հաւանաս ըզտիւն զե՛րս
քրի՛ստոս . բան՝ ընթեր : Արք ըզհաւար
կապարշառեւ թեանցքն վանեցին և ըզ
լոյս զհաւարեանն ընդ հանուր յերկի՛ր
ճաւարեցին . ընդ նոսին բան՝ ընթեր :

Տէր որ զբաւարեւի՛ր քն զստատ հե՛ղէր
յերկնից ՚ի մէջ սրբոց սուսբելոյ քոյ .
աղաչանօք սոցան որոքմեան : Ար ՚ի ձե՛նքն
սոցան ըսխաւեցան շնորհք հնդւնցդ սրբ
բոյ ընդ մե՛ երկի՛ր . աղա : Ար սնքօք լու
սաւորեցեր մրկբրտուէ՛ աւանդանին զե
կե՛ղեցիք սուրբ . աղա :

Արք ՚ի սիրողանն՝ պատուէնդ եղեն ՚ի
սէ՛ր բնութից հօր . սուսբելոյսն հոգեւոր
ըզտիւն զե՛րս հրաւրեցին յուսով հասան
նիյ մասին . վարդապետուէ՛ սոցամե՛
նեքեանն . զհհե՛սցսք ըզտեր : Արք ահի
նանտէ՛սք և սպասաւորք եղեն մարմնացե՛
լոյ բանին . գե՛ր ՚ի վերայ անմարմնոց դա

(1) որս ընտրեցեր յառաջ գիտնութի
 զարժանացելոցն անձինս . տրպաւոր
 եալ ՚ի նոսա զհոգի շնորհա՛յց քո՛ց . որով
 վանեալ հերքեցին զայլ ստամբ զԹ ը շ
 նամին . բարեխօսութի՛ւն սո՛ցայն խը :
 Արք ըղխաւարն ա՛նգիտնութի՛ւն մերկա
 ցի՛ն յամենայն անգանց . զգետաւն
 բեալ զհեթանո՛սս . առաքելական կոչ
 մամբ ՚ի յոյս կենացն յաւիտենից . բա :
 Այսան որոյ և մեք հա՛ւանասցեալքս կա
 տարեցուք ըզ յիշատակ սրբոց առա
 քել շնոցն . աղաչե՛մք ը զքե՛զ որ միայն
 գրթա՛ծ ծղե՛ս առատաձեռնեա՛ն ՚ի մեզ
 ըզ մե՛ծ քո զողորմութի՛ւնդ . տէ՛ր որ
 կեցնուցանես զսո՛մ արարածս :

Այլ շահերաբք քի՛ն , և առ ամենայն տիե
 ղերս առաքեալք . բարեխօսեցէք առ
 տէր վասն մեր : Արք առիք ըղպա
 տուէր քարոզել աներկիւղ բղբանըն
 կենաց յաշխարհի . բարե : Արք արժա
 նի՛ եղէք տեսանել մարմնով զորդին

աղ
 մղ

սոյ յայտնանայէս . բարե :

22

Ա՛ր սիրողդ էք արարչին արարածոց թի՛ստ
սուրբ սուսքեանք . բարեխօսեցէք սո :

Ա՛ր քարողդ էք ընդ հանուր տիեզերաց
թի՛ստ սուրբ սուսքեանք . բարեխօսեցէք :

Ա՛ր պրսակդ էք ամենայն եկեղեցեաց
թի՛սք սուսքեանք . բարեխօ :

(արիան երիֆօսեից օրց Լ'աօսեցոյ Վ.Թ.

' յանսահման ծովէն հօր դը-
թո՛ւնց բողխմունք է՛ սք սուս

քեանք . անդրանիկ խորհո՛ւրդ է՛ ըրց
գերանգանց երկո՛տսան անխնց պըտա՛կ սք

եկեղեցւոյ . բարեխօս լերո՛ւք սո ակր
վանս անձանց մե՛րոց : Լ' շխարհակիր բա՛

նին բաղնաց ե՛դեալ հիմունք սրբոյն
սի՛օնի . լերինք անշարժք հովիտք ծաղիկա՛

ծինք հարանգա՛սք վէ՛մք հաւատոյ պետ
րո՛ս է՛ անդրէ՛սս . բարեխօս լերո՛ւք սո

ակր : Ա՛ բարեբո՛ւն հոգւոյն վրտակք
է՛ որոտմունք տիեղե՛րաց . ցոլմունք

ակ
հք

Տրեղէնք աստեղք ընասարանք. յիսու
սի թագաւորին վանկաս ընծայց սուրբ
յօհաննէս և յանդրոն. բարեխօս ըն :
Յայրատունկ սյոււոյն Տրեղէն սրբիսպք
և բարձր աշարանկք. ոսկեղէն բա
ժանկք և թից մատրն ունակք. հայաստա
նեայց հայք հոգևորք բարդուղիմէոս
և թագէոս. բարե : Վ' անկան հօտին
անմահ արճտք և ջուրք հանգրստեան .
հրսիօղ հովիւք խաւարահաշարք բանա
ւոր փարախ սք ըդ թօմսու և փիլիսոսոս .
բարե : Վ' մաքրագործ հոգևոյն անօթք
ընարեայք և ձիւնակայք. թագաւորք
երկրի ի շխանք աշխարհի անսական գան
ձուց բաշխօղք յանդր աշխեան յուգու
յանդրեան . բարե : Վ' ըրեքսրբեան մի
ակրու թեան խորհուրդ կամայ և հա
ղարանկտք. փոզոյ հրնշմուկք բարբառք
աւետեանց ընդ սմ երկիր սուրբք ըն շմա
ւօն և մատաթիւս. բարե : Վ' անին կենաց
կանուխ քարոզ և աւետարանիչ. երգ

դանեաց ի մահ. զի ՚ի ծովէ՛ն աշխարհի
որսայցեն ըզբանականքս ի կեանս. անշա:
Նանաւոր երկրի մըշակդ երկնային. որ
է տուր ըզսե՛րմըն կենաց ՚ի լեզուս բա
նին մըշակաց. և անաքեցե՛ն ըսե՛րմանէ՛ւ
յոգիս բանաւորաց. անշա:

Սր զօրինակ երկոտասան առաքելոց. քոց
քս, և զեօթանասուն ընտրելոց անշա
կերտացն, յառանջագո՛ն յն ծանուցեր ի
թի՛ւ արմաւեներացն և անդբերացըն յա
ղիմայ. անշաչանօք սոցա խնայեա՛ ի մեզ:

Սր շինեցեր ըզտուն քո զեկեղեցի իմաս
տուն թի՛ւն հօր յս. և կանգնեցեր ՚ի մաս
սիւնս զեօթանարկեան հոգւոյն զօրու
թի՛ւն. և անաքեցե՛ն ըզծառայս քո
սուրբ զառաքեալսն. կոչել զհեթանոսս
յարբու՛մն ուրախուե՛լ խառնեցելոյ բա
ժակին. անշաչա: Սր տիրականդ իշխա
նու թեան հանդրդս արարեր ըզսուրբ
զառաքեալսն, կանպէ՛ւ և արձակել զոր
դիս մարդկան յերկի՛նս և յերկրի՛. և

անթուակից լինելը քեզ խոստացար
յորժամ նըստիս յանթու դատողական
անդաճանօք սոցա :

Տ Ըր ՚ի հօրէ առանքեցար ՚ի փրկուած թիւն
աղբի մարդկան միածին որդի և բանդ
տըժ . ըզքեզ բարեբանէմք տըժ հար
ցըն մերոց : Ար զընտրեան ՚ի քէն
յառանջ քան ըղլինիլն աշխարհի , առա
քեցերընդ տիեզերս աւետաւոր արքայ
ու թեանդ . ըզքեզ : Ար ըստ մարմնոյ չար
չարանացըն քոց էղէն կամաւ չարչարա
կիցք . որոց ի փառսըն հայրենի լինիլ նը
ման քեզ խոստացար . ըզքեզ բարե :

Գ ըզտոր օրհնեցէք է՛յմ և բարձր սրանքք
ըզնա յաւիտեան : Այեղեցիք հեթան
ոսաց հաստատեալք առանքելովքն . ըզ
բանն որով երկինք հաստատեցան , օրհն :
Ինչանայք և ժողովուրդք միաբան
հայնիլ երգով , զնոյն ճըշմարիտ որ
ծագեցաւ առանքելովքն , օրհնեցէք
է՛յմ և բարձր սրան :

1. անդամն անբող միանձնի՛նք որո՛ւմ էտուր
 յաշխարհի՛ զընտրեալսն քո՛ խակը՛ զբանե՛ ,
 անդամն շանօք սոցա՛ս ո՛րն յՅԻՎ՛ րմեալ
 մեզ : Քանայցն հօր՛ ճառանգայ՛թ որ շնոր
 հեցե՛ր աշխարհի՛ ըուսալորիչ զանա՛ս
 քեանսն : անդամն : Անեղանարար սուրբ
 հոգի՛ որ ի լեզուս բաժանեալ հանգեալ
 ի սբառանքեանսն : անդամն :

11

2. 1. յսօ՛ր էրկնայնոցն վայր իջեալ տօ՛ւ
 նե՛ն ընդ հոգե՛ղէ՛նսս , գլխի շատակ սուրբ
 առանքե՛լոցն քի՛ն : որք զանե՛ցի՛ն ըզմար
 դի՛նք ընդ հրե՛շտակս : փանալորեւո՛ծ վ
 սուրբ զերրորդու թիւնն համայնոց :
 3. յսօ՛ր պարակից եղեալ վերնոցն ո՛ր
 դի՛ք նոր սի՛ճնի՛ն միշտատակի՛ն լեզուայն
 հրե՛ղինայ : որո՛վք եղե՛ն ըզդեցեալք ըզ
 քս՛ : փանալուս : 4. յսօ՛ր քո՛ հանայք ե՛
 պանտօնեայք սբե՛կեղեցւոյ տօնախոր՛մ
 բե՛ն զխիշատակ ըւսայն ծաղոզայն .
 որո՛վք մարքեալք օճու թեամբ սուրբ
 հոգւոյն : փանալորեւո՛ծ վ :

11

մկ
ստ

Դ՛ւռաքեա՛նք անստո՛ւ ծոյ . ընտրեա՛լք
 ՚ի սկիզբանէ՛ն նախ քան զաշխարհս .
 ո՛րք արժանի՛ եղէք տեսանէ՛լ զան
 տեսն ՚ն հրե՛ղինաց . բարեխօսե՛ցէք ան
 ար վասըն մանկանց եկե՛ղէցւոյ :
 Բարեկա՛նք քրիստոսի . հազարսպե՛տք
 անձայի՛նքն խորհրդոցն . ո՛րք
 ՚ի հոսանո՛ւտ մեզայ ծովէս վերածիք
 զմարդիկ ՚ի կեանս անմահ . բարեխօսե՛ :
 Վերագո՛յն քան ըզբնա՛ւս , անձա՛ռե
 լնոյն հասիք երանո՛ւթեան . ո՛րք
 ՚ի գալը՛ստեան տեսաւըն նլատջիք յերկո՛
 տասան աթո՛ռսըն քրիստոսի . բարեխօսե՛ :
 Դ՛աւսք անմարմնո՛յ հրե՛շտակաց , քե՛զ
 երանե՛ն ամէնօրհնեա՛լ կոյս մարիամ .
 ո՛րք զէ՛անկից բանն որ ընդ հօր կրե՛
 ցեր ՚ի քե՛զ անսերմնապէ՛ս . ստ. նա միշտ
 բարեխօսեա՛ , վասըն քա՛ւն թեան մե՛
 զայ մերոյ :

Կանոն (Յօհանու արքայի ին . որ առ Կիսուհի
այիսն : զի ստեղծի . Տրց : (ԻԳ)

Որ զանձանուէ ին ծանծիսպէս խոր
հուրդ տնօրէնն թեաննդդ . քո ,
մարդարէիւք տըպաւորէլ ցու
ցեր անձ հարցըն միւրոց : Որ զանպա
կան թանդուն մըն . քո յեւրիսն նըշանակեաց
յօնան . իմիսր կիտին պահեւ լով կեանդանն
անձ հարցըն : Որ ըզվըրկանկան . քո անե
տարանն գուշակելով զխորհուրդ , նի
նուէի . քարողէր անպաշխարուի . անձ :
Վարժարք տեանն ըզտէր օրհնեցէք .
քարոյրանայն երգով բարձր արարէք յա
նխտեան : Վիշերք ըզտէր օրհնեցէք .
Որ առաքեսց ողորմու թեամբ զմարդա
րէն յօնան , քարողէլ նինուէկացուոցն
անպաշխարուի . օրհնեցէք ընդ զընար
թուես ամենայն ժողովուրդք . և բարձր
արարէք ըզհայրն երկնաւոր : Վըբերք
ըզտէր օրհնեցէք : Որ ըմբռնեաց ի

Ժողովրդիս անհաճութեան զհարգարհն .
 և ծանոց ըզգրթն թիւնն անարատ
 պահեւով . գովեցէք ընդ սերօբէան պաշ
 տօնեայք քի . և բարձր արարէք զհակից
 բաննն հօր : Եւ սրայէլ ըզտրօր հետեցէ .
 Եւ ընաւ մարգարէի նի խորոց անդ ըն
 դոց . և փրկեաց ի դժոխոց անպակասն
 թե նէ . բարեբանեցէք ընդ . բերօբէան
 քահանայք քի . և բարձր արարէք զհա
 ւակից սուրբ զհոգին :

Ը Եւ զարգարհն ի փորոյ : Եւ ան բարձի :
 Եւ արեւսօսն թիւ սուրբ :

Եւ զորմութեց բաշխօղ քրիստոնէս
 որ գրթացար ի քո յարարածս . գրթա
 յիս ի մեղաւորս . որ ողորմածդ էս յա
 մեհայնի : Եւ ի բարկութեան զողորմեւ
 թիւնն յիշեցէր անքո ստեղծուածսն .
 յիշեալ զիս ըզմեղաւորս . որ ողոր :
 Եւ ի ժամանակեան մերձէլ մահն յիշե
 փրկեցէր ըզնինուէացիսն . փրկեալ
 զմեզ ի հրոյն յաւիտենից . որ ողոր :

Տրաւ իրմանէս եւ կեցո՛ւ : Նայցա՛ւ
 ընդ լուսոյ անաւօտուն նորմուէ՛
 քո՞ղո՞ւուն . և լը՛ւար ձայնի՛ տղայոց ան
 մեղաց բիւրաւորաց փրկիկէ՛ շով ի՛ մա՛
 հուանէ՛ն : Ա՛ւ մե՛ք ընդ նոսին հայ
 ցե՛մք իբէ՛ն փրկիկէ՛ չնորմա՛ծ . փրկ
 կեա՛րդ մե՛զ ի՛ սպանանալէաց գե՛հենոյն .
 և՛ քե՛զ փա՞ռք յա՛ւիտեա՛նս ամէ՛ն :

ԳՃ
 մկ

Ա՛ր առնքեցե՛ր զյօնանն , քա՛րոցէլ մե՛ծ ի՛
 քաղաքի՛ն նինուէ՛ ի՛ծ . յայտնէ՛ լով զա՛
 ոստ քո՞ զմարդանիբու՛ թի՛ւնդ .
 ընկա՛լ և՛ զի՛մս ապաշխարու՛ թի՛ւն :
 Ա՛ւ ընալ ի՛ կիտէ՛ն երե՛քօրեաց թա՛ղմամբ
 պահէ՛ լով կէ՛նդանի՛ծ . յօրինակ թա՛ղ
 ման քու՛ յարու՛ թեա՛ն . կեցո՛ւ և՛ զի՛ս
 զմեղօք ը՛ղ մեռեա՛լս : Ա՛ր լը՛ւար ձայնի՛
 աղօթից երկոտասան բիւրուց և ման
 կանց տղայո՛ց . ներօ՛ղ գը՛թա՛ծ և եր
 կայնամի՛ւտ . ընք ա՛յժմ և՛ ի՛նձ որ
 կարդանս առ քե՛զ :

ԲԿ
 ՏԲ

Ա՛յ ապաշխարու՛ թի՛ւն ապրեցա՛ւ քաղա՛ քրն
 նի՛

Երևո՛ւն է ալ յո՛ր . լը՛սե՛լ ձայնի մա՛րդարե՛
 ին է՛ղև Թողու՛ն մեղաց : Ե՛ւ չա՛նս բանն
 առ Թա՛գաւ ո՛րն պա՛տուէ՛ր տայր ծ՛ոզո
 վրդե՛նն . լը՛սե՛լ ձայնի մա՛րդ : Ե՛ւ բերանո՛ց
 մանկանց տըղայո՛ց զա՛րքա՛յն էրկնի՛ց
 յօգնու՛ն կոչե՛ին . ի՛լ լըսե՛լ :

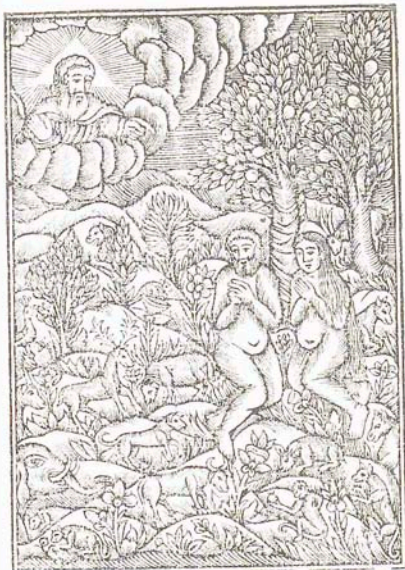
Արի՛ն օրն Խորհի՛ զբա՛ւրի՛նս :
 'մենա՛նք՛ երրորդու՛են ընարեալ
 ծառայ՛ և չաւանտարի՛մ .
 յաղթօղ՛ սպանա՛ղէն և
 քաջ նա՛հատակ . երա՛գահան սուրբըրդ
 սարգիս շնորհաց ճԹե՛վան . բա՛րեխօս
 լէբ առ քրիստոս վանն անձանց մե՛րոց :
 Ե՛ւ յա՛գաւ ո՛րին էրկնաւ որի՛նք՛ զօրսպե՛ա
 և՛ մենամարտի՛կ . սիրով՛ անմահի՛ն խա՛
 ճեալ յա՛ղևարհի՛ . երա՛գահան սուրբըրդ
 սարգիս խա՛ջիւ պըսակե՛ալ . բա՛րեխօս :
 Ե՛րեգանիանն արդարու Թեանն մե՛ծ կարս
 պե՛ա պայծառ արո՛ւսեակ , զո՛ղացեալ
 յարեմը՛տից ի՛լ յե՛լս արե՛ու . երա՛գահ
 ան

ար ըդ սարգիս ան շէ՛ջ ճանապարհ թ . բա՛ :
 Եւ տաւ որ հայոց մե՛ծաց դիմեալ ի՛
 մէջ երկրի ի՛ հիւսիսոյ . հոգիքն հարաւ
 ոյ ի դաշտ ծաղկածն . երա՛գահաս սուր
 բըդ սարգիս տաւ նկ անմահ սու թե՛ . բա՛ :
 Առաքել կան զինու վառեալ մը՛ տեր ի
 մե՛ծ հանդէս քաջ սու թե՛ . մարտիրոս որ
 դւն վդ ի պարս վը կայեալ . երա՛գահաս
 սուրբ բըդ սարգիս և մարտիրոս մե՛ծ պը
 սակաւ որք . բս՛րե խօս լե՛րու քառ տը վն :
 Ա երա՛գոյն պատիւ առ եր ի բարձրէ լոյն
 բանին բարե՛ խօս . կատարի՛չ խրնդը
 բուս՛մաց լը սող աղօթ ից . երա՛գահաս
 սուրբ բըդ սարգիս դի՛ւաց հալածն իջ .
 բարե՛ խօս լե՛ր առ քրիստոս վանն ան :
 Հնաւ ալ ից կենաց մարդկան զ՛րեդ բը
 թի՛չկ սըրբիչ արաստուաց . նե՛ղէ յոց դիւ
 բի՛ջ վը շտաղ մը խի՛թա՛ր . երա՛գահաս
 ար ըդ սարգիս գե՛րեաց գե՛րե՛ հան . բա՛ :
 Ա եղէց ի կանոն բարի քաղցր և անոյշ
 պը՛տուղ շըրթանց հաւատացե՛րոց . ի գի

շէրի՛ն և՛ իտու՛ն ընչէ՛անն յու՛սով կոչնցեալ
 ընդ անե՛նայն տե՛ղիս յիշեալ և՛ փառա՛
 ւորեալ . երա՛գահաս սո՛ւրբը սարգի՛ս
 գե՛րեաց ան՛ատիչ . բա՛րեխօս լե՛ր առ :
 Անձա՛ւարս յու՛սոյ անմահ բանին է՛
 դեալ ՚ի գլո՛ւխ մերո՛յ ի շխանինն . սո՛ւ
 սե՛ր աջո՛յ վա՛հան հա՛ւստոյ քրիստոսա՛
 սէր զօրաց և՛ զօրանալե՛տաց . երա՛գահաս
 սուրբը սարգի՛ս անու՛ր պարի՛սպ ըն՛
 տիր հե՛ծե՛լոց . բա՛րեխօս լե՛ր առ քրիս :
 Անչաչսըջար սուրբ գիտապե՛տ նը՛շա՛
 նագորժ անու՛սմբ ՚ի իսա՛չ և՛ յեկեղեցի .
 սուաւե՛լ պայ՛ծսու ՚ի գլո՛ւխն գագայ .
 ՚ի գագաթան տե՛ղւոջն օրհնեալ սըրբոյն
 մե՛սրօպայ . երա՛գահաս սո՛ւրբը սար
 գի՛ս բա՛գնեաց կօրժանի՛չ . բա՛րեխօս :

Ի դամ և Լաւայ՝ ձեռամբ Տն հաստէլ,
փառօք և պատուով՝ ի դրախտին եղէլ,
յամենայն ծառոյ՝ որք անդ, վայելէալ,
իսկ ի միոյն չուտէլ ըզպատուէր առէլ:

Կրօն Քուն Քրիստոսանին :
 (Ե՛հ, զԿ: (Ե՛ք)

ՄՆՆ ՈՐ ԲՆԳ
 ՏՕՐ յէ՛սւէ. և Տամագոյ սբ
 Տողւոյն. Ըղպատկէ՛րն իւրական
 խառնէ՛լ ք Տոզանիւթ բընուէ՛ս.
 զոր զսորդարէ՛լ վա՛սօք է՛դ ի դրախտի՛ն
 փա՛սիկու՛թէ : Յորո՛ւմ ցը՛նծայր զու՛ար
 ճաղէ՛լ անսորխրակա՛ն խընդուէ՛. քանզի
 զս՛ծ տէ՛սանէ ըմբիշտ խոնարհեա՛լ ի դրախ
 տի՛ն. յորմէ՛ զու՛սոյն ճա՛նազայթ տը՛պա
 ւորէ՛ր ի յի՛նքեա՛ն : Ս ան որոյ անդա՛շեա
 մայր այ՛ մարխամ, զսի՛ածի՛ն. քո զորդին զի՛
 շնորհեացէ՛ ըստ սու՛ազիկին, Ժանանգէ՛լ

վերջապահին մեզ ըզդրախտին վայելչու
թիւն :

Այսօր յօրինակ նախաստեղծին առա
մայ . որ ՚ի դրախտին վախկնուէ ուրախա
նայր ընդ հրեշտակս . ցընծասցուք և
մեք ՚ի յօրհնութիւս հոգեւորս : Այսօր ՚ի
խորհուրդ անաստեղծ նախահօրն . որ ՚ի
պլատոնյն սիդինայ ճաշակելով զուարճա
նայր . ճաշակեսցուք և մեք ըզպատուի
րանս ան : Այսօր ՚ի տիպ պատմու ճանին
առաջնոյ . որով պրճնէսիլ զարդարիւր ՚ի
վառար մարդն տաղին . զարդարիցուք
և մեք անծային օրինօք : Զընծամարիամ
արեգականն արդարութեան տրեւէք .
և սիդաչեան զառ ՚ի քէն ըզծնէսիլն անծ վա
սըն մեր . զի դարձուսցէ վերջապահն զմեզ
ի դրախտին ժառանգութիւն :

աճ
Տ

Վերախանցիր եկեղեցի քրիստոսի . փր
կակա՛ն տնօրէնութիւն մարմնացելոյն ՚ի
կնուսէն վասըն քոյ ան հարգըն մերոյ :
Այսօր ցընծան որդիք առանձն . քանզի

որ ի սկզբս ան օրինադիր պահոցն ի
դրախտին, վասն զմեր պահել մարմնով
յանձն առնու աբժ հարցըն մերոց :

Ս՝ յօր երկրորդ ադամ վասն առնչնոյն
անձաշարի լինելով, ըզձաշակոյ պրտ
ղոյն քաւել ըզպարտիս աբժ հարցըն :

Ս՝ զաէր օրհնեցէ՞ծք բա՛րձր անրանք ըզ
նա՛ յաւիտեան : Ս՝ քաւել պահոց քաւանել
բեայ լիբրկողին պահելով զհարսնանցեալ

Գ

եկեղեցի . զի մըտցէ ի յաւանգաստ ընդ
փեսային յարժեցելով : բա՛րձր անրանք :

Ս՝ կայք հաւատանցեալք քրիստոսի .
ցընծիւ թեա՛մք պահել սցուք , ընդան
մահին մահու մեռանելով մեղաց . զի յա
րու թեա՛մք նորանկէնդանանցուք արդա
րու թեանձմբ . բա՛րձր անրանք :

Ս՝ քընտրեցար ի սկրզբանէ անապկան
կոյս մարխամ, լինիլ տանամք սրբոն
թեա՛ն , անձառ լուսոյն որ ի՛նչօրէ . ան

Դ

նա՛ միշտ բարեխօսեա՛ն կեցուցանել ըզ
մեզ : Ս՝ քան ի քէն երկրորդ ադամ վասն

առաջնո՞յն յանցանաց բնո՛ւք մե՛րո՛վ
պահե՛լն զմահաբե՛ր պըտղոյն ըն
ծեալ զպատրանս . սու նա՛ միշտ բարե՛ :
Արդ անդա՛հեւ մայր աստու՛ծոյ ըզ ծնե՛լն
ի քե՛ն զասըն մե՛ր . զի ընդ նը՛մի՛ն
պահե՛լն զսու՛րբ յարու թեանբ նորա՛
նորոգիցո՛ւք . սու նա՛ միշտ բա՛ն :

n

Թա՛ււնս իմ : Ի՞նչո՞ւ Բ՛րմեա ի՛նձ արձ :
Ար զառանջի՛նն ոչ պահե՛լն ըզ պատու՛ի
րանըն մե՛ռս . շնորհեցե՛ր քե՛զ օրինակ
մե՛զ պատու՛ի րան կե՛նաց . զի պահե՛լն
կե՛նդ անասցո՛ւք . ողո՞ւ Բ՛րմեա : Ար ի՛ստը
հո՛ւրդ քո կամաւ ո՛ր մահուան եկեղեցի՛
քո քրի՛ստոս մե՛ռան ըզ օրինաց մեզաց .
զի յարուցեալ ընդ քե՛զ նորոգեացի ի՛
վանս . ողո՞ւ Բ՛րմեա ի՛նձ :

m

Ի՛բարձանց : Ի՞նչո՞ւ քո յարու թե՛ քո ար :
Ար տրտմական չարչարանաց խաչե՛ քոյ
քրի՛ստոս . եկեղեցի՛ ճե՛թանոսաց չար
չարակից գողով քե՛զ սրբու թեանբ պա՛
հօք . Ի՞նչո՞ւ քո յա : Տո՛ւր մեզ ար մահու

քո նրմանիւ մեռելու թի մեղաց . զի և
կենա ց . քոց հայրդիւ արժանասցուք
կենդանարար արքայուէդ . վա՛ռք :

Ր հայիս քաղցրու թեամբ յարա
բաճըս քո հայր ամենակալ . օրհ
նեալէս արժ հարցքն մերոց :

Սր իջեր իփրկիւն զարարածքս քո որ
դիդ միածին . օրհնեալէս : Սր խնամէս
տեսչու թեամբ զարարածքս քո հոգիդ

ճրշմարիտ . օրհնեալ : Սր զար Սմենայն
գործքք քո ըզքեզ օրհնեն : Սր յոչընչէ
գոյացուցեր զերկինս և զերկիր . յե

շեա զմեզ ար մարդասիրու թիբդ քո . աս
մենայն գործքք : Սր անդադար վառա
բանիս ի քո արարածոց . քնկալ զա

զանչանքս քեկեղեցոց քո ամենայն :
այր բազում ողորմ . խոստովանիմ առ
քեզ որպէս զանառակ որդին . թող ինձ

ըզմեզս իմ և ճղսրմեա : Տի որ գրծա
ցար իկինքն քանանայի . գրծա և յիս

իե
աճ
հ

դ

ո

ի

ի մեղան որս և՛ ողոր : Տ՛ր որ դարձնուցեր
ըզմայքսաւորն ՚ի գիտութիւն ճշմար
տութեան : դարձո և՛ զիս ըզմոլորեալս
և՛ ողորմեալ :

տ

Տ՛ր որ ՚ի վերայ քերթէ ից փառաբանիս՝
քաղցրութեամբ խոնարհեալ ընկալ զա
ղանչանիս մեր : Տ՛ր որ շնորհեցեր ողոր
մութիւն անզգի մարդկան : քաղցրութեամբ :
Տ՛ր որ ուսունցեր մեզ յամենայն ժամ
փառնս տալ անուանըդ քունս սրբոյ .
քաղցրութեամբ :

Տ

Ս՛ր համագոյնիցես հաստիչ հարցն մե
րոց սատրւած : ո՛ւսո՛ մեղանդ ադա՛ր օրհ
նել զահաւոր անո՛ւն քո սուրբ : Ս՛ր էր
գեցողացն աղօթիւք հրաշացունցեր ՚ի
մէջ հնոցին ըզքողանչափ զօրութիւնդ .
ո՛ւսո՛ մեղանդ ադա՛ր օրհնել : Ս՛ր սպրե
ցունցեր զերիս մանկուսն ՚ի մէջ հրոյն
բորբորեալ բոցոյն . ո՛ւսո՛ մեղանդ :

Չ

Ս՛ր զոր օրհնեցէք Ս՛ր փառանութեամբ
բարձրարարէք յաւիտեան զործն սրբ

բաճակաբանութիւնսն : () անխմանալին ՚ի յէ՛ու թե՛
Էրկրաւնորքս ընդ Է՛րկնայի՛նսըն միա՛բա
նու թեանմբ բարձր արարէ՛ք յա՛ն՛ի տեան
զանճն ի սա՛հանայ : () անհասն ի բարձ
րու թեան քահանայք և ժողո՛ւն՛ըրդք
միա՛բանու թեանմբ բարձր արարէ՛ք յա՛ն՛ի
տեան զանճն ի սրայի՛ւն :

Ասոր՛ւնձ բազմ՛ւն յոր՛մ . խընայեա՛
յարարանձրս քո՛ հայր ամենախա՛լ և՛ ողոր
մեա : Ա՛րեգանկն արդարու՛ն . ծագեա՛ ի
հոգիս մեր ըզ ըյս ճըմա՛րտու թեան . և՛
ողոր : Տո՛ւր մեզ յոր զխա՛ղաղու թիւն . և
փրկեա՛ ի նեղճաց մերոց հոգի՛դ ճըմա՛ր
տու թեան . և՛ ողոր :

Քե՛զ վայելէ՛ անձ օրհնու թիւն զօր
հանապաղ : () հայր և զորդի՛ և բղի՛բ
զհոգի՛դ գո՛հու թիւն բարե՛բանե՛սցուք :
() Էրբորդու թիւն միանախան գո՛վեմք , և՛
ըզմի սասունձ ու թիւն :

Ա՛ր յամենայն ի ես կարօղ օրհնեմք ը՛զ
քե՛զ տէր , ասոր՛ւնձ հաբցըն մերոց :

Որ անապանկան քոյով զօրո՛ւթ ք ւանկե՛
 ցեր զյուսանցեա՛ լսն ի՛քեզ սո՛ւրբ Ըզ
 մանկո՛ւնոն : փրքի՛եաւ և ըզմեզ մա՛րդա՛
 սէր ան՝ ան՝ ան՝ : Բարձրացուցանե՛մք
 գովե՛լով զանու՛ն քո՛ սբ : Թա՛ղաւո՛ր Բ
 որ յաթո՛ռ փառաց նը՛ստիս : Եզնեա՛մեզ
 ինեղո՛ւթեան մերո՛ւմ : ան՝ ան՝ : Տարցըն :
 Բարձր՛ք ան՝ ըզան՝ օրհնե՛ցէք և բարձր
 արարե՛ք ըզնա՛ յա՛նիտեան : Տիւրք և զի
 շէքք ըզտէր օրհնե՛ցէք : և բարձր
 արարե՛ք ըզտէր օրհնե՛ցէք : և անա՛
 լե՛ք և բարձր արարե՛ք ըզնա՛ յա՛
 ընիտեան :

Ընեղո՛ւթեան իմո՛ւմ օգնեա՛ ինձ ան՝ :
 որպէ՛ս երբե՛մն յովանու՛ և ողորմեա՛ :
 Եւ յանցանաց իմնց մա՛քրեա զիս ան՝ : որ
 պէ՛ս երբե՛մն ըզմա՛քրաւ ո՛րն և ողորմեա՛ :
 Ընեղո՛ւթեան ը շքթանց փրքի՛եա զիս ան՝ :
 և յարե՛նէ՛ անպրե՛ցո և ողորմեա՛ :

Եւ մենայն զինուորո՛ւթի՛ք քե՛ շտա՛
 կացանդա՛դար ճայնիլ օրհնե՛ն ըզքե՛զ

հայր անկեանչ անք ծ և միայն մարդ անկեր
 Վոր օրհնու թիւն քեզ երկրան ի նքսեր
 գեւոյնք, ան անքան ի հօրե որդի դ մի
 ծին անկ: Սերտանու ք ըզքեզ գովեւն
 անքան ծք բանչսօղ պարգևաց սուրբ հո
 դի դ ճրչմարիտ անկեանչ:

Արդեի ն մանկու նքն ի հնոցին և ան
 սին, անք անք հարցն մերոց օրհնեանքն
 յանկեանն: Սի մատներ ըզմեզ ի ս
 պառ ստան օրհնու թե մերու մ, վասն սք
 բանչսու սիրելու քն, օրհնեանքն յան:

Աջրե շամկն յերկնից և զբոց հրոյն շի
 շոց և վրբեանց զօրհնաբանսն ի ձե
 անց մահու, օրհ: Ազտեր Աջրե լուխայ
 և բարձր արեք ըզնան յանկեանն:

Չորեքի բալեան կենդանիք վառ արա
 նեն ի բարձու նքս վառ քք քե ի զ հա յի
 անկ լուխայ և բարձրա: Ա եյթեւեան
 սերժեքն աղաղակեն անկ լուխ, սք
 սք սո ի լքք անք անկ լու:

Ազը ման ի մի զարտանու ս անկան

հ
 աղց
 մթ

գ

ո

նէմ առանջն քո քրիստոս . թո՛ղ ինձ ըզ
մէզս իմ որպէ՛ս երբեմն ըզպո՛ւն ըրիկն . որ
միայնդ էս բազմագո՛ւ թ : Անկանո՛ւմ ա
ռանջն քո քրիստոս . որ հովն՛ւդ էս բա
նաւոր հօտի , խընդրեա՛մ և զիս ըզմո՛ղ
րեալս . որ միայնդ : Ազք՛մէզս իմ ցո՛ւ
ցից քեզ քրիստոս . որ բրժի՛ շիդ էս
հոգւոց և տէր կէնայ , բրժը՛շիեա՛մ և
զիմ զհիշանդու ին՛ . որ միայնդ :

տ () տատրւածն ի սրայիկի , անկէքեա՛մ
որհնէ սցո՛ւք և վառըս տայո՛ւք նրմա՛ :
Միածնի և անմահի , երկիւղիւ՛ւ երկիր
պագոյո՛ւք և վա՛ : Աք զհոգին ճըշմար
տուէ՛ , գոհո՛ւք մեծացո՛ւ սցո՛ւք և վա՛ :

հ Թափեալն եւ թագաւոր անմահ .
ա՛րձ հարցըն մերց : Հաստատեցե՛ր
ուխտս ի ծանային քու մաբա՛հանու .
ա՛րձ հար : Թափաճացո՛ւցե՛ր զմանկունս ե

դ կեղեղո՛յ սրբո՛յ քո ա՛րձ : Ազա՛ր որհ
նէ ցե՛րք և բա՛րձր արարե՛ք ըզնս յա
շիտեա՛ն : Տի՛ւք և գի՛շե՛րք ըզա՛ր որհ
նէ

նէցէ՛ յժ՛րք քէբան՛ ։ Ի՛նչ՛ Լը՛ծ զտէ՛ր Բ՛ր
 օրհնէ՛ սցէ . և՛ առանէ՛ Լ բարձր
 արարէ՛ ծ՛րք ըզը՛նա՛ յաւի՛տեան՛ ։
 Ը՛տանգի՛մ՛ Ի բաղմո՛ւ թէ՛ մեղաց
 իմո՛ց . ան՛ըծ խաղաղու թէ՛ օգնեա՛ ին՛ձ ։
 Լ՛էկո՛ծ ի՛մ՛ հողմով՛ անօրէ՛նուէ՛ իմո՛ց .
 Թա՛գաւնոր խաղաղու թէ՛ օգնեա՛ ին՛ձ ։
 Ի՛ խորքս մեղաց ծովու՛ տարաբե՛րեալ ծը
 փի՛մ . նաւ ապե՛տ բարի՛ փրկեա՛ զի՛ս ։
 Ե բնակեա՛ղու է՛ս ի յե՛րկի՛նս օրհնէ՛ Բ
 մք զքե՛զ ։ () օրհնանա՛ս զօրհնէ՛ս
 ցուք զանու՛նս սո՛ Բրք քո՛ ։ Բարձր
 արարէ՛ քը՛զ տէ՛ր անսո՛ղնա՛ ծ մե՛ր ։
 Բարեբանեա՛լ է՛ս ի յաւի՛տեան՛ Բն .
 տէ՛ր Բան՛ըծ հարցրն մե՛րոց ։ Ե Ի բացէ՛
 աննե՛ր իմէ՛ն ջ զո՛ղորմու ի՛ քո՛ . տէ՛ր Բրք ։
 Բ՛ստ ո՛ղորմու թէ՛ քո՛ւմ փրկեա՛ զմե՛զ
 ի նեղաց մե՛րոց . տէ՛ր Բրք ։ Ե զ՛նք օրհնէ՛ Բ
 ցէք և՛ բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւի՛տեան՛ ։
 Ե զնրստեալն՛ Երբե՛րօբէ՛ փան՛ աթո՛ն . օրհ
 () Թա՛գաւնորն՛ ք՛ս և՛ զան՛ըծ խաղաղու
 թէ՛

n
 m
 s
 t

ԹԷ՛, օրհնեցէք ժողովուրդք և բարձր :
() ո՛ր փառաբանե՛ն զօրք անմարմնոց
հրեշտակաց : քահանայք անձաբանելով
ժողովուրդք, անաւել և բարձրացո՛՛ծ և
ցէք ըզբնա՞յս և ի՞ տեսն :
ՍԵ՛ և նախ : Ս՛ զո՞՛ք քմեա ինձ անձ :
Ի՛լլսել ըզձայն փողոյն յահագի՛ն ան
նուն . յորժամ հարկանե՛՛ հրեշտակա՛յ
պէտն , և՛ հոչէ՛ ի դատնստան . ո՛րո՞ք :

ՍԵ՛ և նախ : Ս՛ զո՞՛ք քմեա ինձ անձ :
Ի՛լլսել ըզձայն փողոյն յահագի՛ն ան
նուն . յորժամ հարկանե՛՛ հրեշտակա՛յ
պէտն , և՛ հոչէ՛ ի դատնստան . ո՛րո՞ք :
ՍԵ՛ և նախ : Ս՛ զո՞՛ք քմեա ինձ անձ :
Ի՛լլսել ըզձայն փողոյն յահագի՛ն ան
նուն . յորժամ հարկանե՛՛ հրեշտակա՛յ
պէտն , և՛ հոչէ՛ ի դատնստան . ո՛րո՞ք :

Ի՛լլսել ըզձայն փողոյն յահագի՛ն ան
նուն . յորժամ հարկանե՛՛ հրեշտակա՛յ
պէտն , և՛ հոչէ՛ ի դատնստան . ո՛րո՞ք :
ՍԵ՛ և նախ : Ս՛ զո՞՛ք քմեա ինձ անձ :
Ի՛լլսել ըզձայն փողոյն յահագի՛ն ան
նուն . յորժամ հարկանե՛՛ հրեշտակա՛յ
պէտն , և՛ հոչէ՛ ի դատնստան . ո՛րո՞ք :

ՍԵ՛ և նախ : Ս՛ զո՞՛ք քմեա ինձ անձ :
Ի՛լլսել ըզձայն փողոյն յահագի՛ն ան
նուն . յորժամ հարկանե՛՛ հրեշտակա՛յ
պէտն , և՛ հոչէ՛ ի դատնստան . ո՛րո՞ք :

փանայ . և զմանկունս եկեղեցւոյ քո
 պահեա ՚ի խաղաղութեան : Ըր տես՝ ող
 էս խոնարհաց յեկեղեցի ՚ի յեկեղեցի . և աբ
 շող ողորմութեան անգի մարդկան . ըդ :
 Ընդ սերօբէսն սրբասաց համաձայ
 նեալ քեզ երգեմք . երեքսրբեանն արու
 թիւն խնայեալ քաղցրութեամբ յարարածըս
 քո . և զմանկունս :

Ընձ զմանկութիւն ՚ի տէ ան խաղաղ ըն
 եկեցէ : Ընձ որ պահէն զեկեղեցւոյն
 խաղաղ . ՚ի՞նձ զգ : Ընձ նայէ արեւանց
 և արծ յաւիտենից . ՚ի՞նձ զգ :

ՏԷ

Ընձ անբարձր զանս իմ աք քեզ որ թա
 գաւորդ էս թագաւորաց . փրկեկե՛ւ
 ըզմեզ և պահեկ յանեքեոյ թ թ ընան
 մեոյն : Ընձ գահին արդարութեան յեկեղ
 ընձ սոյդ ծանգեաց մեզ փրկե՛ւ ըզմեզ
 ըզմեզ : Ընձ ըն իմ աք քեզ պահա՛ւ
 կարգայ առ քեզ հայր բաղմա՛ գունթ .
 փրկեա՛ւ ըզմեզ և պահեա՛ յանեքեոյ թ
 թ ընան մեոյն :

ՏԷ

78
մկ

1) Երևանի (Բնի տար, օճի կենդանուի :
 Երևանի քաղաքի քաղաքացիները զհամար է
 զեանան համարողանէ . որ և զհինու
 բեան քեզ թէնդորոն . զոր խանները
 ի դասս երկուսն որ զօրանդ . անդանուք
 սը կեցո ըզմե՛ զ քրիստոս թագանսր :
 Ար յօրինակ աներևոյթ վիշապ օճին
 զոր և կոխէ Տրամանյեցեր . արիւսքսր
 թէնդորոն զերևելի զգուս վիշապին
 խորտակեաց քոյով զօրն թէն . անդ :
 Ար ըզհուրն արկեան յերկիր բոլրոքե
 ցեր յոգիս սրբոյն թէնդորոն . որ և
 ըզսանսրն լուցեան ըզկանոն և մա
 տոյց զանձն ողջակէզ քեզ սամարանդ
 ընդունելի . անդ :

Կանոն Երեմիայի (Կ-Բ) Երեմի (Նա-Կ) Կրկին

(Եր Գ Գ Գ : (Եր Գ Գ Գ)

Ք շօրէնքն ըստ սրբութեան պահանջ
 նախ ի գրականին անանդեցեր .
 զոր ոչ պահեց լով նախանստեղծի
 ճաշակմամբ պրտոյն ճաշակեցին ըզ
 ցրն դանձմութիւն մեղաց և մահո՛ւ .
 վասն որո՞յ շնորհեա՛ մեղ տէր ճաշակել
 ըզքաղցրութի՛ քոց պատուիրանաց :
 Ար զանանգան վերօք մեղաց ճարաք յողխ
 Կ թը շնամեոյն . և ի բաղձնապատիկ ճիւ
 անդութի՛ս կարօտացա՛ք մարդասիրիդ
 բանձնա՛յն ըզցաւ ըս մեր . վասն որո՞յ բը
 ժը շեա՛ ըզմեղ քրիստո՛ս որպէ՛ս մար
 դասէր : Ար էկի՛ր ի վերկուի մարդկան
 ճնընդեա՛մբ կուտին մարխամո՛ւ . և կէ՛ն
 դանարա՛ր քո յարուբե՛ր , հրաւիրեցեր
 ըզմահացեալսն Ե յարութիւն անմահ
 հո՛ւթէ՛ . վասն որո՞յ աղաչանօք մօր քո՛յ

Կէցո՛ զմե՛զ փրկի՛ր :

Ո՛ր գերանդոյն փառօք բարձրացունցեր զմանկունս եկեղեցւոյ քոյ քրիստոս . խոնարհուէ՛ք ընդ աննապարհաւ անաղնորդէլով ի յեկեղեցւոյն փարոս հրէշտակայ . անշահե՛մք անաղնորդէանմեզ տէ՛ր ի յարդարութի՛ն : Ո՛ր զդառնութեան պրտողոյն ճարանկն որով մեռաք անդարութե՛ն . պահէ՛լով քո՛ քառասնօրեայ փոխեցեր ի քաղցրանդոյն օրինաց քոյ ճարանկունս . անշահե՛մք անդար մեզ անդար խարա՛ր սիրոյ քոյ զբաժանկն : Ո՛ր անապական ճերնդէամբող քո՛ լուծեր զերկունքս նախամօրն , մարիամ մայր անտու՛ծոյ բարեխօսեան առ միածին որդին լուծանել զկնապանկս մեզայ մերոյ . և անշահեան՝ փրկիել զանձինքս մե՛ր ի փորձութեանէ :

ակ
Տ
Ո՛ր յանաղ քան զյաւխտեանս անժամս նախ ծրնեալ ի հօրէ . անձառե՛լի բանդ անսարճանձ որով եղեն երկիրք և երկիր .

օրհնեմք ըզբեզ արժ հարցրն մերոց :

Ար Իսպասկեր անուերը քն զարդարե
ցեր ըզմարդն անաջին , և ըզպատուի
րանն ոչ պահելով դարձաւ ի հող ընդ
մահու անկեալ թանգաւ սրու թե՛ , օրհ :

Ար զգըթուի արարչական սիրոյ քոյ ոչ
դարձուցեր յորդուոյս դամայ , այլ շնոր
հեցեր ըզյոյսանդրէն դառնողոյ ի կեանս
որով զենօք յանմահու լի բախտ խե
ցեր . օրհ :

Ար զարժեցեմք բա ԲՊՐ ըճր
արարէք ըզնա յաւիտեան : Անդ նախա
հօրրն տրամու թե՛ որ վասն ելիցն ի
դրախտէն կեանց , ընկալցուք և մեք
ըզտըրամու ի սպաշխարուէ՛ , զի յարու
թեամբքն քի արժանասցուք մլտից

դրախտին եկեղեցւոյ , բա ԲՊՐ ըճրա
Անդ ետովայ նահապետին որ յուսա
ցաւ կոչել զանունն տնաստուծոյ , յու
սասցուք և մեք յարու թեամբքն քրիս
տոսի յառնել նովա ի կեանարն յաւի
տեանց . բա ԲՊՐ ըճրարարէք :

153

Ար

Մ Որ ըզկեանքն անմահարար մահկանայ
 ցու բնուէս՝ ի քեզ կրեցէր սուրբ կոյս
 մարիամ. որով մեռեալքս որք յադամայ
 կենդանացսք յուսով յարձեւ. սու նա
 միշտ բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց :
Որ ըզբանն անեղական զէակն է ից
 գոյացող թեանց, անձառարար ճընար
 մարմին եղեալ ի փրկող թի՛ եղակա
 նացս. սու նա : **Որ** ըզպըտու զն ի քէն կե
 նաց ընծայեցէր մեռելն ադամայ. զորոյ
 պահօք քառասնօրեայ քաւեաց զպրտ
 զոյն ճաշակումն և յանվախձան ըզնոյն
 վերածեաց ի կեանս. սու նա :

Որ առաքեցար ի հայրական ծոցոյ ծած
 կեալ խորհուրդ ընդ հօր յան ի տեան.
 և առեր մարմին զմեղուցելոյ նախա
 ստեղծին յանսպական կուսէն անձառ
 մի ու թի՛. վասնն մերոյ փրկողէն ո՞ղոր
 մեա : **Որ** փոխանակ ճաշակացրն դառնու
 թեան մահաբեր պրտղոյն. անձաշակ ի
 նէլով քո քառասնօրեայ քաղցրացու

ցեր յսուտի ըզ լուծ նոր քո օրինաց .
 վասն մերոյ փրկելու թեան օղորմեան :
 Ար աջանողմ աւազանին բայցեր ըզ դու
 ուն դրախտին կենաց . բայց և մէզ մեղա
 շորացս օղորմուք որք ընդ նրան զքեզ
 դաւանեմք ար և թագաւոր . աղանչեմք
 ըզ քեզ օղորմեան :

—
տ
—

Ար անմարմաց հոգեղինաց դասակցե
 ցեր քս սուրբ զեկեղեցի . որք ընծային
 համաձայնեալ փառաւորեմք սուրբ
 զերրորդու իդ սրօքեական սրբասա
 յուք . երգելով ըզ փառս իբարձունս :
 Ար յաղթեցեր մերով բնութիւն ի վոր
 ձութեան կամակոր օձին . որով ետուր
 իշխանուի որդւոց ազամայ կոխել ըզ
 գլուխ չար վիշապին . և ընդ երկնայնոցն
 երգել ըզ փառս ի : Ար գալըստեամբ
 քո վերածեր ըզ մեզ յաշխարհական
 մեղաց ծովէս . աղպաւորեալ ըլմամբ
 ուն կանի վիմին հաւատոյ զոր ի ծովուն
 հրաշգործեցեր . երգեմք քեզ ըզ փա :

ԼԷ
ակ
Տ

ՍՆՈՒՆ քո քս օրհնեմք . փա
ռաւորեմք ըզքեզ սասաւանձ

հարցուն մերոց : Եւ շէր ի հնոցն
ի բաբելոն . փառա : Եւ փրկեցեր զե
րիս մանկո՛ւնսն ի հրոյն բընուէ . փա :

Գ

ՍՂ Ի՞նչ օրհնեցէք և բա՛րձր արարէք ըզ
նա՛ յաւիտեան : Եւ յակնցրն հօր ի ջեալ ի
հնոցն և թօթա՛իկէր ըզհուրն ի նոցանէ .

և անկէ՛զ տա՛հեալ ըզ մանկո՛ւնսն ի
հրոյն . օրհ : Եւ մանկո՛ւնքն ի հնոցին
գո՛հարանէ ին՝ որ պահեցե՛ր ըզմեզ ի հրոյս .

և արժանի՛ արարե՛ր օրհնել ըզքե՛զ սըծ
և գովել զանձն քո՛ յաւիտեան :

Ո

ՍՂ Կէնցադոյս հանապազ զիս անէ
կո՛ծէ : Եւ ըրբիկեալ սլէք թըշնամին
ի նձ յարուցանէ : Եւ սուսպէտ բարի՛
լէր անձին իմոյ անպաւէն :

Մ

ՍՂ հարբանալ իմու՛մ առ քեզ զա՛հս
իմ՝ օգնեա՛ ի նձ տէր : Եւ յօրհնուի՛ նոր
օրհնե՛սցւք զքե՛զ բրի՛ստսս փրկի՛ց մեր :

Լ՛յցէ՛լն մեր և փրօկի՛չ կեցո՞ զա՛ն
ձի՛նրս մեր :

Ս՛ր խոնարհեցա՛ր Իտկա՛րու իրս մեր մա՛ր
դասե՛ր տը : օրհնե՛ մք ըզքե՛ զ ա՛րծ :

5

Տա՛րցըն մերո՛ց : Ե՛ւ բարձե՛ր ըզմե՛ղըս
մեր շարչա՛րանօք քո : շնորհե՛ա բանաւոր

հօտի՛ օրհնել զանու՛ն քո անդա՛դար .
ա՛րծ Տա՛րցըն :

Ս՛ր արարե՛ր զըսքանցելիս
ի հնոցի՛ն . արա՛ ի մեզ զողորմո՛ւի՛ քո
մարդասե՛ր : ա՛րծ :

4

Ե՛ւ զտը օրհնե՛ցէք
բարձր արարե՛ք ըզնա՛ յա՛հիտեան :

Ե՛ւ ցէ՛ք . Ս՛ր ըզհո՛ւր հընոցի՛ն շիջոց , և
զմանկա՛նսն սպրեցո՞յց իբո՛ցն

բարձր արա : Ե՛ւ ցէ՞ : օրո՛ւ թեամբ
սբ հողւո՛ցն փրօկեցան անանխանքն . և ե՛ր
գէի՛ն միարբանու թեա՞ մբ , բարձր :

ո

Ե՛րձ եմ յընկերմի՛լ յգնեա՛ ինձ նաւ
անպեա բարի : քանզի ծանրացան ի վերայ

իմ բե՛ւի՛նսն քմեղաց : Ե՛ւ յօգնե՛լ ինձ
փու թա՛ն . քանզի խորը՛ք շարեաց ընկրդ
մե՛ն զիս յանդո՛ւնդս . այլ դո՛ւ նաւա

պէտ շէր և ի՞նձ ձեռնտու : Փրկեալ
ի վրտանդէ ըզնաւարեկս ի յալեաց
ծովուս . քանզի կորրնչիմ ի մեղաց անօ
րէնո՛ւ թե՛ան իմոյ :

տ

Բարձրեալ անաւոր ար փառք քեզ :
Բարձրեալ վասն վերին անթռոյն . ան
հաւոր վասն ասեղ անտեսին . բարձր :
Բարձրեալ ես դու յերկինս արձ . յամ
երկրի ե՞ն փառք քո . բարձրեալ :
Օ ի դու բարձրացար ըզմեզ փրկեցեր .
նրատար ընդանչմէ հօր մեզ կեանքս շոր
հեցեր . բարձրեալ անաւոր :

հ

Վասն անձ հարցն մերոց բարեբա
նեալէ անուն քո յաւիտեան : Վ ան
ուխտի հարցն մերոց . տէր միմատներ
ի սպան վասն անուանրդ քո՛ւմ սրբոյ :

դ

Վ աւել զփառաւորեալէ անուն փա
ռաց քոց ամենայն յաւիտեան : Վ զար
օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզնա յա
ւիտեան : Տիւք և դիշերք ըզարօրհ
նեցէք . և անուէլ բարձր արարէք :

Եւ սրայէլ ըզտն օրհնէ՝ Եւ զՍոմ արհնէ .
Եւ անուանէ Լեւի Բաբ Բարարարէք :

Ըզ ընամ յանիմ տեան :

Յիշատակ է ըզքեզ տէր պարգևեան ինձ
անպաշխարուք լուանալ ըզմեղս իմ և
նղորմեան : () արտանուս իմ և զհատա

չանըս սրբաի իմոյ , մարդասիրութիւնք
քո ընկալ տէր և ողոր : Երեւնային

խընդըրունձք իմ առանջի քո տն . բարե
բարութիւնք քո իննայեան յիս և ողոր :

Տուք փառս սոյ բընակեւնյն ի յերկինս
միայնս նուք : Եւ ընակեւնյն ի սրբութե

մատուցուք զաղօթս մեր , և խընդրես
ցուք զողորմուի ի բարեբարանէ մերմէ :

Յանձառ փառաց խոնարհեցաւ վասըն
փրկուէ մերոյ , զի դարձուսցէ ըզմուր

բեանս ի գիտուի ճըմարտութեան :
() անտրւա՞ծ օրհնեացուք ի սրբութե
անձանց մերոյ գոհաբանելով , և խընդ
րեացուք զողորմութիւն ի բարեբար
վըրկէն մերմէ :

5

() Երհնեայլ և փառաւորեայլ արժ հար
ցըն մերոց : Երդարեւ յամենայնի տէր
կեցո զանձիննրս մեր : Եւ այնքն ոչ դա
դարէին զորս արկեայլէր և գնային ի մէջ
հրնոցի հրոյն . զարժ փառաւորէին :

4

Չ ար օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա
յաւ ի տեսն : Եւ ջմամբ որդւոյն արբոց
հնոցին ցողանայր . անդադար գովէ լիւ
բարձր : Եւ յարթող զօրու թէ զօրհնա
բանսն անարեցոյց . ընդ նոսին գովէ լիւ
բարձր արարէք :

11

Չ ար զանձեմ ըզքեզ հայր երկնաւոր : մի
դարձոցաներ զերեւսս քն յինէն . զի
նեղեայլ եմ ես վանդլալ զիլ լուր ինձ ար :
Սոչորեայլ անձն իմ անօրէնու թէ . մի
կորո՛ւսաներ զիս ար ստանօրէնու թէ
լիմոյ . որ խրնգրօղղ ես մուրեայլ ոչխարիս :
Եւ անբայեայլ մեզօք ընկրղմի անձն իմ .
ընկալ զիս ուղ երբեւմն ըզպէտրոս . որ
ծրիմ մս ալէ կոծեայլ յանցանօք :

11

Չ ար ք պատիւ և գոհութի ար անուա

Երբ քո՛ւմ սրբոց : Բո՛ւմ սրբոց տե՛ր
բուժե՛րդ վայելե՛ք փառք պատի՛ւ և եր
կրթապանդուժե՛ր : () Եհնեալ տե՛ր բարե
բար՝ որ ուսուցե՛ր մեզ յամ՝ ծամ՝ փառքս
տալ անուաներդ քո՛ւմ սրբոց :

Պատու որեալ յա՛խտեան անձ հարցուն
մերոց կե՛ցո՛ւք մեզ : Եր արարե՛ր ողորմու
թիւն ի մե՛ջ հնոցին և կենարար յողով
քով փրկեցե՛ր զերիս մանկուսան :

() Հուրքն բորբոքեալ մանկուսքն հա
շատովքն շիջուցին : Ե պատկերի՛ սկեց
ոց մատուցի՛ն խուսկս , այլ քե՛զ անար
շած հարցուն մերոց : Ե զտր օրհնեցե՛ք

բարձր արարե՛ք ըզնա յա՛խտեան :

Յօղե՛ր ըզցող ողորմութեան երկց ման
կանցն ի հնոցին , բարձր : Բանն անձ ըյս
ծագեալ ի հնոցն , զգալուստ միածնին
երգեին մանկուսքն , բարձր : Ե ջեալ
առնաս կենարար հրեշտակն , զհայր ի
յերկի՛նքս տայր փառու որե՛ւ , բարձր :

Ե զայն ար բազու մողորմ անարշած :

Տ
աղց
մի

դ

ո

մեղայն ողորմեան : Սեղայն տէր և անկան
նիմ առանցիքն . մեղայն ողորմեան :
Սեղայն տէր խոստովանիմ ըզյանցանս
իմ . մեղայն ողորմեան :

Սեղ երկնային զօրութիսն օրհնեցէք
ըզտիր ամենայն երկիր . եւ բնակիչք
երկրի : Օ անունսք փառացնորանդովե
ցէք յերկրէ որդիք մարդկան ի շխանք և
դասան որք երկրի : Չայնիւ երգով ցըն
ծուք բարեբանեցէք զանձնսք սրբու
նորանմանիուք եկեղեցւոյ սրբոյ :

Օ անձնսք և քուի և ըզմի անունսք
բարեբանեցէք տիր անձնսք ճարտար
մեղայն : Սեղայն տէր ի վերջեւ
զարանսք ըզմի տիր : Սեղայն տէր ս
բրօքէս և ճայնս քաղցրութիւն յարան
սք ըզմի տիր անձնսք :

Սեղայն տէր անձնսք ըզմի տիր անձնսք :
Սեղայն տէր անձնսք ըզմի տիր անձնսք :
Սեղայն տէր անձնսք ըզմի տիր անձնսք :
Սեղայն տէր անձնսք ըզմի տիր անձնսք :

Լոյս անմատոյց կրդանք ան քեզ տը . ան :
 Արեքսրբէան տէրու թի մի անանկան
 անձու թի բնակեանք ՚ի Լոյս անմատոյց
 կարդանք ան :

Տբ

() Գնական մեր լեր տէր և անպակէն
 յամենայն ժամ անբայցն աներկիւղ
 զհաւատացեալսս ՚ի քեզ : Տայր բազում
 ողորմ որ խընամօղդ ես յամենայն շնոր
 հեան մեզ խանդաղութ հասանիլ ՚ի նաւան
 հանգիստ : Վրդիդ մի ամիսն որ ՚ի կանաչ
 ես քերօքէնց շնորհեան մեզ յանկող
 մանն դասիլ ընդ սուրբն քն : Տոգիդ
 ճըշմարիտ որ միշտ յանձնու փառադ բան
 բեբանիս ընկալ ըլմեր օրհնեբդու թիս
 ՚ի ժամ երեկոյնս :

Վրդիդ անկուրք ան ՚ի սիօնի , փառաբա

Գձ

մկ

նի չք սուրբ երբորդ սեւ թեանն . ըլ միշտ
 տանկ սրբոյն կիւրղի Տայր անպետին , տո
 նեւ լով ալսօր ընդ զօրս անմարմնոցն .

օրհնէցէք ըզտէ՛ր յօրհնու թի՛ն ի նոր:
 Եւ յարկի՛ սրբութեան և՛ ի տեղւոյ
 ի սուտաբաննութեան . ըզմիշատակ սրբ:
 Բահանա՛յ յք և՛ պաշտօնեայ .ք միտքան
 հաւա՛ն տանցեալք . ըզմիշատակ:

Կանօն Երբորդ Լի-բախի: (Ի՛հ գի: (Ե՛ր)

Ի՛հ նեմք ըզքեզ անբակիղքն
 հայր որդւոյդ՝ միածնի . զոր
 սուտաբանցեր ի դարձումն մտո
 բեալ նշխարին . դարձո՞ւ և՛ զմեզ ի մե
 ղաց որդւոյ ընչարչարանօ՞ք: Ի՛մեմք
 ըզքեզ բան և՛ լոյս որ զտիրանիսն քո
 պատկեր . լուսով ճրագի քո գրեալ
 վերանկանգնեցեր . կանգնեա՞յ զանկեալ
 քնս մեղօք քոյն սուրբ չարչարանօ՞ք:
 Ի՛արեւանեմք զհասակիցրդ հօր զհօ
 դիդ ճըշմարիտ . որ նորոգեցեր ըզհնա
 ցեալքս մեղօք հընոյն անգամայ . նորո

գեա՛ն և զմե՛զ ի մե՛զաց նոր՛ գուր՛ք քո՛
 շնորհա՛նց : Ս՛ւրախացիր բարձրե՛լոյն հո
 վանացէ՛լ զօրուր՛ք , և բնակարան սր՛ հոգ
 ւոյն որով ծընար զբանն անձ . բարե՛ն
 խօսեալ վասըն մեր անձա՛ծին մարխա՛ն մ :
 Ե՛րբ ի ընձսոյ ծընուեալ և ծագուեալ .
 որ եկիր ի խընդիր մոլորեալ ոչխարե
 բնութեանս . զոր ընդ խաչին բարձր ի
 վերայ ուսոյդ . մաքրեա ըզմե՛զ ի մե՛զաց
 մերոց : Ա՛րք ըստ սրբոց եկոյ մաքրուի . որ
 անձեր տան քո աւել ի մե՛զաց զանխարհո
 մաքրելով . ի նմա՛ գրատալ զպատկեր
 քո նորոգեցեր , նորոգեա զմե՛զ ի հնու
 թե՛նէ մե՛զաց : Ա՛նդ անառանկին որդւոյ
 գոչէ մքստ հայրդ գրթանձ . մե՛զար յեր
 կինս և առանջի քո քաւիչ յանյանսց .
 ե՛լ ընդ առանջ սիրով գըրկեա՛մ հատբու
 ըրե . մաքրեա ըզմե՛զ ի մե՛զաց մերոց :
 Ա՛ղբիւր կենաց բըղխեալ յե՛զե՛մայ սր
 անձա՛ծին , որով արբեցաւ երկիր ծարա՛
 ընձա՛ հոգւոյն իմաստիւք . տա՛լ մե՛զ

մաղթեալ անդբիւրս արտասուչաց . մայք
բէլ ըզմեզ ի մեղաց մերոց :

Սր զտիրանկանբոց կերպարան ըզքեցո՛ւ
ցե՛ր ծանային . և զսրդարեալ փառօք
եղե՛ր ՚ի դրախտին . օրհնեալ ես Թրանրձ
հարցրն մերոց : Սր ճաշակմամբ պրտոյն
մահո՛ւ յանմահից կե՛նաց մեռսք . իսկ
գալըստեամբ քո վերըստին փակեալ
դրախտին դուռն բացա՛ւ . օրհնեալ :

Սր փոխանակ մահաբերին որով անկ՛ծ
քրն տրտմադին . մեզ փայտ կե՛նաց ե
տո՛ւր զխաչ քո լուծեր նովա՛ւ ըզկապ
մահո՛ւ . օրհնեալ : Ս՛գ Թր օրհնեցէ՛ք
և բարձրարարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

Սր ապրեցոյց զնոյ տապանա՛ւ ըն պահե
լով հայր անխարհի . և զհեղեղ մեղաց
մարդկան հեղեղա՛ւ ջո՛ւրց դադարեցոյց .
և բարձրարա՛ : Սր ի ծովայս աշխարհի շե
նեաց տապան զեկեղեցի . և ի ամա՛ղօժան
դակեալ հողիս փրկեաց ՚ի ջո՛ւրց մեղաց .
և բարձրարարէ՛ք :

բկ
հ

դ

1. Եւ զլուսանիայլ զըւարթնոյն ըզյաւ
 բուցեալն օրհնեացունք . Է՛մա՛ն զթեւով
 խընդրեացուք մաքրե՛ւ ըզմեզ ի՛մեզայ :
 2. Եւ իսընկաբեր սուրբ կանանցն ան
 մա՛հ բունմանն անուշից , խո՛ւնկաա՛ն զօ
 թից մատուցուք մաքրե՛ւ ըզմեզ ի՛մե :
 3. Եւ իւղաբերիցն արտասուու զմարդ
 կա՛ն բարձօղն արտասուուց , պաղա՛ն
 տեացուք արտասուուք մաքրե՛ւ ըզմեզ :
 4. Եւ զբրիստոսի պահելով յաղթօ՛ղ
 լիցուք փորձողն . Է՛ր՛ն զհրէշտակս եր
 գեացուք փառք ի՛ բարձուեսս ան :

Ի՛հնեալ արարած հարցըն մերոց :
 Ա՛ր իջէր ի մեջ հնոցին Է փրկե
 ցեր զեթիս մանկունսն , ըզքե՛զ
 օրհնեմք անդադար արարած հարցըն մերոց :
 Ա՛նանանկան սուրբ երրորդուն թիւն որ
 յամի՛ես բարեբանեալ , ընկա՛լ ըզմեր
 օրհներգութիս արարած : Ի՛զարօրհնեցէք
 Է՛ բարձրարարէք ըզնա՛ յա՛ւիտեան :

Ի՛թ
 Բ՛ճ
 5

4

Լ' մէնայն ժողովուրդք միաբան երգով
բարեբանեցէք . և բարձր : Ա՛յ ճարտեանն
ի վերայ քերթեհից , բահանան յ. քանու
էել բարեբանեցէք . և բարձր :

II

Ա՛յր ձո զցասու մրն քո ի մէնջ յաղաղա
կել ճողեղինացս , բարձրագուն թարինայ
եան և մի կորուսաներ : Ա՛յն գնեալ զան
կեալս 'ի գլորմանէ զվերաւորեալս 'ի
թըշնամուն . որ բըժիշիչ էս հիւանդաց
բըժիշիչեան զիմ զհիւանդու թիւնս :
Ա՛յ յանցանաց իմոց թախծեալ անձն իմ
դռչեմ որպէս ըզմաքսաւ որն , ա՛յ՛ծ քան
էեան զիս ըզմեղաւորս :

III

Ա՛յր ի վերդ էս քան զիմ ըզմիտս և զսոր
հուրդս , փառաց թագաւոր խընայեան
'ի մեզ : Ա՛յր միայն ունիս զանմահուն ի և
զանեղուն թիւն . փառաց : Ա՛յր նրախա
ի քրթեհս երրորդուն թիւ անբաժանելի .
փառաց : Ա՛յր երկրորդադեալդ էս 'ի հրեշ
տանկաց և ի մտորդկանէ . փառաց թագա
ւոր խընայեան 'ի մեզ :

Ար ապրեցուցեր զերկիս մանկուհան ի
Տնայի ն . եւ՛ լ զիս ապրեցո՛ յաճաճին
Հրոյնն ար արծ հարցրն մե՛րոց : Արք էր
գոյ՛ օրհնու թե՛ ըզհուրն ՚իցօղ փոխե՛
ցի ն . եւ՛ լ զթաճաւն որրն յամօ՛թ տրա
րի ն . լե՛ նոսին օրհնե՛մք ըզքե՛զ ար արծ :
Ի՛ ստուճած հրցրն մերոց գո՛վե՛մք ըզքե՛զ
և ա՛ռաւ եւ՛ լ բարձրացուցանե՛մք . որ
զմիւս ինդ ա՛ռաքեցեր փոքի՛կ լ ըզմե՛զ ար
արծ : Ա՛ զար օրհնե՛ցէք . Ա՛ իարանու
թեա՛մք տուք փա՛ռս և՛ բարձրարարէ՛ք
ըղնա՛ յա՛ւիտեան : Ար ի բարձունըս
բնակեալէ ըզխոնարհըս տեսանողի ն .
միարա՛ն : Բա՛հանայք և պա՛շտօնեայք
երկիսասարդք և՛ կու՛սանք . անդադար
զաստըճած՝ ճն ա՛ստուճոց գո՛վեցէ՛ք
և՛ բարձրարարէ՛ք :

Տ
արց
մի
Գ

Վե՛րեւու թից քրննօղ գա՛ղտնեայք բը՛
թը՛ շիեա զհնգւոց խմոց զհի՛ւննդու իս .
և՛ կեցո՛ միայն մարդանէ՛ր : Ար երկայնա
միտդ ես ա՛ռ ամենե՛սեանն ողորմեայց ան

ո
ճիւն

ձին իմոյ բազմամեղի . և կեցն միայն :
Ըմենաբաւական ողորմութե՝ շքնորհ
պարզ և ետ ինձ յահարիսն աւուրն ըզ
թողութի . և կեցն :

մ () րհնեմք ըզքեզ անբնիզքն հայր .
յամենայն ժամ օրհնելի՛ր Իբարձունս :
Ղովեմք ըզքեզ միածին որդի . յամե
նայն ժամ գոհնութիւն Իբարձունս :
Նարեբանեմք ըզքեզ սուրբ հոգի . յա
մենայն ժամ փառքք քեզ տր՛ծ :

հ ր անաւոր քոյով զօրութե՛ք յօգրս
աղջ մի՛ ցօղաւորս փոխեցէր ըզքոյ հնոյին . ըզ
քեզ օրհնեմք անդ անարմբ՝ հարցրն մե
րոց : Ար ըզճառայն քո զիք՝ տանգեալն
ի հնոյին պահեցէր անապական . ըզքեզ
ճանաչցէր արարիչ և տր գօրով . ըզքեզ
օրհնեմք ան : Ի՞նդ երանելի մանկանոյն
երգեացուք ի նեղայ մերոյ փրկեալ ըզ
մեզ . և մի ի սպառ մասներ զի՛ գիւնք ան
րեան քո եմք . ըզքեզ օրհնեմք անդան :

գ ր զտր օրհնեցէք և առաւել՝ ը բարձր
արա

անբարեք ըզնա՛յ յա՛ւ խա՛նան : () անբա՛ծա՛
 նե լի՛ սու՛րբ զե՛րրո՛րդ ո՛ւ թի՛ւնն արժա՛նա՛
 ւոր ճա՛յնի՛ւ , գո՛վե՛լով օրհնե՛ցէք լե՛
 առա՛ւ : () Երկրապա՛գեալո՛րն յամե՛նայն
 արարա՛ծոց համաբնա՛նկա՛նն ճա՛յնի՛ւ ,
 բա՛րեբա՛նե ըն՛վ օրհնե՛ցէք լե՛ առա՛ւ
 Ե՞՞՞ Ը բարձրա՛րա :

Եւ զո՛ւմ ե՛ն քո գը՛թ ո՛ւ թի՛քր՛դ բա՛զմա
 մե՛ղ անձի՛ն խո՛յ , ո՛ղո՛՛ Ի՛ րմե՛ա արժ քաւ՛իչ
 իմ : () Ի՛ քե՛զ անյի՛շաչար ան՛ր մե՛ղայ չարի՛ն
 խաբա՛մանը , ո՛ղո՛՛ Ի՛ ր : Ի՛ քո՛ ի՛ մի՛ւսանգամ
 գա՛լը՛ ստեանրն յորժամ՛ գա՛ս գա՛տե՛լ
 զե՛րկի՛ր , ո՛ղո՛՛ Ի՛ ր :

() Երհնե՛սցուք լե՛ գո՛վե՛սցուք առա՛ւե՛լ
 բարձր ա՛րասցուք , և՛ բարե՛բա՛նե սցուք
 զանո՛ւն քո՛ վրե՛կի՛չ , քե՛զ վայե՛լէ՛ վառք :
 հրե՛ շտա՛նք լե՛ մարդիկ , քե՛զ ամ՛ ազարա՛ծոց
 լե՛զո՛ւք , ըզքե՛զ միայն՛ օրհնե՛ն վրե՛կի՛չ ,
 քե՛զ վայե՛ : Ի՛ րկնայի՛ն զօրո՛ւ թի՛ւնքն ան
 զա՛ղա՛ր օրհնու՛ թի՛ մատուցանե՛ն քե՛զ
 վրե՛կի՛չ , քե՛զ վայե՛ :

5

Ս Եղիշ էն ճանանարհրք քո յամենայ
նի արդար . տէր արծ հարցըն մերոց :
Ս զբանաւոր պատարագս յանձանց խո
նարհաց ընկալ . տէր : Ս ամաւարի սրբ
բնութե փառաարոնութի մատուցանեմք

4

քեզ . տիր : Ս զտրօրհնեցէք էւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան : Տիւք և գի
շերք ըզտէր օրհնեցէք . և սուտ շ
է՞ք Լ բարձրարարէք ըզընա յաւի
տեան : Ասրայէլ ըզտրօրհնե՞ք իմ
սցէ . ինչանա՞ք անդանդար բարե
բանեցէք զանքըննելի և զյայտնի անու
թիւնն . և սուտէ՞ք Լ բարձր :

11

Ս Եղաք մինչև յերկինս և զարդար ըզ
յաուամբն քո շարժեցաք իմեզ . տիր ըսս
մեծի . քու մ ողորմուէ՞ք ողորմեա՞մեզ :
Աչաք մինչ ի գլխոս ընկրդակալք յա
նօրէննութեան մերում . տիր յիշեալ ըզ
դինս արեան որդւոյ քո և ողորմեա :
Հարածեա իմէնջ տիր նըշանաւ խաչի քո
զընդդիմամարտ և զաներևոյթ գա

մամբ ըմբանկան զորանց զգուշիս : Վասն ընթ
քեզ անբ վառաւորեան յաւիտեան .
վասն որ ամենազօր տրու թէ ըր քո :

Է

ԲԷ

Տ

աղց

ՍԷ

Մայրն մերոց օրհնեալ ես տէր
և վառաւորեան յաւիտեան :

Մի ցրէր զնախարս քո . մի մեր
Ժեր ըզմեզ յողորմութենէ քումմէ :

Բարձր սրասցուք զանուն քո սուրբ .
Թանաւոր հրգօր և սքանչելադործ :

Գ

Մի զտր Բարձր քո օրհնեն ըրքեզ . և
անուէր բարձրացուցանեն :

Սր ըզ հուրն շիջուցեր և զմանկունսն անդրե
ցուցեր . դործք :

Սր հուրեալ ան քային ք տեսիլ հրեշտակին ձայնէ
էկայք արտաքս ծանայքդ այ . զի և ես
ընդ ձեզ օրհնեմ զթագաւորն անմահ :

Ո

Յամենայն ժամ անդաջնք իմ այս ե
իմեղաց խոց սուրբ ան ան զիս տէր :

Յանցանայ խոց զսրհուր ի սիրտ իմ
անզանմ ըրքեզ թող ինձ տէր :

Երտանսուչաց խնոց մի լուե՞ր տէ՞ր Թ. զի
պանդուխտեմ էս յանցաւ ո՞ր էրկիրի :

Սիսաբանսէք տուք փառս իբարձունս
Թագաւորին յաւիտենից : Օ իննս փա
ռօքէ՛ փառաւորեալ ի յերկիկնս և ի յերկ
րի : Ի սուսաւորեալ տր զանձննրս մե՛ր
լուսաստուէ տիեզերաց :

Եր Տա՛մբըրն մերոց տրձ փառաւորեալ
յաւիտեան : Եր յարչակից Տօր որդիդ
միածին . կենդանաբար տէ՛ր և յիս
աշխարհի : Եր սա ողորմութեան քու՛մ
կէցո՛ զմեզ փրկիչ . և սուրբ զանուն քո
փառաւորեացուք :

Եր զտր օրհնեցէք
և բա՛րձրաբարէք ըղնս յաւիտեան :
Եր զեք ըղտր օրհնեցէք և առաւե՛ր
բա՛րձր : Եր սրայէլ ըղտէր օրհնեցէք .

() Թագաւորն ամենե՛ցուն ամենայն ժո
ղովուրդք օրհնեցէք և սուսաւե՛ր :

() իննս իմ : Եր զորմեալ ինձ մատուցեմ
իմ ողորմեալ ինձ . զի անպատասխանի
եմ յամենայնի Թող ինձ տէ՛ր :

Տասնամյակս : Ճանապարհքք քո՞ ու
ղի՞ զէն էս միայն մոլորեցայ զարձո՞ զին .
և՛ ողորմեա՛ ի՛նձ աստը՛ւն : Թեանքն :

տ

Վատաստանքք քո՞ արդա՞ր էն էս միայն
էմ՛ մեղուցեալք քաւեա՞ զին . և՛ ողոր :

Յորժա՛մ դայցեոբանձն՛ մ հրեշտակօք
տէր ի՞ դաստէլ զերկիր : Յայնժա՛մ շար
ժին զօրո՛ւ թիւնք է՛րկնից տէր ի՛ յա՛հե
քումիկ : Ա՛լ յայնմ՛ աւուր լէ՛ր ի՛մ օգ
նակա՛ն տէր ի՛մ և աստը՛ւն ի՛մ :

Տ

Սանկուկքն գերեալք ի՛մէ՛ջ հնոցին
ըզքէ՛ զօրհնէին անձ հա՛հ ըցըն մերոց :

Սոստու՛մն արբահամն՛ զոր խոստացա՛ր
աստը՛ւն . անտքեա՛ և իրնրկեա՛ զա
պուինեալսս ի՛քէ՛զ անձ հա՛հ ըցըն :

գ

Սղիղէն ճանապարհքք քո՞ անձ . մե՛
ղուցեալ յանցաւորացս ողոր՛ու ի շնոր
հեա՛ն անձ : Ա՛լ զտէ՛ր օրհնեցէ՛ք և բարձր

արարէ՛ք ըզնա յաւ խտեան : Վիշէ՛ ըբըզ
տէ՛ր օրհնե՛՞՞ցէ՛ք . է՛լ բարձր :

Ստրէ՛լ ըզտէ՛ր օ՞՞րհնե՛՞ցէ՛ք . է՛լ :

Յոյս իմ ես դու տէր քաւիչ յանցա
նաց իմոց . մի անտէս առնէր զբեր զխու մն
անբասնուաց իմոց . ողորմեաց ինձ աստը
ւած : Այս քեզ անպաւ ինեցայ որպէս զա
նաւանկ որդիս . հայր մե՞ զայ յերկինս և
անանջիքն . ողոր : Քրքէն ա զիս անըծ իբա
ղու մ մե շայ իմոց . արա արժա՞նի ք յին
մբ արքայու թեանդ . ողոր :

7

Եւ առաւ զարսկան խեցից յանդ իման
լինիլ քեզ , թագաւոր իմ և անըծ իմ :
Եւ առաւ զարս լը՛ւիցէս ձայնի իմու մ
տը թագաւոր : Աս ըզքեզ անաչեմ
տէր նայեաց յաղօթս իմ . թագա :

10

Տը անըծ հարցն մերոց . յամե՞նայնի ար
դարէս և սուրբէ քն տէրու թիւնդ :
Եւ քեք մանկուքն ի հնոցին հրէ շտակայ
ին ձայնիւն ըզքեզ վասն աւորէին :
Եւ երգելով զայս ասէին , զհնեան լէ
քն տէրու իդ՝ զհնեմք և վասն աւորեմք :

15

աղ

մի

Եւ ար զարեցող բնուի
նա յաւ խտան : Ար զայրեցող բնուի

17

բոցոյն ի՛ցօղ փոխարկել ըով . իտոչորմանէ
հըրոյն զե՛րիս մանկո՛ւնսն անկէ՛զ պա
հեա՛լ . և բարձրա՛րա : Ջրա՛շալի՛ անձայ
նոյն աե՛սլեամբըն չորրորդի՛ն, բը՛ռնաւ ո՛
րըն պահուցեա՛լ զօրհնաբանսըն զուա՛ր
ճացոյց . և բարձրա՛րա :

ո

Ե՛ղք իմ՝ բա՛զու մէն յոյժ ծանր են
քան զաւաղ ծովո՛ւ . քանզի քե՛զ միայ
նոյ մեզայ ողորմեա՛ ինձ անձ : Բացա՛ր
ըզդո՛ւսն ողորմո՛ւթե՛ որ ողբալով կար
դամ առ քե՛զ . քանզի քե՛զ : Ջե՛ղ յի՛ս
ըզդը՛թու թի՛ւնըդ . քո՛ բա՛զու մողորմ և՛
մարդասէ՛ր . քանզի :

տ

Մե՛նայն երկիր տո՛ւք փառս ա՛մ յնմ
որե՛կն և՛ փրկեա՛ց ըզմե՛զ : Մե՛նայն
հողի՛ք ձայնի՛ւ ցընծո՛ւթեա՛մ մբ բա՛
րե՛բանե՛ցէք ըզտէ՛ր : Օ ի՛եցոյց մե՛զ տը
ղեըրկո՛ւթիւն և՛ զկեա՛մնս յա՛զդէ՛
տանն ի՛սրայիլի :

հ
աշց
մի

Մանկանցն ըզձայնն քե՛զ վերանդո՛չեմք
անդա՛ր էս յամե՛նայնի՛ տը զոր ածե՛ր

Թի վերայ մեր անձ հա՛րցըն մերոց :
 Բանցի ոչ պահէցա՛ք ըզպատուհիւրանրս
 քո նը՛ւաղեցա՛ք մէք յամենայնի . արդ
 թող մեզ տէր ըզյանցանրս մեր անձ :
 () Ե՛նեալ արեւմտաւորեալ առ քեզ
 պահատիմք . այլ մի խաղառ մատներ ըզ
 մեզ . և մի ցրե՛ր զուխարս քո անձ :
 Ա՛զտէր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարե՛ք
 յա՛ւիտեան : () անբսկի՛ զբն բանրն հօր
 զէ՛անցնէ՛ց . որ ՚ի բաբելոն ՚ի հնոցին ըզ
 հուրն ի՛ցօղ փոխարկեաց . պարադբելով
 զերիս մանկուհարն . բա՛րձր արարե՛ք :
 Ա՛ր ըզլոյս փառաց ծագեալ իմեջ հնօ
 ցին օրհնաբանիցն . ընդ նոսին համաձայ
 նեալ երգեցա՛ք խոնարհ սրբախւք . զի
 շիջուցէ՛ զանտանելի՛ հըրոյն բորբոքու
 մըն . բա՛րձր արա՛ :
 () Ի՛ւնս իմ : () Ե՛զայ քեզ ար . մեզայ
 ողորմեա՛ : () Ե՛զայ անօրինեցայ . և մատ
 նեցայ ՚ի ձեռս անօրէն թըշտամեոյն .
 արդ անկեալ աղաչե՛մ թող ինձ տէր :

դ

ո

Քան զամենեւեւն առսւել մեղայ ահր
իմ գրթած . քան զամենեւեւն անօրի
նեցայ և մատնեցայ ՚ի ձեռս անօրէն
Թըշնամույն . անդ :

տ

Մենայն անորա՛ն ճք հանրառնայնով ըզ
ձեռքս ձեռք Բ՛ր օրհնեցէ՛ք ըզատե՛ր
Բ՛ր զբնակեա՛նն ի յերկի՛նս : Մենայն
Ժողովուրդք յօրհնու թի՛ն ի նոձ Բ՛ր
գովեցէ՛ք ըզատե՛ր Բ՛ր . զբնակեա՛նն :
Չսյնիւ երգով ցընծու թի՛ն , բարեբա՛ն
նեցէ՛ք զաստը՛ւաձ Բ՛ր ընդ սուրբսն
բա՛ր Բ՛ր Բ՛ր զբնակեա՛նն ի :

մկ

Մթուեք և՛ պատրաստք եղերո՛ւք տն
աստուծոյ մերոյ : Ա՛րդեղ և՛ սաղմոս
ասել տն տն՛յ մերոյ : Օ՛րնա՛կ տր արծ
մեր . փրկէ ըզմեզ և՛ կեցուցանէ :

հբ

Օգնու թիւն մեզ ժամանեա՛ն կարօղ տր
առաքեա՛ն ի բարձա՛նց զքո զխաղաղու
թիւնդ . և պահեա՛ն զքո յուսացեալքս
այլ չուխա՛ն : Մպուէն մեր և՛ փրկի՛նչ հը
ղօր թագաւոր . ըղերշա՛ն յաղթու թե

խաչի՛ քո առանքեա՛լ առ մե՛զ . և՞ պահէա՛մ :
 Ա՛րե՛րգեմք քեզ ի՛ բարձուևս ընդ ան
 մարմնոց բաղմո՛ւ թի՛սն . զանչաննրս մեք
 շէրե՛կոյիս ընկա՛լ քո բարեբարու թի՛ք :
 և՞ պահէա՛մ զքո՛ :

Ա՛նուն քո՛ յա՛նիտեան :
 Կարճանձ հըզօր թանգաւորա՛նն
 մահ . անարիչ յա՛նիտե՞
 նից . անրա՛ծ հարցըն մեքոց :

ստ
 5

Ա՛ր զէրիս մանկուսըն փրօկիցէր ի՛ հն
 ցին . փրօկեա՛լ ըզմեզ ի՛ հրոյն յա՛նիտե՞
 նից . անր՞ծ : Ա՛յաւինեւոցս ի՛ քեզ օգնա՛
 կան ընթ ան . զն դու միայն ես մարդա՞
 սէր . անր՞ծ : Ա՛նրծբք անն ըզտէ՛ք օրհ
 նեցէ՛ք և բարձրարարէ՛ք ըզնա՛ յա՛նի
 տեան : Ա՛նիշէ՛ք ըզտէ՛ք ը՛ք օրհնե՛ ձ :
 Գէ՛ք և բարձր : Ա՛սրայէ՛լ ըզտր
 օրհնեսցէ . և բարձր սպանէ՛ք ը՛զնա՛ յա՛ն
 իտեանն աղէ՛լուխն անէ՛ ընէ՛խն :

4

Ա՛յեացէ՛ անր ի՛ վերայ մեր օղորմո՛ւ թի՛ք
 քո՛ և բանն փրօկա՛լ թի՛ք քո՛ , պահէացէ՛

11

զանձնն ըս մե՛ր ի՛ մեղաց : Ո՞ր որմու ի՛ քո
 և՛ ճըշմարտութի՛ւն քո և՛ լոյս ե՛րեւանց
 քոյ , առանջնորդեացէ՛ մեղ ի՛ յարդարու
 թի՛ւն : Ո՞ր ողորմած դե՛ս գըթած և ե՛ր
 կայնամիտ ար ընկալ զանձանքս մե՛ր .
 բարեխօսութե՛ք ս՞ք անտուճած անձնն :
 Տ՛՛ր ըղլ՛ւր մի՛ւսանգամ քո՛ գալըս
 տեսնող ը՛ւսյ և երկեայ . զի՛ ուսայ ՚ի
 սրբոց պատուի՛րանայն եթէ՛ զանձ գո՛ւ
 ի՛ զանաւ զերկի՛ր : Տ՛՛ր յի՛շեցի՛ ըղջա՛ր
 ըղգործս ի՛մ և՛ զարհուրեցայ . զի՛ ծա՛
 նեայ՝ ճըշմարտութե՛ք զանաւոր և՛ զանձ
 նանաւ ըղքո՛ գնատաստանող : Տ՛՛ր յի՛շե
 ցի՛ և ըղգո՛ւթ արարչական սիրոյ՛ քո՛ ան
 քո՛ արարածս , և՛ ՚ի քո՛ գըթութի՛ւնդ
 ապաւինեալ ս՞ղաչեմ , ողորմեաց ինձ
 յաւուր յայնմիկ քրիստոս արդար դա՛
 տաւոր :

11

12

Ո՞ր օրհնի՛ս ՚ի հրե՛շտակաց անդադար ,
 հայրերկնաւոր ընկալ զանձանքս մե՛ր :
 Վ՛ուաջի՛ քո՛ անկանի՛մք փրկի՛չ . խրնդ

բէմք զթողու թիւն բանդու մյանցանաց
մերոց : Ըր գիտակղ ես գաղանեաց
մարդկանն հոգիդ սբ , տը ե կէնդ անարար
ընկալ զանջանքս մեր :

տ

(Ըր հնեցէք ըզտը ընդ երկնային սրն
նմանեալ գասունցն որ ժողովրդէք սստ
լով . քեզ հօր արձողիդ մեզ ըզկեանքս
փառք : Երգեցէք ան երգ նոր եկէղէ
ցիք ընտրելոց որդիք սիօնի սստ լով .
քեզ ըզուոյ շնորհողիդ մեզ ըզկեանքս
փառք : Եւրեբանեցէք զսճ քի սքանչե
լիս սրբու թեան նորա ձայնիւ ցրնծու
թեամբ սստ լով . քեզ հոգւոյդ պար
գւողիդ մեզ ըզկեանքս փառք :

բձ

մկ

() անձն տեանն . անէ լուխան անէ
լուխան : Եւ սրբոյ հոգւոյն անէ քի
լուխան անէ լուխան :

Սրբորդու (Եւսլն , սոն սրբոյն (Ծհանո
հայրապետին :

ք[՛] քրիստոս : Ար զպատմո՛ւ շահնն անա
 ջին զոր զգեցուցեր Օճմամբ հողւոյն .
 մերկացաք մեղօք ըստ նախաստորըն պատ
 րանանց . զգեցո բզնոյն մե՛րբատին ո՛ղոր :
 Յնձայն ն կայծակունսն ի սրօբէ իցն ան
 հըպելին , անմաքրատէս մե՛րձեցաք գո՛ւ
 պարտապան քու մ՛ խորհրդոյ . շնորհեա
 բզնոյն մաքրուէ ի թո՛ղու ի մեղանց մերոց :

Ար վստէցար ի յարիւոյն և ո՛չ կիզար ը
 մորենւոյն . այլ ետու՛ւր զհայրն կենանց
 կերակուր բանաւ որաց . բարեխօսեա՛ն ան
 քս ջընջէ՛լ ըզգիլ մեղանց մերոց :

Բարչակի՛ ցրդ հօր համապոյ հողւոյդ գի
 որդի՛ և բան . որ ըզխորհո՛ւրդ տնօրէնու հ
 թեան ըդ քո ծանուցե՛ր տեսանողանցն .
 ըզբէ՛ զօրհնէ՛ մք նո՛ծ հա՛րցըն մերոց :

Աբ զերբհական քո Օր զանարատ պա
 տարագի՛դ զենո՛ւմն , ցանկանցաւ տեսա
 նէ՛լ արբահամ . էտե՛ս սահակաւ և՛ ջըն
 ծացաւ . ըզբէ՛ զ : Ար զկենարար խաչ քո
 գո՛ւ շակէ՛ր սանդուխբըն յակոբայ . որով

Գ

հրէշտանկ. ք ի յէրկիր իջեալ և մարդիկ. ք
 յէրկինս ելին . ըզքէզ : Ա՛ զաէր օրհնե
 ցէ վք բարձր արարէ՛ Բ՛ Բ՛ ք ըզնա՛ յաւի
 տեան : Ա՛ յախանձաւ որք ճըղնուէ՛ մե՛ծ
 նահանատակին յօբայ արդարոյ հոյք. ք ճըղ
 նաւ որանց բարձր արարէ՛ Բ՛ Բ՛ ք ըզ
 հայրն երկնաւ որ : Ա՛ նզ. ողջախտ հի՛ն յօ
 սեւիայ , որ յաղթեաց մե՛ղաց ցանկուէ՛
 մանկունք սիօնիմ բարձր արարէ՛ Բ՛ Բ՛ . ք
 զք՛ս թագաւորն : Ա՛ նզ. զրինակի՛ն քի ,
 մե՛լ քիսէդէկի քահանայապետին զանք
 քահանայիմց բարձր արարէ՛ Բ՛ Բ՛ . ք զհո՛
 գին ճըշմարիտ :

Ը

Ա՛ ստուճաճատունկ խրնկաբեր ծառ յա՛
 նու շահոտ բուրաստանէ՛ն . որ ի գնա՛ ցս
 հոգւոյն վը՛տակաց տընկէցար . և զան
 մահո՛ւ թեան պրտո՛ւ զն ի ժամո՛ւ է՛
 տուր մե՛զ . վասն որոյ ամենեքեան ըզ
 քէզ միշտ մե՛ծացուցանէ՛ք : Ա՛) ա՛նապա
 կան բողբոջն յաճային դրախտէն յորո
 վայն քո՛ տընկեալ , բըղխե՛ցէ՛ ր յարևա՛

տոյն յեասեայ ծաղիկ . վայելուչ կուսա
 կան ծընընդեամբ . վասն : Յարիւնյն
 լուսոյ ծագունն ի քեզ վանեացըզարագ
 մարմնոյն ընյսաշխարհի . որով գատեա՞ւ
 զպատկերն իւրական . զոր վերբատին նո
 թագեաց յառաջն ն կերպարանն . վասն ո
 ընյ բարեխօսեա՞ն որոնքէլ զմեզ ի հնու
 թէնէ մեզաց :

Եորհեա՞ մեզ տը ընդ աղքատաց օրի
 նակին զազարու ժողովալու թիւն . զի
 կամաւոր անքատու թէ արքայուէդ էրկ
 նից ընդ նրմնն լիցուք արժանի . լուր
 մեզ և զզորմեաց քսարձ : Եւ վախանալի
 հայցին կարօտու թէ զհայն անմահուէ
 նրմա՞ շնորհեցեր . և ընդ մեծատանն ան
 դրթու թէ ի գողն արբանսամու ըզնա՞
 ընկալար . լուր : Եւ սաւորեա՞ զաջրս
 սրբաից ստանալ մեզ զզորմու թէ ի քեհն
 տը զզորմու թիւ . զի մի ընդ մեծատանըն
 հայցեացուք իբոց հնոցին ծագիւ մա՞
 աին ջուր ի զովացունն . լուր մեզ :

տ

Ո՛ր ըզլոյս անձայի՞նք բաւնի, ծայգէցէր
 յաշխարհամանձ խաւարն անգիտուէ՞ր :
 լուսակորեան և զմէզ հօր իմաստութի :
 Ո՛ր զհամօրէն դատաստանի՞ն օրինակ,
 նրչանակէցէր առ մեծատունն և զանգա
 բո՞ւս, ներհակաբար տալով զնր անտրն
 կալան : Ս ասն որոյ անգնչեացուք ըզքէզ
 անք . փրկէլ ըզմէզ ՚ի հրոյ մեղաց և տան
 ջանա՞ց . հանգչիլ ՚ի գոգ նահապետին
 արդարոյ : Ո՛րով և մէք լէ հրէշտակացրն
 դատուց, անբաժանելի սբ երրորդու
 թեա՞նք, համաձայնեալ երգէմք ըզ
 փառս իբարձուհս :

Ը
Գ
Տ

Լուսակորեան անուէնքն յաւի
 տեան տէ՞ր անձ հարցրն մե
 րոյ : Ս ասն անուանքն մե՞ծի .
 մի մասնէր ըզմէզ իսպառ . տէ՞ր :
 Իսրճրացուցանեմք զգոլելով զանուէն
 քոսուրբ . տէ՞ր : Ս զանօրհնէ՞ցէ՞ք
 և՞ լ բարճրարարէ՞ք ըզնա յաւիտեան :

Ա՛ր ՚ի յե՛րկրէ՛ ՚ի յե՛րկիինքս համբարձաւ ՚ի վերայ թե՛նց հողմոց. ժողովո՛ւրդք օրհն :

Ա՛ր նըստի՛ ՚ի բարձունքս յաթո՛ռ ընդ անլի՛ բարձրելոյն . քահանայք օրհն :

() Ե՛րձո՛ զիս յորոգայթ է որսո՞ զին . և յամենայն վատանգից անպրե՞ցն . և ո՞ զո՞ լմեա՛ : Յաներևոյթ թը՛շնամեոյն և ՚ի գաղտնի նե՛տից բանսարկուին պահեա՛ն . և ո՞ զո՞ : Քը՛րկեա՛ զիս ՚ի յանցանաց մեղաց ՚ի մոց . և նորոգեա՛ զիս հողւո՛վ գիտո՞ւ թեան . և ո՞ զո՞ ր :

Ո՞չ հայրն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք ընդ հրեշտա՛նցս ՚իս որ միայն է՛ թագաւոր փառաց : () Ո՞րդի՛ն միաձի՛ն գոհո՛ւ թե՛ բարեբանեցէ՛ք որե՞կն և փրկեա՛յ ըզմեզ :

() Մըլսի՛ թարի՛ ջ սուրբ զհողի՛ն անենայն շունչք բարեբանեցէ՛ք ո՞ր լուսաւորեա՛ցն ըզմեզ :

Սուրբաւորեալ է անուն քո՛ յաւիտեան ասարճա՛ ի՛ծ հարցըն մերոց : Սասնա՛բ բահամու սիրե՛լ զո՞յ քո . մի՛ մերժե՛ր ըզմեզ

ո

ա

հ

մէ՛զ ի՛նչ սպան ալիա՛ն Ի՛ժ Տայր: Ի՛տաճարի՛
 քու՛մ խընդրե՛մք Ի՛քէն. մի՛նչ ա՛նտե՛ս
 առնե՛ր ը՛զ մէ՛զ ալիա՛ն Ի՛ժ: Ի՛նչ տը՛ օրհնե՛
 ցէ՛ք բարձր արարե՛ք ըզնա՛ն յա՛ւիտեան՛ն:
 Ա՛ր վա՛ռաբա՛ն նի՛ յանձարմնո՛ց հրե՛շտա
 կայ. անե՛նայն անընըք գո՛վելով բարձր:
 Ա՛ր երկըրպա՛ն գի՛ ի դասո՛ւց քերօքէ՛նց.
 քահանայ՛ք օրհնե՛լով Թո՛ղովուրդք ա՛
 ուտե՛լ բարձր արարե՛ք:

գ

ո

Ա՛նձ մէ՛զայ խմո՛ց զիս անէկո՛ծէ. ո՛ր ե՛ս
 նաւանպեա՛ն բարի, շնորհե՛ան ինձ նաւա՛ն
 հանգիստ հայրամե՛նակա՛ն: Ի՛նչ քըպատ
 բանայ զիս կորուսանէն. այլ դու՛ն նաւա՛ն
 պեա՛ն բարի. շնորհե՛ան: Ա՛ր միայն իշխանդ
 ես Թո՛ղուլ ըզմէ՛զս. ե՛էս անդա՛նք ըզ
 քէ՛զ տը՛ Թո՛ղ ինձ ըզմէ՛զս ի՛մ հայր:

տ

Ա՛րհնե՛մք ըզքէ՛զ անըսկի՛զքն անը՛ ընդ
 հրե՛շտակըս քո ի՛ յերկի՛նս: Ա՛նձ օրհնա՛ն
 պանձ օրհնե՛սցո՛ւք զմիայն օրհնե՛սն թա
 գաւ ո՛րդ. զի դու՛ միայն ես վառա՛ւորել
 տէ՛ր յարարածո՛ց քոց: Ի՛ստ արժանի՛

սրբբու թե՛ քո՛ւմ հանապա՛ղ քեզ վայե՛
լէ՛ օրհնուի՛ . զի՛ դու միայն էս փառաւո՛ւո
րեալ փառք քեզ անտրե՛ւած :

() Երհնեալ էս տէր է՛ փառաւորեալ է՛ հ
անու՛ն քո՛ յաւիտեան . անտրե՛ւած աղց
հանրցլէ՛ս մերոց : () օրհներգու՛ թի երկրց մի
մանկանցն ընդ սերօբէ՛սրն բարեբանե՛ւք .
օրհնեալ էս տր է՛ փառաւորե՛լ է՛ անու՛ն :

() անյաղթե՛լի հրզօր թաղաւորդ՝ ընդ դ
քերօբէ՛սրն բարեբանե՛ւք . օրհնեալ էս :
Ո՛ր զտր օրհնեցէ՛ք և առաւել բարձր ա՛
րարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան : () Եր դ
կրրպա՛գեալն ՚ի հրե՛շտակաց զնա՛ւաւո
րեալն անդա՛դար , բարեպաշտու՛ թե՛ օրհ
նեցէ՛ք : () անսա՛ւոր զփառաւո՛ւո
րեալ զամենասու՛րբ զերրորդու՛ թիւնն ,
զանբա՛ւէլի՛ զբրնուի՛ն , բահանայք օրհ
նեցէ՛ք և առաւել :

() Երձեալ է՛ օրգալոյ քո՛ տր . լուր ճայ ո
նի՛ աղօթից իմոց որ կարդանս առ քեզ .
և ողո՛մ բուեա՛ : () անկից իմոց ունկլէ՛ն զի՛ր

տր. և՛ իմիտ առ զանձանս իմ զանաւօ
տանս որ կարդանս առ քեզ. և՛ որո՞ ր :
Ա՛ր ընկըզմեանս եմ՝ ՚ի խորրս չարեանց .
սուրբ զհնգի՛դ քո առաքեա՛մ առ ին՛ս որ
կարդանս առ քեզ. և՛ որո՞ ր :

տ () Ե՛հնէ մք ըզքե՛զ անք՛ ընդ սուրբքս
քո ի՛ յերկի՛նս : Տուր մեզ ի՛մաստուի՛
փառաւորե՛լ ըզքե՛զ ի՛սուէ՛ և՛ ի գիշե
րի՛ , ընդ հրեշտակքս քո ի՛ յերկի՛նս :
Ա՛ւր ձայնի՛ աղօթի՛ց թողովը՛րդեանս
քո . և՛ լէ՛ր մեր ապաւէ՛ն պահե՛լով ՚ի խա՛
ղաղութեանս :

Տ անքըն մերոց անք՛ ըզքե՛զ բարեբա
նե՛մք . ո՞ր օրհնեա՛լ ես ՚ի յաւիտեանս :
Ա՛նն ու խաի՛ հարցըն մերոց . միմե՛ր թէր
ըլ մեզ ի՛քո բաղնւմ՝ գլխուէ՛ցդ . ո՞ր :
Է՛ս հաւոր առեմի՛ն յահե՛ղ յայ՛ի ի՛մ
անուր հարմեանց անձանց մերոց . ո՞ր :

գ Ո՞ր անք՛ օրհնեցէ՛ թէ՛ բարձրարարէ՛ք
ըչնա՛ յաւիտեանս : Ա՛յցէ՛ք . Ա՛յրէ՛ք ման
կուհքն ի՛ հնոցի՛ն միաբանութեանը

7

11

13

Ա զարիանց ճարհիւն երգեմք քեզ
 Թագաւոր փառաց . օրհնեալ : Ա զտր
 օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնրստեանն
 ՚ի քերօքէս : Ա յցէք () լոյսն անքըննին
 ՚ի հայրահան ծոցս յ անաքեալ օրհնե :
 Ա յցէ Ար զազգս որդւոց մարդկանն ի
 յիսրայէլ անո՞ւն նորոգեալ օրհ :

Ա իրաւորեալ յանցանօք անձն իմ ան
 քեզ տր համբարձի զաչս իմ . Թո՞ղ ինձ
 ըզմե՞զս իմ միայն բարեգո՛ւթ . Լո՞ղ
 զորմեա՛ն ինձ անը՛ծ ըստ մե՛ծի՛ ողորմուե՛
 քո՛ւմ : Ա ործանեաց զիս չարագործ Թըշ
 նամին և կամի՛ իսպառ զիս որսալ . հա՛յր
 բարեգո՞ւթ Լթ բըժըշկեա՛ն զիւրաւո
 ընչս՝ Լո՞ղ որմեա՛ն ինձ անը՛ծ : Ա նդո՛ւնդըք
 մեզաց պա՛շարեցին զիս զի՛ բանդո՛ւմ են
 քան զսուազ ծովու . սու քե՛ղ տր պա՛
 զատի՛մ . Ինը՛կեա՛ն ի վրտանդէս՝ Լո՞ղ
 զորմեա՛ն ինձ անը՛ծ ըստ :

Ա յա՛նք Թագաւորին յաւիտե
 նից : Ար յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ
 196

բս

բանըդ փառակից գողով Տօր . քէզ Տրէշ
 տակք էրգէն ասելով փա՛ռ : Կա՛ռ ք :
 Քահանայք և պաշտօնեայք սուրբ եկե-
 շեցւոյ անդադար , քէզ ընդ Տրէշասկս
 էրգէն ասելով . փա՛ռ : Կա՛ռ ք :

Տ

() Երհնեալ էս ար արեւա՛ ի՞ճ . Տարցըն
 մերոց : Ա՛յ սուրբ քո առ Տարսըն վեր-
 կեա՛ զմեզ ՚ի Տրոյն . և ՚ի բոլոր քեալ բո-
 ցոյն ասարեցո՞ զմեզ . արեւա՛ ի՞ճ Տար :
 Ար նըստիս ՚ի քրօթէս և բարեբանիս ՚ի
 սերօթէից . յանձանց խոնարհսց ընկալ
 ըղբանաւոր պատարադս ի՞ճնդ . արե՛ճ :

Կ

Վորձըք տեանս ըզտէ՛ր օրհնեցէ՞ք . և
 բա՛ր ըծրարարէ՞ք ըզնա՛ յաւիտեան :
 Վիշերք ըզտէ՛ր օրհնեցէ՞ք : () Թա՛գս
 շորըն յաւիտեանից զմի՛ճ արարի՛չ , օրհ-
 նեցէ՛ք և բա՛ր ըծր : Վա՛րք ըզտէ՛ր օրհ-
 նեցէ՞ք : () Էանկիցըն Տօր և Տողւոյն
 զմի՛ս ըն սրդին , գովեցէ՛ք և բա՛ր ըծր :
 Եւ սրայէ՛լ ըզմի՛ր օրհնեցէ՞ք : () փառա՛
 կիցըն Տօր և որդւոյ , զնորոգող սուրբ

n

m

ll

զհողին բարեբանեցէք . և բա՛րձր :

(Ը) անանգան ըզհողէ՛ր ըզգանձըն
յայտկանացու կեցցա՛ղքս ծախեցի՛ն .
այլ առ քե՛զ միացն պազանա՛մ բարեբար
փրո՛ղչ խնայեա՛ն Խմեղուցեա՛լ ծանայս :

(Ը) շանդ հոգւոյ խնայ քակտե՛ցի և և զէ՛
անբարու նակ ո՛րթ . այլ առ : Խառնքանց
է զէ՛ և սո՛յ զարմու և նի սլտղակո՛ր յս որ
պէս ձի՛թ և նի . այլ ան յի՛շաչար և անտխա՛
կա՛լ փրոկի՛չ . խնայեա՛ն Խմեղու :

(Ը) Չմխոք քո արժ ընկա՛լ զիս և կե՛ցն :
Յը՛հնու թի՛ւն Խնոր օրհնե՛ցեաք ըզ
քե՛զ քրի՛ստոս փրոկի՛չ մեր : Խաղբու
թեան քու՛մ բարեբանե՛ք ըզքե՛զ քրի՛ս
տոս անտրե՛ան մեր :

(Ը) զքե՛ : զ բարեբանե՛ն մանկու ըք
եկե՛ղեցւոյ : Ըրե՛գանն արդարու թեան
ըյս ճրչ խարու է՛ ք՛ս արժ . ըզքե՛ :
(Ը) արե՛ն ից և յարե՛մ ըտից ի՛հիւսխոյ և
ը՛ծովէ՛ , քե՛զ ե՛րկրպագե՛ն անե՛նայն քո
արարանձք . և զքե՛ : շ :

() օրհնէրդու թիւնքս բանաւոր պա
 տարագ , քէզ 'ի միտանէն շարէ գահանքս
 վերանաւքեմք . թագաւոր յաւիտեանց :
 Յամ փորձու թէ՛ թքշնամեոյն , ամե
 նակարող աշխարհ քո պահպանեալ բզ
 մեզ . թագա : Եւ միշտընջեաւոր քո լե
 բանց , օրինադրեցաք փառաւորեւ սբ
 զերրորդու իդ . թագաւոր :

Քահանայան խրեդրեմք ի քէն քս միան
 տես աւաներ . այլ շնորհեալ խրեդրողացս
 ի քէն պամենացալ թ զօրու թիւն սուբբ
 խաչի քո . յօգնու թիւն անձանց մերոց :
 Եւ մի տայ սասանաւ թէ զմալն մեր փրբ
 ինչ . այլ ամբացո՛հաստատուն հաւատով
 յանձնիրս մեր , զյոյս զսէրէ զհաւատս
 մինչեւ յաւիտեան : Եւ դերանցու պեւ ի
 մեզ բզ շնորհս քո զնորմու թէ՛ . արարծ
 խոստովանիցուք հաւատով սբ զերրոր
 զու իդ . զհայրէ զորդիէ ընդ սբ զհօգիդ
 յաւիտեանս ամեն :

բարեբանեցէք ը զըւարթունս երկնից :

() ւառ ի հօրէ՛ծ ընեալ զորդի՛ն մի՛ածին ,

բարեբանեցէք հրեշտակային ձայնիւ :

Եւ զնորո՞ցօղ սուրբ զհոգի՛ն ձայնի՛ւ

ցընձուծեալք , բարեբանեցէք անլը՛

ուելի ձայնիւ :

Ասորէ՛ւնձ բարձրեալ ա՛հաւոր և՛ սքան

չի՛լագործ արարիչ անձանց մերոց ,

օրհնե՛լք ըզքե՛զ արձ հարցըն մերոց :

Որ իջէր ի մէջ հնոցին և՛ փրօկեցէր մե՛ծ

ըսքանչեւեօք զերիս մանկո՛ւնսն . արձ .

Իբե՛զ հրեշտակք երկիր պագանե՛ն և՛ սե՛

րօքէք սրբաւսոց ձայնիւ օրհնեն ըզքե՛զ .

արձ : Կործըք անըզարձ օրհնեցէ՛ք

և՛ բարձրարարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Տիւրք և՛ գիշե՛րք ըզտէր օրհն :

Ի՛սրայէ՛լ ըզտէ՛ր ծիօ՛ր օրհնեցէ՛ք .

Մենայն ժողովն ըզքե՛զ ըզք երգով

օրհնուծեալք մե՛ք . և՛ բարձր :

Ասքաւորն հառաչանօք ի տաճարին

էառ ըզքա՛նուծի՛ն . նոյն ձայնիւն և՛

5

4

n

էս գոհեմ . ողորմեալ ինձ անարեւած :
Անգանկն աղաղակէր ի խաչին յիշեալ
զին անք . նոյնն : Անտակ ողբին աղէր
սանօք անգէր ըզքեզ . հայր մեղայ յե՛ր
կինս և անայն քո . նոյնն :

տ

Անրակիցքն ան և թաղաւոր էրկնա
ւոր . բարեբանեալ ի զորաց անմահից
էրկնաւորաց . ըզքեզ օրհնեմք հայր ան
ըսկիցքն : Արոնարհեցա՛ք ի բարձանց վա
որն մերոյ փրոկուէ . արձանկիչ կանպէշոց
և բրժիշկ հոգւոց մերոց . ըզքեզ գովեմք
որդիդ միածին : Արեակիցդ ևս ընդ հօր
և վառակից միածնիդ . բա՛շխօղ պարզ և
անց և տրչօղ ողբուէ . ըզքեզ բարե
բանեմք սուրբ հոգիդ ճշմարիտ :

մկ

Օրհնեցէ՛ք ըզանք . և օրհնեցէ՛ք զա
նուն նորա : Ամէնցէ՛ք ըզանք . և բարե
բանեցէ՛ք զանուն նորա : Անտարանե
ցէ՛ք օրըստ օրէ՞ զիբրկուի նորա :

հք

Տուր մեզ տէր զօգնութիւն ինեղու
թեան . զի օրհնեացուք հանաստաց զա

Հաւոր անուէն քո սուրբ : Պատճառ զմեզ
 տէր յամենայն փորձուէ , յաներևոյթ
 թը շնամեոյն և ի գաղտնի նեւոյն նորա :
 Իսկ յոյս մեր և սպանէն յամենայն
 Ժամանակի , որ օրհնիս հանապազ ի
 քոյոց արարածոց :

ՏԵ

Ի վանի աջոյ ձեռնի ն քոյ տէր պատճեացէ
 ըզմեզ , և ոչ նի բհեացէ որ հովուէրըն
 զնորայէ : () օրու թի սրբոյն խաչի քոյ
 քրիստոս պատճեացէ ըզմեզ , և եղևցի
 և զ պատճապան ի առեւէ և ի գիշերի :
 Ի սուր երկիւղածաց քոյ նըշան , և
 զէն յաղթութե ընդդէմ աներևոյթ
 թը շնամեոյն :

Ի չորրորդում (Գաբի աճորն :

ի վանն սրբոց չառասնից (Դանիանն , որ : Ի Սեբաս
 փայ խաբարեցան : () Ի Գ Գ Գ : (ԼԷ)
 Մտօր բնդ անմարմնոցըն դասս
 պարեն , որք ի սեբաստիայ
 ճը գնութեամբ պատե
 րազմեալք յաղթեցին թը շնամեոյն , բա

րէ խօսող թէ սոցա քո սխընայեալի մեղ :
 Այլ ըզմոլող թի՛ անօրէն բռնաւորին,
 անձային անող թէ վանեալ . տարեալ
 ժողովալու թէ հանքերեցին տանջա
 նանցն . բարե : Ա՛նու լիլ պատուանկան
 մարմնոցն ի դժբնդանկ օղոյն . տագնա
 պէին ի լրճին սառնուցելոյ յանտանէ լի
 տանջանանցն . զանչս ի յերկիրս հանբար
 ձեալք և զօգնող թի՛ւն ի քէն խընդ
 րէին . որ յոյս և ապաւէնդ էս քոց սրբ
 բոց խընայեալի մեղ :

Ա՛յսօր զանյաղթէ լի մարտիրոսացն , է՛
 կէղեցի տօնէ ըզ յիշատակ ճիգնու թէ .
 որք ի սեբաստիայ պատերազմեալք ընդ
 թըշնամեոյն յաղթեցին քանու թէ . սո
 ցին աղանջանօք քո սխընայեալի մեղ :

Ա՛յսօր անտանէ լի չարչարանօք նահատա
 կեալք ի լրճին սառնուցելոյ երանէ լի քա
 ռասնօնքն . որք ի բարձանց անձամե լի
 ճառանգ թիցրն նըշողիւք տապաղեալք
 լինէին . որ իջէր ի մէջ սէց քոց քո սխը :

Ըրաշնիսիս^{ՅՎ} ա ծաղուսն լուսոյ քո
 քրիստոս . որ ի մէջ լըճճիսն , զըւար
 ճայոյց սբ ըզքսուսուսն . ողորմեա
 մեշնատիւն : Եւսաիսիս^{ՅՎ} յողորմու
 թեան քո լընորհք , ծաղեալ ի մէջ քա
 աւնճ^Մ սնիցն . զըւարճոյց սբ ըզման
 կուսն . ողորմեա : Եւրանե լը վըկայք
 քո քրիստոս նահատակեալք ի պատե
 րանքն . և ընկալան զանապական
 պըսանկն . ողորմեա :

11

Դ՛ յսօր ցրնճան դասք հրէշտակայ . քան
 զնանուանըք ձեր գրեցան ի գըպու թե
 կեանայ ով սուրբ քաւասուեք . ընդ որս
 և մեք երգեսցուք քի՛ զօրհու թիւն :
 Եւ երջանի կճանապարհք . որք զօրու ք
 անսպնոյն ըզպաղուսն լըճիսն եղկա
 ցուցիք և աղօթիւք ըզպակասուսն չոր
 բորդ տասինն լըցուցիք : Եւսրբք և սի
 րեցեալք ի քսէ լուսաւորիչք աշխար
 հի . պարճանըք սբ եկեղէցւոյ . բարե
 խօսեցէք առ տէ՛ր վսնճանց մերոյ :

11

ստ
մկ

() անուշըն ին : | Դուսայրն սանկամ ջըն
 տօնիւս , պայծան աղեալ հաւատան
 ցեալք պըսանկողին . որք ի սեբաստիան
 ծո՞ վուեն զճոված ուփ կենցաղոյս լու
 ծիւն ը զվտանգ . ճըգնուլք սոցալ^{հհհ} Բր
 մաղթեցո՞ւք զհանտու թիւն ան
 ձանց : Բրիստոն սանկամ Էրկնաւատ
 ճանապարհ թիւք տանպանա^{հհ} յը ծո
 վըն սանանայատ լըճիւն . վասըն զի
 պատուական անբանցըն հե՛ զլով , զկա
 պուտանկ ը զծովըն վարդանգոյն նե՛րկէր .
 ճըգնու թեանբ սոցալ^{հհ} : (Ընազան ոմր
 էրկնաւոր . որ ը զթիւ սրբոց քոց բարե
 գթու թեանբ ը լըցեր . զմիաբանու
 թիւնըս մեր օրհնեան . զի մի^{հհ} ոք օց
 տեալ իբանսարկուէն էլցե՛ արտաքս ի
 կորը ստանկան բարձա՛նիսն . ճըգնու թե՛
 սոցալ^{հհհ} Բր մաղթեցո՞ւք :

ճշ

Ե՛ս օրմե՛ ճանպէս պանձանցեալ ջընձայ
 սիօն . ընդ յաղթօղ ճըգնու թե՛ սրբոց

քան անհիցն , որք հաւատով հան
 դիսանցան . և միաձայնեալք անհին
 օրհնեալ ես ամենազօր թագաւոր
 աննահ : Այսօր կայեալք անալի բըն
 նաւորին յատենին ի սերամտիայ և ըղ
 դառնուի սառնամանեացն հաւատով
 քաղցրացօւցին . և նոցա միաձայնեալ
 անհին : Այսօր անբարձեալք զաչս իւ
 բեանց յերկինս , կոչելով ըզքեղ աէր
 յօգնու թիւն . դեր ի վերայ սեւալ բո
 շորեալ պըսանկըս յանձնատոյց լուսոյն .
 և նոցա միաձայ : Այսօր բնցեալ եղեն
 գրօւնք վերինն երուսաղիմի . կոչելով
 սբ ըզքաւատուենան յանձնա ի վառսն
 և յանպատու մի կեանս . և նոցա միա :
 Այսօր սերամտիայ եղև երկրորդ յոր
 դանան ի ջնամբ որդւոյն անտու ծոյ . և
 վայելին անձնա պըսանկքն ի վերայ սբ
 բոց քառանհիցն . և նոցա
 միաձայնեալ
 անհին :

Լր: օն Հիփիբրի Լի-րաիէն: () ր՛ բի: (ԼԷ)

Կ' պատուէրան ճը շմարտու թէ
 աւանդեցէրեկեղեցւոյ քօքրիս
 տոս . անսանձան ժամանակա՛ն Բ
 անջօթել միշտ սն աստուած հոգւո՛վ
 Լ՛ մըտօք: Երբ շրջան քո՛ օրինաց հաս
 տանտեցեր գործով մեզ օրինակ . հանե՛
 Լ՛վ ըզգիշերն ՚ի գլուխ յաղօթսն սո
 տուծո՛վ . բնու թք՛ մերով անօրինա՛
 բար սրում հրկին ծո՛ւնը ամենայն:
 Եւ անորոյ Լ՛ մեք սանձատեսցո՛ւք առ
 բէ՛ղ քրիստոս . շնորհեա՛մեզ յսմ ժամ
 լինի՛լ բեղ յանդիմա՛նն . մաքուր անջօ
 թիւք ըստ անմարմնո՛ցն որ յերկինս:
 Եւ զանանօք ա՛տուածաճաճն անասա
 կան քո՛ւմ ծրնեղին , զիմանալի՛ անջօ
 սրբախց մերո՛ւնց , բայցցե՛ս ողբում թք
 հայնի՛լ ՚ի Լ՛ոյս քո՛ քրիստոս:

1) Դատաւոր արդարաւթեան հաստատեցեր իմեզ ըզմիտըս մեր. դատել զհօգիւ ըզմարմի ին, արդարապէս դատ համբ ըստ ճիշտաց քոց քրիստոս: Իսկ անիրաւ դատաւորին որ իքաղաք բնո՛ւթեանն մերոյ, ոչ ունելով զերկիւզ քոսուելք. Էանպատկան իմարդ կանէ ոչ առնելով դատ զըրկելոյն: Եւ անմահ սուրբ փեսայիդ այրի հոգի իմ պաշտօնի. ուստ զիրաւունքս քո խնում դատաւորիս, անել ինձ դատաստան արդար ընդ սոխի մամ լմնոյ իմոյ: Սարխամ կոյս անարատ զանապական փեսայդ սիղաջեամ, զի հաշտեցի ընդ այրի եղեւն հոգիս, Էմիաւորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեամ լսինմանէ:

2) Իսկիզբն փրկութեան մերոյ օրի նակի երեւցար մարգարէի ն մօսիսի. անտուճածային վառեալ բոցով ըզմորենին անկիղելի, ինմանո՛ւթիւն կուսա

7Ճ
 5

հան ծնրնդեանն . օրհնեալ տէր ասոր
 շա՛մ հա՛րցրն ը՛մերոց : Ա՛ր յօրինակ քո
 դարստեանդ յաշխարհս անաբէցեր
 զմօտէս ի՛յն գիպանս . ազատելով զհինն
 ի սրայէլ . անբեամբ գառինըն խորհրո
 զոյ որպէս և դու գանն այ քո կենա
 րար անբեամբդ ըզնորս ի սրայէլ . օրհ
 նեալ տէր ասոր շա՛մ հա՛ր : Ա՛ր ինմա
 նու թիւն կարմիր ծովուն բաժանեցեր
 խաչիւն ըզծով աշխարհահան . խորտա
 կելով զինմանակն զգլուխ վեշապին ի
 վերայ ջուրց . և առաջնորդեցեր ամպով
 հողւոյն ժողովըրդեան քո ի յերկինս .
 օրհնեալ : Ա՛ր զտէր Ա՛ր ըմբռնայն
 զործք տեա՛նն ըզտր օրհնեցէք :
 Ա՛ր յօր մաքրիցուք պահօք քանանո
 րեայ ըստ մովսիսի . զի ելցուք իլեանն
 իմանակն անասոր շա՛մ . անբեամբ :
 Ա՛ր յօր ընդ մեծին եղիսյի սրբեալք
 պահօք . զի տեսեան անձային լուսոյն ան
 ժանասցուք հողւով . անբեամբ :

գ

Ա՛ր

Թեւ մը և յօդեան իբեզ միու թեան ԲՄ մը .
 խնայեան ի : Արմահուան մը մարմնոյ քո մե
 ունեցէր ըզմեղս . և յարունք քո յարուն
 ցէր իմեզ զարդարու թի ծեն . տուր
 զօրու թի Տոգւոյս կամաց հնազանդէլ
 ըզկամբս մարմնո ԲՄ յս . խնայեան :

տ

Արփառարանիս ի հրէշտական ց ընդ
 հօր և հոգւոյն . քրիստոս աս որդի աս
 տուծոյ խոնարհեցար ի հողեղէն բնու
 թիս համբերելով ի խաչի վասն մեր .
 վասն որոյ գըթան ի մե՛ք զմարդասէր
 փրօթիչ : Արըզհին մորդըն մեր մեղան ց
 ի խաչին սպաներ նորոգելով ըզնով ը
 մարդն արդարու թեան յուսով կենացն
 անվախճանից ի նորոգով և մըն նոր ա
 դաման . վասն : Ահա նախարար քո յարու
 թեան մըդ անմահ թագաւոր . կենդան
 նացով զմեռեալըս մեղօք կենդանա
 կան գործովք բարեաց ըստ լուսաւովք
 քոյ պատուիրանաց . վասն : Անոր հեա
 մեզ ար ըզգաստու թեամբ արթուն լի

Երկրէն ըստ դժուանականին . զի ի բաղ-
 խտէ՛ր չսուրբ փէ՛սայիդ բայցցուք ըզսի՛ր
 տրաքոց մշտից ընդ քէ՛զ և հօր քու և հօգ
 շնէ՛յդ ըննի՛լ Օթե՛վան . և երդեայա՛ւք
 Էրրորդու թեամբ՛նդ ըզփա՛ռս ի բայ
 ճսւնս :

Մարդե՛ի մե՛ն մանկուհին ի հնոցին ա՛-
 ցէ՛ր զերիս մանկուհսն ի հնո՛ցն .
 փառաւորեա՛լ յաւիտեան :

72
 72
 72
 72

Երգէ՛ի մե՛ն մանկուհին ի հնոցին ա՛-
 սէ՛ր ըզ՝ օրհնեա՛լ ես թաղաւոր ա՛րն
 մա՛հ . փառաւոր : (Ի ջնուցի՛ մե՛ն ըզբոց
 իրոյն բորբոքե՛ծ լայ՛ ճայնի՛ւ քաղցրու
 թեամբ՛ երգէ՛ ի՞ն . փառաւորեա՛լ :
 Ի՛ զտը՛ օրհնե՛ցէք բարձրարարէ՛ք ըզնա՛
 յաւիտեան : () Թաղա՛որն քրիստո՛ս
 հրէ՛շտակայի՛ն օրհնու՛ք , բարձրարա՛ :
 Բահնայ՛ք անձաբանե՛ լոյ՛ թնդ՛ վաւրդ՛ք
 առաւել՛ բարձր :

72

Գանբանեամ՛ առ քէ՛զ տր շա՛չս ի մ. նայ

n

եաց յիս գրթնու թք ըդ քո և ողորմեա :
Վսու ևս յոյս և սպաւէն իմ . զերծ ողիս
յորոգայթէ մեղաց . և ողոր : Վսպրեցնու
ցիչ իմ և փրկիչ իմ . սպրեցն զիս յորո
գայթէ մեղաց . և ողոր :

տ

Տէր երկնի և երկրի սրարօղ և յոյս մեր :
Արեւայեա յանձինքս մեր քս թագաւոր
երկնի և երկրի : Վզանէ մք ըզքեղ սոյց
անափրկիչ , յուսայեւոյս ի քեզ :

հ

Սրբն մերոյ արծ . ի ր ինեղն թե
կեցնուցես ըզմեզ . սուսուէ լ փառան
րեալ յաւիտեան : Վանթ զ զօ
րն թք քո քս , ի հուրն ընկեցեալ պա
հէին մանկնուքն . որք դրաի ն զօգնուի
ցողնի օրհնութե : Վ իջուցի ձն ըզ
բոց հրոյն . ըզսպառնալիսն . արհամար
հեցին ըզ բըռնաւորին . ընդ չորրո ըզ
հրէ շտակին օրհնաբանէին : Վ զարօր
նեցէք բարձր արարէք ըզնա յաւի
տեան :

դ

Տիւք և գիշէ Թ ըք ըզտէր
օրհնէ ձմեցէք բարձր : Ասրայէլ ըզ

տէր օրհնեսցէ Ի՜ճԻ . () ասորչւանձըն
յաւխտէ նի՞ց բարձր :

Բազմո՛ւլք յանցանօք ծանրաբէ՛ռնէլ
է անձն իմ . միայնոյ քէ՛ղ մարդասիրի
անդհեմ ողորմեսց ի՞նձ ասորչւանձ :
Ի՛ր զխտամբ արտասուանց և՛ հառաչանօք
սրբտի իմոյ , անդանդար հայցե՛մ բաղմա՛
մեղուլթք՝ քաւեա՛ զիս սրճ : Բազմա՛
դո՛ւլթ մարդասէ՛ր շնորհեա՛ զթողուլթի
իմոյ յանցանոց , զի առ քէ՛ղ միայն պա
ղատիմ . քաւեա՛ :

Սր ՚ի բարձուներս բնակեանդ էս և ի՛
քէ՛ղ եմք անպաւնիսեալ , սրարածք անե՛
նայն օրհնեն զքէ՛ղ : Սր մոլորե՛լոց հո՛
վի՛ւշէ էս դարձո՛ իմէնջ ըզցասո՛ւմըն քո .
սրա : Սր ծարաւե՛լոց անբիւրդ էս և՛
քաւի՛ջ էս մեղաւորաց . սրա :

Բո՛ յա՛ւիտեան : () րհնեալ էս յա՛ւի
տեան : Ե՛սորչւանձ հարցն և՛ ամ յա՛ւիտե
նից օրհնեալ : Սր նրստիս ՚ի վերայ քերօ՛
բէից , գովեալ և՛ առաւել բարձրա՛

ո

տ

հ

աղց

մի

ցեալ էս յաւիտեան : Ո՛ր շիրօրհնէ՞ցէ՞ք
բարձր արարէ՞ք ըզնա՛ յաւիտեան :
Թա՛գաւ ո՞ր գո՛ղով անմահ , բարձր արա
րէ՞ք ըզ : () նրստեալն յա՛թոս փառսոյ ,
բարձր արարէ՞ք :

7 **Ա**ստուած մարդասէր , ո՞ր զմարտուորն
արդարացուցէր , քաւեա՛մ զիս ըզմե զա
ւորս : Ո՞ր քղանցիւ հանդերձի՞ք ո՞ զմեր
ձեցեալն ՚ի քեզ բըժըլչեցէր , քաւ
եա՛մ զիս : Ո՞ր բանիւ հրատմնի՞ք ո՞ զան
դամալոյժն առնող շացուցէր , քաւեա՛մ :

11 **()** Ը՛ւարթուք երկնից հոգեւոր եր
գով , ՚ի ձայն հը՛նչմածն զքեզ փառաւո
րեն : Ա՛րհրաւոր տեսակք բանաւոր հօ
տի , ձայնիւ երգո՞՞՞վ զքեզ փառաւո
րեն : () տէրո՛ւթիւնըդ քո՛ հանապազ
օրհնէ՛ք , ո՞ր ՚ի բարձո՞՞՞ւնսդ էս փա
ռաւորեալ :

5 **Ո՞ր** յամենայնի ցուցէր ըզքո՛՞ սքանչե
լիսդ , ե՛՛ի բոլորից փառաւորեցար եր
բեակ միուի՛ , զքե՛զ ընդ օրհնաբանսրն

բարեբանեմք : Ար ըզբորբարեալ ըզ
հուրն ՚ի ցո՛ղ փոխեցէր . և զարգէլեալսն
ի նըմին պահպանեցուցէր . զքէ՛զ ընդ :

Ար ըզբունո՛ւթի՛ թագաւորին խորտա
կեցէր . և զյուսացեալսն ՚ի զօրու՛թի՛րդ
քո՞ փառաւորեցէր . զքէ՛զ ընդ օրհնա՛ :

Վարժբք տեսուն ըզտէր օրհնեցէ՛ք . ք
բարձր արարէ՛ք յաւիտեան : Վիշե՛քք
ըզտէր օրհնեցէ՛ք . ՚ի զնրստեալն ՚ի

յաթոս փառաց , ըզբամբեբանեալն ՚ի
հրեշտակաց . ըզնա՛ անբարար օրհնե
ցէ՛ք . բարձր : Վսրայէ՛լ ըզտէր օրհ
նեցէ՛ք . Ար յա՛հէ փառաց անձու՛թէն՝

դո՛ղամ ն զը՛ւարթուք երկնից . ըզնա՛ :
Ար զանազակ կընո՛ջն այլազգւո՛յ , առ ըն
կալար փրո՛ղիչ մարդասիրապէ՛ս . և զիմս

ապաշխարու՛թէ՛ անարժանի ըզձայն
մեղուցելոյս ընդ ո՛ւնօղ : Ար հառաչմամբ
ձայնի՛ աղախնոյն , ո՛չ լուեցէր փրոկիչ ըն

դունակ մեղաւորաց . և զիմս ապաշ :
Ար զառաջնապարգէ՛ի քո նըշխար , ո՛չ

խնայեցե՛ր ընձե՛ռե՛լ շանըն հո՛վու՛ւստի
րի . և՛ զի՛մս անպա՛շ :

Ս Երկնայի՛ն զօրո՛ւեցրն զի՛նու որո՛ւիքն ,
քե՛զ երեքսրբե՛նիդ կան յանդանդար
փառա՛բանուե՛ : Ա՛ռաքե՛լոց և՛ մարգարե՛
կցրն՝ դասք , փառա՛բանե՛ն անե՛լով .
փա՛ռք վերածա՛ղողիդ ը՛ զլոյս : Ա՛ւ
մե՛ք հանդիսանկիցք ընդ նո՛սին . փոխա՛ր
կեա՛լք ընդ ը՛վերին զօրսըն ը՛ գոչե՛լով
անասցո՛ւք . փա՛ռք ի՛ բարձո՛ւնս
անստո՛ւծոյ :

Տ Դը՛մարտանպէս գո՛հանալք ըզքէն .
տէ՛ր անձ հա՛րցըն մերոց փառա՛ւորեա՛լ
յաւիտեան : Ա՛ր երկայնամիտդ ես
յամի . խնա՛յեա՛ ի մե՛զ տէ՛ր անձ հա՛ր :
Ա՛տանձարի՛ քո՛ւմ խը՛նդրե՛մք ի՛քէն . մի՛
անտե՛սառնե՛ր ըզմե՛զ , անձ հա՛ր :

Գ Դտէ՛ր Ա՛զքո՛ տէ՛րու թիւնը՛դ հանա
պա՛ղ օրհնաբանե՛մք : Ա՛ր ի՛ջե՛ր ի հնոցըն
փրկեցե՛ր զմանկուսն ի՛ ձեռանց անօրի
նաց . շիջո՛ւցե՛ր ըզհո՛ւրըն հո՛ղմա՛բեր յօ
ղովս .

դունն . ըզքոն : Այ՛րդէն մանկուքն ՚ի
մէջ հընոցին սաղմոսիւք և՛ օրհնութիւն .
դո՛ վէրին ըզքեզ թագաւոր փառաց ,
ըզքոն տէրու :

Անկանիմ առաջի քո և խընդրեմ
զթո՛ղու թի յանցանաց խմոց . մի անտէս
առնէր համը զսաղմոսն : Ա՛յ զաղանկեմ
ոսյ մաքսաւորն . և հէղում զարտասուս
խմ առաջի քո որպէս պոռնիկն . մի ան
տէս առնէր : Հայնէրէն թ թըշնամւոյն
պարտեցայ , և ի գաղտնի նետից բանսար
կուէին վիրաւորեցայ . մի անտէս :

Ս) Ե՛հնէցէք ըզտէր յերկինքս զօրք և անկ
նայն հրեշտակք . որ հոգիքդ էք հարկա
ւորո՛ւ թեան սպասաւորի՛չք տեանն :

Վ) Ե՛հնէցէք ըզտէր յերկրէ՛ կէտք և ան
մէնայն կայտառք . որ տէսակդ էք բանա
ւոր հօտի փառաբանի՛չք տնն :

Ե) Ե՛հնո՛ւ թիւն նոր էրգեցէք տն եկեղէցիք սրբ
բոց . որ որդիքդ էք վերին սի՛ծնի՛ օրհ
նաբանի՛չք տնն : Հանապաղ օրհնեմք ըզ
քեզ

քեզ անհասանելի փրկիչ . որ միայնդ էս
փառաւորել տէր յարարածոց քոց :

Տէր անբռնաճ մեր . որ հաստատեցեր ըզ
լոյս և զխաւար ի սկըզբանէ . որ հետեւ էս
տոր անբռն հարցրն մերոց : Սորդ արէն դա
նիկէլ աղօթէր առ տոր անբռն . ապրեցուցա
նել զերիս մանկունսն ի հնոցին ՚ի բա
բելոնի : Նարձր արարէք զանբռն հարցրն
մերոց յաւիտենից . որ ապրեցոյց զօրհ
նաբաճսն ՚ի ձեռաց մահու :

Ղնա անդադար բարձրացուցանեմք :
Սր ի տուէ օրհնի անդադար ձայնիւ
սրօբելիւք և մարդկանք . ի գիշերի և
յամենայն ժամու . ըզնա անդադար բա
նք :
() Բորբոքեալ ըզհուրն շիջուցին աղօ
թիւք սուրբ մանկունքն ՚ի հնոցին . և
ըզհրաշալի ըզձայնն ընդ հրէշտակս էր
գէին ասելով . ըզնա :

Սկանիմ անանջի քո՞՞ն և տէ՞՞ր .
բաղմամեղիս ողորմեա՞ն : Ղնադակեմ ան
քեզ փրկիչ և՛ . քանսնայուցոյն ըզ
ձա՞նսն .

յաւ-խտե՛նի՞ց . բարձր արա :

n

|| շորմեաց ինձ քս՝ սորմու-թէ՛րդ քո
մեծածէ . զի կարօտ եմ ես շնորհի՛ քո
և սորմու-թե՛դ՝ . սորմեաց և լո՛ւր ինձ
բազմամեղիս : || ուր ար ձայնի՛ սղբա-
լոյս և՛ յաւանդին սղաատանածոս . որ ա-
մօթով կամ առանձի՛ քո խճարա՛ւար վա-
րուքս . սորմեա՛ն և՛ : || Եկա՛լ ար զաղա-
չանա իմ և՛ զհաւաչանի՛ս սրբաի իմն՝ յ .
որ աղաղակե՛մ ուղ կինքն քանանացի՛ .
սորմեա՛ն և՛ լո՛ւր :

տ

|| Բարձանց : || Ե՛զ վայելէ՛ օրհնօ՛ւի՛
տր՛ծ : || Ըր անմարմնոցրն գասուց հաս-
տիչ ես բա՛նիւ . քե՛զ վայելէ՛ օրհնու :
|| Ըր մարմնաւորաց աղէի՛ արարօղ ես
ձե՛ն ո՛ք . քե՛զ վայելէ՛ : || Ըր մեռե՛լոցրն
յուսով յարու-թի՛ւն ես ձա՛նիւ .
քե՛զ վայելէ՛ :

մկ

|| անկուօք ըզ տր օրհնե՛ցէք . որոյ ա՛-
նուէնն որ է՛ն . և միշտ եղիցի՛ անուէն ան
օրհնեալ : || Գաղմամբ լուսոյ զարդա՛

րեսնց զազգըս մարդկան թանգաւորն
 քս . և միշտ եղի : Որչիք լուսոյ տաւք
 ըզփանըս հօրրն շուսոյ որդւոյն միամենի
 և սք հոգւոյն յաւիտեանս ամէն :
 Վզքեզ կարդամք յօգնու թի՛ որ ան
 քուն սկիսմբ պահէս զիսրան յէլ . և
 զիս փրոցիեա ի փորձու թի՛ . սլէ լուխայ
 սլէ լուխայ : Վզքեզ աղաչեմք անր ան
 սասանէ ի պահէս զո՛ տրս մեր , ի քո սք
 ի պատու իրանիդ . սլէ : Վզքեզ փա
 ռաւ որեմք անր որ նշատիս ի վերայ չո
 րեք կերպեան կենդանեաց . և հայրս
 քաղցրու թի՛ յանրամբս քո . սլէ :

Տք

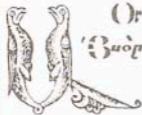

Ի վրէժս Գրիգորի ընտանիքի հայաստանեայց, հայր հանրոյ
 վերապատուելի յառկաց հայրնոց. վստահելի ըստ ընդհանրաց
 յոյ օրոյստեց՝ ի աշխատանքս ԸՄ պահել ընդ ինչն ընտանեաց:

Մանգի Գրիգորի (Կաթողիկոս)

Կաթողիկոսի Գրիգորի Գրիգորի Կաթողիկոսի :

() Կաթողիկոսի գիր : (ԼԵ)

Յսօր զուճակաւ զսոցաւ զսոցաւ
 եկեղեցի . զրախտ անձա
 տունն ծաղկեալ . յորմէ
 տրւաւ մեզ տունն անձա թեան
 անձա գրիգորի . Եւ պատշաճ իւրով ելն
 ըղտիեղերս անձանն : Կարուհալ ո՛ղ
 կուճաբէր ճիւղարիտ որթոյն . միշտ
 կեալ հայրական անձային աշոյն . յորմէ
 բրդսեաց բաժանն ուրախարար տրա
 մեցելոյ ազնն . որով արբեալ ըզմայ
 ընցաք յուրախութիւն հոգեոր :

Կարնանաբէր հրեւոմն հարաւային
 հողմոյն . ձառնապարթեալ հրով անձային
 հողմոյն . որով հալեցաւ սառն կու
 պաշտութի հիւսիսաբնակ ազանց . Եւ
 եղեն ծաղկեալք անտուն անձային գի
 տութեամբն : Կարախտ նորազուճակ
 տրնկեալ յաշխարհիս հայոց . բազմա
 ջան

ջանք բարձրանալով ինչպես զարթոնքի մեծ
 իմաստակարար հոգևորական ճշմարիտ
 բանին . ծանրահանգիս լրջեալ հրաշագեղ
 տրևիօք : Արհեստիս լոյս ծագեալ ի
 յերկրի ցուցար . պայծառացեալ վայլ
 մանր ի յարիւնցն կենաց . որով հերքե
 ցաւ խաւար թանձրամած հայաստա
 նեայց ազգի . Էտեպին ըզլոյս շնորհաց
 սուրբ հողունցն : Սորաց հրեղինաց ան
 մարմնական դասուց , պարանկցեալ ցըն
 ծան ընդ հոգանիւթ բնութեանս . որ
 ընծայեաց տեառն աստուծոյ զաէր գրի
 գործնս . որով նըլիւրին իմանս ուղղա
 վառ հաւանոյ մանկուք : Ասկան
 բարունցն կերպարան բարեաց . հովուան
 պէտ բարի տէր գրիգորիոս . քաղցրս
 ճայն հրեշմանբ դարձուցիչ մոլորեալ
 հօտին . ժողովեալ ի հօտ ճշմարիտ հով
 ուին : Անորեալ յայլ քահանայապետ
 անբիծ . քարոզող ճշմարիտ այլ բանին .
 ընծայեցեր ան այ զնոր ծնողուրդ մաք

րեալ . հրաւիրեալ ի վառս վերնոյն սիօ
 նի : Ասագ պարծանաց անշահունեաց
 կազմեալ , առաքելական վարձք անբեր
 գործիս . յօրինեցար բազմագոյն ակամբք
 հանգիսից նահատակութե՛ , վայելուչ
 պրտակ հիւստեալ սուրբ եկեղեցւոյ :
 Ասանգորդ եղեր հայրենի սեպհա
 կան հօտին . վիճակեալ թաղէ՛տի սբ
 առաքելոյն . սրբաբանական դաւանի կե՛ն
 դանի նըշխարաց նորին . շառաւիղ շնոր
 հաց աղօթիւք հայցեալ : Ա՛ն իշարէ՛ր ար
 մատոյ վարդ կարմրերիեանն ծաղկեալ .
 առաքելաշնորհ անբերգործիս . անուշա
 հոտ բուրմամբ լըցեր ընդ հայաստան աշ
 կարհս . յայտնելով իմե՛ղ լըհատ
 թեան : Ա՛ն սապանձա՛ն ծաղիկ ի յերկ
 թի ցուցար . բըժիշկ հոգւոյ մերոց ան
 գործորիս . քաղցրամանի արմաւենի ի
 տանն այ՛ արնկեալ . պարարտաց՛ լ պլտ
 ընդ հաւատոյ մանկամբք : Ինստովա
 նօղ քի ճըշմրիտ վրկայ . բազմաշարժար

նահատանկ ան՝ գրիգորիոս . զպակասուն է
չարչարանաց տեառն ի մարմնի քո՛ւմ
կրեցէ՛ր . որով ցընծայ եկեղէցի՛ն ի վարու
որդւոց սիօնի : Ան՝ Տոգեո՛ր անձա
նման սիրով , գորովանէ թ հայր պար
ծանաց տէ՛ր գրիգորիոս , չարչարանք
մարմնոյդ մաքրեցէ՛ր ըզմե՛զ ի յաղտոյ մե
ղաց , ե՛ծընար որդիս լուսավայլ բա
նիւղ : Արպարան փառաց մի՛ածնի որ
դւոյն , մարտիրոս յաղթօ՛ղ տէ՛ր գրիգոր
իոս . բւեռս երկաթիս ընկալան էրկ
նագնաց թա՛թք ռախց քոց սուրբ . զի
բւեռեսցէս ըզմե՛զ յերկիւղն ան :
Հայաստանեաց հայր հաւատոյ հեղե
նակ ընտրեան , ճիգնողանկան վարուք
տէ՛ր գրիգորիոս . իկնձե՛ղս ոլորեան հո
սեան յարենէ սրունք սըբասնեան
մարմնոյդ . հաստատելով ըզմե՛զ ի վե՛մ
հաւատոյ : Այնիւ մաղթանօք ըզմի՛շա
տակս քո՛ տօնեմք , լուսաւորիչ հոգւոց
մերոց հայր գրիգորիոս , կապիճս երկա
թիս

Թիս ծանո՞ւնս և զաննակրսկի՞ծ կախա՞
 ղանաւ ընկալէսլ . գէտնամնձէսլ ծըն
 րսիդրո՞ւ Թեամբ ծուկք մարմնոյ քոյ
 սո՞ւրբ : Դէկօք հաւատոյ ընդ ծով ս՛շ
 խարհիս անցեր . վը՛շտակիր մարմնով տէր
 գրիգորիոնս . տանջեալ ջարդեցանն ան
 տու՛ածակիր բարձք անդամոց քոյ սբ .
 զի զու՛ծեալ անդամք հողւոցս հաստա
 տեցե՛ս վերբասին : Ար՛շմարիտ հող
 ւոյն հանձարով լըցեալ . սողերաբար
 շնորհիւ տէր գրիգորիոն . սասորսգլուխ
 եղեր ջրս՛չարչար պարպատմամբ Է՞ ու
 ուղմամբ ճրդեալ . զի լու՛ծացես ըզ
 մե՞շ ՚ի յաշտոյ մեղաց : Արբողական ազ
 համեմիչ հայաստանեայց եղեր . սրխա՞
 բար հրսկօղ հայր գրիգորիոն . անձայ
 ին օրինացրն բեռնաբարձ ողամբ կրե
 ցեր ըզ՛ծանրու Թիւն աղին . որով բար
 ձեր ՚իմէնջ զբեռինքս մեղաց : Ե՛տեալ
 լուսկւոյ աղամբք պատուական մարդար
 տաշար հիւսեմք , զչարչրանայ քոյ Թիւ
 տէր

տէր գրիգորիոս . գելարանօք անուօք
և սուսանօք չարահնար տանջեալ .
դանդանաւանդս և գայլս անձաբան
բերանոյդ : Սահատակ բարի քի ընա
րեալ . արքային զինուօր տր գրիգորիոս .
ստորագլուխ կախմամբ դառնահոտ
չընչմանն անիաբար արար . զի ուղղես
ցես ըզդնացս ոտից մեր յերկինս :
Սուսանի լուսաղարդ ճանապարհին
կենաց . երկրին աւետեաց հետևող տէր
գրիգորիոս . մոխրաշունչ եղեր քացախ
ընկալեալ հոգիաշունչ ըռնկամբդ .
պարգևելով սուրախու թե՛ մեզ օծումս :
Սակրաճոյլ գերագոյն պատուական
գրչայն , համանմանեալ հոգւով հայր
գրիգորիոս . կրօփեալ հարուածովք ե
դեալ իմամուլս անձաղարդ գլուխքն .
որով բարձրացան գլուխք կորսնցեալ
մեզօք : Չնաշխարհիկ պարծանք հողե
ղէն բնութես . չարչարանօք ժուժկա
լեալ տէր գրիգորիոս . տատասկալ տան

ջէսլ քերանօք քերեալ և հանպարաւ հա
 լէսլ , խանձողեցան նըշխարք քո սուրբ
 ասկերացդ : Պարանկից հողեղինաց երկ
 նային զօրացն սրբասխայլ զդեսսախւք ար
 գրիգորինս . ի խոր վերապին Խէր ի արդ
 մին ի մէջ գանձաշունչ օձնցն , զի վրրկես
 ցես ըզմեզ ի շար վիշապէն : Սերմե
 րանդն աղօթիւք և հողեոր սիրով , վաս
 տանլէսլ յուսով տէր գրիգորինս . զան
 կէալքս ի յերկնից ի խորս անդրնդոց
 զվրաւորեալքս մեզօք . վերաբերեա
 լէ քեզ յերկնային խորանան : Սէտին
 քաղցրօւթեան մեզ ի վերոլստ շնոր
 հէսլ . երիւք հրնդօք ասօք ի վերապին
 ճրդնէսլ . անծային տեսլեամբն ելէսլ
 բլծըշկէր ըզհարձածեացն ի դիւա
 բանդն սաստիցն . և լուսասխայլ բանիւ
 բրդխմանք հաստատելով ի հաւատս :
 Պոսկալի տեսլանն ի վերոլստ յայտ
 նէսլ , մարգարէան հրանչ հողեով տես
 սօղ եղէր . բացման խորանին վերնական

Երկրիս և Երկնայիս լուսոյն . խառնե-
 լով մարդկան ընդ հրաբուռն զօրացն :
 Ամրդանդոյն արեամբ վրկայիցըն տն .
 մաքրեցաւ երկիրս ի յաղտոյ մեղաց . որ
 և հիմնեցաւ խորան խորհրդոյ տաճար
 տէրուներան շինեալ . յորմէ բղղխեաց
 անշքիւր քառն թեան մեղաց : Տանն այ
 տեսանող բարի . արժանացեալ շնորհիւ
 տէր գրիգորին . կործանիչ բազնեաց
 քակտիչ մեհենեաց զօրու թեամբ խա
 ջին . քահանայապետ ընտրեալ անտուճա
 ծային յայտնու թեամբն : Սմբո՛ւնւոյն
 հրամանաւն ի վերուստ կոչեալ , յառա
 քելական աթու տէր գրիգորին . յոր
 դառաւ բանիւ հոգեւոր ծնընդեամբ
 լուսաւորեցեր ըղհաստան աշխարհս .
 ընդ ամ տեղիս շինեալ խորան փանայն
 այ : Հանկալի սրօբէից անմարմնակտն
 վարո՛ւք . մաքրանիայլ մարմնով արգրիգո
 ռինս . յանապատի բնակեցար հանդոյն
 յօհաննու և եղիայի ճրգնեալ . որէն ըս

դի՛ր անձայի՛ն պատգամաց նր՛ման մե՛ծի՛ն
 մօսիսի : | Քի՛ւ ծե՛լոցս մեղօք տանապէս շ
 որդեանցս , անձողո՛ւթ ծընօղ հայր գրի
 գործիս . հայցմամբ աղօթի՛ւք առ հայրն
 էրկնաւոր խրնդրեան . կատարել զընթաց
 ցըս մեր ուղղափառութի՛ն : Քրիստոսն է՛տ
 մահունն կենարար բանին . կենդանի
 վրկայ տէ՛ր գրիգորիս . առ ծընեանն ՚ի
 հօրէ՛ որդին միածին լոյսըն ճր՛շմարիտ
 հայցեան . ընսաւորել զանձինքս մեր
 անտունձանցին գիտութեամբն :
 Քնար քաղցրանսօս անտունձային հոգ
 ւոյն . յօրինեալ մարմնով է՛ մա
 սամբ հոգւոյն . առ բղխեանն
 ՚ի հօրէ՛ փառանկից որդւոյ
 սբ՛ հոգին մաղթեան .
 զի՛ մաքրեսցէ՛ ըզ
 մե՛զ ի մեղաց
 մերոց :

Լ՛րինք ամ այսօր ցընծացէ՛ք ք մե-
 ծապայծա՛ս փառսըն սեպո՛ւ հոյ գե-
 րազանց լե՛րինն . քանզի ՚ի նա՛ս բնա
 կեցա՛ւ սբըն գրիգորիո՛ս սիւ՛ւն
 լուսոյ հայաստանեայց սբ եկեղեցւոյ .
 որով ցընծաց ՚ի փառս վերնոյն սիօնի :
 Սբ առաւել խորին խորհրդով խընդայ
 քան զարարատեանըն բարձրո մասինս .
 քանզի ՚ի նա՛ս հանգեա՛ւ սբըն գրիգորիոս
 տապա՛ն ապրեցուցի՛ջ ՚ի հոսանաց մեղաց
 հայաստան ազանց . որով վրըկիմբ միշտ
 ՚ի ջո՛ւրց հոսանաց : Սեղապանե՛ծ լուսով
 բերկրեալ զսէպրճանայ լեա՛ւրն սեպո՛ւ
 հոյ հանգոյն սինայի . յորում եկաց կա՛
 մարն ամպեղէն սուրբըն գրիգորիո՛ս գե-
 րահրա՛շ լուսով զսրդարեա՛շ նր՛ման մօ
 սիսի . որով փայլին երե՛սք շնորհօք սբ հօ
 գւոյն : () Օրօք հրեղինաց պարփակեալ
 պահիւ՛ր լեա՛ւրն հանգըստեան սրբոյն
 գրիգորի՛ ա՛նսլեամբ կարմեայ . զորս
 պարրպէն կա՛ռքըն կենդանի մարա՛

4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Թայ՝ ծածկապէս իսմին լեբին տեսանի .
 զէնն արքայական սպանմանն գործի կե-
 նայ արքային ի կենաց գործի սնը լիբեալ .
 որով փըրկեացէ ըզմե՞զ յաշի տենից մա-
 հուանէն : () Խորհուրդ սեպուհայ սեպ-
 հական փառաց հոգւովն սրբբով մար-
 գարէ ին ծանուցեալ . զոր և հարցանէր
 զխորանն այ և ըզլեան լին տն թէ ով բնա-
 կիցէ . զոր և տեսաք առ սուրբն գրիգոր
 հատարէ : Եւ յեբի ծըն վարուք՝ արդարն
 հոգւով բանիւ ճըջմարիտ՝ և սուրբն
 սըբտիւ տէր գրիգորինս . որում ցանկա-
 ցան զօրքն սրօբէից բերանք հրեղէնք
 յերկնից ՚ի յերկիր խոնարհեալ ի տես-
 մարմնով ճըգնողին . որ և պատիւ տե-
 ղւոյն անուամբն կոչի : Հովուին հրսկո-
 ղին ճըջմարիտ և քան զհովուին պատկերի
 հովուքն էղէն հետեօզք . զոր ամփոփե-
 ցին զմարմինն մաքոնը մերձ ՚ի յայրն մա-
 նեայ մեզ դեղ անտից մաքրուէ . որով
 սըբբիմք հոգւով ի թուանից վիշապին :

Ար ի հօրէ՛ն անաքեալ անբեգանն ան
 դար . ծաղեցե՛ր թ տիեզերս ըզլոյս
 քն անաքե լովքն ըզքեզ բարեբանեմք
 անճ հարցըն մերոյ : Ար փոխանակ անա
 քելոցն անաքեալ և քան ըող, անաքե
 ցե՛ր հայաստանեայց ըշտուրբըն գրե
 գոր ըզքեզ : Ար ըզխանւարն անգիտու
 թեան հիւսիսանկանացս, հալածեցե՛ր
 լուստիայլ բանիւ սրբոյն գրեգորի .
 ըզքեզ : Ազտե՛ր Անդ լուսաւորչին
 լուսաւորելք նովաւ բարձրարարէք ըզ
 լոյսն անըստուեր : Այսօր ժողովուրդք
 հայաստանեայց անշիւերտեալք ճըշմար
 տուեն ի ձեռն սրբոյն գրեգորի .
 օրհնեցէք ըզլոյսն անըսկի՛ղբն, բարձր
 արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Այսօր նո
 բանեալք անազա՛նաւն . լուսաւո
 բեալք իմաստուէ՛ ի ձեռն սուրբ լու
 սաւո՛րչինն . գովեցէք ըզլոյսն ի
 հօրէ՛ն . բարձր : Այսօր երկնաւոր պատա
 բա՛ գինն, կատարօղք քհնայուէ ի ձեռն

74
 5

4

մի քան հանապազէ՛ տի՛ն . բարեբա՛ն
նեցէ՛ք զբա՛շխօղոն շնորհաց . բարձր :

Ո՞ր կոչեցե՛ր ըզհեռացեալնն ի հարսանիս քո միածնին . ըմպել զբա՛ժանին խման տու թեան ի՛ձե՛ռն սըբբոյն գրիգորի . բարեխօսն թեամբ սորա ո՞ղորմեա՛ մեզ անձ : Ո՞ր գերագոյն քան ըզբնու թի չարչարանո՞ք քո ընարելոյն . դարձնուցե՛ր ըզմոլորեալնն ի գիտութի՛ ճի՛շմարտութեան . բարեխօ : Ո՞ր իմերանուն անդրն գային ջանե՛ր նովա՛ զգլուխ վիշապին . ի գբի նե՛րքնու մն ի ջմամբ նորին բարձրացուցե՛ր զմեզ ՚ի յերկինս . բարե :

Յօ՞ր զհամանալի լուսոյն ծագողն ի խա՛ւանի նշատելոցս . զգրի գորի՛սս սուրբ հայրապետն , եկայք վե՛րայն տուէս ցուք : Յօ՞ր զանապական հողւոյն պարգևան բա՛շխօղ ո՞րդւոյ թորգոմայ . յոր ըիս ընտոյ նովա՛ ծընեալ՞ էք . եկայք լե՛րա : Յօ՞ր զսնծային բանին պատմողն ի հայնատան աշխարհի . աշակերտեալք

նըմա մանկո՞ւնք . եկոյք վե՛ : Վճար
 երգէ՛ եկեղեցի՛ որդւո՞վք իւրովք ընդ
 հրէշտանկս . յիշատակի՛ լուսաւորչի՞ն
 վասնք ի բարձուենս անտուճոյ :
 Վճար տօնէ՛ եկեղեցի՛ ուրախուէ՛ ըզ
 յիշատակ սրբոյն գրի՞ գորի՛ . որով լու
 սաւորէ՛լ պայծառանցաւ վայե՛լ չնայէ՛ս .
 ի հանդերձս յոսկէ՛ հուսրս զսրգարէ՛լ
 և պրսանիէ՛լ . օրհնէ՛ցէք մանկո՞ւնք զքո՞ս
 թագաւորն : Վճար ցրնծա՛ն նորա
 ծնեալ որդի՛ք լուսոյ յիշատակս . և սբ լու
 սաւորչին . որով հրաւիրեցան ՚ի հարսա
 նի՛սն անանպահան . մրտանէ՛լ թիւտայի՛ն
 երկնաւորի՛ ՚ի յանազանսորն լուսեղէ՛ն .
 օրհնէ՛ք : Վճար քահնա՛յք հոգևոր պատա
 ղագի՛ն ըսպասաւ որք վերապատուէ՛ն ըզ
 քահնայայե՛ տրն սբ . որով երկնայնոց
 քահանայու թեա՛ն նյրն հաղորդեալք .
 յոր վերախնդեալ պսօր մրտանէ՛ ՚ի
 սրբուրի՛ սրբոց միշտ բարեխօսէ՛լ առ
 տէ՛ր վասն մեր . օրհնէ՛ :

ԳՃ
 մի

Լիանոս Երեւոյի Լիւրախէի : () Ի Բ Ը : (Լ Ը)

Վ ըզ խորհուրդ քո գալը ստեւնդ
 յաւաջանգոյն : գուշակեցէր . մար
 գարէնէն խարանի լի զորս ընարե
 ցէր յէտ մօսէ սի : որք խօսեցան հոգւո՞վ
 սըրբով բազմապատիկ օրինակօք . տո՞ւր
 մէջ վերկի՞չ ո՞ղբմուծի և ըզ մեղաց ըզ
 թողուծի : Եւ մերձէնալ ամոց վէրջին
 զոր տեսանօղբքն ծանուցին . ըզ հասն
 նիլ մեր վրկի՞ղիդ առ ի վախճան ժամա
 նակին . երէնցար իմէջ մարդկան զգե
 ցեալ ըզկէրպ ծառայական . տո՞ւր մեզ :
 Եւ վէցերորդ աւո՞ւր զա՞դամ ստեղծեր
 ի տիպ քո տիրական . որ ոչ պահեալ ըզ
 պատուէիրանքն մերկացաւ ըզպատմու
 ճանն . ի՞նչ նոր ադամդ ի վէց դարուն այց
 արարէր կորուսելոյն . տո՞ւր մեզ :
 Տաճար լուսոյ անըստուէրին և առա՞

գաստ անճատ բանին . որ ըղնախնւոյ
 մօրն և այլի բարձեր զանէ՞ծարն տրտմա
 լի . հայցեալ յորդւոյ քո մի՞ածնի հօր հաշ
 տո՛ւ թէ՛ նրն միջնորդի . բա՛մ աւա՛լ իմէ՛նջ
 ըղխաւ մո՛ւ ի և տայ՛ զորդւոց զխսնա՛ղա՛լի :
 Եւ ստ աւե՛տեաց մարգարէ՛ին որ առ փր՛ք
 կե՛ալքս արեամբ գառինդ . զքնճամբ և
 մե՛ք ծառք անտանի լք գայրուսա տնրդ
 կրրկնակի . շնորհեա՛ մե՛զ ար ընդ արդա՛
 բոցն ընդ առ ի՛քէն տրնկեալ ծառոցն .
 ա՛յ թլմ՛ յո՛ւսով ըզո՛ւրճանա՛լ և յե՛րկ
 բորդին ընդ քե՛զ զքնճա՛լ : Եւ մին նրման
 տայ աւե՛տիս զսքարխանս որ սիօնի՛ . է՛թէ
 ուրախ լերահաս գայ առ քե՛զ խոնարհ և
 հե՛ղարբայ . նըստեալ ի՛ յէ՛շ և յա՛ւնակ
 կրրկին անանց գոլ օրինակ . նըստեալդ
 յաթո՛ւ քե՛րօբէից նիսա գը՛ծուծք ի՛
 մե՛ր հոգիս : Եւ մհե՛ղ իսուաց քոց երե՛
 ումն որ լինե՛լոց է յե՛րկբորդ ումն . է՛
 տես գան՛ի թ յառաջագոյն ծանոյց կան
 խաւ անդ մամբ հոգւոյն . թէ՛ յայտնա՛

պէս անձ գայցէ հուր առանջի իւր բոր
 բորէ. յա՛յնժամ յիսուս իմէ՛զ խնայեա՛
 դը՛թանքս և՛ ողորմեա՛: Աստուծանձան
 անհարսնացեալ յե՛րկրէ յե՛րկի՛նս հարսն
 ընծայեալ. յորժամ բազմի՛ս լուսոյ նը՛
 ման քո միանձնիդ յա՛ջակողման. յայն
 ժամ մահը՛թեա ընդ մե՛ր ըզնոյն փրկե՛լ
 ըզմէ՛զ յահեղ բոցոյն. հա՛մ մառանսի՛լ
 ընդ արդարոցն երգե՛լ ըզփառս ընդ
 ե՛րկնայնոցն:

ԴԿ
 5

Ա՛ր յանձառե՛լի՛ ծոց հօր ծանձկեալ ան
 քըննի՛ն ծընունդ և բան. և՛ ի հրեշտա՛
 կայ երկըրպայձեալ փանաբանէ՛ իր. ըզ
 բե՛զ բարեբանե՛մք անձ հարցըն մերոյ:
 Ա՛ր խոնարհու թեանք իջեալ յա՛ջխասրհ
 շնչո՛ւցէր ըզբոց մեղաց. որպէս երբե՛մս
 ՚ի բաբելոն իմէ՛ջ հընոցին. ըզբե՛զ բարե
 բանե՛մք: Ա՛ր ըսա նախաձայն մարդա՛
 ըկիցն եկի՛ր ի լըս՛ւմըն խորհրդոյ. զոր
 տնօրինաբար կատարեցեր փասըն մերոյ
 փրկու թեան. ըզբե՛զ բարեբանե՛մք:

զի օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՞
 յաւիտեան : Ա՞ր յայտնեաց հողին տեւ
 լեամբ զանիէլ մարգարէ՞ ի՞րմն ,
 զիւսանդամ զարըստեաներն քի զխոր
 հաւրդ . բարձր : Ա՞ր ըզչորրորդ գաղանն
 ա՛հէզ զայրաստամբեանլըն յաստ՞
 ծո՞յ , ծանոյց բարձեալ զօրո՛ւթեամբ
 ա՛ծորդւոյն . բարձր : Ա՞ր ըզհինաւո՛ւրցն
 ա՛ծ է՛տես նրատեալ յաթո՛ւք բերօբէ
 ա՛կա՞ն . ե՛զորդի՛ ընդ անպս երկ
 նից է՛կեալ . բարձր :

Ատու՛ւած ա՛ծի՛ն պայծա՛ւ քան զէր
 կի՛նս . որ ՚ի մե՛զ ծա՛ղեցեր ըզլոյսըն մե՛ծ
 ե՛զերազանց . որով խսու՛արն անգի՛տու
 թե՛ հա՛լածեցաւ . սրօբէ՛ական ձայնի՛ւ
 զքե՛զ բարեբանե՛մք ե՛ հողեո՛ր երգո՛ւ
 մե՛ծացո՛ւցանե՛մք : Ա՞յ թե՛թե՛ւ ելո՛ւ
 սաւո՛ր . որ զանձրե՛լն կե՛նաց ի՛քե՛զ հե
 ղեալ ՚ի յե՛րկնային ծովէ՛ն զոր հոսե՛ցեր
 ՚ի յե՛րկի՛ր ծա՛րաւո՛ւտ . սրօբէ՛ական :
 Ա՞ր տե՛զ ի՛նկեալ ա՛ծատո՛ւն կե՛զե՛մ .

որ և ծանօթն կենաց ի մէջ դրախտի՛քո՛ր ի
հոգւոյն տրնկեան անմահանկան պրտ
դմնն ելից ըզտիւղերս . սրօքէա :

7

Ո՞ր ողորմութեան մբ զգեցա՞ր մար
մին . և նորոգեցեր ըզհայցեան լաս . նորո
գեան և զմե՞զ հոգւո՞վ քրիստոս և ո՞ր
զոմի՞ ըմես : Ո՞ր իխաչի՞ն մե՞ն աւր
մարմնով . և զմե՞ն աւր դարձուցեր ի
կեանս . կեցո՞ւ և զմե՞զ հոգւո՞վ քրիս
տոս և : Ո՞ր յարեան ըզ ի մե՞ն ընց .
և յարուցեր ըզբնօւթիւնըս մեր յու
սով . յարո՞ւ և զմե՞զ հոգւո՞վ քրիստոս
և ո՞ր զոմի : Ո՞ր ըզսիրեմնի՞ն քո՞ զդա՞ս
րոս . կոչեցեր ի գերեզմանէ՛ն . կոչեա
և զմե՞զ հոգւո՞վ ի կեանս . և ո՞ր :

8

Ո՞րահրաշ տեսչեամբ յարութե՛քո՞
ւոր անհեղակերպ փայլմամբ . զարհուրե
ցան զը՞մ մի՞ թոխք . և մե՞ն աւր ընդ
կենդանւոյդ յարեա՞ն ի հաւատս
համօրէ՛ն յարութեանն : Յորժամ փա
ռօք հայրենի՛ք՝ ս ծագիս ի յե՛րկնից . և

յարուցանե՛ս ըզմե՛ մմ՛ ուեա՛լան . յայն
 ժամ՝ դանսեա՛ ընդ աջմէ՛ քու մմէ՛ ԳՄԲ . և
 կոչեա՛ զմեզ ի՛փառ ըս . քո : Յորժամ՝ հե
 ծանոցա՛ւ դատողութեան՝ քո ար, սըր
 բես ըզկա՛լ աշխա՛ մմ ը՛հի : յըշտե մա՛
 լանա՛ արքայութեա՛ ԳՄԲ եդ ժողովեա՛
 զմեզ ընդ՝ արդարոցն : Յորժամ՝ եկե՛ղե
 ցի՛ հարսնացեա՛լ միանա՛լ ը փե՛սայնիդ .
 ընդ իմաստունս՛ ք կո՛ւսա՛ մմ նայն ար
 ժանացո՛ առ ազատա՛տին ըզմե՛ ԳՄԲ զ , ընդ
 նոսին՝ երգե՛լ ըզփա՛ռս ի բարձունս :

Կարճա՛ծ հա՛ ըցըն՝ մերոց՝ ողոր
 մեա՛ : Երբ՝ ք մանկո՛ւնքն
 ի՛ հնոցին՝ երգե՛ին . հա՛ յը
 անըսկի՛ զան քե՛ւ պարժեացին՝ անձի՛ նը . ք
 մեր : Ի՛ ջանէ՛ բամու՛ ցժղա՛գին և հովանի՛
 լինէ՛ր նոցա՛ . սուրբ հոգին՝ քս՛ջալեբէ՛ր
 ասե՛ր՝ բէս ընդ՝ ձե՛զ ե՛մ՝ յա՛շխտեան :
 Ի՛ զարձ օրհնեցե՛ք և՛ բարձր արարե՛ք ըզ
 նա՛ յա՛շխտեան : Ս Է՛կալից բանըն՝ հօր .

ԸԹ
 ԴԿ
 Կ
 Կ

9 որ երևեցաւ ի մէջ հնոցին . օրհնեցէք
 9 անկնայն ազինք . և բարձր արարէք ըզ
 9 ՚նդ զօրքս հրէշտակաց . միաբանական
 9 օրհնութիւն բարեբանեցէք զի վերայ քե
 9 բօրեցին . և բարձր : Անդ երկու մասն
 9 կուսան . զհամարնակիցքն հօրանդանդար
 9 բարեբանեցէք քահնայք ժողովուրդք :
 9 անուէլ բարձր արարէք :

n

9 Քրիստոս անարեւած յոյս ապաշխարո
 9 շաց . շնորհեալ զժողովութիւն բազում
 9 յանցանաց իմոց : Անքեզ բազմազում թ
 9 ապաւէինեալ կարգամբք մի մեթեր ըզ
 9 մեզ յողորմութենէ քու մեկ : Արդէս
 9 զանդանին անդանկեմ անքեզ . իշեան
 9 և զիս ար ի քու մ յարքայնուէդ :

m

9 իշեան զմեզ ար յորժամ դաս թաղա
 9 ւորութեամբ ըզ քն : Շնորհեալ մեզ
 9 աէր զժողովութիւն բազում յանցանաց
 9 մերոց : Աւստ մեզ աէր վաւրս տալ մե
 9 ծի աէրութեան ըզ քն :

s

9 ըհնեալ աէր արժ հաւրցն մերոց :

ազ
 մե

1. մենայն զօր թագևոր յաւելի տենից. օրհնէ լ
 ահր: Ար ՚ի հնոցի ն զերթիս մանկունսն
 անարեցուցեր. օրհնեալ: Սղ տը օրհնե
 ցէք: () անարի ճն անլւի ճ. և բարձր անա
 բէք բղնա՛ յաւելի տեան: () թագաւոր ըն
 քս. և բար: () նորոգ օղտը՝ զհոգին. և:
 զմեզս ի մ խոստովան լինիմ ան. բեզ
 քս. որ միայնդ ես բազմագուն թ թողուն
 թեանք անդո՛ւ՝ բմեա ինձ աստըւա՛ծ:
 2. ան ահր որ ճըջմարտու թեա՛նց ես սի
 բող. և քրնեա բզ ծա՛ծ ու կրս զաղտնեաց
 սըբաթի իմնց. անդո՛ւ՝ բ: Տուր ի՛նձ ցըն
 ծու թիւն փրկուե՛. և հնգուով տրու
 թեանըդ քն հաստատեա՛ զիս. և անդո՛ւ:
 3. զբեզ օրհնեմք տը. բեզ փառս մա՛
 անլցանեմք: Սղ բեզ տը անենակալ,
 անճիւնըք մեր օրհնեացեն: () օրհնեալ
 ես տը. օրհնեմք բղբեզ գովեմք և
 փառս լորեմք:
 4. արցըն մերոց օրհնեալ ես տը. ու զի՛զ
 են ճանապարհըք. բն: Սղ աբ ես դու

7

11

13

15

4

11

13

անստորագրեալ ճանապարհք քո. անձ
 երկայնամիտ խնայեալ յարարած ըս քո:
 Ար յանխտեանից էս սուաւէլ բարձրա
 ցեալ. անդադանկէ մք անձ երկայնամիտ:
 զտէր օրհնէ. ցէք և բարձրարա
 ըէք ըզնա յանխտեան: Տիւր և գի
 շէրք ըզան օրհնէ ցէք և սուս
 ւէլ բարձր: Ասրայէ ծմ ըլմմ զտէր
 օրհնէ Բձմ սցէ Բմ՝ Օ սասր
 շա՛նձ, տէր և արարիչ սմե նայնի. սմե
 նայն գործք օրհնէ ցէք. և բարձրացոմ
 ւ ցէք ըզը նա յանխտեան:
 Ալք յանցանայ զիս անէ կոծէն. և մեղք
 իմ բանդում զիս յանդ իմանէն: Էրզ զինչ
 արարից մեղս ցեալ անձամբս. որ չեմ
 սալբելոց յանսագին հրոյն: Մեղայ
 քեզ քրիստոս որդի սոյ. շնորհեա զԹն
 զուր բանդում յանցանայ իմոց:
 Օրհնէ մք ըզքեզ անըսկիզբն հայր.
 որ յամ Ժամ օրհնիս իդասունց քե՛րօ
 բէից: Գովէ մք ըզքեզ միածին որդի.

նր անդադար փանաբանին ի դասուց
սեբօբէիցի Եւնդադար բերանն զանհան
գիստ բարբառով. բարբբանեմք մք զհն
գիդ որ փանաանիցդ էս հօր և նորուց :

() Բհնեալ տէր ասորձաճ օրհնեալ :

5

() Բհնեալ տէր մըճ նր ցօղեցեր երկց
մանկանցն . օրհնեալ մը մըճ օրհնեալ :

() Թսնճրացեալ հուրն շիշոյց զբոր
բոբեալ բոցոյն . ծանուցեալ բըռնաւ ո
րին աբ սէր և ես բարբբանեմք ըզ
բեզ տէր :

Եւ տէր օրհնեցէք և բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան : Վիշեբբբ
մօր օրհնեցէք և առաւել Եւսաւիլ բաւ :

4

Եւ Լ ըզտէր օրհնեցէ Տէր որ ի բարբի
լօն առաքեցեր ըզմիածին որդիդ . Եւ
ըզհուր հընոցին շիշուցեր յերկց ման
կանցն . ընդ նոսին օրհնեմք ըզբեզ գո
վեմք և փանաւ օրեմք :

Տէր նր իմէջ լերինն , աղբերացուցեր
ըզճուրն իմիմէն : Տէր ի սբրտէ իմմէ ,
հան ինճ արտասոււս ապաշխարու թէ :

11

() Ի կէցից և սպաշխարո՛ւք՝ սպրեցայց,
ի հանդերձեալ քոց դատաստանաց :

տ

() Ի սնուծի երրորդուծի՝ անբաժանեւ լին . որ ՚ի հրեշտակաց անդամդ օրհնաբանիս : Եւ սնուծից զինուծորուծի . քիստաւբանեմ ըղբեղ ի շխան հայրսր՝ ծ : Զորեքիւրպեան կենդանիքն վայելուց աղաղակեմ առ քեզ ի շխանս կից որդի և բանդ սրած : Ի շխանուծի՛ւնք ածո՛ոց գովեն ըղբեղ ամենասուրբ հոգի և բնորից աստը՛ւած :

Տ

() Երհնեալ ես տէր սրժ հարցրն մերոց . և՛ օրհնեալ է անուսնսք փառաց քոց . աստը՛ւած հարցրն մերոց : Ի անզի՛նը շաղեցաք մեք քան զամենայն հեծնոսս . վասն անուան սրբոց քո կէցո՛ւ ըզմեզ աստը՛ւ : () Երհնեալ ես տէր որ նըստիս ՚ի քրօբէս և հայիս յանդու՛նդս թաղաւոր յաւիտեակց . աս : Եւ զոր օրհնեցէք է՛ւ բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ա՛ր յօջընչէ՛ արար զամ՛ արարածս . է՛ւ

Գ

ղարդարեաց բանիւ զօրհնեցէք. ե՛ւ բան :

() որ անդադար օրհնեն ամ արարածք .
բանհանայք անաւել զոմեցէք. ե՛ւ :

Ե՞զուցեալ անձամբ կարդամ առ
քեզ հայր երկնաւոր . զգնեալ ինձ ինե՛
ղու թանս . որ մեղօքս ե՛մ մեռեալ զգ
նեալ ինձ : Եւ իրաւորեցայ ես յաներև
ոյ թ թրչնամուսն . բըժիշիչ հիւանդաց ,
բըժըշկեալ զիմ զհիւանդութիւնս .
որ մեղօքս ե՛մ : Եւ յորեցայ ես ոպ զոչխար
կորուսեալ . խընդրօղ գէրելոց . խընդ
րեալ զիս ըզմոյրեալս . որ մեղօքս :

() օրհնեմք բղքեղ անեղ անբսկիղբն
հայր . անհասանելի և փառաւորեալ
յանձնամոց զինուորուէց : Եւ ոմեմք բղ
քեղ որդի՛ հօր արարչակից բանդ . նորո՛
գող և կեանք սղղի՛ մարդկան . թագա՛
ւոր յաւիտենից : () քեզ բարեբանեն
ամենայն աղինք . մըշարնջենաբուղիս
անըսպառ աղբիւր սուրբ հողիդ
ճըշմարտութեան :

5
այս
մի

4

11

17

1. ստը՛ւն ա՛ծ հա՛մ ըցը՛ն մերո՛ց բա՛րեբա՛ս
 նեա՛լ էս ի՛ յա՛ն շի՛ տեան: () Ի՛նքա՛ն
 էս յա՛մն նա՛մ յնի՛. տէ՛ր կէ՛ցոմ՛ զմե՛զ:
 2. Դա՛ն էմ լ լիա՛ն ա՛ւ օրեա՛լ տէ՛ր կէ՛
 ցոմ՛ զմե՛զ: 3. Չտէ՛ր օրհնե՛ մի՛մ յէ՛ք
 և՛ բարձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛ յա՛ն շի՛ տեան:
 4. Տի՛ւք և զիշե՛քք ըզտէ՛ր օրհնե՛ յէ՛ք
 և՛ առա՛ւմ է՛ք լ բարձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՛:
 5. Իսր՛յէ ծմ՛ լ ըմ՛ զտէ՛ր օրհնե՛ մի՛մ
 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Ը որի և մարդասիրի . օրհնուի և վառըս
 մատուցանեմք : () Ի սու քեզ տէր տր
 էն աչք մեր . Ի քեզ յուսացաք պահեա
 և կեցո՞ ըզմեզ :

Մանունն տն օրհնեալ : յայտըմ հետէ
 մինչև յաւիտեան : Եւ եղիցի մանուն
 տն օրհն : Վանաւորէլ՝ մանունն տն օրհն :

մկ

Քոյգէն աղօթք Իմ տէր Իտաճար սբ
 քո . և առաքեալ Իմեզ տէ՞ր զօգնուի
 Ի լեռնէ սրբոյ քու մեկ : Հովանացի
 աջ քո տր Ի վերայ ստեղծուածոյ քոյ .
 և առա : () Երեկոցի աղօթս մեր ընկալ
 տր բարեխօսութեամբ ծընողի քո . և առա :

հք

Մանունն քո յաւիտեան :
 Ի հնեամմալ տր անձ հարցըն
 մերոց : Վասն աբրահամու
 սիրելուոյ քո մի մերժեր ըզ
 մեզ . անձ հարցըն մերոց : Վր առաւել
 բարձրացեալդ էս յաւիտեանից . գո
 վեալ և վառաւորեալ . անձ հարցըն :

ստ
հ

7

Գործքք տեսան ըզտր օրհնեցէք . և
 բարձրարարէք ըզնա յաւիտեան :
 Գիշերք ըզտր օրհնեցէք () արարի չն
 արարածոց ամենայն աղոթք , օրհնեցէք
 և գովեցէք անդադար ճայնիւ . և բար :
 Կարայէլ ըզտր օրհնեցէ () Թագա
 ւորն Թագաւորաց և զտրն տերանց ,
 քահանայք և ժողովուրդք սբ եկեղեցի
 ցւոյ . օրհնեցէք և գովեցէք հոգևոր
 երգով . և բարձր :

11

() արհուրեալ գողացամ մ^մ և ամենա
 մեղաննն իմ . յահե զքոց դատաստա
 նա՞ց յաներեւի տանջանացն : Բանդի
 կամաւ մերձեցամ մ^մ իմն զքս մեծա
 մեծս . արդ կա յ և մնայ ինձ աններեւի
 սրտու հասն : Երդ անկեալ ազանէմ
 մ^մ մ իրրիկն և բարերար . խնայեա
 յիս իմեղուցեալս . և ողորմեաց ինձ
 բազմամեղիս :

11

Դմենակալ քաւեա զմե զս իմ . զի
 արձես ապաղխարողաց : Եւ զհոգիդ

ՄԵՐ ԵՄԻ ԶԱՆՆԵՐ յԻՆԻՆ. զի անձ էս: Այլ

փրկչն զիս յաճախ զին ճըրճն. զի:

(1) անուտող զալ զօթո, և զբանա
է որ պաշտօնս, մատուցանեմք քեզ մայր
գանակր: Եւ անդ ի բարձանց եկ ինր. և լու
սաւ որեցեր, զարարած ըս քն փրկչին:
Այլ ճամտատուն անարեւր զեկե զեցի
խաչիւն քն. փառք գալը ստեանն քն անր:

III

Եւ ինչեւ ըս ի թամասուն զտուն ի Էս.
Օրհնեմք զքեզ տէր Է զըւշարթունես
երկնից: Եւ ըսմ զմեզ արժանիք մ
ն զորմեթեանն քն Էմ. զի օրհնեցուք
ըզքեզ տէր ընդ: Եւ ի ստու փրկչի
իմ ճ մեր փրկչիեամբ զմեզ, յորժամ
գա՞նք ի նորագէլ զերկիր:

III

Յո ըս իմ ի մանկուն թեմէ ի մե, մի
թողնուք զիս ան անորձամ իմ:
Յո ըս իմ ի թամասանի ծերուն թեան
իմոց, մի թողնուք: Յո ըս իմ ի միւս
անգամ գալը ստեանն քն. մի անտես
անե՞ր զիս տէր ասարձամ իմ:

III

ՄԵՐ ԵՄԻ ԶԱՆՆԵՐ յԻՆԻՆ. զի անձ էս: Այլ փրկչն զիս յաճախ զին ճըրճն. զի: (1) անուտող զալ զօթո, և զբանա է որ պաշտօնս, մատուցանեմք քեզ մայր գանակր: Եւ անդ ի բարձանց եկ ինր. և լուսաւ որեցեր, զարարած ըս քն փրկչին: Այլ ճամտատուն անարեւր զեկե զեցի խաչիւն քն. փառք գալը ստեանն քն անր: Եւ ինչեւ ըս ի թամասուն զտուն ի Էս. Օրհնեմք զքեզ տէր Է զըւշարթունես երկնից: Եւ ըսմ զմեզ արժանիք մն զորմեթեանն քն Էմ. զի օրհնեցուք ըզքեզ տէր ընդ: Եւ ի ստու փրկչի իմ ճ մեր փրկչիեամբ զմեզ, յորժամ գա՞նք ի նորագէլ զերկիր: Յո ըս իմ ի մանկուն թեմէ ի մե, մի թողնուք զիս ան անորձամ իմ: Յո ըս իմ ի թամասանի ծերուն թեան իմոց, մի թողնուք: Յո ըս իմ ի միւս անգամ գալը ստեանն քն. մի անտես անե՞ր զիս տէր ասարձամ իմ:

Արեւարարն Յս առ Վազար ձայ նէ,
 արի էկ արտաքս ՚ի գերեզմա նէ,
 որով քառօրեայ մեռեալըն յառնէ,
 ցուցէլ թէ կոչողն՝ լուծիցմա հո՛ւան է:

Կեօն (Յարո-էն Գ շարո- : () րհ, աճ : (Լ)

ՅՍՕՐ ԳՈՒՈՎ

Ի բեթանիայ . քո ամենազօր
հրամանաւ ըդ , ճայ
նեցե՛ր զազարու և

դո՛ղայս՛ և մահ . գրԺոխք պարտեցաւ ան
պահանու ի լուծաւ . կենդանարար քս
կեցո՛ւ ըզմե՛ղ : Ե՛սօր գորով ի բեթա
նիայ . ոչքո՛ զաշխարհակեցոյց սբ զյարո՛ւ
թիւնդ , յառաջագո՛ւ յն ծանուցեր ան
ապականարար կոչմամբ զչորեքօրեայն
ի թաղմանէ . կենդա : Ե՛սօր գորով ի
բեթանիայ . եբրայեցւոց մանկուներն ըս
քանչայեալ ասէ՛ին . զմարիամո՛ւ և զե՛զ

բայրն ՚ի թանգմանէ՛ յարձեցեալ որդւոյն
մարիամնու . կենդանաբար :

Կենդանուէց՝ քաջիւօղ քրիստոս ՚ի բե
թանի՛ս եկաւ որեալ այսօր . բարեկամին
զանգարձու պարգևէ՛ զկենդանու թիւնն :
Տընօրինաբար արտասուէ լոյլ ընդ մար
թայի՛ն և ընդ մարիամնու . որդեակցէ՛ր և
որպէս մարդ հարցանէ՛ր ուր եղիք ըզ
զանգարձս : Ա՛յլ որպէ՛ս զանձ բարբառով
յարուցանէ՛ ՚ի մեռելոց ըզչորեքօրեայն .
և զուգընթաց ձայնի՛ն մեռեալն եկն
արտաքս անապակհան :

բ Ը

Անձային ձայնէ՛ գոջմանըն սարսեցին
շողալով կարապետը՛ք դրժոխոցն . և
մեռեալն եկն արտաքս անապակհան :
Կայեալ ՚ի դուրս այրին և ձայնէ՛ր անդ
արարօղ բարբառոյն ՚ի գերեզմանն . զա
ղարէ՛ եկ արտաքս անապակհան : Ա՛յլեալ
՚ի գերեզմանէ՛ն երիզայինդ պատանօ
քըն մեռեալն . հրամայեաց լուծանել
ի կեանսըն յաւիտենից :

5

7

73

n

Դ՛ճային գոչմանը ճայն անկեալ ան զա՛
 զարոս կոչեցեր ի թաղմանէ. ան՛ ճ հարցըն
 մերոց : Ա՛ր զարտասուս մարիամու և մար
 թայի ոչ անտես արարե՛ր բարեբար . ան՛ ճ :
 () Զորեքօրեայ զմեռեալն իշխանու թք
 անասանկան կոչեցեր ի թաղմանէ . ան՛ ճ :
 Կործմըք տն ըզտր օրհնեցէք եւ ի
 բա՛ թարարարէք ըզնա՛ յա՛ն խտեան :
 Կի՛ շէքք ըզտր օրհնեցէք Ա՛ր հօրն է՛ վա՛
 ուանկից , ի բեթանիայ եկըն սցսօր յարու
 թի՛ւն աննելով զազարու . օրհնեցէք և
 գովեցէք բարձր արարէք ըզնա՛ յա՛ն խ
 տեան : Եւ սրայէլ ըզտր օրհնեցէ .
 Եւ լուծեալ ըզտրու ի ըս դի՛ թիսնցն .
 ան՛ ճ բար կոչեաց ըզմեռեալ չորեքօ
 րեայն ի թաղմանէ . օրհնե՛ :
 Ա՛ր ի չորեքիւրպեան կենդանեաց վա՛
 ուարանիս ի բարձունս . սցսօր մարդա
 սիրայէս՝ վր՛ ըզնէ ի բեթանիայ եր
 թալ յանձն առեր . սիբիւր կենաց մեր
 և յոյս ո՛ղորմեա՛ մեզ : Ա՛ր յարտասուս

բանն ան կենսագործեաց ըզ զազարոս թ
 թաղմանէ՝ . և էկեալ արտաքս անա
 պական :

—
 զձ
 ճշ
 ար
 թգ

Ո՛ր թ յե՛րկնից իջե՛ր բանդ անճ մարդ է
 զեալ ՚ի սըրբոյ կուսէն . յարո՛ւնի՛ եկի՛ր
 առնել բարեկամին քո՛ւմ զազարո՛ւ .
 փառք գալը ստեանրդ քո՛ւմ քրիստո՛ս
 թագա՛ւոր անմահ : Յորմէ դողան զասք
 հրէշտակաց մարդասիրապէ՛ս արտա
 սուէցեր . ողբակցելով ընդ մարթայի՛
 և ընդ մարիամո՛ւ . փառք գալը ստեա
 նրդ քո՛ւմ : Ղգիւր կենաց և անմահո՛ւ
 թեան . անձային ձայնիւ դողանցուցեր
 ըզմահ . և նորոգեցեր զչորեքօրեայ զմե
 աեան . փառք :

Փառաց թղորն ՚ի քրօքէս բաղմեալս
հեղու թբ ՚ի նոր յաւանակ նստեալս
՚ի հեբրայեցւոց ոստովք պատուեցեւ
ովսաննայ երդով օրհնաբանեցեալս

Լիտուի () աշխատի Լիտուիի մեծութիւնը
Կրօն ՏՆ յ, Է: () րհ, աճ: (խա)

Վերորհնիս յաթո՞ւնս քերօ
բէնց . ի վերայ նստիլ յաւանա
կի հաճեցար . բարեբանեալ որ
եկիրդ ի կեցո՞ւցանե՛լ : Սուտի և մեք
դյաղթանհան օրհնութեանցն ըզձայն
մատուցանեմք քեզ թագաւ որ փառաց
ընդ տղայսն օրհնաբանելով . բարեբա
նեալ : Սուտննա՛ ի բարձունս անլէ՛ ընկա
բարեբանեալ եկեալ անու՛ւամբ ան անլէ՛
ընկա . և օրհնութիւն որ գալոցդ ես
անու՛ւամբ ան անլէ՛ ընկայ :

Սո՞ր զանըսկի՛ զբն բանն որ յաթո՞ւ
փառաց ը հօր յերկրի՛ երևեալ տեսմք .
քորեանհան ձայնիւն օրհնեացուք օրհ
նեալ եկեալ անու՛ւամբ ան : Սո՞ր յաւա
նակ քերօբէ՛ և տղայքն եբրայեցւոց
բարեբանեն . օրհնութիւն որդւոց
գալթի . օրհնել : Սո՞ր զու՛արձայսն
տիեզերք գալը՛ ստեամբ անորդւոցն

յէրուսաղէմ . և գոչէին Տրնչմամբ
երգով, օրհ :

ԴԿ
Տ

Որ ի քրօբէական աթոռ ընդ Տօր նրա
տէրի բանդ արծ . այսօր խոնարհութի
նրատար մարմնով նոր յաւանակի . ըզ
քեզ բարեբանեմք արծ Տարցըն մերոց :

Որ ի սրօբէի ցըն սրբասաց ձայնիւ ան
դադար օրհնաբանիս . այսօր ի դասուց
էբրայեցւոց որդի դաւթի փառաբանե
ցար . ըզքեզ բարեբանեմք արծ :

Որ ի հրահերպի ցն երգաբանեալ Տրնչ
մամբ ի բարձունս օրհնաբանիս . այսօր
ի ծերոց և ի տղայոց գովէցար նվասնա
երգով . ըզքեզ բարեբանեմք արծ :

Գ

Որ զար օրհնեցէք բարձրարարէք ըզնա
յաւիտեան : Վսօր ըզդաւուստ փրկի
չին մերոյ, ցընծուութի տօնէ նոր երու
սաղէմ . Ժողովուրդք որք ի հեթա
նոսաց . բարձր : Վսօր ընդ մանկանցն
էբրայեցւոց . զհին աւուրցն էկեալ
նոր արքայ ի սիօն . մանկուք սբ

եկեղեցւոյ . բարձր : Լ՛յսօր ընդ ծերոցն
օրհնաբանսն . ուրախսն թք՛ բարեբան
նեցէք զանձանսն թանկւորն եկեալ .

քահանայք հողւոր երգով , բարձր :
Ս՛ւրախսն յոյժ գոչստար սիօնի .
պայծառացիր երուսաղէմ զարդարեալ
ըզդրոնս քո քաղաքդ աստուծոյ :
Քանզի քս՛ որ էնն ի յաթոն փանաց .
այսօր մրտանէ ի քեզ նըստեալ իլերայ
յաւանակի նորոյ : Սէրք և տղայք ոս
տովք ձիթէնէօք , միաբանսն թք՛ եր
գէին . օրհնսն թի՛ որդւոյ դաւթիօրհ
նեալ եկեալ անուամբ տն :

աճ
մ

Ս՛ւրախսն եկեղեցիսն սբ , ի գալըս
տեան սբ միսօնին . ուրախսն և ցըն
ծա հանդերձ անենայն սրբովք : Խըն
դա յոյժ գոչստար վերին սիօնի . ահա
թագաւոր քո դայ նըստեալ ը յաւան
ակի նորոյ , արդար և փրկիչ փրկէ
և կեցուցանէ : Ս՛նշարձացիր և բերկ
րեաց ժողովուրդ այ՛ , մատո զստարս

բկ
ո

ճանդկեան շրս հաւանտով Էսասան . օրհնեալ
որ եկիր ըրդ թագաւոր տիեզերաց :

տ

() քրիստոս թագաւորն ո՞ր էն ի
յաթոս փանայ , տեսաք ի յերկրի նրս
տեալ ի նոր յաւանակի : Եւ ի նա ապա
էլեալ արքայն զանսք եբրայեցւոյն .
ձեռքն սատուք ձիթե՛նեօք Է տղայ քն
արմաւե՛նեօք : Եւ ի նա ապա նա ձա՞յ
նիւ գոչէին երգնոր , բարեբանելով
զանքման թագաւորն :

ԳԼ
ՃԶ
ԾՐ
ԹԳ

Եւ ի նա ապա զբն բանն հօր որ լի վերայ
բերօք է ի ցրն հանգչի , այսօր ի վերայ
յաւանակի նորոյ նրս տեալ , օրհնեալ
արքայ եկեալ անյաղթելի թագաւորն :

Հաւանալ քան զյաւատեանս որդին որ ի
վերայ քառակերպիցրն բազմի , այսօր ի
ձեռոց Է ի տղայոց փառամարեցաւ , օրհն :
Եւ ի նա ապա նոր ժողովուրդք ընդ անմարտ
նոցրն զասս բազմու թեան , լիցաս հինչ
մամբ երգով քաղցր , ձայնիւ փառա
արեցո՛ւք , օրհնեալ :

յսօր ընդ հրակերպեանս զաստուցն օրհ
 նաբա նէ ին ծերքն սատու վիք
 և տղայքն արմաւէնէ օք . ովսանընա
 օրհնեալ էկեալ ի յանոխուսն ան :
 () որ սերօբէքըն ծածկաբար ընդ ունիլ
 ոչ բաւէ ին , ի վերա յյայտանա
 կի նորոյ նրատեալ բարեբանեցաւ ի
 տղայոց . ովսանը : Սոսօր ընդ ծերոց
 և ընդ տղայոց օրհնաբանու թեանցըն
 վերերգէ յարմար ի վիք . նորոյ արքայի զ
 եկեալ յերուսաղէ թմ . ովսանընա :
 () օրհնեալ էկեալ անուամբ ան . օրհ
 նեալ որ գալոցդ էս :

Սոյնոյ ձեռն ոչոքսեան () աշխարհի :

Սգաւոր գնով քո յաշխարհս
 մրտեր ի քաղաքն երուսա
 ղէ ծմ . նրատեալ ի վերայ հո
 ղէ ղէն նոր յանանակի ի . կոչէլ զհե
 թա

Թանոսս յերկրապագու թիւն : Աւերքն
 ոստովք ձիթենեօք և տղայքն ոստովք
 անմահ ենեօ՞ք . և երամ երամ դասուքն
 աղաղակէի՞մն . ովսաննա օրհնեալ
 էկեալ ՚ի յանուներն տն : Այն ծայցաւ սբ
 սիօն . բերկրեցան սուրբ եկեղեցի՞ք .
 և խրնդու թեամբ բաղմաւ ելին ընդ
 առա՞մն . օրհնէի՞ն զգալուստ քո փրկ
 կիչ յաշխարհ :

Երթամ եկըն Այ յերուսաղէմ ի քա
 ղա՞քն . ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք
 ձիթենեօ՞մք . և զանձորդին փառաւս
 րէին : Իլեռնէ՞ ձիթենեայ տարածա
 նէի՞ն մանկուքն ըզ հանդերձս իւր
 եածնց . և ոստս ՚ի ծառոյ բերել մատու
 ցանէի՞մն , անձորդուոյն սբ թագաւո
 րին : Ստովք և տերուեալ ձիթենեօք
 եբրայեցոց մանկուքն օրհնէի՞ն .
 ուրախլեր երուսաղէմ քաղա՞մն .
 և զընծա՞ սիօն մայր եկեղեցի :

Գալուստ քո քրիստոս այսօր յերու

սաղէմ նոր եկեղեցի սուրբ . յաղթան
 կան երդով բարեբանեմք . օրհնեալ է
 կեալ անուամբ տն : Ո՛ր վասն մերոյ
 վերկու թէ՛ յաւանակի՛ նըստիլ յանձն
 աւեր . ընդ մանկուսն բարեբանեմք .
 օրհնեալ է կեալ : (Ս) ապաւոր երկնաւոր .
 զեկեղեցի՛ քո անշարժ պահեա՛ . և զեր
 կրպագող սանուանրդ քու մ՛ պահեա՛
 ՚ի խաղաղութեան :

յարութեան յաւոր գայլ ստեան
 վրկչին տարածանէին մանկուսն ըղ
 ճանդերս . և անդադար ձայնիւ՛ օրհ
 նէին օրհնեալ է կեալ անուամբ տն :
 Ո՛ստս ի՛ծսուոց բերեալ մատուցանէին
 անձորդուոյն սու ձանապարհուն . և ան :
 Ո՛ճերոց բըղխեալ օրհնուի՛ և ՚խաղայոց
 վանաբանութիւն . և անդա՛ :

—
 տ
 —

ՄԵՂՆ ԻՏՈՐԷ՛ ԾՐՆԵՂ՝ ՈՐՂԻ՛ յԱՆԷ՛ԼԻԳ ԿՆՅԱՆՅՈՅԳ ՉԵՉԵԱՆՅԱՍ ՉԵՐԿՆԱՅԻՆ ԵՆ ՉԵՐԿՐԱՆՈՐԱ ԷՈՒԹԻՒՆ . ԱՐԱՐԱՃՔ ԱՄԼԵՆԱՅՆ ԽՈՒՔ ՎԻՄՈՍ ԱՐԱՐՉԻՆ յԱՆՔ՛ՆԻՏԵՆԻՅԻ : ՊՄՍԿԵՐ ԱՆԵՐԸՆԻԹ ՎԻՄՈՍԳՐԵՆ ՏՈՐ ԻՍՊՄՍԿԵՐ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԵՒ ԼԵՐՈՅ : ԱՐԱՐ ԲԶՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԲՐՆՈՒԹԻՒՆԱՍ . ԱՐԱՐԱՃՔ ԱՄԼԵ՛ :
 ԱՅՍԱՆ ԻՏՈՐԷ՛ ԸՈՒՍՈՅ ԾԱՊԵՆՂ ԸՈՒՍԱ ՎԻՍՅԼ ՉԱՐԴԱՐԵՍԵՍԳ ՉԱՂԱՍՄ . ԼԻՂՐԱՆՍՄԻՆ ԵՂԵՆՂ ԱՆՈՄԱՏ՝ ՍՐՆԿՆՅՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾ . ԱՐԱՐԱՃՔ ԱՄԼԵՆԱՅՆ :

ՎԿԱՅՔ ՈՐՂԻՔ ՄԱՐԴԿԱՆ ԱՅՍՈՐ ՈՂՔԱՍ ԳՈՒՔ ԲՉՏՈՐՆ ԲԶՎԵՐԱՄԱՆԳ . ՈՐՄԼԵՐԿԱՅԱՆՄԼԵՂՈՔ ԲՉՎԻՄՈՍ ԱՐԱՐՉԻՆ . ԵՂՂԵՍԱՆ ՉԼԹՐՂԵՆԸՈՅՆ ԾԱԾԿՈՅԹ ՎՈՒՍԱՄՆԱՆԿ ԱՆՃԱՍ ԸՈՒՍՈՅՆ : ՎՍՎԵՅԷՔ ՉՈՐՂԻՆ ԱՅՍՅՍՈՐ ԳՐՆԾՈՒԹԵՍԱՄԸ ՈՐՂԻՔ ԱՂԱՍՈՅ . ՈՐԵԿՆ ԻՒՐԸՆԴԻՐ ԵՂԾԵՆՂ ՍՂԱՍԿԵՐԿՆ . Ե՛

Գրտեալ նորոգեաց ի վառս անաղին
 պատմմա ճանխն : Երբ նորոգող բնուե
 մերոյ յիսուս . որ ի խորհուրդ հրնուե
 մարդոյն , զանաղատու զն այսօր չորացու
 ցե՛ր զԹրղեփն . և ըզմե՛զ ի հնացեալ
 մեղաց նորոգեա ի կեանս անմահ :

Ի արարիչդ ես յաւիտե՛նից . և ստեղ
 ծեր զարարածս անենայն յոչընչէ՛ . ըզ
 բե՛զ օրհնեմք անձ հարցուն մերոյ :

Ի Թագաւորդ ես Թագաւորաց . և
 շնորհես բանաւոր կենդանի մարդ ի հո
 ղոյ . ըզ : Ի անաւեանդ ես մոլորեւոյ .

և խնամես զյուսացեալսն ի բե՛զ քո տես
 չուքդ . ըզ բե՛զ : Ի զոր օրհնեցե՛ք է՛
 բարձր արարե՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

() րհնեցե՛ք () Թագաւորն և զանձն
 որ նրմա՛ միայնոյ վայելէ օրհնուԹիւն .

է՛ : () րհնեցե՛ք . () ի ճանամ յց
 մե՛զ սքանչեղի խորհուրդ սուրբ երբոր
 դուԹեանն և միամծուԹե՛ն քրիստոս .

է՛ բարձր :

5

7

n

Դ. և ամենեւեւն գրթած քս թաղւոր
 խաղաղութեան. ըզքեզ անշնչեմք միայն
 մարդասէր: Արու մայսօր վատաբեալ
 ցանկայր հոգւո՞վ և մարմնո՞վ. մայր ո՞ր
 դու՞ք իւրո՞վք խընդրէր ըզբարձրա
 գոյն ըզվառս յերկրին կենդանեաց:
 Տը՛ւօղդ ըզկեանս անմահ ան քեզ աղա
 շակեմք և միաբան հայցեմք. շնորհեա՛
 և մե՛զ տէր կա՛լ ՚ի յաճմէ քու մէ՛:

m

Ե. զքեզ օրհնեմք որ բանխօղդ ես բա
 րու՛թեանց և հայցեմք որպէ՛ս ՚ի մարդա
 սիրէ. ընդ մօր քո ընտրելոցն զի մանալի
 անխարհն: () Ի՛ դու ես տէր յորմէ
 հայցէր մայրըն հաւատո՞վ հանդերձ
 որդւո՞վք սրբբեցելո՞վք ընդ աճմէ քո
 զվառս և յահեկէ. ընդ որս և մե՛ք ա՛ղա
 չեմք զի դասեսցես ընդ սուրբբա քո:

Զ. Եւ դու բարձրեալ վերկիչ որ վասըն
 մե՛ր խոնարհեցար. անթանի՛ս արա ըզմեզ
 ըմպել զբաժանկ պատու ՚իրոնի կենաց քոյ
 անձր. ո՞րով կացցուք յաճմէ քու մէ՛ ՚ի հան

դերձէ ալ քով մ գայրտեանն :

Յէք զանուկն և ան : մի

խայ ալ ի լո լիայ . ալ ի լո լիայ :

Եւ յսօր ընդ զօրս երկրից համաձայն

նեալ . միաբանական ձայնիւ երգեմք

անս լոյ . ալ ի լո լիայ :

Եւ ընդ երկնայինսն . հողեղէնքս ընդ հրէ

ղէ ի մասն . միաբանա :

Եւ յանէից գոյսն լուցէր զքո զարարածս հք

ի սկզբանէ . ի պատկեր անձն թերդ քո

ստեղծէր զմարդ ի հողոյ . ժառանգել

նրմա զանպատում ըղկեանսն :

Եւ սկստարանօք բանասրկուին ի գրանտէն

արտաքս անկեալ . ի յանէ թ կենդանու

թեանն մահաւ թ պըտղով մեռեալ .

մերկացաւ ըզնիս անըստուն երլուսոյն :

Եւ յլ գնա վերիկն չ բարեբար որ մարմնա

ցար ի սբ կուսէն . եհեղմարբ արեաներդ

քո բարձէր զյանցանս նախատեղծին .

վերկելով ըզմեզ յանիճից նորա :

Եւ ըստ պարտեաց նախահօրն յանձն անին

անի՛ն յօժարու թեան՛ք , ընպէ՛լ զբա՛
 ժանկ չարչարանաց ընդ քե՛զ որդիքը՛ն զե-
 բեդեայ . շնորհեա՛ մեզ ար ըզբաժակ
 քո՛ փրկու թեան : Եւ միւսանգամ քո
 գաւը՛ օտեանըն յորժամ գո՛ս դատել
 զերկիր . ընդ նոսի՛ն դասա՛ւ որես : Ըզ մե՛զ
 Ի վառս յանձակողմանն , սրով հանցո՛ւք
 քե՛զ զօրհնութիւն յանրապառ յա՛ւր
 տենի՛ն :

Կանօ՛ Սեծի Լորեաբաբլի : () րհ : բկ : (խք)

Մանտո՛ւն կուսանքըն պատրաս
 տեա՛լ իւղ լապտերոց , ելին ը
 անա՛ ջ երկնաւոր փեայցին վա՛
 աեա՛՛ լ լապտերօք : Ի սկ յիմարաց կու
 սիցն ունայնացեալք ի յիւղոցն . անպատ
 րաստ գըտա՛ն գաւը՛ստեան փեայցին
 շիժեա՛՛ լ լապտերօք : Եւ անորոյ և մեք
 պատրաստեցո՛ւք իւղ հոգեւոր . զի
 մըտցո՛ւք ի յառագա՛ստ անմահ փեայցին
 վառեա՛՛ լ լապտերօք :

Յորժամ յերկնից փառաօք գանս քս
նըստիս յաթո՛ւն դասու՛ղան կան . և բժան
նէս զաղգս անկեանս չն . յանձնիս շմանըն
քո՛ւմ դասեալ ըզմե՛զ զ ընդ օդեանցն :

Յորժամ զտա՛ղանդ պատուելի բանին
պահանջեցո՛րս ի ծանօտի չն . ք կըրկիս
շահ քանքարա չն . արժանացո ըզմե՛զ
քրիստոս ու բարութեանս քո յերկնս :

Յորժամ կոչե՛ս ը՛զ հրանելի տղան ի սկ
ըզբանէ՛ս աշխարհի . ժանանգէ՛լ ըզպատ
բանստեան չն . շնորհեա՛ մեզ ընդ նոսին
զա՛քբայութի՛ւն քո քրիստոս :

Որ պանջեղիդ ես ի բարձունքս ահր բձ
և ահաւոր ի սկզ երկրի անուն քո Տ
սուրբ . օրհնեալ ես անըժ հարցըն մերոց :

Որ զհաւատացեալսն իքե՛զ պահեալ և
ըզ անորն պատժեալ . գործակցօք ջր՝ վք
սուղիամբ յանդունդս . օրհնեալ :

Որ հաստատեցեր աղգի մարդկան հո՛ւմ
փորձիլ ի յերկրորդումն . պահեալ անա
րամ ըզս փրկեալս . օրհնեալ :

277

դ

զանոր օրհնեցէք ե՛ւր ըստ ընտրանիք
 ընդ նա՛յ յա՛ն՝ խոտեանն : () Երհնեցէք () Թա՛
 դանւն որն յա՛ն՝ խոտեանից ք՛ս որ ե՛կն եւ վր
 կեանց զնա՛ն անբարանծս . ե՛ւր ըստ ընտրանիք :
 () Երհնեցէք Սրարան զան՝ ըստ տեանքն իւ
 ընով զեղբէկէ ի որդւոց մարդկանն . ե՛ւր ըստ :
 Եւ ըստ անբարանծք պատուէնսն . ի հրեշ
 անկանց զեղբէկէն . ի խաւարէ՛ն ան ընդսն .
 ե՛ւր ըստ ընտրանիք :

ն

Սրահնսն իմ : Սրահնսն որ վատանց քեզ
 սպանե՛սցուն . ք պատրանատեանք անթնուք .
 ընդ անաղէլ որ գաս ի գանտել զեղբէկէր :
 Եւ անաղէլ վատեալ յանգտե՛րք . հաւատոյ
 ընդ գասս իմանտունն կըսանայն . մը
 տանել ի յանգաստ ընդ երկնաւոր
 վե՛սայինն : Փնւթանցունք կանխե՛սն յա՛
 անաղ քան ըզձայն աստուծայինն բար
 բառոյն . զի մի մասացունք անտաքս ըստ
 շիջման հինգ կուսանայն :

տ

Սրահնսն իմ . բրբէ՛ս անբարանծ բանդ .
 անյսօր վասնն մեր խոնարհութէն . նըստար

ի

'ի լեւինըն ձիթեհեաց . օրհնեմք ըզքե՞զ
 անդադար երգոմ : Ա՛ր հաւնագոյդ էս
 խորհրդոյըդ հայրենի . աշակերտաց
 քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո գալըս
 տեանդ . օրհնեմք ըզ : Ա՛ր ամենայնց էս
 արարիչ և՛ ըստեղծիչ կենդանու թեան .
 այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ երրորդ
 դու թեանըդ յայանեցեր եկեղեցւոյ
 սրբոց քոց . օրհնեմք ըզ :

Ա՛հ հաւոր էս թագաւոր քրօքէ՛ական
 ձայնիւ օրհնեալ . ի յերկի՛նս ի՛ յերկրի
 և՛ յամ՛ ժամանակի : Ա՛հ հաւոր էս թա՛գ
 գաւոր սր նորոգէս զքո՛ զորարածս .
 հաստատէս ի հաւատս ի դիտու թիւն
 ձը՛ շմարտու թեան : Ա՛յլ սաւորեա՛լ ըզ
 մե՛զ քս ի միւլսանգամ՛ քո՛ գալըստեանն .
 յորժամ՛ ծագիս ի՛ յերկնից և՛ նորոգէս
 զքո՛ զորարածս :

Նորհեա՛ մեզ ար աթոնու՛ի լա՛ ի մաս
 տուն կուսանացն . և զհոգւոց մերոց
 լապտերըս պայծառացո՛ : Ա՛րկընձեմք ի՛

ԳՃ
 մկ

ԲՃ
 հբ

քէն տէր զարհուրեալք ի պատասխան
 ւոյն . զամէնն ասելով եթէ ոչ գիտեմ
 ըզմէզ : Յորժամ գաս փառօք հօր դա
 տել ըզտիեղերս ամ . շնորհեաւ և մեզ
 արկալ ՚ի յանձնէ քու մէջ : Քանցցի մեզ
 դուռն ողորմուէ երկնաւոր փեսային .
 և մըտցուք ՚ի յառազատ ընդ իմաս
 տունն կուսանան : Քանմանեացուք ընդ
 անաջ փեսային և մըտցուք ՚ի յառա
 գատանորա . զի մի մտացուք աբաբս սոյ
 զյիմարկուսանան : Յայժամ սոյն շաղ
 տերք հոգւոց մերոց . և բազմեցուցին
 ըզմեզ ընդ հրաւիրեալսն ի հոգուսն ար
 քայու թեանն երկնից :

Կետ Սեփ Էրեւ Էրեւ : () Բ . Դ . Զ : (ՍԵ)

Ս յաթո՞ւ փառաց բազմեալ է
 հօրանըսերգեանիկց բանդ . այսօր
 բազմիլ ընդ հողեղէնաբն յանձն
 սուեր . օրհնեմք զեկեալդ ՚ի փրկուի
 անշխարհի : Ար անձառ անու թեամբք

օճեալ զքո՛ ծառայական կերպ . այսօր
 հաճեցա՛ր օճանիլ իւղով՝ իմե՛ղաւորաց .
 օրհնե՛ մք : Ա՛ր կենարար Թաղման քո՛
 գուշակ զիւղոյն ծանուցեր զօճումն .
 այսօր յու՛ղային յայտնեցաւ խորհուրդ
 արծաթսիրու թէն . օրհնե՛ մք :

Ա՛ր խորհրդեա՛ ծմբ ընդ հօր և հո
 գւոյն արար իպատկեր իւր ըզմարդն
 առաջին . այսօր որդիք մարդկան ժողո
 վեալ խորհին մատնել իման՛հ զորդին այ :

Հուգա՛ ծ սիրոյն աշակերտ փոխանա
 կեաց զատելու թիւն առ վարդապե
 տին . մատնելով քանանալիցն ընդ երե
 սուն արծաթոյ : Ա՛ր զամենա՛ ծյն տնօրի
 նաբարկամաւ յանձնաւեր փրկիլիչ ընդ
 մեղաւորացս . վասն անձաւ խոնարհու
 թէրդ քո՛ և մեզ ս՛զորմեաց :

Ա՛ր խորհրդոյ՛ ես ար արժ անմահ .
 զծածկեալ խորհուրդ չարին ապականել
 վանեա՛ . ըզքե՛զ օրհնե՛ մք արժ հարցըն
 մերոց : Ա՛ր ըզնախնոյն արբանձմու

5

զհանդէս, խորանդոյն ըստ ծանուցե՛ր անե
տեօք որդւոյն պատուէալ: ըզքե՛զ որհ:

Ըր շնորհէս ծանծկելոյց յայտնի դո՛ւ: յն
դասս անթափոյ զանհասանելի ու մասնէր.
Ըզքե՛զ: Ազնոր զորհնեցէ՛ք Ե՛ւ բարձր
անրարէ՛ք ըզնս յանխտեանս: () Բնակեանն
ի վերին զօրսն ծանծկապէս խորհուրդ
քահանայքն հըրոնեալ վաճառէին զան
Ե՛ւ բարձր: Ար վասն մեր համբերեաց
բանսարկուին. կամաւ վաճառի անթ
բանն. Ե՛ւ բարձր:

Ազքէն խորհեցան ի չարութե՛ս անթ
յանխտենից. որ բանիւ զարարածըս
խորհրդով հի մնեցուցեր: Ազքե՛զ որ
արարիչդ Ես մե՛ծուէ՛ս անթափոյ վաճա
ռէին. յանձնառէր զան համբերելով
վասն մեր: Ազքե՛զ որ թագաւոր թա
գաւորաց ի ծանայէ դատապարտեալ. զե
րդ մեզ վըրկեացես ի յանիծիցն անամայ:

Այսօր եկեանլ կամաւ վըրկիչն սու ի մատ
նիլ յանօրէն ժողովըդէն. վասն վըր

հուէ հէթանոսաց : Այսօր մատենի բանն
 ՚ի բանանոր հօտէ . և յառանջնոց դա
 տանպարտի յանօրինաց ժողովրդէն .
 վասրն : Այսօր հոյն բզարն դատա
 պարտէ . և արծաթոյ վաճառի արարիչն
 արարածոց . վասրն :

մկ

Աոր ըսքանչէ ընք այսօր տեսանեմք
 յաշխարհի իմէջ հողէ զինաց . արարածք
 արարչին ըսպանուէ խօրհին զխորհուրդ :
 Ար բանիւն իւրով զերկինս և զերկի՛րբս
 հաստատեաց յոչնչէ գոյսոցուցեալ .
 վաճառի այսօր դիւրապին ընդ երեսուն
 արծաթոյ : Ալ յսուգաս արտասուէ ըն
 երկնանոր վարդապետին սպանու թեան
 խորհի զխորհուրդ . մատեն լով անօրի
 նաց զի խաչեացի ՚ի մէջ երկրի :

Լրահօն Սեփի Հինգ շաբթիկն : () Դ՛ . Գ՛ : (Լր)

Լ՛ր ա՛նձգ ո՛ղն երկնից մըշարն ջե՛նա՛
 ւոր հօր սօրդին . ներգործեալ
 խմսիս ՚ի վեր քան ըզհրա՛շս .
 ծառայի՛ առեալ ըզկերպ անհոգսպտե
 լի անութեանքն : Բանսին զմաքրեցե
 լոցրն ջրով զոտըս լը՛նանայր . զի՛ զխոնար
 հու՛թիւն ՚ի նոսա՛ տրպաւ սրեպէ՛ . երբոր
 դու՛թեանրն գո՛ւ օթե՛ղան : Բաշխէ՛
 զմարմին իւր ե՛զարխէ՛ն . ընս՛ ք ուխտ
 անուշանեալ . ե՛ յիշատակ կտանու որ մա
 հուանն . մերձեցե՛ ը՛ցս ՚ի նա՛ սրբուք :
 Ղ Գ շքիւր ընւոյ ե ճատնագայթ անշիջա՛
 նե՛ղն ընցս . որ լը՛նանա՛ ը յանձն . աներ
 զոտս աշակերտա՛ ցն . մաքրեա՛ ՚ի մէնջ
 ըզմէգ իսաւորին իսորհրդոյ ե՛ ըուսան՛ .
 րեա՛ զմեղ : Սր մարմնով ե աքեա՛ր քո
 ցուցեր ըզթողու ՚ի մե՛ զանց որ ՚ի մի՛ շա
 պատարանգիս ՚ի մեղ անծախապէ՛ ծս .
 մաքրեա՛ : Սր քանի՛ չ շայս նար ու իստ ցու
 ցե՛ր

ցէր յետ սուսննոյ . քոյ . մահացելն զոչս
ի ճաշակմանէ նախահօծրն . մաք :

Եւ սպ ի յերկինս և ի վերայ երկրի .
այսօր յանձն առեր լը՛ւանալ զոտս աշա
կերտանցն . և զիս լը՛ւա քս ՚ի մեղանց իմոց :

Սր բարեբանիս յիմանալի զը՛ւարթ
նոցն . հաճեցար մարմնով պատարագիլ .
արա և զիս արժանի մի՛ւսային շնորհիդ :

Սրոյ ակտոս քերթէ ՚ի վերնատունըն
բազմեցար . կենարար բաժանկաւ ըզ
մեզ փրկելցեր . փրկելա և զիս յաւի
տենից ՚ի Տրոյն :

Սրի ստոս արժ որ վասլն մեր խոնար
հեցար ՚ի կամաւ որ չորչա՛րանս . լը՛ւացեր
զոտս ա՛շակերտանցն այսօր ՚ի սո՛ւրբ վեր
նատունն . աղանչե՛մք փրկելի՛ չո՛ղո՛ր մեա :

Սր կազմեցեր սեղան խորհրդոյ և ար
բո՛ւցեր յանմահական բաժանկէն , սր՛բ
բոց քոց առաքելոցն այսօր ՚ի սո՛ւրբ վեր
նատանն . աղանչե՛մք : Սնքրեա՛ ըզ միտս
և զխորհուրդս զի և մեք հաղորդեցուք

սըրբու թէ, ընդ սըրբոց քոց անսքեւնց
այսօր ՚ի սուրբ :

Սր վասըն մեր յերկրի երևեալ, զամե
նայն ընկատարեցե՛ր ստօրինանցն. ա՛յսօր
կատարու՛մն ըստու՛ն երահան սօ՛նիցն,
որդի՛նցն ո՛ղո՞ւմն : Սարդ ճըշման
ըիտ և դա՛ն անարատ. որ դատապար
տեցեր ըզմե՛ զս ՚ի մարմնի. ա՛յսօր խո
նարհեցար ՚ի լուանալ զոտս անշակեր
սանցն. որդի՛նցն ո՛ղո՞ւմն : Քան հօր և
քան հանայապե՛տ ճըշմարիտ. որ զաշ
խարհակեցոյց ըզմարմին և զարկու՛ն ըզ
քո բանխեցե՛ր յանսքեանսն. ա՛յսօր
հաղորդին հօղեղէնքս անձայնի՛ն խոր
հըրդոյդ. որդի՛նցն :

Յորմէ սարսեա՛լ սերօբէքն ո՛չ ի շեկե
լի՛ն նայել. ա՛յսօր իճատայն կերպա
բանս եղեալ նախայանձիտեան բանն.
օրհնեցէ՛ք ըզընա՛ հոգևոր երգով :

Սր զըստու՛ն երակերպն այսօր ճըշմար
տապէ՛ս կատարեաց. լը՛ն անալո՞ւմն զ

զոտս աշակերտացն ՚ի պատրանա՛յց թը՛շ
 նամե՛նցն . օրհ : Լ՛յսօր վերընստին նորո
 գեցա՛ք ՚ի յանիծից նախա՛հօրն . ճա՛շա
 կէ՛լո՞ վը՛զմարմին և զա՛րի՛ւն որդւո՛յն
 անստու՛ծոյ . օրհ :

Ի՛յսօր ՚ի հայրական ծոցոյ ծագեալ հա՛
 լածե՛լով զխա՛ւար մեղաց , կէ՛նարարդ
 յայտնեցեր այսօր զխորհուրդ ընտրեալ
 քո ա՛շակերտացն . օրհնեալ եկեալդ ՚ի
 փրկողութիւն մեզ ան՛ձ հա՛րցըն մերոց :
 Օ՛ր օրհնեն դասք լուսեղէնք . զոտրս
 տաժանեալքս լը՛ւացեր զանիծիցըն մեր
 կացեալ ՚ի մէնջ ծածկոյթ ըզգեստ ծա
 աւյի սխաժա՛ր . օրհնեալ : Լ՛նապակա
 նութեան անդրիւր զկէնդանարարդ
 բաշխեցեր զմարմինքդ . քո . նորոգե՛լով
 ըզմահացէլսն յանցանօք ՚ի պատրանայց
 թը՛շնամե՛նցն . օրհ : Լ՛ցէք Ղա՛ռագայթ
 փառայց հօր և պատկէ՛ր բարերարուէ՛ . որ
 ըզգեցաւն այսօր ըզգեստ ծառայական
 կէրպի . ըզնա՛նմ աղինք օրհնեցէք հո՛

ԲՃ
 5

Գ

գ և որ երգով: Արանձանս խոնարհուէ
իմաքրու մն ոտից աշկերտացն. ըս մարդ
կային աղբի գընացս ուղղեաց ի յեր
կինս. ըզ: Արբաշխամբ կենդանաւոր
խորհրդոյ անայկան ճաշակամբն. հրա
ւիրեաց ըզմեզ յերկնիցարքայուին. ըզ:
Երկօրդ ըզ ընս սրպէս զօթոց, այսօր
անձանս խոնարհուէ ի վերնատունըն
խորհրդոյ ըզգետտ ծառայի ըսխածա
նիլ յանձն առեր, օրհնեմք զկեալդ
իկամաւոր չարչարանս: Արում երկր
պագեն դասք ճրէ շտակաց խոնարհեցաւ
ի լուանալ զոտրս հողեղէնս. բըժըշ
կէլ սոքօք ըզգարչապաւրս նախահօրն.
բըժըշկեալ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդու
թիւնս: Ար իխորհուրդս փրկականս
էկէղեցւոյ բաշխեցեր աշակերտացն
զմարմինրդ քո, նորոգելով ըզ մահա
ցեալսն ի ճաշակմանէ. հաղո՛րդս այսմ
ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէր:

Արանըսկի՛գրն յէուեղէս անտրւանծ.
այսօր

անսօր ըղբեցար ըղբեալ հողերէն ծա
 ւայի ծածկելով ըզմեղիւ թիւն նախա
 հօրն . օրհնեալ եկեալդ ի վերջիս . թիւն
 անդի մարդկան : Ար վերօրհնիս ի հրե
 դէն քերօքէնց . այսօր եկիր կանաւ ի
 վերնատունն խորհրդոյ . լուացեր զն
 շտկերտարն յօրինակ վասն մեր . օրհ
 նեալ եկեալդ : Ար յաթոն վառաց նրս
 ախա լինդ հօր . այսօր բազմիւ ընդ աշա
 կերտարն յանձն տւեր . բաշխելով ըզ
 մարմինն և զարկուն քս սր . օրհ :

ան
 մկ

Այսօր կանգնեցաւ աւագան միկր
 տութեան , ի թագաւ թի մեղաց մերոց :
 Այսօր տեղըն մեր լուանայր զստա աշա
 կերտացն և սնանուիրէր զայս սնեւով :
 Մի՛ ռմն ի ձեռն եղբարք մանեւոց է
 զնս ի մահ և սրտն յաշակերտացդ :
 () այն լուեալ պետրոսի անխարկէր առ
 յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ :
 Բանըն զոր ասաց յս , արքամեցոյց զիւր
 զաշակերտան և խառնեցան աննեքեան :

Ի չարչարելի Բանն՝ Հօր վառն մերս
բևեռեալ մարմնով՝ Ի փայտ մահաբեր
կտնա՛ չարչարեալ՝ և մահու համբեր
Ի կենադորձե՛լ զ՝մեռելի իւր պատկեր

Երեւոյն Երեւոյն Երեւոյն : () : Գ : Գ : (խն)

Յար ՚ի կատարու մն մն ծայրն ընթ
րեաց նոր ուխտի ճշմար
տու թեան քն : ՚ի վերն
տու նրն խորհրդոյ տարաներ թեալ յւ
դան ՚ի հօտէն փոքու . ուստի է դու
դանն մտու ծոյ դիմեալ կամալ ՚ի մն
խաչին առ ՚ի բանալ ըզմե զս ա շխարհի .
վասն որոյ յ խնայեա ՚ի մեղ ք ս կամալ ո ը
քն ճարճարանօք : Մ յար որ ՚ի հրեղէն
զորաց երկէնց մի շտ փառաբանեալ է ըկր
պառի ս բանդ . աղօծ է ՚իր առ հայր մարմ
նով ընկալեալ ընդ հօր ըզքն վասն
իմ զայադատանս . ուստի կամալ կրե
լով զերկնէ զ ՚ի հրե շտակաց զօրանայի ը
զօրացուցիչդ երկնաւ որաց է երկրաւ ո
բաց : վասն որոյ յ : Մ յար յառաջ նրչա
նակեալ հրամանն քն կատարիւ ը յաշա
կերտաց դանն . քանզի զհովիւ ըդ քաջ

Հարեանչ ցրտուեցաւ հօտն ըստ մար
 գարեկին . որ և կապեցար անկապէ լիդ
 կի յաննայէ և ՚ի կայխախայ դատապար
 տեանչ . ՚ի ծառայէ անպտակեցար և նախա
 տանայ թուք կեղտարանն ըդ հօր ընկա
 ըար . վն : Դ՛ յօր ըդ վեմբն հաւատոյ շար
 ժեանչ փորձն ըն խաբէու թեանն մարտ .
 առ ՚ի քէն թողացուցեալ ըդ մարդկային
 տրկարու թիս յանդխմանե ընչ . և առ
 յոյս դարձի մեղաւ որայց որ դառնապէս
 արտասուէ ընչն ընկալաւ ՚ի քէն երկբ
 հարցմամբ սիրոյն զերից ուրայցաւ թեցն
 ըդ բրժի շինա թիւն . ընդ նըմի՛ն բըժը շ
 կեան ըդ մեզ քս և շնորհեան մեզ արտա
 սու ևս անպաշխարուն թեանն :
 Դ՛ յօր զոր երկնային լուսեղինացն ան
 հիւ պատուեալ բանդ աստղւած . նըսե
 մայեան լ դասք եբրայեցեոցն , զի մանա
 ըի ըյստ ՚ի գիշերին ջանիւք և սուսերօք
 եկեալ ըմբընե լ զանըմբընե լիդ .
 վասն որոյ երկըրպագեմք անձառե ըի՛

քո խոնարհութեանդ : Այսօր զոր սե-
 րօքէքն ծածկէին ըզդէմս յահէ վա-
 ռաց անտուճոճեղ՝ ի սկիզբստեանն
 սրտին յուշանս , ի համբոյր մերձեալ
 նե՛նդո՛ւք՝ նըշանակ և՛ անթիթ մահա-
 անմահիդ . վասն : Այսօր ընդ գերսագոյն
 անօրէնութիւնդ քո սրտի՛ն անտուճոց
 հոյք անմարմնոցն հրաբուճ սեւիցն ,
 պահի՛ւցեալ զարմանացին տեսանելով
 զանտեսանելիդ մատնեալ համալ ի
 ձեւ ըս մեզան հրաց . վասն : Այսօր բարե-
 համբ և մերձա՛սորբ քո հե՛տի եղնն ի
 քէն քրիստոս . ծաղագցան և՛ եղբարբ
 քո . և ցո՛ւրբ գէրբ պաշարեցին սրբ ի
 դրպաց և ի խարխիսեցեոց . և շուրջեղնն
 շուրջ բաղումք զինու՛րբ պիղատասի՛
 և՛ հերթողէին . վասն սրտի՛ց :

բձ

Արծաթ սիրութեամբքն մոլեալ յու-
 ղան . զիւր ըզմե՛ծ ըզվարդանդեան ընդ
 երեսո՛ւն անծաթոյ հրէկնցն մատնէր :
 Անդ սրում էս համբուրեցից ասէ ըզ-
 նա

նա կալարունք . սլ համբոյր նենգու թե
նըշան և սախիթ մահու : Դերկայաւ
ի նքենէ զանձայնն սբ հոգին , և ըզդէ
ցաւ ըզսատանայ որպէս հանդերձ սր
կաւ զիւրեան :

Սէրիշէրին յորում մատնիւր վըրկիչըն
ներ ՚ի մահ խաչին եւ ՚ի լեւաւրն ձիթե
նեաց . աղօթելով զսյս ասէր հայրանցն
յինէն զբաժանիս : Ասկ անօրէն աշա
կէրտին թողեալ ըզդու թ սիրոյ նորա .
և մու թայր առ քահանայսն ասէր ՚ինձ
շինչ կամիք տալ զի մատնեցնց ըզվսր
դապետն : Աղոյվեալ հըրէիցըն կըռե
ցին սրծաթ բազում . սուեալ տարան
առ պիղատոս ասէն ՚ի խաչ հանն ՚ի խաչ
զի հայհոյիչ է օրինաց :

ԳՃ
Տ

Այլեր յերկնից անըսկիզբն որդի , ի հո
ղէղէն ՚ի բնու թէ մարդկան զչարչարա
նրս յանձն առեր , օրհնեմք ըզքեզ սր
էր յաւջ քան զամենայն յաւիտեանն :
Որ անայցեր բանիւ լինիլ ամենայն

Երկրի . ի յԵրկրի յատենի կացեալ տե
սանէ ին արարածք . օրհ : Յնրմէ դնդան
զըւարթուեք երկնից . այսօր եկիք համաւ
ի խաջ գեղարդեամբն խոցեցար . օրհ :
Ո՞ր օրհնեցէք բարձրարարէք յաւի
տեան : Ա՛ւ զինանորն գեղարդեամբ
ըն յարձակեալ , խոցեալ ց զկող կէ
նարարին , բարձրարա : Ա՛ւ սալի սղբիւր
կենդանարար բըղխեալ : Ա՛ւ ց զախ
եզերս իմեղաց . բարձրարա :

դ

Նկեալ ի վերկուծիւն սղբի մարդ
հան . ի ծառայէ յանձն առնու մատնիչ
ի դատատան . համբերելով վանն լ՛ղ
մեղ կեցուցանել : Ա՛նտեալ պիղատո
սի որպէս մահապարտ . ի յաննայէ և ի
կայիմայ դատապարտեալ . համբերել :
Անցեալ ի յատենի երկրորդ ազամ
վանն սուտիլնն աղանայ պարտեացըն
Թողուծեան . համբերել :

ս

Ո՞ր ըսքանչելի և տեսիլ ահաւոր . զարա
րիչն երկնի և երկրի այսօր տեսաք ի խա

տ

ջին : Տե՛սեալ ըզմըն ՚ի խաջնա՛ խա՛ւս
 րեցա՛ն արեգանն . և վարանդոյր տաճա՛
 ընն ցե՛լոյր վերո՛ւստ մինչ ՚ի վայր :
 Եւ նարդարա՛ր խաջեցա՛ն անն ՚ի մեջ ՚ի
 յանօրինաց . զի ըջցի՛ զընն՝ որ ասէ թէ
 ընդ անօրէնարն համարեցա՛ն :
 Եւ թա՛գաւճորդ ևս թա՛գաւճորաց ք՛ս
 ՚ի ծառայե՛ր դատապարտեալ . համբերե՛
 ընվ վասրն մեր . երկայնամիտ ան՝ Բ՛
 քե՛ղ վասք : Եւ պատճախան խաջե՛ն ըր
 քն՝ քս և սուրբ արեանըդ քո հեղնամբ ,
 կեցուցանել ըզմե՛ղ կամեցո՛ր . երկայնա
 միտ ան՝ Բ՛ : Եւ մարդասիրասէ՛ս վասն
 ամենեցուն ամենայնի՛ համբերեցեր . և
 ՚ի մահո՛ւ ըզմահ կոխեցեր . երկայնամիտ
 ան՝ Բ՛ քե՛ղ վասք :
 Եւ կա՛մ յք հա՛ււմ տայեալք երկրապա՛
 գե՛սցուք սուրբ երրորդ ո՛ւլեն . ըն՝ Բ՛ յան
 որ ընդ հօր է՛ յէ՛ս թեան . ի քահանայ
 ից դատապարտեալ եկեա՛մ լ ՚ի խա՛ջ
 ելա՛նել . անըմա՛մ Բ՛ հ թա՛գաւճորն :
 296

Բ՛
 մկ

ստ
 Եղի
 հք

Օ որ

() որ երկինք ոչ բան է ին տանիլ .
 զիս յա պատուհասի ուսով բար
 ձեան և եկեալ ի տեղի կառավարման
 ի խառն էլանել . անըմալ թա՛ն :
 Վապեալ պէտո՛ւ թեա՛նց երկնից . ընդ
 թաղու՛մնն մն ինոր գէրե՛զմանի . քանը
 զի՛ն որ անմահն է՛ յե՛տ թեան . վասն
 արարածոց փրկու՛ թեան ըզմա՛ն
 ճա՛շակեաց . անըմալ թա՛ն :

24

Լրդ Տն Երսիսի շնորհաւոյ . վար յաշտոս հոկան
 Սէֆի Իբեաթոս փղերոյն ասացեալ է : (խէ)

Յօր անճառ լուսոյն ծագու մի
 ՚ի փրկու՛ թե մեր կատա
 րու՛մնն խոնարհի ի վե՛րնա
 տու՛նն ի ստու՛էրական տո՛նից լըրու՛մն .
 նա՛խ քան զընթրի՛սնն խորհրդոց սիա
 ծաւ զենջակ արկօղն լուսոյ . և ջուր ա
 ռեալ ծառայարար զոտըս լուանայր զա
 շակերտացն : Բանինն հօր փառաց լու

սոյ պետրոս մերձի՛ւ յոտս ո՛չ ներէ՛ր .
 այնքա՛մ ձեռաց օրո՛յ են դորձք երկնի՛ց եր
 կինք և երկրաւ ո՛րք . որով կուրաց աչքք
 բայտն խուլք և համէրք արձակեցան .
 որ վերածեաց զինքն ի՛ ծովէն սաստեաց
 ալեցն և լը՛ւեցին : Վարձիւոյն ընտրեալ
 հօտին փոքու սաստէր զխորհուրդն ո՛չ
 գիտելոյ . որով դառնայր և հնազան
 դէր զոտս և ըզգլուխս մաքրել մաղ
 թէր . գըլխոյս ասէ՛ չէ ինչ պիտոյ լուա
 ցումբն ջրոյ զի ընձայեալէ . օտիցըդ
 պէտք են մաքրութե՛ յօդի՛ւ ՚ի գլուխս
 սրբութեամբ : Նստուց իւրոց աշու
 կերտաց զորնախ բանի՛ւ վարդապետեաց .
 այսօր գործով ըզձայրագոյն եցոյց յին
 քեան զխոնարհութի՛ . սպասուորեալ
 հողեղինաց այն որ սնտե՛սն է հրեղինաց .
 տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն այն՝ ի
 պաշտին ՚ի սրօքէից : Ա՛թէ արս ասէ՛
 էից և վարդապետարս բոլորից . զաշակեր
 տացդ և զձառայից զոտը՛ւ ընձացի ՚ի հնոյ

աղափց . մի՛մեանց և դուք համաբնո՛ւք՝
 ցուցէք ըզնոյն խոնարհութի . բարձրա
 ցէլոյն ՚ի կործանումն և անկէլոյ բնու
 թեանդ կանգնումն : () ո՞ր մաքրեցէ՛ր
 յաւանձանին մաքուր ձեռո՛ք զոտրս նո
 ցին . և ուսուցեր խոնարհութի . յաղթող
 լինի՛լ չար հրպարտին . և զի՛մ լուսն
 զտիղմըն մեղաց անաշանօք սրբոյ գրն
 գին . և ըզգրնացս ուղղեա՛լ զոտին խո
 նարհութի ելլէք յերկի՛նս :

() Եկի . լ՛է քարան ըստ : Յոհանն . լ՛գն առն
 առի : Յեղ : ո՛չ է Ժողովոյ ձեռ :

Եւ ից զօրէ՛նսն մօսիսի զոր խօսեցաւն
 ՚ի սինայի . էկէր ըզգառն օրի՛նակին և
 ը 7 բաղարջն ընդ եղեգին . ըզհինն ՚ի
 նորրս փոխելով զը՛ստուէրն ՚ի լոյս ճըշ
 մարտելով . փոխան գառին քնքը՛ն գոլով
 գառն այնքա՛ն իրելով : Ս՛նդ բաղարջի՛ն
 հաց անխը՛մար ետ ըզմարմինն իւր զե՛րկ
 նաւոր . ըզկուսածինն անա՛րմնաւոր
 զանապական և՛ զհողե՛ն . ընդ ոչխարի՛ն

արեան ուխտին ետ մեզ զարիւն իւր
 ուխտ հրրկին . և եղեգան դաննագու
 նին փոխան ըզվարս անձային : Սափա
 ւորն արարածոց զհացըն կենաց ետ քաղ
 ցելոց . և ըզբաժակն ուրախարար որք
 յանգամայ տրտմեցելոց . այս նոր ուխտ
 է խմոց արեան փոխան հընոյ ուխտին
 արեանց . զոր յիշատակ իմ անխցէք
 մինչև եկից ես միւսանգամ : Սողո
 վեաւքս ի քէն հայցեմք ընդ ժողովեալ
 մետասանին . որ զկենարարնք քմարմին
 բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին . շնոր
 հեաւ և մեզ ար ընդ նոյն հաղորդ լինիլ
 քում սեղանին . կենաց հացիդ յոր փա
 փաղիմք և ըմպելոցդ ում ծարաւիմք :
 Ի յրնարելոց աշակերտաց յուզաս մեկ
 նեալ ՚ի սուրբ գառանցն . զբարձոյ մե
 ղոց գանն այ մտանէր ՚ի մահ ընդ ար
 ծաթոյ . ի յլնթրիսըն հողւոր մերձի
 ժըպիրհն և նենդաւ որն . ու տեյով ընդ
 վարդապետըն յանձախէ զխարէ ու թի :

ԴՅԱՐԻՆ ԽՍՈՒՆՐ ԵՄԵՐԱՎԱՆԻ ԽԱԼԱՐԵԼՆԻ
 ՎԵՐԻՆ ԴԱՐՃԻՆ . ՄԻ ՈՒՄՆ Ի ՃԷՆՉ ԱՆՏԷՆԴԵՐԱՐԸ
 ՉԻԱ ՄԱՎՈՆԵԼՈՅ Է ԱՌ ԻՆՄԱՆՏ . ԱԷՄՐՈՍ
 ԼՐԵԵԱՎԸ ՉԱՅՆ ՉԱՐՏՈՒԵՐԷՐ Ե ԱՎԻՆ ԱՐԿԷՐ
 ԱՌ ԵՐԿՆԱՆՆԷՍ . ՏԱՐԿԱՆԵԼ ԹԷ ՈՎ ԼՈՅԷ
 ԴԱԼԱՎ ՃԱՆՈՂ ՎԱՐԴԱՎԵՄԻՆ :

() ԻՆԻ . ԼՅԷՄՐԱՆ ԸՄՊ Դ ԶԻՄԱՆԱ . ԵՄԵՐՅԵԳԱՆ
 ՄՕՆ ԲԱՂԱՐՉԱՅԷՐԱՅԷ :

ԱՅՆԱՎՈՎ ՍԻՐՈՅՆ ԵԼԵՐ ՍԻՐԵՆԷՑ ԸՉՄՐՐԱ
 ՄՈՒԼԻՐՆ ՎԱՐԱՄԵԱՅ . ԹԱՅԵԱԼ ԱԿԱՄԱՌ
 ՄԱՅ ԵՌԵՎԱՅԻՆ ԸՉԱՆԱՅԷԱՆԸ ՉՉՈՂՐՆ ՄԱՄ
 ՆԻՃ . ՉՈՐԱԼԵԱՎԸ Ե ՄԵՐԿԱՅԱԸ ԵՄՄՈՒԼԱ
 ՏԱՅԻՆ ՏՈՂԵՈՅՆ ՉՆՈՐՏԱՅ . ՄԱՎՈՆԵԳԱՆ
 ՆԱՎՄԱՆՏԱՐԻՆ ԸՆՉ ՄԱՎՈՆՈՒ ԹԷ ՎԱՐԴԱՎԵ
 ՄԻՆ : ԵՎԱՅԻՐԱԳՈՅՆ ԼՐԵՍՈՅՆ ՉԸՐԿԵԱԼ
 ԽԱԼԱՐԱՆՏԷՐՆ ԱՐԱՄՐԵՍ ԵՆԵԱՎ . ՄԷՐՐՆ
 ԵՄՅԱՆԷՐ ԸՅՍ ԵՂԵԼՈՅՆ ԸՉՉԱՅԹԱԿՂԻՆ
 ԻՂԻՉԵՐԻՆ . ԱԷՄՐՈՍ ԽՍՈՒՆՐ ԽՐԱԽՈՒՍԵՎԻ
 Ե ԿՐՉՄԱՄԲԻՆԵՐ ՏԱԼԱԽՍՈՒՆ . ՉԷՐՆ ԵՄՉ
 ԽԱՐՏԷ ՉԻՆԽԻՆ ԱՄԷՐ Ե ԸՉՉԱՂՈՒՄ
 ՏՈՂԵՈՅՆ ԱԿԱՄԻՔՐ : ԱՆՉՐՈՆԵԱՆ ԵՄՅՆ

կոյս ձորոյ ՚ի վերնատունն եւ խորհրդոյ .
էմուտ պարտէզ ընդ պարտիցի էմոյծ
զադամ յադին դրախափն . մուծցես եւ
զմեզ տէր ընդ նրմին ուստի հանէր նախ
զառաջնն . զի ժառանգել ըզ հայրենին
անժանասցուք մեք վերըստին : Տոգայր
ըզ կրիցրն արրամաբար երիւքն եղեալ
առանձնաբար . փրկիել զաշխարհս հո
գիս յօժար բայց է բնութի մարմնոյս
տրկար . ոչ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր եւ ոմն
անզօր վրասանգուոր . այլ մի եւ նոյն գոլ
միաւոր կրէր ըզ կիրարն կամաւոր :
Չայնիւ մաղթէր աղօթական վասն իմ
առ հայր իւր էական . ծուրը դընէր
խոնարհական որում կրէինի ծուր մամ .
էթէ փրկիլ մարդկան հնարէ առանց
մահու իմ որ գրեալ է . բաժակ մահուս
յինէն անցցէ ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ
եացէ : 1) Օղեալ յերկիւղ քրտանց
հոսման ոչուհաձե կայլակ վիժման . ի
զօրանալ հրէ շաակ մերձեալ զօրինական

գիւրըն լըցեալ . զի կատարեալ էառ
զբնով թիւն անձըն բան ըզմարդկուէ .
պարտէր զերկիւղ և զարքամու թի յիւ
րովն կրել տնօրէնու թեան :

() րկի . Լէի քիւ ըսք Երէնօի . Լ, ա աե ցնոս :

Ղառադայ թ փառայ էին որ ըստ բնու
թեւս մարդկային . տագնապեցար ՚ի
գիշերին աղծ թեցեր ան հայր յերկինս .
ծագեալ ՚ի մէջ զլոյսդ երկնային և փարս
տեալ զերկիւղ չարին . մասու նք հոգւոց
մեր և մարմին յերկիւղ քո . սբ բեւեռեա
ցին : Երձեալ յուդաս որ մատնէլոց
հանդերձ դասուն փարխեցւոց . սնկան
նըման ստորանկէլոցն որք յաւիտեան
չեն կանգնելոց . յուդաս նենգաւ համ
բուրելով առ թ մահսն նըշան տալով .
փոխան սիրոյ զնա մատնելով չար լէ բա
րւոյ վրասրելով : Հայնժամ առ գով թ
սիրոյն պէտքնս ըզճառային անուս մաղ
քոս՝ Ե՛հատ սուսերք զանկան զն աջոյ որ ոչ
լըւաւ ան իւրոյ . իսկ անըն մեր արա

գանձակն յուսկըն մերձեալ բըծըշկա
 պէս . առողջացոյց անձապէս զոր իջտե
 սին կուրացն հանդէս : Աոր հօտի ն
 փոքըն ցըրուէեալ քանզի զհօվիւրն քաջ
 հարեալ . պէտրոս միայն ըզհէա եր
 թեալ ՚ի յաղջկանէ վիճին շարժեալ .
 նըշանակեալ հաւըն խօսէր առ ՚ի պէտ
 րոս արն աշնարկէր . զբանըն յիշէր դառն
 արտասուէր ի գլորմանէն զարձեալ
 կանգնէր : Աոր հէալ վիճին եկեղէ
 ցւոյ զոր պահեցէր ՚ի հոսելոյ . և կանգ
 նեցեր ի գլորելոյ վասըն սըրտիւն արտա
 սուէելոյ . կանգնեալ և զիս արընդ նըմին
 ՚ի գլորմանէ սայթաքողին . տալով աչացս
 յորդ արտասուս և ջուր նըման ծովու
 գլխոյս : Ավ համու զանկանպէլին կա
 պեալ ըզձեան արձակողին . ի յապա
 բանարն տանէին կայխովայ և աննային .
 ծանայն զերեան այն ապանկէր յորմէ
 սրօքէն թեապօղէր . թուք արձակեալ
 պիղծ բերանով յայն որ կուրին ընս

Ծագեաց թքովն :

() Եկի : Լ'էֆորան ըստ Երթեհոփ :

Յայիմաւ սաէ :

Դար կապանաց մարդկան շու ծիչ որ կա
պեցար ընդ կապե լոյն , զիս սրձակեա
յինքնակապէս մե զայ կապից դըժոխաց
նոյն . որ ընդ մեղօք պարտաւ որին կացեր
անմեղդ 'ի յատենին , յորժամ փառօք
դան հայրենին մի դատեսցես զիս ընդ
նոսին : Պատկառանօք հինն ազամայ որ
ձաղեցար վարն նորան , ջրնջեան զամօթ
մե զայ լորբին որով զերեսս իմ ծածկե
ցին , որ ներեցեր չար ծանային ածեալ
ձեռօք քեզ ապտակին . հար ուժգնակի
զդէմըս չարին որպէս և զիս եհար ուժ
դին : Տ' ահրն լուսոյ յառաւօտին 'ի
յուրբաթու հրն յզատկին , կայր աւաջի
դատաւ որին ծանայն նրասէր ի յատե
նին , ի հայրանէ լ պիղատոսի տրն ոչ առ
նէր պատասխանի . զի կանխատաց դիրլն
լըցցի եղէ էս մարդ որ ոչ խօսի :

Ուսմկակաւն զաաք զինւորոյն արկին հան
 դէրձ նախատանսց. ս'յնմ որոյ զգետն
 է լոյս փառաց իբրև զօթոց զինքեամբ
 արկած : ի՞ծուեր իշեալ կատակէին
 զդուռնն եղեգամբ հարկանէին. պըսակ
 ՚իփշոց բոլորէին ըզփուշ մեղացըն բար
 ձողին : յոսկալի ն սերովբէից բառնայր
 ինքեամբ ըզփայտ խաչին . մինչ ՚իտեղի
 գողգոթային յորում եղեալ մարդն
 առաջին . ետուն ըմպել գինի զմըստալ
 և կերանկուր լեղեալ խառնեալ . որով
 զպրոզոյն դառնն ճաշակ փոխեաց մեղ
 քազցր և անործակ : յէրնակաւ նքըն
 զարհուրեալ տեսին ըզորն մերկացեալ .
 և ըզհանդէրձսն բաժանեալ պատմու
 ճանին վիճակ արկեալ . ըզձեռսն և զոտ
 սըն ծակեցին լալ յայտնանպէս դաւթեւն
 ճայնին . ընդ փայտ խաչին բէձեռեցին
 զմատուռսն որ գրեաց ՚իտախտակին :

() ԲԻ : Լ՛է քարան ըոո Ս՛ք Բեոոի :

Իսի նոցա իալեալ շէ 30 :

Հաւանական բանիւ նորին . ի սոյն ժա-
 մուռ արն ի խաչին զի քաւեացէ զմեզս
 նոցին . եւ յորժամ ել անամբն հին եդ
 զաւաղակն ի մէջ դրախտին : Քարելն
 բարբառ ընդ իմ էլի էլն առ հայր դո-
 չէր . զհոգին կամաւ հօր աւանդէր զհո-
 գին մարդկան նոյն ընծայէր . երկիր հե-
 մամբք սասանեցաւ եւ վարագոյնն ընդ
 մէջ հերձաւ . վեմք ի յինքեանց պատա-
 ռեցան եւ գերեզմանք մահու բացան :
 Քարողն ի սքանչելեաց ան մարմնով
 վասն իմ խաչեալ . մերով բնութիւնս
 մեռանի ան անհատովանի . կրկի
 նակրասակ կողին անբերբք եկեղեցի իւր
 հաստատի . ջրովն մաքրի զարկունն ընդէ-
 զորդի ընդ հօր վառանորդ :

() ընկ : Ընդ արարան ըստ (Յօհաննաս .
 Վիտէր եւ յուրա :

Նորի՛ն Լորդ Բժի՛ Սրբաբնո՛ւ Հէրեհի՛ն :

Մըոգօղ ամեն շէրաց ո՛ր զգէ

ցուցե՛ր մեզ լոյս փառաց . ար

կար ըզքե ի զինու՛որաց զքղա՛

մի՛Թ կարմիր նախատանաց . մե՛րկեա յի

նէ՛ն ըզքուրձ մե՛ղաց ըզտըրամուղոյնն

արեամբ ներկած . և ըզգեցո՛ զձեւախա

լինն ըզպատմու՛ւսանն իմ՛ զառաջինն :

Ե՛րկնաւոր Թաթու՛որիդ ՚ի ծու՛նր իջեա՛լ

խաղ առնէ՛ ին . ծածկեալ ըզգլու խրդ

ի՛րուփէ՛ ին և ե՛ղեգամբ հարկանէ՛ ին . և

զիմ՛ անկեալ մինչ ՚ի գե՛տին ՚ի հնազան

դիլ կամաց չարին . մի Թոզուցուս իա

ղալ սովին այլ կանգնեացես զիս վե՛րբս

տինն : Ի՛ամեալ բոլորդ քո մարմին յեա

վըճըռոյ դատաւորին . սաստիկ է առ

զհարու՛ած գանին վասըն գանից նախաս

աեղծին . զի՛ս որ յոտից մինչև ջրգլու իս

ցաւօք նեղի՛մ անհրնարին . առողջացո՛

ղարձեալ կրրկին ուղ՛ շնորհօք աւա՛ղունինն :

Սըրբախա՛յլ պրձ՛նեալ զարդու՛ն զոր

զգէցուցէր ահարօնին . փոխան պըռակ
'ի փշոց եդին մըշակք այգւոյն խարայ
կըին . ըզփուշ մեղաց հանցես յի՛նէն
շոր յիս է հար իմ թըշնամին . և՛ ողջացո
ղխայթո՛ւնձ վիհին զն սպի՛ք մեղացըն
ջընջեացին :

() Ե՛կի : Ի՛նչ քարան ըստ Երեմիայի :
Ի՛բրև այդ է շե :

Սատուն ըմպէ՛լ բեղ ըզլէ՛զին և՛ ըզքա
ցախն 'ի ծարաւին . անբեր կանաւ զն
քաղցրացին ճաշակք պըտոզոյն դա՛նա
գունին . ըզդա՛նու թի՛ թունաւորին
զոր 'իմաստուս հոգւոյս արկին . հէրքե՛ս
'ի բաց հանգէ՛րձ սովին և՛ քաղցրացի
սէր քո՛ 'իամին : Ստեղնեալ ծառոյ մտ
հարե՛րին այն որ բուսաւ 'իմէ՛ջ գրախ
տին . փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին
ի գո՛ղգոթաց հաներ տեղին . զի՛մ ստ 'ի
մե՛ղս անկեալ զոգի և՛ ծանրագոյն բար
ձող բեռին . բարձ 'ի յուսոյդ ըստ սչխա
րին հան ի՛ յերկինս յուխաեալ տեղին :

Ի՛նչո՞ւ ըրաւ թո՛ւ ժամ՝ էրբորդին բեւեռե՛
 ցար՝ ար՛ի խաչին . շու՛ծեր զյանցանս նա՛
 խաստեղճին և կա՛պեցեր ըզ թ՛ընամին .
 զի՛ս ամրացո՞ ընդ հո՛վանեա՛ւ կենդանա՛
 բարձր նըշանին . և՛ ի՛ծագելն յարե՛ւ լից
 շու՛սաւ որեա շու՛սով նորին : Ե՛րանեա՛ւ
 աւանձակին՝ բացեր ըզդո՛ւսն աղին՝ դրախ
 տին . ըսա հաւատոց սը՛րտի՛ նորին կա
 տարեցեր ըզխընդրելին . տո՛ւր և ի՛նձ
 ար՛ ընդ նըմին լրա՛ւ ըզնո՛յն պատասխա
 նին , այսօր ընդիս իցե՛ս յաղին ի հայրե
 նիս քո՛ անաղին :

() Ի՛նչ : Ի՛նչ-որ-բան ըսք Ս՛րիտի :
 Ի՛նչ զաշէ-շաի :

Ե՛ւրբառեւ ըմ՛ զէ լի է՛ լին հիմու՛նք երկ
 ըն՛ տատանե՛ին . և՛ վարագոյր հին՛ զըն
 նին վե՛րսւս ի՛վայր պատասե՛ին . արդ
 ընդ վիմա՛ցն օրք շարժե՛ին շարժեա՛ զան
 շարժ սիրտս ի՛ բանին . ընդ պատասխ
 վորանձուրին զիմ՛ պատասեա՛ ըզգի՛ր
 պարտին : Ե՛րեգանիսն լոյս քօղմորիեան՛

Լաւարանայր միջօրէին . և դէրէ զմանք
 բանային մարմինք սրբոցըն յաւնէին .
 Ընդ խաւարիլ լուսաւորացն մաքրեալ յի
 նէն զգործ խաւարին . քնդ մեռելոցն
 որք յաւնէին հանդէնէն զմեղօք մեռելի
 հոգին : Աոր սիրոյ պատուիրանին գոր
 ծով լըցօղ եղեր բանին . սիզօթելովն
 սա հայր յերկինս թողուլ ըզմեղս որ ՚ի
 խաչին . ինձ որ հոգևորն հաւատացեալ
 երկրպանդեմ քեզ միածին . թող ըզ
 լուծումըն հրամանին մի յիշեսցին մեղքն
 սա աչին : Կարսեցին սանդարմեաք
 ՚ի յաւանդէլն առ հայր զհոգիդ . որ ՚ի
 դրժոխս իջեր ներքին ՚ի բանա մահու և
 խաւարին . հանպեալ զիշխանըն մահա
 ծին հաներ զհոգիան որ ՚ի բանտին . և
 զիս հանցես ան ընդ նոսին բանաէ մե
 ղաց աղջամբղջին :

() Ի Բ Ի : Լ Է Կ արան Ը ար Դ Ե Ի ասոտ :
 Լ Է Ի Բ Ի Է ար Ե Ե Է :

40 Ղբերանցն անսպասկանն որ յետ մահուն
 անմահարար . բըղխեալ ՚ի քէն վը՛տանկ
 կըրկինն ի նորոգումըն կողածնին . բայց
 ըղբերանն իմ յարբուցումըն քո անբանն
 կենարարին . լըւա՛ դարձեալ յանանդա
 նին թէ՛ սչ շնորհօք այլ անտասուօք :
 Յանմահի՛ դ մեռանե՛լոյ զմեռեալ հո՛
 դիս կենդանացն . թանգմամբ ՚ի նոր գե՛
 ղե՛զմանի զթանգեալս ՚իմեղըս՛ վերածեա .
 ի գբի ներքնու մն իջանե՛լով ՚ի գբոյ մե
 ղայց վերաբերեա՛ն . իստուէ՛ր մահու քո
 բնակելով լուսանորեալն զիս հոգեով :
 Սիրտ իմ առ քե՛զ աղաղակի՛ բանդ որ
 լէ՛ հօր ՚ի սկըզբանէ . որ կամաւոր վանըն
 մարդկան կրէցե՛ր մարմնով զայս ամ .
 ինձ լըսե՛լի արան ըզճայն յաբքսոյու
 թեանրդ քո կէջմանն . ընդ ժողովոց անդ
 անդրանկայն օրհնե՛լ ըզքե՛զ միշտ յա՛
 շիտեանն :

() Բի : Ընթարան ըստ () օհանես :
 Լա՛նոյս առեալ փանէին զնա :

Ար կենդանու թիւն՝ շնորհէ եզե ըոյ՝
նոյն կամաւ մեռեալ՝ վասն արարածոց և
պատեալ ՚ի պատանա՝ մարդուր կամաւոյ՝
եջ ՚ի գերեզման՝ փրկիչ գերե ըոյ՝

Կահօն Սէփի Շ աբաբուան լեւաշիան Տն (3):
() րհնօփ, բճ: (սք)

Սրբաւատո՞ւն ամենե՛ցո՞ւն այսօր
խընդրի՛ պարգևս ՚ի պիղատոսէ՛ .
և անկողն ըզլոյս սրպէս զօթոյ
հաւանի պատի՛լ ի յօսեփայ :

Սէնդանատո՞ւն ամենե՛ցո՞ւն այսօր դընի՛
ի նոր գերեզմանի . և գանձն անմահս
թեւն կընքի՛ մատանեան՝ քահանայիցն :

Սրա՛րածոց փրկուածի՛ քս այսօր եղան՛
ի նորախոր վի՛մի . զոր օրհնէ՛ն զօրք երկ
նից երգով պահպանի՛ ի զինուորաց :

Սէնդանի՛ն յաւիտենից քրիստոս այսօր
խընդրի՛ որպէս մեռեալ ՚ի պիղատոսէ՛ .
և մերկուածեան ծածկոյթն աղամայ
յանձն սուսու պատի՛լ ի յօսեփայ :

Սնմահուածեանց տը՛օղ քս այսօր ի
հող մահու խոնարհեցան . և բնակեալն
ի ընյս անմատոյց թաղեցան մարմնով
ի սիրտ երկրի : Սրե՛գանին արդարու թե՛
քս այսօր եղան՛ ՚ի գբի ստուերականի .

Լ' փառանցրն հօր Գառնաթ ծածկեցաւ
վիճով ի մէջ երկրի :

Ինչ սաւծին մարմնով քս այսօր դընի ՚ի
կոյս գերեզմանի . Լ' լուծիչն երկանց գը
Ժոխոց մատանեաւ կը: քի քահանայիցն
՚ի թուէն բնուք արարիչն ամենեցուն
այսօր նրն շէ ՚ի մէջ մահացելոց . որ պա
հէն զիէլ անքուն պահպանի ի զինու
րացն : Յընծու թիւն արարածոց քս
այսօր արտասուէի ույ մեռեալ ՚ի տըրա
մաղդեցիցն . Լ' բուրու մն անմահու թե
խրնկի ի զդաստիցն իւղաբերից :

գ
ճ
Տ

() քեզ օրհնեմք թագաւ որ յաւիտե
նից անմահ . սատրչա՞ծ հարցին մերաց :

() որ ոչ բնու թիւնք արարածոց զանձ
տանիւր . մահուա՞մք ասհմանեալ դը
նի ՚ի նոր գերեզմանի . նա՞ք զքս ընդու
նելով մածրդ . գնվեմք ըդ քեզ արհար :

Որ անփափ գրով հաստատեալ քար
տէ՞զ . կընքի՞ մատանեալ անկորուստ

պահելով ըզմե՞զ հաւատով երրորդու
 թեւծնդ . գնլե՛մք ըզքեզ ան՝ հարցըն
 զան՝ օրհնե՛ք մ՝ մի՞ցէք և բարձրարա
 թէ՛ք զնա՛ յաւիտեան : () ըհնե՛մ մ՝ մ
 ցէք . Օք՛ս թագաւորն յիմանալի
 զօրացն անհի՛ւ պատուեալ . ե՛մ և բարձր :
 () ըհնե՛մ մ՝ մ սցէ՛ք . () անյաղթե՛լի
 զթագաւորն որ պահի՛ ՚ի զինուորաց
 գանձն անմահուե՛ք . ե՛մ և բարձր :
 Սբ բաշխօղդ ես բարուե՛ց և պարգև
 ատու արարածոց քոց . այսօր հաճեցար
 խրնդրիլ ի պարգև իմասի՛ն ՚ի պիղատոհ՛ն
 զի և մեզ շնորհեցես զպարգևս ողորմու
 թեան քո : Սբ զանձա՛ռ ըզլոյս փառաց
 ի բրե՛ զօթոց ըզքե՛ւ արկար . այսօր ան
 ձա՛ռ խոնարհու թե՛ պատեցար ի յովսե
 փայ ՚ի գերեզմանի՛ տըքնեալ . զի ըզ
 հընու թի՛ւն մեզայ՛ց մերոց նորսգեցես
 ի կեանս անմահ : Սբ յե՛ն թեանդ ես
 ընդ հօր անպարագրե՛լի բանդ . այսօր
 մատանեալ քահանայիցըն պա՛րագրի՛լ

7

11

ի

Յ՝ յանձն առե՛ր անկողնոստե՛լն գանձ ,
զի՛նք ըզմե՛զ փր՛կեացես ի՛ յանցանաց մե
զայց մերոց ։

տ

Յ՝ Իսկ Ժ՛ փ ճիշմարիտ և արդար հայցե՛լ
ի պիղատոսէ զհասարակաց ըզպարզ և ւ
տուն . որ տըւա՛ն ըմե՛կ զ գանձ անկո՛
ղնոստե՛լն ։ Պատեա՛ծ է սո՛ւրբ կրտաւօք
զմարմինն արո՛ւնական զարկօղն ըզլոյս
ն՛ի զօթոց . որ ըզգեցոյց ըմե՛կ զդեհս
անկողնոստե՛լն ։ Ե՛րբ Ժ՛ փ նորմարի՛ն
վիմի՛ և մատանեա՛ն կրնքեցա՛ն որ զնա
խնաստե՛ղծն կենդանացոյց . և զմարդ
կան կանաչնրս մահո՛ւ ելոյ՛ծ ։

դի

ստ

մի

Յ՝ Իսկ Ժ՛ փ քե՛զ հա՛նձատայցեսի՛լ . պիղատ
տոսի՛ն անկողնոստե՛լն . շնորհե՛լ զարո՛ւնեա՛ն զ
մարմինն ։ Յ՛ անսպական զաստու՛նձմ
ցեալ մարմինդ . պատեա՛լ սբ կրտաւօք .
և ե՛րբ ի գերե՛զմանի՛ն ։ Ո՛ր արարի՛ չդ . ե՛ս
արարա՛ծոց . հանգուցեա՛լք ի՛ քե՛րօբէս .
վիմո՛վ կրնքեցա՛ր յերկրի՛ն ։

Դ՛ւր- Գոռէ-յս : Յիեույն : աճ : (խթ)

Յ՛րէւն քրի՛ստոնա ՚իմե՛ւե՛^մ լոց ա՛լէ՛^մ լո՛ւմ լիա : Ե՛կայ.ք ժո՛ղովոն լուրդ.ք . երդէցէ՛^մ ք տն՛ն ալէ՛^մ : Յարուցեւոյն ՚իմե՛ւե՛ լոց ալէ՛^մ լո՛ւմ լիա . որ զանխարհրս լուսաւո՞րեաց ալէ՛^մ ի լո՛ւմ լիա :

Ս՛որացուցէ՛ք զօրհնութիւն յարուցեւոյն ՚իմե՛ւե՛ լոց : Ար նորոգեացն ըզտիւն շէրս նոր օրհնութիւնս երգեսցո՛ւք . յարուցեւոյն ՚իմե՛ : Ե՛կայ.ք նոր ժողովուրդ.ք նոր օրհնութիւնս երգեսցո՛ւք յարուցեւոյն :

Ս՛ամաւ յանձնաւո՛ւ ը ըղջարչարանքս խախ՛ւցիւ Է համբերե՛րե՞ցե՞ր . ալէ՛^մ լո՛ւմ լիա :

ԹՎԱՆՂԵՅԱՐ ԽՍԻՐԱՍ ԵՐԿՐԻՆ ԵՂԵՔՕՐԵՍՆՅ . ԿՆԻՆ
 ԼԻՆ ԼԻԱՍ . Ե՛ ԵՂԵՐԵՍՐ ԿՆԻՆՅՅԱՍ . ԿՆԻՆՅՅ :
 ԵՂԵՐԵՍՐ ԼԻՆՅՅ ԽԻՄԵՆԵ՛ ԼՅՅ ԵՐԿՐԵՍՐԱՍ
 ԳԵՍՅՈՒԼՔ . ԿՆԻՆՅՅ ԼԻԱՍ . ԻՐ ՎԻՐՐԿԵՍՅՅՅ
 ԸՂԻՒԻՆՅՅ ՂԵՐԱՍ . ԿՆԻՆՅՅ ԼՈՒՄ ԼԻԱՍ :

ՃԶ

ՏՈՒՄՔ ՕՐՏՆՈՒԼԻ ԿՆԻՆ ՍՅՅ ԵՂԵՐԵՍՐ ԼՅՅՅ ԽԻ
 ԿՆԵՆԵՒՅՅ : Ե՛ ԿՆԻՆՅՅ ԸՂԻՒԻՆՅՅ ԳԵՐԵՍՅՅ ԿՆԻՆ
 ՏՈՒՄՔՅՅ ԽԻՐՈՒՎ . ԵՂՏՐՂՕՐԸՅՅ ԿԱՍԵՍՅՅ .
 ԿՆԻՆՅՅ : ՏՏՐ ՏՐՂՕՐ ՂՕՐՈՒԹՔ ԽԻՐՈՒՎ .
 ԿՆԻՆ ԿԱՐՕՂ ԽԿԱՍՈՒԵՐԱՂՈՒՆԻ . ԿՆԻՆՅՅ :

ՃԶ

ԵՂԵՐԵՍՐ ԼՅՅՅ ԽԻՄԵՆԵ՛ ԼՅՅ ԽԻՐՈՒՎ ՍՅՅ . ԵՒ
 ԳԵՍՅՈՒԼՔ ԸՆԴ ՏՐԵՇՄԱՆԿԱ ՕՐՏՆՈՒԹՔԻՆՅՅ
 ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ : ՓՐԻՆԿՈՂՆՅՅ ԿՆԻՆ
 ԸՂԵՐԱՅՅ ԿԵՆԱՐԱՐ ԵՂԵՐԵՍՐ ԿՆԻՆՅՅ . ԵՒ
 ԳԵՍՅՈՒԼՔ ԸՆԴ ՏՐԵՇՄԱՆԿԱ : ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ
 ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ
 ԿՆԻՆՅՅ :

ՃԶ

ԵՂԵՐԵՍՐ ԽԻՄԵՆԵ՛ ԼՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ
 ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ
 ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ ԿՆԻՆՅՅ
 ԿՆԻՆՅՅ :

նոր օրհնութիւն քեզ երգեսցուք .
 ալիլուիա : Ար մահուամբդ ըսմահ
 լուծե՛ր զանմահութի՛ մեզ շնորհեցե՛ր
 կենդանարար քո յարութեամբդ . ընդ
 երկնայի՛ն ցուարթն՛ւնս նոր օրհնու :
 Ար է՛ յերկնի՛ն Տամբարձար ե՛ ընդ աջ
 մէ՛ջօր նըստար յա՛թու փառաց բանդ
 աստը՛ւած . ընդ երկնայի՛ն :

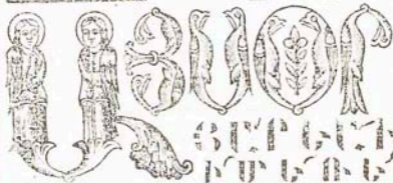

| ուսաստիճան հրաշիւք՝ Վն յարեցեալ •
 ՚ի գերեզմանէն՝ մինչ էր կրնքե ցեալ •
 զոր հրեշտակն ահեղ՝ առ վիմին նստեալ •
 խրնկարեր կանանցն՝ աւետարա նեալ :

Կան
 Կենսաբեր Յու
 բանք ՏՅ Արոյ
 Յոյ Վ. Գ.

յոց վե՛սայն անմահ և Էրկնաւոր . բե՛զ
 աւեախի բ խընդուն թեա՛ն հարսն իյե՛րկ

150
 151
 152

բնէ կէկէ զնցի . օրհնեալ ՚ի ձայն զընծուէ
 զանաբնա՛ն ծ քո սիօն : Մ յօր անձառ
 լոյսն ՚ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկո՛ւ
 նքս քո . լուսաւորեալ երո՛ւսանդէ՛մ .
 քանզի յարեալ լոյս քո քրիստոս . օրհ
 նեալ ՚ի ձայն : Մ յօր խաւարն անգի
 տու թէ՛ հալածեցաւ երբեանկ լուսնի .
 ե՛քեզ ծագեալց լոյս գիտութեա՛ն .
 յարուցեալն ՚ի մեռելոց քրիստոս . օրհ :
 Մ յօր զանոյնկ մեր զենամբ քրիստո՛ս
 սի . արասցն՛ լք տօն զընծութեամբ ,
 նորոգեալք ՚ի հնութեանէ՛ մեղաց անե՛
 լով . քրիստոս յարեալ ՚ի մեռելոց :
 Մ յօր հրէշտանիքն լուսաւորցլ ՚ի յերկ
 նոց ՚ի շեան . զարհուրեցո՛ յց լ՛զպահա
 պանսն . ե՛ սուրբ հանանցրն քարոզէր
 անելով . քրիստոս յարեալ ՚ի մեռելոց :
 Մ յօր նոր խաբայէ՛լ կոչեցեալք ՚ի քրիս
 տոս . ազատեալք արեամբ գառխնն
 անտուծոյ . պարեպո՛ւք ընդ երկնայնոցն
 ասելով . քս յարեալ է՛ :

դի
հ

1^ա յօժր մեծ անե՛տիք աղանձոյ նախա՛
ստեղծի՛ն տը՛ւաւ . արի ո՛ր նը՛նջէս
լուսանա՛ւ եղև քե՛ղ յարուցեա՛լըն
քրի՛ստոս . աստը՛ւա՛ծ հանրըն մե՛րոց :

2^ա յօժր ճայն անե՛տեաց յեւայի՛ դոչե՛ն
ը՛ստընս դը՛ստե բքն իւղա՛բէրք տե՛սաք
յարուցեա՛լ ըղյարու իրն . քո՛ ըղ ի՛ս . ան :

3^ա յօժր հրեշտակ .ք յե՛րկնից ի՛ջեա՛լ տան
ղաւե՛տիս մարդկան . յարեաւ խանճե՛
լեանն ե՛ յարո՛ց ըղձե՛ղ ի՛նքեան . ան :

դ

4^ա զտո՛ր օրհնեցէ՛ք ե՛ բարձր անարե՛ք ըղ
նա՛ յաւիտեան : 5^ա յօժր տէրըն մե՛ր
յարեա՛ւ եկայ .ք պարեպո՛ւք ընդ հրեշ
տանս . յաղծտեան ե՛րգով օրհնեցէ՛ք :

6^ա յօժր սիւն լուսո՛յ ծանգեաց սուրբ
եկեղէցւոյ . յարուցեա՛լն իմեաւելոց :
քրի՛ստոս օրհնեցէ՛ք :

մ

7^ա Ծանձի՛ն սաճա՛ր լուսոյ . ո՛ր մարմնով
պարագի՛րեալ անճառաբար ճընար ըղ
բանն սատը՛ւա՛ծ . զքե՛ղ բարեբանեա՛լ
մեծացո՛ւցանե՛իք : 8^ա Լրակալէ՛ր ե բե՛րկ

րեա մա՛ւ յը ե՛ւ կոյս . քանզի ծընեա՛լն ի
 կուսե՛ղ այսօր վե՛րըստի՛ն յարուք ծընաւ
 ՚ի կոյս գե՛րե՛ղմանե՛ն . շքե՛ղ : Զընծա՛ւ
 զուարճանցի՛ր հարսն ի՛ յերկրե՛ն ե՛րկնի՛ց .
 քանզի այսօ՛ր երկնայնոցն իջեա՛լ տային
 քե՛ղ զաւետիս յարուե՛ միածնի՛ որդւոց
 քո՛ . շքե՛ղ բարե՛ :

11

11 յօ՛ր ըզպատե՛ք չարչրանացն ելից իս
 ըայիլի՛ մոխեցի՛ր . ի վրդի՛ն թի՛ հողւոց
 զատի՛ր կ սո՛ւրբ յարո՛ւք քո՛ քրիստոս :
 12 յօ՛ր ը՛ղ արեանցն օրինակի՛ն անբան
 գանձանցրն զենմանց . պարգևեցե՛ր մեզ
 գանն աստուծո՛ւյ . զարիւնը՛ղ քո՛ վի՛ր
 կական : 13 յօ՛ր ընդ անդրանկացն աղա
 տու թեան՝ աղատեցե՛ր ըզգերեալսն .
 պրտուղ կենաց նընջեցե՛ր լո՛ց և՛ անդ
 բանի՛կ մե՛ռե՛լոց :

12

12 յօ՛ր հրե՛շտակ ք ի բարձո՛ւնս ուրա
 խանա՛ն ընդ մարդկան . որք իջեա՛լ ի
 յերկնից տան զաւետիս աշխարհի . զի՛ն
 ծայե՛ք այսօ՛ր ք՛ս յարեա՛ւ ի մե՛ռե՛լոց :

11 յսօր զոչարթունն ի վիմին խրնկաբե
 թիցնք կանանցն, փոզէր ճայնիւ զընծու
 թք պատմել աշակերտացն ասելով. զըն
 ծացէք սյսօր քս յա: Այսօր վիմին
 հաւատոյ և յօհաննու սիրելոյ. ընդ
 հակառակս ընթացեալ ի գերեզմանն յա
 բուցելոյն. զոր տեսեալ պատմելին քս
 յարեալ: Այսօր և մեք զոչարճացեալք
 պայծառացո՞ւք տօնիւս. ընդ հաշտու
 թեանն սոյ միմեանց արկցո՞ւք գիրկըս
 սիրով. և միարան գոչեացո՞ւք քս յա:

Տա

12 Եկիր ի վրոկու թիւն տիեզե
 լաց թագաւոր յաւիտենից
 բրիտոս. զքեզ փառաւորեմք
 անձ հարցըն մերոց: Հանձն առեր ըզ
 չարչարանըս կամաւորապէս. և ըզմահ
 ճաշակեցեր վասըն մեր. զքեզ փառաւ:
 13 Երբեցար վիմով ի գերեզմանի. և լու
 ծեր ըզկիւիք մահու յանցանաց. զքեզ:
 14 Ղտէր օրհնեցէք բարձրաբարէք ըզ

տա

հ

դ

նա

նա՛յ յա՛նի տե՛ան : () յա՛րուցե՛ալն ի՛ մե-
 րե՛լոց ք՛ս ան՛ւած . որ ըզ՛մա՛հ խա՛վա՛
 նե՛աց յա՛րու թ՛քն ի՛ւրո՞վ , բա՛րձր ա՛րա :
 () սքա՛նչե՛լի յա՛րու թ՛իւնն քրի՛ստոսի՛
 ան՛յ . ան՛ն նա՛յն թ՛ոշո՞վն րդք բա՛րեբա
 նե՛լն՞վ , բա՛րձր :

մ () անճառ վառաց խոնար : Ն՛ւ՛ ճնար ՚ի
 սուրբ : Ն՛յսօր գեկեանդ : Քրե՛սն 68 :

ո Վանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնացսր ի
 հուսէն . խաչեցար հառաւ հօր վասն
 մեր ըզմե՛ղս ըսպանէր . սուրբ ան՛րծ՝ ո՞ղոր
 մե՛ս մե՛զ : Ա՛ր յարարածոցե՛ս անբո՞վան
 դակե՛լի . ի խաչափայտին բե՛ւեռե՛լն ըվ
 ըզմա՛հ հոխեցեր . սուրբ ան՛րծ՝ ո՞ղոր :

Ա՛ր ՚ի նախնո՛ւ մրն զանկե՛սիլն ՚ի ճառայ՛ւ
 թիւն մահո՛ւ . պատուանկան մարմնով և
 անբան՛բրդ քո՛ անդատեցեր . սուրբ :

տ Ա՛նդ ընսանալ միաշաբա՛թին կանխե
 ցին կանայքն ի գերեզմանն . ի խրնկե՛լ
 զանանդակո՛ն մարմինն : Ն՛ւ՛ զտին ըզ
 վե՛մրն բարձե՛սլ ՚ի դրանց գերեզմանին .

Եւ լըճեալ բարբառ ի հրեշտակէն Եթէ
յարեալ քրիստոս և խանիանեաց ըզմահ :
Եւ չհանդիպեալ քո ար առաքելոցն և
արճեալ ողջոյն հենդանարար . առաքե-
լքեր զնոսա ի վրդկուծիւն արեւելեաց :

Եւ Երեմիայի թախտի . Հանգոսեան
ասա իւր սարօն :

Երհնեալ ես դու քս ո՞ր յարեալդ ի :
Սորուցելոյն ի մեռելոց : Եւ արողին
էրկնի : Եւ բաղրողին տիւն : 72 :

Սոյժառանցիք եկեղեցի հեթանոսաց .
յարուծեալք քրիստոսի ո՞ր յարեալն
այսօր ի մեռելոց . պըսակեաց զքեզ
խաչիւն իւրով արծ հարցըն մերոց :

Եւ յօր ողբաց յինքեան ըզկործանումն
իւր մահ . քանզի ո՞ր յադա՛մ մեռելքն
է ին , հենդանացան յարուք քրիստոսի
այ հար : Եւ յօր ցընճան մանկուք առա-
գաստի . քանզի քրիստոս յարուցեալ
փարատեաց զսո՛ւգ և զորքումուծիւն .
և ընսալ որեաց զաշխարհս արծ հար :

Տ
Տ
Տ

Եւ յաբանն զք փայտին ճաշակեցաք ըզ
մահ . ի սկ ի փայտէ ն կենաց նորոգե
ցաք ամենեքեան . փանով աք :

Սրհնեալ էս ար արծ ճախ րցըն մե
րոց : Ար բարձրացար ի խաչն վս ազդի
մարդկան . առաքեալ զքո զո՞ղորմութիւ
ի պաշտօնեացս և յերկրպարտուս . արծ
ճախ րցըն : Ար զամենայն յանձն ա
ռեր վսօրն մեր բարեբան . խընայեալ յա
բարածըս քո յարմութիւ քո . արծ :

Սր զարծ օրհնեցէք բարձրարարէք ըզնա
յաւ ի ստեան : Ար յանապական անթոռ
նքսաի բարեբանեալն ի հրեշտակաց .
կանաւ որ շարժարանաց համբեր մահո՞ւ
խաչի մարմնացեալ բանն . անգանդար
օրհնեցէք և գովեցէիք բարձրարարէք :

Սր ի իջեալ ի գերեզման անապական
մարմնով . զի նորոգեցէ ըզհրեշտակ
մեռելո՞ւթե՞ մերոց յարմութիւն իւրով .
անգանդար օրհնեցէք և գովեցէիք :

Եւ յաբանն : Ար յաբանն : Ար յաբանն : 73 :

5

7

5

n

Դ՛նձառեւելոյ հօր էանկից . ի խաչ ելեր
 կանաւ հօր սղորմեա : Դ՛նձահոլթեց
 տըւօղ քրիստոս . ի գերեզման իջեր սղ
 մարդ . սղոր : Ե՛ւ յերրորդ աւուր յա
 ղեար . յոյս յարուէ՛ցնուցար մեզ սղոր :

m

Դ՛նդ կանայսն իւղաբերսն առ քեզ
 առաւօտեմըք կենդանիդ յաւիտենից
 ք՛ս ընկալ և ըղմերս , փոխանակ իւրենկո
 ցրն զօրհնաբանուիս : Փոխանակ սբ
 աւետաւօր զըւարթնոյն զըթնութի՛ք
 մեզ հանդիպեցի յուսով գիտութեան .
 մըխիթարել ըզհոգիս և յուսաւորել :
 Դ՛նդ նոսին աւետարանութե՛ք քարո
 ղե՛ք սղորք , ըզքո՛ծ փո՛ միայն զքս
 քանչե՛ք լիսդ . որ յարեարդ իմեռելոյ
 ամենազօր թա՛գաւօր անամհ :

s

Դ՛նդ երիս մանկունան օրհնաբանան .
 բարե՛ բանեմք ըզքեզ ք՛ս արա՛ծ
 հարցրն մերոց : Ար իջեր ի յերկնից խո
 նարհոլթեամբ . և խաչի՛ համբերեալ
 փրկկեցեր ըզմեզ . ասարեա՛ծ հարցրն :

Թաւղեցար ի նոր ի գերեզմանի . և յա
րուցեալ նորոգեցէր ըզտիեղերս . աս :

Գ

Ղար օրհնեցէք բարձրաբարէք ըզնա
յաւիտեան : Օ Թագաւորն անմահ և
զարեանձրն յաւիտեի նից . անմեայն
ժողովո՞ւղուբդք բարեբանելով բարձրս :

Սր մահուամբն ըզմահ խափանեաց .
և յարութեա մբն իւրով զյարութի
մեզ պարգևեաց . բարձր :

Ծ

Ը ըզհրեշտակին : Սր ըզհո՞ւրն անձ :

Ծ

Սր զանշոշափելին : 73 :

Ն

Սր խոնարհեցար ի յերկնից և իջեր ի
յերկիր մեամին որդի և բանդ անձ .
նզորմեա՞ն բանաւոր հօտի : Սր կանգ
նեցեր ըզխաջ քո ի մէջ երկրի . և ելեալ
բարձրացար վճռիեցեր ըզտիեղերս . ողո
րմեա՞ն : Թաւղեցար ի նոր ի գերեզման
նի . և յարուցեալ յերրորդ աւուր ի
յերկիրն ըս համբարձար . ողորր :

Սր անձա՞ռ է ութի հօրդ էս փառա
կից . չարչարիլ մարմնով յանձն առեր

Ս

վասըն մէր . մը շարն ջենաւ որ օրհնուք ՚ի
 հրէշտակաց օրհնեալ է՛ս տը : Սրէակդ
 էս ընդ հօր և մբ հողւոյն . խաչեցար և
 թանդեցար կամաւ հօր վասըն մէր . մը շ :
 Սր միւսանգամ գալոց ես հոյրէնի վա
 աօք . շնորհելով անտպէս յարու թի
 տիեզերաց . յանենայն արարածոց յաւ
 իտենից օրհնեալ :

5

յոյդ որ ՚ի հրեղէն անթու բարձրա
 ցեալ հանդիս . երեք սրբեանն ձայ
 նիւն ՚ի գասուց հողեղինաց օրհնաբանիս
 անրա՞ծ հանդըն մերոց : Քրիստոսեանից
 եղեր հողեղէն բընու թերս . մարգասի
 րապէս գը թացար կուսական ծնըն
 դեամբդ անդատեցեր ըզմեզ անրա՞ծ :
 Քանդի միոյն յանցանօք անկենքեան
 մեռաօք . այլ ՚ի խաչիլըն քո քս անկե
 քեան նորոգեցար ՚ի փառս . անրա՞ծ :

6

շտը օրհնեցէք և բա՛ր ըծրանարէք
 ըղնա յաւ ի տէն : Սր բաղմեալ հանդի
 յանարուէստ ՚ի յանթու , ըզմա՛հ խաչի

ի յանձն է առ վն անդդի մարդկան . օրհ :
՝ Է ի կողմն հոս արեանն անդէրէն նորո
գեցանն արարածք և անմահացան . օրհ :

Չ. քեզ երևեալ զուռն : Վ՝ Չ. քեզ որ
ի մօրէ : Վ՝ Չ. քեզ որ ի հօրէ : 74 :

Ը

Սըրսկի զբըն բանդ անբաժանելի ծը
նունդ հօր . որ վասըն մեր մարմնացար
ի կուսէն . ըզմահ խանջի ի յանձն առեր
և թանգեցար յերկրի : Վ՝ յսօր զանմահ
և զանապական մարմինըն ան , կանայքն
ուղ մեռեալ խրնկէլ խրնդրէին . այլ
հրեշտակին ձայնեալ ասէր . զի խրնդ
րէք ըզկէնդանին ընդ մեռեալս :

Ո

Սա ըզթըշնամին կանչեաց և զործ ի սա
աներեաց . յարնուցեալ ի մեռելոց քրիս
տոս անըծ . սարգէնէ անդդի մարդկան
զմեծ զոզորմու թիւն :

Սահալի տեսիլ հրեշտակին ի վստա
ւոր քո գէրեզմանին ըզսահապանսըն
զարհուրեցոյց : Վ՝ մանալին մարմնական
ձայնիւ բարբառէր առ սուրբ կանայսն .

Ս

փանրատեցոյց զսուգ և զտըրամու թիւ :
Սիկ կանայք ըզգաստք անասէրք . զս
մենեցուն զյոյսն և զյարու թիւն լինդ
մեռեալն զի խրնդրէք :

տ

Պայլակնաձև հրեշտակն իջեալ յերկ
նից զարհուրեցոյց ըզպահապանսն . և
զն բ զկանայսն խրնդու թեամբ լըցոյց :
Թասէր կանայք ցրնձայէք այսօր յա
րեալ քս իմեռելոց . և լոյս մեծ անխար
հի՞ ծայգեաց : Կէտիս լըճեալ 'իւր'
հրեշտակէն . ընթանային առ անշակերտ
սրն . պատմելով նց զյարու ի լինան :

ճշ

() Թատաւորն փառաց քրիստոս սր
վարն մեր մարմնացալ ի սըրբոյ կուսէն
և խաչի համբերելով . միաբանու թեամբ
երգով բարեբանեցո՞ւք : Ար ըզթա
ղու մն երեքօրեայ յանձն կան յարու
ցեալ 'ի մեռելոց ի շխանուք' . միաբա :
Վարողայէս ըզգրուներս զըթասոյց խոր
տանկեաց . եկեղեցոյ իւրու մ զքեցոյց
զմեծ վայելչու թիւն . միաբա :

Կա՛նոն Վշխարհունն Յօհաննու Արքայի :
Ա՛խայաւիտեանն բանին պատմո՞ղ
անտըբէ պար յա՛շխարհի սուրբ
յովհաննէս մըկըբտի չանդան
չեան զանտըբէն Տ հարցըն մերոց :
Ա՛ր ըզհրէշտակացն անտէսանէ լին յար
դանտի կուսին տէսեալ քու եւ երկրորդ
գեալ . աղաչեա՛ : Ա՛րք հաւանտով ըզ
յիշատակըս քո տունեմք . եւ անդադար
ձայնիւ ըզքեզ ունիմք բարեխօս . աղա՛ :
Բ՛զտը Վովեցէք ըզտը բրիստո՞ս միշտ
եւ յաւիտեանն : () Ա՛նձին ՚ի ճնուանդըս
կանանց զկարանաւտին եւ զմըկրտաչին յօ
հաննու . զանտըբէնու եւն ըզհանդէս տօ
նելով այսօր ի ձայն հրնշման . գովեցէք :
Խայտացելոյն յորովայնի հոգևով ՚ի
ճերնդեաներն քի . որ ՚ի մըկըկուի՛ աշխար
հի յայտնեցաւ անձ բանն . գովեցէք :
Զանապատի բարբառոյ ձայնի եւ զմը
կրտաչին յօհաննու . զյաղթանանկ մար
տի ըզգրլսատմանըն կատարեմք այսօր
ըզյիշատակ . գովե՛ : 337 ԽԲ ԱԸ

աճ
5

Գ
ՏԲ

Բ

11

111

Ո՛ր ըզբաննն ն՛ծ : Ո՛ր էկնց ը՛ւսոյն :
Լ՛նարատ տանձար տընօ : 74 :

Լ՛արատէտ արքայնութե երկնից սուրբ
յօհաննէս մըկըրախիչ . որ եղև աշխարհի
քարոզ Վրըկութե յաճիտէնից . աղօ
թիւք սորա տը ը՛ւր մեզ և ողորմեա :

Ո՛ր առաւել քան ըզմարգարէս մե՛ծ ՚ի
ծնողնդըս կանանց . որ ըզքե՛ղ մե՛զ
յայտնեաց ն՛ծ և մարդ յերկրի երևեալ .
աղօթիւք : Չայն բարբառոյ յանապատի
և կատարիչ խորհրդոյ . գըլխատեալ
այսօր ՚ի հերովդիայ . վերափոխեցա՛ւ
՚ի դասս անմարմնոցն . աղօ :

Ո՛ր քինաքաղաքայի՛ն յովհաննէս մե՛ծ ՚ի
ծնողնդըս կանանց . քարոզէ՛ր յանապա
տի ազդարարող բարբառնիւ . ըզծա
դողմէն ըւսոյ արեգակսնն արդարու
թեանն : Ո՛ր շմարիտ մարգարե և ձեռ
նադրող որդւոյն նյ յառաջընթաց կա
րապէտ և պատմող ն՛ծայի՛ն օրինացն .
հորդէ՛ր զճանապարհ թագաւորին յա

Ընթացեալ զիս : Եւ յանօրէն գինարբուսն մո
լեզնեալ հերովդ իանդայ : Ի պարգև ի
մասին խրնդրէր ըզգլու ի մարգարէին .
չիջուցանէլ զարուսեակն և զանաղօտ
լնայտերն :

Եւ յանօրէն ի իրիկիս : (Ի 4, 74 : (Ծ 7)

Սրողեալ կըզգիք ան անձ եկեղե
ցիք հեթանոսաց . Ի գլխաց
լեբանց գոչմամբ ձայնի տուք
ըզվանս անց . և պատմեցէք զքանջութի
յարուցելոյն ի մեռելոց : Եւ ընկնաւ որ
փեսային հարսնացեալ եկեղեցի անց . զար
դարեաց ի ներքոյ ի հանդերձրս յսկե
հունքն պրսակեալ . քանզի ահա՛ գայ
անքէզ քրիստոս վառաց թագաւորն :
Թախացեալ սրգիք սիօնի ի թագաւորն
քս . տօնեցէք ցլնծութի զնաւակա
տիս հոգւոց մերոց . նորոգեալք ի հնու
թենէ և ընդ հրէշտակս օրհնեցուք
զքս վառաց թագաւորն :

Սքանչև լի է խորհուրդ տնօրէնու թէ՛

քո քրիստոս . որ իջէր ի հօրէ ի սէր հար
 սին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցէր . որով
 փառաբանին քս անմահ թագաւոր :
 Եւրեւցար յարուցեալ եկեղեցւոյ քո
 հիւնանցն . յորմէ թօմաս հրաժարէր ոչ
 հաւատալ զքեզ տեսողացն . որում
 ցուցէր այսօր փափաքողին զվերջս
 մարմնոյդ : Սարսէլով թօմայի շօշափէր
 զխոյրուած տիգլին և զբէտուացն . և
 գոչէլով վերաձայնէր արեւմտ դաւանե
 լով ըզյարուցեալդ . որով առաք զերս
 նին որք ոչ տեսեալ հաւատացաք :

ալ
 5

Որ խոնարհեցար յանձառ փառաց փե
 սայդ անմահ և երկնաւոր . ի սէր հար
 սին քո եկեղեցւոյ զոր մաքրեցէր յաւա
 զանին վերբատին ճնրնդեամբն . որհ
 նեմք ըզքեզ արեւմտ հարցրն մերոց :
 Որ կենդանարար նոր յարո՛ւթիւրդ քո
 նորոգեցէր զհնայեալքս մեզօք . որով
 ցընծայ այսօր եկեղեցի չնորոգումլն
 բնութեան մերոյ . որհնեմք ըզքեզ :

Լ'յսօր մանկուհիք առանգաստի պայծա
ռացեալք վայելչուք. տօնէն ընդ շօրըս
հրէշտանաց զնաւակաստիս փրկուե
մերոյ . օրհնեմք : Եւ զարծր օրհնեցեք և
բարձր արարէիք ըզնա՛յս յաւիտեան :
Եւ որոգեցարուք նորոգութեալք կենացս
այսօր յարուածեամբ ըն քրիստոսի նոր
Ժողովուրդք . և բարձր : Եւ իտայեւ
կոչեցեալք իքս նոր օրհնութիս վեր
առաքեացուք . նորոգողին տիեզերաց
յարուցելոյն ի մեռելոց . և բարձր :

Գ

Եւ որ խորանիդ արեգականն արդարու
ծեան նոր օրհնութիս տացուք . և ան
դադար բարեբանեացուք : Եւ որ տա
ճարիդ անձառ ըուսոյն որ ի հօրէ՛ նոր
երգս երգեացուք . և անդադար բարե :
() նոր խառնարանիդ հրաշայլն նոր
խառնումն բանին և մարմնոյն . հոգեւոր
էրգով բարեբանեացուք :

Դ

Ո՛ր վերջստին նորոգեցեր ըզմեզ ի
հնութե՛ հի՛նն ազամայ . և զըսիլիզբնա՛

Ե

տպին գեղեցկո՛ւ թի՛րն նըկարեցեր նո՛
 րաստե՛ղծեալ յողիս հրա՛շտփա՛ւապէ՛ս .
 աղաչե՛ք ըշքե՛ղ քրի՛ստոս սո՛ղո՛րմեա՛ :
 Ար զբարձրսօ՛րն նաւա՛կատեաց խո՛ր
 հուրդ հանդերձե՛լոցն ա՛յսօր ծա՛նո՛ւցեր ,
 կենդանա՛րար և սքանչե՛լի քո՛ յարուք զ
 ի՛մե՛ռե՛լոց . աղա : Ա՛նդ քե՛ղ յարուցե՛ր
 յուսով յանձա՛հուի՛ զմա՛հացու բնու՛
 թիս՛ . որով նըստա՛ր թա՛յմէ՛ հօր գլու՛խդ
 եկե՛ղեցե՛նց հրաւի՛րելով զանդամլա քո՛
 ՚ի նո՛յն մի՛ռե՛ թիւն . աղա :

111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Եւ յսօր մանկունք հաւատոյ կատարե
լով զնաւանկատիս վերինն երուսայիմի .
նորոգեցէք ըզպատմունքսն հսգւոյ
ձերոց եւ ընդ որդւոյ լուսոյնոր սիօնի .
բարեբանեցէք զքս թագաւորն . ասէ :

Ը եկիր ՚ի փրկիւն թիւն վասն
անգի մարդկան . ըզքեզ անդա
դար բարեբանեմք արծ . հարցրն
մերոց : Յանձնառեր ըզհարչարանս ե
խաչի համբերեցեր . ըզքեզ անդադար :
Սընքեցսր վիմով յարուցիչդ մեռե
լոց . ըզքեզ անդա : Սզար օրհնեցէք
բա՛րձր արարէք ըզնա՛յ յաւիտեան :
Ո՛ր անմահն մարմնով վասրն փրկիւն
մերոյ ըզմահ ճաշակեաց . ե խափանեաց
ըզմահն թագաւորն թիւն . բա՛րձր :
Ո՛ր յաւէժ կենդանու թե՛ անհաւատ
չեաց ըզյարուն թիւն անային մարմնոյն
պարգևեաց մարդկան . ե նստաւել
բա՛րձր արա՛յ :

ՏԻ
ալ
հ
դ

2

3

5

Եւ անձն որ վարձն մեր ըզման ճանչկեցեր .
 և յերրորդ աւուր յարեար ողորմեա :
 Եւ անձն որ ըզգըժօխս աւերեցեր . և
 զգերեւալարն փրկեցեր ՚ի նմանէ՞ ողոր :
 Եւ անձն որ ՚ի յերկինքս համբարձար Է
 աչմէ՞ հօր նրասար իբարձունս ողոր :
 Եւ աքեցար ՚ի հօրէ բանդ անձն ՚ի վրս
 կոն ՚ի աղբի մարդկան . զի հե՛մք ըզքե՛զ
 սուրբ անձնա՛ն : Եւ գերեզման իջեր թա
 դաւոր անմահ . և ՚ի հօրէ՛ ոչ մեկնեցար .
 զի հե՛մք : Եւ յերրորդ աւուր յարեար
 անձապէս . և ՚ի յերկինքս համբարձար .
 փա՛ռք յարուէ՛ք տ ար . զի :
 Եւ վասն մերոյ փրկելու թեան իջեր ՚ի
 յերկնից . միածին որդի՛ք քրիստոս փրկ
 կիչ մեր փրկեալ զմեզ ար անձն հարցն
 մերոյ : Եւ խաչին բեւեցար բանդ
 ըմբռնելի մարմնով . և լուծեր ըզկա
 պանքս մեզոց քրիստոս փրկիչ մեր :
 Եւ երեքուսայ թաղմամք քո մե աւուցեր
 ըզման . և յարու թեամբ ըզ քո կե՛նազ ող

Ծեցեր զաշխարհս . անուէլ զովեւիլ
բրիստոս փրկիչ մեր : Ա՛յ զտր օրհնեցէք

7

և բա՛ւրճր արարէք ըզնա՛յ յաւիտեան :Ա՛յ ըսպան ըզմահ թա՛ղմամբն իւրով .

և յարո՛ւթբն իւրով մեղ կեանքս պար
գեւեաց . միաբան հաւատացեալք օրհն :Ա՛յ նըստի՛ ընդացմէ՛ հօր ծընողի իւրոյ .

և մարդ անիրապէ՛ս խընամէ զարարածս .
բահանայք հողէն՛ր երգով . օրհնե՛ :Ա՛յ ուէս քս կեանք և յարո՛ւթիւն ազ

11

գի՛ մարդկան՛ն ո՛ղորմեան : Ա՛յ ու յարու
ցեալ նորոգեցեր ըզտի՛եզերս ո՛ղոր :Յոյս յարո՛ւթեան մերոյ . ազբիւր կե

նաց և փրկու թեան՛ն ո՛ղոր :Յարուցեալ տրն ՚ի գերե՛զմանէն միա՛

11

ծինն որպէ՛ս փայլանն և ըոյս փառաց ծա
գեաց յաշխարհս . և երկի՛նք և երկիրը՛ս

ցընծային : Ա՛յ ե՛ծ է յարու թիւն անձոր
դուռն . բանղն դրունք երկնից բացեալ

եղէն և հատ անոյշ բուրեաց յաշ
խարհս . և ըզցոյց զարարա՛ծս ամենայն :345

Օրք

Օ՞րք երկնից իջեալ էին և բանակեալ
չուրջ ըզգերեզմանաւն և հոգեղէն
բարբառսն երգէին . արօրհնեալ է
քո յարուծիւնդ :

5

Անբնակիցքքն բանրդ մարմնացար ի կու
սէ՞ն յանձն առեր կամաւ զխաչն և
զխորհարա ի մեծն անբնակից և հատ ըջրն
մերոց : Անակից հօր և հոգւոյն բանդ
աստընա՞նք ի գերեզման իջեր մընա
լով անապակա ի մեծն անբնակից և հատ ըջ :

4

Երբեայր ի մեռելոց յաւուր երրոր
դի՞ն յու՞ծանելով զիշխանութի՛ք մա
հո՞ւսն . անբնակից և : Ի՞նչ արօրհնեցէք
բարձրարարէք ըզընա՞ն յանբնակից :
Տրաշալի ըզյարուծիւն աստուծոր
դւոյն . ժողովն՞ էրդք բարեբանե
լով բարձր : Միաբան դովեցէք ըզյա
րուցեալն ի մեռելոց . քահանայք
հոգւոյն երգով բարձր :

11

Անբնակից արդիւն . և մարմնացար
իսրբոյ կուսէն որ անմեկնէլնդ ես ի

Տօրէ՛ օղորմեա՛ն : Եւ ի՛ր Իջարչա՛րան ըս
կանաւ որապէ՛ս անձ . եւ խաճե՛ցար վասն
անգղի մարդկան . եւ ի գերեզմանն իջեր
անանպակա՛ն օղոր : () մահ լուծեր ե
զանչասորհս անշատեցեր կարողապէ՛ս ան .
եւ ի մեռելոց յարեար իշխանու թեա՛մբ
օղորմեա՛ն :

Սքանչե՛լի՛ հրեշտակն անն ցընծո՛ւ
թեամբ իջեալ ի գերեզմանն հարկա՛
նէ ձեռ . փող յարու թեանն անն :

Ի՛ հարկանէլ փողոյն պահապանք ըն զար
հուրեցան եւ եղեւ ձեռն . ի յահէն որպէ՛ս
մեռեալ : Չայն եղև ի հրեշտակէն բար
բառ եղև ուրախու թեանն տէր յա
րեալ ձեռ . փառք յարու թեանն անն :

Ի՛ արօքըն փակել լոպք երևեալ յաշակեր
տայն եւ անէ ձեռ . խաղաղու ի լ՛ ճեղ :
() արեւ լ՛ թեալ լ՛ թեալ լ՛ թեալ :

Սր յանթոռ փառաց նըստիս ընդ Տօր .
օրհնաբանիս ի դասուց քերօբէ ից
օրհնեալ տէ՛ր անընաճ հարցըն մերոց :

Ար Էկկի Իփրոկէլ ըզնախանհայրն ա
 դամ . ի ճաշակմանէն մահաբեր պրա
 ղոյն . օրհնեալ : Ար փոխանակ ծառոյն
 գիտութե Էտուր ըզխաչ քո տր . և ար
 բուցեր ը մեկ ի կողմնս աղբերէդ .
 օրհ : Ազտր օրհնեցէք և բարձրարա
 ըէ՛ք ըզընան յաւիտեան : Ար եւոյժ
 ըզվտանգաւոր երկունքս նախաօրն .
 ծընանէ լո՛վ ի սրբոյ կուսէ՛ք ԲԻԲԵ . օրհ
 նեցէ՛ք : Ար եբարձ ըզփշաբեր անիծա
 դրութի՛ բուսաբերին . բեւեռելով ի
 վերայ խաչի ԲԻԲԵն օրհնեցէք : Ար ճաշակ
 կեացն ըզլէղի դանուալ վասն աղղի
 մարդկան . և պարզեաց ըզմարմին և
 զարիւն իւր զանապակա՛ ԲԻԲԵն . օրհնե :
 Ար խոնարհեցար յերկնից ի հայրական
 ծոցոյ . միսձին որդի անուծոյ և
 անէր մարմին ի սրբոյ կուսէն . վասն
 մերոյ վրդովե՛ր ձո՛ղմալեալ : Վնդ մեզ
 արեամ շըրջեցար ընդ մեզաւ որացս .
 և կոխեցեր ըզգլու խփշաղին և շիջան

գ

ն

խայթ սղոթ ք մահաբերին . և փրկելիցեր ըզ
տիկն զերս սղոթ ք և ևեռուեցեր ըզ մեղս
մեր ի վերայ խաչին . և հարբերեալ մա
հու իջեր ի դերն զման . կենդանու թի
շնորհեցեր նրստելոցս ի խաւարի . և
զօրու թի՛ք յարեալ սղոթ ք :

Իսկ յայն ըզ յարու թի՛ւն աստուած
որդւոցն . ա՛յ յօր տեսեալ առաքելոցն .
և բազմու թի՛ք հրէշտակացն , երգէին
երգն որ ան լուե ի ձայնիւ : Զայն անհեղ
գաբբիկ լեան փողոցն . ա՛յ յօր գո՛չէր
աւետարանէր աւետիք ե՛ն աշխարհի .
երգէին : Ի սյս մեծ և ահաւոր , ա՛յ յօր
ծագեաց սք եկեղեցւոյ յարուցեալն
ի մեռելոց քրիստոս . երգեսցուք երգ :

Սեղանելի՛դ ան իջեր յերկնից ի յե
ղականքս . և անձառելի՛ ծագմամբ արևո
րինէցար յարդանտի կուսին արեդակն
արդարու թեան . օրհնելիք ըզ քեզ ա՛րծ
հանցրն մերոց : Ի նմեկնելի՛դ ի հօրէ ե
կիր կանաւ ի մահ խաչին . և ընդ չարա
գործ

տ

5

գործարն պատժեալ ի սպանդ վարեցար
այլ ի ծոցոյ հօր ոչ բաժանեցար . օրհ :
Սնմահո՛ւ թեանցարձօղ քսիջեր ի հող
մահո՛ւ . կատարելով զողբն մըն հոգեր
գողին եդար ի դբի ներքնումն . այլ ակ
նարկելով քո ի դբոխս հաներ ըզկա
պեալսն քաջութեամբ և որք նրնջէին
ի տապանս . օրհ : Ս՛գ ար օրհնեցէք և
բարձր արարէք ըզ ընան յա՛ն ի տեան :
Սր անապական թաղմամբն ելոյժ զա
նէ՛ծս երկրի . ի ջանելով ՚ի ստորինս անա
տուի շնորհեաց նըստելոցն ի խաւարի
օրհնեցէք : Սր կենսաբեր յարութե՛ն
լուրով անգատեաց զսիւսմեանս ՚ի կեանս
անմահ . և սուրբ մարմնով և անբաժն
հրաւիրեաց ըզ մեզ յերկնից . արքայո՛ւ
թիւնն . օրհնեցէք և :

գ

դ

Կիր ՚ի տեսութիւն անտեսանելի գ
արձ . և մարմին զդեցար ի սրբոց կու
սէն . կեցուցիչ և յոյս մեր կեցո՛ւ ըզմեզ :
Խյաջի համբերեցեր վս անդի մարդկան .

Ե՛ մե՛րս ի՛րս չարչարեա՛լ փո՛րկեցե՛ր ի՛ մա
հու՛անէ՛ . կե՛ցուցի՛ց : Ե՛ դա՛ր ՚ի գե՛րեզ
մանի կեանք անխարհի՛ Ե՛ յարո՛ւցեա՛լ
Երրորդ տուր զմա՛րդի՛կ ՚ի կեանքս փո
խեցե՛ր . կե՛ցուցի՛ց :

տ

Ե՛րգե՛սցուք քեզ ընդ հրե՛շտա՛ն կս յա՛ղ
Թահան օրհնե՛րգու ի՛ս : Ե՛ր մա՛հուա՛մբ
քո մեռո՛ւցե՛ր ըզմա՛հ . Ե՛ յարո՛ւթի՛ւն
սարգե՛կեցե՛ր հո՛ղանի՛ւթ բընու թե՛ս .
Ե՛րգե՛ս : Ե՛ր ցո՛ւցար մեզ ճա՛նպարհ նորոգ
ման Ե՛ մաքրեցե՛ր զսո՛ղոտե՛ղու ի՛ յանցանա
ցըն զոր պատրեաց Թընամին . Ե՛րգե՛ս :

տ

Ե՛րանխեցի՛ն կանայքն ի՛ւղարեթք ի՛ գե՛
րե՛զմանն Ե՛ տեսի՛ն զյարո՛ւթի՛ւնըն ան :
Ե՛սայա՛ւ դո՛ւռըն յարու թե՛ գե՛րեզմա
նին կընքե՛լոյ ըյս ծագեաց տի՛եզե՛րաց :
Ե՛արեա՛ւ արն ի՛ մեռե՛լոց հըզօր զօրու
Թեամբ հաստատեաց զհի՛մու՛նս եկե՛ղե
ցւոյ սրբոյ :

ճ

Ե՛սագաւորեաց ան ի՛ վերայ հե՛թանո՛
սաց . Ե՛ լուսազարդեա՛լ պայծառացոյց

ԹՅՐ զԵԿԵՂԵՂԻ . ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՔ ԸՂ ՔՍ ԲԱՎ
 ԲԵԲԱՆԵՅԷՔ : () ԿԵՆԱԼ ԿՐ ՊՐՈՒԹԻՒ
 ԸՆԴ ՄԷՉ ԻՆՐԱՆԻՍ . ԲԱՆՉԻ ՉԻՉՅՅ ՉԼԱՅ
 ԹՈՅ ՄԱՏՈՒ ԽԱՅԻՆ ԻՆՐՈՎՍՐՐԲՈՎ . ԺՈՂ
 ԿԱՐԵԱԼ ԿՐ ԼՊԻԵՂԵՐՔ ԿՐՆԱՅԻՆ ԿՐՐԱ
 ՎԵՄՈՒՐ ՊԱՐԴԱՐԵՅԱՆ . ԼՊՄԱՆԿՈՒՆՐՔ
 ՏԱՂՈՐԴԵՅԱՆ ՄԱՐՄԻՅ ԼԱՐԵԱՆ ԿԵՆԱՎ
 ԲԱՐԻՆ . ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՔ ԸՂ :

Կամ

ՏԵ

ԲՃ
Տ

ԻՅԵՐԿԵՆԻՅ ԻՉԵՐ ԱՆՐՍԿԻՉԲԵՆ
 ԿՐԾ ԲԱՆ ԼՅՅԱ . ՉՔԷՉ ԱՄԼԵՆԷ
 ՔԵԱՆ ՕՐՏՆԵՍՅՈՒՔ ԿՐԾ ՏԱՐԵՐԸՆ
 ՄԵՐՈՅ : ԱՐ ԻՍԱՅԻՆ ԲԼԵՆՆԵՅԱՐ ԼՅՏ
 ՉԵՐ ՊԱՐԻՆՆԴ ԻՎԻՐՈՎՈՒԹԻՒ ՎԻԵՂԵՐԱՅ .
 ՉՔԷՉ ԱՄԼԵՆԷ : ԱՐ ԻԳԵՐԵՊՄԱՆԻ ԵՂԱՐ
 ԼՅԱՐԵԱՐ ԻՄԵՆՆԵՐՈՅ ՔՍ յԱԼՈՒՐ ԵՐ
 ԲՈՐԴԻ . ՉՔԷՉ ԱՄԼԵՆԷ : ԻՉԿՐՈՐ ՕՐՏՆԵՅԷՔ
 ԵՄՆ ԲԱՎ ԸՃՐԱՐԱՐԷՔ ԸՂՆԱՅ յԱՆԻ
 ՄԵԱՆ : ԱՐ ԻՍԱՅԻՆ ԲԼԵՆՆԵՅԱԼ ԼՅԳՈՐ
 ՏՈՅ ՃԵՆԱՅ ԻՆՐՈՅ ԱՍՐՈՎԵՅԱԼ . ԼՅԿԵՐԱՅ
 ԿՈՒՐ ԸՆԿԱՂԱԼ ԸՂԼԵՂԻ . ԱՄԼԵՆԱՅԻՆ ԱՐԱՎ

Գ

բաժնիք գնվելով բարձր արարելք ըղնայ :
 Իսկ անհրոմս՝ այն արեգակին խառն
 բեռն է յեղոյր վայրագոյր տաճարին վե
 բնուստ ի վայր . վե՛նքք պատանու ետ էր
 կեր շարժեալ . անենայն : Գնացել ցաւ ՚ի
 մէջ երկրի և ՚ի յերրորդ աւուր յարեաւ
 անձապէս . և ՚ի յերկինքս համբարձաւ
 ասորէւս : անենայն :

11

Ի վե՛ր յերկնից որդի այն անպատեցելք զա
 լարածս . անկանխմ անայլիքն սղորմեա
 ինձ անբաժնի : Իսկ անցին բեռնեցայն անբ
 և ըղմարդն ՚ի կսպանայ մասն անբանկե
 ցելք . և զիս մի անտես առնելք որ մեղքքս
 էմ մեռեալ : Գնացու մըն հօր յանմա
 տոյց ընտոյն որ ի վե՛ր ՚ի գերեզման . կե՛ն
 դանայն անցել զարարւծրս քն . և զիս մի ան
 տես առնելք քանզի քե՛զ միայնոյ մեղայն :

12

Ի գերեզման քն կանխեցին կանայն քն
 զիւղս և զիս անկրս բերին . ՚ի սրտիւ
 թաղման քն զի զմեղքք ըղ հոգանեալն
 վե՛ր անէր ՚ի կեանս : Գործանակ իւղոյն

զհաւատս անբիծս և՛ զաղանձանքս մեր թե՛
 անաւօտեան հանանցն ընկալ . որք զ՛ Ղ
 Ջոյն կենաց լը՛ւտն եւայի ունկամբն :
 Եւ՛ տուն անէտիս սուսքեւոցն յարեալ
 յարձեցիչն մեր աներեանց ըզդ ըժ . խաւ
 զթը՛ շնամին կապեացի յանշոյժ կապանս :

Լիանն Լ՛ուխարհատարտան Լի-թիէի :

Մկըրպանդեմք քեզ թե՛ս որ ի
 ձե՛ռն սրբոց առաքեւոցն
 ծանձեցար մեզ . տէ՛ր մեր անթ
 հարցն մերոց : Եւ՛ աշակերտեալք ՚ի
 սրբոց առաքեւոցն , ո՛ւսալք վառւորե՛լ
 ըզ քեզ ի տանարի սրբուն թեան քո . զի՛ր
 հիմնեցնւցեր ՚ի վերայ վիմի՛ հաւատոյ .
 տէ՛ր : Եւ՛ կայք ժողովուրդք ո՛րք ՚ի հե՛
 թանոսաց . զընծալ թեամբ տօնե՛սցուք
 զնաւահատի՛ս սր եկե՛ղեցւոյ . բարեբա
 նե՛լով ըզտէ՛ր : Եւ՛ զար օրհնեցէք և
 անւնէլ բարձր արտէ՛ք ըզնս յաւիտե՛ն :
 Եւ՛ զանանգամահան բազմութիւնան

4

րդ քս թուղաւ որն որ եկան որի սխոր
 ի սուրբ եկեղեցի . սմեհայն ազիւրք
 գովեցիք և առաւել : Եւ հայք հաւատան
 ցեալք սուրբ երոտու թեանն յեկե
 ղեցիս օրհնեցիք զանձ . որպէք տօնս
 սեբաստեթե մինչև յանկիւնքս սեղան
 նոց . և առաւել բարձր :

n

Դ. յօր հրեշտակաց բաղու թիւքնն տօ
 նակից լինին ընդ մեզ . քանզի երկնաւ որ
 թուղաւ որն եկան որի ի սուրբ եկեղեցի :
 Երնդաւ և զուարճացիք հարսնացեալքդ
 այ եկեղեցի . քանզի ըզքեզ տէրն տե
 բանց ընտրեաց և հաճեցաւ և բնակիւ
 իքեզ : Եւ սաւորեաւ լուսաւորեաւ կա
 թուղեկե եկեղեցի . քանզի իքեզ շող
 անձեղէն ի հօրէ լուսոյ ծագեաց . և լու
 սաւորեաւ ց ըզմանկուներս քս :

m

Ըք արժանաւորեցայք ի կնոսմն
 փառատութեան քրիստոսի այ մերոյ .
 եկայք թողովուրդք երգեցիք նն երգ
 նոր . երգեցի միք զանուն նորա ձայնիւ

Եւ սաւորեաւ լուսաւորեաւ կաթուղեկե եկեղեցի . քանզի իքեզ շողանձեղէն ի հօրէ լուսոյ ծագեաց . և լուսաւորեաւ ց ըզմանկուներս քս :

ցընձու թեամբ օրհնել թիւն 'ի նոր :
 () օրացեալքս 'ի քեզ ք'ս ժողովուրդք
 հաւատալցեց : Ճիշտարիտ խոստովա
 նու թեամբ օրհնելք զխորհուրդ ան
 այլն կենսաբեր տնօրէնու թե քն . վա
 աւորել զ զսահաւոր և զըսքանչեղի
 անուն քն տր տր ըմբձ . ի վերայ ամե
 նայն երկրի : Աւրախելք եկեղեցի սբ
 հարսն երկնաւոր խորհրդոյն . ի վաւս
 ամենասբ երրորդու թեն . որ համարոյ
 ի շխանու թեամբն իւրով զարդարեաց
 ծագմամբ շուտոյ պըսակէմմ զքեզ ի
 պատի ^{մ)} շ ^{մ)} և ամենա ^{մ)} յն սըբբովք
 ի վերս վք :

ԲՃ
 5

Անապակասն բանդ աստըւած որ ի
 ջեր 'ի մե ^{մ)} ջ հնո ^{մ)} ցին : վրդկեցեր
 զերիս մանկուսարն ցո՛ղո վն օրհնո ^{մ)} լե .
 օրհնեալ ես տե ^{մ)} ր աստըւած : Ար 'ի բա
 բիլծնի ըզբոց հրոյն շիջոցեր և զման
 կուսան ասպրե ^{մ)} ցն ^{մ)} լցեր . և նորա երե
 քեանըն գովի ^{մ)} ն ասե ^{մ)} լով . օրհնեալ :

Ար յարդանտի կո՛ւսի՛ն բնակեցար և՛
 ծընար որպէ՛ս մա՛ննո՛ւկ . որ ըզմա՛հ
 կոխեցեր և զյարու՛ի քո՛ ցո՛ւցեր . օրհն :
 Ք՛ զտէ՛ր օրհնեցէ՛ք և բա՛մ ի՛ր ճրարա՛ն
 ըէ՛ք յա՛ւիտեան : () անըսկի՛ զբըն զա՛
 մենասո՛ւրբ զէրրօրդո՛ւէն . որ նոյն ինքն
 իւր անե՛ղ բընու թեանբըն գոյացոյց
 յոչընչէ՛ զամենայն արա՛ ընծա . ըզը
 նա հոգեօր երգո՛վ օրհնեցէ՛ք և բա՛մ :
 () համագոյական է՛ու թե բանն ի՛հօրէ՛
 որ լոյս մե՛ծ ծագեաց անձառելի՛ ծաղ
 մամբ . որ հաստատեաց զէրկի՛նս և զի՛
 մանաղի՛ զօրըս հրեշտա՛ կաց . ըզընա՛ :
 () անմահ զէրկնուօր զթագա՛ւօրո՛ւէն
 որ արարչագործ ստեղծմամբ վայելչա՛
 ցոյց զէրկի՛նս և զէ՛րկի՛ր . ի փառս ամե՛
 նասո՛ւրբ երրօրդո՛ւէն . երեքսրբեան
 հրեշտայի՛ն օրհնո՛ւք . ըզընա՛ :
 Դ առջի՛ն պրտուղն առայի՛ն ծառոյն
 ըշնախնստեղծըն մահացոյց . իսկ որ
 դի՛ն միածին ե՛կն և փրկեաց ըզմեզ :
 () չար

7

11

1) Հորհարա՞նս ի յանձն առեր ըզլսանչի՞
յարձեցիչադ մեռելոց . ջրն ջեա՛ զձե՛ռ ա
գլի՛ր իմոց յանցանաց : Արե՛նդ անութի՛
ի գերեզմանի եդար վանն ի հոգոց ստեղ
ծեալ մարդոցն . զմե՛զ զք մե՛ռ եալ զանձն
իմ կե՛նդ անացս :

ու

2) Կի՛ն ի գերեզմանն առաւ ծտեա՛ն սր
կանայքն . յօժանել խընկել զանայս
կան մարմինն : Առչո՛ւ մըն հրեշտակի՛ն
բաշալերէ՛ր ըզնսամ անելով . ջրն ծա
ցէք յարեալ որպէ՛ս յառաջն սնաց :
Արե՛ալ ի հրեշտակէ՛ն զաւետի՛ս յա
րութեանն . սպասի՛ն աշակերտացն
եթէ՛ յարեալ քրիստոս :

Տ

3) Թանգաւ որդեա յաւիտենից . սիր
եւ սրարի ճամեանցն լինելուէ . ծրհնեալ
էս տէր անտրեւած հա՛մ արն ը մերոց :
Ար սպասաւ որեալդ ես իսկ ծրէ՛ից ե՛
փառաւ որեալ յանմարմնական բազմ
մե՛լ թեանց . սիսոր ի դահճացքն մերկա
ցեալ ե ի զն՛սաւ սրաց բաժանել յար

վաւրն մէրոյ փրկու թէ՛ . օրհնեալ էս :
 Մ¹ յօր բղիկն արարն մէր ս¹ բ բղխաճն
 օրհնեացն էք . քանզի ի վերայ նորա բն
 խեցաւ մէջ պարզեւ անմահաւէ . տէր
 աստուծաճ հա՛մ ր : ի՞նչ տր օրհնե՛ք ի՞նչ
 ե բարձրարարէք ընդ նա՛ յաւիտեան :
 Մ¹ յօր նըշան ս¹ է խաչին ի՛ յե՛ր ի իրի
 երե՛կէն . օրհնե՛ք : Մ¹ յօր ընդդէմ
 թըշնամեոյն զէ՛ն անպարտե՛լն
 ցնւցա՛ւ մէջ . օրհնե՛ք ի՞նչ :
 Ս¹ ր կամաւոր խաչե՛լու թէ՛ քն տր բար
 ձէր բղմեղս . ընդքե՛զ բարեբանեմք անկ
 նեցուէն յարու՛ի : Ս¹ ր երեքօրեայ թաղ
 մամբ քն տր մեռուցեր բղմահ . ընդքե՛զ :
 Ս¹ ր լուսակայլ յարու թէ՛ քն տր կենա
 գործեցեր զաշխարհս . ընդքե՛զ :
 Վայն անեամաւոր հրեշտակին զը՛ւար
 ճնցոյց զանաւօտեան կանայսն .
 զբրիստոսի պատմե՛լով բղ յարու թիւն :
 Ս¹ ր յուսահատիք արդամու թէ՛ սյլ
 ցընծացէ՛ք բե՛րկրբե՛լով . խընկաղդեացք

4

ս

տ

ամ անյնոյն և փանխազօղբ յարու թեւնն :
Գրու թանարուք ի գանլիւեայ աւետարա
նեցիք աշակերտացն . եթէ յարեան
քրիստոս և խանխանեայ ըզմահ :

5

Յոթ բեւեռեալ քո ի խանին . և զի
նաւո՞ ըին խոցեալ զանարատ ըզկնդր .
ար արժճ հա՞րցրն ըմբոց : Ասկ բլղ
խումբն սբ արեան քո՞ ըլլայ ըզախե
զերբս յանիծիցն աշա՞մայ . ար արժճ :

4

Պարզեատու բարեա՞լ ցեալուօղ ողոր
մուէ . եղա՞ր ի գերեզմանն . տէր :
Ազար Ամենայն դա՞րժք օրհնեցիք :
Ար յանէից գոյա՞լ ցոյց արարողըն իւր
կերպմամբ . զգաստացեալք օրհնարա՞ն
նիչք եղաք . ամենայն : Ար զգաստակնիք
մահու ե՞լ ընծ իւրով անընչացեալ
մարմնոյն ըզհոգացեալ մարդոյն . ամե՞ :
Ար զսուաջնա՞ն ճաշակըն քաղցրա՞լ ցոյց
ճաշակմամբ զանըն՞ լթեան . զի հա
ղորդիցուք մարմնոյ և արեանըն տնամե՞ :

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

17

5

Ո՛ր սո՛ղորմե՛ցա՛ր աղգի մա՛րդկա՛նն և՛ իջեա՛լ
մա՛րմնացա՛ր ի սբ կուսէ՛ն . ըզքե՛զ միշտ
օրհնե՛մք : Ո՛ր երեքօրեայ թաղմամբ քո
տէր շարժեցան Տիմուհք երկրի . ըզ
գերեզմանս բացեր ըզմեռեալսրն յա
րուցեր . ըզքե՛զ միշտ : Ե՛րցէք Ո՛ր պայ
ծառացոյցն ըզփայտ խանչն . տարա
ծանե՛լով զիւր զանարատ բազուկսն .
և՛ ետ զէն յաղթո՛ւթեան արա՛րամոց
իւրոց . ամենայն գո՛ւթօք օրհնեցե՛ք :
Ե՛ջանե՛լով ի ստորին կողմ երկրի և գո
ղալով սասանեցան դիժմիսք . քանզի որ
ի նմա՛ արգելեալքն աղաղակէ՛ին առ
տր . ամենայն : Ե՛լ զարգելեալսն ի բրո
նութե՛նէ մա՛հու աղանեցոյց երեքօ
րեայ յարո՛ւթեամբն իւրով . ամե՛ :

Ո՛ր խանչեցար և թանդեցար վասրն մերոյ
փրկու թեան և՛ յարեալ ի մեռելոց .
խնայեա՛ ՚ի ժողովուրդս քո միայն մա՛ր
դասէր : Ո՛ր ըզդիժոխս աւերեցեր և
ըզգերեալսրն փրկեցեր . և՛ մեզ կեա՛

նրս շնորհեցեր . խնայեա 'ի թո՛ղո՛վուր :
Ա՛ր ի յե՛րկի՛նրս համբարձար և ընդ ա՛ջմէ՛
հօր նրատար . ի միւսանգամ՝ քո գալլս
տեանն , խնայեա 'ի թո՛ղո՛ :

Քանչէ՛ ըն կանայքն աներկի՛ւղէ՛կի՛ն 'ի
տեսանէ՛լ ըզգերե՛զմանն , զի՛ կատարեա՛լ
սէ՛րըն մերժեա՛ց զերկի՛ւղն : Ա՛յկի՛ն 'ի
խրնկէ՛լ ըզտէ՛րո՛ւնեան մարմինն , և՛ տե՛
սին յարուցեա՛լ 'ի գերեզմանէ՛ն . և՛ վե՛
րբատի՛ն ընչսըն ծագեա՛ց յաշխարհս :
Ա՛նրո՛ղեա՛ց հրեշտակըն զյարու՛թի՛ ըն
տն , և՛ բացան գերեզմանըք նընջեցէ՛ լոց ,
և՛ յարուի՛ տեառըն յաղթեա՛ց մահո՛ւ :

Ա՛ր զարդարեալ նորանցուցեր զարարա՛
ծոց գոյացու թիւնս . համադոյ՛ հօր և
հոգւոյն . ըզքե՛զ միշտ օրհնեմք անձ
հայրցըն մերոց : Ա՛ր կանաւոր խոնարհո՛ւ
թի՛բըք քո՛ յանձն առե՛ր ըզչարջարանս ի՛
խաչին բեւեռեցար . ըզքե՛զ միշտ օրհն :
Ա՛ր զմահացու մեր բընո՛ւթիս վերա
ստեղծե՛ր կենդանութի՛ւն հրաշախա՛ն

4 քո՛ յարուբէր՝ ըզքէ՛ղ։ Ա՛ղ շահէր օրհնե-
ցէք զո՛վէ՛ցէք և բարձր արարէք ըզնա՛ն
յան՛խտեանն։ Ա՛ր էջն ՚ի գերեզմանն և՛
աւերեաց ըզդրժո՛խսս մե՛ծ և՛ չըզօր զօ-
րութե՛ք և՛ յարեաւ ի՛ մեռելոց՝ օրհնե՛։
Ա՛ն սաւառի՛չն աշխարհի՛ն սր անստեաց
՚ի մեղաց ըզտի՛եղէրսս սմ՛, նորահրա՛շ
յարութե՛ն իւրով՝ օրհնե՛։

7 Ա՛ղիւր ՚ի չարչարանքս չարչարանացըն
լուծի՛չ, բեւեռեցար ՚ի խաչինն լուծե՛ր
ըզկանգանքս մեղաց մերոց՝ քրիստոս յոյս
յարութե՛ր մերոյ՛ն ո՛ղորմեա՛։ Ա՛ղիւր ՚ի գե-
րեզմանն աւերեցէր ըզդրժո՛խսս և՛ յա-
րուցեալ յերրորդ աւուր զանշխարհքս
ըցուցէր խընդութե՛ք, ք՛ս յոյս յարու՛։
Ա՛րտէր առ աշակերտսքն քանճալերել
ըզնոսա, և՛ խոստացար լինի՛լ ընդ մեզ
զսմ՛ աւուրքս կենաց մերոց՝ ք՛ս յոյս։

8 յանխելով սբ կանանցն ընդ առաւօտն
՚ի գերեզմանն, և՛ զահաւ սր յարութե՛ր
ըզձայնն ՚ի հրէշտակէն լընեալ էթէ՛

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

յարեալ անտրուած : (Ո) Վիզէալ ըզտըրտ
 մոլթի երջանիկ և սբ կանանցն . և խրն
 դուլթի ընթանսյին պատմել աշակեր
 տացն : Եթէ յարեալ : (Ս) սքանչելի
 և զհրաշագործ ըզյարուլթիւնն քրիս
 տոսի , առսիքելոցն ըստուգանպէս տե
 սեալ : ընդհանուր քարոզիին . Եթէ
 յարեալ քրիստոս :

(Ո) անգամ որին յաւիտենից մատուցուք
 զօրհնէրդուլթի : սր ՚ի կուսէն մարմնա
 ղան : հաստատեաց զանչխարհս ՚ի հան
 անտ անսանանելի . վաճաք նրմա այժմ
 և յաւիտեան : Մր կանան համբեր մա
 հու խաչի անտըւած բանն . և եհէզ
 զարիւնն իւր սուրբ ՚ի վրբկուլթիւն
 տիեզերաց . վաճաք : Մստուածապէս
 յարուցեալ ՚ի նորափոր ՚ի վիմէն . ըու
 սազնրդեաց զեկեղեցի իւր սուրբ .
 ի վաճա և ՚ի գովեստ
 անուան իւրոյ .
 վաճաք :

ՃՂ

Բ
Տ

Մ յերկնայնն զինուորսն է՛ցրե
միշտ երկրորպազիս քս թաղա
ւոր ընդ հօր և սուրբ հոգւոյն .
օրհնեալ ես ար արեւած հարցըն մերոց :

Որ խոնարհեցար յանձան փառաց է՛
կեալ իշխանու թք ի մահ խաչին գրղբ
դեցան դիժոխք . յահեղ փառաց քոց .
օրհնեալ ես ի ճւղ հրաշման քո յարու
թեամբ ըդ կենսագործեցեր զիս զմեղօք
ըզ մեռեալս . և համբարձար փառօք ի
յերկնես . օրհնէ՛լ :

Գ

Որ յարուցեալս ի յարմարեալս երգով օրհ
նեցեք և բարձրարարեք ըզնա յաւի
տեան : Որ պատուանկան խաչելու թք
հրաշագործեաց ըզփրկու թիւն յաւի
տենից նրն ջեցելոցն . քաղցրաձայն եր :

Ը

Օ յարուցեալն իշխանու թեամբ զփա
ռակից հօր և սուրբ հոգւոյն . ընդ վեց
թեւեան որօքէ ազնեղ դասս գովե
ցեք և բարձրարա :

Եւ իւր նստիմ : Եւ զորմեա ի նձ աստըւած
 ի մ' ողո՞ թմեաց : Ար ՚ի յերկնից իջեր
 բանդ աստըւած և վասըն մե՞ր մարմ
 նացար ՚ի սրբոց կուսէն . ողորմեա ի նձ :
 Եւր ՚ի խաչին տարածեցեր զանարատ բա
 շուկրս քո և վասըն մե՞ր հեղեր զարիւն
 քո սբ . ողոր : Ար ՚ի գէրեզմանի՛ եշար
 անապոկան , և յարուցեա՞ւ նորոգե
 ցեր զաշխարհս . ողոր : Ար ՚ի յերկնիւն ըս
 ճ անբարձար ամենակարօղ և ընդամէ
 ճօր նշատար յաթո՞ռ վատաց . ողոր :
 Եւ յարո՞ւ թեանրդ փառքք վայելէ՞
 երկայնամիտ սէր : Եւ հնեալէ քո յա
 թու թիւնդ աստըւած որ ըղմահ մահու
 ծանուցեր քոյն կամաւ որ մահուամբն ,
 քո յարո՞ւ : Իստիւ մնասեղ հրէշտանկին
 ՚ի վնմին որ քարոզէր առ սուրբ կանայսն
 յարեաւ սէրն ի մեռելոց , քո յա :
 Եւր սկիզբն ան և ամենագօր որ առա
 քեցեր ըղմիածին որդիդ քո ՚ի վերկու
 թիւն մեզ , օրհնեմք ըղքեզ աստըւած

տ

Տ

Տարցըն մերոց: Սընար ՚ի հօրէ՛ն անձաւ
մի՛ն թի՛ւն ՚ի կուսական որոխայնէ՛ երե՛

եալ մարմնով ՚ի փրկողն ընդ . օրհ :
Սընար ՚ի քրօքէս ե՛ յանմարմնոց

վերօրհնիս քրիստոս սրբասաց ձայնիւ .
համբերե՛լով չարչարնաց ՚ի խաչին բազմ

րացա՛ր խորտակեցե՛ր ըզ զօրն թի՛ մո
հու . օրհ : Սընար ընդ մենայն անդի՛նք

չքրիստոս գողեցէ՛ք , զյարուցեալն ՚ի
գէրեղմանէն անապանկան մարմնով :

Սընար զհրեշտակին ընէեալն կա՛
նանցն ընթացեալ պատմի՛ն աշակեր

տանցն ասելով յարեալն արժ . ամենայն :
Սընար ընդ նոսին երգակցեալն հան

ցուք զօրհնողն թի՛ւն , փրկողն ըզմե՛զ
ասելով յարեալն արժ . ամեն :

Սընար տէ՛ր ե՛ մարմնացա՛ր ՚ի կուսէն . ե՛
զհողեղէն բնող թի՛ւնս անպատեցեր ՚ի

մեղաց : Սընար ար բէ՛ռեցար ՚ի խաչին .
ըզմեռանի՛լ յանձնաւեր կէ՛նդա՛նս
տու մեռելոց : Սընար տէ՛ր ՚ի նորանի՛նք

ի վիմիւ և մատանեւս ։ Կրկնէցար զանձ
ըզ կենաց աշխարհի ։ Յարեար տրաւե
րեցեր ըզգրծնիս ։ Ի յերկիրս համբար
ձար և ընդ աշմէ հօր նրասար ։

տ

Քիստոս յարեաւ ի մեռելոց ։ Անդ
արշաշոյսն առաւ ծոնն կանխեալ և կա
նանցն ի դերեղմանն ասելով քս յա ։
Յլ առնոսն ասէր հրէշտանիքն ։ զի
խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս ։
քս յարեաւ ։ Պոլ թացարուք ով սուրբ
կանայք և պատմեցէք աշակերտացն
ասելով ։ քրիստոս յա ։

Տ

Սր զճառայի ըզկերպարանքս յանձն
աներ վասն մեր ։ և խոնարհեալքս կա
մաւ ի մեր բընու թիս ։ Օրհնեալ ես տր
արծ հարցըն մերոց ։ Ար խաչեցար հա
ձու թեամբ հօր միանին որդի ։ և թաղ
մամբն երեքօրեայ ըզբընու թի մահու
լուծիք ։ Օրհնէլ ։ Ար վառաւ որ յարու
թիք ըզքս զանդնեցեր ըզմահացեալսն ։
Ի յերկիրս համբարձար ընդ աշմէ հօր

4

նրա սար . օրհնե՛լ : Ի՞նչ օրհնեմ՝ ջէ՛ք
 և բարձր արարե՛ք ընձա՛յ յա՛ն խեան :
 Նրա շարժի յարու՛թեամբ փրկի ճին ներս
 դէցան արարածք . միաբանու թէ՛ օրհն :
 Եւ զայն սարսէցի՛ն դի՛ծ յիւր տէսանե՛
 լով ըզթաղաւ որն անմահ . միաբան

ա

Եւ զայն հմ : Ի՞նչ թիւր յի՛ր ընդ բա՛նդ
 անարձան՝ առե՛ր մարմնի՛ն քն ըստ մե՛րոյ
 բընութեան . փասըն յանցանայ նա՛ խան
 տեղձի՛ն քնն յորմեա մե՛ զարեւած :
 Եւ յանջին բե՛ռեցար կամաւորսդ
 փրկի՛ն և զխնդու մըն յանձնաւոր ի
 դի՛նու որե՛նքն . փասըն յանցանայ :
 Եւ զերեզմանի՛ն եղար անապականաբար
 փրկի՛ն և զթաղու մըն յանձնաւոր
 զի՛րեքօրեա ի՛նչ . յարուցե՛լ յոյս ծագե
 ցար ստուե՛րանք սաա՛նքն . ողոր :

ա

Եւ աւօտեան մբ կանայքն հանդէ՛ր ըն
 իւր զմբ և խրնի՛նք . և կին ի՛նչ գերեզ
 մանն և զարայով խրնորե՛ն զանմահ
 փանայ թիւնորն : Եւ ի՛նչայնէ՛ հրեշտա՛

կին զընտանիքս արտամաղաբաց քն,
անաւ ծառանն սբ կանայք զինքն խրեզրէք
բղկեցան ինն բնդ մեռեալս, յարեալ
փառաց: Ըստեպ սուրբ կանայք փու
թաւ ցարուք հետեւեալ, պատճառ լինիլ
պէտքս ի յօժ հաննու սիրելէ ոյ յա
րեալ փառաց:

Սբ էր յառաջ քան բղ յաւելեալն յա
բաւ նոստրէան՝ զսարն մերոյ փրկու
թեան սուրբ մարմինն ի սուրբ կու
սէ Խաժն ըզքէզ օրհնեմք աստրէան՝
համ բցն ը մերոց: Սբ բղ կերպարանն
ծառայի ճշմարտապէս յաճն սուրբ,
և խաչի և մահու համբերելով ի թէր
ի գերեզման Խաժն, ըզքէզ օրհնեմք:

Սբ էր քրտեայ թաղմամբ փրկիչ սբ
զարու թիւնն զս ցուցեր և վերա
տին նորոգեալ կեցուցի բղ հինա
ցեալն մեզ Խաժն, ըզքէզ օրհնեմք:
Սբ զաւեր օրհնեցիք Սմեայն աղինք
բաւ բժարարէք: Ըստեպ և ի մէջ
Երկ

5

7

Երկրի և զէդեանն ի նոր գերեզմանի ,
ամենայն անգինքք : () յարձեցեանն իշ
խանու թեամբ և զաւերօղորն դըժ , խոյ ,
ամենայն անգինքք :

II Ր համագոյդ էս հօր և սբ հոգւոյն ,
անբաժանելի էակ մի՞նչ թի՛ խոնարհե
ցա՛ր ի բարձանց և անէր մարմին ի կու
սէն : յա՛ղագս անկե՞ լոյն յանշու՛ծ իջ կե
նայ բա՛նսարկու ին խաբամբք : Սբ դու
տաւերդ էս ծածկե՛լոյ դի՛ տօղ , անսոր
ի հոգւոյ զատապարտեա՛լ բարձար ի խա՛չ
և լե՛ղեաւ կերակրեցա՛ր : յա՛ղագս ան
կե՞ լոյն ի շա՛ղարմանե՛ մահա՛բեր պրա
ղոյն : Սբ կենդանու՛ թի՛ւնդ էս ամենե՛
ցուն , անսօր ըզմահ խաչի ի յանձն աւեր
ի՞ դար ի սիրտ երկրի և յերրորդ անձր
յարեանր , շնորհեա՛ մե՛՞զ վերած իլ
լնդ քե՛զ յանպատու՛մ ի կեանս :

III անխեղին կանայքն ընդ առանձան ի
գերեզմանն հանդերձ խրնկովք :
Գերեզմա՛ղ զիւղս անու՛ շու՛նս ի յօժու՛մքն

կենարար մարմնոյ փրկչին մէջ :

Եւ հրէշտակն զօրու թեանք գ' շեւով
անղաղակէ՛ր յարեալ քրիստոս :

Ամեն որու թք եկի՛ր 'ի շարձարանս ե' 5

'ի ծառանցէ՛ սպտակեցար . օրհնէ՛ք ըզ

քեզ անձ հարցն մերոց : Հարածեցեր

ըզ ձե՛ռս քո 'ի վերայ խաչին . եւ ընդ

անօրէ՛նքս համարեցար . օրհնէ՛ք ըզ :

Ա՛ր զմեռանիլ յանձն առեր վասն արլայ

ծոց . ե' 'ի զինան որէն գեղարդեանքն 7

խոցեցար . օրհ : Եւ զան հոգեւոր

երգով բա՛ւր ըծրարարէ՛ք : Ա՛ր ձոխաբար

յօժարաւ թք՝ եկեալ 'ի նորնդումն եղ

ծեալ մարդոցն . ե' խաչի յանձն առնու

ըզ մահ . ըզնա հոգեւոր երգով բա՛ւր ըծր :

Ա՛ր էջն 'ի ստորին կողմ երկրի եւ դողալ

ով սասանեցան դրժնիք . այսօր յարու

ցեալ վերածեաց ըզնքն ծեցեալսն . ըզ

նա հոգեւոր երգով :

Ա՛ր յա՛ժող փառաց նըստիս բանդ անձ 11

խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ առեր մար

մա՛րմինն ի՛նչուսէ՛ն , վե՛րականգնե՛լով ի՛
 տեղի՛ ըստ՝ըմանկեալ լուսոյն զհո՛րա՛
 ցեալ բնու[թիւնս : Ա՛ր կանգնեցե՛ր ըզ
 խա՛նք քո ՚ի մէջ երկրի՛ , ե՛ս սովա՛ւ ըզսո՛
 բէսիանկ զուսըն գրախտին բա՛ցեր
 նախանստեցծին , կե՛նսագործելով ի՛ ճա՛
 շակնանկ մա՛հաբերապրողոյն : Ա՛յլ զօրո՛ւ
 [թեամբ խա՛նք քո քրի՛ստոս հիմնեցուցե՛ր
 զկա[թուղեկէ՛ն է՛կեղեցի՛ բընա՛կաւրան
 սբ երրորդու[թեանդ , լուսաւորելով
 ըզհե[թանոսս ՚ի սմա՛ կըրկնակի ծնըն
 դեամբ :

ւ

Ա՛յլ յարո՛ւ[թիւ՛ն քի՛ աննեքեան օրհնես
 ցուք , զի՛ նա՛ միայն անճ զսաւաւորեալ
 յա՛ւիտեան : Ա՛յլ ճանաչայթ յարու
 [թեանն տե՛սանելով հրեշտակին , նա՛
 զօրանայր ի՛ պստմեջ ըզկե՛նսաբե՛ր յա՛
 րու[թիւնն : Չայն աւե՛տեաց լսէին
 առա՛ւօտեան սուրբ կանսցքն , ի՛ հրե՛շ
 տակէն զանոնային ուրախու[թեամբ
 յառաքեալսն :

() Եթէ՛ դե՛րակհան խընդու թէ՛ցն աւե
 Երանե՛լի կանանցն ուսեալք ՚ի
 հրէշտակէ՛ն . աներկէ՛ւղ խընդու թէ՛
 Լբե՛րկըսընց ուրախու թէ՛ ընթանայի՛ն
 պատմե՛լ աշակերտացն ամսե՛լ լուի :

() որ մահո՛ւն երկիւղե՛ւ ընդ մեռելոս
 համարեալ կարծե՛աք . նա՛խն իշխա
 նու թէ՛ յարուցեալ . զմահու ելոյ՛ծ զիշ
 խանու թի՛ Եկե՛նդ անուի՛ պարգևեա՛ց
 ամզգի՛ մահ՛ քղկան : ՎճԼ ՚ի բաց
 ե՛դեալ ըզ հրէ՛ական երկիւղի՛ն ըզ
 կարծիսն . նախանժամանեցի՛ն ՚ի պատիւ
 այնորի՛կ . որ մահուանքն ելոյ՛ծ ըզմահ
 Ե զանմահուի՛ պարգևեա՛ց ամզգի :

() Եհնու թի՛ ՚ի բարձո՛ւնս , անօրինեցե՛
 լոյն ՚ի կո՛ւսէն թա՛գաւ սրի՛ն մերոյ .
 ալէ՛ լուիս ալէ՛ լուիս : () Եհնու թի՛ ՚ի
 բարձո՛ւնս . անստանե՛լի Ե հաստանուե՛
 յուսոյն մերոյ . ալէ՛ : () Եհնու թի՛ ՚ի
 բարձո՛ւնս , անբաժանե՛լի Ե միանա՛
 կան՛ն սուրբ երրորդու թէն՛ . ալէ՛ :

Մաւաւնորեմք ըզքեզ տր աւրւա՞ծ
 հարցըն մերոց: **Ս**ր ըզցօշ անա՛
 պանհան ա՛րեանըդ ցօղեցեր տիե
 շերաց ի վերայ խաչին. օրհնեմք մի՞շտ
 և փառաւնորեմք: **Ս**ր թաղմամբն երեք
 օրեայ յարուցեալ ըզայս ծագեցեր
 տիե՛ղերաց. օրհնեմք: **Ս**զտր օրհ
 նե՛ցէք և բարձրարարէք ըզնա՛յա
 տեան: **Ս**ր ի բարձուես ել և գերեայ
 ըզգերո՛ւթի, և ե՛տ պարգևս օրդոց
 մարդկան, օրհնե՛մք: **Ս**լու ի մեռեալս
 ազատ առանց օգնակա՛նի, քսի՛հանայք
 օրհնե՛մք:

Սահկից հօր կամաւ որութեամբ եկիր
 ի չարչարանս, զչարչարա՛մնս յանձն
 առեր. խանցի՛ համբերելով իջեր ի գե
 րեղման: **Ս**լու զաբերիցն եկեալ ի գե
 րեղման վը՛րկչիդ, ըզի՛նս ա՛նոյշըս
 բերին, ի խընկէ՛ղ զանապական մարմինդ:
Սլու տիա լուեալ ի հրէ՛շտակէն որ

անհր . ահա՛ ը յարեալ ի մեռելոց .
ձեզ կեանքս պարգևեաց :

Վաղարշապատի քան զքա-
ղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս քաղաքս
անհր . ի խորհրդի զանապական մարմինդ :
Վարդապետ աւետարանոր հրեշտակին որ դո-
ւնի քաղաքս զանապատի կանայսքն . զի խորհր-
դեք ըզկենդանիին ընդ մեռեալս . քան զի
յարեալ տրեալ աւետարանաց ըզգրթոխս :

Սատմեալ երանելի կանայսքն զյարու-
թիւնն տնայկերտացն . ու բախանցեալք
ընթանային պետրոս և յօհաննէս ի կե-
սատու գերեզմանն :

Սատմեալ որեալ որդի մայ . որ եկիր կա-
մաւ ի չարչարանս . տրաւ զսարցըն
մերոց : Տարածեցեր զամենազօր բազու-
կըս քո ի վերայ ի սալմամ ջին . և եր-
կիրըս հիսցեալ անսանեցաւ և գողալով
երբեքիւր . ի յահէ՛ փառաց քոց տրաւ ծ :

Վաղարշապատի քան զքաղաքս քաղաքս քաղաքս
անհր . ի վերայ ի սալմամ ջին . չհանդուր-
ժեալ

Ժեան չարչարանայ արարչիդ խանարե
 ցոյց ըզլոյսն ի մէջօրէի . ի յասի՛ն փա :
 Ըզլոր օրհնէցէք բարձր արարէ՛ք յանի
 տեանն : Ա՛լ շինանէ՛ որքն գեղարդեանբըն
 յարձակեան , խոյեա՛մ ց զկող կէնա
 րարին . բարձր : Ա՛լ ստի՛ն զբիւր կէնդա՛ն
 նարար բրդխեան , լը՛ւս ց զտիեզէրս
 ՚ի մեղաց . բարձր արա :
 Ա՛յ մե՛նայնի բարձր մողոր՛մ անձե՛ն
 յիս գր՛ծու թք՛եա խնայեա՛ն զի՛ դո՛ւ միայն
 էս մարդասէր : Ա՛լ խանչի՛ւրդ քո կէնա՛ն
 րարա՛ւ պա՛հէս . ե՛ յարձե՛ծ ըգ՛ քո
 փրկեա՛ն և անպրե՛ցն . զի՛ դո՛ւ միայն էս :
 Ա՛լ ի մի՛ւսանգամ ի գա՛լըստեան քո՛ տր
 վերը՛ն ստի՛ն զիս նորոգեա՛ն և անպրե՛ցն . զի՛ :
 Ա՛յ յօր յարու՛ծի՛ քրի՛ստոսի տօնէ՛ցէք
 հաւատացեա՛նք . ի մի՛ անձ հայր ամե՛նա՛ն
 կա՛լ : Ա՛յ յօր և կանայ՛քն ի՛ւղարեքք ա՛ւե՛
 տիս տալով՛ անաքեւոցն . օ՛րհնէ՛ն զան
 տը՛ւած : Ա՛յ յօր և հրե՛շտանկք ի՛ յերկինքս
 հոգևոր հընչմամբ երգո՛վ , օ՛րհնէ՛ն :

ը յաւելիտէնից ես ամ և ար ամենայն
 կենդանու թէ՛ . խոնարհեցար ի չարչա
 բանս համբերելով խաչի և մահո՛ւ .
 զքե՛զ օրհնեմք արժ. հարցրն մերոյ :
 ր ամենայն բարուէց ես ար և ի քրօ
 բէական աթո՛ւ նրաօիս . էզար ՚նորս
 վոր վնսի անապանկան մարմնով . զքե՛զ :
 ր էակիցդ ես հօր և սուրբ հոգւոյն .
 ի ջեր ի դժոխս փրկեցէ՛ր զդերեալսն
 աւերելով ըզմահ . զքե՛զ օրհնեմք :
 զար ՚ճրդով օրհնեմք բարձրարեք
 յաւելիտեան : Ո՞ր ելոյժ ըզզօրն թի՛րս
 դժոխոց խորհրդով անօրէնուէ իւրոյ
 քրիստո՛ս թանգաւոր փառաց . փառա
 ւորեալ ՚նորաց զը՛ւարթնոյ . էկայք
 ժողովուրդք էրգով օրհ : Ո՞ր բանիւ
 դոյացոյց զարարածս էակից բանն ի
 հօրէ քս . և մահո՛ւ խաչի զամենայնրն
 վասրն մեր համբերել յաղթեաց մահու
 ի շխանու թեամբ . էկայք ժողովուրդք
 էրգով օրհ :

7

Քրիս

ո

Քրիստոս անարժամ որ տարածեցեր
 ըզ ձեռքսքս ի խաչին . և ընձեք ըզ կնիք
 դատապարտուէ մերոյ . ողորմեաց :
 Եւ խաչին բեւեռեցար և հեղմամբ արեւ
 նըդքս փրկեցեր ըզ տիեզերս ի մեղաց .
 ողորմեաց : Իմանդեցար իմեջ երկրի և յեր
 բորդ աւուր յարեւիր ըզ դժոխս աւե
 րեցեր բանիւ . ողորմեաց :

տ

Եւ խաչանիչ փայտէն դըղըրդեցան դը
 ժոխք . զօրոն թեամբ սուրբ հոգւոյն
 նորոգեցաւ երկիր . ով է սա որ խափա
 նեաց ըզ մահ : Ջրեշտակն անետէր կու
 սին մարիամոն . սակ իսկըդբանէ բանն
 որ յառանջ քան զյաւիտեանս որդին . ս
 է թագաւորն որ խափանեաց ըզ մահ :
 Զարեամձ յաւուր երրորդի . վե՛մբ
 պատառեցան երկիր շարժեցաւ սոսա
 նեցան դըժոխք . սակ կենդանի՛ն յաւի
 տենից քրիստոս :

Յայտ Սիրախէիս՝ իմ որ աթօն Բերի . ի շրեւան
 խաչի փօն է . Սայսի Բօնն :

անաւորու թիւ եկիր ՚ի չարչարանս
 ան . եւ ի վերայ նախա՞ստեղծին ըզմե
 աանիւ յանձըն ա՞ւեր . տէ՛ր անըժ
 հարցըն մերոց : Անարատանդ մահու
 որպէ՛ս մահապարտ . դատանայարտեալ ի
 խաչ ելեր վե՛ ազգի մա՛րդկան . տէ՛ր :
 Անմահու թեց տըւող ք՞ս անըժ . ի գե
 րեղման իջեր յարուցիչութեան լոց .
 տէ՛ր անըժ : Ի դարձ օրհնեցէք ի անըժ
 բարեք զբանդմեանն ի վերայ խաչին :
 Իր կանգնեացն ըզքսն անկիւն սեղան
 խաչին . յաղագրս քան սկիզբ անխարհի
 պատարագեալ . յորմէ սեղանոյ բու
 բեաց անուշահոտ հոգի՞ բարձր ս :
 Ի՛ր վո՛խանակ մեղսասեր մահացո՛ւ պրտ
 դոյն . պարգևեաց մեզ կերակուր ար
 դարուե՛ . ի կեանսոն յաւիտենից նորո՞

գ

գեղով ըզմե՞ զ . բարձր :

Եյս ճըշմարտ որ ի հօրէ առաքեցար
 առեր մարմին պարադրիլ ՚ի կուսէն .
 ոչ մեկնեւ լով յանքըննին յե՛ն թէ բանդ

ո

ի՛ յօժճճու մըն կէնարաբ մարմնո՞ յն անպա
բաղի՛ր էականաւ թեանն : Եւ տե՛սեալ
ըզ քերօքէն վերանբատեալ ՚ի վիսին
տարվանդէ լով սրբբուհւո՞ յն ասէ դար
ձի՛ր ողջոյն տո՛ւր փո՛ղո՞ցն . քանզի
յարեա՛ւ որ յառա՛ջն ասաց :

5

Եւ արի՛չդ արտարանոց քս՛տ մմմ՞ յսո՞ր
ի խանջին բեւեաւալ . ե՞ւ զինաւճորդն
դեղարդեանմբն յարձա՞ կեալ ըզկո՞ղ
քո խոցեաց . ար արձ հարցըն մերոց :
Վե՛նդ : նի՛դ յաւիտե՛նից ք՛ստ մմմ՞ յս
ո՞ր ՚ի դերե՛ղմանի եդար . ե՞ւ պա՛
հապանքըն պահէին ըզդու շո՞ւ թեամբ
ըզդէ՛ր եղման քո տէր արձ հարցըն :
Յարեար՛ ՚ի մե՛ռե՛լոց քս՛տ մմմ՞ յսո՞ր
ըզդը՛ծո՛խս աւերեալ . ե՞ւ կէնդա
նո՛ւ թի՛ւն պարզեւեցեր արարա՞նոց
քոյ՞ վ յարու՛թիդ . ար արձ հարցըն :

7

Վ՛զ ար ՚ի զնա՛օրհնէ լով բարձր արարէ .
յաւիտեանն : () որ կարա՛պետըն յճհան
նէս մարդարէ՛լցն ՚ի դը՛ծո՛խս : աւետա՛

բանէ՛ր ը ը զ գաւընւստ անբա՛նկանն
անբա՛նկանն և թեանն և ը զ նա՛ն օրհնե՛լով :
Սրու՛մ սղանէ՛ին արգե՛լեալքն՝ ի մե՛զս
սէր բանա՛ին և անգա՛տեցո՛ւցին չ յո՛ւ
սոյ գաւըն՝ ստեանն անորդւոյն ի յե՛րկնից
ը զ նա՛ն օրհնե՛լ : Սրոյ՛ եկեալ կատարեալ
զմարդա՛նէ իցն ը զ սե՛սու թիւն . անե՛
րե՛լն զ զգրուե՛լն զըթո՛խոց և ը զ
զօրու թի մա՛հն . ը զ նա՛ն օրհն :

11

Սրոյ՛ յե՛րկնից ի հօրէ՛ն և մարմնացա՛ր ի
կո՛ւսէն . համբե՛րօ զ փրօ՛ղիչ վարձն
մեր ը զ մահ ճաշակեցե՛ր : Սրոյ՛ ի չար
չարանըս չարչարանացն ըն՝ ծիւց . խա
չեցա՛ր թանգեցա՛ր եգա՛ր ի գերե՛զ
մանի՛ք բիտոնս անձ մեր : Սրու՛ յե՛րկնից
աւուր յարեա՛ր անենակա՛րօ զ ան . պար
գե՛լն զ անխա՛րհի զխանդա՛ղու թի և
զմե՛ծ զողորմու թիւն :

12

Սրա՛ շալի՛ յարու թինն ը զ պահա՛յանսն
գարհու՛րեցոյց . և հրե՛շտակն ի յե՛րկնից
իջեա՛լ ի մայն անե՛զ յարու թե՛ անար

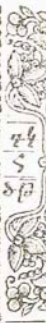
զիս ըզհընացեալ ըստ մերձք : օրհնու :
 Տորաթեան սերօբէն նըստելով ի վե
 ռայ միմին , հարկանէ՛ր քիտ յարու
 թեաննն տեառն , պակնուցեալ պահա
 պանայն յահէն եղեն որպէս մեռեալ ,
 օրհնու : Տանորդս սրաւ և ըզմէ զտը
 ընդ սրբոց քոց առաքելոցն , որք արժա
 նի եղեն տեսանէ՛լ ըզքեզ ի յարու
 թեանն քո , արժանաւորեալ տէմմէ՛ր
 տեսանէ՛լ ըզքեզ ի միւսանգամ քո
 գաղըստեանն , օրհնու :

ՃՂ

() Թանգաւորըն քս , օրհնուք երգով
 բարեբանեցէ՛ք ամենայն երկիր :
 Երարողին երկնի՛ւ և երկրի , մատուս
 ցուք երգով գոհաբանութիւն ամե
 նայն երկիր : Երարդու թեանն և մի
 մատուածու թեանն , մատուսցուք պա
 տիւն երկրպագութիւն յաւիտեանս
 ամէն :

Կառուելի բնութիւն և բան հօր
 առաքեցար ՚ի հայրական ծոցոյ :
 Եւ առեր մարմին ՚ի սրբոց
 կուսէն . սբ արծ հարցըն
 մերոց : Եւ կեանդ ՚ի վրբկոն թիւն մեզ
 թագաւոր անմահ յանձն առեր ըզմահ
 խաչի : Եւ իջեր ի գերեզման անապահան :
 սո՛ւրբ : Եւ յարուցել ի մեռելոց երեք
 օրեայ լոյս ծագեցար տիեզերաց : Ի շխա
 նոն թիւ լուծեր գերկոննս մահու : սբ :
 Եւ զտէր օրհնեցէք բարձր արեք զթա
 գաւորն ամենեցուն ի շխան հայր միշտ
 և յա՛ւիտեան : Եւ յարուցեալն ի մեռել
 օրց քրիստոս արծ : Ժողովուրդք առա
 ւել բարձր արարէք ըզնա յա՛ւիտեան :
 Եւ անապահան լոյսն ի հօրէ ծագեալ սբ
 զհոգին . քահանայք ընդ սերօբէսրն
 գովեցէք . և առաւել բարձր :
 Եւ յարեարդ ՚ի մեռելոց քս արեւմ
 և մեզ կեանքս շնորհեցեր ողորմեա :
 Եւ զանկեալն ՚ի նախնու մն ի մեղքս :

ԳԿ
 5
 ԺԹ
 Գ

պատուանկանն արեամբբոյ քո կանգնե
ցեր . ե՛ մե՛ զ կեանքս : Ե՛ւ յարուք՝ ըդ
քո զանչեսորհրակեցուցեր . ե՛րզ դրուենքս
դժոխաց վերջեցեր . ե՛ մե՛ զ կեան :

տ

() արեամբ ատե՛մքն ի գերեզմանէն :
Ի՞նչ յառնե՛ւ վերջիչին մերո՞ւմ
էրկիր շարժեցա՞մք . վե՛մք պատու
աւցան : Տա՛ւապայծեամբ ընդսն ի վե
րայ վիճի՞մքն զարհուրեցոյց ըզպատհան
պատհանն ան գրանքն գերեզմանին :

տ

() Ե՛ւ անցին ըզ գերեզմանսւ ըն բոլո
րեամբ լ գանք հրեշտակաց տեսանէ՛ին
ըզ տրքն յա՞մքն ընցե՛ւ ի գերեզմանէն :
Ե՛ւ ծասէր կանայքն էկին ի գերեզման
վերջիչին անոյշ իւղովք ե՛ խրնկօք
յ՛ծանե՛ւ լ զմարմինն տրուենկան :

Սուսապայծա՛մ հրեշտակն նըստե՛ր ի վե
րայ վիճի՞մքն անէտարանէ՛ր կունանցն . յա
րեամբ մե՞քն վերջիչքն տին գերաց :

Տ

Սխալաւիտեանն որդի փառակից հօր
եւ սուրբ հոգւոյն . որ միշտ յանձնո

փանուդ բարեբանին ի վերին զօրացդ .
ըզքեզ օրհնե մք անձ՝ հարցըն մերոց :

Ե՛ շեալ մարդ ճըշմարիտ էկիր կամաւ
ի շարժարանս . և բարձե՛ր ըզփայտ խաչի
անպարտականդ մահն . ըզքեզ օրհն :

Ե՛ գերեզման իջեր խափանիչ մահն .
երեքօրեայ յաղուցեալ լոյս ծաղեցս՛ր
ստո՛ւերանըսացս . ըզքեզ օրհն :

Ե՛ զանձ օրհնեցէ՛ք բարձր անարե՛ր ԲՅԷԲՈՒ
մք զնա՛ յա՛ւիտեան : () Թա՛ղսուորքն
քս ո՛ր վասըն մեր յանցանաց ըզմահ
ճաշակեամց . բարձր : () Է՛ակից բանըն
հօր . ո՛ր երեքօրեայ Թա՛ղմանք զգը՛ծսխ
ա՛ւերեամց . բարձր :

7

Ե՛րսկի՛ղբըն բանդ անձաւելի՛ ծը՛
նունդ . ո՛ր անաքսմանք հօր իջեր ի վերկ
նից վս մերոյ վրդիո՛ւ Թե՛ . զքե՛ մսմ . զ
անա՛ չէ՛ք ո՛ղորմեա՛ քն անարանձոցս :

n

Ե՛ր անեզ անու՛թք՛ և անձնի՛ր իստի
բընու՛թք՛ . ի կուսէ՛ն ճընար նախան
տեղձին կերպմամբ . և էկիր կամաւ ի

չարչա՞ մմբաննն . զքե՛մմմմ : զ անղանձե՛մք :
Ի խանչին բւե՛ռեցար կամա՞ Նօր և
սո՛ւրբ Տոգւոյն . և իջէր ի գե՛րեզման
անմա՞ն բը՛նուի և յարե՛ար ի մե՛ռելոց
բրի՛ մմստոս . զքե՛մմմմ : զ :

տ

Ս զքո՞ յարութիդ օրհնե՛մք մարդա
սէր . անղանկելով տէ՛ր վա՛ւրք քե՛զ :
Օ որ օրհնե՛ն սերօբէ՛քն և գովե՛ն քե՛րօ
բէ՛քն . անղան : Անղանար բերանով
անհանգիստ բարբառով . անղան :

տ

Ս աւա՞ և և մեր զօրհնու՛թիրս հրեշտա՛
կացն երգե՛մք ե՛ւ անե՛մք վա՛ւրք յա
րու՛թե՛ք տար : Ար խանչեցար վստա՛ն մեր
թա՛ղեցա՛ր ե՛ւ յարե՛ա՛ր անղատեցէ՛ր
իմեղաց : Աբ անդ՝ սո՛ւրբ և՛ հրգ՛օ՛ր
սբ՛ անմա՞ն թա՛գաւոր :

Տ

Ս յօր զենա՛ւ մեզ պատարագ անարա՛տ
գա՛ռն այ՛ , ի վերայ խաչին . հաիկից Տօր
և սբ՛ Տոգւոյն անլա՛ծ հարցըն մերոց :
Ա յօր բանցա՛ւ մեզ սրօբէ՛տիանկ դուռըն
դրախտին հրա՛ւիրելոցս ի կոչումն ար

քայական սեղանոյն . արուներան մարմ
 նոյ և արեան աստուծոյ հարցըն մերոց :
 Եւ հրաշալի յարութիւն քո քրիստոս
 տիեզերք ամենայն նորափետուր զար
 դարեալ . մըտանէն ի յառաջատու ընդ
 փեսայիդ քրիստոսի այ հարցըն մերոց :
 Եւ զար օրհնեցէք Առանէլ բարձրարա
 ղէք ըզնա յաւիտեան : () արամային
 ըղգեցեալ մարմինն , ի քառանկիւն սե
 ղան խաչին բարձրացեալ . սերօբէք
 սարսեալ դողային . առանէլ բարձր :
 Ար ըզցօղ անսպական արեանն ի կողմ
 հոս արբերէն արբոյց տիեզերաց . ժո
 ղովուրդք հեթանոսաց առանէլ :
 Ար տըտմահաղորդ քո չարչարանօք
 խաչին ազատեցեր ըզմարդն ի տըրտ
 մաղդեաց վայտէն և ի մեղսաճաշակ
 պրտոյն . քրիստոս արծ և մեղողորմեաց :
 Ար մահուամբ քո կենդանի և մեղելու
 թիւ ըդ յերկրի . նորոգեցեր դարձեալ
 զաշխարհս և զհողացեալ բնութիւնս .

7

8

քրիստոս : Արեբեքորեայ յարու թէ՛ քո
և հանքարձանքդ յերկինքս . վերածեր
ըզմարդն առ կենաց փայտն և՛ յանմա
հանան ճաշակն . քրիստոս :

—
—
տ

Տեսիլ փայլակն ա՛նձէ զը՛ւարթնոյն . ի
վիմրին հընչեցեալ առ իրնկազգեաց
կանա՛ յսն . փարատեցոյց զերկի՛ւղալն
տիրամու՛թիւնն : Ասհանալանքն պա՛
կուցեալ անսաբեկ լինե՛րն . և՛ կանանցն
աւետարանեա՛ լ . մահ մահու յաղ
թեաց և՛ ծաննւցաւ մահ : Բարոզս ա՛
ռաքելով առ երջանիկ առաքեալսն . փու
թացարուք ի գալիլէա՛ և տեսանիցե՛ք
զկենսադորձոյն ըզք՛ :

—
—
տ

Յանձառ փառաց խոնարհեցար և ըզ
գեցար ըզհոգեգէն բընու թիս . վերա
ռեր զանկեալն ի գլորմանէ յանմահա
կան ի կեանս . ըզքեզ օրհնե՛ մք մնա
պական ըբա՛նդ ախարեա՛ծ : Անպար
տականըզ մահու դատապարտեալ ի վե
րայ խաչին . սր փոխանակ գառնու թե՛

պրտողոյն անբողոցեր մեղ ի տիգախոց
 կողէդ . Ըզքեղ օրհնե մք անսպա :
 Անաբեցար ի դրժնիս ցոնցանե լով ըդ
 զօրու թի՛ն անտոճանճոնեդ . ջանլեցեր
 ըդ գլուխ խարդախողին խախանեցեր ըզ
 զօրու թի՛ւն մահոճ . Ըզքեղ :

ՃԶ

ուսով անճու թեա՛ն քո քո՛ւ , լուսաւո
 բեցեր սբ զեկեղեցի՛ն . պահեա՛մ ըզսա՛ն
 անշարժ յաճիտեան : Տօնէ այսօր երու
 սողէմ . հաւատացելոյ բաղմո՛ւ թեամբ
 զհաւանախոս սբ եկեղեցւո՛յ . պա՛հ
 հեա՛մ ըզսա՛ն անշարժ : Բանցան դրո՛ւն ըք
 հաւատոյ նոր սի՛օնի . ընդ ունի՛լ զանմահ
 փո՛սսոյդ յաճա՛գ սատ . բա՛շխէ զմարմն
 քո ե՛ զարի՛ն ևն , պահեա՛մ :

Ը եկիր համա՛ւ հօր ի խաչ ելա
 նե՛լ վանն սղգի՛ մարդկան . թա՛
 գաւոր վառաց քրիստո՛ս անե՛նե
 քեան օրհնե՛մ սցո՛ւք : Աբ մահո՛ւ խաչի՛
 համբերեցեր վասըն մեր . անմեկնե՛լ ըդ

Պ
 Տ
 Կ
 Բ

4
n
m

'ի հօրէ՛ն . թաղաւ՛որ : Ա՛ր էրէքօրեայ
 թաղմամբ պահեցար կենդանի՛ յարու
 թիւն մե՛ր և՛ կեանք . թաղաւ՛որ փա :
 Ա՛ղ ա՛ր օրհնե՛ցէք և՛ բարձրարարէ՛ք
 ըզնա՛ յաւիտեան : Ա՛ր ՚ի վերայ խաչին
 եհեղ զարիւն իւր քս . և՛ փրկեաց զա՛
 բարա՛ծս ի մեզայ . օրհնե՛ : Ա՛ր ըզ մահ
 կոխեաց զդժոխս աւերեաց . յարուցե՛լ
 ՚ի մեռելն՝ ցանդատեաց ըզմեզ . օրհնե՛ :
 Թի՛ի՛ւնս իմ : Ա՛ղն՝ ըմեա՛ փրկիչ :
 Ա՛ր կամաւ հօր ըզջարջաննս յանձն
 աւեր բանդ անտրւած . սղո՛ ըմեա՛ :
 Ա՛ր հաւանար սբ՝ հոգւոյն ըզգերեալ
 սըն փրկեցեր քո՛ յարուբդ . սղո՛ ը :
 Քա՛ւարանակից հօր որդի . որ փասըն
 մե՛ր խաչեցար . զդժոխս աւերեալ
 յարեար յաւուր երրորդի . փա՛՛ք յա
 ըու թե՛ք տէր : շրէ՛ շտակապետին ի՛
 ջու մն . որ ըզպահապա՛նսն երկիւղե՛լ
 զարհուրեցոյց առ դքսանըն գերեզմա
 նին . փա՛՛ք : Ա՛լ ըսքանչե՛լն սուրբ
 կա՛

կանանցն աւետարանէ՛ր ասէ՛լն՝ վ . յա՛
րեա՛ւ քրիստոս յարուցի՛չը՛ն մեռեւընց .
փա՛՛մ՝ աք յարու՛թե՛՛լ :

Ս Երբ բարեբանեալդ էս իդասուց քերօ՛
բէից անմահ թագաւոր . օրհնեա՛լ էս
և՛ գովեալ յա՛շխտեան : Ար խոնարհե
ցար յերկնից և՛ աւեր մարմին զնախա՛
ստեղծին ա՛դամայ . օրհնեա՛լ էս և՛ :

Ար նրատիս իվերայ չորեքկերպեան կեն
դանեաց քրիստոս ասարձա՛նձ . օրհն :
Գործք տեառն ըզտր օրհնեցէ՛՛մ Բք

Գ Բարձր արարէք յա՛շխտեան : Գիշէքք
ըզաէ՛ր օրհնեցէ՛՛մ Բք . Ս՛ զնրատեալն ի
յա՛թոս փառայ . ըզ բանմբեբանեալն
ի՛ հրեշտակայ . ըզնա՛ անդադար օրհնե :

Ս՛ արի՛շտ ըզտր օրհնեցէ՛՛մ Բք . Ար յա՛ճէ
փառայ անու՛թեն՝ դողամմ՛ն զը՛ւար
թունք երկնից . ըզնա՛ անդադար :

Ս՛ Երբ քեզ արարէ՛ր բա՛նդ արձա՛նձ մարմնա՛
յեալդ իկուսէ՛ն կամա՛ւ հօր և հոգւոյն .
իփրորիմ թի՛՛ւն անգի՛ մարդկան :

Ի՛գե՛րե՛զմանի՛ եղա՛ր անսպանկան . զի՛
զմեռե՛լն թի՛քս մե՛ր բարձե՛ր . ըզգե՛
րեան՝ շըն փըրկեցե՛ք ի՛ ձե՛ռաց մահո՛ւ :

Ե՛ւ յե՛րրորդ սե՛նը յարեա՛ր անձանկս
ի՛ յե՛րկի՛նքս համբարձա՛ր ընդանձմէ՛ հօր
նըստա՛ր . փառաւորեա՛ղ ՚ի հրեշտանկաց
և երկընդանկեա՛ն լու՛ ՚ի սե՛րօք էլից :

տ

Դանանցըն կանխե՛լով ի՛ թանդո՛ւմըն
կե՛նդանուոյն տեսի՛ն ըզվէ՛մն ի՛ դրացն
ի՛ բաց մե՛րժեա՛լ : Ե՛ւ անփո՛ւր ըզգե՛րե՛զ
մանն և՛ ունայն տեսանէ՛ին և՛ տըրամո՛ւ
թի՛ք լային յուսանատեա՛լք : Մայրխա
չեցե՛լոյն զի՛ լաս յուսանատեա՛լ . քանզի՛
քս՛ փառօք մե՛ծա՛ւ յարեա՛ւ :

հ

Ա՛ր ՚ի քանակերպեան նըստիս յաթոն
անը՛ռե՛լի՛ ձայնիւ՛ օրհնիս ի՛ պայծառ
դանո՛ւց . հոգևոր երգո՛վ . անձ հարցըն
մերոց : Ա՛ր ի՛ վե՛ց թե՛տան սրո՛վբէսըդ
հանգչիս . և խնամես զքո՛ զարարածքս .
նըշանա՛ւ խաչի՛ւդ ըզմեզ անպրե՛ցուցեր .
անձ : Ա՛ր նըստիս ի՛ յաթոն փառաց .

անաւել բարձրեալ գոյեալ . նըշանաւ

խաչի քոյ զմէջ սպրեցուցեր . անբ :

Չաէր լ' մեծ մեծայն գործըք տեամուն ըզաէր օրհնեցէք :

Յօր փրկիական սբ խաչիւն զուար ճանցան անբարձք . ան մեծայն :

Յօր մըտեալ ի գերեզման անբ րեալ ըզգըծոյս . ան մեծայն :

Յօր ի յերկիւնս համբարձաւ ընդ անմէջ Տօր նըստաւ . ան մեծ :

Սիւնա իմ : Ղոբմեա մեզ անբան :

Սբ ի յերկիւնց ի հօրե ի ջեր անըսկիղբն որդի . նոյն ինքն ըզգըծոյս աւերեցեր . ողորմեա :

Սբ ըզճառանգայթս անբան յերեւոյցեցեր փրկիչ . ըզ սրահանգան նորն զարհուրեցուցեր . ողոր :

Սբ ձեռօքրն թօմայի շօշափեցար փրկիչ . անանշակե խտարն մրտեր դրօքրն փախելովք . ողոր :

Տաղիւն ճանցիւրդ քո քս ի վերայ խաչին գողացուցեր զարարածս ան .

զէրկնային և զէրկրաւոր բնութիւնս :
 Եւ զհազիւն երեւո՞ւմըն հրեշտակին զար
 հուրեցոյց ըզկանայան ասելով . զի
 խընդրէք ըզկէնդանին ընդ մեռեալս :
 Եւ յասէ զօրութեան անորդւոյն զար
 հուրեցան կարապետք գլխոսոյն ասե
 լով . համբարձէք իշխանք ըզգրուներս
 ձեր ի վեր :

Տ Երթամ իխաչին բեկուեցար քրիստոս
 անձ . և զանամ նորոգեցեր ի նախա
 օտեղծ բնութեան . օրհնեալ տր անձ
 հարցրն մերոց : Եւ ի սպասաւ որէն աստա
 կէցար և ի զինաւորէն գեղարդեանքըն
 խոցեցար . օրհնեալ : Եւ անշէցար ի մէջ
 երկրի և յերրորդ աւուր յարեար անե
 նակարող վերկիւն . օրհն : Եւ արծրք տն ըզ
 տր օրհնեցէք և բարձրարարէք ըզնա
 յաւիտեան : Եւ ի շէրք ըզտր օրհնեցէք :

Եւ էր յեւթեան ի բարձունս և ի
 հօրէ առաքեցար ի յերկիր . վասն մեր
 մեղաւորաց . յիշեալ զմեզ տր : Եւ սրկէլ

ըղ թանգու մըն յանձն առեր զերեքօ
բեայ . և յարուցեալ նորոգեցեր
զաշխարհս :

5

Ս Երանձին որդի աստուծոյ . զանեամ
բանու մըն սրբոց մարդանէիցն աստա
նօր լուսավայելալ պայծանայնուցն .
օրհնեալ տէր աստուած հաւրցն ը
մերոց : Նամաւնորու թք եկիր ի չարչա
բանս . և ըզմահարեր վայտըն բա՛ր
ձեր ի վերայ կենսաբե՛ր ո՛ւսսոյդ . և ըզ
նոյն կենաց վայտ մե՛զ շնորհեցեր . օրհն :
Քանզի կողմէն վերաւ որեալ ընախա
հայրն . ի՛քո՛ յանարատ ի կողդ ընկալար
ըղխոցու մըն գեղա՛ւրդեանն . և անա
տական արեամբբդ քով լուսաւնրեցեր

4

սբ զէկեղեցի . օրհն : Ա՛զար օրհնեցէք
բարձրարարէ՛ք ըզընամ յա՛ւիտեան :

Երանձին որդի՛ն ի խաչին բեւեռեալ .
արեամբ մարմնոյ՛դ զընի ի գերեզմանի .
ամենայն գործք օրհնելոյ՛ք բարձրարա՛ :

Ա՛լեալ երանե՛լի՛ կա՛նանցն . զա՛

Լե'տի'ս սբ' յարու'թե' ըն պատմէ'ի'ն աշա
կե'րսոսցն ե'թէ' յարե'ս' Լ տէ'ր . ամե' :

Մ'ն'թ'անցե'ալ ք ի' մի'տա'ին, պե' տրո'ս Լ յով
հաննէ'ս . տե'սանէ'ի'ն ը զ զե'րե'զմանն ,

յա'տառ'աճ'ա'ի'ն մարմ'նոյն ու'նայն . ամ :

Ս'կ'ր ի' վեր'կու'ն թ'անգ'ալ որ անմ'ս :

—
" —

Լ ը զ մ'ս ճաշակե'ցե'ր վեր'կէ'ն աշխարհի .

նոյն' ըմե'ս : ի յաշի' համբ'ե'րե'ցե'ր արժ

վանքն մարդ'կանն . Լ զ թ'անգ'ալ մ'րն յանձն

առե'ր զե'րե'քօրե'սց . նոյն' ըմե'ս :

Ս' Լ ի' մե'ռե'լոյ յարե'ս' ի շխան'ս Թ' Է

որպէ'ս տէ'ր . զի' ս զմե'զօք ը զ մե'ռե'ս' լրս

նորոգե'ալ Լ կե'ն' ըմե'ս :

() յարու'թի' Լ ն'սմ'որդ' Լ ոյն հրե'շտակ'ա' տ

պե'տն ա'յսօր ալե'տէ'ր կանանցն ասե'

լով . յարու'ցե'ալ է տէ'րն ի' զե'րե'զմա

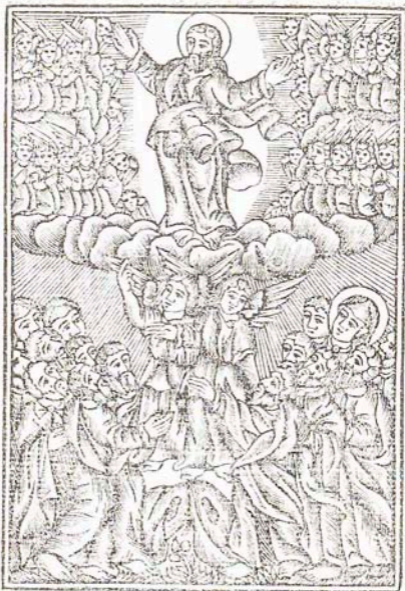
նէ'ն : Մ'ն'թ'անցե'ալ կանանցն խրնդ'ս Է

պատմէ'ի'ն աշակե'րսոսցն ասե'լով . յա' :

Ս' սան որոյ Լ մե'ք ընդ հրե'շտակ'ի'ն զ'ն

չե'սցու'ք զ յարու'ն' ըմե' . որ վեր'կե'ացն

ը զ մե' զ ի' ձե'ռայն մ'ս հու' :

Ար էջն ՚ի վերուստ՝ յաշխարհրս ներբին ,
դարձել համբարձաւ՝ մարմնուիչ ՚ի յերկին .
առ որ աշակերտքն՝ պրշուցեալ կային ,
և երկնայնոց դասքն՝ ըսքանչանային :

օրհնեալ էկեալ ՚ի յանուներն տեանն :
 Արստեալ ըդ աջմէ ծընողին , կատա
 բելով ըզխնասացէլ պարգէ՛ծւան . մի
 խիթարիչ սր հոգին դայ սու ձե՛րի .
 անբերացնւցանէլ զմեծ զոզորմուի :
 Երհնեցի պրսակ քանզորութե՛ք քոյ տր
 օր պահեցէր ըզմեզ յերկրի՛ն . այսօր
 համբարձար իստօք յերկի՛նս առ հայր
 հրէշտակաց դասուք . օրհնեալ տր անձ
 հարցն մերոյ : Ձեացան վերինքն ընդ
 մարդկային քն կէրպ հարցաբանեալք
 զեսայեսայն . ով է սա՛ զխմեալ յերկրէ՛
 արիւնազդեատեալ . օրհնէլ : Արգէի՛ն
 հրէշտակքն ըզդաւթեան առս՛ծն առ
 բարաստներս դրանց երկնից . ասեն համ
 բարձէք իշխանք ըզդորուներս ձե՛րի վեր
 և մըսցի՛տքայ . օրհնէ : Այ՛ց տր օրհնեցիք
 է՛ւ բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :
 Ար ելն ՚իկառս իւր և ընկճեաց զիշխա
 նրն մահու . օրհնէ : Ար ե՛ղ յամպս ըզ
 գնացս իւր և վերասլանցաւ սու հայր ի՛

Եր
 5

4

Եւ թէ ՚ի հայրական ին՚ հանու . սպասա
 ւ իրե՛ շո՛ք ի՛ հրեշտակական դա՛
 սո՛ւ շնն սրբ նը՛ւ առէ՛ ի՛նն անե՛ շո՛ք . համ
 բարձե՛ ի՛մ ք ի՛շխանք բղղրու՛ն յս ձե՛ր
 ի՛նն ի՛մ և՛ մրայե՛ թագաւ որ փա՛ն աւց :
 Հիացան վե՛րնական իշխանու թիքն և
 սոսկալի՛ ձա՛ն յնը , ազաղանկի՛ ի՛նն ա
 մնե՛ն նս . նվէ սա՛ թագաւ որ փա՛ն աւց .
 էկե՛ն մարմնով և սքանչե՛ ի՛նն զօրու
 թեանք . համբարձե՛ ի՛մ ք ի՛շխանք :
 Ազանանկի՛ ի՛նն վե՛րնական պետու թիքն
 հրաշայի՛ ձա՛ն յնը . երգէ՛ ի՛նն երգ նո՛ր
 անե՛ շո՛ք սա՛ ինքն է՛ թագաւ որ փա՛ն աւց .
 Էրբի՛նն աշխարհի և՛ ազաղի՛նն մարդ
 կան . համբարձ :

ԴՃ
ՏԲ
 Եւ թէ տրեկանկի՛նք եղաք նրմանու թե
 մանսու քո ո՛րդ ի՛նն ստու՛ ծոյն . սրժ մանն
 բեւ ըզմե՛ մմ զ կեղարանանկի՛նք լինի՛լ
 քեզ փա՛ն աւց թագաւ որ . բե՛ մմ զ
 երգե սցենն էկե՛ զեյիք սրբ ո՛ցրն զե՛ ըզլն
 հոգև որս : () Տի՛ն մարդըն խաչանկի՛նք

քեզ անբարեր և ըզխայթոց մեզանց քն
 շն շնեցեր . սիզանեցեր ըզմե՛ն մե՛ն զ
 կենանար փայտիւն յորում մածար և
 շիթք արեան քո անբուցի՛ն ըզտի՛ն
 զերս . քե՛մ մ՛մ զ երգեսցեն եկե՛ղէ :
 Ա՛ն սրն դրթն թեանըդ քոյ անայի՛ն
 մարդէ զութերիդ հաւասարեցեր ըզմեզ
 մարմնո՛յ քոյ և՛ արեան . պատարագա՛
 ւըդ հօր ի՛ հո՛ւտ անու շից . ըզմարմի՛նդ
 ան ի՛մէնդ . և համբարձար լուսափայլ
 ամուսնիք . յայտնեցար իշխանութեանց
 և պէտուէց՝ որք հիացեալ հարցանէին
 եթէ՛ այս ովէ՛ որ դիմեա՛ւ լ գայ յե՛ր ով
 մայ . և յեկեղեցւո՛յ քո՛ն անն ըզբազ
 մապատիկ զիման՝ ստո՛ւթ ի՛ւն ըս քո՛ .
 քե՛մ մ՛մ զ երգես :

Օ՛ն գումըն միածնի՛ որդւոյ քո յե՛րկ
 նից . անըսի՛ղքն անեղ մարմնացաւ
 ի սրբոյ կուսէն տընօրինաբար . օրհնել
 ար անձ հարցըն մերոց : Ա՛ր փասրն յան
 ցանացն անգամայ նախաստեղծին . ի վե՛

բայ խաչին զինան իրն գեղարդեանքն
բանայր ըղկոզանոս աղբիւրն . օրհն
ի ըղկոզանոս քրիստոս անձ . և
մեզ կեանքս պարգևեաց հրաշալի յա
րու՛թէն իւրով . օրհնեալ անձն :
4

1/2 զանք մե՛նայն գործք
տեանման ըղանք օրհնե՛ցէք :
1/3 յօր խոցեանն իտի գոգէն համեղ
մարմնովն քաղցրանոց ըղձաշահանցն
ըղձանքնու՛թէն . անձն մե՛նայն :

1/4 յօր անոց լուսոյ սիւն գործեալ ի
հրաշոյ վճիռն . պահանջն պակուցեալ
ի հրանի՛ղմանէ լուսոյն . անձն մե՛նայն :

1/5 յօր հրաձև փայլանինոցայտ լոյսն
անդեաց ըղձանատիցն ի հրաշանորդ ը
յարու՛թէն . անձն մե՛նայն :

1/6 շքեղանոցն մեզ ստրկեացմարդասէր :
1/7 Երես էակ փառանկից ընդ հօր և՛ ա
րարչանկից հոգւոյն . խոնարհեալ ի մերքս
վերսուեր զհօր ին . ըշքեղ անոցն մեզ ս :
1/8 զվանդանն աւուր զանու՛թեանք

լէղւոյն քաղցրացուցե՛ր ըզճաշակն .
դաւանեալ ըզքե՛զ տօր աւագախի՛ն . և

մեք աղաչե՛մք սգորմեաց :

Վասն աւորեալ անճառելի յարու թի՛ւն
քե՛: Ա՛ր կանաւ հօր և հսգւոյն ՚ի վերայ
քառաթեխն պատարագեալ դառն այ .

տ

փառաւորելի : Ք՛ս անմահ թաղաւորն
հետս զօտեալ ՚ի դրժնիս . կապեաց զիշ
խանրն մեղսասէր՝ զմահու գերեալսրն
յադամայ կենսագործեաց ՚ի կեանս ան

մահ . փառաւորեալ :

Վասն աւորելով զանուն քո սուրբ անճ
հա՛ւրցրն մերոյ : Ա՛ր յանըսկըցնական
՚ի հօրէ՛ առաքեցար և՛ անէր զմարմին ՚ի
սրբոյ կուսէ՛ն . անճ : Ա՛ր չարչարեցար
մարմնով վասրն մեր և բարձէ՛ր ըզմեզս
մեր ի խաչափայտն . անճ : Ք՛զտօր օրհ

հ

նեցէք բարձրարեք ըզնա՛ յաւիտեան :

դ

Ա՛ր ՚ի խաչին բեռելով ք՛ս ըզմահ կո
խեաց . և ըզնախաստեղծն ՚ի ծառայու
թե՛նէ՛ մահու անպատեցոյց . բարձր :

Ար ՚ի գէրեղմանի եղան որպէ՛ս մարդ .
 Ե՛ ՚ի հրեշտակաց մըշտընջէնաւ որակի՛ց
 հօր քարոզէցաւ . բարձր : Ար սոսկալի՛ն
 հիացմամբ ըզպահայանսրն զարհուրե՛
 ցոյց . Ե՛ ըշտըրամսւ թի՛ իւղաբերիցըն
 փարստեցոյց . բարձր :

11
 —————
 —————

1° Ե՛ թամանա՛ կղ ան՛ր ծանրակի՛ զբն Ե՛ ան
 ճանե՛ ի . անտե՛ ս սրճեկի՛ց . որ մի՛շտ
 2° հօր զ՛հրեշտակաց մը՛նիս ի յանրմամ՛
 հից . զգաստացեալք զ՛հրեշտակաց մը՛նիս քե՛
 զա՛ք . որդի՛ անտու՛ծոյ ս՛ զսմմրմեա՛ :
 Ար անաբեցար ՚ի հօրէ՛ Ե՛ մարմնացար
 անճանապէ՛ս ի սբ՛ ի կուսե՛ն . հաճե
 ցար ըզը՛ մահ ի սահման ի յանճն ան՛ն
 նու՛լ . փոխանակ դատասարսուէ՛ ընա՛
 ի սաստեղծի՛ն . որդի : Ար բե՛ Ե՛ յոնցար
 ՚ի իսաչին յաղագս մե՛րոյ յանցա՛նաց փըր
 կի՛ն չ բոլորից . անհաւոր գոն՛ ի մակը ճամ՛
 3° յնի՛ զարանճըս գոնացում շէր . Ե՛ ըզ
 լուսաւ որսըն ի սաւարեցուցե՛ր . որդի :
 Ար ընդ մեռեալս համարեւոյ՛ զթա՛

զս¹ ւ մն ընկալար բովանդակել լին² մա³ րմ⁴
 նով . յարուցեալ յէրբորդ ամ⁵ ւ⁶
 ուր . հրեշտակացն աւետարանն ւ⁷ ք⁸ .
 քարոզեցար անշակերտեալ կանա⁹ նցն .
 որդի¹⁰ անտուծոյ :

 10

() անձառէ լին¹ յարու² թիւնն հրա³ շա⁴
 ցեալ հրեշտակն գո⁵ չէր ան կանայսն
 ասելով . յարուցեալ է⁶ ակ⁷ լն⁸ ՚ի գե⁹ րե¹⁰ զ
 մանէն : Ար էակիցդ էս ընդ հօր զան¹¹
 հաւոր յարու¹² թի¹³ քո ՚ի գե¹⁴ րե¹⁵ զմանէն ,
 որբաանեալ կանայքն խընդու¹⁶ թեա¹⁷ մք
 քարոզելին : Յարեալ անն ի մեռելոց .
 և ըզգօրն թի¹⁸ ըսդ թոխոց խորտակեաց .
 և զարգելեալսն ինմա կորդեաց ըսքան
 չէ լին¹⁹ յարու²⁰ թեամբն իւրով :

 22

() անգաւոր քրիստոս , էակից հօր և¹
 հոգւոցն . որ վասնն մեր մարմնացար
 ի սուրբ կուսէն . թաղաւոր վառաց
 քրիստոս քե² զ վառք : Ար կամաւոր մա
 հուամք ըզմա³ հմեռուցեր . և անապա
 կան յարու⁴ թեամբ ըս անորդեցեր

րանց . հրէշտակաց եւ մարդկան ան հասա
 րանց կատարեանց . երկոցունց սէ՛ռ իցն ՚ի
 միասին յարմարու թի՛ւն : Եւ զն շար
 թեան , նախանձու երկցադոյն զաւակին .
 ի գի՛ւտ մտորեալ եւ կորուսեալ անառա
 կին հրամայե՛ հայրըն վե՛րին ու բախանալ
 ի թա՛սին : Եւ ան որոյ եւ մեք հանդիսա
 ցեալք ընդ նոսին . երգեսցո՛ւք զօրհու
 թի՛ւն հասարակաց փրկողին . որ եբարձ
 րդ խառովու թի՛ւն եւ հաստատեաց զխա՛
 ղա՛ղու թի՛ւն :

Եւ յսօ՛ր ցընծայ եկե՛ղեցի երկնաւորաց
 եւ երկրացնոց . քանզի՛ մեկնեալք ի մի
 մեանց ըստ նախահօրըն յանցանոց . միա՛
 ւորի վերըստին արարչական խոնարհու
 թեա՛կն : Եւ յսօ՛ր զէ՛ական համայնից ի մա
 նալեաց եւ րդալեաց . որ եւ րդմարդն
 ի պատի՛ւր իւր ստե՛ղծ զանկեալն ՚ի
 պատրանոց . զօրհնեցէ՛ք որդիք մարդ
 կան կանգնեալք երկրորդ արարչու
 թի՛ւն : Եւ զհանդերձեալը՛ն խորհուրդ

հողւոյն յայտնեաց տեսանողայն , և
 եկեալ կատարեաց հօր և հողւոյ առաք
 մամբ . օրհնեցէք : Արիւսումբն բողոքից
 տնօրինական մեծ խորհրդոյն , առեցե
 լովն առ իմէն զփառօք առ հայր վերհամ
 բարձաւ . օրհնեցէք : () ի տեսեալ
 ամոլսածնին ի հիացման ըզվերինսն .
 բարբառելով առ միմեանս եթէ այս ով
 եկեալ յերկրէ կարմրացեալ հանդեր
 ճիւղ ի տիգրայոց բրդիտեալ կողն :
 Եւստի ըլլեալ ի նմանէ զարժանա
 հաս պատասխանին . եթէ զդերեալ
 ազգ մարդկան ի գերողն արեամբ գնե
 ցի . յորմէ օրհնութիք նրմա ի վերջէ
 լոցս արեամբ նորա :

1) յսօր արարիչն արարա՞ծնց իր նորա՞
 հրաւ աբարչու թեամբ զարդարեցեր զե
 կեղեցի . ըզքեզ բարեբանեմք անձ հար
 ցն մերոց : 2) յսօր կենդանիդ յաւի
 տե՞նից իր ըզմեզ զմեռեալ բնութիս
 բարձրացուցեր վառօք յերկինս . ըզ
 քեզ բարե : † 14 †

Յո՞ժ որ զտարանդրեալքս ըստ յանցանայն . դէրանդոյն քան զառաջինն ընդքէ՞ղ յաթո՞ռ հօր հանդուցէր . ըզքէ՞ղ բարե : Ի՞նչո՞ր օրհնեցէք ե՞ւր բարձր արարէք ըղնա՞ յաշխտեան :

Գ

Եւ զոլնուրդք հեթանոսաց որք ընդհրէշտակըս բարձրացայք . որով զանձառփառան ընկալայք օրհնեցէք ե՞ւր : Ի՞նչանայք եւ պաշտօնեայք որք ընդքրօքէ՞սրն դասեցայք . ընդ նոսին համաձայնեալք ո՞ր դասեցոյցն օրհնեցէք :

Ը

Ստուածածին մայր լուսոյ . արեգանկանն արդարու թեանն արեւէլք . որ իխաւար աշխարհի ծագեցեր ըզլոյսընդերագանց . օրհնութեանը ըզքէ՞ղ բարեբանեալ մեծացուցանեմք :

Եւ մի թէթեւ լուսաւոր . անընդունակ խոնաւութեան . որ ըզցօղըն կենաց իցամաքեալ բնութիւն ցողէր . օրհնու : Եւրօրէ՞ հողեղէն եւ մարմնաւ որ քերօբէ՞ . որ զանտէսն ինոցնուց յորովայնի

քու մ' կրեցեր . օրհնութիւնք :

II ր բանիւ բանըդ հօր գոյացուցի՛ր
զինանալիսդ . ի պաշտօն փառաց քոց և
էակից փառակցացդ . սղորմեա՛ մաղթա՛ն
նօք սոցա երկրորդ բանա՛ւորացս :

III ր անձա՛ռ պարդ և ծք քե՛զ զանազն անուն
լինու . և՛ ի ձե՛ռ ըն նոցա որ ի խոնարհ
քան ըզնոսա՛ն . սղորմեա՛ն : IV րով և՛ մեք
իւրջացեա՛լքս յամէնառա՛ն քո շնորհէ՛ .
ձոխանամբք նոքօք գեր ի վերոյ քան զար
ժանն . սղոր : V ան որոյ և՛ մեք հանդի
սացեալք ընդ նոսին . տօնե՛մք յընծուք
զհասարակաց զերբկու՛թի . վայելեալք
յաննախանձ յնձայն քո պարգևս :

VI ր անհայտաբան անջինք հանդիսառ
անախտ բնուէն . բաղմաչեայք բերօրէք
և՛ վեց՛թ և ևեան սերօրէք . բարեխօս լե
րուք սու յոր հանդիսակից ձեր տօնն
զայս : Տէրու՛թիւնք վերինք և՛ զօրու
թիւնք հրղօրին . ի շխանութի՛ք վե՛հա
գոյնք և՛ քահնայապետք երկրորդք . բա
րեխօս : 416 ՌՕ հրեշ

յաւիտեան : Բանն անեղական խոնար
 հեալ ՚ի հոգեղէն գոյացու թիս . համ
 բերեալ չարչարանաց զմահ խաչի ՚ի
 յանձնէաւ . բարձր : Եւ իջեալ ՚ի գե
 րեղման անապական և սուրբ մարմնով .
 յարձեցեալ յերրորդ աւուր ընյս ծա
 գեաց տիեզերաց . բարձր : Եւ սկ հրեշ
 տանապետն իջեալ ՚ի գերեղմանն կեն
 սատուին . աւետէր առ սուրբ կանայսն
 տէր յարեալ ՚ի մեռելոց . բարձր :
 Եւ յարեալ երևեցար առաքելոցն . և մեզ
 փրկիլիչ ողորմեա : Բեզ քրիստոսի
 թագաւորիդ անմահի , երկիր պագան
 նեմք և զյարու թիւնըդ քո փառանո
 րեմք : Եւ մաւրք փրկիողիդ և միանձնիդ
 անմահի , փրկիեա զծոզովուրդըս քո
 զոր ըստացար պատուական արեամբըդ
 քով սրբով :

7

տ

Եւ զո՞րծամ եկին ի գերեղմանն իւր զա
 բեր կանայքն , և բերին ըղխունկսն ի
 խընկել զանապական մարմինն :

Յա՛յնժամ՝ հրեշտանէն աւե՛տարանէր .
յա՛՛րեւաւ քո պատմեցէք ա՛շակերտացն
զյարձեթի՛ւնն տեսաւն : Ա՛սկ նոցա
զարհա՛ւրեա՛լ վա՛սհադին տեսլեանն .
պա՛՛տմէին ա՛շակերտացն զահա՛դի՛ն
տե՛սիլն :

Յօ՛ր ցընճան երկինք և՛ երկի՛ր յա՛
րուք քո՛ տր աւարձա՛ճ հարցն՛ մերոց :

5

Յօ՛ր նորագեցան տիեղէրք աննայն
յարձեթք քո՛ տէր աւարձա՛ճ հարցն :

Յօ՛ր հրեշտակապետն աւե՛տարա՛
նէր զյարձեթի՛ քո՛ տէր աւարձա՛ճ :

Ղա՛ր օրհնեցէք բարձրա՛րեք ըզնա՛
յաւխտեանն : Ա՛ր շորշարանօք խա՛ղի՛ն
փրկեաց զտիեղէրս , և՛ հեզմա՛րք ա՛
րեանն իւրոց զթո՛ղութի՛ մեզ շնոր
հեաց . բարձր : Ա՛ր երեքօրեաց թա՛ղ
մամբ զգը՛ծսխա աւերեաց , և՛ յարու
թեանբն իւրով զյարու՛թիւն մեզ պար
զեւեաց . բարձր :

7

Ղր ըզկերպարանքս մահացո՛ւ բընձե՛
թեանն

11

Թեան ազգի մարդկան . յանձն առեր
 անճաճ բանդ էակից հօր . և էկիր կա
 մաւ ի խաչ : Սր ՚ի վերայ նախաստեղծին
 ըզմեռանի և յանձն առեր . համբերե ը վ
 չարչարանաց ի խաչին բարձրայար բա
 նրդ գոյակից հօր . և ի ջեր ի գերեզման :
 Եւ յերրորդ աւոուր յարեար զմահու
 ընծեր զի շխանու թիւն . արձակելով
 զըմբռանեալսն ի նմանէ բանրդ փառա
 կից հօր . և նրստար ընդ աշմէ հօր :

տ

Եւ զհրէշտակն յերկնից աւետաւս ը
 երջանիկ և սուրբ կանանցրն քարոզէր
 ասելով . է՛ ձե՛մ վերջստին ընյսրն ծա
 գեալ ի յաշխարհ : Մյօր տեսիլ ահե
 զակերպ հրէշտակապետին մերձեալ ի
 գոունդ զինուորացն . այսօր սրտաբե
 կեալ պահապանացրն զարհուրեալ մե
 ռանէին . է՛ ձե՛մ վերջս : Մյօր ջրն
 ծայ երևսաղէմրն վերին . այսօր ջրնծայ
 սիօն մայր եկեղեցի . քանզի վրեկիչրն
 մեր յարեալ և աւերեաց ըզդրժնիսս .

Լ՛ մե՛սմ՛ զ վե՛րը՛ստին լոյսըն ծագեալ ի՛
Տօրէ՛ :

Քա՛ռաւ ո՛րեալ է անո՛ւն քո՛ սո՛ւրբ .
տէ՛մ՛ ը ան՛ժ հարցը՛ն մե՛րոց : 5

Ո՛ր ՚ի բարձո՛ւնըս բընակեալդ էս . Լ՛
հայիս յարանձըս քո՛ քաղցրու թե՛ .

Քա՛ռա : Ո՛ր ՚ի յե՛րկըն՛ երևե՛ցար Լ՛ ընդ
մարդկան շը՛րջեցար , թա՛գաւ ո՛ր յա՛ւի
տե՛նից . Քա՛ռա : Ի՛ զ ան՛ժ Լ՛ մե՛նայն ան՛
րա՛ ծք ո՛ր հընե՛ցէք . Լ՛ բարձր արա՛րէք
զե՛կեալըն ի՛ փըրկու թի՛ւն մարդկան :

Ո՛ր է՛ակիցն է՛ Տօր Լ՛ սո՛ւրբ հոգւոյն . ի՛
յե՛րկըն՛ երևե՛ցամու . ան՛ մե՛նայն ան՛րա՛ :

Ո՛ր հրե՛շտակայն անտեսանե՛լին է՛ . ի՛
վե՛րայ խա՛չին տե՛սամու . ան՛ մե՛նայն :

Ո՛ր սրօբէ՛իցն անհասանե՛լին է՛ . ի՛ գե՛
րե՛ղմանի՛ տե՛սամու . ան՛ մե՛ : Ո՛ր բրօբէ՛իցն
անխմանա՛լին է՛ . ՚ի յե՛րրորդ ան՛ ուր
յարե՛ամու . ան՛ մե՛ :

Թա՛խուս ի՛մ : Ի՛ զն՛ մ՛ ըմեա՛րն ճան՛նդ : 6

Ո՛ր ՚ի Տօրէ՛ անարե՛ցար անըսկիցբն ո՛րդի՛ .

Լ'ի սըբբոյ կուսէն ծընար. ողո՛մ՝ մ'ս'ր:

Ո՞ր 'ի խաջի՛ն բւեռեցար ո՛ր՝ ծ բանդ .

Լ'ի հօրէ՛ ոչ մեկնեցար. ողո՛մ՝ մ'ս'ր ըմեա:

Ո՞ր 'ի շէրե՛ զմանի՛ եղար թաղաւոր ան

մաս: Լ'ի յէրրորդ աւո՛ւր յարեար. ողո՛մ:

Ո՞ր 'ի յերկի՛ նրա համբարձար ամենակա՛

րօղ. Լ'ընդա՛յմէ՛ հօր նլսասր. ողո՛մ:

Ո՞ր շասնկացըն դասքն, յերկնից՝ 'ի յեր

կիր վայրս՛ բերեանչ 'ի սպաս ո՛րդւոյն ան

տուծոյ: Ջրե՛ շասնկին ձայնիւ, ցընծայր

կայսրն ս'բ Լ'ընթացեանչ առ աշակերտ

սընսպատմէր: Արե՛նդանին յարեանւ. զէր

կու՛նրս մահու երոյ՛ծ Լ'կեանրս սարգէ

եանց աշխարհի՛:

Ո՞ր յառա՛ջ քան զսրե անու՛ն քո՛ 'ի

յերկրի՛ երեւեցար. Լ'ընդ մարդկան

չորջէ՛ ցար անարձա՛մ ճ հարցըն մերոյ:

Պամաւորապէ՛ս անչընչայար Լ'ի ծոյց

հօր անանդեցեր զքո՛ սր զհո՛ գիրդ. աս:

Ո՛ւրդ հրաշալի՛ անու՛նըդ քո՛ մարդա՛

րէն՝ վե՛րագոչեանց. հոգի՛ երեւանց ըմե՛

բոց անք քրիստոս . ան : ի զանի Սիաբա
նուք օրհնեցէ թքեւ անաւ և և
բաւ ընթարարէք ըզնա յաւիտեան :

7

() յարուցեալն իմեռելոց քրիստոս և
զկենդանին յաւիտեանից միաբանու :
Սբ ըզդրուներս զըթոխոց փրչրեաց և
զարգելեալսն ինմա կորցեաց ի կեանս .
միաբա : Սբ վիսնվըն կրնքելով յարեաւ
և զըթըն վահելովք եմուտ անաւ շա
կերտան . միաբա :

Վե՛ր յերկնից միածին անմեկնե՛լիդ ի
հօրէ . հովանացեալ սբ հոգւո՞յն բաւ
նրդ մարմնացար ի կուսէն : Վե՛ր ի չար
չարանս չարչարանացրն լուծի՛ց . ձե՛ռք
որ զէրկինս արարի՞ն տարածեցեր ի
խանին : Տամբէրեցեր վաթն մերոյ փրր
կուծե՛ : Ըզմեռանի՛լ յանձն սուե՛ր
կենդանատու մե՛ռելոց :

n

Թե՛ շտակ քո՛ անք զյարուծիւնըն
քարոզեաց : () պահանջանորն զարհւրե
ցոյց զլանայսրն լուսաւորեաց ասելով :

m

() Եւ խընդըէ՞ք ըզկէնդանի՛ն ընդ մե
ւեանլս . չէ՛ աստ այլ յարեալ :

5

Եւ ըսկիողբըն բանդ որ յանձան աթոռ
նըստի՛մ աս զքե՛զ տեսա՞ք ի խաչին . վն
արարածոց քոց վըրկուէ՛ր , անտը՛ւա՞ծ
հարցը՛ն մերոց : () քե՛զ որ անքըննի՛նդ
ես յէ՛ղեթեամ՛ս քն ըսպասաւորին ապ
տակեանլ . ե՛զինաւորըն գե՛ղարդեամբըն
խոցեանլ , զանարատ ըզկնդ քո՞ ի խաչին .
անտը՛ : Եւ թագաւորդ ե՛ս անմամ՛ս
զմեռանիլ յանձն սուեր . ե՛ ըզթաղու մն
երեքօրեայ . վստն արարածոց քոց վըր
կութեան . անտը՛ :

7

Եւ արաւեմ՛ս ը բարձրարարէ՞ք ըզնս՛
յաւիտեան : () Թա՛գաւորըն մեախայ
ե՛ ըզխաչեանն իմէ՛ջ ի յանօրինսց . ե՛
ըզքեզի՛ դառնութե՛՛ ձաշակեանլ վատը՛ն
մեր . անաւեմ՛ս : Եւ արատ գառն սոց
պատարագեանլ . ե՛ ըզխոցու մըն գե՛
ղարդեանն սուեալ ի կո՛ղն . ե՛ ըզվըր

Կազանն անբարեկամ է հետևել ի վերայ ամենայն
տիեզերաց . անամ :

|| անբարեկամ մերոյ վերին թեան խոնար
հետևել ի յերկնից և ի հոգևոր
մարմնացար անտրեւա՞ծ բարեկամ . և
զո՞ւմ բնա՞ մեզ : Արարատայէս
մարմնացար և ընդ մարդկան շրջեցար
կատարեցեր զամենայն և օհ հետե՛
ցեր յառաջին անիծիցն . անտրեւա՞ծ :
Բրիստոս որդի աստուծոյ ի մեռելոց
յարուցեալ և ի հոգևոր յերկնիցս համբար
ձար . անտրեւա՞ծ :

Փառք յարուցեալն քոյ տէր :
Կայի՛ն ի յանձն սուեր դը՛ծ թանձ և
ըզման՝ ճանչակեցեր . զամենեւեան յա
րուցեր զհաւանտայեալսն ի բե՛զ որք անգա
ղա՞կե՛ին ստե՛լով . փառք : || Է՞րբ պա
տառեցան ի խաչե՛լ թեա՞ն քոյ տէր .
և դերեզմանք բացան . դը՛ծ որք զարհու
րեցան և մեռեա՞լք յարուցեալ անգա
ղա՞կե՛ին ստե՛լով . փառք :

Ո՞ր ՚ի բարձրու թի՛ս երկնից է՛ր ի սկա
կի՛ց հօր և սր՝ հսգւոյն . և՛ ի դասուց
սուց եբայեցւոց զըպրայ և վարխտ
ցւոց բարձար ՚ի խաչ վասը՛ն մեր . ըզքե՛զ

՚ի զտօր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ն
յաւխտեան : Համբարձա՛ւ անձ օրհնու
թեանմբ և զօրք երկնից երգէ՛ ի՛ն .

նվէ սա՛ թանգաւոր փանայ . բարձրա՛ն :
Սա՛ մէ՛նսա՛ն օր ի հովանաւոր և՛ ՚ի
լուսեղէ՛ն ամպոյն ձայն եղև զանէ՛ որդի՛
խմ սիրելի . բարձր :

Ո՞ր վասը՛ն մեր յերկնի՛ց խո՛նարհե՛
ցար . նորոգել ըզտիե՛ղերս . օգնեա՛ն
և ի՛նչ վերկնի՛ց ողորմու թեա՛մբ և՛
կեցո՛ն : Ո՞ր ըստ հողեղէ՛ն բընու թեա՛ն
մարդկան զգեցար զմարմին . զվիրաւո
րեա՛ն լը՛ս մե՛զօք , զանձն իմ մրխի՛
թարեա՛ն ողորմու : Ո՞ր ըզդատակնի՛ք
մահու ընձեր , զնախաստեղծին .
զդատապարտեա՛ն լը՛ս մե՛զօք զհո՛գիս
խմ նո՛րօգեա՛ն ողոր :

տ

Կ՛հառ ըք թի անկենազօր յարու թեանն :
 Բի՛ն անկենազօր յարու թեանն էրկըր
 պանգէն քերօքէնքն . և՛ վէյթեւեան սերօ
 բէքըն հոգեւորական հընչմամբ էրգէն
 ասելով . փառքք թի անկենազօր յա :
 Լ՛յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթա
 նայի՛ն սուրբ կանայքն . տեսանէ՛լ Վ
 ըզ հրեշտակն արեգահնանկէրպ փայլմամբ
 ի՛ վերայ վիմի՛ն գոչէ՛ր ասելով . փառքք :
 Լ՛յսօր արձակեցաք ի կանպանայ նախա
 հօրն . և՛ վերըստի՛ն նորոգմամբ յա՛նի
 տենական կենացն եղաք ժառանգօրդք .
 փառքք թի :

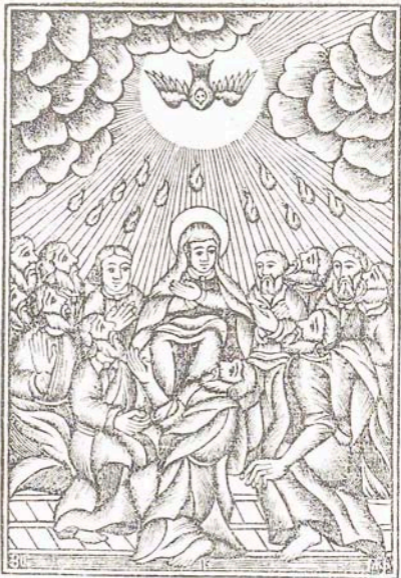
տ

Ե՛ւ զաբերի՛ց կա՛նանցն ե՛կեալ . ի՛ս
 սո՛ւրբ գերեզմանն . ե՛ւ զա՛հաւօր
 ըզ հրեշտակապետին ըզ ձայնին ընէտօր .
 ո՛րք զխա՛չէլեալն խընդըրէ ի՛ն
 ք յանձրեալ քրի՛ստոս անըմա՛յ
 թագաւորն : Լ՛րփիահրա՛ւ շ լո՛յս
 մե՛ծ ծագեալ , ի՛ս սո՛ւրբ գերեզմանն .
 ե՛ւ զա՛հաւօր զա՛հաւօր պահապանացն

Երկիւղալիցը մե՞ւանէի՞ն . ա՛յլ քա՛րո՛ղ զ
 հրե՛շտահանպէտի՛ն որ գոչէ՛ր սու կանայսն .
 ո՞րմս՞ մը՞ թ զհամչէլէա՛լլէն խընդը :
 Բ՞ո՞նթայեալ պէտրո՞ւ ե՞ւ յօ՛հան
 նէս . ի՞սո՞ւրբ դէրէ՛ զմանն . Է՛կմ՞ հը
 հանդիպեալ վարչանմակի՛ն և սո՛ւրբ կը
 տակնոցն . ա՛յլ քա՛րո՛ղ հրե՛շտահանպէտի՛ն
 որ գոչէ՛ր սու նոսա՛ն . ո՞րմս՞ մը՞ թ :
 Ա՛ր անբաւելի՛ յաղթօղ զօրու թեամբ
 թա՛գաւորէս երկնի և երկրի՛ ք՞սալծ .
 օ՞րհնաբանե՛մք ըզքեզ : Ա՛ր փառա
 կցու թեամբ ընդ հօր վէրօրհնիս յան
 մահից . և խոնարհեա՛լ մարմի՛ն ըզգեցար
 փառաց թա՛գաւոր . օ՞րհնաբանե՛մք :
 Ա՛ր կարողապէս ըզմահ կոխեցեր . և
 յարո՛ւցեալ լուսաւորե՛ցեր սո՛ւրբ զե՛
 կեղեցի՛ անմահ է՛ու թիւն . օ՞րհն :

ՃԶ

Բղխու մն 'ի Տօրէ (Մ) սուրբ հո գին ,
 առօղն 'ի Մրդւոյ՝ միածնէ նո ըին .
 էջ առ յառաքեալսն՝ պարգևօք վե ըին ,
 մինչ 'ի վերնատանն՝ նմա սպասէ ըն :

Կանօն Պէնփէխօսքէի: () ԲԿԻՈՒԼԻ. ԴՃ: (ԿԴ)

ՈՒՄԻՆԻՍԻՍԻՆ

Պաււոյն ի ջանելով մեծա
ձայն հընչմամբ ի բարձածնց
ի նմանութի ըստոյ

փայլման հրազն

նեանց անկիզելի զաշակե՞լ՝ րտան . մինչ

դէռ նըստէ՛ն ՚ի սուրբ վե՛րնատանն :

Վնիւթականն աղաւնի . անբըննէ՛լի որ

բըննէ՛լ ըղխորս աստուծո՞՞յ . զորսուեալ

ի հօրէ՛ պատմէ . զասաւոր և՛ ըղմիւսան

գամ գալո՞՛ւստն . զոր քարո՞ղէցին

հաւագոյականն : () ԲԿԻՈՒԼԻ. ԷՆ ի բար

ձնւնս ե՛լողին ՚ի հօրէ՛ հոգւոյն սրբո՞՞յ .

որով անարեալքն արբեցան անմահական

բաժանեալ ի Լեւոն . և Տրաւ իրեցին զեր

կիրոս ի յերկինս :

Եւ նորանարար անտրւան ճ մարդանէր
հոգի . ըզժողովեալսն միաբանական
սիրով լուսաւորեցե՛ր Տրեղինօք լեզ
ուօ՞ք . վասն որոյ և մեք այսօր տօնե՛մք
ըզգալուստ քո սուրբ : () ունրձայան
քո զայլատեան մերն սբ անսքեալքն .
կոչելով ի միասին ըզցրուեալսն ի մի
մեան նց բազմաձայն լեզուօ՞ք . վասն
որոյ և մեք այսօր տօ : Հոգեւորական
սուրբ մը կըրտու թեանք , զարդարեցեր
նորօք ըզտիեզերս . ի զգեատրս լուսա
վան յլս և նորանիւտո՞ւրս . վասն ո՛ր

բ 4

Յորորդու թիւնն անբաժանելի և
զօրութի երկնային . լոյս ծագեալ
յաշխարհ . նրմա՞մ ԲԶԲ՛Բ՝ հանցուք զօրհ
նո՞ւ թիւնս ե՛րզո՞ վ : Ա՛րէջըն յերկ
նից . այսօր և հանգեալ յուսքեալսն
ճըշմարիտ սուրբ հոգին . նրմա՞մ ԲԶԶ :

Ա՛ր ի սորհուրդս վըրկականս . այսօր

ընդ իջանէ՛լ յառաքեալսրն ծանուցաւ
մարդարէ՛իսն . նրմա՛ն ինձ :

Օ հոգւոյն ըզգալուստն տօնեմք որ
մըխիթարեաց զառաքեալսրն հանգչե՛լ
լով ինոսա՛ հրեղէն լեզուօք . օրհնեա՛լ
յաւիտեան : () Էրևելմըն հոգւոյն տօ

աձ
—
հ
—

նեմք վերաբերեալ ան խոստովանիմք
նորոգօղ և կենդանարար . օրհնեա՛լ :
Ե՛սօր ուրախացեալք հոգւոյն . խոս

տովանիմք ան զհոգիսն սբ բըղլուսումն և
լըցուցի՛չ զամենայն : օրհնեա՛լ :
Ե՛ղար օրհնե՛լ . ցէք է՛ : Ե՛ս

—
դ
—

բարձրարարէք ըզ ընա՛ յաւիտեան :
() Էլօղըն ի՛ հօրէ զէակիրց որդւոյ , սբ
զհոգիսն օրհնե՛լ ցէք է՛ : () Էկեալըն
այսօր աստուած հրեղինօք լեզուօք . առ
բանն ընտրուած օրհնե՛լ ցէք :

Ե՛սօր ընձ ը թողովուրդք . ցընծա
ցէ՛ք ընդ գալուստ հոգւոյն սրբոյ .
մեծանցուցանելով զէլօղըն ի՛ հօրէ :
Ե՛սօր ցընծա՛ն առաքեալքն . զարդա

—
ը
—

բեալ^{ալմ} լք ի շնորհաց հոգւոյն սրբոյ .
մեծացնուցանելով : Այսօր բզուարձա
ցալն արարածք . ճիշտաբի^{ալմ} տ գա
լը ստեամբ հոգւոյն սրբոյ . մեծա :

Որ յամենայնի՛ ես աստուածո՛ւթի՛ . և՛
ի ձայն հրնչման իջէր յերկնից սբ հոգի .
ողորմեա՛ մեզ : Ար զամենայն լընուս
զօրո՛ւթի՛ քով . և՛ ի դասս անաքելոցն
իջէր բընակիլ սբ հոգի . ողորմեա՛ :
Ար անբաժանելի՛ ես յանձնութե՛ . և՛ ի
հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար
յանաքեալսն սբ հոգի . ողոր :

Որ ի բրօբէական կանաւրդ հանգչիս .
այսօր իջէր յերկնից ի դասս անաքելո
ցն սբ հոգի . օրհնեալ ես թագաւոր
անմահ : Ար գընաս ի վրձ թւոց հոգւոյ .
այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հան
գեար յանաքեալսն սուրբ հոգի . օրհ
նեալ ես : Ար խնամես տեսչո՛ւթի՛ զքո
զարարածս . այսօր եկիր ի հաստատել
զեկեղեցի քո սբ հոգի . օրհնեալ :

1 յոգովեան ընտրելոց մետասանիցն .
 2 սպասեալ չ մընայինն աւետեացըն հօր
 3 հաւատով ի վերնատանն : Աբ հողին
 4 երևեալ սըբբոցն . լըցո՞յց խընդուք
 5 սո՛ւրբ զաւարեալսն հաւատով ի :
 6 Աբ արբին ըղհո՛ւրն կենդանի . և
 7 ընթացեա՛լ ք արբուցին տիեղերաց .
 8 որք արբինըն կենդանացան :

ԲԸ
 ԸՇ
 ԽԲ
 ԹԱ

9 Աբ ի հարաշարժ ի յաճճճճ զբե՛րէն յա՛
 10 ռա՛յ բըղխեալ անհատաբար ի յոճճճճ ը
 11 դու՛յ տիրապէս սո՛ւրբ հողին այսօ՞ր .
 12 ի յերկընի՛ց սա՛ստիկ հեղեալ . իդաս
 13 աւարելոցըն լըցուցին բոլո՛րնց ըզը՛
 14 նա՛ժ օրհնեացո՛ւք ք երկը՛րպանդե՛իս
 15 լո՛վ : Աբ յանըսկի զբն և՛ իմիշտ ի յե՛ճճ
 16 ճէ՛նն . նոյնագոյ բընութք՛ անորիչ
 17 բա՛ժանմամբ ի յոճճճճ ըդու՛յ արարչա
 18 կից սո՛ւրբ հողին այսօ՞ր . հրով բա՛ժա
 19 նեա՛լ լը՛ զուս քարողիցն . ի շոյսածեալ
 20 զազը՛ս մարդկան բա՛ժանմամբ պէս պէս
 21 շընորհաց ըզը՛նա՛ : Աբ ի վերայ շո՛ւրցըն

գոհնալ ընդ գոյացոյց զարարածս ,
անանջրբախտն ի հօրէ և յոհնալ ըրդւոյ
ի շխանանկից սբ հոգին ս.յսօր . վերա
ծնեալ յ զազս ամենայն . ջրոյ կենդան
նւոյ բըղխեալ յերուսաղէմ . ըզընա :

Կանոն Լ, յԷրեմի աւանդ : () Ըհ, բձ : (կէ

Սյն և նրման հօր և որդւոյ հո
գիւղ անեղ և համագոյ . բըղ
խումըն հօր անբըննաբար ա
ռօղ յորդւոյ անճառաբար . ի վերնա
տունն այսօր ի ջեր զհոգի շնորհաց քոց
արբուցեր . ախրբո և մեղ ողորմու թբ
ի բաժակէդ իմնատու թեան :

Սյն սաեղծօղ արարածոց որ շրջէ ի բ
ի վերայ ջրոց . նոյն և ի ջուրսն աւս զանին
ի շնորհել մեղ քում էակցին . զըգուէս
սիրով սղաննակերպ զմարդիկ ճնանիս
անճակերպ . ախրբո և մեղ ողորմու թբ :
Թաբոն վերնոցն իմնանկէաց և ըստորին
այսրը զգալեաց . որ մարգարէս տաս ի

տուն՝ հոգիդ ձրչմարիտ . անբակըղբնա
բար բըղխուումն ի հօրէ . և համագոյակից
որդւոյն միածնի . օրհնեմք ըզքէ զսրճ
հարցուն մերոց : Ար կատարեալ անձնա
ւորուծք յերկրց կատարելոց մի և նոյն
բնուծի . որով ընդ հօր և ընդ որդւոյ
միշտ երկըրպանդիս յարարածոց հոգի
ատուծոյ . օրհնեմք : Ար համապատիւ
հօր և որդւոյ քարոզեցին ըզքէ զանձա
բանքն եկեղեցւոյ . յոր մըկըրաիմք և
դաւանիւնք համագոյ երրորդուծիւն
անբաժանելի . օրհն : Ազար օրհնեցէք
բա՛խ՝ Վր ղարարեք զբանխօղըն շնոր
հաց : Ահայք նոր արարածք ի քրիստոս
նորածնեալք սւտադանաւն ի հոգւոյն
սրբոյ . բա՛խ՝ Վր : Աոր քահանայու
ծիւն վերապատուեալ ի քէ օծմամբ
սուրբ հոգւոյն . բա՛խ՝ Վր :

Ար առաքեցար ի հօրէ հոգիդ անեղ և
համագոյ . աղաչանօք տնօրինաբար
քու՛մ հանկցին . լինի՛լ մըխսի՛ծարիչ սրբ

առաքելոցն . աղաչեմք ըզքեզ ո՞ղորմեսն :

Ար իջէր տիրաբար յերկնից սաստիկ
հողմոյ նրմանն ան յայտնապէս . և ՚ի
հրեշէն լեզուս բաժանեալ հանգեար
իդասս առաքելոցն . աղաչեմք ըզքեզ :

Ար արբուցեր էրկնաւոր գինեաւն ի
մաստուծէ՝ զհոգիս սրբոց քոց առա
քելոցն . որք արբուցին տրամեցելոց
որդւոց ադամայ ըզբաժանին ուրախա
բար յայգւոյն եդեմայ . աղա :

Ար յերկնային ջորս անմարմնոցն նախ
հեղեր սաւատապէս հոգիդ ճըշմարիտ .
զանձային . և զգերագոյն քն խմաստու
ծիդ . լինիլ փառաբանիչ սուրբ երրոր
դուծեանդ . ընդ նոսին փառաւորեմք
զերբեակ մի՞նչ թի՞դ : Ար զկերպարանն
անձային ստեղծեալ երրորդուծէ՞դ խոր
հրդակցուծէ՞ . զարդարեցէր փրչմամբ
չնորհաց քոց կենդանարար . և ընդ
ծնեալան առ ՚ի նմանէ խօսեցար օրինօք
և մարգարէիւք . ընդ նոսին փառաւոր :

11 Ը յերկրորդի լինելու թեանս յէտ յա
 ռուէք քու մէակցին . մըտեալ ՚ի վեր
 նատուեն դրօքըն փակել լովք շնորհելով
 ըստ առաջին փոջմանն ըզքեղ մտաստ
 նիցն . առաքելոցն ասաց առէք հոգի
 սուրբ . ընդնոսին :

12 Կանօն Երգի առաջին : () բ Բ Կ : (Կ Դ)

Ս Երկնայինքն ուրախացան
 ընդ երկրաւորացս նորո
 դումն . քանզի նորոգօղն
 էից հոգին էջ ՚ի սբ վերնատունն . որով
 նորոգեցախն դասք առաքելոցն :

13 Երկնայինքն ուրախացան զհոգին
 ի մարդկանէ մարմին եղելոց .
 դարձեալ վերջստիլն ըղնոյն պարգւէ :

14 Երկնայինքն ուրախացան զհոգին
 ի մարդկանէ մարմին եղելոց .
 դարձեալ վերջստիլն ըղնոյն պարգւէ :

Ո՛ր զմիաբանեալսն յաշտարակին բաժան
 մամբ լեզուսացըն քակեաց . այսօր ըզ
 բաժանեալ լեզուսացաց միաբանեաց
 դարձեալ ի սուրբ վերնատունն . ամե
 նայն հոգիք օրհնեցէ՛ք զհոգին այ՛ :
Ո՛ր էջ հոգին տեառն և՛ առաջնորդեաց
 երկոտասան ցեղիցն ի սրայիլի ի յանա
 պատին . այսօր երկոտասան առաքելոցն
 առաջնորդէ՛ ի յաւետարանն . ամե՛նայն :
Ո՛ր էլից հոգին տն ըզբեսէլիէլ ճար
 տարապետ խորանին . այսօր շինէ՛ զմօր
 դիկ խորանն ս՛բ երրորդուեն . ամե՛ :
Ո՛ր բոլրից ես պատճառ էից անպատ
 ճառից և որոց պատճառաւ . հայր ան
 ծին և անխիղիջքն . որդւոյ պատճառ
 անժամանակ ծնընդեամբ և հոգւոյ
 բըղխման անբըննաբար . օրհնեալ տր
 անճ հա՛րցըն ըմբոց : **Ո՛ր** կամաւ հօր
 և սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ ան
 տըւած . ի հայրական ծոցոյ ի ջէբ աւե
 տեօք դաբրիէլի որ ըզ հոգին բերկրեալ

73
 S

կուսին . յորմէ՛ ծրնար մարմնով անձա՛
ռաբար ի հոգւոյն սրբոյ . օրհնեալ :
Ար մարգարէի՛ւքըն գուշակեցեր հոգիդ
յառանջագոյն զգալուստ քու՛մ է՛անկցին .
և ի՛ յորդանան վը կայեցեր աղաւնա՛
կերպ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ բա՛
նին . օրհնեալ : Աղտէր օրհնեցէք
բարձրարեք ըղնա՛ յաւիտեան :

4

Այսօր համագոյակիցըն հօր և՛ որդւոյ
հոգին . հրամայլ ծագմամբ իջեալ ՚ի
վերնատունըն մրկըրտեաց ըղտաստաւ
քելոցն ի հուրն անկիղէի . ըղտը օրհն :
Այսօր արարչակիցըն հօր և՛ որդւոյ հո
գին . բըղխեալ անհիւթական ջուր կեն
դանի՛ յերուսաղէմ . իմաստութե և՛
մաքրութե մեղաց . ըղտը օրհն :

ա

Ար ՚ի վերայ բըղխեալ գաւազանին յե
սեայ հանգեար էօթնարիտեան շնոր
հօք . հոգի՛ աստուծոյ և՛ խորհրդոյ .
հոգի հեղութեան և զօրութե՛ . հոգի
իմաստութեան և գիտութեան . հոգի

Էրկիլիւղի միժպաշտու թէ . սիզաչէ մք
 շնորհէա՛ն և մեղ ողորմու թէա՛մք Իքն
 պարգևացդ : Ար զգուշակեա՛լքն քո
 Էսայեաւ է՛լից օժեանն Իքէ՛ն մարմնով .
 ա՛սէ՛ հոգի՛ն ան ի վե՛րայ Իմ . զոր Իտ՛օրէ
 նու թէ՛նքն խոնարհու թէ՛ք՛ ընթե՛րցեալ
 ո՛ր վա՛սն Իւր զբան մարգարէ՛ին . սիզա՛
 չէ՛ մք : Ար զառաճու՛մն առ Ի հօրէ և՛
 Ի հոգւոյդ բանի՛ն յաշխարհ . մարգա՛
 րէ Իւրն ծանուցե՛ր՝ զոր Ի դիմաց մարգա՛
 ցելոյն բարբառիւր առ մարդկու ին՛ տր
 տր առաքեաց զիս և՛ հոգի՛ նորա . սիզա՛ :
 Ի՛նչ էրկնայնոյ հոգեղինաց դասուցի .
 հոգւոյ ստեղծողին երգեմք . փա՛մ
 ու՛ւորեալ է՛ գաղնուս հոգւոյն սրբոյ .
 Ի՛նչ սուաքելոյ խրմբիցն այսօր զուար
 ձացեալք վերագո՛չէմք հոգւով . փա՛մ :
 Ի՛ստանօր վերնատուն սիօնի՛ որդիք նո
 րոյ . երգեցէք ձայնիւ վերնոցն . փա՛մ :
 Ի՛ձայն ցընձու թեանն սմենայն հոգիք
 տացուք զիե՛զ նորոգողին ըզփառս . փա՛ :

—
 տ
 —

Կրօն շրթի աւար : () : 4 դ. 8 : (կէ
 րեգա՛կն արդարո՛ւ թեանք ս

ճագեա՛լ յաշխարհ հա՛յա
 ծեայք ըղխա՛ւարն սնգի՞

տու թեան . և՛ յետ մահու և՛ յարու թե
 հա՛րբարձաւ սա հա՛յր յորմէ՛ ճագեաց .
 որ երկրրպա՛գի՛ յերկնա՛ւորաց և՛ յերկրա
 ւորաց ընդ հօր է՛ւ սուրբ հոգւոյն .
 վասն ո՛րոյ և մե՛մ է՛ք երկիրրպառանեմք
 հօր հոգւո՛ն՝ վ և՛ ճըշմարտու թեամբ :

Սր փոխանա՛կ ծոցածի՛ն բանին որե՞լ
 յերկինս . սա սքեցաւ աւետիքն հօր՝
 բարձանց հոգին՝ ճըշմարտուէ . մըխի
 թարեւ զորս յազաննոյ տրտմեցելոց և
 հրաղինե՛լ զընտրեալ զգասս առաքե՛
 լոցն . վասն ո՛րոյ : Ս՛յսօր տրտմանկա՛ն
 և գիշերային լուծան երկուք ճընն
 դեան նախամօրն . բանդի՛ զճնեալսն
 մարմնով՝ ի մահ և՛ յապանանուի . վերս
 տին ծնանի՛ հոգին յորդիս լուսոյ հօրն
 երկնա՛ւորի . վասն ո՛րոյ :

Որ համագոյդ էս հօր և որդւոյ . ան
 ճանաբար բըղխուամ ի միշտ էէն .
 ան յսօր բըղխեցեր ջուր կենդանի
 յերևաս զէմ . հոգի մյ որո՞րմեա :
Որ արարչակից էս հօր և որդւոյ . որով
 կենդանածնեալք ի ջո՞ւրց արարածք .
 ան յսօր որդիս մյ ծնանիս ի ջուրց . հո
 գի մյ : **Որ** փառակից էս հօր և որ
 դւոյ . և քըննէս ըզ խո՞րս անտուծոյ .
 ան յսօր խորագէտս ինաստից զյիմարս
 աշխարհի արարեր . հոգի մյ :

Որ անքըննի նդ էս յե՞ւթեան համա
 դոյ երրորդուի . երեքսըբեան մի տէ՞
 րութի միով բնութե՞ մծութի . ըզքե՞զ
 բարեբանեմք մատըւած հարցըն մերոց :
Որ էս պատճառ որդւոյ ծնընդեամբ
 հայր յանա՞ջ քան զյաւխտեանս . յորմէ
 հոգիդ ճառագայթեալ անորի՞շ բաժն
 մամբ . ըզքե՞զ բարե : **Որ** էակիցդ էս
 հօր որդի լոյս ի լուսոյ ծագումն անճառ .
 անեղանկից սուրբ հոգի հօր և որդւոյ

ԴԿ
 5

Գ

հաււասար . ըզբէզ : Ա՛զար օրհնէցէք
 բարձր արարէք զբըղխեանն ի՛ հօրէ՛ :
 Ա՛յսօր անենայն հոգիք բանաւն ըսաց .
 ս՛բ զհոգին ճըշմարտութե՛ն որ բոցատիպ
 լեղուօք անեղագո՛չ սաստիկ հողմոյ
 հընչմամբ իջեան ի յե՛րկնի՛ց . օրհ
 նեցէք ի՛ ձայն գոհնութեան բարձր արա
 րէք ըզնա՛ յաւիտեան : Ա՛յսօր քահա
 նայք եկեղեցւոյ . սո՛ւրբ զհոգին կեն
 դանարար որ բանչխէ՛ առատապէս զբաղ
 մապատիկ պարգևս յեկեղեցիս ար
 դա՛րն՝ ց . գովեցէք հոգևոր երգով
 բարձր արարէք :

Ո

Ա՛զբիւր կենաց բաշխող շնորհաց հո
 գի՛գ իջեան ի բարձանց . զանապանհան
 պարգևըս քո՛ր բաժանեցէ՛ր յառա՛
 քեանս : Ա՛ր ի վերայ ջուրցըն գողով
 ստեղծանէ իր զարարածս . իջեան ի ջուրս
 աւանդանի՛ն ծնանիս որդիս աստուծոյ :
 Ա՛ր զարդարեան նորոգես միշտ ըզնոր
 քո՛ զեկեղեցի՛ . պէ՛սպէս շնորհաց քոյ

պարգևօք փայլին մանկունք
սորա :

տ

Նոգիք հրեղինացն , այսօր տօնէն ընդ
մեզ ըզգալուստ հոգւոյն աստուծոյ :
Տեսանօղն յառանջ նըշանակէր զառատա
բնուիս : իրտակ իմաստից ՚ի մեզ հեղեւի
ի հոգւոյն : Վ հմըն հաւատոյ զմայլեալ
անմահակ սն բաժակաւն այսօր բաշխէր
ծարաւեաց : Վետոցս այս գնացիւք ,
ցընծայ քաղաքն այ սիօն մայր եկեղեցի :
Վ անսորոյ և մեք երբեակ և մի անծուէն
երգեմք ըզփառս ի բարձունս :

Ստօն Հիփերրօրի աւուրն : () ԲԳ , գկ : (կը)

Մերսկըզբնաբար բըղխումս ի
հօրէ զհոգին ճըշմարիտ . որ
հընչմամբ ձայնի էջ ՚ի վերնա
տուենն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ .
զոր փառաւորեմք հոգւոր երգով :
() համագոյակիցըն հօր և որդւոյ զբաշ
խօղըն շնորհաց . որ ի հրեղէն լեզուս

բաժանեալ զբանն ընտրուէ՛ լեզուաց
չնորհեաց սբ առաքելոցն . զոր փառս :

() աղբիւրն իմաստուէ ըզկատարեալն
անձնաւորութեամբ . որ խօսեցաւ յօ-
րէնս և ՚իմարգարէս և յաւետարանս .
զոր փառաւորեմք :

Յսօր ցրնծան դասքառայքելոցըն գա-
լըստեամբ հոգւոյնն . զորս մըխիթա-
րեաց փոխանակ բանին մարմնացելոյ
եղեալ ընդ նոսա . փառքս տացուք նրմա-
սըրբասաց ձայնիւ : Մսօր բըղխեաց
ընդ կենդանի յերեսաղէմ յորմէ լըցան
գէտք անծայինք . և ընթացեալք արբու-
ցին տինդերաց զքառավըտակ աղբիւրն
եղեմայ . փառքս տա : Մսօր ցօղով
իմանալեաւ յամպոյց հոգւոյն զուարթա-
ցան բոյսք եկեղեցւոյ . պարարտացան
դաշտք արդարուք և գեղեցկացան անա-
պատք մաքուր կուսուք . փառքս :

ԲԿ
Տ

Մնեղանելիդ ան և եղելոցս էակ . որ
առաքելցեր յաշխարհ զանեղակից քո

զհոգի՛դ . ի վա՛ռքս միաճնի՛ն որդւոյ՛ քոյ .
 օրհնա՛լեսս տօր տօր՝ հարցը՛ն մերոյ :
 Պա՛գու՛մս ՚ի հօրէ՛անձա՛ռ ճընրեղեւո՛ւբ
 որ էտու՛ր մըխի՛թ րի՛չ առաքե՛լաց քոյ սրո
 բո՛ց . զհոգի՛դ քո տիրա՛կից գոչո՛վ . օրհն :
 Հոգի՛դ ո՞յ անեղէ՛ու թի՛ւն . կատարեա՛լ
 անձնաւորու՛թեանբ և կատարո՛ղ բո՛ղո
 ընց . ընդ հօր և թ՛որդւոյ միաւորեա՛լ
 բնու՛թ . օրհն : Մ՛զտօր Մ՛մենայ՛ի , հոգի՛ք
 զհոգի՛ն սբ գովեցէ՛ք . շէակի՛ցքն հօր
 և որդւոյ՛ երեքսըբեան՛ն ձայնի՛ւ :
 զհո՛ւրն երկնայի՛ն զարկեա՛լ բանի՛ն
 յերկի՛ր բանա՛ւոր . որ մըխըրտեա՛ց այսօր
 զանաքեա՛լսն ՚ի սբ վերնատանն . ամե :
 () Ե՛լողն ՚ի հօրէ՛ զսուա՛ տաբուղս ա՛ղ
 բիւ՛րն իմա՛սալից . որ խօսեցա՛ւն ըզհի՛ն
 և զնոր՛ օրէ՛նս աստուծոյ՛ , ամե :
 Ե՛ր տօր ո՞ղորմու՛թբ քով յաշխարհ .
 և ըզմե՛ռեա՛լ բընու՛թիւնս ՚ի կեանս
 վերափոխեցե՛ր : Ե՛ր տէ՛ր առ հայր
 վառօք ՚ի յերկի՛նս . և մըխի՛թ առա՛

4

11

քելոցն անաքեցեր սուրբ զհոգիդ :
Ինայեր տր այսօր ըզգանձդ էրկնային .
և բաշխեցեր առատապէս պարգևս
աղքատ բընութեանս :

Ս յսօր անգրիւր գիտութե՛ք բըղխեալ
ի ս՛բ վերնատանն . յորմէ՛ լը՛ցան տիե՛
զերք գնայի՛ւք գետոցն սուղամամբ :
Ի՛յսօր իջեալ ՚ի յերկիր , հօր աւետիքն
ի բարձանց . տալ աւետիս անամայ
դանամալ յերգեմ վերըստին :

Ի՛յսօր խընդայ նոր սիօն սրգունիք իւր
րովք զոր ծընաւ . օճմամբ հսգւոյն ներս
գեալ յորդիս լուսոյ և սուրնջեան :

Ի՛յսօր ի ձայն գոհութեան զհոգիին
ընդ հօր և որդւոյ , հոգիք ամենայն
օրհնեցէք զերեքսրբեանն երդելով :

Ի՛յսօր ցընծամք երկրաւորքս ընդ գա՛
լը՛ստեան երկնայնոյն . և պարելով ընդ
հրէ՛շտակս երգեմք ըզփառս
ի բարձունս :

Ամասարար բաժանի հեղեան՝ Լ
յերկնից սուրբ հոգի .
չոր անբերն ի վերնատանըն
դան՝ սք սուրբ առաքելոցն . օրհնեալ
ես սո՛ւրբ հոգի՛դ ճըշմարիտ :

Առատապէ՛ս ծաւալեալ ի մե՛կ զ հու
րըն կենդանի . քանզի անբեալք առա
քելոցն և արբուցին տիեզերաց . օրհ
նեալ ես : Այսօր մեծապէ՛ս ջընծան
է կեղեցիք հե՛թանսաց . ըզմոյլեալք
ուրախութեամբ ի քէ՛հն կենդանա՛
րար բաժանի . օրհնեալ :

Անրօկիղբն ասողն ա՛մ սուրբ հոգի .
զմարգարէ՛ութեանց նախագո՛ւ շնկու մն
արտա՛փայլեալ լո՛ւսազարդեցեր . առա՛
տապէ՛ս հեղեալ յառաքեալսն :

Անժամանակ որդի մի՛ածին . ըզխոս
տացեալ պարգևս ա՛ւետեացն ի վերնա՛
տունն ա՛ւարտեալ լըցե՛ր . առա՛տա :

Լ՛մենակալ հայր էրկնաւոր . զանբա
ժանէլի լուսոյդ ըզծագունմն հողէ՛ղի
նայրս շնորհէցէր . անատա :

ակ
Տ

Անճառէլի բողխումն ի հօրէ հոգիդ
ճըշմարիտ . այսօր ՚ի վերնատունըն խոր
հրդոյ խոնարհեալ հանգեար յանա
բեալսն . աստըւած հարցն մերոց :

Անքրննէլի խորոցդ այքրննօղ ընդ հօր
միաւոր . այսօր ՚ի հրէղէն թեոցրն խո
նարհեալ հանգեար յանաբեալսն . աս :

Անըսպան աղբիւր լուսոյ՝ յմբ հոգի .
այսօր ՚ի հրէղէն լեղուս բաժանեալ
հանգեար յանաբեալսն . աստըւած :

գ

Ազար ՝ օրհնէցէք բարձրարարէք զհո
գին ճըշմարիտ : Ար անճառ խոնարհու
թեամբ հանգեալ յանաբեալսն . պան
ծալի արիւնիայլ պրասկ էդեալ ինո
սա . բարձրարա : Ար զանճառէլի խոր
հուրդ էրրորդութեանըն յայտնեաց
նոցա . իմաստուն թէ՛ աղբիւր կենդանի
բըղխեալ ինոսա . բարձրարա :

|| Ը 'ի հայրանկան խկու թե նէն յառանջ
 բըղխեալ աղբիւր լուսոյ . և՛ ճառա՛
 գայ թարձակ լուսովըն զուարձացու
 ցեալ լըցեր զանաքեալսն . աղաչանօր
 սոցան՝ զո՛րմեա՛ն : || Ը զէն թիւն քո հրե՛
 շինացն հիացմամբ ցոլցեր . նոյն ինքն
 իմանալի՛ անային լուսովըն զուարձա՛
 ցուցեալ լըցեր զանաքեալսն աղա :

|| Ը զաշխարհամայ՛ծ խաւարն իսկըղբանն
 ի լոյս փոխեցեր . այսօր հրաշալի՛ անային
 լուսովըն զուարձացուցեալ լըցեր զա՛ :

|| Ը հրաբորբոք ծաւալմամբ յառանջ խա
 շացեալ հոգիդ ճըշմարիտ . և՛ հրածո՛
 րան անային լուսովըն զուարձ :

|| Ը 'ի հրացայտ սաւսունա՛ թե կիցըղ փե
 րանըստիս . այսօր 'ի զանաքս հոգե՛ շինաց
 անպատմելի սիրով հեղեալ ի յերկնից .
 օրհնեալ էս սուրբ հոգի՛ անտունձ :

|| Ը 'ի հրեղէն լեզուացն եռասիւսեալ
 սըրբաբանիս . այսօր 'ի շըրթունքս հո
 ղե՛ շինացըն հրածորան հեղեալ ի յերկ՛

նից . օրհնեալ էս : Ար հրակէրպիցն ար
փիսկալ բոցով միշտ էրեխս . այսօր
հողեղինայրն հրաձաշակ բաժանի հէ
ղեալ ի յերկնից . օրհն :

Իստօն Լ, օրհնեբորբի աւոբն : ()բհ , դկ : (Կ)

Նարաշարժ աղբերէն անհատա
յսրդ վրասնկ . կէնդ անարա՛ր սբ
հոգի օրհնե՛լ էս լոյս ճը՛շմարիտ :
Լյսօր ի սուրբ վերնատունն եկեալ
աստուած ճը՛շմարիտ . հրաշաղարդեաց
ղափաքեալսն ի լոյս փառաց քոց հոգի :
Հրճուողական խընդուծք՝ աշակեր
տացրն լըցեալ . փառաւորելով էրդէին
օրհնեալ էս լոյս գերսոյանց :

Ս համբառնալ բանին յերկինս և ինըս
աիլ ընդաշնէ հօր . զուարձացեալ առա
քելոցն երկրպագէին . օրհնելով ըզ
հայր զանաքօղ բանին : Համահաւա
քեալ գունդըք սրբոցն ի վերնատուն
նըն խորհրդոյ . համբարձամբ աշայ

սպանէին հողւոյն . զորհնէլով ըղհայր :
 Յանկարծասնս հրնչմամբ հեղեալ կեն
 դանարար աղբիւր լուսոյ . անմահանկան
 կենաց լուսով զարդարեալ . ՚ըք օրհ
 նէին ըղհայր զանաքօղ հողւոյն :
 1° Ենէլանէլն հողիդ սբ որ էս ընդ հօր
 փառակից . և էակից դուրս ձոցս ծին
 բանին . անհասանէլն դ անձ հարցուն
 մերոց : 2° Ի քառակերպէսն աթոռնդ
 բազմեալ հանգչիս . և սրբաբանեալ
 օրհնիս ի հրեղէն շեղուսոցն . անհասան :
 3° Ես օր մրդասիրասպէս անարար իջեալ
 ի սուրբ վերնատունն . և ըղհրեղէն շե
 զուս բաժանեալ հանգչելով ի նոսան .
 անհասան : 4° Զտօր օրհնեցէք բարձրարա
 ըէք շնորհին ճըշարիտ աստուած :
 5° Եթիւթաթիւն սուրբ հողին . որ փնխան
 միածնին իջեալ ի հօրէ . որ հրաշաղար
 դեանց ըղսուրբ զառարեանն . բարձր
 արարէք : 6° Երկնային ծորանարն հե
 ղեալ ի սբ վերնատունն . որ անաղարդ

7
 8

9

հրազինեալն ց ըզմբ զառքեանսն . բարձր :
 Ինչ զի զ ճըշմարիտ . որ զանայնն ըզ
 հրամանսն քո զառածն դաւթեան
 ըջեր . արբուցանելով աշակերտացն
 զպարարտութիւն քո ի մբ վերնատանն
 սղո՞ լմեա : Ար առաքեցար ի հօրէ
 իենդանարար վրտակ և ըյս ճըշմարիտ .
 արբուցանելով նոքք որդւոց սիօնի
 զուղիւրս փասիկութեան . սղո՞ լմեա :
 Ար կատարեցեր ըզ փափազ ցանկութե
 սրտից նոցա . որք ըսպանեալ մընային
 մեծի գալըստեան քո ի սուրբ վերնա
 տանն . սղո՞ լմեա :

Ար ի թէրս թէթեւ աննիւթ սաւառ
 նեալ և հրացայտըք սերօրէից . վերա
 նըստեալ տեսչութեամբ խնամեա զա
 ղարանձա . հոգի՞ տ սուրբ օրհնեալ
 ես յարարածոց քոց : Ար սքանչելագոյ
 ծառ հրանայի՛ ձայնիւ ընդ հօր և ընդ
 որդւոց միշտ փառաբանիս . և քաղցր
 թեամբ հայիս յարարանձա . հոգի՞ տ :

Լ'յսօր անձային տեսչու թեամբ ի վեր
 նատուկնրե հրնչեալ հողմաձայն հրնչ
 մամբ . և զառանքեալսն արբուցեալ
 բաշխեցար յարարածս . հոգիս Դ :
 Կոգին սուրբ էր միշտ և է և եղևի .
 ոչ սկիսեալ և ոչ դադարեալ . այլ միշտ
 ընդ . հօր և ընդ որդւոյ կարգեալ և թը
 շեալ . և միշտ օրհնեալ է ի յանի
 տեան : Եւ միշտ ընդունօղ . սրբօղ և
 ընդուցիչ անձայնցի ծչ . և միշտ ը հօր
 և ը որդւոյ կարգեալ և թը շեալ . և :
 Եւ ը շտաշարժ ի նքնաշարժ . ի նքնի շխան
 ի նքնաղօր անենաղօ ծր . վասն զի շընչե
 ուր կամի որքան անորժէ յորժամ և
 որքա՞ն . և միշտ օրհնեալ է ի :
 Եւ նքն յինքեան . նոյն միշտ ընդ որդւ
 դասեցաւ աներևոյթ անժամանա՞ծկ .
 անայլայլէ ը անխօփօխե ըն . և միշտ :
 Եւ անց որքանու թեան . անանց որպի
 սու թեա՞ծն . անանց տեսնու թեան
 անշօշափե ըն . և միշտ :

ԴՃ
 ԾՂ
 ՏԲ

Տ՛ր անաբիչ ո՞րոշիչ . տանձա՛ր առնէ ինքն
 ինքեա՛ծն . անաջնորդէ՛ զօրանդուցանէ
 ուղ՛ և կանմի՛ բաժանէ ըղշնո՛ւ Բ՛րհա . և :
 Աեանք և կէնդա՛նարար . լոյս և գոյս
 ցո՛ւցիչ լուսո՛ծ . ինքըն բարի անդէ՛ւր
 բարութեան հոգի ուղիղ անա՛ջնորդա
 կա՛ Բ՛ն . և միշտ : հոգի՛ զօրութեան
 և էրկիւղն . որով հայր ճանաչի և որդի
 փա՛ռաւորի՛ծ . որոց մի կարգ մի պատիւ
 մի էրկրպագութիւն կատարե՛լութի
 սրբութեա՛ Բ՛ն . և միշտ :

Կա՛նօն Ներդեան (Յօհաննոս Սիրբուհի) :

() ԴԿ, աղ : (Տա)

Սեղանկանն արդարութե ծանգ
ման արուսեանկղ առա
ւօտեալ . նախընթաց
ճանապարհի որդւոյն աստուծոյ տնօրէ
նութեան սուրբ յօհաննէս . առ քրիս
տոս բարեխօսեան վասն անձանց մերոց :
Քարծրելոյն անձառ խորոյ տեսանօղ
իմաստիւք հոգւոյն . ի յորովայնէ մաք
րեալ տաճար աստուծոյ եբեաղարան
սուրբ երրորդութեանն . առ քրիստոս :

Վախբիէլ հրեշտակապետն առաքեալ
առ զաքարիաս . աւետարանէլ ըզհրա
շալի ծընունդ քո սուրբ յամուլ ծե
րոյն եղիսարեթէ . առ քրիստոս :

Վասնապետն երկնից զօրացն երևեալ
քահանայապետին . յորժամ մըտանէր
ի սրբութիւն սրբոց ըն խընկարիւղոյ
ըստ օրինացն ի տաճարին . առ քրիստոս :

Վալ տեսեալ զանհիւլթականն ի ձեւ

մարմնոյ յաջմէ սեղանոյն . պակնուցեալ
 յերկիւղ մահո՛ւ սասանելով և հաստա
 տիւր բանիւ հրեշտակին . ա՛ռ ք՛ս :
 () գերագոյն քան ըզբնութի՛ լուեալ
 զեղանակ ծընընդեանըն քոյ . սոսկա
 ցեալ հիանայր զաքարիաս և համբայցել
 պատժիւր պայպանձեալ լեզուսն . ա՛ռ :
 | Նակից բանն ՚ի հօրէ իջեալ յերկնի :
 Ըզկընի ձայնիդ . ուստի գաբրիէ՛լ վերա
 ռաքէր զկոյսըն մարիամ ա՛ռ ամուսնութե՛
 յղացեալն ըզքեղ յորովայնի . ա՛ռ ք՛ս :
 | Նդ ժամանել ձայնի ողջունին մարիա
 մո՛ւ ա՛ռ եղիսարէ՛ծ . խայտացէր ձայնդ
 ընդ առաջ բանին աստուծոյ յորովայնէ՛
 ամլոյն երկրորդագելով . ա՛ռ ք՛ս :
 | Թագաւորըն բոլորից պարածածկեալ
 յարգանտի կուսին . զոր ծառայող հաւա
 տարիմ տեսեալ հոգւովը՛ն սըրբով և՛
 բերանով մօր քոյ ծրհարանէ՛իր . ա՛ռ :
 | Կառանգաւոր հին օրինացն արդարու
 թեան ընդ մրգարէ՛իցն . և՛ նախաշաւիղ

Տէտէ՛ողաց անձո՛ւկ ճանապարհին նոր
օրինացս ընդ առաքելոցն՝ առ ք'ս :

Ի՛յանապատի՛ հրեշտակական վարձեք
բնակեցար ըստ եղիւնի . կերակրելով
մարալս և մեղքը վայրենի՛ հին և նոր
պատուիրանաց օրինակաւ . առ ք'ս :

Ի՛նչսպայձա՛ն շնորհօք հոգւոյն զար
դարեալ ըստ ներքին մարդոյն . իսկ ար
տաքուստ անմաքրական ստէովըն ծած
կեալ ըստ տրխրագոյն զգէստու նախա՛
հօրն . առ : Ի՛նորհըրդով՝ մաքրագունիւ
արդարապէս արիւնցեալ . ի յօրինակ
մեռելո՛ւթեան գօտի մաշկէղէն ընդ
մէջ ածեալ քո՛ երեւցար . առ ք'ս :

Ընընդէան հոգւոյն սրբոյ զորս յա
դմայ յորդիս անտու՛ծոյ . ի քէն ըսկի՛ղբն
և օրինակէղեալ ի յորդանան մըկըրտու
թեամբն յապաշխարո՛ւթիւն . առ ք'ս :

Ի՛նրանցէտ թագաւորին երկնաւորի՛ ա՛
ռաքեցար . պատրաստել ըղձանապարհս
նորա՛ յոգիս մարդկան ըստ էսայեայ

քարոզելոյն . ան ք'ս : Տ'ուր կիզանօղ
 զմեղըս մարդկան գ'ուշակեցեր զառ. յի'ն
 գալնուստնն ան . իսկ դատողական հեծա
 նոցաւ մաքրել ըզկալ աշխարհի ըզմիւս
 անգամ գալըստեան խորհուրդն . ան :
 Չայն բարբառոյ յանապատէ զքեզ
 անուանեաց էսայիաս . և՛ հրեշտակ ան
 առաջի անաքելով ծանոյց հոգւովըն
 մաղաքիաս . ան : ՝ Եւտական քահանայ
 ութեն յահարօնէ ի՛քեզ կատարու մն .
 և՛ ճըշմարիտ քահանայուէն որ ի քրիստո
 սէ ի՛քէն ըսկիզբըն հաստատուէ . ան :
 Արագ օրինացըն մովսիսի ըւստտու
 տանն իսրայիլի . և իմանալի արեգա
 կանըն յառաջընթաց ան ի յերկիր
 ծագմամբն ի կուսէն . ան ք'ս :
 Անկըրտել ըղբողորից աստուածն ան
 քեզ եկեալ հրաժարելիր . տեսանելով
 զգերնապայծառ ըյս անձուէն ընդ հողե
 ղէն բնութեանըս պարուհանկել . ան :
 Յորժամ էջ ի յորդանան հուրն անձ

ի՛.բէն մըկըբաթիլ . վերնանկան իշխանո՛ւ
Թիւնքըն զահի՛հարեալ զարմանային
նորահրա՛շ տեւլեամբն . ա՛ռ ք'ս :

Նոր հոգիաս նախ գալըստեանս քարո՞ղ
նստ հընոյն որ ՚ի յերկրորդին . արժանի
եղեր լըսե՛լ հայրական ձայնին ըզմի՛
ածնէն դա՛հ որդի իմ սիրե՛լի . ա՛ռ ք'ս :

Ենորհատո՛ւն արարածոյ որ ՚ի հօրէ՛
հոգին ճըշմարիտ . աղաւնակերպ տե՛ս
լեամբ . քեզ երեւեցաւ զանձուԹի իւր
հակցին յայտնեալ աշխարհի . ա՛ռ ք'ս :

Որ ըզխրացս անձառելի տնօրէնուե՛լն
քրիստոսի ոչ լուծանէ իր . զհամագոյ
երրորդո՛ւԹե՛ն անձնաւ որո՛ւԹի տե՛սա
նել ի յորդանան արժանի եղեր . ա՛ռ :

Չոր իշխանըն խաւարի յաշխարհական
մեղաց ծովէս , հալածեցաւ ջրովըն յոր
դանանո՛ւ մըկըրտեալն ՚իբէն ըզգլո՛ւխ
վիշապին ի նմա խորտակեաց . ա՛ռ ք'ս :

Պարագլո՛ւխ մարգարէիցն օրինադրէ՛ր
զգանն օրինակին . իսկ դու ըզճըշմա՛

րիտ օձեալն ըզքրիստոս անուանեցեր
 դանն այ և բարձօղ մեղաց . առ ք'ս :
 Սուր մաքրուածէ՛ ՚ի քէն մըկըրտէլոցն
 յարբումն իմաստից . ապրատամբացն
 յերկիւղ հատմամբ տապարին և խոնար
 հացն ՚ի խրատ իմաստուածեան . առ :
 Ասէ՛ լուսոյ արդարուէ՛ եղեր անձուկ
 ճանապարհաւն . առաջնորդեցեր՝ որ
 դւոյ մարդկան էլանէլ յերկինս անմար
 մնական վարուց քոյ օրինակաւ . առ :
 Սիրոյ անմաս և երկնաւոր սուրբ փե
 սային էկեղեցւոյ . փեսաւէր և հրաւի
 րակ առաքեցար հարսին որդւոյ թագա
 ւորին . առ : Վ արդսպէտին տիեզերաց
 աւանդեցեր զքո՛ աշակերտաւսն . և ըզ
 լոյս դիշերային ճրագի քո՛ բանի համա
 պայծառ արեգականն աւետարանի . առ :
 Տիրական սբ օրինացն եղեր քարոզ առ
 օրինադանցան . որով մատնեալ բանախց
 և կապանաց մոլէգնուածամբըն հերով
 շիայ . առ : Բամեալ խընջոյս արբեցու

Թեան յաւուր ծնրնդեան մահաբերին .
 զքեզ որ խայտալով ծրնար տանարանդ
 անապատի . հարաւելով խրնդրեաց 'ի
 մահ գուար հերոզիւնդայ . ան ք'ս :
 Եւ ծնեալ թեան աւետարեւր էլ շեր հոգ
 ւոցն որք 'ի դրժոխս . կարանպետ կրկին
 իջման տն 'ի ստորին կողմն երկրի որով
 լուծան էրկունք մահու . ան ք'ս :
 Ի իւթանկան մարմնով յերկրի յաշակեր
 տաց քոց պարանձանդեալ . և աննիւթան
 կան հոգւով ընդ քրիստոսի յարքայո՛ւ
 Թիւնն երկնից վերափոխեցար . ան :
 Ի ութանցիւր մեզ յօգնու թիւն ան 'ի
 վերուստ սուրբ յօհաննէս . ան անքեալ
 և մարգարէ և կարանպետ և մրկրտիչ
 որդւոցն անտուճոյ . ան քրիստոս :
 Ի անհանոյապետին քրիստոսի որ 'ի խա
 ջին պատարագեալ . քահանայդ ինքնա
 նըլէր մատո զպաղատանս երգաբանիս
 և տօնողաց շնորհել զքաւու թիւն .
 ան քրիստոս բարե :

դձ
Տ

Սր աւետանոր քում գալըստեանդ ա
 ռաքեցեր զհրէշտակապետն գաբրի
 էլ . աւետարանել զաբարիայ զաւե
 տեօք ծրնունդ յառաջընթաց կարապե
 տին քոյ յօհաննու . աղանջնօք սորա կեցո
 զմեզ տէր աստուած հա՛րցըն ըմբո՛ց :
 Սր յարգանտին լըցեալ հոգւով երկը
 պագեաց քեզ յորովայն սըրբոյ կո՛ւսին .
 զոր էսայիաս վերագոհեաց ձայն բար
 բառոյ յանապատէ որ պատրաստեսց
 զեկեղեցի հարսըն մաքուր սբ փեսային .
 աղանջնօք սր : Սր բոցեղէն հոյլք քրօքէ
 իցն ոչ իշխեին հայիլ ՚ի փառս աստուա
 ծո՛ւթեանդ . սա հոգանիւթեայ գոլով
 բնո՛ւթ ք մրկըտեսց ըզքեզ մարմնով
 ի ջո՛ւրսըն յորդանանու . աղանջնօք :

Գ

Ա՛ջ տը օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա
 յա՛ւիտեան : Սր աւետաբեր գալըս
 տեան բանին . առաքեցա՛ւ ձայնն յանա
 պատէ . ըջ տը օրհ : Սր սըրբուեց սո՛ւրբ
 կո՛ւսածին որդին . ի յամլըրդւոյն հայ

ցէր մաքրիլ յորդանանու . ըզնոր օրհ :
 Արդժանձկեալ խորհուրդ սբ երրորդու
 թեանն . կարսպէտին յայանեալ հողին
 աղաւնակերպ իջմանիւ . ըզնոր օրհ :
 Երկնաւոր վե՛սայ անըստուէր լոյս ի
 մանալի . որ ի յէրկնից իջէր . ի սէր
 հարսին քոյ էկէ շէ՛ցւոյ . զոր խօսե
 ցաւ . քեզ բարեկամն և վե՛սաւէր ըն քո
 յօհաննէ՞ս . սորին մաղթանօք սղոմ ը
 մեա : Բաւակերպ իցն անհաս և անտե՛ս
 ՚ի սէրօքէ՛ց . սրբունեթեանց սբ և տէ՛ր
 բնորկց . խոնարհեցար ի յորդա
 նան . հայցէ՛լով ՚ի ծառայէ՛ն . մաքրու ի
 ջրոյ իլուանալ ըզմէ զսաղամա՞յ . սորին
 մաղթա՛ : Ար յամլորդւոյն վրկայեցար
 դառն անտու՛ծոյ բարձօղ մեղաց . զոր
 դէրագոյն անդարոց . ծանոցեր մե՛ծ
 ի ծնւլնդս կա՛նանց . և ճրանդ
 օրի՛նաց . որ և ՚ի դըժոխս ըզփրկական
 գալն ստընքս քարոզեա՞ց . սորին մաղ :

11

Եւ յսօր ցընծան հրեշտակք ի յերկինս .
 յիշատակաւ հողանիւթ հրեշտակի՛ծն .
 որք համադասեալք ձայնին բարբա-
 րո՛ւնք . երգեն զօրհնո՛ւթիւնըս հօր ի
 բարձո՛ւնս : Եւ յսօր ցընծան հողի՛ք ար-
 դարոց . նահապետաց և մարդարէի՛ծց .
 ձայնակից լինիլ մե՛ծին ՚ի ծնո՛ւնդըս կա-
 նա՛ւնց . երգեն զօրհնո՛ւթիւնս որ-
 դւոյն միաճնի : Եւ յսօր ցընծան դասք
 առաքելոցն . տօնախմբելով զյիշտակ
 մե՛ծի մրկրտչի՛ծն . որ առաքելոցն է
 սկիզբն և մարգարէից լըրո՛ւմն . ընդ
 նոսին և մէք բըղխեցելոյն ՚ի հօրէ՛ք եր-
 գեմք ըզվա՛նս ի բարձո՛ւնս :

ԴԿ
 մկ

Եւ արգարէից գերագոյն և մեծ ՚ի
 ծնո՛ւնդըս կանանց . որ ըզտնօրէ՛նու-
 թի անօրդւոյն ի յարգանտի՛ ծանեար
 հոգւո՛ւն . աղաչեա՛ զաստլ՛ւած վասըն
 մանկանց եկեղեցւոյ : Եւ որո՛վայնէ՛ յո՛-
 ըրովայն երկրորդագօղ քի՛ . որ ըզհո՛ւրն
 անձ մերով բնութեամբ մըկրտեցել

ի՛ յորդանան . ա՛ղաչեա՛ զստը՛ւած :
 Աստա՛րու մն օրինաց և նախասկի՛ զբըն
 շնորհաց . որ հոգւո՛ցն ի դըժոխս քարո՛
 շէցեր ըզփընկուծի՛ւն գալըստեամբըն
 քրիստոսի . ա՛ղաչեա՛ :

ՃՂ

յօր ցընծայեկեղեցի՛ ի հոգւե՛ որ հար
 սանիս . զոր պատրաստեաց ձայն բար
 բառո՞ց հարսըն մաքո՛ւր փե՛սային :
 Ա՛յսօր փեսաւե՛րն և բարեկամն ընդ
 երկնաւոր փեսային , միաւորեաց զեկե՛
 ղեցի՛ փոխադրելով ի յե՛րկինս :
 Ա՛յսօր շնորհեցաւ մեզ դեղ կենաց նըշ
 խարք սօրին ոսկերաց . ի ձեռըն սբ՛ լու
 սաւորչե՞ն հայնատանեաց աշխարհի :

Աբիհ Աստուծոյ Յօհաննոս Արքային :
 (Ըհ, գձ : ՏԷ)

Մարդարե՛ բարձրելոյն և
 զթագաւորին զինաւոր . որ և
 ի ծընո՛ւնդըս կանանց մեծ
 հոչեցաւ . յօրհնո՛ւ թիւերս հոգւորս
 պատուեսցո՛ւք :

() միանձնին կարապետ և ըզ բանին
ըզ ձայն . որ յորովայնէ զքն յառաջ
դու շահեաց . յօրհնաւ թիւնքս հո :

() յանապատի բլնակիչ և շընորհացըն
քարոզող . որ և ՚ի դրժոխս ըզփըրկու
թիւն քարոզեաց . յօրհնու :

դի

Սր յորովայնէ ընտրեցար յաստնժ մ
ծոյ . քարոզող ճըշմարիտ որդւոյն այ ,
տոր յօհաննէս . անդադար բարեխօսեա

վասն անձանց մերոց : Սր յանապատի
հոչեցար ՚իտեանժ մնէ . մըկըրտել ըզ
բողոքից բարձօղըն մեղաց տոր յօհաննէս

անդադար բարեխօս : Սր զմարդարէիցն
ընկարար ըզպանժ մտիւ . և ըզ շնորհքս
ճըշմարիտ սբ առքելոցն . տոր յօհաննէս :

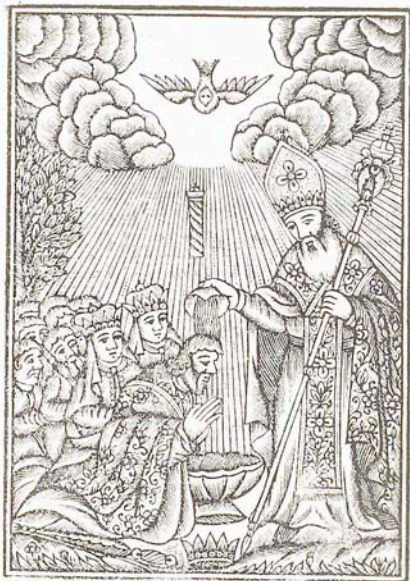
Սր մոլեդնու թեամբըն հերօղիայ ըն
կանար ըզլանժ մ խձան . և ՚ի դասքս հրէշ
տակաց վերահարդեցար . տոր յօհաննէս :

Սր մարդարէիցն իջելոց ՚ի դրժ մ ժոխս .
աւետարանեցեր ըզգալուստ որդւոյն
այ . տէր յօհաննէս . անդա :

() ունարձանայ այսօրեկեղեցի քն քս .
 Ի տօնախմբե Լ զօր յիշատակի կա
 րապետին քու մ յօհաննու . սովաւ ըզ
 քեզ միշտ օրհնե մք արժ հարցըն մերոց
 Վր մեծ ի ծնունդըս կանանց ՚ի քէն վը
 կայեցաւ . ի յորովայնե Կ յանաջ գու
 շակեաց զանձաւ քո զմարդեղու թիւն .
 սովաւ ըզ : Յոր վեց թեւեան սրբէքն
 ոչ իշխէին հայիլ ՚ի փառքս քն քս . սա
 արժանապէ Կ ս ձեռնադրեաց ըզ
 քեզ ՚ի յորձանարն յորդանանու . սովաւ :
 Վ զտօր օրհնե Կ քե և բարձր արարէք
 ըզնա յսուխտեան : () Կարապետին
 յօհաննու կատարելով ըզյիշատակս .
 անդադար ձայնիւ զանձ հայր օրհնե Կ :
 () Երանեալ մըկրտչին մեծարելով
 ըզ տօնս . հոգևորակա ան ձայնիւ
 զբրիստոս թագաւորն օրհնե Կ քեք :
 () Զանապատի բարբառոյ ձայն և սուե
 տաւ որ արքայն լ թեանն . ընդ նըմի Կ
 զճըշմարիտ սուրբ հոգին օրհնե Կ քեք :

Դ՛րանք ճըշմարտութե՛սք՝ յօ՛հաննէ՛ս
 մը՛կըրտիչ . որ ծանօ՛ղցա՛ւ ՚ի յե՛րկրի .
 անձօ՛թիւք սօ՛րան տէր ը՞՛ւր մեզ և՛ ո՞ղոր
 մեանց : Ս՛անդարէ՛ և առաքեալ ի՛մծոր
 դւոյ՞դ . և՛ ձայն բարբառոյ անդարա
 ըօղ տիե՛զերաց . անձօ՛թիւք սօ՛րան տէր :
 Ս՛րպէս զարո՛ւսեանկըն ծապեալ ՚ի յե՛րկ
 րի՛ . ե՛ղև կարապետ անբ՛գականդ արդան
 ըութեանն . անձօ՛թիւք :

Ս՛աւքեալըն յաստուծոյ՛ կարա՛պետ
 մե՛ծն ՚ի մարգարէ՛ս մը՛կըրտիչըն յօ՛հան
 նէս . պատրաստէ՛ր ձանապարհս թա՛գան
 լորին յա՛ւիտենից : Ս՛ըկսյեանց և՛ ասէ՛
 չեմ ես քսն՝ սյլ առանքեալ եմ առանջի՛
 նո՛րա . և՛ հարսին եկե՛ղեցւոյ վի՛սայ
 ք՛ս է անբայն երկնից : Տե՛սանէ՛ր ըզ
 յիսո՛ւս զի դայր ա՛ռնա . անդադանկեանց
 և՛ անէ՛ անհամ գառն աստուծոյ՛ ո՞ր եկն
 ՚ի բառնալ ըզմեզս
 անշխարհի՛ :

Ա՛՛՛ | ուսաւ որիչն՝ զարքայն Տրդատէս,
 մկրտեաց աղգովին՝ ՚ի գետն Եփրատէս:
 ուր լոյս ՚ի յերկնից՝ սեան նրմանապէս,
 և խաչ ՚ի վերայ՝ ծագեալ հրաշապէս:

Ամեն Սբոյն Սրբոյն | զսասորչին Ռբոյ :
 ()բհ, բձ : (ՏԳ)

Վերջանիկ տր սուրբ գրիգոր
 սրբո՛ւ թեանցն պաշտօնեայ .
 և՛ սուաշնորդ բանաւոր հօտի :

Վճբեզ ունիմք բարեխօս ան յի սուս
 միածինն . և՛ աղաչօղ վասրն քո՛ ուխտա
 ւորացս : Վանխեա խընդրեա ըզթո՛
 շո՛ւ յանցունայ , ի՛ քէն աշակերտելոցս :

ՍՎերանելի տէր սբ գրիգոր ըզբեզ
 ունիմք բարեխօս ան քո՛ս վս՛ անձանց
 մերոց : Սր ի մոլութեց՝ բըռնաւորին
 ո՛չ զանգիտեցեր . ըզբեզ ունիմք :

Սր ընդ անմարմնոցն դասս վերակար
 գեցար . ըզբեզ ու :

ԳԿ

Սրմատ ճըշմարիտ անձային օրի՛ծ մնացն .
 և՛ հաստատութիւն հաւատոյ ազգի
 մարդկան . տր սուրբ գրիգոր . ի մաշթո
 շական աղօթս քո՛ հայցեա վասրն մեր ի
 քրիստոսէ : Սնտրեալ յս՛յ քահանայա
 պետ ճըշման՝ մրիտ . և՛ հովիւ հոգևոր

բաննաւ որ հօտի . Թր սբ գրիգոր . ի մանդ :
Պէսանկ վայելչսւթե եկեղեցւոյ քրիս
տոծմսի . Եւ առաջնորդ կենացն յաւելի
տենից . Թր սբ գրիգոր . ի մանդ :

Որ քսանուէր կոչմանբն ծագեցար
որպէս զարեծմգանն . Եւ լուսաւորե
ցեր ըզհայաստանն աշխարհս անգիտու
թեամբ Թր սոլրբ գրիգոր . անդադար
բարեխօսեա վասն անձանց մերոց :

Որ քոյնն առաքինասէր ճրգնոծմւ
թեամբդ . վերափոխեցար ի լուսեղէն
յերկնային խորանն . Թր սոլրբ գրի :
Քեւ պայծասացան եկեղեցիք քրիս
տոծմսի . Իսուսաւորելով ըզմիասնա
կան սբ զերրորդու թիւնն . Թր :

Որ առսրեցեր ըզսիրելի Եզհաւատա
րիմ քոպաշտօնեայն ըզսբ գրիգոր . Եւ ի
ձեռն նորա լուսաւորեցեր ըզհայաս
տանն աշխարհս . ըզքեզ միշտ օրհնեմք
անըծ հարցն մերոց : Որ ետուր հայբե
րու թի անտանելի չարչարանաց սրբոյն

բժ
հ

գրիգորի . և նորին ժուժկալու թեմբըն
լուսաւորեցեր ըզհայաստան աշխարհս .

ըզքեզ միշտ : Սր նորին սբ աղօթիւք
բարձեր զլսաւար կապաւորուե ՚ի հայ
աստան աշխարհէ . և արարելը երկրպա
գուս ամենասբ՝ երրորդուեդ . ըզքեզ :

գ

Ս՛ղտէր օրհնեցէք . և բարձրարարէք
ընա՛յաւիտեան : Ս՛րգ եկոյք հաւա
տանցեալք և կոնչեցեալք յորդէգրուի
սրբոցն գրիգորի . օրհնեցէք և բարձր
արարէք զաստըւածն ամենեցուն :

Ճնծուժեամբ տօնեսցուք ըզմէշտ
տանկ հայրապետին մերոյ . և ընդ նրմին
գովեցէք և բարձրարարէք զթաղւորն
մեր քս : Քահանայք և պաշտօնեայք
հոգևորական հընչամբ գովեցէք ընդ
սրբոց հայրապետին . և բարձրարարէք
սբ զհոգին ճիշմարտութեան :

դ

Թիւնս իմ : Ս՛արեխօսուժք քահա
նայապետին քոյ և վրկային կեցո զմեզ
բազումնորմ : Ս՛ղաչանօք սրբոցն

գրիգորի լուր մեզ ո՞ր միայնդէս բաղձմ
ո՞ղորմ: Ա՛որին անջօթիւք որով ուսաք
ճանապարհ կէնաց, քաւեա տէր ըզ
յանցանքս մեր:

Ունջնորդ հաւատոյ և լուսաւորիչ
անձանց մերոց ար սբ գրիգոր. եկայք
հաւատացեալք ի ձեռն նորա հանցուք
այ գոհութի: Սէ՛ծ խոստովանողն
քրիստոսի և ըզ չարչարանքս յանձն
անօղ վասըն մեր տէր սուրբ գրիգոր.
եկայք լուսաւորեալք ի ձեռն նորա:
Բա՛հանայապետ անտուճոյ և պատմօղ
անձնին օրինաց տէր սուրբ գրիգոր.
եկայք աշակերտեալք ընդ նրմա երգես
ցուք փառք ի բարձունս այ:

Չարչափաւ անձ և միշտ բարեխնա
մօղ. ո՞ր յանաջ գիտութե ըզ փրկիու
թի հայաստանեսոյց ըսկըղբնաւորեալ.
ի պարթևական մեղապարտ աղգէն լու
սաւորիչ մեզ շնորհեցեր. վասն որոյ բա
րեխօսութե՛ սորա փրկիչ կէցո ըզ մեզ,

տ

դձ
մկ

անձամբ և ՚ի քո յայնչաւոր գալուտեանն :
 Տրաշալի զանմանցմամբ երանելին սուրբ
 գրիգոր : զանտանելի ըզչարչարանս ի
 յանձն հաւ . և երիւք հրեօք ամօք
 ի մէջ թուեաւորացն բնակէր անդրն
 դային տանջանօքն ՚ի վերապին . վասն
 որոյ բարեխօսութեամբ սորա փրկիչ :
 Տրաշագործ քո բանիւղ և մեծ ողոր
 մութեամբդ . էլեալ բըժըշկէր ըզհա
 բուածեալսն ՚ի դիւաբանիս սասանցն .
 երկըրպագուս առնելով զամենեւեան
 սբ՛ երրորդութեդ . վասն որոյ բարե
 խօսութեամբ սորա :

44
 22

4 ովիւ քաջ բանաւոր հօտիոր սբ՛ գրի
 գոր . հաստատեցէր զհիմունս եկեղե
 ցւոյ ի հայաստան երկրի ի վերայ հի
 ման սբ՛ առաքելոցն : Տնիւ բարի և
 առանջնորդ կենացն յաւիտենից տէր
 սուրբ գրիգոր . հաստատեալ զանձինքս
 մեր հաւատով ճըշմարտութեա՞նն ՚ի
 վերայ հիման սուրբ եկեղեցւոյ :

Արդ աղանչեմք ըզքեզ հայր վարդապետ
Լ ահր . բարեխօսեալքի՛նն ան մերո՛յ
Կեցուցանել զանձինն ըս մեր :

ԳՃ
ՏԲ

Ար կոչեցար յորդէգրուածի . հօմ՛րն
Երկնաւորի ովերանելի տրս բ գրեցոր .
Լէղեր վրկա՛յ ճըշմարիտ քրիստոսի
ան մերոյ վա՛ստ սըն ժողովըրդեան քոյ
հայցեալքի տեանն ըզքաւուրածի :

Ար համբերուած եամբ ըզքով ստացալի՛ր
քեզ ժողովուրդ սեպհակա՛նն և ընտ
րեալս . Լ նորափետով՛ւր զարդարեցեր
ծընընդեամբ սը՛ւաւազանին . վա՛ստ
սըն ժողովըրդեան քոյ հայցեալքի :

Ար մոլորեւոցս ի խաւարի . բայցե՛ր
զգուռն ընտանի ճըշմարիտ անձգիտու
ածեան . Լ արժանաւո՛րս արարե՛ր ըզ
մեզ ժառանգորդ լինիլ կե՛նացըն յաւի
տե՛նից . վա՛ստ սըն ժողովըրդեան քոյ
հայցեալքի :

Լյաեօհ Բերոց Եկիսոսանց սրբոյն Ղարիբորի
 Լցասանորչի : Տարց , աղ : (ՏԻ)
 'Ր ըզլնյս անձային քն գիտու թե՛
 Տիւսիսական անձանց ծագեցեր .
 Լ'իխաւարէ կուսպշտու թեան
 վերածեր ըզմեզ ի ձեռնն սբ լուսա
 ւորչին . օրհնէիք ըզքեզ անձ հարցըն
 մերոց : Որ վերըստին զարդարեցեր զե
 կեղեցիս հայաստանեայց , արիխավալ
 ձանագայթիւք լուսանշարդեալ շա
 ւաւիղօք սրբոյն գրիգորի . օրհնէիք :
 Որ ըզբան քն հրամանի քարոզցին հա
 ւատացելոց . յանդիմանէլով ըզբըն
 նու թիւն թագաւորաց Լ'իվերայ ան
 ձային քն օրինաց նահատակեցան . օրհ :
 Ք ըզտր օրհնեցէք Լ'բարձր արարէք ըզը
 նաձ յանձիտեան : Որ գերագոյն հնոյ
 օրինաց քահանայու թեան զնորրս զար
 դարեաց . էկեղեցիք հեթանոսաց ըզնո
 րոգօղ բնու թե՛ս քրիստոս , օրհնեցէք :
 Օ քահանայապետն ճըշմարիտ ըստ

կարգին մեղքիս գեղի . Ի յիշատակի
քահանայնայն պէտճոցս անտուճանցնոյ քահ
հանայք հոգեւոր երդումլ . օրհնէցէք և
բարձրարան :

Սր հրաւիրեցէր զորդիս մօրդկան յոր
դէզրով թի հօր քոյ որդի անտուճոյ . և
կոչեցէր յարքայով թէ քոյ ժառանգունի
ի՛ ձեռնն սբ հայրապետացն . անօթիւք
սոցան սղո՛ւմեան : Սր լուսաւորեցէր
դէկեղեցիս հայտատանեայց ընտով
քով քրիստոս . և զարդարեալ նորանցու
ցէր պայծառ ծանդմամբ շառաւիղօք
սրբբոյն գրիգորի . անօթիւք սոցան :
Սրք զընթացս իւրեանց կատարեցին
ըստ հաճոյնց կանխայ քոց քրիստոս . նա
հատանկեանք ճրդնով թեամբ ընդդէմ
թըշնամէոյն . և փոխեցան յերկնից յար
քայնով թիւնդ . անօթիւք :

Սր յօր ընդ երկնային զընարթուեսարն
ժողովնւրդք հայտատանեայց . տօնէլով
ըզիշատակ սուրբ հայրապետաց շա

11

11

և աւելից սըրբոյն գրի գորի . օրհնեցէք
 ըղ հայրն երկնաւոր : Այսօր որդիք թոր
 գումայ ծընեալք աւաղանաւն յորդիս
 սիօնի . ի յիշատակի հարցըն սըրբոյ որ
 դւոց մեծի լուսաւորչին . գովեցէք
 զորդին միամօն : Այսօր երկնաւոր քա
 հանայուէն հաղորդք քահանայք սուրբ
 եկեղեցւոյ . ընդ քահանայապետս սս
 աւաւսիցն օրինօք սրատուեալս բարե
 բանեցէք զհոգին ճըշմարիտ . երգելով
 ըզփառս ի բարձունս :

ԳԷ
 ԵԿ

Ըստիցն հաւասոյ հարցըն սըրբոյ դա
 ւանմանն . ծագեցաւ քեւ ընդ հա
 ներ ընթ հայաստանեայց սբ սրտա
 կէս . անդանդար բարեխօսեան վանն ան
 ձանց մեքոց : Ինանաւոր հօտի քի ընտ
 բեալ հովիւմաւ քաջ . ի հօրէն լուսոյ
 բրղևեալ շառաւիղ բարի տէր լի թա
 նէս . անդան : Գովեալդ ի վրայս հօրըն
 մեծի հանմամանն . քաջն թեամբ զա
 նօրինաց խորտակեալ զպատկերն տէր

բարեպաշտու թեա Բմբ . սորին աղաչա
նօք խնայեա Բմբ մեզ քրիստոս :

Որ յերջանիկ ընտրեալ սրբոց հայրա
պետացըն ժողովոյ . դերսագոյն փառօք
պատուեցաւ սբբն ներսէ Բս . դաւա
նեալ ած զհոգին ճըշմարիտ ընդ հօր
եւ որդւոյ : Որ ըզճանկեալ խոբ հոբորդ
ապագայից ժամանակաց . յայտնեցեր
սրբոցն ներսէսի Բ . սորին աղաչա նօք
խնայեա Բմբ մեզ քրիստոս : Որ ի վերայ
պատուիրանաց թագաւորին երկնա
ւորի . ըզբաժակ մահու ընկալաւ Ի
թագաւորէ Բն . եւ փոխեցաւ ի յերկինս
ի լուսեղէն յանդատն :

ԳՃ
Տ

Որ յսօբ ածնէ եկեղեցի ըզյիշատակ սրբ
բոցն ներսէսի . հայաստանեայց լու
սաւորչի արի եւ քաջ հովուապետի ընտ
րեալ ի զլուս հօտին քրիստոսի . աղա
չանօք սորակեցո զմեզ տր աբծ հաբբըն
ըմբրոց : Որ յարմատոյն աբբահամու
վերաբուսեալ ճաղիկ հաւատոյ . սբբն

ներսէս սիւն հայաստանեայց շառաւիղ
անմահ տրնկոյն պըտոն զ լուսոյ սուրբ
լուսաւոր ջին . աղաչաւ : Սրօր հնիսի հրե
ղինաց անլրուելի ճայնիւ հընչմամբ .
չնոր հէցէր մեզ գէղ կէնաց զանմարմնա
կան վարուք մարբեալ ըզհողանիւ թ
նը շխար սըրբոյն ներսիսի . աղաչանօք :

Ս՛ղ տօր օր հնեցէք բարձր արարէք ըզնա
յաւելի տեան : Սր յայտնեացն այսօր
զգանձն անձային՝ հայաստանեայց սուրբ
էկեղեցւոյ , զհայրն երկնաւօր օր հնե :

Սր ծագեացն այսօր ընյս խաւարեւոյ . ի
յորդուոց հօրըն լուսոյ . զորդին միածին
գովեցէք բարձր : Ս՛կայք մանկուք
սուրբ էկեղեցւոյ զարդարեալք ի շնոր
հաց հոգւոյն . զհոգին ճըշմարիտ բարե
բանեցէք բարձր :

Սր ասացէր ողորմու թէ՛ շինել զաշ
խարհս ի սկըզբանէ . ողորմելով որդւոյ
արամայ էտուր յազդէն արշակունեաց
հովիւ ընտրեալ զսուրբըն ներսէս . աղօ

4

n

Թիւք սորա նորմեւ մեզ անորւն :
 Ար իստուանեւ թագաւորացն ան
 այլն քո օրինաց . ըզպատուհաս բար
 կու թեան մերոյ յառաջանողն ժամանա
 կօք յայտնեալ ցուցեր սրբոցն ներսե
 սի . անո : Ար պատուանեան արեանբող
 քո աշատեցեր զաշխարհս յանի ծիցն .
 վրդկեա ըզմեզ ինեղչաց մերոյ . և աշա
 տեա յանօրինաց . բարեխօսու թբ սր
 բոցն ներսիսի . անո :

ԳՃ
 Թ

Այսօր զուարձացեալ տօնեն երկնայ
 ինքն ընդ մարդկան . պարակից ե
 ղեալ վրդկու թեան մերոյ . քանզի յայա
 նեցաւ մեզ հոգեւոր գանձըն շուտոյ .
 արեւելեան արեգականըն ձառագայթ
 սուրբըն ներսէս . բարեխօսու թեանբ
 սորա տէմմբ պարգևեա զխաղաղու
 Թիւն հայաստանեալ յց աշխարհի :
 Այսօր վերըստին նորոգեցաւ քահա
 նայակալն գաւազանն . գեղեցկապէս
 ծաղկեալ պայծառու թբ . քանզի շնոր

հէցաւ հովիւնքս քաջ բանաւոր հօտի .
 յարմատոյ լուսաւորչին բողբոջ բու
 սեալ սուրբքն ներսէս . բարեխօսուք
 սորս տէ՛մմ^{առ} ք հաստատեալ զիշխանու
 թիւն հայրապետականն աթուոյ :
 Այսօր մեծապէս փառք ցինծայ թա
 դաւորականն գաւազանն . ընդ հաշտու
 թեան սիրոյ սք հայրապետին . քանզի
 էհաս ի յօգնութի օրինակութի զքն թա
 դաւորաց . մարտակից զինուորական
 դասուն սքքն ներսէս . բարեխօսուք
 սր տէ՛մմ^{առ} ք բարձրացն զիշխանութի
 թագաւորականն աթուոյ :

Ար ընտրեցա՞ր յաստուծոյ, հովիւնքս
 բանաւոր հօտի ով երանելի տէր
 սուրբ ներսէս . արժանաւոր ք օճման
 սուրբ հոգւոյն անաւակերպ իջմանք
 օրպէս յորդանան . վա՞ստն ծողովք
 դեան քոյ խնդրեալ ի քրիստոսէ ըզ
 թողութիւն : Ար յարմատոյ բլղխեալ
 բարեաց, ծաղիկն սուրբ հաւատոյ ով

Դ. Զ
 մի

Երա՛նե՛լի՛ տէ՛ր սո՛ւրբ նե՛րսէ՛ս . լո՛ւսաւ ո
 րեցե՛ի՛ ք ի մա՛սս ու թեանք զեկեղեցի՛ս
 հայստատանեանց ըստ սըրբոյ հօր լու
 սաւ Թրչին . վա՛սքն ժողո՛վըդ էանն :
 Ա՛ր յանդիմանե լով ըզթանգաւորն հան
 դո՛ի՛յն մեծին յօհաննու ով երա՛նե՛լի
 տէ՛ր սո՛ւրբ նե՛րսէ՛ս . Ե՛ի վերա՛ի՛ց պա
 տու իրանայ ըղբածակ մահո՛ւ արբեալ
 ընդ անմահիցն դասս վերակարգեցար .
 վա՛սքն ժողո՛ն :

41
 22

Ե՛ր յսօր ցրնծայ եկեղեցի՛ն ընդ անմարմ
 նոցն գասակցեալ տօնելո՛վ զսի՛
 շատակրս քո տէ՛ր սո՛ւրբ նե՛րսէ՛ս . որ ՚ի
 հոգւոյն սրբոյ աղաւնակերպ իջմամբ
 վըկայեցար . բարեխօսեա՛ն առ քո՛ս վասն
 անձանց մերոց : Բա՛հանայապէ՛տ ընտ
 բեալ , աբժանապէ՛ս շնորհօք հոգւոյն
 բա՛լխեցե՛ք զվըրկանսն մարմինն և
 շարիւնըն տեառն . յորում հրեղէ՛ն
 սիւնն ՚ի յե՛րկնից իջեալ . բարեխօսեա՛ն :
 Ա՛րդ աղանձեմք ըզքե՛զ լուսաւորի՛չ հօ

գւոց մերոց նըմանեա՞լ մօսէ՞սի նա
 խամարդարէի՞ն մեծի . ընկաւիայլեալ
 դիմօք անձնհրաշ տեսէանմբ . բարեխօ
 սեա՛ :

Երբի՜ն սրբոյն խաճակոյ պարկեի
 հարապեոի :

Ար յարմատոց հարցըն սրբոց մե՛զ
 գաւաղան բըղխեցեր . ըզխասահկ սբ
 հայրապետ հովո՛ւնէլ ըզհօտ քո՞ ք՛ս :
 Ար ըզխաւանն անդիտու թէ՛ հայնստան
 նեայցըս լուծէր . զնմաստո՛ւ թեանն ծա
 գեալ ըզլո՞յս սովա՛ւ նրդւոց թորգո՛
 մայ : Ար զհանդերձեալ խորհուրդ քո՞
 տէր տեսէանմբ սրբոյն ծանուցեր .
 յիշատակի՛ սորա ընկա՞լ ըզտօննղանցս
 անշահանս :

ԴԷ
 ԸԷ

Ընմահ փեսային՝ երջանիկ Հարսունք,
 սբ Տախիսիմեանք՝ կուսանք իմաստունք,
 ՚ի յարեմբտից՝ իբր արեգա կունք,
 ծագեալ յարեելս՝ նորոգ լուսատուք:

Աստուծոյ խնայող շնորհակցանակ : (ԴՅ , ԴԿ : (ԿԶ)
 Երկնաւոր նահատակիք և
 հուսանք իմաստունք . ի
 պարծանքս ձեր բարձրացեալ տօնէ ,
 մայր սիօն դըստերօքն իւրովք :
 Բարբառք երկնաւորք լըցին շէրկեր .
 քանզի հոտանու շից բուրեցայք ի քս .
 ողջակէզք բանաւորք և զո՛հք վրդկուէ .
 և որովք անարատք ընծայեալք այ՛ :
 Վեղէղի ու թիւնք մարմնաւոր պայծա
 ւուէ ձերոյ յիմարեցոյց ըզթագաւորն
 և պակեան հեթանոսք . ի գեղ բարան
 չէլի անատուր հուսանանցն , տարիացել
 զըւարթունքն ընդ մարդկան տօնեցին :
 Բարձեալ վերրատին արարչագործ զօ
 բութեամբ . և դարձեալ եղեմ անձա
 տունկ զարդարի . քանզի ծառն կենաց
 տընկեցաւ ի գրախտին . բերելով մեզ
 պրտուղ զերանելին հռիփսիմէ :

Լ՝ ընդհանրք մասհարեւրք անիծիցրն լու
 ծան . և՛ աղամ վերրստին անձակերպ ճո
 խանայ . փոխանակ և՛ այլ զըստեւրք նո
 ղա . մարտիրոսք և՛ կուսանք ընծայեալք
 աստուծոյ : () զորք հրեշտակաց ընդ
 մարդկան տօնեցին . և՛ կանայք ի յեր
 կինըս գրեցան զինաւորք . կուսու թք
 ք՛ մահու պատերազմեալք յաղթեցին .
 խաչակից ընեւ լով կուսածին անարշին :
 զարմարու մն և՛ ի վեր քան ըզ հրաշա .
 խորհրդոց և՛ բանից հրեշտակաց և՛ մարդ
 կան . քան զի էնն անձ առնաղօր զօրու
 թեամբն . խոնարհեալ տեսանէր ըզ հան
 դէս կուսանացն : Նկերք միամիտք
 մարմնական կենցաղոյս . նահատակք հա
 լասարք և՛ հոգւով միացեալք . միաբան
 ընթացեալք ի տեղի՛ ճակատու . զինե
 ցան հաւատով և՛ կացին յանդիման :
 Թուլացան կորովիք հաստաձիգ աղե
 ղանց . և՛ տրեւր կանայքն վառեցան
 զինու . թագաւորըն պերճացեալ զօրու

Թեամբք և փառօք : Ի մանուկ ՚ի կուսէն
 պարտեալ ամաչէր : Անողովեալ բազ
 մու թեանն անգասց և աղանց . ոչ զօրէին
 առ մինն հատանկ . քանզի հասեալ ի թի
 կունս աներեւոյթ օգնութիւն . խորտա
 կեաց յայտնապէս ըզգաղտնի պատե
 ռաջին : Ա՛վերայ միոյ պատուականն մար
 գարտի . խաղացին ցընծալով ամենայն
 հեթանոսք . անբամուտք յարեւելս
 ընթացեալք հասին . քարոզել յայտ
 նապէս ըզ չքնաղ տեսութիւնն :
 Առան թագաւորք և լըցան խրնդու
 թեամբք . որսալ յանձն առին ըզ
 գաղտնի մեծութիւն . պարգեւել իրե
 րաց խոստանային բանիւք . և ծածոկ
 հընարիւք գողանալ ի միմեանց :
 Աորհուրդ հոգեոր յըղութեանցըն
 յայտնիւր . և երկունք փրկու թեանն
 աշխարհի ձեպէին . քանզի կամբք վերին
 հրամանին քաղցրացեալք . իջուցին ի
 վերուստ ըզպարգեւըս փրկու թեանն :

Օ՛հնան կո՛ւսանք ա՛զգըս բաղո՛ւմս . և
մա՛րըք մանկու՛նք ը՛ջ հրա՛պարա՛կըս ծե
րո՛ց . է՛ գիրկը՛ս սըրբու՛թեան՝ ա՛ղօթի՛ց
և՛ պահո՛ց . ա՛ճեցի՛ն հա՛ւատով զա՛րգա
ցեա՛լք է՛քս՛ : Սանայ՛ք պատճա՛կանք
քա՛ղաքաւ և աղգա՛ւ . վա՛ճառակա՛նք
ա՛ռա՛տք ա՛նյայտ մա՛րգարտի՛ն . է՛դի՛ն
զանձի՛նըս գրաւակա՛նըս բազմա՛ց . և՛
եղէ՛ն փըրկա՛նք անձանձո՛թ ա՛շխարհի՛ն :
Հափիփափմէ՛ մե՛ծ խորհո՛ւրդ և՛անու՛ն ցան
կալի . ընտրեա՛լ է՛յերկրի՛ և՛ դասեա՛լ
ընդ հրեշտակս . է՛ղեր՛ օրինակ՝ սըրբու
թեան՝ կո՛ւսանաց . վա՛րդապէ՛տու թի՛ւն
ա՛րանց սըրգարո՛ց : Չէ՛ղ նըմանի՛լ կա՛րօ
տի՛ն սմե՛նայն հո՛գիք . միացեալք սըր
բու՛թեամբ և՛ սիրո՛յն քի՛ . զի՛ մա՛հու՛ամբ
ձե՛րով մե՛ղ ճանապարհ հորդեցի՛ք . էլա
նէ՛լ սմե՛նայն մա՛րդո՛յ ա՛ռ աստու՛ած :
Է՛կախարը՛ք ճարտարք հո՛գեո՛ր հրմ
տու՛թեամբ . թե՛թեաբե՛ռ ըն՛ մարմնով
և՛ մըտօ՛ք սըլացեա՛լք . ընդ երկայն

անսպարէզս ծովածովի կենցաղոյս .
 անվրնաս նաւէցիք և հասիք առ քս :
 Արշարիտ որթոյն քի շառաւիղք . և
 ողիոյղք ճրմլեալք երկնաւոր մըշակին .
 կոխեցայք ճրգնութի հրնձանըս ձեր
 զի ուրախ լինիջիք անմահական բաժա
 կանն : Սերժեցին ըղկարիս մարմնական
 կենցաղոյս . զի ծանեան էթէ՛ երանջ է
 և սուտ պաճուճանք . ոչ հէշտացան
 ՚ի գըրգանըս վառիկութեան . իմացան
 էթէ՛ սնտիկ անցաւոր մեծութիւնս :
 Յանդաստանըս հոգեորս աղօթից և
 պահոց . վաստակեալք յուսով զամե
 նայն ժամանակս . ժողովալեալք փոր
 ձութեանց և պէս պէս լրլիանաց . և է
 ղեալք ժառանգորդք անթառամ պըսա
 կինն : Սախանձէլի յորինեցին զառա
 դաստ կուսութեան . նոր նորոգեալ
 արեամբ և հրով . մատնեցին զանձինըս
 սուսերաց և ջահից . և անշէջ լայտե
 րօքըն հետեւեալ մըտին յառաջատն :
 495 Ը Ինու

Ինուանձք երկնաւորք ի յերկրի հաս
տատեալք . և արձանըք շուսեղէնք
ի յերկիրնրս կանգնեալք . ինքեանք
եւին և այլոց շուսեղին ըզձանապարհըս
ցանկալի զվերինն երուսաղէմի :

Ո՛վ ըզգաստու թեանն իմաստուն կուսա
նացն . որոց ո՛չ յանդթեաց հեղգու թիւն
և քունն : այլ արթունք և պատրաստք
մրնալով երկնաւոր հարսանեացրն զի
մըտցեն ի յաւագաստանմահ փեսային :
Չունի որ ինոսա անուն չարութեան .
և ո՛չ նախատինըս յիմարկոչելոյ . քանզի
միով պընտու թիւ հոգւով արութեան
միաբան քաջացան առ հասարակ ցըն
ծանցեն : Սարակցեալքք քաջաղէն բըռ
նութեամբ . ի յերկրէ ի յերկիրնրս տա
րադէմ գընացին փախըստեայք . ին
քեանք եւին և մեղ ուսուցին . բազում
նեղութիւ մըտանել յայն հանգիստն :

Ս երմեռանդն աղօթիւք և սիրովս առ
անձ . հայցեցին ըզհընարըս փրկու թի :

Բանալով ըղխաւոր դիւապան Մո-
 լորո՛ւթեանց յաշխարհէ՛ , պայծառա-
 ցեա՛լք լուսովն ո՛ր ի՛նչօրէ՛ ծագեցաւ :
 Ռահրս յորովն առաքի՛նով թեան յայտ-
 նեցին որդւոց մարդկան վերանալ յաշ-
 խարհէ՛ . անըստերիւր հոգւորանան
 վարուք . ելանէ՛լ ի բանակս երկնաւորս
 անմարմին հրէշտակացն :
 Սքա՛ւեն քարի՛նք սուրբք հիմնեցեա՛լք
 ի յերկրի՛ . շոր կանխա՛ւ տեսա՛լ գո՛ւ-
 շակեաց մարգարէն . ի նոյն ի նիւթոյ՛
 շինեցա՛ւ կաթուղիկէ եկեղեցի . բարձ-
 րացեա՛լ փառօք ի պարծանըս խաչին :
 Սա՛րն ձեր երանեա՛լ նահատակք .
 զօրք հրէշտակաց անմարմին զըւարթ-
 նոցն , ի յերկնից ի յերկիր հեղան .
 Լ՛ մարդիկք խառնեցան ի գո՛ւնդըս
 զինո՛ւորաց քրիստոսի՛ սատուծոյ :
 Տօնե՛սցուք ըստուգու թեամբ ի հրնձա՛
 նըս նոցո՛ւնց . զի արբեա՛լք լիցուք ան-
 մահական բաժակա՛ւն . քանզի բաշխե՛ն

ըզբըժըչկուի՛ հոգւոց և մարմնոց . և
 զպրզէս երկնաւորս սիրո՛ղանց իւրե՛նց :
 Ի՛նչ որ ւնւոյն հրամանաւ աներեւոյթ
 անգղամայք յարեմտից յարեւելս էկեալ
 հասին . զի լուսով հրեշտակական վա՛
 րուք կուսութեան , փարատեցին ըզ
 խաւար դիւապաշտ մոլորութեանցն :
 Ի՛նչն ծութեամբ տօնեսցուք ըզյիշա
 տակրս նոցո՛ւնց . զի և նոցին հաղորդե
 ցուք փրկութեան . խընդրելով յարար
 ջէն ըզպարզէս երկնաւորս . և զաստի՛ւն
 ընդ նոսին ՚ի յարկսն լուսեղէն :
 Ի՛նչ ւծեալք մաշէցան յուսանցեալք ՚ի
 մեծութիւն . և կանայք վե՛հազինք գե
 րա՛զանցեալք յաղթեցին . բո՛ւրվա՛ք
 ոսկեղէնք հրով հոգւոյն վառեցան . ջա՛
 հազգեստեալք ՚ի ք՛ս և դասե՛լք ընդ
 հրեշտակս : Փա՛ռանց ՚ի փառքս բարձրա
 ցեալ պարծին . ի պատի՛ւ և ՚ի փառս է
 րեսո՛ւն և եօթեանքն . քանզի այս է թիւ
 էրանեալ կուսանացն . որք անթառամ

պըսանկեցան յանվախճան յաճիտեանն :
 Վեզ որ ցընծու թիւնդ էս քս անճ .
 և ուրախու թիւն անենայն արդարոց .
 քաղցրասցին վասըն մեր աղաչանք
 սրբոցն . շնորհելով զթողու թիւն
 մեր բաղում յանցանայն :

1° Երսկի զբըն բանն անճ որ վասըն մեր
 համբեր մահու . բաննալով ըզդատա
 կնիք անիծիցն առ իմէնչ . գերայանճ
 մայքրու թեամբ ըզմարդիկ վերագրեաց .
 խաչակից իւր և վըկայք կամաւոր մա
 հուամբն իւրեանց : Վիմամարտ գոլով
 սրբոցն ը կուսպարիշտ պաշտամունենան .
 երջանիկ ճակատամարտք յայտնեցան
 անպարտելիք . զի զաստուանճ բոլորից
 տիրաբար սիրեցին . էակցին հօր հետե
 եալ ստացան ըզթագըն պարծանայ :

1° Եթագրեալք զմահու խրոխտու մնընդ
 դէմ մեղացըն վառեցան . թողեցան
 յերկունս գանից գեր ի վերոյ քան ըզ
 բնու թիւնս . ժողկալեալք ի վորճ

ԿԲ

բանտից գեւարանաց և կապանաց . ի վրայ
 մուռնրս գանձանաց սրոյ և հրոյ մե նամար
 տեալք : | Ըլկանօք և քերանօք զարեան
 վը տակսրն հոսեցին . խորհրդոց ոչ խո
 տորու մն և ոչ փ . խաղրու ի բարնուց . ծա
 ղիկըք նիւթեղէնք յաննիւթ ծաղկըն
 յօդեցան . կատարեալըք քսջութեամբ
 զչարին մուրհակսրն կապտեցին :
 Ջրով հոգւոյն զիննու վառեալք ըզ հալա
 ծիչսրն վանեցին . ձօնեցան զէնմամբ
 սրոյ ՚ի բանսւոր ողջակիզումն . զամբա
 րամբ լուսոյ կէնաց զխաւար մեղայ փա
 րատեցին . ճիսաբար հետեւեցան լու
 սայաւիղ ընդ պողոտայն : Սէրժեցին
 կործանեցին ըզմահաստ ըզմեքենայսն .
 յաղթեցին կարեաց մարմնոյ և հէշտալի
 դըրգանաց . նաւարկեալըք հըմտաբար
 ընդ զրահեղէղ կուսպաշտու թիւնան .
 շնորհաղարդ փայլմամբ փայլեալք ՚ի
 յերկնային նաւահանգիստն :
 Ո՛րոշեալք ՚ի կրից կարեաց և ՚ի քս
 ար

արձանացեալք • չարաչար չարչարանօք
 զչարին մուրհանգրայն կապտեցին • պատ
 րաստեալք չարադիւթիցն զհրեղէն գե
 տոցն ըզկիզմունս • ջրոյն կենաց գետա
 հետեալք բըղխեցին մեզ յարբուցումս :
 Ասոց գործեալք ՚ի լուսանձեմ յա
 տուածակերտ ՚ի խորանս • սրբափայլ
 զգետոնք պրճնեալք ըստ զարդոն նոր
 սիօնի • վերանեալ վրկայօրէն ըզմարգա
 ըիտրն հաւատոյ • տէնչացեալք անձառ
 լուսոյն վերասլացան ՚ի կեանս անմահ :
 Թաբունեացն հրայալեաց գըտցուք և
 մէք աշակերտեալք • ցօղեսցին մեր ար
 տասուք ընդ ցօղ արեանն նահատակացն •
 Էլսեսցին թելք հոգւոց ընդ հիւ
 սից պրսակելոցն • փայլեսցին գործք
 բարեաց ընդ լուսաթռիչ մարտիրոսան :
 Բրիտոսի պրսակողին զաղծանուէր
 ըզմաղթանս • զերանեալ նահատակացն
 մատուցուք ՚ի յընծայուն • զի հաճու
 թեամբ խոնարհեալ ընկալցի վասըն

մէր . Թողու թիւն շնորհեացէ՛ մէր բա
զում յանցանացն :

Տ Եւ յսօր զանյաղթե՛լի սրբոցն հախիսի
մեայ ըզյի՛շտանկրս տօնէ՛ քե՛կեղեցի .
բարեբանե՛լով ընդ անմարմնական զի
նու՛նորու թիւնսն . ըզ ան՝ ը ան՝ ը հարցըն
մերոց : Եւ յսօր հրաւիրեցա՛ւ յերկնից ար
քայն թիւնն սո՛ւրբն հախիսիմէ . Եւ
արիաբար ընդ զիմամարտեա՛լ յաղթեց՝
բը՛նսաւորին . խոստովանե՛լով ըզ քրիս
տոս թագաւորն ըզ ան՝ ը ան՝ ը հարցըն :

Եւ յսօր պայծառանցեա՛լ իկամարրս ըն
սեղէնրս սո՛ւրբն հախիսիմէ . Եւ հիւսի
սականաց տօնողաց ո՛ւսոյց փառաւորե՛լ
սո՛ւրբ զէրրորդու թիւնն . ըզ ան՝ ը ան՝ ը :

Եւ զ ան՝ ը զ քրիստոս թագաւորն օրհնե
ցէք ըզնա՛նոր երգով օրհնու թեամբ :

Որ պայծառազգեաց փայելչուք՝ պրսա՛
կեաց ըզ քրիստոս հախիսիմէ Եւ զգայիանէ՛ .
օրհնեցէք ըզնա՛նոր երգով օրհնուք :

Որոց վարդապոյն հեղմամբ քր արեանցն

նորոգեաց զաշակերտեալսն ի ձեռն
սրբոցն գրիգորի . օրհնէ :

Քննի՛մք բացեր ըզդ՞ուռն հաւատոյ
սրբոցն հախիսիմեսոյ . խոստովանի՛լ
զսօճուլի՛րդ քն մարտիրոսուք ՚ի մէջ հայ
աստանեաց : Յանձնօղ զօրո՛ւթք պայ
ծառանցեալ ՚ի կամարս լուսեղէնս ընդ
անմարմնոց բաղմուլիսն . խոստովանե
լով ըզքս՛ թաղորն : Սողոմոն լքս
հայցեմք . բարեխօսուք սրբոց հախի
սիմեանցն . ընկալ և՛ ըզմեզ փրկի՛չ
յորդէ՛գրուի ՚ի զըպրօ՛ւե կենաց :

Սրկե՛ժ՝ շտ կանայքըն սբքըն հախի
սիմեանք . եղե՛ն սիրօ՞ղրք քրիստոսի
և՛ ընկալան զանապախան ըզպրսակն :
Եղե՛ժ՝ տանձար սրբութե՛ն որդւոցն
աստուծոյ . շինեա՛լք ՚ի վերայ
հիման աւայբելոց և՛ մարգարեից :
Եւալե՛ժ՝ լքան ըզլուսաւորս ՚ի մէջ
աստեղաց . փայլի՛ն ՚ի դասս հրեշտա
կաց զըստե՛րք վերինն երուսաղէմի :

մկ

Յիշատակ քրիստոսի սրբոց վրկայիցն .
 էկայք հաւատացեալք ըզձրձնու
 թիւնքս սոցա՛ հրոչա՛ծ՝ կէսցո՛ւք և զՏ
 նու՛ թք՝ զաստը՛ւած փառաւորէ՛ սցո՛ւք :
 Օ ունը՛ճացիր հա՛նփա՛սի մէ՛ք քոյին սո՛ւրբ
 ընկերօք . զի՛ ՚ի տէ՛ղւո՛յ հեղման արեան
 ձերոյ դա՛սք հրէ՛շտակաց տօնե՛ն ընդ
 մե՛զ . էկայք հա : Ստանձարի՛ հա՛նփա՛սի
 մեանց մե՛ծ վրկայո՛ւ հեանց . էկեղեցի՛ք
 սրբոց պոյ՛ծառաղգեաց վայե՛լչու թք՝
 տօնե՛ն սյսօ՛ր . էկայք :

Շարական Սրբոհայն Սանդիսոյ :

մկ

դկ

Սէ պարծի սյսօ՛ր սո՛ւրբ էկեղեցի՛ .
 ով վրկայու հի՛ս սո՛ւրբ սանդո՛ւխտ .
 ո՛ր ըզհայրականը՛ն քո թո՛ղէ՛ք զպաշտօն .
 վասըն քրիստոսի՛ն մէ՛ք հե՛ղէ՛ք զա՛
 ըիւն քո՛ սո՛ւրբ : Ս՛շակերտեցա՛ր առա՛
 քելոյն թաղէ՛սսի . և՛ ՚ի հա՛ւատըս ճը՛շմա
 ըի՛տըս հա՛ստատեցա՛ր . ո՛չ խա՛նակել ը՛վ
 ընդ հե՛թանոսական պաշտօնան . սրժա՛

նի՛

Երևելեալս մարտի վերանալ առ հայր :
Ար ըղտիկնու թեանն քոյ թողեր ըզ
իսուս . և աստուածային փառօքըն
զարդարեցար . այսօր դասակցեալ ընդ
զըւարթունս երկնից . վասն մեր առ
տեալս մարտի բարեխօսեալ :

Իսուս հարանալին հետոն : () ԲԿ , աղ : (ՀԵ)

Չ քեզ քաղսք այ և տաճար ան
ապականն . սիծաղարդ և լուսա
զդեաց անվախճան փառօքըն
պրտակեաց սբ հոգին . և յաւ
էթ ուրանանան միշտ հաւատացեալք :
Ի քեզ ծագեալ ՚ի համագոյիցն այ արդա
րու թե արեգակն . որ լուսաւ որեալ փա
րատեաց ՚ի քէն ըզխաւարն անգիտուէ
և հաստատեաց ըզհիմունն քո . ի վերայ
հիման առաքելոց և մարդարէից :

Ի քեզ կանգնեալ սեղան սրբութեան
և բըղխեալ աղբիւր անապական . որ

յորդառան վրտանկօք արբուցանէ՛ յա
ւէտ ըզտի՛եզերրս գէղէ՛ցկապէս բըղ
խեան ըզբողբո՞ջս անո՛ւշից . և՛ յաւէժ
ուրանսանան միշտ հաւա՛ն :

|| Կ՛վերայ՛ վիմի հաւատոյ հիման անասքե
լոց և՛ մարգարէ՛ից . շինեցեր ըզքս՝ ս՛բ
զէ՛լեզէցն՛ . և իսմա՛ միաձայնեալ է՛ղեն
մարդիկք ընդ հրբէ՛շտակս . փանաւն
ընէլով սուրբ զերրորդո՛ւթիւնդ :

Տէղի՛ ապաւելինի և ժողովարան բանաւ
որ հօտի . բընակարան հրէ՛շտակաց նա
ւահանգիստ արդարոց և մե՛ղաւորաց
քաւարան . զարդարեան առանքէ՛լովք և՛
մարգարէ՛իւք : Բանն սի՛ծ և ծանծկեան
խորհո՛ւրդըն յաւիտէ՛նից . իջեան ի
յերկնից մարմնացեալ ՚իկուսէն խո՛չեան
յերկրի և թանղեան ՚ի նոր իգերե՛զմանի .
և՛ յարնեցեան յերրորդ աւո՛ւր . զի զմար
գարէիցն ըշտանսըն կատարե՛սդէ :

|| Եսօր՛ ցընծան դանսք հրէ՛շտակաց ի
նաւակատիս քի՛ ս՛բ էկեզէցւոյ . բարե՛

գձ
5

բանէ լով ըզտէմք անձ հարցըն մերոց :
Լ՛յսօր տօնէն դասըք սուրբ առանքէ լոցն,
ըզտօն վերինն երուսաղէ մի . յիմանալի
տաճարին մատուցանէն զերգըս հո-
գեւոր երգով . տէմք անձ հարցըն մե :
Լ՛յսօր երգս առեալ գոչէն դասըք հա-
ւատացէ լոց . միաբանութեամբ ան-
ժանի արա ըզմեզ ի տաճարի քում սրբ
բութեան փառաւորել զամենասուրբ
զերրորդութիւնդ , ըզտէմք անձ :
Լ՛զտէր օրհնեցէք և անաւել բարձր
արարէք ըզնա յանիտեան :

—
Գ
—

Ա՛ր լուսաւորեաց զկաթո՛ւղիկէ մայր
սբ՛ էկէ զեցի անձային լուսոյն . ամենայն
աղինք գովեցէք և անաւել բարձր :

Ա՛ր բարձրացոյց զմանկունքս սբ էկէ
զեցեոյ . ի դասս վերին զօրացն . քահա-
նայք օրհնեցէք և անաւել :

—
Ո
—

Լ՛ուսաւորեաց երուսղէմ զի հասեալ
է լոյս քո . զարդարեա՛ զամուրրս քո .
և փախք տեամուն ի վր քո ծագեացի :

(Օրհնէրդո՛ւ թի՛ սանձսոսիւք քեզ վայե
լէ՛ անձ օրհնո՛ւի՛ ՚ի սիօ՛նէ՛ . և՛ քե՛ր զ

մանտո՛ւսցին աղօ՛թըք յեր՛ւսաղէ՛մ :

Ղո՛վեա՛ երո՛ւսաղէ՛մ ըղտօ՛ր . և՛ օրհնեա՛
ղաստը՛ւն ծ քո՛ , ը՛նտ՛ ը ժո՛ղովուրդ
դըշխո՛յ դուստրը սիօնի՛ :

—
—
ՂՅ՝ յսօր աստուածո՛ւ թի՛ւնըն զուսրձա
նայ՛ նոր հաստանե՛լով զերկիր .
պարբք սո՛ւրբք փառաբանե՛ն զըւարթ
նոց . և՛ մե՛ք ձայնի՛ւ օրհնո՛ւ թեամբ
զարդարեացո՛ւք սո՛ւրբ ըղտօ՛նս :

ՂՆ՝ յսօր և՛ մե՛ք ցընծամբ տօնի՛ւս ընդհա
նո՛ւր հընչմամբ . մե՛ծապէ՛ս փայլ
մամբ երևեցաւ յա՛շխարհի . առ աս
տուած գոհու թի՛ւնք ընթա՛ն սան պանտ
մե՛ն անդադար զբան կե՛նդանի՛ :

Սընդա՛ և զուսրձացիր ե՛կե՛ղեցի . կ՛յս
սո՛ւրբ և՛ հարսն երկնաւոր վե՛սային .
անձ տեսանե՛լք զօճեա՛լն ըզքրի՛ստոս .
գո՛ղով առ քեզ ը՛յսըն հե՛թանոսայ՛ :

Ար իսկըղբանէ՛ իմաստու թք հաստա՛
 տեցեր զե՛կեղեցի՛ հօր իմաստու թիւն .
 զոր նախանըկար տեսուէ՛ նրչանակեաց
 մօսէս խորանաւն երկնա՛հանգոյն ի սի
 նայ շերինն . լուսաւօրե՛լով փառօքն
 աստուծոյ : Ար ըղխօրհո՛ւրդ անապա
 կան տնօրէնու թեանըդ քոյ ի սրբոյ
 կուսէն . տրպաւորե՛լով տապանակն
 անձային ու խտի կտակարանաց բանիդ
 աստուծոյ . փառաց անեղի՛դ տեղի հան
 գըստեան : Ար ՚ի կեանքս վերանդարձի՛
 բնութեանս դարձմամբն յորդանանու
 օրինակեցեր . և՛ ըզբըունութիւն մա
 հու և՛ դըժոխոց կործանմամբն երկքովի
 տանապանակաւ խաչին հրա՛շագործեալ
 նոր իսրայէլի . օրհնութիւն քեզ տէր
 երգեացեն մանկունք :

Է Նիսուս հրաշայեալ՝ Ի լեառն թաբօր Ե
 Երոյց ընտրելոցն՝ ըղփառսն երկնաւոր Ե
 հովանաւորեալ՝ յամպոյ լուսաւոր Ե
 զա՛հ իմ որդի՛ ձայնիւ յայտնեալ հօր Ե

Կանօն 11 արդաշատին Լուսինոյ սնոր :

(Իհ , աճ : (Տը)

Ի իլէրինն այլակերպեալ , ցոլ
ցէր զաճային քո զօրու թիւնդ .
զքէզ փառաւորեմք իմանալի լոյս :

Սր ըզճառագայթ փառաց քոց ցոլցէր .
արեգակնակերպ փայլմամբ զարարած ըս
չուսաւորեցեր . զքէզ փառաւորեմք :

Սր ահագին տեսլեամբ զարհուրեցոլ
ցէր զքո զաշակերտան . ի թըմրոլ թիւն
հրաշիցն ի սէր անային փառաց քոց .
զքէզ փառաւորեմք իմա :

Սր եւ ի երբեմն աշակերտացրն հրաշակե
տեսլեամբ . պայծառացեալ ի թամբօր
լէրինն : Եւ զերբեակ միու թեան զան
տանելի ըզ յոյսն . տեսանելով կէնդա
նւոյն մահացան : Հանդիպեալ նախա
հարցրն տեսու թեամբ . հայցեին ի
տեառնէ՛ն ասեն բարեոք է՛ մեզ աստ լի
նիլ : Լուսացոլք էրիս տաղա՛ւարըս տն
և մօսէսի՛ և եղիայի . և փառաւորեացոլք

Տանապաղ զե՛րբեանկ մի՛նւ թիւնն :

Տ

() անձառե լի՛ խորհո՛ւրդ սո՛ւրբ երրոր՛
դո՛ւ թեանդ , այսօր՛ ՚ի լե՛րիսն երևե՛
ցուցե՛ր աշակերտաց քոց Թ՛ր , սատու՛ն ծ
հարցըն մերոց : Ասկալի՛ հիացմամբ զայ՛
լակերպո՛ւ թիւն քո՛ Թ՛ր , ա՛յսօր տե՛սեալ
անարե՛լոցըն յօրինե՛լին քե՛զ տաղաւար ,
ա՛րծ : Հովանացեալ ի՛ վերայ լուսեղէ՛ն
ամպոյն , և՛ ձայն ՚ի յերկնից հայրական ո՛ր
ասէ դա՛ է որդի իմ սիրելի , ա՛րծ :
Ք՛զ տէր օրհնեցէ՛ք և՛ բարձրարարէ՛ք
ըզնա՛յ յա՛ւ իտեանն : Գո՛վեցէ՛ք զարիւա
կան ըզընյսն երևեալ ի՛ թաբօր լե՛րինն ,
և՛ բարձր : Բարեբանեցէ՛ք զսատուա
ծու թեանն երևումըն աշակերտացն
յայտնեալ , և՛ բարձր :

Գ

Դ

() անձառե լի՛ ըզընյս սատու՛ն ծո՛ւնն ,
տընօրինաբար կրե՛ցեր ՚ի քո՛ւմ յորո՛
վայնի մարիամ մայր և՛ կոյս , օրհնու
թեամբ ըզքե՛զ մեծացո՛ւցանե՛մք :

Ի՛ մասնաւոր լուսոյն զարհուրեցան

դասք առաքելոցն . այլ ի քեզ բոլոր
 դասի կրեցեր ըզհուր աստուածուներն
 մարիամ մայր եկեղոյս . օրհնութիւն :
 Առաքելոցն հովանացեալ անսլ լուսե
 ղէն . քերական քեզ հոգւոյն սրբոյ
 և զօրութիւն բարձրելոյն հովանաւո
 բեալ սբ աստուածածին : օրհն :
 Ի թաքօր ի լէրինն ձեացնուցեր ըզքո
 բնութիւզ անտանելի գոյացնութեամբ :
 ընդ որս և մեք ցրնծնութեամբ երգեմք
 քեզ ոչորմեաց մեզ մարդասէր :
 Աշակերտք հիացեալ բարբառէին
 ըզխորհուրդս ի տագնապիլ սրտից
 իւրեանց . ընդ որս և : Աքանջելի մեծ
 խորհուրդ զերրորդնութեանրդ : քոց սրբ
 բոց առաքելոցն ծանուցեր բարբառ .
 ընդ որս : Անկալի հիացմամբ զայլակեր
 պութիւն քո տր : առաքելոցն տեսեալ
 յօրինէին քեզ տաղաւար . ընդ որս :
 հովանացեալ անսլ լուսեղէն և ըզհայտ
 կանրն լուսեալ ըզձայն : եթէ դաէ

720
 11

որդի իմ սիրելի՛ . ընդ որս :

Բիստո՞ս սատրւած մեր . շնորհեա՛
մեզ ընդ պէտրասի և ընդ որդւոցըն զե
բէզեայ . սրժանաւորի՞ծ լքում անայ
ին տէսլեանդ : Տամբարձցես ըզմէզ
տէր . առաւել քան զըզասլի զթաբօ
րական ըզլէանքն յերկնաբէ՞ծ ըձ և յի
մանսլի խորանսդ : Ասան որոյ և մէք
ըզ քակտէլիս մեր , յարմարեցուք քեզ
հոգեորական տաղանւոր որպէս միայնոյ
մարդասիրի և վերկիցի :

Եւ յսօր ըզխորհուրդ քոյ կըրկնակի՛
դալըստեանն . սշակերտաց քոց յայտ
նեցեր քրիստո՞ս իթաբօր լերինն :

Եւ յսօր ըզվերկանկան քո վասն աշխարհի՛
ըզմահ վըկայեալ . քեզ երեւեցան մօ
սէս և եղիա : Արբեա՛ տէր զմեզու
ցեալ քոյ ծառայիցս ըզդսյաւրանս .
և շնորհեա՛ տեսանել ըզքեզ և լըսել
ըզհայրական ըզձայնն . եթէ դա՛ե
որդի իմ սիրելի՛ :

Է ընդհանր զնձսոցե՛ն անապի՛քսն արդ՛
 ո՛ր էրեւեցար ՚ի վա՛սս անտու՛ծոյ Տօ՛ր .
 միւսանգամ գո՛ւշակե՛լով զգայլո՛ւսան .
 վասն՝ որոյ անտու՛ծայն և լուսո՛վն , զար՛
 դարեւո՛լ ըզբե՛զ հրանշա՛լի ձայնի՛ւ .
 ընդ էրկնայնի՛ նսն էրկրածի՛նքս ըզ
 բե՛զ ըբարեբանե՛մք ըզթաբօր լե՛րինն :
 () ո՛ր տե՛սեալ սոսկալն զանապակհան լու
 սոյն ծանալու՛մն . յայլակերպի՛լըն քո
 բրիստոս որդի՛ն անտու՛ծոյ . անպե՛լոյ ե
 մարգարէ իցըն պակուցեալ ըզար՛հուրե
 ցա՛ն . վասն՝ որոյ : Ար զանձա՛ռելի խո՛ր
 հու՛րդ սբ՛ էրբորդո՛ւթեզ՛ . սիմօնի՛ վի՛
 մի՛ ծանուցե՛ր . էրբակի՛ տաղաւարացըն
 յօրինամեք . և՛ սիրելի՛ ի՛ Տօրէ՛ վրկայեալ
 ճիշմարիտ ըմբ՛ածին՝ որդի՛ . վասն :
 () Երախացի՛ բ պըսակ կո՛ւսիձա՛նց
 տիմբա՛մ մայր այսօր որդի՛ն քո՛ ,
 զհա՛յրեձա՛նիմն վա՛խլէայ զվա՛սս
 նըմա , յա՛մուէթ , յանձըն ա՛րա՛բ
 զամի՛նձինըս մե՛ր :

74
 14

22
 74

Լուսնայթ փառանց հօր ո՛ր
շիշ միածինն . ո՛ր ըզլոյսդ ան

վայրստիակ մարմնով պարա
դրե՛լ այսօր ի թաբօ՛ր փառօք փայլեցեր :

Ո՛ր անտես սրօքէ՛կցն անհասն ի վեր քան
ըզբան , ծանոսյի կերպիւ պարածած
կեան ըզլոյսդ անըստունէր . այսօր ի :

Ո՛ր հրեղինացն անմերձենալի՛ հո՛ւր ան
ու թե՛դ . ի հոգե՛ղէնս խոնարհեալ ըյսդ
արիիականն . այսօր ի :

Ո՛ր գերագոյն փառօք պայծառացոյց զան
դամն առաջինն . ո՛ր ճաշակմամբ պրա
դոյն մերկանցալ ըզփառս անպատճմս .
այսօր վերջստի՛մն փառօք զարդարեաց :

Ո՛ր նախնու մն երևեալ մօսէ՛սի ամպովք
ի սինսոյ . այսօր ընսամիայլ ամպովք ի
թաբօր յայտնեալ վրկայեսոյ . դասէ՛ ի մ
որդի՛մ դրմա ը՛ւարսէք : Ո՛ր ի յերկինս
վերսոցոյց հրեղէ՛ն կառօք զհեղիսս . այս

որ վայրաբերեալ ի թաբօր հանդերձ
մօսէսիւ . խօսէին զէլիմյն որ յերու
սաղէմ :

ԴՃ
Տ յօր ըղիսորհուրդ անձառելի անձու
թեանըդ քոյ քրիստոս . ըզճանձկեալն
իսկըզբանէ յայտնեցեր աշակերտացն
ի թաբօր լերինն . օրհնեալն անձան
հա՛ւրջն ը մերոց : Սօր զառնքո՛ւմն
մարգարէիցն ՚ի քէն ծանուցեր անսքե
լոցն . ըզմօսէս և զհէղիսա անձաբար
կոչմամբ ի թաբօր լերինն . օրհնեալ :
Սօր անտեսըն յեռթէ հայր ՚ի բար
ձանց երևե՛լով . ըզճընեալդ ի սրբոյ
կուսէն դաւանեաց որդի ՚իւրսիրելի .
Գ օրհնեալ : Սօր զտէր օրհնեցէք բարձր
արարէք ըզնա՛յ յա՛նտեան :

Սր վայլեացն այսօր ՚ի կուսանձին մարմ
նոյն . զդերսագոյ՛ծա՛ն ըոյս անձու թէն .
ըզտօր օրհնեցէք : Սր յայտնեացն այսօր
ի թաբօր լերինն . զմիսձիւն սուրբ
էրրորդու թեանն . ըզտօր օրհնեցէք :

Ար զմիւսանդամ խորհուրդ գալըս
տեանն իւրոյ . տըպաւորեաց ծագմամբ
արիիական լուսոյն . ըզտը օրհն :

Ար զճառագայթ անձային ցուցերսյս
օր մարգարէիցն . որոյ ցանկային
տեսանէլ զանտեսըդ սերօբէից .
լոյսդ անձառէլի ողորմումեա :

Ար զդաւանսւմըն պետրոսի ըզքեզ որ
դի հօր անտուծոյ . հայր ի մայրոյն .
վրկայեալ այսօր որդի իւր գաւանէր .
լոյսդ անձա : Անորհեա տէր և մեզ
մեզաւորացս ի միւսանդամ քո գալըս
տեանն . տեսանէլ ըզքեզ հայրական
փառօք ի նորոգէլ ըզտի եղերս . լոյսդ :

Յընծայ այսօր փառօք միաճնին . լեա
ւընթաքօր հանդերձ հերմոնիճւ բարձ
րանցեալ գերագոյն սինաֆ . և էջք
անտուծոյ դուռն երկնից ի նմա :

Յընծան այսօր լեզինք անտուծոյ . արա
րողին ելեալք ընդ առածջ . պարակցին
յաւիտենական լեւաֆնցն . դասք

11

12

առանքէլոց և մարդարէից : Յընծայ այս
 որ շէսուրն վերին սիօն . հարանարան
 անմահ արքայի ծն . տեսանէլով զերկնա
 ւոր փեսա՞ն ի յն . զարդարեալ լուսով
 հայրական վառօք :

բկ
 ստ
 մկ

Սրհնեցէք մանկուք ընդ երկնայնոցն
 ըզհայրն երկնաւոր . որ մարմնացէլ բա
 նին , վրկայեաց յերկնից այսօր ի թաբօր
 շէրինն : Սովեցէք ընդ սերօբէսն զոր
 դին միածին որ վայլեաց մարմնով , զլէյս
 անձու թեանն այսօր ի թաբօր շէրինն :
 Բարեբանեցէք ը քերօբէսն զհոգին
 ճրչմարիտ , որ լուսամփայլ ամպօք , էակ
 ցին հովանացեալ այսօր ի թաբօր :

Կանոն Լորորի տօնոյն : (Գ , ԳԱ : (Ա)

Յսօր որ էն ի յերկինս բան և
 ճընուող հօրմիածին . ըզ
 ծանկեալն ի յէկոյ խոր
 հուրդ յայանեաց անակերտացն . ծա
 ւայլ ըզկերպարանըն ծանկերով անձու

Թեմբն : Այսօր հընչեաց յառաքելսրն
 հայրական բարբառ յերկնից . ասէ դա
 է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ .
 որ ըզբնու թիւնն անձային կերպիւ ծած
 կեաց ծառայական : Այսօր լինին հա
 լատոյ յայտնեալ զխորհուրդ երրոր
 դու թեն . երրակի յօրինմամբ տաղաւա
 բացրն խորհրդոյ . որում ըզմեզ մսբ
 բեպես լինիլ տաճար երրորդուէդ :
 Այս անարուեստ ի յաթու բազմեալ
 ընդ հօր և ընդ հոգւոյն . անբակի զբն
 անձ բանդ ի հօրէ առաքեցար . ծանայի
 զդեցար ըզկերպարան ծածկելով զան
 ու թիւնդ : Այսօր ցոյցեր ի թաբօր զան
 տանելի լուսոյդ փայլունն . ծաղեցար
 աշխարհի անարու թեանն արեգանին .
 յայտնելով աշակերտացն ըզպարագէլ
 աստուածու թիւնդ : Յորմէ անհիւ զար
 հուրեալ ընտրեալ դասուց առաքե
 լոցն . երրակի խորհրդով յօրինելին
 քեզ տաղաւար . որով ըզմեզ սրբեպես

լինիլ տաճար քեզ հոգևոր:

ԳԿ Ս յսօր զխորհուրդն անձառ զծածկեալն յաւիտեանց և յազդանց, յայտնեցեր փառօք ի թաբօր լերինն. աստըձա՛ծ հարցըն մերոց: Ս յսօր բըղխեալն մարմնով յարմատոյն յեսսեայ գաւազան, ծաղկեցաւ լուսով ի թաբօր լերինն. աստըձա՛ծ: Ս յսօր անմահո՛ւ հոտանոյշ բուրեաց ի թաբօր. թըմբելընդ արմայոց զդասս անաքելոցն, աս:

Գ Ս զտօր հնեցէք և բարձր արարէք ընդ յաւիտեան: () լոյս փառայրն հօր ծագեալ այսօր ի լերինն թաբօր, ժողովուրդք բարձր: () ամենաւբ հոգին, որ ի նմանո՛ւ թիւն լուստոյն ամպոյ յայտնեցաւ ի թաբօր, ժողովուրդք: () յաւիտեանցըն հոյր, որ երևեցաւն այսօր յերկնից վըկայեալ միաճնին, քահանայք բարձր:

Ո Ս յանըսկիզբն էնն անյեղապէս ծրնեալ, և սրօբէականըն ծածկէիր

ԹԼՕՔ . այսօր ըզպարանգրեան ըն մարմնով
ցուցեր զանձն թեան քոյ զխառս աշար
կերտաց քոց ան . քո՞ ամենապայծառ
ծագմամբդ ողորմեաց մեզ աստընած :

Ո՛ր զըստուերական օրէնս մօսիսական
տառիցն . ի սինէականըն խօսէիր լերին .
այսօր ըզմօսէս և զհեղինաս ածեալ ի մե
ռելոց և կենդանեաց ի տեսիլ փառամաց
քոյ . քո՞ ամենա : Ո՛ր զօրինակ մեծի
գալըստեան քոյ ան . ի թաբօրականըն
ծանողցեր լերին . քանզի տեսին դաւաք
առանբելոցն ըզնախահարսն եկեալ փա
ռօք խօսէին զելիցն . յերուսանդէմ շխոր
հուրդ . քո՞ ամենա :

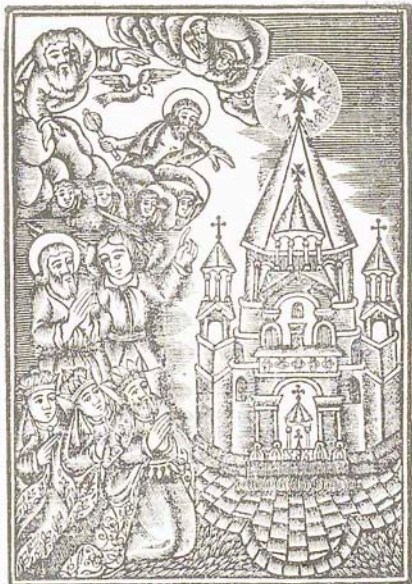
Այսօր ընդ հրեշտակս ի բարձունս ցըն
ծասցուք տօնին ևս . իծագիլ իմանալի
լուսոյ աստուածո՞ւ թեանդ . օրհ
նէմք զքեզէն կիցըդ հօր . ո՞ր էկիւր
ի փրկել ըզտիեղերս : Այսօր յայտնե
ցեր ի թաբօր ընտրելոց դասուցն . ա
ռաքելոց և մարգարէից զանձային քո

տ

զիս առանձնաբեր լինա . օրհնեմք :
 Այսօր հայր յամպոյն վը կայեսսլ էական
 բանիդ . միացեսսլ ընդ կուսածին
 մարմնոյդ ասէ դաէ իմ որդի ընդ որ
 հաճեցայ . օրհն : Այսօր ըզճագո՛ւմն
 արդարոցն արեգակնակերպ փա՛յ յլմամբ .
 ծանուցեր ծագմամբ փառաց քոց ար
 յարքայս ըթեանդ . օրհն :

մի
 ստ

Երիմեք ամենայն , այսօր ջընծան ը
 էլանէլ քո ար ի թաբօր . յո՛մմ հա՛մ
 ըո՛ւմ պա՛ր են ընդ էրկնայնոցն դասք ա
 ռաքէլոց և մարդարէից . ընդ որս և ը
 մե՛մ մի՛մք օրհնեմք յառաջ քան զա
 ըն ըզլո՛յսդ : Ա՛ր յառա՛յն ջտե՛ս սանէ՛ր
 ընվ . մարդարէին զստտանօր ծագո՛ւմն
 ընսոյ քոյ ար . գո՛մմ հա՛մ չէր թա՛բօր
 և հերմոն ի յանուն քո՛ ջընծասցեն .
 ընդ որս : Ա՛ր ցո՛ւցե՛ր ի թա՛բօր . գըէ՛զ
 կենդանեաց և մե՛ռելոց ար և արարի՛չ .
 զմ՛մմ հա՛մ սէ՛ս է՛լ զհեղիամս ՚իտե՛
 սի՛լ փառաց քոց կո՛չելով ընդ ընտրեալ
 քոց առաքէլոցն . ընդ որս :

Արարգործ յօրինամբ՝ նոր իմն յայտնեցրի
 Երկին՝ Ի յերկրի՝ խորհրդեամբ ցուցար՝
 զի իմամբն՝ ԱՅ հրաշակերտե ցար՝
 սուրբ Աշխածին՝ լուսաձև Տաճար՝

Կահօն (յղակովին : () րհ , գճ : (ճա)

Վարակներն սբ եկեղեցի . քանզի
 ք'ս անքայն երկնից այսօր պըսա
 կեանց ըզքեղ խանչի՛ն իւրով . և'
 զարդարեանց զամհօւրըս քո՛վ սքանչեւի
 փառօքն իւրովք : Վընդայոյժ դուսարը
 սիօնի . քանզի երկիրս երկինք եղէն այս
 օր վերըստին քո նորոգմամբ . և թագա
 շորն երկնաւո՛ր հաճեցաւ բընակիլ
 ՚ի քեզ : Վնդ դասս երկնաւոր զօրացըն
 վերառեալ տօնեմբք քեզ այսօր զանդա
 դար փառատրու թիս . ուրակներ հարսն
 անարատ անբըննին քո խորհրդով :

Վարան սըրբու թեան կանգնեցաւ սբ
 եկեղեցի . և ք'ս թագւորն իսմա պա՛
 տարագեալ . եկայք հաւատացեալք եր
 դեսցո՛ւք քի՛ երգ նոր : Վասք հրեշտա
 կացըն վայրի շեալ յերկնից երգէն ասե
 ըով . հրաշալի ճայնի՛ն եղանակելով .
 երգէն զերգս օրհնութե՛ւ երբեանկ սրբ

բասայց ճայնիւն : Ս'ւրախ լէր բերկրեաց
հարսնայեալ սբ եկեղեցի . պայծառայցո՛
ղմանկո՛ւնըս քո յօրհնայբանու թիւն .
ծագողին ըզշող լուսոյ իքե՞զ մայր
եկեղեցի :

Ս'ւրախ լէր սյսօր սբ եկեղեցի . և տօ՛
նեա՛ ըզտօն քո դո՛ւստըր սիօնի . քանզի
իքե՛զ հաճեցաւ բընակիլ տր անձ հար
ցըն մերոց : Ս'ւրախ լէր զըշտոյ դո՛ւս
տըր սիօնի . և ցընձա՛ վերի՛նդ երուսա
ղէմ . քանզի քս անքայն երկնից գայ առ
քե՛զ . տր անձ : Ս'ւրախ լէր սիօն մայր
եկեղեցի . քանզի իքե՛զ շող անձեղէն
ի հօրէ լուսոյ ծագեաց . տր անձ հար :

Ս'ւրախ լէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՛
յաւնիտեան : Ս'ր պրասկեացն սյսօր սբ
զեկեղեցի , նըշանա՛ւ խաչի՛ւն իւրով .
ըզտը՛ օրհն : Ս'ր վերըստին ճնընդեամբ
սբ աւազանին , լուսանորեաց զայգս
որդւոց մարդկան . երգով ըզտը՛ օրհն
նեցէք բարձր :

72
5

4

Իր հաստատեցէր բանիւ, զէկէզէցի քո՛
 քրիստո՛ծս ի վերայ սուաքեւանկան վի
 մի. երգէլ ՚իսմած զէրգըս հոգևորս :
 Անգնեալ ՚իսմա սեղան սրբութե՛ .
 բաշխէ զմարմին իւր և զարիւծն . և
 տայ ՚իսմանէ մեզ նորոգութիւն . ի
 թողութի՛ծէն մեզայ մերոց :

Ի՛ջեալ հոգւոյն սրբոյ, աղաւնակերպ
 երևմածմբ . ի վերայ մարմնոյ և արեւ
 նըն տեանն : ի բը՛թըշկութի՛ծէն հո՛
 գւոց մերոց :

Ինչաւորեալ երուսաղէ՛մ զարդարեալ
 զամուրըս քո՛, քանզի մերձեցաւ առ
 քեզ փնայն երկնաւոր, փրկողութիւն
 քեզ շնորհելով պըսակեածց սքանչելի
 փառօքն իւրոյիք : Ա՛յսօր ծագեաց քեզ
 շրջապէս զնուսալը սիօնի, արդարութե՛
 արեգակըն քս և ախտեցան ըզքէ շընոր
 հրքսբ՛ հոգւո՛ծյն մե՛ծապէ՛ս պարգևօք :
 Ա՛յսօր ցընծայ սուրբ սիօն մայր եկէզէ
 ցի . փայլեցո՛ զմանկո՛ւնըս քո՛ որպէ՛ս

զարե՛գակըն . զի անձա՛ծ ու խընդո՛ւ
 Թեա՛մբ լըցո՛յց ըզքե՛ղ բրի՛ստո՛ս Թա՛
 գաւո՛րն :

Միսի՛սն ի հօրե՛ և ընյս փա՛ռանց 74
 ընդ նրմա՛ . ձա՛յնք հընչեցի՛սն սան մկ
 դարանձե՛տք անդընդո՛ց : Տեսեա՛լ ըզլոյս
 մե՛ծ հայրապե՛տին գրիգորի . պատմե՛ր
 ցընծուԹեա՛մբ հաւանտանցեա՛լ ար
 քայի՛ն : Լճկայք շինեցո՛ւք սո՛ւրբ ըզ
 խո՛րանըն լուսո՛յ . քանզի ի՛սմա՛ծ անգեանց
 մեղ ըր՞յս ի հայնստանն ա՛շխարհի :

Բարաւ յամայր կոյսն ամէնօրհնէցէ սյ
 սք զհողին Ի ձեռն որդւոյն աւանդել
 Ի յապրելոցն եղև ամփո փեալ
 և Ի հրեշտակաց վերափոխեցեալ

Կանօն 11 Էֆեփսիան ԼԳԺԻՆ : ()ԲԿ, ԴԱ : (ՃԲ

Յօր ժողովեալ սրբօցն ի
միասին . երանելի առա
քեալքն և սուրբ կու
սանքն . ջահազդեստուք
պայծառացելք լուցանէին ըզլապտերս
իւրեանց . և միաձայնեալք ասէին
Օրհնեալ ես ամէնօրհնեալք ի կանայս :
Եւ յօր դնելով ըզսբ կոյսն առ դրանքն
գերեզմանին . սպասէին և ակնուճէին
տեսան իսկ ինքնին գօլոյ . գեր ի վերոյ
տեսեալ զարարիչն . եկեալ բազում

հրէշտակօք . և նոցա միաձայնեալ :
 Եւ յսօր տեսեալ ըզսուրբ կոյսըն թռու
 ցեալ յօդս . և ամզեղէն կառօքն ի
 վէ՛ր համբարձեալ յերկինս . մըտանե՛
 լով յերկնայի՛ն խորանսն ընդ իմաս
 տուն կուսանսն . և նոցա միաձայնեալ :
 Եւ յսօր ընդ բազմաչեայ քրօքսն և
 ընդ վէյթեան սրօքսն . մըտանե՛լով
 յեօթնաստեղեա՛ն խորանսն . տեսանե՛
 լով զգանազան աթոռսն զոր պատրաս
 տեալ է՛ . քեզ տէրունւոյդ . երգեմք և
 մեք ասելով օրհնեալես :

Եւ յսօր զազատիչքն յանցանաց նախա՛
 մօրն ըզկուսու թեալնց մայրն . իոխա՛
 զրեայ քանն աստը՛նաճ յերկնայի՛նսն
 դասելով յստեղեթա խորանսն և յան
 ստեղծ ի կեանս . վստն որոյ հըրճո՛ւ
 զանկան ձայնիւ քեզ երգէ՛ եկեղեցի՛
 սուրբ . ըզընո՛ր զօրհնաբանու թիւն :

Եւ յսօր տիրամայր սրբու հի՛կ կոյսն . աւ
 անդեալ ըզսրբանսնեալ հոգին ի ձեռքն

հրէշտանկանն դասուցն . որպէ՛ս գէր
 արիի՛ փան՛ յլեան ա՛հէղիցըն նրմանեալ
 հրէղինաց դասուցն . վասն որո՛յ հըր :
 Եւսօր վերամբարձեալ ըզմաքրանկան
 մարմինն անամօր կուսին . անամարմի ն
 զը՛ւարթնոցն ամփոփեալ ՚ի տեղի՛ գերա՛
 կայիցն . յերևէլի՛ ըզգայու թեանցս սն
 ճանիցն անե՛լ հանդորդս . վասն որո՛յ :
 Եւսօր յուսապատար խրնդու թք և
 յաւէ՛ ժամբար հրնչմամբ . նր՛ւսգեմք
 քեզ հողեղէնքս ընդ հրաբո՛ւնսեռիցն .
 տօնախումբէ՛ լով զխիշատակ կուսի՛ անշախ
 նոյ և մօ՛ր քոյ . վասն որո՛յ :

Եւ ըզնախամօրըն զյանցանս երկանցն
 եբարձ . և զորդի՛դ քո միածի՛ն մա՛րմ
 նով ծընաւ . այսօր ան ի մէ՛նջ ՚ի վերի՛ն
 զօրսըն փոխեցեր զնախաստեղծին ծը
 նուղըն . զորմիշտ ունիմք բարեխօս ,
 ան քեզ ար անտը՛ւած հա՛րցըն ը մերոց :

Եւ հակիցդ է՛ս հօր և սուրբ հգւոյն .
 մարմնանալ ՚ի յանձն անէ՛ր ի սրբոց

5

կուսէն . այսօր փոխադրեալ զանեցեր
յերկնային խորանան ըզքոյին ծրնօղըն
զոր միշտ ունիմք բարեխօս առ քեզ :

Որ ամենայնի՛ էս լըցուցիչ բարեխնամ
սուրբ հոգի . այսօր սարդեւօք հանգու
ցեր յանպատում ՚ի կեանս ըզկուսու
թեանց ըզմայրն զոր միշտ ունիմք :

Ըզտօր օրհնեցէք Բարձր արարե՛ք ըզ
ծննօղ անտանելի բանին ըզմի՛շտ կոյսն :

Որ ՚ի կուսական դասակցու թեանց է՛ ՚ի
սրբոց ճիշտաւ որաց փառարանի՛ս սրբ
բուհի . ուստի և մէք հաւատացեալքս :

Վերապատուէ՛ մք ըզփոխումն քո ՚ի
յերկնայնս որ սուսեւէլ բարձրացեալդ
էս յաւիտեանս : Օ բարեբանեալդ ան

դադար միշտ ՚ի վերին զօրաց . և ըզվե
րստի՛սեալդ ՚ի դասս անարեւոյց և մար
դարե՛կց . ընդ որս և մէք հաւատա

ցեալքս : Վերապատուէ՛ մք ըզքոյին
անձամօր ըզհանգրատեա՛ն տօնս օր ա՛
ւանեւէլ բարձրացեալդ :

Կր՛ ղանայարկ կամարանըման յօրինե
 ցար սո՛ւրբ կոյս անտու՛նձանձին . զան
 հասանե՛լի՛ շքանն անտը՛ւած բնաւորա՛
 պէ՛ս անսերմնաբար կրեցե՛ր ի՛քո՛ւմ յո՛
 ըովայնի . անդանդար երգով ըշքե՛ղ
 ըլի՛ շտ մե՛ծացուցանե՛մք :

Դո՛ւռն երկնից ըզձագու՛մն անճաւե
 լի անապական ո՛ր ՚ի հօրէ՛ անաքեցաւ .
 ի՛ գիրկըս քո՛ բարձեա՛լ կրեցեր զի՛ւցու
 ցանե՛լով մարմնացելոյդ ՚իքէ՛ն ըզկուսա՛
 կան քո՛ սո՛ւրբ ըզկա՛թն . անդանդար :
 Տե՛ղախոխեա՛լ ըշքեղ ՚ի վերնական ՚ի
 կառքս քերօբէականս անտու՛նձա՛
 մայր , սպասա՛ւորեա՛լդ ՚ի սերօբէ՛ից և
 երկըրպագեա՛լդ յանմարմնական զօրաց .
 անդանդար :

Ը՛նենի՛ս իշխանու՛թի՛ մահու և կե
 նաց . քրիստո՛ս թանգա՛ւոր փառաց
 ողորմեա՛ մեզ ան՛ըծ : Տօնե՛լով ըշխա
 տակ կու՛սի՛ անորդու՛ց մօր . հըրճու՛ին

հրեշտակք ի՛ յեփրկինս . և ցընծան դասք
 առանքելոց և մարգարէից ընդ կուսա
 կախն տօնս . ողո՛րմեա՛ : Վե՛զ միայնոյ
 մօր և կուսի մանղթեմք հայցելով ի՛
 քէն . բարեխօսեա՛ն անդադար առ որդիդ
 քո և աստուծ մեր . փրկելէ ըզմե՛զ ՚ի
 փորձութեանէ՛ և յամենա՛ յն վրտանկից
 մերոց :

տ

Անըսկի՛ղբն անհասանելի՛ բնու
 թիւն և հանդուցեալ ՚ի հրեղէ՛ն
 կանու . վասն որոյ գովելով ասեմք . օրհ
 նեալ ես հայր անըսկի՛ղբն աստուծ :
 Սարգարտատեսիլ և ճիրանազգեսաց
 հրահախառագոյն կոյս . զոր անեալ
 որդւոյ վերափոխեալ դասեսաց յանպա
 տում ՚ի կեանս . վասն որոյ գովելով
 ասեմք . օրհնէ՛լ ես որդիդ միածին արծ :

Անհասանելի՛ հոգւոյն զօրութիւն՝ որով
 փարեալ համատարած լոյսն ըզկուսա
 կան անձամբն . վերափոխելով յանպատ
 մելի՛ և յանհասանելի՛ և յանա՛նց լոյսն .

վան որոյ բարեբանելով ասեմք . օրհ
նեալ էս հողիդ ճըշմարիտ արծ:

Մեթառամ ծաղիկ: Համե զանաշահ: Զ
Բաշաքալարեալ: 55

Կեօն Լըրբորդի Լ՛ուրն: ()բհ, դկ: (ՃԳ)

Յօր զանձառելի ճնրնդեան
քոյ ար ըղ սպանսւն որ խոր
հըրդոյ . ի հնդանիւթ գոյ
այցութեալնց փոխադրեցեր ի յերկինս:

Մյօր զանտանելի բանիդ բարձօղն ըղ
քերօբէն հողեղէն . բարձրացնուցեր ի
ստորայնոցս գերանկայիցըն կայանս:

Մյօր զանապական կոյսն որ ըղ քեղ մա
քուր կանթամբ կերակրեսց . ի զգայա
կան փոխեալ բնութեալնց յիմանա
լեացըն խորանս:

Ոյսն անբըննին ծածկեալ ի ծոց հօր .
որ ծագեցաւ ի քէն մայր և կոյս . այսօր
իջեալ անմարմնական դասուք հրե
ղի

շինացրն : փոխադրեաց ըզքէզ լուսօ
 փայլ անպօք ի լոյսն անըստոճէր :
 Բանն անմարտին որ ի քէն մարմնացաւ .
 և ի գիւրջս քո բարձեալ կրեցաւ մա
 թիամ . այսօր եկեալ է բազմութեամբ
 ջորօք հրէշտակացրն . վերացոյց ըզքէզ
 հրակէրպ կառօք ի լոյսն անըստոճէր :
 Ի տեսիլ հրաշից փառաց մասնին .
 զոճարձացան դասք անպէլոյն . և ընդ
 վերին զընարթուեսրն համաձայնէ շք .
 նոր օրհնութիւն քէզ եղանակէին
 օրհնեալդ ի կանայս :

Տ

Ս Եր զմիանձնի որդւոյ քոյ զբնակարան .
 զնախամօրն երկանց բարձօղն . այսօր
 դարձուցեր ի փառս առաջին . ըզքէզ
 բարեբանեմք անձ հարցրն մերոց :
 Ս Եր զիճոցոյ հօր լուսոյդ ըզճագօղն .
 որ մարմնով ծընաւ ըզքէզ . այսօր վերս
 ցեր ի կեանս անպատճմա . ըզքէզ բա :
 Ս Եր զփառանկցի հօր հոգւոյդ ըղտանձարն
 զառ ի քէն հովանացեալն . այսօր հան

գո՛ւցե՛ր 'ի լոյսն անմատոյց . ըզքե՛զ :

Ի՛նչ տէ՛ր Ի՛նչ որդւոյն միածնի զմայրն
ամէ՛ն օրհնեալ մարիամ . գո՛վէ՛ւմ
բարձր արարէ՛ք ըզ նա՛ յաւիտեան :

Ի՛յսօր ընդ վերջն զու՛ր թմոյն է՛րկնից .
որք վայր իջեալք ը միածնին ի փոխուիմ
մծամօրն երգէ՛ ի՛նչ . օրհնեցէ՛ք ըզ
հայրն երկնաւ որ բարձր արարէ՛ք ըզ նա՛ :

Ի՛յսօր ընդ դասուց սերօբէ՛ իցն . որք
պարակցեալ շուրջ ըզդերեզմանաւ
սրբոյ կուսին է՛ղանակէ՛ ի՛նչ . գո՛
վեցէ՛ք զորդին միածնին բարձր արարէ՛ք :

Ի՛յսօր ընդ հրեղէն քերօբէ՛ իցն . որք
ըզքրօբէ՛ն հողեղէն վերհամբարձին
ձայնի՛ւ փողոյ՛ ի՛յե՛րկնի՛նս . բարեբա՛
նեցէ՛ք զհոգին ճշմարիտ բարձր :

Ի՛յստու՛ածանձնն ամալ լու՛ւսաւոր . որ
ըզցօ՛ղը՛ն կենաց հեղե՛ր յերկիր բա՛
նաւոր . և զնախամօրըն շեջուցե՛ր պար
տեանն ըզհու՛ր . անդադար ձայնի՛ւ
զքե՛զ բարեբանե՛մք . և հոգւոր երգով

Գ

Գ

մե՛ծ աճո՛ւցանե՛մք : Տե՛ղի՛ անտանե՛լի՛
 բա՛նին . և՛ երկի՛ր վայրա՛վանկ յո՛րում
 լոյսն ա՛գանիցի՛ . և՛ արե՛էլք արեգա՛կանն
 ա՛րդարու՛թեան . անդադա՛ր ձայնի՛ր :
 () քե՛զ կատարո՛ւմըն մարգա՛լ ըէ՛ից .
 կո՛ւսական քո՛ ծերնդեամբ ո՛րով բնու
 թեանըս քակտե՛ցան օրէ՛նք . հրա՛բուն
 սե՛ռիցըն փոխա՛դրեալ ՚ի լո՛ւսա՛ծե՛մ խո
 րանսն . անդադա՛ր :

7
 11

Ս՛ր անամարմին բնութեանմբ աստու՛ա
 ծո՛ւթեան քոյ տը . միացա՛ր մարմնով
 յարգանտի կուսի՛ն անյե՛ղապէս գոր՛ւվ .
 այսօր փոխե՛ցեր զուրախութի՛դ երկնի՛
 և՛ երկրի՛ յանտը՛րտում ՚ի կեանսդ . ա՛
 ղա՛չանօք մօ՛ր քոյ ճշո՛րմեա մե՛զ որդի՛ ա՛ս
 տու՛ծոյ : Ս՛ր անապանկան մարմնով ծը՛
 նար ՚ի սբ՛ կուսէ՛ն . և՛ ՚ի խանձարուրըս
 պատե՛ցար արկօ՛ղդ ըզլոյս և՛ ՚ի մըսուր
 հանգեա՛ր . այսօր ըզկուսու՛թեանց ըզ
 մայրը՛ն հանգուցե՛ր ՚ի լո՛ւսեղէ՛ն խո
 րանս . ա՛ ղա՛չանօք մօ՛ր քոյ ճշո՛րմեա :

Ա՛ր ՚ի քրօբէ՛ական աթո՛ռ նրասիւ ընդ
 չօր և սո՛ւրբ հոգւոյն . հա՛ճեցա՛ր բառ
 նի՛լ մարմնո՛վ ի գիրկիւս կուսի՛ն և կա՛թ
 նասու՛ն եղեր . այսօր քրօբէ՛իւք վեր
 համբարձէ՛ր յաթոռ փառաց ըզհո՛ղէ
 ղէն քրօբէ՛ն . ա՛ շահանօք :

10

Ա՛յսօր զո՛ւնարձացան հրեշտակք ՚ի յե՛ծ
 կի՛նս . ընդու՛նե՛լով յերկրէ՛ զմայր բա
 նի՛ն ա՛յ յիմանալի խորա՛նս անմահից :

Ա՛յսօր ցընծացան դասսք առաքե՛լոցն .
 տեսանե՛լով զտէրը՛ն տերանց խոնար
 հեա՛լ յաւանդու՛մն ամենասո՛ւրբ հո
 գւոյ ը՛մօր և կո՛ւսի՛ն : Ա՛յսօր և ման
 կու՛նք եկե՛ղէ՛ցւոյ . ուրախսո՛ւթեա՛մբ
 տօնէ՛ն յերկրի՛ ըզփոխո՛ւմըն կո՛ւսի՛ն յե
 բուսանղէ՛մ քաղաքը՛ն վե՛րին :

Լրեօն Լորրորի Լ՛հորն : ()րհ , դճ : (ՃՊ)

Յօր հրաշափան հոչմամբ հո
դւոյն ժողովեալ սրբոյ
սնարեւոյն և իմաստն լն
սո լրբ կո՛ւսանացն . պայծառայեալք
իմաստու թե՛մբ ի յերկնայի՛ն փոխումն
աստուածամօրն . և համաձայնեալք
անմարմնոցն . օրհնէ՛ք ին զամէնօրհ
նեալ սրբուհի՛ն : Եւ յօր տեսեալ հրա
կերպ դասուք վայր ի շեալ յերկնից զոր
դի՛ն միամօրն արփափա՛յլ հրաշալի
փանօք . գերապայծառ մարեալ հո
դւոյն յաւանդումն ամե՛նասուրբ ծընո
ղի՛ն իւրոյ . և համաձայնեալք անմարմ :
Եւ յօր ըզբնակարան հոգւոյն սրբոյ
վերնական հրաբուն սեռիցըն փոխա
դրեալ յերկինս . մըտանե՛լով ի վերինն
էրուսաղէմ . ի յառաջատն անապա
կան յանրտանե՛լին եղականացս ընդ
երրորդու թեմնն . և համաձայ :

ԳՎ յսօր ըղնախամօրն երկանց բարձօղն
 կուսակոն ծնընդեամբ զանհարսնա
 դեալ մայրն . միամծի նն իջեալ փառօք
 ինխնդրեաց յիմանալի և յանպատում
 գերագոյն բնութիւնն . վասն որոյ
 սրօբէականն ձայնիւ բեղ երգեմբք սըր
 բութեալից սուրբ . ըզբ մի շտ փա
 աբբանութիւնն : Վճսօր ըղհողեղէն
 բնութիւնս տեսեալ հրեղինացրն սոս
 կացեալ դասք . մա բնին հրանիւթ կա
 աօք յանմարմնաց վերայբերեալ ի յիբի
 նային և յանմատոյց լուսեղէն խօրանս .
 վասն որոյ սրօբէականն ձայնիւ բեղ :
 Վճսօր տօնակից հողեղինաց դողով
 հարսնացեալ եկեղէցիս սուրբ . տօնէ
 ուրախութեամբ ըղ յիշատակ անսպա
 կան անարատ կուսի անտուածամօրն .
 վասն որոյ սրօբէա :

Սր ըղդատակիւք երկանց անիծից նա
 խամօրն ելոյծ . միամծնի որդւոյ քոյ
 ծնընդեամբ կոյսըն մարիամ . այսօր
 543 յա

5

յառաջին յանպատճառ փառսըն դար
ձեռքեր սովաւ ըզնախաստեղծըն . զոր
միշտ ունիմըք բարեխօս , առ քեզ տէր
անտրւած հա՛րցըն ըմբոց :

Ար՛ի հօրէ՛ անմարմնաբար ծընեալ որդի
նախքան զյաւնիտեանս , և մարմնով
ծընա՛ր ի սրբբոյ կուսէն . այսօր խոնար
հեալ յերկնայինսըն փոխեցեր զտնօրէ
նու թեան քոյ զբնակարանըն . զոր միշտ
ունիմըք բարեխօս , առ քեզ տէր :

Օ որ մաքրեցեր ՚ի բնակու թի քում
էակցին հոգիդ ճըշմարիտ , և լըցեր
անձառեղէ՛ եօթնարփեան շնորհք .
այսօր գերադոյն հրէղինացըն դասեցեր
ըզհողէղէն բնութիւնըն , զոր միշտ :

Գ

Ի՞նչ տը օրհնեցէք Նարձրաբարէ՛ք ըզ
ծագող իմանակի լուսոյն ըզմի՛շտ կոյսն :

Ար յանմարմնոց զինուորու թեանոց և
ի դասուց հոգեղինաց վերհամբարձար
այսօր անտուածամայր . ուստի և դասք
հողէղինացրս փառաբանե՛մք ըզծա՛յ

դօղ իմանալի: Ար ՚ի վեցթեան սրօ
 բեկց և ՚ի բազմաչեաց քրօբեկց վատն
 բանիս երգով սատուածամօհն. ընդ որս
 և մեք համաձայնեալք բարեբանեմք
 ըղծագօղ իմանալի:

15

Աստուածամօհն գերագոյն երկնից ցու
 ցար խորան և առագաստ. քանզի ծա
 գեալ լոյսն ի հօրէ բնութեանց էկց սն
 աանեւին պարագրեցաւ ի քում յորո
 վանի. հոգևոր երգով ըղբեզբմի շտ
 մեծացոյցանեմք: Ատուրն վանկեալ
 զբեզ եզեկիկէլ յառաջագոյն ծանոյց
 կոյս անարատ. ընդ որ եմոլտ անտէսն
 յեկց, բանն անամրմին որ ի հօրէ և էլ
 մարմնով անխախտելի մնալով կուսու
 թեանդ. հոգևոր եր: Արափոխեալ
 ըղբեզ ՚ի յերկնային խորանսն այսօր որ
 գին քո միամօհն. ուսաի և դապ սոս
 բեւոյն և իմաստուն սբ կուսանայրն
 միաձայնելով դովեին ըղբեզ մայր ան
 հարսնացեալ. հոգևոր:

ՈՐ խոնարհեցա՛ր յերկնից անմեկնէ՛լի՛դ
 'ի հօրէ որդի՛ն անսուծո՛ծյ . և անւեր մար
 մին 'ի սըրբոյ կուսէ՛՞ֆն . հայցմամբ
 ծա՛գողի՛ն լո՛ւսոյդ և մեզ ո՛ղորմեաց :
ՈՐ մահուամբ քով կեցո՛ւցեր՛ ըզմեզ .
 և յարուցեալ համբարձա՛ր առ հայր 'ի
 յերկի՛ծնս . այսօր երկնաւոր զօրօք իջէ՛ր
 'ի փոխու՛մքն մօր քոյ և կուսի՛՞ֆն . հայց
 մամբ ծա՛գողի՛ն լո՛ւսոյդ և մեզ ո՛ղոր :
ՈՐ յիմանալի՛ն խորսնսըդ բարձրացոյց
 ըզքե՛զ մայր անսուծո՛ծյ . անձառէ՛լի
 փառօք միս՛ծին որդի՛ն ֆն . անսա միշտ
 բարե՛խօսեա՛մ փասն անձանց մերոց :

Ո՛Ր ախ լեր մայր անձա՛ռ լուսոյ սուրբ
 անձաճին . քանզի առ 'ի քէ՛ն ծագեաց
 մե՛զ լոյս ի՛ լուսոյ . և զխաւարն անգի՛
 տուծեան փարատեան՛ց անբատէր
 լո՛ւսովն իւրով :

Ո՛Ր ախ լեր կոյս անարատ մայր անհարս
 նացեալ . քանզի որ ի քէ՛ն ծընաւ որդի՛ն

Միածին վայր իջեալ յերկնից այսօր
 վերածեաց ըզքե՞զ սքանչելի փառօք:
 Սուրախէր հարսն երկնային կոյս անա
 պական . քանզի երկնայնոցն ըզքե՞զ
 այսօր ընկալեալ տօնէին ուրախու թք.
 Ընդ որս և մե՞ք երդեսցուք քեզ
 օրհնու թիւն մայր
 տեառն:

Արկիր պատգանեմք խաչիդ պատճախան ,
 զանտանելիդ Տէր բարձողի յինքեան .
 զոր մածեալ արեամբ քոյով փրկակին ,
 սուրբ Ակեղեցւոյ քոյ ետուր նրշան :

Ահօն՝ Աստիպտեայ ԹԻ Իտալիէ : () Բ 4 :

ՄԱՆՐԱՅ ԱԼԻՍԻ
 յաւատոյ շինեցեր ըզքս քր
 շէկեղեցի . ըզսան պահեան ի խան
 զաղու թեան : Սր շնորհեցե՛ր ս
 զորմու թի ի բնակարաննս հրէշտակայ
 և մարդկան քաւարան . տուր սրմա զան
 շարժ քո զխաղաղութիւն : Վտանաբի
 փանայ սրբութեան քոյ քեզ երգեն
 մանկունք . տուր սոցա զառանս քո զ
 զորմութիւն :

Վկայք ժողովուրդք ի տանաբի վա
 աայ քրիստոսի . տուք ամենեքեան օրհ
 նու

նութիւն ի բարձունս : Բանդի թա
 դաւորն բրիստոս պըսակեաց ըզսա՛
 պանչէ՛լի փառօքն իւրովք . տուք ամե :
 Եւ ամա և զորք հրէշտակաց դասաւն
 բեալ տօնէն տեսնն . տուք ամե
 Եւ որա հրաշ նաւ լիախնն որ յերթաս
 ղէմ . պայծառաւ զգեսց վայելչու թք
 ցուցաւ խաչ քն ար . անարւա՛ ծ հար
 ցրն մերոց : Վայ դրշնոյ ընդանջմէ սուրբ
 եկեղէցի . յսկէ հուռն պրտակեալ
 նըշանաւ խաչի քոյ . անարւա՛ ծ հար :
 Եւ նորածնեալք մըկրրաու թք սուրբ
 աւանդանին . այսօր տօնէմք ուրախու
 թեամք նըշանաւ խաչի քոյ . անարւա :
 Եւ զար օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարէք ըզ
 նա՛ յաւիտեան : Բանդի քիէ՛ հարսնա
 ցեալ սուրբ եկեղէցի . երկնաւն՝ ը
 փեսային պըսակեալ ըզսա խաչիւն . և
 յաջ և յահեակ թառուցեալ ըզհեթա՛
 նոսս ժառանգելով . բա՛րձր արա :
 Եւ կայք ժողովուրդք քսեան . երկր

ամ
 5

7

պագէսցո՛ւք անձային ս'բ նըշանիս . բէւե
ռեա՛լք ընդ նըմին իամա՛ւ և՛ ընդ նըմին
Թագաւորեանձ'լք . բա՛րձր :

Ի՛խորանի՛ քու մ սրբութե՛ զոր ընտրե
ցե՛ր գա՛լըստեանձբ ըդ քո քս՛ . իամա՛ միա
ձայնեա՛լ սողա՛չեմք ըզբէ՛զ . լո՛ւր ձայնի՛
աղաչանաց մերոց ընկա՛լ և՛ կէ՛ցո՛ ը՛ղմեզ :
Լ'ձային լուսով քով , պսո՛ծաւ քան
զարե՛գակըն , լուսա՛ւորեցեր զքո՛ սբ զէկե
ղէ՛ցի . իամա՛ միա : Ե՛սօր և՛ հրեշտակք
ո՛ւրախանան ընդ պայծառ ո՛ւթեան քոյ
սբ էկեղէ՛ցւոյ . իամա՛ :

Ի՛տաձարի սրբութե՛ փառաց քոց քրի՛ս
տոս . զոր ՚ի յերկնից լո՛ւսաւորեցեր անձ
ային ծագմամբ . իամա՛ ըզբէ՛զ անդա
դար բարե՛բանե՛սցո՛ւք : Ե՛րբ լսորհո՛ւր
դրս փրոկահանս անձգիտո՛ւթեան , շնոր
հեցե՛ր մեզ ՚ի ձե՛ռն քահանայապետին
քոյ և՛ վըլայի . նորին աղաչանօք խը
նայեա՛ իմե՛զ : () Հա՛ւատացեա՛լ Ժողո
վուրդըս սո՛ւրբ էրրորդ ո՛ւթեանդ . և՛

զանապազ քան ի խորանն փառաց քոյ .
պահեալ անխրոնով ի խանդաղու թեան :

ակ
մկ

Սէղանք տէր զօրութեանց հաւան
տով կանգնեցաւ ի խորանն քում .

էկայք ժողովուն ըզք էրկրպագեցուք :

Սէմ պատուական ի խորանն քում
հիմնեցաւ սյսօր . էկայք ժողովուն ըզք :

Սամա մատուցաւ ճիշմարիտ պատարագ
և զենու մն անապական . էկայք :

Կանոն Լրկորդի տնօրն : () Ի Կ , ա ճ : (ճ Դ)

Ս զանարատ բազուկըս քո ի խան
ջին տարածեցեր քրիստոս անճ .

էնըջան յաղթութեան էտուր
մեզ . սովաւ ըզկեանըս մեր պահեալ :

Ս ը զաշխարհակեցոյց բաղկատարածութեան
խաչի քոյ քրիստոս անճ . գաւա

զան զօրութեան էտուր մեզ . սովաւ :

Ս ը ըզմեռեալն ի ճաշակմանէ փայտին
յանցանաց . կենաց փայտիւն կենա
գործեցեր . սովաւ :

Դ՛ո՛ւրբ խա՛նչն օգնակա՛ն հա՛ւատասցե՛ լոց .
 կանգնեցա՛ւ ի յերկրի՛ յաղթօղ թըշ
 նամւոյն . էկայք ժողովուրդք երկըր
 պագեցո՛ւք : Ը՛րարիչն անճ քարծրա
 ցա՛ւ ՚ի խա՛նչին . և զմեռեալքս մեղօք փայ
 տի՛ն ճաշակմամբն . ի՛սման նորոգեալ
 կե՛նդանայոյց : Ը՛ միւսանգամ գալքս
 տեան անտուածորդւոյն . սո՛ւրբ խա՛նչն
 երե՛ի և շուսա՛ւորէ . զն՛ նաէ յոյս
 հա՛ւատասցե՛ լոց :

Ը՛ յսօր պատուական խա՛նչի՛ւ քով ապրե
 ցուցե՛ր ըզ ժողովուրդքս քո՛ . սրէ գաւա
 ղան զօրութեան և փայտ կենաց . անճ
 հարցրն մերոց : Ի՛րանդի անմահացար կե
 նացըն փայտի՛ւ ի ճաշակմանէ՛ մահաբեր
 պրտողոյն . որ կանգնեցա՛ւ քառակերպն ի
 միջակին դիտելով ընդ հարաւ . անճ :
 Ը՛ և համբարձար կամա՛ւ ՚ի խա՛նչ քո՛
 քրիստոս . տանձեցե՛ր ըզբազուկքս
 քո՛ . ժողովէ՛լ ըզհեռացեալ աղգմարդ
 կան՛ն առ քե՛ղ տէ՛ր , անճ :

ԳԼ
 5

Գ
Գ

Ընդ անդ որ հնեցէք Վաւաւէլ բարձր արա
րէք ըզնա՛յ յաւհտեան : Վասոր որդի՛ն
միանձին , զանարատ բանուկս իւր տա՛
րածեաց ի վերայ սբ խոչնէն . աւաւէլ :
Վանզի՛ յաղթեաց մահու հրղոր զօրու
թք՝ . և կոչեաց ըղտիւղերս ՚ի փրկուի
և ՚ի կենսարն յաւհտեանից . աւաւէլ :

Մ

Սայր և կոյս աղա : Սնքուր աղա :
Վե հաճեցան : 79

Ռ

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացու
պրտողոյն ըզքրխտոս պրտաբեւեւեցեր .
պարըսպեալ պահեա՛ զուխտս հաւատա
ցելոց : Վե բացաւ մեզ ճանապարհ
ծառոյն կենաց ի սրօբէախակ պահպա՛
նու թե՛նէն . պարըսպեալ պահեա՛ :
Վե աղատե՛ցաւ նախահայրն ՚ի ճաշակ
մանէ պրտողոյն . և քեզ երկըրպագեն
ամենայն հաւատացեալք . պարըս :

Ս

Վնուանեալ փայտ գիտութե՛ ըզմեզ
ի կենացըն հանեալ ա՛րտաքսեցոյց .
որով յանցեալ մայրն եւայլ պարտեաց

ըզնախահայրն : Ի՛սկ փայտ խա՛չի քոյ
կէ՛նսատու գաւանգան զօրու թէ՛ կէնաց
մարդկան և՛ յոյս հաստատուէ՛ . առանց
նորդ եղև մեզ ի՛ կէանսըն յաւիտենից :
Ե՛տուր մեզ նրչան յաղթօղ ս՛բ զխա՛չ
քո . զի սովաւ մրացուք ընդ նեզ դուռն
անձկացեալ ճանապարհին . որո՛ւմ ցան
կային երկրածին որդիք մարդկան :

գ Կ
Ճ Զ

Յա՛ղթօղ և՛ զնոր ծրհնու թիւն միշտ ի՛
բարձունս երգեսցուք թաղա՛ւ և՛ որին
քրիստոսի՛ հաւատացեալ ժողովուրդք :
Ս՛ր եկն ի՛ լուսաւ որեւ զընտրեալ սբ զե
կէ՛ղեցի . և՛ պը՛ սակեաց ս՛բ խա՛չիւն .
նրմա՛ ըզփառս երգեսցուք : Ե՛յսօր և՛
մեք տօնե՛սցուք զնաւահատին սբ խա
չին . և՛ փը՛ ըկողին մատուցուք փառք
և՛ պատիւ՛ յա՛ւիտեան :

բ Կ

Խա՛չի քոյ քրիստոս երկիրպա գա՛նե մք
և՛ ըզթաղու մրն քո մե՛ծացուցա՛նե մք .
և՛ սբ գյարու թի՛րդ քո փառաւ և՛ որե՛ մք .
եկայք հաւատացեալք երկրպագես
ցուք

ցո՛ւք քի՛ աստուծո՛յ մերո՛յ . վասը՛ն զի
է՛հն ՚ի ձե՛ռքն խաչին ի՛ւրոյ շնորհեա՛յ
պարզէ՛ս աշխարհի՛ :

ակ

Փա՛ռք սո՛ւրբ խաչին՝ աղէ՛ լուխոյ . ս՛բ
սի՛ծնի՛ աղէ՛ լուխոյ . սո՛ւրբ յա՛րու թե՛ ըն
աղէ՛ լո՛ւ լիա՛յ : Ար՛շառեցա՛ լառ՛ :
Կարտո՞ղոյ ցորե՛ : Փա՛ռք սո՛ւրբ խաչին :
Փա՛ռք է՛ երկրո՛ւ բո՛յ հոգւոյն . ա՛ յի՛ծմ .
նից՝ ամէն : Փա՛ռք սո՛ւրբ խաչին աղէ՛ լո՛ւ
լո՛ւ լիա՛յ :

Կա՛ռն Արրորդի ա՛ռարն : ()բհ, դձ : (ձէ)

Օրու թի՛ւն ս՛բ խաչի՛ քոյ քս՛
նր կանգնեցե՛ր ՚ի փրկո՛ւթիւն
աշխարհի . սա՛ ՚ի՛ պահեացի՛
ըզմե՛զ յամենայն փորձու թե՛նէ :
Քանզի՛ ՚ի սմա՛բ արձրացա՛ր արձ . է ՚ի սմա՛
հեղե՛ր ըզսմա՛տու ախան՝ սբ՛ զսրիւնըզ .
սա՛ ՚ի՛ պահես : Ա՛լ ըզքո՛ միւսանգամ՛
ըզգա՛լու ստրո՛ւ , նըշանա՛լ խաչի՛ քո՛յ
ցո՛ւցե՛ր աշխարհի՛ . սա՛ ՚ի՛ :

Գառնուհանէ ըն աղանայ ՚ի կէնադործ
 ՚ի դրախտին . խաբմամբ պատրանօք փայ
 տին ծառոյն գիտութեան . օձաջամբ
 պատրանօքըն ճաշակեալ ՚ի պլտղոյն . և
 եղև վայրաբնակիլ մայրաքաղաքն երու
 սաղէմ : Արևելք ՚ի դրախտին ընծայե
 ցին ըզփայտ խաչին . և եկեալ կատա
 ըիւր ՚ի տեղոյ կատախրման . բարձրա
 նայր ՚ի դիտին տարրեղէն փայտակեր
 տըն . սուրբ քառաթևըն պահապանան
 ձանց մերոց : Քանն անեղ համագոյ որ
 ընդ հօր և սբ հոգւոյն . երևեալ ՚ի յերկ
 ըի պայծառացան արարածք , հըզօրին
 կարողութեամբ . և ըզմեզ վերագրեաց
 յորդէգրութեան շընորհս :

Եւ յօր ընդ սմպրս ըուսաւ սրս երևեալ
 նըշան տերունական խաչին . բոցանի շ
 փան յլմամբ տեսողացն ընթացեալք ՚ի
 քաղաքըն պատմէին , ըզնըշան քո տր
 աստըւած հաւըցըն ը մերոց :

Եւ արևելից փայլեաց ճառագայթ սբ խա
 չին .

5

ճին . արեգակնանկէրպ ճառագայթիւք
միաբան տեսանիւր ՚ի յէրրորդ ժամու ,
նըշան քո : Ապսուէն ցուցաւ մեզ սբ
խաչըն փրկչանկան . զի յաղթէսյոէք
նովաւ անօրէն թըշնամւոյն . կնիք հաս
տատու թեան ընկալեալք ՚ի յանձինըս
մեր , ըզնըշան քո : Ազտը օրհնեցէք
բարձրարարէք ըզնա՛ յաւիտեան :
Այսօր նըշան սբ խաչին ՚ի յերկնից երև
եալ . եկայք նոր ժողովուրդք . միաբա
նու թեամբ ըզտը օրհնեցէք բարձր :
Այսօր ՚ի սուրբ գողգոթայ ցոլացեալ
երևիւր տեսիլ ահաւոր ժողովոյն .
քահանայք երգով ըզտը օրհ :

4

n

՚ի յերկնից երևեալ նըշանըն յաղթու
թե՛ ա՛յսօր . հէթանոսաց ծագեանճ ց
լոյսն ի շորմու թեան : Ալ բազմու թբ
ժողովոյն , տեսանէին ա՛յսօր , սբ
ըզխաչըն լուսոճ ճառագայթիւք զար
դարեալ : Անդ երևո՛ւմըն սրբոյ խաչի
քոյ քս ա՛յսօր . երևսղէ՛մ մեծա պէ՛ծ ս

պանծանցս Երթ : Ա՛լ ըզ ծանգող մըն
 լուսոյ անտուածային նըշանի՞ն քո՞յ .
 ճանապարհի՛ք տեսանի՞ծ էր բազմու
 թեան ժողովոյն : Ա՛մենայն զթ զօրու
 թիւն խաչի՛քոյ ք՛ս . որ ցուցաւ ի յօգ
 նու թիւն ընդդէմ թըշնամուոյն . պա՛
 տերազմեան՛ զօրու թեանք քո՛վ :
 Վա՛ւան զօրու թեան ըզ խաչ քո՛ է
 տուր մեզ քրիստոս . և սովա՛ւ յաղթես
 ցո՛ւք անօրէ՛ն թըշնամուոյն :
 Ա՛նէ՛զէն յաղթու թե՛ սրեան շարեանք
 որդուոյն աստուծոյ . և սովա՛ւ յաղ :
 Ա՛նէ՛ անթող տերու նեան . և ՚ի սմա՛ն է
 բազմեալ ք՛ս որդի՛ն ան . և սովա՛ւ :
 Ա՛նէ՛ սեղան սրբու թեան . և ՚ի սմա՛ն է
 պատարագեալ քրիստոս գանն ան . և սո՛ :
 Ա՛նէ՛ կարապետ յաւուր գանը՛ ստեան
 իրրի շին . և պը՛սակ պարծանանց հաւա
 տացե՛լոց . և սովա՛ւ :

103

Մաճըն կենարար որեղև ըմե՞զ
փրկելու թիւն, սո՞վաւ ամենե՞ն
քեան ըզքե՞զ բա՞մ, րեբան
նեմք: Ա՛ր ի հօրէ՛ լուսոյ լոյս ճանա
գայթեամ՞ և ի յերկրի, և գաւազան
զօրութեան հաւատայցելոց, սո՞վաւ:
Ա՛ր լուսնիսոյ ծա՛ղմամբ հրաշափանաւ
պէս ըմե՞մ՞ զցոլցաւ, ի յօգնութիւն
ընդդէ՛մ թը՛շնամուոյն, սո՞վաւ:

բԷ
գՃ

Ա՛ր յաթոն: Ա՛ր կանգնե՛: Ե՛ւ զօ: 373
Ա՛րբութի՛ւն սրբոց շնորհեցեր է
կեղեցւոյ սբ՛ ըզ խա՛ջ քո՞ տը, քանզի հե՛
ղուսիւք ձրգմամբ անարատ ձեռին քոյ
իսման, համահաւսքես՛ւ առ քե՞զ զհամօ
րէն սեռըս բանակա՛մն կենդանեաց,
աղաչեմք ըզքե՛զ տէր, պահպանեա՛
լողմեզ Է՛ հովանեա՛ն խա՛չի քոյ՝ սո՞ւրբ:
Տե՛սի՛ւ անձառելի՛ խորհրդոյն զոր
յառաջագոյն ցուցաւ լուսամի՛ն սո՞ւրբ

նըշանն . քանզի սէրօբէն բոցեղէն հրա
 նիւթ պարուանկէր . ի մէջ պանծալիւ և
 վայելուչ դրամ խտին . աղջեմք ըզքե՞շ :
 Երկնաջա՛վի ցուցաւ սանդո՛ւկսը խմնա
 լի՛ ճանապարհ առնելով որդւոց մարդ
 կան ընդ դո՛ւռն կե՛նաց մըտին . քանզի
 խորհրդեանք ցուցաւ ըսքանչէ՛ւոյն
 յակոբայ . երկնաւոր զօրացն է՛ջք և
 է՛վ լք անարան . աղաչեմք ըզքե՞շ :
 Փայտ կենա՛ց ըզսա հոգւովքն վերայ
 գոչեաց գէրահրայ՛ի ի՞մաստունն . քան
 զի անարիչն արարածոց բարձրացաւ ի
 սմա . և կողահոս շի՛թք անապանկան ա
 րեանն ըզկողածնի՛ն ջր՛նջեաց ըզմեղս .
 աղաչեմք : Եւ աջնո՛րդ ցուցաւ սիւ
 նատե՛սիւ վայլմամբ ժողովը՛րդեանն ի՞ս
 րայի՛նի . դաւ աղսմասատ հերձմամբ ըզ
 լեռնայեալ ըզկո՛ւտա կո՛ւմբն ջուրցն .
 ի կարծրու՛թ ի՛վոխարկեալ վի՛մի . աղ :
 Երգործեա՛լ հրա՛շքս խաչանի՛շ համ
 բարձմամբ ձեռացրն մօսէսի՛ ընդդէ՛մ

ամմա՞ ղէկայ . ի մարտի պարտէ՞ր ըզբէլի
ար . և ձուլադրո՞շմբն ձուլիւք էն թա
դրեալ կո՞րզէր . աղաչէ՞մք : Արշանա՞ւ
խաչի՞ քոյ ար սարսեալ հալածեցաւ ս՛շ
խարհայիտ՞ լլ խաւարն . քանզի զմէ՞ ղու
ցեալ ըզմարդըն յանցանօք փայտին կէ
նաց , խաչակից ա՞ռնելով պրսակեցեր
առե՞նայաղթ ս՛ք նըշանաւդ . աղաչէ՞մք :
Ար իփե՞րջնո՞ւմն աւուր համառօտի
լուծանէ՞ ժողովեալ զնւր ըզկարծէ
ցեա՞լ ճանճանչն . և՞ ա՛հէղասրա՛շ ճառա
գայթիւք ցողանայ յե՞րկնի՞ց գերահրա՛շ
նըշանն . և՞ հեծեալ կոծի՞ն ա՛մենայն
շնկք անհաւանտիցն . աղաչէ՞մք :

Արբուհեո՞յ անձանի՞ն բարեխօսուք
ընկալ ար ըզմաղթանըս մեր . յորժամ
յարեւելից լուսածագի՞ս ա՞նձառ հրա՛
շիւք . կարապետ առնելով զյաղթա
նախի՞ սո՞ւրբ նըշանն . աղաչէ՞մք :

Հորցի շ՛ղ ողորկիկն ասա իւր սարօն : 527

Իսկո՞ն չի Կէրորդի ա՛ռ-բն : (Ե՛հ , Գ՛ձ : (ձ՛Թ)

Ի յարախլէր ս'բ : Ի յբնդա յոյժ :
Ի նդ դասս երկնաւոր :
Ի յորան սըբ : Ի յանք : Ի յւրախ :

Տէ՛ն Ի Իսկոն Ե յղախալիէ հասա . որ է
յերեմ , 526 :

Ի յսօր պայծառ . և սի՛ւն լուսոյ . լը՛
ցեալ անային շնորհիւ սըբ եկեղեցի .
Ի սմարգբեղ օրհնեմք անրձ հարցընմեբոց :
Հարանարան արանց արդարոց . և ի սմա՛
շող անծեղէն ի հօրէ լուսոյ ծագեալ .
Ի սմարդ : Տը՛ւծող սըսմա՛ւ Թէ՛ն անտուր
սըմա զանշարժ քո զխաղաղու իդ . ի սմա :

Ի յտէ՛ր օրհնեցէք և սուաւել բարձր ա՛
րարէք բզնա յաւիտեան : Ի նդ անմարմ
նտիան բաղմու ի սն ըզք ս թափաւ որն .
որ եկաւ որի այսօր ի սըբ եկեղեցի . ամե
նայն աղինըք գովեցէք և սուաւել :
Ի յկայք հաւատացեալըք սուրբ երրոր
դու Թէն . յեկեղեցիս օրհնեցէք զանրձ .

Գ՛ձ

Տ

Գ

սիրարէք տօնս ուրախութի մինչև յան
կիւնըս սեղանոյ . և առաւել :

7

() որս ըստ պատկերի քուժ ըստե՞ զ
ծեր . նորոգելով քեզ տաճարս՝ ցու
ցեր . զնորոգեալս ի մէջ ըդ տաճարս
նախնայնս . ըս ընկալ քեզ ի բնակու
թիւն : Ար շնորհես մեզ կենաց տը
ւօղ . զկենդանադիր քոյ ծառայակա
նի . բերելով ըզբողոքից ըզվերբե
րօնն . մտաւ մտաւ զի փառս սբ երրոր
դու թեանդ : Արցո զորդի ծառայի
քոյ . զոր ի հոօմսյ գահիցն վերապա
տուէցեր . ուր եղին ըզվերն հաւա
տօնն . մտաւ մտաւ զի ման սբ եկեղե
ցուոյ : Ար ըզվերջներս զայս հրաշս զար
դեցեր . քե՛ չափ բնակցու թիւ ըհմընա
փայլեցեր . ըզպանծանիւ և ըզփայլեալ
ըզփառս տանս աննախնայնս յս վեր
ջինըս քան զանաջինն :

8

Ար զարդարեաց մե՛ ծապայծառ փառօք
սբ զեկեղեցի . և լուսաճեմ բնակա

րան կանգեաց . խորան դասով՝ ւց հրէ՛շ
 տակաց . ըզը՛ նամ անենայն արա
 րով՝ ճք օրհնէ՛ցէք : Ար ինքնադոյ՛ հրա՛
 շիւքըն հիմնեցոյց՛ ի վերայ հիման սուրբ
 անա՛քէ ընցն . և շնորհեաց քա՛ւո՛ւ թիւն
 ի սմա՛ . որդւոց մարդկան վերայդ ասի՛ւ
 ընդ վերի՛ն զը՛ւարթ ունսն . ըզը՛ նամ :
 Ար ամենակարօղ զօրո՛ւ թեամբն իւրով
 անձա՛ռէ ըն՞ ծագմամբ , անսպէ՛ս անա՛
 տա՛նէն եաց ազգի՛ մարդկան . և կարգե
 աց շնորհս անսպական ըզգէ՛ստըս պայ
 ծամս՛ւ ը զարդս . և բողոքեալ պրսակըս
 յանմատոյց ըլսսոյ՛ . ըզը՛ նամ :

յօրուրակացեալ ցրնծան երկընի՛նց մկ
 բա՛զմո՛ւ թիւնքն . ի նաւակատիս ս՛բ
 էկէ՛ շեցւոյ . քանզի՛ շնորհեցաւ մեզ
 քա՛հանայսպէ՛տ յա՛ւիտենից . ի լու
 սաւորել զկաթո՛ւ զիկէ՛ սուրբ զէկէ՛ զէ
 յի . փա՛մ աբք գալը՛ստեան քոյ տէր :

յօր սիւն ըլսսոյ հովանի՛ եղև ըմե՛ն՝ զ
 ի բարձանց . քանզի՛ թագաւորն երկնա՛

և որ եկան որի ի սուրբ էկե՞ շէյլի . և
 զօ՞րք հրէշտականց ծաւալեալ տօ
 նէ՛ն ընդ մարդկան . վասմ՞ որք գա :
 Այսօր քահանայապետ ճըշմարիտ անձ
 ային օրինօ՛ք ըն պատուեալ . կանգնէ՛
 ըզքանանկիւն սէզա՞ն խանչին . արժա՛
 նապէ՛ս պատարագեալ բաշխէ՛ զմարմնն
 և զարի՛ւն ըն տն . մարտնպէ՛ս մերձեցա
 ղուք փրօկեալքք նս՛ր ժողովուրդք .
 և հայցե՛ցէք ՚ի քրիստոսէ զի շնորհեացէ՛
 ըզսա՛ մե՛զ ընդ երկայնն սուսուրա :

Կանօն Սէրբուրբի Լուսն : (ԵԿ , բԿ : (Դ)

Այստողմուն կառք անքրննե
 զի խորհրդոցն ընդհուսա
 ղան ո՛ղ սո՛ւրբ քանա
 թե . ի՞նչ սաւսունաթեից յարաթուե
 լոց սրօբեից անտեսաբար ան՛հիւ պա
 տուեալ ի՞նչ . քեզ երկրորդագե՛մք յօգ
 նուի մե՛զ ժամանեա՛ց յե՛լա և իմուտա :

Լ'նյաղթե՛լի նըշան անպարտե՛լի զօրու
 թեանն ընդունարան՝ ո՛վ սո՛ւրբ քա՛
 ռաւթե՛ . ի՛նչ յա՛հարկու՛թի՛ւնն անպարտ
 տամբ ի՛ցն էրևեցար՝ որք ի քե՛նն ահիւ սար
 սեալ դողան և՛ անդընդասո՛յց կորը՛ն
 չի՛ ի՛նչն . քե՛զ էրկրորդագե՛մբ յօգ :
 Յառանջագոյն տե՛սեալ ընդքե՛զ մար
 գարե՛ն զա՛քարի՛նս , անշտանակ ո՛սկի՛
 եօթնաշահեանն լուսով պայծանայեալ
 յերկրի՛ ո՛վ սո՛ւրբ քա՛ռաթե՛ . ե՛նչ
 ի՛ վերայ քո տարածեալ աննիւթ գոյի՛ն
 գոյացեալ ի՛ մե՛ր բընու՛թի՛ւնս . և՛ անդ
 բերահոս կողնէն մաքրեաց զանտեղու
 թիւնն ա՛ն զգի՛ մարդկա՛ ի՛նչն . քե՛զ :
 Ի՛նչ էրևու՛մբն քո՛ ի՛թաղմանե՛ ո՛վ
 սո՛ւրբ քա՛ռաթե՛ . ի՛նչ յա՛հե՛
 քու մեկ կորեան գնւնդրք զօրաց բան
 սարկու ին և՛ ընդ յառնէ՛լ պատանւոյն
 զը՛ւարձոյան հաւատացեա՛ ի՛նչ քե՛զ :
 Ի՛ յերկրի՛ էրկինք և՛ ի՛ յերկինքս մե՛զ ան
 բարբառ բարե՛խօս ո՛վ սո՛ւրբ քա՛ռա

ԹԼԷ . Ի՞նչ յանձնարեալ և ի հրացայտ
փայլմանն կարնայեա զողով և նախա
գուշակ գայլը՛ստեան որդւն յն անտու
ծո՛ւն . քեզ երկրպագե՛մք :

Յորժամ յարեւելոց փայլիս անձա՛ռ լու
սով լուսաւորեա զհաւատացեալսն . և
գատապարտե՛ս զազգըն հրէից անհաւա
տից ո՛վ սո՛ւրբ քան ԹԼԷ . Ե՞նչ
ղիս լուսաւորեա բղիսաւսրեայլս մեզօք .
և՛ գատապարտե՛մ ի գասս մատենագրի
յանձնու երկնից անբայն ԹԵՍ Ի՞նչ .
զի՛ անդա՛տար օրհնաբանիս և քո՛ են
փա՛ռք յաւելիտեանս ամէն :

ԲԷ

Ո՛ր համադոյդ էս : Ո՛ր գատաւորդ էս :
Ո՛ր կենդանու թի՛ղ էս : 372

Հարցի շնորհակալի մաս իւր օտօսի : 506

ԿՃ
ՃՂ

Ո՛ր յօր ցընծան գասք հրէշտակաց ընդ
հաստատիլ քո ի յերկրի . ո՞նչ լու
սեղէն խորան երկնանըման եկեղէցի
սուրբ . ո՛ւրախ լե՛մք ը վէ՛մ պատուա
կան հո՛վանի մե՛ր և յոյս :

() ունարձայիր հարսն անարատ ըսք՝ զար
 կեալ վայել չսպէս զարդարեալ Մհ Զան
 դերձ փառօք և՛ էլ ընդ առաջ երկնաւոր
 փեսային . ուրախ լե՛մմ Մհ Ը անձն ըբազ
 մածին անձամ փեսայն գայ առ քեզ :
 Աստանօր նորոգեցաւ մեզ անազան մը
 կըրտու թեան . յարգանտ մօ Մհ Ը Զո
 գւնիս յըղացեալ . ծնանելով վերըս
 տին զհաւատանցեալսս ՚ի քս . ուրախ
 լե՛մմ Մհ Ը անմայր յառաջնունմս անձամ
 որդին գայ առ քեզ :

Կեան Լ, օրե երորդի Լ՛նօրն : () ԲԿ, ԲՃ : (զմ)

Անպակհան սք ըղխանն օրհնէս
 ցնւք . որեղև առանջնորդ
 աւանդանին և յօրինեաց
 մեզ ճանապարհ Մհ Ը Զ . որ ձևսցոյց
 մեզ , սովաւ մըտանել ընդ դուռն
 անէղաղէն դրախտին տեանն :

Բանակն արքայուէ տը՛ւալ հնդածին
 մար

մարդոցն . ուստի յառանջին ճաշակմանէն
 անտաքս անկեալ ՚ի յաւէ՛ծ կենդանու
 թեալ ի՛մնն . որ ձեռնոց մեզ սովաւ :
 Յաւանազանաձեւ երևեալ եգիպտական
 անգղին . ցուցանելով ըզզօրութիւն սրբ
 բոց խաչին . յամիրշտակէն . ով ըզգանա
 զանսրն դիւթա՛կա ի՛մնն . որ ձեռն :
 Վարձմ ըզգայութեան օրինակեալ ի
 վերայ սեմոց դրանց նոցա . աներկիւղ
 պահելով ըզժողովութեն յանդրանկա
 ծախս սատակմանէ ի՛մնն . որ ձեռն :
 Երևեալ անիւսանըման անն պատ
 ուական ի՛ ձեւ խաչին . հերձանելով ըզ
 ծովըն կարմիր . առաջնորդելով ժողո
 վըրդեանըն սեամբ ամպոյ ըլլցան ան
 մեկնելն ի՛մնն . որ ձեռն :

Սր նըշանաւ ամենանյաղթ խաչի՛ք բոց
 բրիստո՛ս . բա՛րձեր զդատասպար
 տութիւն ան՛ղբի մարդկանն :

Սր շնորհեցեր մեզ յաղթանակ ընդ
 դի՛մամարտութեա՛նն . վա՛նեւ

դղօրճու թիւնք՝ ս թը շնամուոյն :

Սո՛վաւ ըզ կէանքս մեր խաղաղանո .
մի՛նի յն բարեգո՛ւ թ . և՛ փրկիեա՛ յա՛
մե՛նայն փո՛ւ ըճու թե՛նէ :

Յօ՛ր զե՛նար գա՛ռն անտու՛ծոյ . վա՛
սը՛ն յանցանայ նախաստե՛ղծին ի վե՛
րայ խաչին պատարագեալ հեղե՛ր շա՛
րիւնդ ի՛ փրկիո՛ւ թիւն . օրհնեալ տէր
անտըւամ՛ծ հա՛րցըն ը մերոց :

Յօ՛ր ընդ գիտու թե՛ փոյտին մահու
որո՛յ նախահայրըն մահացաւ . ըզփրո
կանկանըդ քո՛ նըշան փոխանակեալ կե
նաց փոյտ մե՛զ շնորհեցեր . օրհնեալ :

Յօ՛ր ըզ ճանապարհ ծառոյն կենաց .
շորե՛ բրօբէ՛ից պարո՛ւնակեալ պահէ՛ին
ըզգու շու՛ թեամբ . սո՛վաւ ըզբոցե՛ղէն
սուրբն բարձեալ բայցեր որդւոց աղա՛
մայ . օրհնէ : Յզտէր օրհնեցէք բարձր
արարէք ըզը՛նաճ յա՛ւրտեան :

Ո՛ր բեւեռելո՛վ ի խաչին քրիստոս .
է՛լոյժ ըզ կապեալսն և՛ զթ շնամին անլոյժ

78
5

4

կապեանց կենարար խաչիւն իւրով .
 բարձրարա՛ : Ար փոխանակ պըտղո՛ր յն
 մահաբէր ծանոյն . կենաց պըտուղն
 որ ի վերայ քառաթեւին կերակրեանց
 զազգս որդւոց մարդկան . բարձրարա՛ :
 Ար ըզգիր պարտեամ՛ց կողմնին լըւ
 անց . հրահոս վըտակօքն ի տիգսլսոց կո
 շէն բըղխեան զոր արբոյց տիեզերանց .
 բարձրարա՛ :

գ.կ
 0

Ա՛վ քառաթեւ լուսածին գերապանծ
 նիշ . կանոնցօղ կենացն անկնից .
 միշտ բազկատարած անքեղ էն :
 Քառակուսի անցանց հովանի և պահան
 պան ի յէլս և ի մոլտս . վորկնութիւն
 ի յայտոց և պարիսպ անբութեան :
 Արոշմ ըզգայութեան և կնիք ի գէտն
 ամենից . դու և յանձնինսրն կատարիս
 խորհո՛ւրդ . յորմէ արեգակնային փայ
 լին ճանապարհութք :

ա

Ա՛վ պահապան որ ծաղեցար յեղեմայ .
 նըշան յանթութեան և ընդդէմ անե

րևոյթ թը՛շնամւոյն : Ղո՛ւ վաղէ՛ւ
 դրախտի՛ն բացող և՛ առաջնորդ աւանդա
 կին . որ զբողե՛ղէն սուրբն կապտեա՛ց
 անեղին հրա՛մանաւ : Ի՛նչ ցընծա՛ն ըս
 տորայինքս անե՛նայն ի մի՛ւսանգամ քո
 գա՛լըստեանն . և՛ յաւէ՛թ ը զո՛ւարձա՛
 նա՛ն դա՛սք անմարմնոցն առ էրցս :

(Իւնն (Ի-Իերարի Լ՛նո-րն : ()բհ, գձ : (7E)

'Ի ծագե՛ցեր մե՛զ լոյս մե՛ծ ըզ
 րչա՛ն յաղթո՛ւթեան խաչի՛
 քոյ թա՛գաւոր յա՛ւի տե՛նից . և՛
 էտո՛ւր պարի՛սպ ամբու՛թեան հաւա՛տա
 ցե՛լո՛ց քոց աշտա՛րակ հըղօ՛ր յերե՛սմի՛ց
 թը՛շնամւոյն . աղաչե՛մք ըզքե՛՞զ տէ՛ր
 պահպանե՛ա՛ ըզմե՛զ ընդ հո՛վանեա՛ւ խա՛
 չի քո՛ սո՛ւրբ : Սա պըսանկ զարդարեա՛լ
 'ի շնորհաց խմանալի՛ լո՛ւսոյն . և՛ է՛գե՛լ
 'ի գլո՛ւխ մե՛զո՛ւցե՛լոյն . վայե՛լո՛ւջ
 երանգօք նե՛րկեա՛լ արե՛ամբ և՛ ջըն՛վ .

Ի տիգախոց կսղէդ զոր ի շինաւորէ՛ն
 ը նկալար . աղաչեմք : Ո՛ր զանդո՛ւնդ ըս
 մեղաց ծո՞ զսուս սոփաւ բա՛ժա՞նէ
 ցեր . և ըզբընսաւ սրբն ծածկեցեր խո
 բօքըն յա՛ւիտե՛ն ահա՛ն հրով . հանե՛ր
 ըզ ժողովուրդըս քո ՚ի բնակիւ թիւնս
 երկնից անկեալ զօրացն . աղաչեմք :
 Չողաբարձ նրպատակ օրինակեալ քա՛
 ռաթեւ սո՛ւրբ խաչին . ձեւացուցանէ՛ր
 մօսէս խորայէլէան բանակին զօ՞ճըն սլը
 ղընձի . ապրեցուցանել զվերաւորեալսն
 ՚ի խածանօ՛ղ սո՞ղնոց թիւնից . աղա :
 Ս կենդանագիր անարատ ծընողի քոյ
 արկանեմք սուսովի անսխակալ տէ՛րու
 թեա՞նըդ քոյ . յորժամ դաս փառօք
 հօր դատել ըզթընձամի՛ն խաչի՞ն քոյ .
 ներեա՛ յանցանաց մերոց բարեխօսու
 թեամբ մօր քոյ և կուսի . աղա :

44

յսօր երեւո՛մս և մն մե՛ծի՛ ճառա՛
 գա՛ յթի . նըշանի՛ տն անտու՛ծոյ
 մերո՛յ փա՛ռքս յլեա՛լ . ի նաւակատիսն

ճանապարհով թից . և ի յա՛հէն բընա՛կք
 և եկը՛ք հէտեւեալք ի քաւրսնն իմա՛ղ
 թանս . վասն որոյ : Ո՞ր տէր օրհնեցէք
 ե՛հաւ բարձրա՛րարէք ըզնա՛յ յա՛հիտեան :
 Ո՞ր զահաւո՛ր խորհո՛ւրդ մի՛ւսանգամ
 գա՛լըստեանն իւրո՛յ քս՛ . տըպաւ որեանց
 այսօր վայրմամբ սուրբ խաչն ի՛րոյ էր
 կիրս պանծացաւ . ե՛հաւ բարձրա՛րար :
 Ո՞ր ահաւո՛ր ձեռն ջո՛ւցաւ ջընծացաւ
 երո՛ւսաղէ՛մ . և զա՛րհուրեալ գողային
 դա՛սք սանդա՛րամետիցն . ե՛հաւ բարձր :
 Ո՞ր յսօր նը՛շան յաղթօղ երեւեալ ի յե՛րկ
 ըի պայծառացո՛յց ըզտիեզերս . զէ՛ն
 յաղթու՛թեան ետո՛ւր ըզխա՛չ քո՛ տը .
 ապրեցուցա՛նէ՛լ ըզմեզ ՚ի պատրանայ
 թը՛շնամեո՛յն : Փայտ կե՛նաց կանգնեալ
 ՚ի մէջ տիեզերաց յոյս և՛ ապաւէ՛ն աղգի
 մարդկան . սա՛ պահե՛սցէ ըզմեզ յամե
 նայն վրտանգից մերոց . սպրեցուցա՛ :
 Յաղթօղ զօրու՛թք խաչն քոյ պահեա՛
 ըզմեզ քս՛ տը՛ծ . ո՛ր տարածեցէ՛ր ըզձե՛

գ

ո

Սաբէկայ ծառոյն վերաբերեալ խոյ
 յողջանկէ՛ Զս փոխանակի ի՛ սահանկայ .
 այլ ի վերա՛մ Բ քոյ զենաւ գանու ա՛
 նարատ , ի հաշտու թիւն հօր և ի բս .
 նալ ըզմեղը՛ս մեր , զքեզ օրհնեն ման :
 Պարծանըք պօղոսեան , դաւանեալ
 ըզքեզ անձային բանին տեղի՛ և՛ զե՛նա՛
 րան . քանզի՛ քե՛՛ Բ և սպրեցո՛ք ի
 խանձանօղ և՛ յանմարմին դա՛զանէ՛ն . և՛
 ի վերայ քոյ հեղեալ շիթք անսպանկան
 արեանն ըզկողանին ջը՛նջեաց ըզ
 մեզս . զքեզ օրհնեն :

ՃՂ

Սուրբ զնա՛չ քո շնորհեցեր զէ՛ն եկե՛
 շեցւոյ՛ քում սրբոյ . ո՛րով դատա՛
 պարտեալ պարտեցա՛ւ թը՛շնամին :
 Սո՛վալ պահպանեա՛ զժողովո՛ւրդս քո
 քս . ո՛րով երկըրպա՛գեմք քեզ ընդ հօր
 և՛ հոգւոյն : Ե՛ քեզ ապա՛ւինիմք քրի՛ս
 տոս . որ գալոցդ էս խաչիւ . ո՛րպէ՛ս զի
 վըրկեացէս ըզմե՛զ յայնմ աւո՛ւր
 յահե՛ղ ատենին :

Մշանակ ամենայն զԹ խանչիւ ըզ
 քով քս . սլանհսլանեա ըզ մեզ
 մարդանէր յաներեւոյթ Թըշ
 նանւոյն . զի դո՛ւ միայն էս Թանգաւոր
 փառանց օրհնէալ յանխտեան :
 Ար ՚ի վերայ սորա տարածեցէր զանա
 բնութաշուկըս քո . Լհէղէր զանրիւնդ ՚ի
 փրկուի տիեզերաց . զի դո՛ւ միայն էս :
 Ի միւսանգամ քոյ գալըստեանրն
 յերեւիլ սբ նրշանիս . արժանի արա
 ըզ ծառայս քո վերըստին նորոգման .
 զի դո՛ւ միայն էս :

Ի սոյ քո եղիցի մեզ ստանէն բոցանիշ
 փայլմամբն իւրով . խորտակեաց ըզ Թըշ
 նամին և եւրոյժ ըզ դատակնիք . անուա
 նեալ փայտն կէնաց ՚ի փրկուի Թի տիե
 ղերաց : Երսուեալ ջընճան երկինք և
 երկիրս ուր խանայ . ընդ յայտնիլ սրբոյ
 խանչին սեռակնաձև քառաթևին . որ

զանչխարհըս լուսանորեալ^ք ց անբգանկ
նակերպ ճառագայթիւք: Զքրնծանցաւ
երուսանդէմ, բերկրեցան հաւատա
ցեալք. նորահրաշ զարդարեցան քանզի
տեսին զյաղթօղ նրշանն. արարածք ամե
նալ^ք յն ի լուսոյն պայծառացան:

Ո՛ր ըզլոյս անճառելի անճուծեանն ըդ
քոյ քրիստոս. ի վերայ խաչին ծագեցեր
այսօր ի լեւաւն վարագայ, օրհնեալ
տէր անտըւամ՛ծ հա՛րցընը մերոց:

Ո՛ր զահաւոր և զմիւսանգամ քոյ գա
լլատեան էրևումն. ծանոցեր այսօր
նրշանաւ խաչի քոյ ճառագայթելով
յերկրի. օրհնեալ: Ո՛ր ետողր նրշան էր
կիւղածաց և զէն բնդդէմ թըշնա
մեոյն, պահպանեա՛ սովաւ ըղհաւատա
ցեալս անուանըդ քում սրբքոյ. օրհ:

Ո՛ր զտէր օրհնեցեք. բարձրարարեք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛ր զարդարեացն այսօր ըզնըշան խա
չին, երկնային լուսով պայծառ քան

զարե՛գահն . ըզտ՛ր օրհ : Ա՛ր յայտնե՛տոյն
 այսօր ըզփը՛րկական նըշանն , հրե՛շտա՛
 կայն ի ջմամբ ի լե՛տաւրն վարա՛գայ . ըզ :
 Ե՛կայք վըրկե՛ալք կե՛նարար խաչի՛ւն .
 քրիստո՛սի վըրկչի՛ն մերոյ , իամա՛ երկըր
 պա՛գելով , ըզտ՛ր օրհ :

մ

Ա՛յր լու՛տոյ մարիամ՝ սուրբ կոյս . որ
 ըզլոյսն առ ի՛ հօրէ՛ ծընար մարմնով . և՛
 եղէր արեւե՛լք արե՛գահանն արդարու՛է .
 հոգե՛ն որ երգով ըզքե՛զ սրբո՛ւ և հի՞ մե՛
 ծայցուցանե՛մք : Ի՛նքոքէ՛ ից դե՛րագոյն
 էին անթո՛ւ . և՛ ծառ կե՛նաց անմա՛հական
 պը՛տոյն . տա՛պանակ կը՛տակի՛ բանին և
 սանի՛որ ոսկի երկնայի՛ն մանանայի՛ն . հո՛
 գե՛ն որ երգով : Ի՛նք բայցա՛ւ սրօքէ՛ արիակ
 դուռն դրա՛խտին . և՛ քե՛ արժաւ մե՛զ
 փայտն անմահո՛ւ թեան . զոր ի՛ նմա՛ զե՛
 նե՛ալն անմահ այսօր յերկնից լուսա՛ւս
 բեայ . հոգե՛ն որ եր :

դճ

Ի՛նք քի՛ կաթուղի՛ կէ եկե՛ղեցւոյ
 շնորհողի՛ , զյայզթանկան ըզպատուական
 զա՛նճ .

զանձընկան ընդ նրանս . մատուցանել մք
զորհնէրգու թիւն միշտ ի բարձունս :
Սա կանաւ քո քրիստոս և թեօք ամե
նազօր սուրբ հոգւոյն . և զանուք հրէշ
տակաց թռնուցեալ եկանորի . ի լեւոքն
վարագայ բընակիլ ի նմա : Այկայք ժո
ղովորդք երկրբայագեացուք անձային
նր նրանինս . համբարձէք միաբան ըզ
ձեռքս ձեր ի սրբութի . և ըզբնակեալն
ի սմա միշտ վատուորեացուք :

4
Սրան Վառ տեսութի ի կաթնուղի կե
կեղեցուոյ տեսանի . գործարան մտ
հու մահուամբ առ ի թ գոլ կենաց . և
մահացուցիչ նախաստեղծին մահուամբ
գոլ շնորհօղ յարութե : Պարգև գե
րագոյն պարգևի այսօր հաւատացելոյ .
և մահացուն ի կենաց առնու իւր զօրս
վերելեանկս . և թռնուցեալ վերագայի
բընակիլ ի տեղուոյն սրբութեան :
Այկայք ժողովորդք ընդ հոգեղնացրն
պատասանորեացուք . երկրբայագեացուք

անձային սբ նըշանիս . փառաւորեսցուք
ըզ հրանշագործ պարգեւաց տըւօղն :

Կանոն Գիտորի սբ Խաչին : ()բհ , աճ : (ՂԳ)

Բանալեբարաւ զօրեղ փայտ խաչին
քոյ քրիստոս . գաւաղան զօրու
Թեան ի յերկրի երևեալ . Եկայք
Ժողովորդք երկրաբ գեսցուք :

() որ հրէնցըն ծածկեալ զանթաք չեի
ըզ գանձըն . փանիսդ մամբ Թագու հւոյն
փայտ կենաց յայտնեցաւ . Եկայք ժո :

Սակ զէն յաղթուԹեան հաւատացե
լոց . սկսոյեան և կնիք յաղթող ընդ
դէմ Թըշնամուոյն . Եկայք ժողո :

Սնձառեի երևումն երևեալ գըշխոյ
ին . նըստելով յատենի յերուսա
ղէմ . խընդրէք ըզպատուական փայտ
խաչին յոր ըզմեխայն բեւոռեցին :

ՍԵճասանատ հրամանաւն Ժողովեալ
հըրէից . ցուցանելով նըմա ըզպատուա

կան վայտ խաչին , յոր էլեալ բարձրա-
ցաւ արարին արարածոց :

Բնդ յայտնիլ արբոյ խաչին ի տեղե-
քն արբոլ թեան , բնւմամբ անուշա-
հոտ խրնկոց , և լըցան տիեզերք մեծա-
պէս պարգևօք :

Սր ըզնախնւոյն անիթ մահու վայտ
կենաց շնորհեցեր , և ետունը յաղթու-
թիւնն մահացու բրնու թեանս , ի սմա
բանիդ հօր երկրպագեցուք :

Սր զանձան լուսոյդ բարձողն ծածկե-
լով հրեկոցն , ի յերկրէ՛ ծագեցեր զերկ-
նային ճառագայթ . ի սմա բանիդ հօր :

Սր ահաւոր հրաշիւք ցուցեր լիւրջան
խաչի՛քոյ . յայտնելով անխարհի յարու-
թեամբ պատանւոյն . ի սմա բա :

բձ
Տ

Սր փափագելի տենչմամբ էկեանլ ի քա-
ղաքն երուսաղէմ անձառէր դրշխոյն .
խրնդրէր ըզ վայտ խաչին , որ բարձեալ
մարմնով յինքեան զարծ հարցն մերոց :

Յորմէ զարհուրեալ դողային զապ-
բաղ

Բանդմո՛ւ թե՛ հըրէ՛նցն ՚ի յանձէ՛ թաղու
 հւոյն . անդամամբ սբ հոգւոյն ցո՛ւցան
 սրատուականն փայտխաչին . որ բարձե՛լ :
 Աւստի բնւրելով խրնկոց անուշահո
 տու թիւնն ՚ի տեղւոյն սրբու թեանն .
 ցլնծանցան երնւսանդէմ Է յայտնի՛լ սբյ
 խաչինն ՚ի տեղւոյն գողգոթայ . որ բար :
 Ղառէր օրհրնեմի՛ ցէք . և բարձրա՛ գ
 բարէք ըղբնա՛ յանխտեանն :
 Այսօր նըշանն սբ խաչինն . ի յեմ՛ ըկ
 ՚ի երեմի՛ւ եալ . օրհրնեմի՛ ցէք . և :
 Այսօր ընդդէմ թըշնամուոյն , զէն ան
 պարտե՛ լի ցո՛ւցամ՛ւ մեզ . օրհ :
 Վրանելի անասէր սուրբ դը՛ շխոյն , աճ
 եկեա՛մ Է ի քաղաքն երնւսանդէմ . մ
 խրնդրէր ըղփրրկականն ծագումրն մեծի
 փա՛ յլմանն . և բարողէ՛ր նոցա զմորե
 նին վանեալ որ ոչ սյրիւր . մեծանցու
 ցանելո՛ւ ըղծընեալն ի կո՛ւսէնն :
 Ա՛ւ խոշտանկեալ ըղդասարս հրէ՛նցն .
 խոստովանէ՛ր յուգա՛ . եկեա՛լ ՚ի տե՛

զին գողգոթայ հաւատով . և քարո
 զէր նոցա զգուռն ընդ որ էմուտ
 բանն աստընած . մեծացուցանելով :
 Եւ համբարձեալ ըզձայնն յուգա՛յ յի
 խընդրելով ՚ի տէ՛ ըզտենչային ասկէն
 ցուն սուրբ ըզխանչն . և հաւատով
 գոչէր էկայք երկրպագեացուք անային
 սուրբ նըշանիս . մեծա՛ :

ԲԺ
 7

Եւ յսօր խընդրի պատուական փայտ խա
 ջին անանդեալն ՚ի գողգոթայ . ի ձեռն
 աստուածասէր զըշխոյին . էկայք հաւա
 տացեալք երկրպագեացուք անային
 սուրբ նըշանիս : Եւ յսօր ընծայէ՛ գողգո
 թայ ըզձածկեալն ՚ի յերկրի . վերաբե
 ղեալ անուշահոտ խընկովք . ի ձեռն
 երանելւոյն յուգայի . էկայք հաւա :
 Եւ յսօր ՚ի ձեռնն փրկական սուր խաջին
 կենսագործի պատանին մեռեալ . և
 ողբայ սատանայ ըզկործանումն իւր .
 իսկ մէք քրիստոսի հաւատացեալք ,
 երկրպագեացուք անային :

Կա՛ն ինեցաք ՚ի խա՛նք որ արա՛րի՛ն յա՛ն ի
 տե՛նից . որ է՛տո՛ւր մեզ պահա՛պան յաղ
 թող ընդ դէ՛մ թըշնամե՛ն . աղա՛նէ՛մք
 սովա՛ւ փրկի՛նք պահապանեա՛ զանձիւրս
 մեր : Բարձրեա՛լ թա՛գա՛ւ որ որ վասըն
 մեր ելեր ՚ի խա՛նք . Լ' բարձե՛ր սովա՛ւ զյան
 ցանս նախա՛ստե՛ղծի՛ն աղամայ . աղա՛ն :
 Եւ չո՛ւ ի սո՛ւրբ հաւա՛տոյ և փայտ կե՛նայ
 մարդկան յայտնեա՛լ . զոր տե՛սեա՛լ այ
 սու՛ն պըղծոյ կործանեցա՛ւ անկանգնե
 լի : աղա՛ն : Եւ աղացա՛ւ թըշնամի՛ն ընդ
 յայտնի՛լ սրբոյ խաչի՛ն . Լ' ՚ի յա՛նէ՛ վա
 ռաց նորա կործանեցա՛ւ յանդու՛նդս երկ
 ըրի . աղա՛ն : Եւ ըրկի՛նք ցընծայի՛ն և երկի՛րս
 ուրախանայր . քանզի փըրկի՛նք ցուցաւ
 սո՛ւրբ խաչն և չո՛ւ սատո՛ւ տի՛եղերաց .
 աղա՛նէ՛մք :

Կենտ Երեւոյ Սբգարեիցն : (ԴԳ , աղ : (ԴԵ)

Վր զանձային զօրու թիւ ըդ քո ծա-
նուցեր հոգիդ ճիշմարիտ . բայց
խելով իշխանաբար ըզպարգև ըս-
քո տեսանողաց մարգարէիցն ի սկըզ-
բանէ . բարեխօսուէ սոցա խընայեալ
ի մեզ : Սր մաքրեցեր բնակարան անու-
թեան ըդ քոյ սուրբ ըզմարգարէսն . և
անդերաբար հեղեր յանձին ըս նոցա զա-
նապական և զերկնային շնորհաց քոյ
բըղխուամն . բարեխօսուէ սոցա խը :
Սր յայտնեցեր ըզ ծանձկեալ խորհուրդ-
քոյոց սիրոշաց . և անձառեւեաց ապա-
գայից պատմօղս անբեր տնօրէնու թե-
քում էակցի բանիդ աստուծոյ . բա-
րեխօսուէ սոցա խընայեալ :

Սր առաքեցեր նախընթաց քում գա-
լլատեանդ սուրբ ըզմարգարէսն . աւե-
տարանէլ արեգեւոց զիշուամըն քո ՚ի
հայրանկան ծոցոյ ի վըրկու թի հեթա-
նո

նոսանց ։ բարեխօսող թէ սոցա քրիստոս
 խընայեալ ի մեզ ։ Այլ խոնարհեցար
 յանպատճառ փառաց որչի աստուծոյ .
 և եկիր ի կատարուն մըն մարգարէիցըն
 նախոսձայն քարոզութեանցն անձառ
 խորհրդով . բարեխօսող թէ սոցա քս ։
 Այլ լուծէր կենարար մահուամբ քս ար
 զերկուներս մահու . իջանէլով ի դրժո
 խըս վերածեր ընդ քեզ զհոգիս արդա
 ըոց մարգարէիցն ի լոյսն անըստուեր .
 բարեխօսող թէ սոցա քս ։

78
 5

Այլ ընդ հողեղէն բնաւ թէ մերոյ խառ
 նեցեր ըզբանսկան հոգիս . ունիլ
 զօրոճութիւն ընդ ունեւոյ զանձայիս և
 զհոգևոր ըզշնորհս ի ջեալ ի վերուստ .
 օրհնեալ տէր անձ հաւոյրն ը մերոյ ։
 Այլ շնորհեցէր մարտեր հոգևոց յիարայի
 լի զհոգի մարգարէ՛ն թէ . որով ծա
 նուցէր յառանջագոյն բազմապատիւ օրի
 նակօք զանձառեւ ի խորհուրդ քոյ մար
 դեղոճութեանդ . օրհնեալ տէր անձ ։

Ո՛ր զանե՛շ գոյիդ լինե՛լու թիւն իբրև
 զեղեա՛լ տեսանէ՛ ին . յառաջնորդանկան
 միտը՛ս նոցա տըպաւորեա՛լ հոգիդ ըզ
 կերպարան իրին գերագոյն հրաշիւք
 ի վեր քան ըզբան . օրհնեա՛լ տէր :
 Ի՞նչ տը օրհնեցէք . բարձրաբարէք ըզ
 նա՛ յաւիտեան : Ի՞նչ աւետանորսն
 յառաջագոյն փրկի՞ն թեան մերոյ .
 ծախս հարէք եկեղեցիք հեթանոսաց .
 աղաղակելով ըզտէր օրհնեցէք բարձր :
 Ի՞նչ տեսանողաց մարգարէից հինն իս
 րայիլի . քահանայք նորոյ ուխտիս ըս
 պասաւորք ըզտը օրհն :

4

11

Ո՛ր աւետանոր քում գայրտեանդ
 առաջեցեր յաշխարհ ըզսո՛ւրբ մար
 գարէան . եւ եկեա՛լ խոնարհու թեամբ
 նոր օրինօք զթերին լըցեր ՚ի գիրս օրի
 նաց եւ մարգարէից . բարեխօսու թեամբ
 սոցա՛ քրիստո՛ս ողորմեա՛ մեզ :

Ո՛ր կոչեցեր մարգարէիւք յառաջագոյն
 ըզհեթանոսս քեզ նոր ժողովուրդ .

և ըզդո՛ւստը՛ր սի՛օնի զե՛կեղեցի՛ հեթա՛ն
 նոսաց հարսըն սիրե՛լի անմահ փե՛սային .
 բարեխոսո՛ւք : Ար ըզփա՛ռըս տա՛ծարին
 զո՛ր շինեցե՛ր շինօղո՛ւ է՛ց ի վե՛րայ վի՛մի .
 բարձրա՛գոյն քան զառաջի՛նն և՛ գերա՛յ
 զարդ վայե՛լչութեանը՛ տեսանօղքըն
 ծանո՛ւցին իմաստի՛ւք հոգւոյն . բա՛
 րեխոսո՛ւք :

Ա՛յսօր ժողովուրդք որք ի հեթա՛նո
 սաց . հրա՛խրեալք յառաջագոյն մար
 գարէի՛ ծւք . գա՛լ սո՛ւս թն աբրա՛համու
 յերկրպագութի՛ւն . օրհնեցէ՛ք ըզ
 տէ՛ր յերկրնա ընդ երկնա՛ւորացն :

Ա՛յսօր որդիք դըստե՛ր վերին սի՛օնի .
 շինեա՛լք ՚ի վե՛րայ հիման առաջե՛լոց և՛
 մարգարէի՛ ծց . որք և ըմպէ՛ք զառատա՛յ
 բո՛ւղիս վրտակ հոգւոյն ՚ի յաղբերացն
 իսրայէլի յեկեղեցիս սրբո՛ւս . օրհ
 նեցէ՛ք ըզտէ՛ր յօրհնո՛ւթի՛ւն ՚ի նոր :

Ա՛յսօր վերին զօրացըն հա՛մա՛ձայնեալք .
 դա՛սք նահապետաց և՛ մարգարէի՛ ծց .

տ

Երգէն ան շէրգըս հոգւո՞ւմբ րս . ի՛յ յի
չատանկի սոցա երգէմք և՛ մեք ըզփանու
իբարձուես :

ԳԷ
մկ

ՍՅՕՐ ցընծայ զուարձացեալ էկէղե
ցի՞ հեթանոսաց . տօնէլով զյի՛չա
տակ մեծի՛ նահապետին և՛ հօրն հաւա
տոյ աբրահամու . օրհնէցէք մանկունք
սիօնի՛ զհայրն լուսոյ անլը՞սէլի :
ՍՅՕՐ նոր իսրայէլ կոչէցեալ մարգա
րէի՛ւքն առ անձ . տօնէա՛մ ցընծուծէ
ըզտօն հովուացն իսրայիլի՞ն առաջնոյ .
գովէլով ըզգլուխ անկէան երկուց որ
մոց յարմարուծէ : ՍՅՕՐ ի գլուխըս
լերանց տուես աստուծոյ հաստատեալ .
որ և յաւէտ ոռոգիս յամսոց հոգւոյն
անաբուղիս անստահաս անձրեօք .
բարեբանեա՛ զաղբիւրն կէնաց
զարբուցանողը՞ն ծա
րաւեաց :

' Ը յերկնային զինուորսւ թե՛ցդ
 անդադար ձայնիւ , երեքսոր
 բեանն օրհնէ՛րդու թեանմբ փա՛
 ուարանիս . հարցըն մերոց անձ օրհնեան
 էս յանձնեանն : Ար շնորհեցեր մարդա
 բեկցն անէտարաննէ ըզկենսամբեր տնօ
 բէնու թիւնորդ քն ի սբ կուսէն . հարցըն
 մերոց անձ : Ար պարզե՛ծք սբ հոգւոյդ
 վերափոխեցեր ըզսիրելիսքն քն յերկ
 նային խորանան . հարցըն մերոց անձ :
 Ար քն օրհնեցէք . և բարձրախարէք
 ըզնա՛ յանձնեանն : Ար կեղեցիք հե՛թանո
 սաց կնչեցեանք ի քրիստոս . յաղբերանցն
 խորայիլի՛ օրհնեցէք ըզտր . և բարձրա՛ն :
 Ան հանայք և պաշտօնեանք ընդ վերին
 զընտրեթուեան , հոգւոյ հրեշմանմբ եր
 գով գովեցէք ըզտր . և բարձր :
 Ար ըզծածկեան խորհուրդ կենաց տնօ
 բէնու թեանմբ քոյ քս , ընդ հանուր

7

n

աղբի մարդկան յայտնեցեր մարգարէ՛
 իւքն ըզճագո՛ւմըն լուսոյ արե՛զականդ
 արդարու՛ թեան: Ս՛րբ ուսուցի՛ն իսրայի՛
 լի՛ երկրորդագէ՛ղ քու՛մ տէրու՛ թե՛դ . և
 յայտնի՛ քարոզեցին ըզփր՛կուի՛ հե՛թան՝
 նոսոյ . ե՛թէ գայ՛ մեսիայ՛ թագաւոր իս
 րայի՛ լի: Ս՛րբ տաճարի՛ նմանո՛ւ թե՛ ցու
 ցի՛ն զարգանա՛ սբ կո՛ւսին . ուստի տը՛ւ
 եա՛լ ե՛ղև մե՛զ հայ՛ կենաց անմահու՛
 թեան . զոր օրհնե՛ն անդադարե՛րկնայի՛ն
 զի՛նոչ ո՛րու թի՛ւնքն:

—
—
—

Ս՛րբս առեա՛լ մարգարէ՛ իցըն՛ հրա՛շալի՛
 ձայնի՛ւ անդադար՛ օրհնա՛բանեն ըզ
 մարմնացեալն ՚ի սբ՛ կո՛ւսէն . որ երևե՛տ
 ցաւ մե՛զ ի՛փր՛կու թի՛ւն: () նեղուի՛
 ե՛ զչարչարանըս յանձնառի՛ն կամաւորա՛
 պէս . ժո՛ւ ժկա՛լեալ համբե՛րեցի՛ն վո՛սն
 անուանըն՛ տեառն . որ երևե՛ցաւ:

Ա՛նեղկի՛ւղ քարոզեցի՛ն յաշխարհի՛ ըզ
 ճըջմարի՛տ մարդե՛ղու թի՛ մարմնացե՛լոյն
 ՚ի սուրբ կո՛ւսէն . որ երևե՛տ:

Դ' առաջայլթ ա՛նձառ շնուոյ անբըննե
 լի արու՛թի . յառաջա՛գոյն հրաշա՛ցուցեր
 զտե՛սողու՛թի մարգարէ՛կցն . ի՛ջանե՛լով
 ի ստորինս անձային տնօրէ՛նու՛թեամբ :
 Արք ըզտաճար հաւանոյ հիմնե՛ցուցին
 շնորհօք սբ հոգւոյն . յոր եմուտ բանն
 անձեօթնարիւեան ձառնա՛յլթիւք . ի՛ջա :
 Ա՛րեւեցան յաշխարհի՛ ճըշմարտ մար
 դեղնու՛թք զսբ քարոզե՛ցին մեզ հրաւ՛ի
 րողքն համադոյ հօր և հոգւոյն . շնու
 սաւորե՛լով ըզտիւ՛զերս անձային տնօ
 րէ՛նու՛թեամբ :

Ա՛ր զյառա՛ջագոյն ընտրեալսն առաջե՛
 ցեր . յաշխարհ սբ զմարգարէ՛սն . աւետա
 ղանե՛լ ըզքս գաշուսադ անթարգմանե
 ի տնօրէ՛նու՛թեամբ . սորօք շնորհեա՛
 հասա՛տուի եկեղեցւոյ քո՛ւմ սրբոյ :
 Արոյ ետող իշխանու՛թի՛ բացմարե՛լ
 զիջուե՛ն քո յաշխարհ . ստանձօր կա
 տարեցեր զմարգարէ՛կցն ըզտեսուի . սո :
 Ար ըզմահ գերի առեալ մահուամբ

Դ. Զ
 մկ

ըղմսի՛հ կոխեցե՛ր . արձակե՛լով զերանձրս
 մարգարէ՛կցըն յանըստուէ՛ր քո՛ հան
 գի՛տագ . սոքօք շընոր :

Կահօծ Երեոց Թարգմանչացի : () Եհ , աղ : (Ղէ)

Մ Եք զարդարեցին տնօրինաբար
 զիմաստս անեղին . հաստատելով
 յեղիբէ՛ր ըզգիր կէնդանի հովուէ՛լ
 ըզհօտ նոր խրայնիլն . երգով քաղցրու
 թեան հընչմամբ զամծ օրհնե՛սցուք :
Ս Եք զերկրաւոր մեծու՛թիւն փառաց
 խաւար հոչեցին . ապաւինելով ի յոյս
 անմահ փեսային անձառ բանին արծմի
 եղեն . երգով : **Ս** Եք զօրու՛թեամբ հօր
 իմաստութե՛ր էին անեղի . հաստատե
 ցին զա՛թու սըրբոյն գրիգորի թարգմա
 նութեամբ նըշանագրութե . երգով :
Ս Եք նորափետուր բանիւ զարդարեալ
 պայծառազդեցան , էկեղեցիք հայտն
 տանեայց ի՛ ձեռքն սըրբոյն սահակայ .
 երգով :

ԲՐԵ ԹՎԱԳԱՆՈՐԱՆԿԱԿԱՆԿ ԼՆԱԿԱՆԿ ԳԼՎ
 ԲԱԳՈՅՆ ԾՆԵՂԻՆ . ԿՐԻՎԱՎԱՆԵՂ ԳԼՎՐԳԸՍ ՏՆ
 ԳԼՎՈՐԱ ԸՆՍՐԵՂ ԴԱՍՏԵՂ ՎԼԵՐԻՆ ՍԻՃՆԻ .
 ԿՆՆԱՌՈՅՅ ԸՆՍՈՅՆ ԵՐԿՐՐԱԿԱԳԼՎՍՅՈՒՔ :
 ԲՐԸ ԽՍՐՆՐՐԳԵՎԱՄԻՔ ԶՐԶՎԱՐՄԻՍ ԸՆՍՈՅ
 ՎԿԱՆԱՅ ԿՆՆԵՂԻՆ . ՆՐԿԱՐԱՎԱԳՐԵՂՎԱԸ ՄԼԵՂ
 ԳԻՐ ԿԵՆԴԱՆՆՐ ԵՄՐԴԱՆՍԱ ՄԱՐԾՆԸՐ ՄԼԵՃԻՆ
 ՄԵՍՐՈՅԱՆՅ . ԿՆՆԱՌԱՌՈՅՅ ԸՆՍՈՅՆ ԵՐԿՐՐ :
 ԲՐԸ ԳԾԱՃԿԵՎԱՂ ԽՍՐՆՈՒՐԴ ԿՈՒՐՄԱՆ
 ԹԵՎՆԻՆ , ԿՆՈՐՄԻՆԱՐԱՐ ԵՄՐ ԵՄՅԱՆԵՎԱՂ ԾԱՆՈՒ
 ՅԻՆ ՏՆԱՆԳՈՅՆ ՍԵՂ ՄԼԵՃԻՆ ՄՕՍԿՎՈՒ . ԿՆՆՄԱ :
 ԲՐԸ ԵՐԿՐԻՆԱԿ ԶՐԶՎԱՐՄԻՍ ՍԻՐՈՅ ՍԵՂ ԿԱՆ
 ՔԵՂՈՅՆ . ԿՈՒՐԵՐԱՐԱՐ ԽՆԵՂ ԿՎԱՅԱԸ ՏՆ
 ԳԼՎ ԶՆՈՐՏԱՅ ԲՐԵՂՍԱԸՄԻ ԿՆՐՍԱԿԱՆ . ԿՆՆ :
 ԲՐԸ ԵՐԿՐՈՐՈՒՄԵՔ ՍՈՒՐՔ ԸՆՍԱՆՈՐՅՈՐ
 ԿԱՆԵՐՆ ԹՈՐԳՈՒՄԱՅ , ՏՆԱՌԱՌԱՌԵՅՆԵՐ ԳԼՎԵ
 ԳԼՎԻՆ ՏՆՅՆԱՌԱՌԱՆԵՎԱՅՅ ԳՐՈՅՆ ԽՆԱՌԱՌՅ
 ԽՆՎԱԸ ԾԱՎԵՂՎԱՂ . ՄԱՂԹՎԱՆՈՐ ՍՅՅԱ ՔՐԻՍ
 ԿԱՆ ԽՆՆԱՅԿԵՎԱՂ ԽՆՎԱԸ :

ԲՐԱՆԿԵՂՎԱԳՐԸ ԿՆԱՌԱՌԱՅ . ԿՐ ԾՆԵՂԵՐ
 ԶՐՍՐԱՆԵՂԻՆ ՔՆ ԿՈՒՐԻ ՄԱՐԴԿԱՆՆ . ՕՐՏ
 ԿՆՆՐ

ԳՆ
 Կ

նէմք ըզքէզ ար արծ հարցրն մերոց :
 Ար ի ձեռն երանելի վարդապետ արին արա
 ղէր ողորհու թի անդի մարդկան , օրհ :
 Ար սովաւ լուսաւորեցէր ըզտիւն շէրա .
 սիրի նբարեխօսուք պահէա ըզմէզ , օրհ :
 4 Ազար Ամենայն գործք այ և ամենայն
 արարածք օրհնեցէք . սուրբք և խո
 նարհք սրբախւք գովեցէք և անաւել լ
 բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :
 Հրէշտակ երևեցար ի յերկրի , և վարա
 ունէ իր այ հաճոյան . յիշեամբ ըզմէզ
 անդադար երանելի սք վարդապետ որ
 ընդ հրէշտակս օրհնէս զանձ յաւիտեան :
 Դասցող էղէր պատու իրանայ արհ հս
 գւոյն , և աւրեցար ի հաղբից հրապու
 ըողին , կատարեցէր զառաքինու թիւն
 և փոխեցար ի հանգիստ յաւիտեանից :
 Արդ էկայք ամենեքեան միաբան , ան
 ցուք յօրինակ ճրգնու թեան զերանել
 ընն , զի նմանիցուք վարուց նորա և փո
 խնիցուք ի կեանս յաւիտեանից :

Ըր ըզ շնորհս անճային ան ՚ի վերուստ
 ի ջեան յերկնից, պարգևէցեր հիւսիսան
 կանացս ՚ի ձեռքն սուրբ վարդապետին,
 անդանօք սորան որորմեան մեզ անտրւած:

Ըր զանմարմին պարուենակող բանի զդրան
 ւորական զիմաստ հոգւոյն, շնորհէցեր
 որդւոց թորգոմայ յայտնեանք տես
 ընտմբ ՚ի ձեռքն սբ վարդապետին, ան:

Ըր զդիտուած թիւն քո զերկնային և զհո
 գւոր զիմաստուածիւն, անատանկէս
 ծանալէցեր յեկեղէցիս հայնատանայց
 ՚ի ձեռքն սրբոյ թորգոմանօչայն, ան:

Ընճառէի շնորհօք լըցեմբ ՚ի յիշա
 տակի սուրբ վարդապետին խընդրեմբ
 ՚ի բէն աէր կէցո զանձնիւս մեր:

Ըլ ըզ ըզնուած թիւն սրբոյ վարդապետ
 ան, ընկալցուք ՚ի սիրտս մեր հաւա
 տով, բալեխօսուած թեանք սորան աէր:

Ընտուանդեանք ընդ անմարմնանք ազ
 մուած թիւն, և ՚ի սրբոյ հոգւոյն է պրտա
 կեանք ՚ի ձեռքն սորին բալեխօսուէն տր:

ԳԼ
ԱԳ

ԲՆԱՆԿԱՆ Լ ԴՕՒԷՍԻՆ ԿԷՐ ՎԱՐՉԱՆ
 ԿԷՆՈՒ ԲԵՐԵԼՆԱՆ ԳՂԳՂԻՐ ՕՐԻՆԱՅ ԻՆՏԱՅ
 ԿԱՄԱՆՆ ԿՆԽԱՐԿՏՈՒՆ ԿՐՈՒՄԻՆ ԳՂԵՍԱՆ
 Լ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՆՑՈՒՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :

ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ (ՅԻՄԵՆ) ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 (ԿԷՆՈՒ ԳՂԳՂԻՐ)

ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :
 ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ ԿՆՑՈՒՆ ԿՐԵՑԱՆ :

րէխօս առ հայր յերկինս վասն մեր :
 Ասքմամբ սբ հոգւոյն յանապատէ
 կոչեցար . աւեր պատիւ մեծու թեան
 նրանն մեծին յօհաննու . երգանկցելով
 լնդ վերնոցն . ըզքե՞ն՞ զ աւնիսք բա :
 Սպօղ եղեր զօրու թք զարմանազօրծ
 նդշանիւք նրանն մեծին պէտքնս ,
 հոյիւ շարհեալ յայ ըտրեալ հօտին
 քրիստոսի . ըզքե՞ն՞ զ :
 Երանացան զօրք երկնից ընդ քոյ մե
 ծն շոգնու թե . ոյ ի մաղմիս կառուցար
 նրանն վերին զբւարթնոցն . ըզքե՞ն՞ զ :
 Ըզղանամբ քն սբ անտառւայ կենա
 գործելիք ըզմեռեալս , նրանն վերկշին
 ին կենադործողին զազարու . ըզքե՞ն :
 Ըզ մեր անցիւ ցրնծուք տօնեմք զքո
 սբ զնիշատակս . պատուեալ վրկայ քի
 սբ հայրապետիդ յակոբ . ըզքե՞ն՞ զ :
 Ըջանան աւեր զշարժարանս վասն նոյ
 եան տապանին . ի հրէշտանկէն ընկալար
 զխնայտ վրրկու թեանն աշխարհի . ըզքե՞ն :

43
5

Կուրբ էս արև և ի սրբա հանգուցեալ .
 բարեբանեալ լի վերին զօրաց և ի
 սրբոց քոց . տէ՛ր արժ հա՛րցըն մերոց :
 Եւ արժանահաս մահաւորածամ ի ցաս
 մանէ քու մ հրամանի . բարձ ի մէջ ճշ
 բարեխօսու թե՛ մբ և սղօթ ի՛ւրք սրբոցն
 յանորաց . տէ՛ր արժ հա՛րցըն մերոց :
 Ի՛քէն հայցեմք զօգնու թի անհասր
 երրորդու թի . օգնեալ մեզ ի նեղու
 թե՛ մերո՛ւմ . բարեխօսու թե՛ և սղօ :

4

Եւ արժօրհնեցէք զքրիստոս թագաւորն
 յիշտանի սր բարձրաբարէք յաւիտե՛ն :
 Ար ընտրեաց զերանելի ըզհայրասպեան
 ի լուսաւորեալ զմանկուհրս սբ եկե՛
 ղեցւոյ . զքրիստոս թագաւորն յիշտ :
 Ար բազկատարած հայցմամբ իննգրե
 լով ի տնէ զօգնումու թի . և սղօ ի
 բրժըղնու թե՛ բըղխեալ ի հայաստան
 աշխարհի : զքրիստոս թագաւորն յի :
 Ար ի հրանիւ թիցըն սպասաւորե լով
 զարհուրեցոյց ըղ թագաւորն , հովիւ լե՛

քա՛ շքանա՛ւ որ հօտի՛ և բըժի՛շի տիս
տացե՛րոց անձանց . զքրիստո՛ս :

Երկրորդագե՛մք առաջի տե՛րղական
նրչխարաց . ճըճնա՛ւ որին քրիստոսի՛ և
պատուանկան վրկայի՛ն . որ է՛ պարճանք
աշխարհի՛ և բարեխօս վասըն մեր :

Չճըճնու թի՛ւնըս սորա՛ն ա քեզ ու
նիք բարեխօս . և ա՛յ շնչե՛մք սովաւ
հրաշագործեա՛յ յերկրի՛ ըզբըժըճնու
թի՛ւն հիւանդաց . որ է՛ պարճանք :

Յընճու թք՛ տօնեսցուք ըզյիշատակըս
սորա՛ն , հաւա՛ն տացեսի՛ ծողովուրդք ի
փառս ամե՛նազօր տրուէն . որ է՛ :

Սո՛ղք հաւատոյ՛ և պարճանք սք
եկեղեցւոյ՛ . և հովիւ քանչե՛ն թաց երկ
նաւոր հօտապետին . յառաքելական
աթո՛ս նրատար երանելի սք հայրապետ :

Սարգարիտ լուսարիայ՛ և լուսա՛ւորիչ
տիե՛ղեաց . սի՛ւն լուսոյ՛ սըրբու թե
կանգնեա՛լ ՚ի մէջ հայստանեաց . յա
ռաքելական աթո՛ս նրատար երանելի :

Հոգանիւ թ բարու նախ և բարեխօս առ
 Թր վասրն մեր . բարեբանօղ բանին կե
 նաց և պարծանք եկեղեցւոյ . յառա :
 սիրապէտ սր՝ և անբիծ և ընտրեալ
 յորովայնէ . սքանչելագործ վրկայ և
 պարծանք աղոյի մարդկան . սա քս բա
 ղեխօսեամ վասրն մեր քո ածնողացս :
 Հովիւ Հոգեւոր բանաւոր հօտի . լու
 սաւորիչ տիեզերաց սիւն լուսոյ կանդ
 նեալ ՚ի մէջ եկեղեցւոյ . սա քս բա :
 Հաստատու թիւն հաւատոյ պիսակ ՚ի
 գլուխ եկեղեցւոյ . պայծառ քարոզ տիե
 շերաց և պարծանք աղոյի մարդկան . սա :
 Ընտանալի քու մ սրբութեան երկր
 պառեմք քոյ նշխարաց . վառաւորեմք
 զօր յիշատակի կատարման քոյ հանգրա
 տեան սա քս :

մկ

44
 Ը

՚ի յանապատէ կոչեցար յառաքելական
 սթոբ բանիւ սուրբ յակոբ . բարձրա
 ցոլցէր զեղջիւր սիօնի ճրջմարտու
 թեա մբ մասամբ նոյեան ամպանին :

Ը

Արարիւնքս Եւ լուսնս քն վայլման
 նոր անդադան, պայծառ քան զարկին
 վառել զօրն թեա մբ յսունել ՚ի հրան
 պանտանեոյն : Ար միանցար սրբութե
 ՚ի լոյսն մաքուր որպէս զանմարմին .
 զարմացնուցէր ըզջորնս վե՛րն նա հիանցու
 ցէր զարարածս : Արդ աղանջեմբ ըզքեզ
 հայրըդ գը՛թած և հովիւ բարի . մաղթա
 նօք հայցեան առ տէ՛ր վս եկեղեցւո՛յ
 միշտ անշարժ պահել յա՛ւիտեան :

Կառօտ Անիտեոյ Իեկեհեհի : Տրոյ դձ . (7 թ

Յօր անմեղ սբ մանկունքն ի
 տղայական հասակին . նա
 խանկխան չարչարանօք
 վը՛կայք եղէն քն մարդեղուն թեանդ .
 տէ՛ր անտը՛ւած հա՛րցըն ը մերոյ :

Իեռանքոյս ՚ի մօրէ նորաբողբոջ ի
 հասակին . նա հատակեալք ՚ի պատէրանդ
 մի և ընկալան ըզչարչարանս . վասըն

քո համբերելով տէր աստուծո՞ւ հա՛ր :

Եւ ի՞նչ բարեխօս առ քեզ ունիմք զէ՛րա
նելի սուրբ նա՛ հատանկան . որք վասըն քո
չարչարեցան ի բե՛թ զէ՛հմ նա՛ հատան
կեալք . վասըն քո համբերելով տէ՛ր :

Գ

Ի՞նչ անոր հետեցէք ժողովուրդք այ՛ յիշա
տանի սոցա բարձրարարէք ըզնա՛ յա՛նի
տեան : Կատարանունկ նահատանկք
ի տղայակա՛ն երամոց . սրախո՞ղխող
եղեալք ի գի՛րկըս մարցըն կատարե
ցան . ժողովուրդք այ՛ յիշատանկի :

Նանանոր գառինք ի տանէ՛ն եփրա՛
թայ . որք մատուցան սբ պատարանդ
ի հերովդէ որպէ՛ս զաբէ՛լ ի կայե՛նէ .
Ժողովուրդք այ՛ :

Գ Զ

Եւ յսօր տըղայք սարճեցայք կոտորելք
ի հերովդի՛սայ . եղե՛ն ճըշմարիտ վընայք
ծընընդէան քոյ տըր . բարեխօսու՛ թեամբ
սոցան փրկի՛ն ճողովուրդք : Եւ յսօր կատա
րելք բան մարդարէին որ ա՛սէր . ձայն
գո՛ւ թեաց ի հաամայ լալո՛ւ մնողքու մնե
ալ

անշխարհու մն . բարե : ճանդիւեցաւ բեթ
ղէ հէմ հէզմամբ արեան սբ տըղայոցն .
բեթիւեցաւ և հաւքէլ անուշահոտ պա
տարագօքն . բարե :

տ

11 յօր ընդ դասս հոգեղինացերկնաւոր
շօրացն , վերառեալ տօնեմբ զյիշատա
կրս սրբոց մանկանցն . որք կոտորեցան
ի բեթղէ հէմ և դասեցան ի դասս վե
րին զըւարթնոցն : Արտաբտեալ հէրով
դէս ցամամբ մեծաւ և սպանալեօք .
քանի ձայն ըւեալ զարարէն ի բեթ
ղէ հէմ հրեանստանի . զարհուրեալ
դողացաւ ի նորածին թագաւորէն :

12 Եւ բարկու թք զայրացեալ անաքէր
ի բեթղէ հէմ . և զանօրէն ըզհրամանըն
պատուիրէր զօրաց իւրոց . կոտորեցէք
սակննողորմ ըզնորահաս մանկուհսն :

13 Եւ փու թացեալ զնուորացն յարձա
կեցան ի բեթղէ հէմ . և շուրջ պատեալ
անողորմ կոտորեցին յերկեմնից և ի
խոնարհ . խանելով ըզկաթըն ստեանցն

ընդ արեանն մանկանցն : Ի յայտայինն ս'բ
 մանկուքն որպէ՛ս զգաւինս 'ի մէջ հօ-
 տից . զի զվարդանդոյն անրէ՛ւնս իւրեանց
 փոխանդրեցին փրկիչին արեան . վերձե՛-
 մեանք ընդ զը՛ւարթուսնս պրտակեցան
 'ի քրիստոսէ : Ի՛սկ որդի՛ն միամօինն ան-
 ծամմանակն անրժ . ըզվրձի՛ն չարաչար
 մահու անտէ՛ւ ի վերայ հերձվո՛ւնի . և
 զանձի՛նքս ս'բ մանկանցն եմթանդրեանց
 'ի դոգն անբանստու :

մի
 սս

Եւրանելի՛ս ս'բ մանկուքն ողի՛ս քան
 նահապանակք ետուն զանձինս իւրեանց
 ի մահս . Եւ փոխանակ որդւոյն անր :
 Եւ զիսակն՝ ևնք ս'բ մանկանցն որպէ՛ս
 ըզճանդի՛ն նըսնեանեանց հարեան ի կարկ
 տէ՛ս . և անկեա՛ւ ի ս'բ բեթղէ՛հէմ :
 Եւ հողի՛նք սուրբ մանկանցն որպէ՛ս
 զերանս անաւանեանց թուպեանք ի յեր
 կի՛նս . և զանտէ՛ւք ընդ զը՛ւար
 թունս երկո՛ւնց :

Աբ Արդէն՝ հրաբուն տաշածեայք՝
 որք առ աթոռով փառաց նորին կայք՝
 հրշակք երկնայինք՝ դարբերիցս արեակ՝
 ան օրհնաբանիչք՝ և մեզ բարեկամք։

Լիանն օրհոյ Տրեշտակադեդացն Սիսայելի և
Գաբրիէլի և անհայն երկնայնոց Օգրացն :

()Ի՜, բԿ : (Ճ)

Մյանէից ստեղծէր ըզպաշտօնեայս քո ի՛ Տո՛ւր կիղեւոյ Տո՛ւրդ անեղական . ընդ նոսին օրհնեմք ըզքեզ և՛ մեք Տո՛ղեղէնքս :

Սր բանի՛ւ գոյացուցեր զիննեանկ դասըս հրեղինաց բանդ իսկըզբանէ . ընդ նոսին գովեմք ըզքեզ և՛ մեք Տո՛ղե :

Սր արարե՛ր յոգիս իմանալի ըզհրեշտակըս քո Տո՛գի՛ այ . ընդ նոսին բարեբանեմք ըզքեզ և՛ մեք Տո՛ղե :

Մնդադար յերկինս օրհնաբանօղք Տօրն երկնաւորի՛ զօրք ը՛ւսեղինաց . բարեխօս լերո՛ւք ընդ մեղաւորացս :

Քաղցրաճայն երգով գոհաբանօղք ո՛ր դւոյն միածնի՛ դասըք հրեշտակաց . բարեխօս լերո՛ւք :

Մնլուելի՛ հընչմամբ բարեբանօղք Տո՛գւոյն ճըշմարտի՛ Տոյլք Տո՛գեղինաց . բարեխօս լերո՛ւք :

Լ՝ ըբքսրբեան ճայնիւ փառաբանօղք
սո՛ւրբ երրորդութեանն գո՛ւնդք սե՛րօ
բէից • բա՛րեխօս :

Լ՝ քսկի զբըն հայր • անաղի՛ն լոյս ան
ճանեղի • որ ՚ի լուսո՞յ լոյս ներգոր
ծեա՛լ զիմանալեաց գոյանկան • ըզքե՛զ
օ՛րհնե մք անձ հարցըն մերոց :

Լ՝ անկի ցրդ հօր • ի լուսո՞յ լոյս ծագո՛ւմն
որդի • որ արարե՛ր ՚ի պաշտօն փառաց
բոց զհրեղինացըն զօրս • ըզքե՛զ օ՛րհ :

Լ՝ հօրէ՛ բրղխո՛ւմն • փառակից որդւոյ
հոգի՛դ անեղ • որ բատեղձե՛ր ՚ի յոգիս կա
տարեա՛լ զհոգեղինացըն դասս • ըզքե՛զ
օ՛րհնե մք : Լ՝ զտօր օրհնեցէ՛մք բարձր
արարե՛րս : Բ՝ մք ըզնա՛ յաշխտեան :

Լ՝ ըկնայի՛ն զը՛ւարթո՛ւնք հրե՛շտակք
և՛ հրե՛շտակասպե՛տք • վերին պե՛տու
թիմւնք բարձրարարե՛րս : Բ՝ մք ըզհայրն
երկնաւօր : Լ՝ նմարմնոց բա՛ղմու իք իշ
խանո՛ւթիւնք զօրու թի՛ք • անմա՛հ տօրու
թիմւնք բարձրարարե՛րս : Բ՝ մք զբրիս

ԳԷ
Տ

Գ

տոս թագաւորն : Եւ թագաւորն սերօ
բէք . քաւանկերպեան քերօքէք աթոռք
անեղինքն բարձրարարէ՛ր : Ի՞նչ ք զհո
գին ճըշմարիտ :

դ. 2
n

Եւ ի հրէշէն զօրաց երկնից փառաբա
նիս սատրէւած . որով զերկնային անա
պահան անային ըզշնորհս հեղէր յոր
գիտանդանայ . անշահանօք սոցան որորմեւ
մեզ սատրէւած : Եւ իւրեւելով հողեղինացս
անհիւթականքն ի ձեւ մարմնոյ . որք և
ծանուցին մարգարէ իցն ըզխորհուրդ
քոյ գալըստեանդ բազմապատիկ տես
լեամբք օրինակելով . անշահանօք սոցան :
Եւ իւրեւել տնօրէնութիւնքոյ անե
տաբէրք սոսաքեցան գաբրիէլ և միքայ
էլ անմարմնական դասուքն իւրեանց
յերկրի սպասաւորելով . անշահ :

m

Եւ իւրեւել անապատ ան
թոռք . բազմաչեալի քերօքէք սրբ
բանաց ձայնիւ սրօքէք անապին յեր
կիսն ըս քահանայակէտք . բարեխօս

Լէրո՛ւք առ տէ՛ր Վասն էկեղեցւոյ :
 Բարձրեւոյն փառա՛ւց բարձօղ տէրո՛ւ
 Թիւնք . անյաղթելի՛ զօրո՛ւ Թիւնք՝
 Վէհագոյն իշխանու Թիւնք էրկորդի՛ն
 Պատո՛ւք քահանայապե՛տք . բարե՛ :
 Վերագոյն էի՛ն պետու Թիւնք վե՛
 բին . հրեշտակապե՛տք էրկնաւորք՝
 հրեշտակաց զինուորու Թիւնք էրրորդի՛
 յերկի՛նքս քահանայապե՛տք . ձեզ
 համաձայնեալ էրգե՛տք ըզփառս ի
 բարձունս :

Երկնաւոր՛ք հօտ ընտրեալ . զոր հո՛
 վիւրն քաջ թողեալ յերկի՛նս . Լեկեալ
 ի խրնդ իրմէ զմոլորե՛ւոցս . որով լըցեալ
 զթիւ հարիւրոցդ . անար ուրախու
 Թիւն ի յերկի՛նս էրկնաւորացդ . անա
 չեմք ըզձեզ՝ բարեխօս լերուք առ տէ՛ր
 Վասն քաւո՛ւ Թեան մեղա՛ց մերո՛ց :
 Նեսանօ՛ղք անտե՛սին . խորհրդա՛
 ծուք խորոցն աստու՛ծոյ . որք իջեալք
 ընդ միածնին սպասաւորե՛լ տնօրէ՛նու

մկ
 ւտ

Թեանն . ի ճնրնդեանն աւետարտութի
 հովուանցն . և կանանցն իւղաբերից կե
 նաց քարոզք ըզկէնդեանն . աղա
 շէմք ըզձե՛ղ բարեխօս լերուք առ :
 Գրահասարակեք սղխարհի . բանակըք
 տեսուն շուրջ շերկի՛ւ և զածն՛վք . բարե
 կանք ազդի՛ մարդկանն միջնորդք մահո՛ւ
 և յարու՛թեանն . միքայէ՛լ և զամբրի՛ւ և
 մե՛ծք . որք կայք միշտ առաջի անկան
 սուրբ երբորդո՛ւ թեանն . աղա :

74
 22

Եսօր ուրախացեալ սուրբ եկեղեցի
 քրիստոսի . աօնե՛ խրնդս թեանք զսօն
 վերինն երո՛ւսացէմի . սրբասաց ձայ
 նիւ փառանքելով ըզքրիստոս :
 Եսօր համաձայնեալք որդիք սթօնի
 երկրայնոց . աօնիւ զուրձանանն որ
 դւոց անդրանկաց վերինն սթօնի . սրբ
 բասաց ձայնիւ փառա՛ : Եսօր դասք
 անմարմնոցն երգս աւետալ պարե՛ն ընդ
 մարդկանն զերդրս հոգե՛ւորս անմահ
 փե՛սայի՛ն յաւազանս . սրբասաց :

Կանոն Սրբոց Հայրապետացն : ()բհ, գ.ձ : (Ճւ)

Սօր սրբոց հայրապետացն
ժողովեալք իմնասին .
էզին հաստատութեամբ
ըզհիմունքս հաւատոյ . ի վերայ հիման
առաքելոց և մարգարէից :

Սօր ըզբանն ի սկզբանէ քարոզելին
սուրբ հայրապետքն . յառաջ քան զյա
ւիտեանս ի հօրէ ծրնունդ անձնա . ա
րարիչ գոչով յաւիտեանց ընդ հօր էա
կից հոգւոյն : Սօր զհոգիւն ճրչար
տութե դաւաննելին սր հայրապետքն .
ծագումն առ ի հօրէ յառաջ բրդխեալ
անհատարար . ընդ նրմիւն յաւե՛տ մըշ
ալնճե՛նաւո՛ր վառա՛կից որդւոյ :

Սոչովեալ սր հայրապետքն հրաւիր
մամբ հոգւոյն սրբոց . վերնասին հաս
տատուցին զառաքելական քարոչուին .
ի վերայ վնմի հաւատոյ հիման սուրբ
էկեղեցւոյ : Արք զինու հոգւոյն սրբոց

անիւրաբար պատէրազմեանք . վանեցին
զընդդիմամարտ մոլութի հերձուածո
ղացն . որպէս հովիւք քաջք հերքեցին
ըզդայլսն ի հօտէ գառանց :

Եւ զհաւատարս ճշմարիտարս սուրբ եր
րորդ ութեանն : ընդ հանսւր քարոզե
ցին յեկեղեցիս ուղղամիտաց . հաւա
տան ի հայր և յորդի և յամենասուրբ
հօգին :

5 Ըր էիւր յառաջ քան զյաւհտեանս ան
լսիւզքն որդի . ի յեկեղեցից կամաւ
հօր իշեր ի փրօկսութիւն աշխարհի .
օրհնեալէս ան անձ հարցն մերոց :

Ըր զանձառելի ծածկեալ խորհուրդ
անպարագիր անութեգ . հարսին եկե
ղեցւոյ յուցեր ի ձեռքն սբ հայրապե
տացն . օրհնեալէս :

Ըր իմանալի անսյին
ծագմամբ ի շնորհաց հոգւոյդ լըցեալք .
լըցին ըզափեղերըս հաւատով երրորդ ու
թեանդ . օրհնել : Ըր ահա օրհնեցէք
և բարձրարարէք ըզնա յաւհտեան :

7

Լ՛իայք լուսաւո՞րեալ ժողովուրդք
 հե՛թանոսաց . ի՛ձե՛ռըն լուսավայլ
 բըղխանն յորդաւատ վը՞տակաց բանի
 երանե՛լի հայրապետացն . օրհնեցէք և՛
 բարձրարարէ՞ք ըզհայրն երկնաւօր :
 Սրք զանհասանե՛լի տնօրէ՛նութիւն
 նե՛րգործեալ բանի՛ն յաշխարհ . ծանո՛ւ
 ցի՛ն տիե՛ղերաց անհաս գոչով արարաւ
 ծոց . օրհնեցէք և՛ բարձրարարէ՞ք զքն՝
 թագաւորն : Սրք հրա՛շալի զօրու՛թք՝
 հոգւոյն սրբոյ , ըզխա՛ւարն անգի՛տու
 թե՛՛ յաշխարհէ փարատեցին . և՛ ուղի՛ղ
 հաւատոյ հիմամբ հաստատեցին զեկե՛
 շեցի . քահանայք և պաշտօնեայք օրհ
 նեցէք և՛ բարձրարարէ՞ք սուրբ զհոգին
 ճըշմարտութեան :

7

Ե՛ստուածային ճա՛ւագայթ ո՞ր ի՛հօրէ
 մեզ ծագեցա՞ր , և՛ լուսովորք քո լըցեր
 ըզտի՛եղերս իձե՛ռըն սր հայրապետացն ,
 սիզօ՛թիւք սոցա՞ քրի՛ստոս ոչորմեա՛ մեզ :
 Սրք անբա՛ժանե՛լի ըզմի՛ու՛թիւն երրոր

զուէրդ՝ ընդհանուր քարոզէցին ու զլա
 վառ դաւանութեամբ . սիզօթիւք սո :
 Եւ զանձառեւ լին տնօրէնութեանը
 քոյ խորհուրդ . ու սոցին աղբի մարդ
 կան գերադոյն քան ըղբնութիւնս .
 սիզօթիւք սոցա :

տ

Կանդիսացեալք ընդ երկնայնոցն
 այսօր տօնեմք ըզօրչատակ սուրբ հայրա՞
 պետացն . որք զանձայինն առաւանակս
 առ ընկալեալք շնորհաց բաշխումն .
 ընդհանուր ծաւակեցին յեկեղեցիս
 արդարոյ . զհնէցէք ըզտէ՛ր ընդան
 մարմնոցն դասան : Եւք բանի՛ւ զան
 ձառեւ լին տնօրէնութիւն բանին հօր քա՞
 ընդէցին . Էլ լուսով իմանալեալ զար
 դարեցին ըզտի՛րէ զերս . ի շնորհքս պան
 ծալիս երկնածի՛ր պարգևացն . զհնէ :
 Եւք զանձնաւո՛ր զե՛նութիւն բղի՛տ
 ցեւոյն ի հօրէ՛ հոգւոյն սրբոյ՛ դաւա՞
 նեցին . Էնոյ՛սագոյ բնութի՛ք՝ հօր Է
 արդւոյ՛ հաւանսարեալ . անորի՛չ բաժան

ՎՐԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ

մամբ համագործ միութեամբ . օրհնեմ :
Եւ յսօր անպատճառ լամ գերազանդեալ
վառօք պայծառացաւ սուրբ էկեղեցի .
բարձրաձայն հրնչմամբ աւետարտին
չայցլն սիօնի . յառանգատ հրաւիրե
լով զմանկունս երկնաւոր Վիսային .

Օրհնեցէք ըզ :

Եւ յսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօնախորմ
բեւոյ զյիշատակ սբ հայրապետածցն .
որք լուսանորեցին զհաւատոյ ման
կո՞ւնս . և ընդ հրեշտակացրն դասս
վերահարգեցան : Եւ յսօր առաքելոց և
մարգարէկոցրն դասք . տօնակից գոլով
դրատել վերին սիօնի . ի յիշատակի
սբ վարդապետա՞նցն . որք խմաստից
նոցին խորոց յայտնեցին զխորհուրդ :
Եւ յսօր քահանայք և պաշտօնեայք սբ
էկեղեցւոյ վերապատուեն զյիշատակ
սբ վարդապետածցն . որովք զարդարե
ցան երկնային շնորհօ՞ւնքն . երգեն
ընդ նոսին զվառըս յաւիտեան :

78
ճշ

ՎՐԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆՆԵՐ

մկ
գձ

Ո՛վ հրաշայլի նախահարք միշտ յաղծօղբ
 'իմարտի . ո՛րք քո լմարեցայք ի նիկիսյ
 քո լմար . դա՛մարք երջանիկ դիտոյ
 շա՛յրդ է զսուբանից . ո՛րք մարքեցիք
 զորմն սպանկանի՞նք . սահմանեցիք
 տառքս կանոնականս համանգամայն ա
 զանց : Տե՛սի ես յայնմ ատենի՞նք բան
 ծագեալ 'ի հօրէ . դա՛ւանի ծընունդ
 և ոչ արա՛րած . մի՞շտ համագոյակի՞ց
 քո հօր և հոգւոյն . և լուսագորդ բա
 նիւք հերքեալ զհերձուա՞մք . նը
 զովեցին զարիս՞ս և զանդանդէնիւր պիղծ :
 Ա՛րմատ անիծից կըրկի՞նք ընծիւղեալ
 մակեդոն հայհոյից . գայլ ապանկանի՞նք
 յարձա՞կել . խո՞ղիտողէք զընտրի՞րսն
 ի հօտէ գառանց . և դա՛հավէ՛ծ ցընդ
 մամբ խարդաւանեալ 'ի վի՞նքս . նը
 զովեցին զմակեդոն զհայհոյից լեզուն :
 Ա՛լու 'ի յեզունալ հանդիտի՞նք հերքեցին
 դար հերձուածսն . և դա՛ւանեցին
 սուրբ զհոգիսն . ե՛ւր լօշ ի հօրէ՞ն էա
 կից

կից որդւոյ . և կենդանարար ազանց
 բնորեցո՞ւնց . նըզովեցին զմակե :
 Վանքն [Թա՞նճրանայ՝ ՚ի մարմնի՞ մարմնա՞
 նայ անմարմինն . միայեալ բնո՞ւթեամբ
 ի՞յե՞րկո՞ւց . ա՞յ խտանկրեալ ՚ի վերայ
 քառա՞թե՞ խաչին . և վերառեալ ՚ի [Թա՞ղ
 մանէ անապակա՞ն . նըզովեցին ըզ
 նէսո՞ր և զաշանդն իւր պի՞ղծ :
 Տէ՞սի՞ էս յայնմ ատենի՞ յոգնախո՞ւմբ
 ժողովին . երկաբնանին է՞կէ՞զ զերկս աշ
 խատո՞ղանց . զա՞յ աքելոնց սըրբո՞ց և
 զմարգարէից . ջրեցան զաշինքն ո՞ր ա
 ղեամբբն քի՞ եղա՞ն . և բարձան
 տանըք կանոնանք համանգամայն
 ազանց : Լ՞ստանօր անտանէ՞լի՞ սուգ
 հասեալ ս՞բ ուխտին հաւատոյ . հո՞ւր
 եռանդն անշէ՞ջ տե՞ղեալ ի՞յե՞րկիւր .
 յի՞րդեհեալ փըլո՞յց զհաւատոյ շի
 նուածս . և խրամատեաց զսուաքելան
 կանո՞նսն . ո՞րըք միանգամ ո՞ւրացան
 ըզմո՞րն ի՞քաղկէգոնի : Գե՞ղեցի՞կ շա՞

և աւելի յարմատոց սբօց հարցն վերաբու
 սեւն ծանղիկ. հաւանտոյ . մե^{ալ} ծ վը
 կայն քիսո^ո ւրբըն դէսկորոս . ոչ հաւա
 նեալ անօրէն ժողովո^{ալ} յն . նըզո^ո
 վեաց ըզ լե^ո նե զտօմարն իւր պիղծ :
 Եւ սբ երրոր : Եւ ճաւ տնօ : Եւ պաւի :

Եւ արայն ի Կեսաբիօսի Հայրապետի :

ԳՃ

Ար հրաւիրեցէր զյառանջագոյն ընա
 ղեան ի սկրզբանէ աշխարհի . ի հար
 սանիսն անասանկան կոչելով յուրանսու
 թիւն ընդ բազմելոցն յառանգանտին
 զանստուածանդդեանցն . աղանջանօք սորա
 կեցո ըզմե՞զ վառաց թանգաւոր :
 Ար յաթո՞ռս քերօբէականրս վերանրս
 տեան հանգչէր որդի ա՛ստուծոյ . հա
 ճեցար խոնարհօք բառնալ ՚ի դիւրիւ
 յորդանոց աղանայ . աղանջանօք սորա :
 Ար ըզբա՞ծակն անմահօ՞ւ թեան սիրոյ
 քոյ արբեան էրանելն ի դնա՛տիոս .
 որպէս ցորեան անստուածային գաղա
 նայ

նայ մանրեալ ժանեօք հայ սուրբ գլ
տաւ աստուծոյ . աղայնչանօք :

Երախան : Ծոփանեոս Սիլէէրանիս :

Որ յանըսկի զբն իճօրէք ընկալա՛նք ըզ դէ
հոգի գիտուածեան . ով երանելի տր
սուրբ յօհան . ել լուսաւորեցէ՛ր անձ
այի՛ն բանիւ զեկեղեցի սուրբ . մայղ
թեա՛մ վիրկիսդն զթո՛ղուծիւն մեղայն
մերոց : Որ անապական բանին քարո՛ղ
կոչեցա՛նք բերան ոսկի . յորմէ աղբիւր
կենայ հոսեալ : արբուցանելով քա
ռալրատակ բըղխամա՛րք զընդ հանուր
տի՛ն զերս . մայղթեա՛մ : Որ յանձառելին
մերձեալ ՚ի լոյս հուալ երբօրդուծե՛ն .
ով երանելի տէ՛ր վարդապետ . այսօր
տօնէ՛ր եկեղեցի՛ն ըզհանգըստեան քոյ
սուրբ զյիշատակս . մայղթեա՛մ :

Երախան Նարշի Հաքազեօի :

Ուսապայծամս՛ն իմա ստիւք . լոյս ե՛
ղէլոց անխարհի համա՛ծագօղ գո՛ղով .
լով՛ս ^{հէ} ւսաւորեաց զեկեղեցի անձային

դէ

աս
եղի

Բանիւ երանելին բանսի լինոս . մաղթան
 նօք սորախմմա մամ խրնդրեացն ւք
 զթնոշուծի մեղաց : Նըրխտնսաճօմմը
 զինոչորաց . համախրբօղ ՚ի հոգեւոր
 պատեւրազմին . սիխմաւն հաւանտոյ
 հաստատուծե՛ն և՛ առանջնորդ մարդկան
 ՚ի կեանս երանելին բանսի լինոս . մաղ :
 Ա՛ր ըստ անմարմնոմմցն ի մարմնի . քա
 շարախարեալ առաքինոս թեամբ ի ման
 կոս թե՛նէ . ախմաւն յսօր վերախոխեալ
 ՚ի յերկնային խորանան երանելին բանսի
 լինոս . մաղթան :

Շարեան Կրիտորի Թեմայի :

ԲԱ

Ա՛ր ընտանով անային բանին զարդարե՛
 ցե՛ր զեկեղեցի . և զխաւարն անգիտու
 թեան հալածեցե՛ր յոգւոց մարդկան .
 ով տէ՛ր սուրբ գրիգոր բարեխօսլեր
 վասրն մեր առ միամծին բանրն հօր :
 Ա՛ր զհամագոյ բնոս թիւն միասնական
 երրորդու թերն յայտնեցե՛ր եկեղեցւոյ
 խոստովանիլ միութեամբ . ով տէ՛ր սր :

Ո՛ր զվարկական տնօրէնն թի մարդացէ
լոյն վասըն մէր . ուսուցէր մի յեղիսւց
նոր խառնու մն ըսքանչէ լի . ո՛վ տէ՛ր :

Եւրախան Դիկոշայոսի Հայրագիրի :

Իացա՛մ ան մամարմի նքն տէ՛սանե լոյ՛
ղերանե լի ն ի կոզայոս . ո՛վ մարմ
նի վարս ըստայե ալ անհամե մա՛տ մարմ
նաւորաց . աղօթիւք սո՛րա՛մ մ
հայցե՛ցէ՛ք զթո՛ղո՛ւթիւն մե՛զայ :

Սէրախայի՛մ ը մայր սի՛ծն . և զարդա
րե՛ս զքո՛ զնուսկանստէ անճանապէ՛ս .
զի՛մ մանմարմին բեղիւարայ յաղ
թեայ մարմնով երանե լի ն ի կոզայոս .
աղօթիւք յաղթանծի՛ք մե՛զ ուցե՛ալքս
հայցե՛մք ի քե՛ն ամենասուրբ երրորդու
թիւն . զի՛մ ներեպե՛ս մեզայ մերոց
անպահաճք ի կոզայոսի . աղօթիւք սո՛ր :
Սի՛ծբուհի՛մ մարմամ . սա՛մի՛ծը ըսկի՛ և
տանպանակ կտակարանայ . ո՛վ մարմ զի՛
վերո՛ւստ զհայցըն կե՛նայ սարգևեցէ՛ր

մի
ստ

քանչեւ Բնութեանս . սու նա միշտ
 բարեխօսեալ վասն քանութեան մե
 զա՛յ մերոց :

Երբեք չի տեսնուի արդարեոք :

48

Սր համանմանն մեծին եղևայի և յժ
 հաննու մը կըրտչին . յանապատի բնա
 կէցար հրէշտանկան վարուք ճըգնեալ .
 ի իշաբեր ոստոց ծաղիկ վարդից զանու
 շահասութիւնըն քի բուրեալ կենաց
 ի կեանքս վըրկէլոց . ով երանելի սբ
 եփեմովմ . սու քս բարեխօսեալ վա
 սըն քնի տօնողացս : Սր յերկնայի
 վրտանկաց հողայն արբէր ըշհոսանըս
 շնորհաց . որպէս ի վերնատանըն դասք
 առանքելոցն ի հրէղէն շեղուացն . զոր
 առատանկէս մատրու սկեալ ծաւալե
 ցե՛ր ընդ անիշէ՛րս յարբու մն . գւոց ծա
 րաւեաց . ով երանելի : Սր անատու լնկ
 իմանալի ծառայն կենաց ողկոյցն ի քէն
 սընտղաբէրեցաւ . որով կերանընցել և
 կերանընս միշտ ըշ մանկունս եկեղե

ցւոյ . արքայն թեանն երկնից զբարիք և
 վարդապետ հին և նոր կառկարանաց .
 ով երանելի : Այլայք շուսաւորեալք
 մանկունք աւագաստի , աշակերտեալք
 սովաւ բանին ճշմարտութեան . յըն
 ծու թեանք կատարեացուք ըզճշատակ
 վարդապետին և եկեղեցւոյ . որ զըն
 թացս իւր կատարեալ այսօր վերաիտնե
 ցու յանձնակերտ խորանան ՚ի յանդրան
 կաց հոգւոցն դասս . վասն մեր առ
 տէմմ^մք միշտ բարեխօսել տալ ըզ
 քաւու թի՛վն յանցանաց :

Ահա թեա՛մք փառատրեացուք ըզ
 քե՛զ քս վառաց թագանոր . որ ընտ
 բեցե՛ր անային քո օրինաց քարոզ ըզ
 սուրբն եփրե՛մ . որ զհաւատացեալ ար
 ծաթ բանին ՚ի քէն արկ ՚ի սեղանաւ որս
 յողինս որդւոց մարդկան . մաղթանօք
 սորամմ^մք սրժանաւ օրեա՛լ ըզմեզ փա
 ռաւորել սուրբ զերրորդու թի՛վն զ
 յաւիտեանս ամէն :

Երբ ինչ Լեւոյ Լ, Լօթօթարի ոսկեաց :

ԲԷ

Որ ընդհանր սիր ընդ քոյ քս բորբոքեցեր
յողիս անդարոնց . ո՞րո՞վ վանեա՞ւ
իմանտու թեանմբ երանելին եւստա
տինոս . ընծայեաց զանձն ողջակէզ քեզ
կամանոր . բարեխօսուեթ սորա շնոր
հեանմեզ տօնողացս ըզքաւուեթիւն :

Որ զարքայսու թեանն քոյ քրիստոս տա
րածեցեր ըզյոյս յաշխարհի . ո՞րո՞ւմ
տենչացեա՞ւ փանիպեաց հողումլ երա
նելին օքսէնտինոս . ըզբաժանին արեան
արբեալ ուրախուեթեամբ ընդ քեզ մը
կրբաւելով . բարեխօսուեթ սորա շնոր :

Որ ըզյոյս փառաց քոյ քս ծաւալեցեր
ընդ տիեզերս . ո՞րո՞վ զլապտե՞ր հաւա
տոյ լուցեալ երանելին եւստինոս .
հետեւեաց լուսաշաւիզ քեզ իյեր
կինս անեամբ մահու . բարեխօսուեթ :

Որ զնըչան խաչի քոյ քս ետուր մեզ
զէն յաղթուեթեան . ո՞րո՞վ զինեա՞ւ
ընդդէմ մահու երանելին սուրբն

դձ

Լ՛յսօ՞ր ընծայէ՛ եկեղեցի՛ զմա՛ն նկո՛ւնս
 առանձանստի՛ երկնաւոր՝ փեսայի՛ն . որք
 ընդ հրէ՛շտակս երդակցեալք ցընծու
 թեանի . փառա : Լ՛յսօ՞ր ժողովեալ
 հաւատացեալքս սուրբ երբորդս՛ւ
 թեանդ՝ քտանձարի՛ ճիշուութե՛ վընձի՛
 ցրս խընդրէ՛լով զթողութի՛ւն յանցա
 նաց . փառաւորե :

Երակոն Սբեփնոսի Սընեցայն :

Ընծայ սյսօ՞ր սուրբ եկեղեցի . յի՛
 շատակա՛ւ՝ սըբբոց վըկայիցն որք արխա՛
 բար մարտեան ընդդէ՛մ բըռնուե՛
 չարին . կատարեալք արեւո՛մ մը վասն ա՛
 նուանըն՝ տն : Արբոյն ստեփաննոսի՛
 մեծ նահատակին . սյսօ՛ր նըմանեալ՝ Լ
 նախավըկային . զանուանակըն՝ թի՛ւնն
 յինքեան բերեալ՝ Լ Եզսանդէ՛ս մար
 տին . պըսակեցա՛մ՝ Լ նըմանեալ նըմին :
 Ա՛րից տանանց Ե չորի՛ն ց ընարե՛լոցն ի
 տր . նահատակեալ՝ Լք ի փորձ տանջանաց
 Ե ընկալան՝ ի քրիստոսէ՛մ զյաղթանակ

մերտին . պարզեւեալ նոցմէ՛ զանվանիս
 ճան ըզկեանսն : Սուղթանօք հայց
 մամ մք սուրբ ստե՛փաննոսեանց . ընկալ
 տէ՛ր զսղաչանննս մեր . պարզեւե՛լով
 ըզթնդու՛թի՛ն էն մերոց յանցանսց .
 բարեբար փլըկի՛ն է պարզեւաց տը՛ւօղ :

74

ՍՊՐՈՒՐՈՍ և վրեայ բրնատոսի սուրբ
 ստե՛փաննոս . որ ըզչարչարաննս յանձն
 աւեր . և երկնայի՛ն զանսուցն եղէ՛ր
 զանսակց . սղաչեամ զամտը՛ւած շնոր
 հէ՛լ մեղ ըզկեանս անվանձնն :

ԲՆՍԱ անուան թոյ եղէ՛ր պրամկ եկեղե-
 ցւոյ . և հե՛տեօղ լուսաղա՛րդ ճաննպար
 հին . և յորդորի՛ն է զնտար բնտրելոցն
 ընդ քե՛զ սրբոցն . սղաչեամ զամտը :
 ԶԵ՛ՆԾՈՒԹԻ՛ն է կե՛ղեցւոյ բնտրեցար
 ի հօգւոցն . և լուսաւորեցեր զնորդիս
 թորդոմայ . այսօր բերկրի՛ն հաւան
 տանցեալք . և տօնէն ըզճրգնու՛թեանն
 թոյ զչանդէս . սղաչեամ զամտը :

Երախտն Սիւսանի ()բհէլոյ :

72

Սր յառանջանդոյն յօրէնս , յօրինակ մի
ածնի քոյ հայր երկնաւոր . ետուր զօ
րու թիւն ի յիւղարբու թեան յօժումն
օժէլն 'ի'ց . հէղ և յիւղըս յայս զերկ
նայնն քո զչնորհս : Սր խոնարհեցա՞ր 'ի
մեզ . իւղ թանկեալ անուն օժեանդ աս
տու ծոծոյ . խառնելով զանձու թիւնդ
օժեանդ ըզմարդկայնն առեր բընու
թի'ի'ւն . հէղ և յիւղըս յայս զերկ :
Սր 'ի վերնատունն սուրբ , ի շանելով
յառաքեալսն օժումն օժէլն 'ի'ց . և օժ
մանքս այսու վերաստեղծէր նորօք զհո
ղեղէնս որդիս աստու ծոծոյ . հէղ և :
Սր զանդարէս սովաւ , ի հանդերձս
լուսախայս և գերապայծա ծառ , զհարս
նանդեալ եկեղեցի քո սո 'ի'ւրբ . ման
կունք սորա ընդ հրեշտակս օրհնէն
սուրբ զերբորդու թիւնդ :

Ս'եշէրի Ս'ի-տոհի , 'ի վերայ հոր-ճեկէլոցի :

Այր անեանայն . որ անսքեցէր զմի
անձին որդիդ 'ի փոքրիս թիւն մարդ
կամ ԲՐՆ . հեղ զէր և զհողւոյդ պար
գեւս . հեղ զորդէ՛գրու թեան քոյ լիզ
շնորհս յիւզըս յայս . քեզ նը՛ւ իրեա՞ւն :
Արդի՛ անտու՛ծոյ . իւզ թամիտս լան
նուն . օ՛ճեան քան զընկերս ուրախու
թեան իւզ ոմ ԲՐՆ . զոր հեղէր 'ի դասս
անսքե՛լոցն . հեղ զորդէ՛գրու թեան :
Հոգի՛դ ճըշմարիտ . օ՛ճումն օճե՛լոց .
որե՛ւ ճընանիս օճմամբս այսու լիզ
մեմ ԲՐՆ զանտու՛ծոյ շնորհս . հեղ զոր
Երբեանկ միտ թիւն . մի անտուա՛յ
ծու թիւն . քեզ վե՛րանգոչեմք ընդ սե՛
րօքէ՛սըն սոմ ԲՐՆ . բբ սո՛ւրբ սո՛ւրբ .
սո՛րբեա զընծայս խորհրդոյ . ի՛ վե՛
րանձնէլոցն սո՛վաւ երգէ՛լ յաւէ՛ծ
քեզ վիա՞ւս :

ԳԸ

ԳՅ՝ Երհնէ ի ստրին անհաս անընդհատ
 Կր զարդարեցեր զմէրին պէտու թի ծան .
 ի յառաջանատ անմատոյց լուսո՞ւ ԲՅ՝ .
 գերասպան՝ փառօք զգաստս հրէղինաց :
 Լ՛ն ճատ ահա զօրու թի՞ ստեղծէր զա
 դամ պատկեր տիրանկածն . Է՛ն աղէ լի
 փառօք զգետաւ սրեցե՞ւ Բ՛ . Ի դրախան
 անդէնի տեղի բերկրանաց :

ԳՅ՝ Գործարանօք քոյ սուրբ միաննիդ նորո
 գեղան սրարանօք ամենա՞ծն . Է՛ վերլս
 աին մարդն անմահացա՞ւ Բ՛ . Զարդար
 եան ի զգետ անկնդն պատէլի :

Լ՛ն ճրեւածին բաժանի հրահոսան . որ
 հեղար յառաքեան ինք վերնատու ծնն .
 հեղ Է՛ ի մեզ հոգիդ անք աստուա՞ւ Բ՛ .
 Ընդ պատմու ճանին զքո զնմատուի :
 Գան քու մ՛ վայելէ սրբու թի՞ . որ ըզ
 դեցար ըզ վայելչու թի՞ ծնն . սրբու թի՞
 փառաց ընդ մէջ քո ամեա՞ւ Բ՛ . պա՛

տեա ըզմէջս մեր ճըշխարտու թեանք :
 Ար զարարչագործ բազուկս քն տանա
 ծեցեր ընդ գէժ անտեղան ճյ . հաստան
 տեան զբազուկս մեր կրսողն թեան ԲՄԲԲ .
 հանրարձմանք ձեռանց առ քեզ մէջնոր
 դիւ : Այլ անանք թանգ ՚ի գլխն խոսանն
 ցէն ըզմէսս և զդանչարան ծնա՝ խանչանի շ
 ուրարանք ըստ ահարօնն ԲԲԲ . ծանղէնալ
 յոսկէ թէլ ՚ի զարդ խոսանն :
 Իննից բարոյնց տիրատէն անծպետա
 կան ծն . նանիօրտապան սիրով և ճիւղ
 զդեստանն որեցն ԲԲԲ . քօւմ սք խոն ճըք
 դոյշ լինիլ սպանաւոր :

Ը որովհետև Խնկարիտ-Բեան Պատարան :

Գնոյս յարկ նուիրանանց ուխտն անն
 տանարին . ծնողութեանքս անտաննօր ՚ի խոն
 հուրդ պոչտանն պաղանտաննաց առանձն
 կոյ սք պատարագին . խոնկօք անու ճիւք
 խումք անեալ պարեմք ՚ի վերնանյարկ
 սրանջն խորանին . ուղղութե ընկան

ԳԿ

զանգօթս մեր որպէ՛ս բուրձն մնան շա
հոտ խրնկոյ ստաշխարհ և կինամոնանց . և
ըզմատուցողքս պահէա սրբութի
միշտ և հանապաղ քեզ սպասաւորել .
բարեխօսութեամբ մօր քոյ և կուսի ,
ընկալ զաղաչանս քոյ պաշտօնէից :

Մեր գերագոյն քան զերկինքս պայծառա
ցնուցեր ս'բ զեկեղեցի արեամբ քո քս .
և ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ՚ի սմա
ղէանս առ սրբելոց և մարգարէից սբ վար
դապետանց . սյսօր ժողովեան զասք քա
հանայից սարկաւազանց զըսրանց և կղե
րիկոսանց . խնկնկ մատուցանեմք սուաջի
քոյ տէր : յօրինակ ըստ հլնու մըն զաքա
րիայ . ընկալ առ ՚ի մէնջ ըզխրնկանուէր
մաղթանս որպէ՛ս զպատարագն աբիլի
զնոյի և զաբրահաւն . բարեխօսութի
վերին քոյ շորաց . միշտ անշարժ պահեա
զանթոռ հայկազնեսայ : Այլնդա յոյժ
գուսարք լուսոյ մայր ս'բ կանթոն զեկե
մանկամբք քո սիօն . զարդարեան պիճ

նեաց հարսըն պանծալի երկնանըման
չուսանալիս խորան . զի օճեայն ան էն
ի յէնն անծախասկս ի քեզ միշտ պա
տարագի . հօր ի հաշտութիւն մեզ ի
քաւութի բաշխէ զմարմինն և զարիւն
իւր սուրբ . վասն իւր կայտարման սուրբ
անօրէնութեանն շնորհել զթողութի
կանգնողի տաճարիս :

Շարիաթ Լոսթանի Խոթամարիացի :

Յանուրս վերջին ժամանակի շնեաց
իւր տուն զեկեղեցի . հօրըն գրծած երկ
նաւորի իմաստութի բան և որդի . Էտ
ըզմարմինն իւր ի զէնը զգինի անեանն ի
խառնելի . սրբմին հրաշից ներդործողի
տուք օրհնութիւն յամենայնի :

Որ և զժառանգս իւր անաբեաց ի խառ
նելիսըն հրաւիրեաց . զքաղցեալս ի հաց
մարմնոյ կոչեաց զգինի անեանն Էտ ծա
րաւեաց . յայս կոչմանէս ապրնստամ
բեաց աղգ հիւսիսոյ հայաստանեաց .

անյն որ ըզհրանչս զայս ներգործեաց
 մեզ նորանգոյն յոյս հաստատեաց :
 Հաւատարիմ և իմաստուն գրիգորիոս
 անուն անթոն . նրման խաչի մահուանի
 որդւոյն չարչարանօք իւր սուրբ մարմ
 նոյն . զձգարս հայոց կոչեաց ՚ի նոյն
 զգանս և զհարուածս ետ խնամագոյն .
 մի՛նայն բանին հօր իմաստուն տուք օրհ
 նու թիւն զօրէք հրանուն : () Ժեան
 մերոյ հայրանպետին գրիգորիոս լուսա
 շորչին . զէոնգիէ պատրիարգին ՚ի կե
 սարիաց հայք անա՛ջին . մեզ մարգարիա
 բերին անգին զնրչխար սբբոյ կարա
 պետին . տ՛յսրմ հրանչից ներգործողին
 տուք օրհնութիւն աղգ հոգածին :
 Նրման աւուրին վրդկական ՚ի գալ վրդկ
 ջին ՚ի յորդանան . նոյն անուսեանն արե
 գականն ծագեալ յաշխարհս հայաստան .
 զրճէք զթոխոց խորտակեցան որք
 յիննակնեան տեղիս անկան . հո՛նք ըն
 դիւաց հանձնեցան հրեշտակք ընդ մեզ

Դասակցեցան: Ա՛նձէ՛սն առեալ լուսա
 ւորչին զնր՛նխա՛ր սրբոյ կա՛րապետին .
 շա՛ւրջ պարջսպետալ զհողմն աշխարհին
 շնորհօք աջոյ դբանն օձնողին . սմա թը՛շ
 նամիք մի զօրասցին մի հէ՛րձուածոյ ա
 ղանդք բուսցին . յե՛րկնից գայր ճայն
 անձային թէ հայցուածք քո կատարես
 ցին: Ա՛նձրք երջանիկ երկնանհանդէս
 ճրգնօղ անտօն և կրօնիդէս . ի՛հողնիւ թ
 ծրնեալ զա՛րմէ՛ս գերանդանցեալք իբնու
 թե՛նէ՛ս . զձե՛զ պարգեւեաց սբ զե՛ննդէ՛ս
 մե՛զ երկնային հրեշտակք յե՛րկրէ՛ս . ի՛ն
 վառաւից մարմնոյ ախտէ՛ս վա՛րատեցէք
 ի խոյճանէ՛ս: Ա՛միշե՛րկրէ՛ տանէ՛ն յի՛ւ
 նաց հանոյ արեւեալ պարգեւք վա՛նաց .
 վարժիչ կարգաց կրօնաւորաց հարք մի
 անձանց ճրգնաւորաց . ծայրիկք բուսոյ
 բանաւորաց բը՛ծբշխական դեղք հիւան
 դաց . ի՛նդիւանիան յայսոց չարաց զմեզ
 վրէկե՛ցէք իփո՛րձանաց: Ա՛նն լուսոյ
 հօր մի՛ածնի՛ ճրջմարտութե՛րն քարոյն .

պարթև և անդէանըն գրի՛ցորի՛ պարգևէ՛
ցայ՛ք դանձ կենդանի . նոյն և նբշխարըն
հողէ՛ ըն անժանաճի՛նեայ սբ վը՛կայի՛ .
ո՛րով մարմնոյս : վէ՛րք ողջասցին յանցանք
հոգւոյ մեր քա՛լեայի՛ն : Եւ՛ օթնաստե-
ղեան երկնից կամարք անժու՛թէ՛ ըն կա՛
մարարք . ճըգնողք մարմնով խոտաճա՛
րանք մարուրք հողով ընկայ տա
ճարք . եկեղեցւոյ բարձր աշտարանիք
տանըս հայոց սամուր պատուարք . զձե՛ր՛ զ
աղաչե՛մք ճըգնողք սբ հարք՝ լէրուք ան
ձանց մեր բարե՛րարք : Եւ՛ անալ զօրացըն
պարսկահան մարտի՛ւ ընդ զօրըս հայաս-
տան . դուք մաղթեցիք աղէրս հայցման
աղաչե՛լով զանժընբան . վասն յօհաննու-
ձայնի գոջման կարանպէ՛տին սրբոյ հայց
ման . պա՛ր յե՛ւ զէրկիրս այս անասան
զտեղի անեանըւ՛ ձեր հեղման :

Եւ՛ չե՛մք առ ձեզ սբ նախատանիք հողա-
նիւթեայ մարմնով հրեշտանիք . մարտի
րոնք սբ՛ք և վը՛կայք որք սրոյմահուանիք

կանտորեցանք . յորդոր տօնիս ձեր յի
շատանկ արեանս սրբոյ հեղմանս վրտանկ .
ախա ան ընդն սուրբ պատարանդ պահել
ըլմեշ միշտ անվրտանկ :

Եւրփան Երեոյ Եւփանայ :

Եւրփան Երեոյ Եւփանայ . հարցոյ
նեղով ըզմարդարեն . ով ելցէ ի լեւանքն
ան . կա մ ով կանցցէ ի տեղեւնս սրբ
բնութե : Եւրփան Երեոյ Եւփանայ .
լեւանքն դիտանկ եւ բնակարանս . վրկա
բացն սրոյ անեալ զո զմանն ի յստու
ծոյ վրկեցէն իւրեանց : Այլ բարձին
ըզխանս իւրեանց . խաչեցէ ընդ իստու
կեցեցան . դիմելով յօժանութե ան
սանտակիչանս սրպես զդաւիճանս ի մեջ
գալլոց : Եւրփան Երեոյ Եւփանայ .
սրբբանտակէ անտաննն . յորա դիմն
բարձրութե իւրեանց անտաննն . ախ
նեւնն ընդ վերջատին ընդցն յաղմանն :
Եւրփան Երեոյ Եւփանայ . մեզ անտաննն

բ. 2

սեշմիկայ . ի բանալ զայնչս սրբափյա՛ն
ի մերժել զայնսս հոգւոյ և մարմնոյ :

Երախե՛ւ Սահանայ Վաղղեացոյն :

բձ

() արմանալի՛ս է ի նձքսն ըզէ՛րդս
էրա՛ծըշտականամմց ճայնս . ո՛ղբոննն
մ՛մմց քոց հընչը՛մ մո՛ւնք . ո՛վ էրանե՛լի
տէ՛մմը ը վահան ընտրե՛ամմլ յամմս
տո՛մմ՛ւ՛ծոյ : Ա՛ռաւէ՛ս յորդորէ՛ս այս
ըզհո՛գւոյս ը մա՛մմ սո՛ւնս . յօրի՛նէ՛ս
քե՛ղ երդս ո՛չ ը զըզ՛ան կանս . այլ հոգւ
ո՛րս և սւրանխարսրս . յօրդորանկանս և
նե՛րբո՛մմ զէանս . ո՛վ էրանե՛լի տէ՛մմ
ը վահան . ծա՛ռամմց քրի՛մստո՛մմ սի :

() արհո՛ւրեցուցանէ՛ս քո՛ ճըզնու
թի՛ւնդ ըզմա՛րմընոյս բընո՛մմ լթիւն .
ի՛սկ դոնննմ՛մմ սա՛ւաւէ՛լ գըտս՛ր .
ո՛վ էրանե՛լի տէ՛մմ ը վահան սի՛րօմմ
քրի՛մմստո՛մմ սի :

Ա՛րտաբընո՛մմ ըզդատսրն . ստեղծի՛չ
բանք . սնոտե՛սյն իդատը՛ր ո՛ւնի . ի՛սկ

քննմամբ մի յդ սկիւրայնոց անձարեանք և
 ոգեի՛ն շահ . ով երանե լին տէ՛մմ քը վա՛
 հան . ընտրեանմա՛լ յամ՛ զախ՛ Խ՛մ տաց :
 Ա՛րպէ՛ս ըզքա՛ն Նահա՛տանկ պատրանս
 տեանք ՚ի պատե՛ի ընդմ . կատարեցե՛ք ՚ի
 զընթացքս քո արխա՛ն Էա՛ր . յանգագըն
 հարա՛ Շահայնոց . դասա՛ն որեանք ընդ ա՛ն
 մարտնախ՛ ի հանսն . ով երանե լին տէ՛մմ ք
 ը վահան . գո՛ղթնեացն ի մ՛ շխտե՛ի Խ՛մ ցօղ :

Եւրպիան Դաւթի Դոճեկացի :

Բցեանք անձայնն շնորհիւ երանելի
 սք ճը՛գնաւոր տէ՛րըդ դաւթիթ . և՛
 անո՛ւն քաջու՛թեան քո ել յե՛րկի նս .
 յուրախու՛թի՛ն հրե՛շտակայ և ընդ ա՛լ
 խարհս ամենայն ցը՛նծո՛ւթի մարտկան :
 Ետայար քե՛զ անո՛ւն քաջու՛թե յաստա՛
 ըխտի՛ ճը՛գնու՛թե՛ ով տէ՛րըդ դաւթիթ .
 յանթեցե՛ք ՚իթ ընանմե՛ն ի սաղմե՛րն քրիս
 տո՛սի . լըցո՛ւցե՛ք ուրախու՛թե՛ք ըղտի՛ն
 զէ՛րս ամենայն . և՛ աղօ՛թի՛ւք սու՛ անձե՛

ԲԿ

զէր մէջ զօրաւից : Եւ տուր ըջ մարմինդ
 ընդ հողւոյ քու մփրրկանս . եւ խաչի՛ւ
 եւ արեանք գնեցէր զարքայն թի՛ւնն .
 առէր իշխանութի բարեխօսութեան .
 աշաչեան զանրժ զի փրկելէ սցէ ըզմէ զի՛
 հարաւայի՛ն կործանմանէն :

(արտիւն Երեմիոյ եւ յորդանանի :

ԲԿ

(Եւ արմատոց բարեաց քաղցր շառաւիղ
 վերաբնւսեալ ծաղի՛նկ հաւատոյ .
 գեղ վայել լին թեանն . զանդ եկէ զէցւոյ
 պրտզնբերեալ ըզքէ՛զ սվ սո՛ւււրբ կի
 բակնս . տընկողին ըզքէ՛զ քրի՛ստոսի
 բարեխօսեան վանն անձանց մերոց :
 Կստան՝ նօր մօր բարեպաշտի՛ն որդի ե
 երկնաւոր հանգիստադրի՛ն նահաւանի .
 քաջ ըստանաղէ՛ն զի՛նուորեալ հո
 գւն վ տղայ գոլով մարմնով մարտ
 ընդ անօրէնսն եզեալ պրսակէցար սվ
 սո՛ւււրբ կի բակնս . տընկողին ըզքէ՛զ :
 (Եւ քաղցրութե՛ ծաւալեցաւ յան
 դաստանը՛ս ձեր . յորժամ պատուա՛

կան արիւնքիչ ձէր հեղան յերկրի .
 երկնայի նքն ուրախացան ըզձեզ յին
 քեանս ընդունելով . մայր որդւով
 բերկրեալ ուն սո՛ւրբ յուղիտայ .
 ստեղծողին ըզձե՛զ քրի՛ստոսի բարե-
 խօսեցե՛ք վասն անձանց մերոց :
 արդա՛գոյն վստեալ ծաղիկ ՚ինորա
 տունի բո՛ւրաստանի . շուսա՛ղարդեալ
 երեւոցար ու՛ երանեա՛ւ և սո՛ւրբ կիրան
 կոս . վասրն մեր բարեխօսեալ քրի՛ստ
 վրեկէն մերոց : Ղա՛ւնի քաղցրաբար
 բառ հեղաբանեալ ըզտ՛ր յիսուս . վր
 տակահաս արեամբ ներկեալ ոսկեբող
 բո՛ւ և զե՛ռարեւսիկ . վասրն մեր բարե՛ :
 Թաբ՛ւեւոց վա՛րդամպեաին համեղ ող
 կոյղ արեամբ ճը՛լելեալ . սրասկեցար ի՛
 քրի՛ստոսէ լե՛րջանի՛ և մարար՛րոսացն .
 վասրն մեր : Վս՛ւ պարծանիք քե՛հ հա
 ւատոց . շուսոյ սրաս կե՛կե՛ղեցե՛ոց . մայր
 որդւով բերկրեալ այսօր ու՛ երանեա՛ւ և
 սո՛ւրբ յուղիտայ . վասրն մեր բարեխօ՛

սեցէք թի՛վ փրկելի ն մերոյ :

Երբ ինչ Երեմիայի Գրքոյ :

ԲԿ

Չ յիշատակ վրկային սրբոյն մեծին մինասոյ . երմոգիսեայ գրաբնի յուսով եկայք տօնեացոք : Այլ սուրբ վրկայ թի քաղցրաբարբան ըն մինաս . աբա գահաս օգնական յուսով ըզքեզ խընդ ըողոցս : Ի տաճարի հանդրատեան սրբոյն մեծին մինասոյ . եկայք հաւատացեալք յուսով երկընդայնեացոք :

Երբ ինչ Երեմիայի Գրքոյ :

ԳԸ

Վրջ արժանաւորեցայք կնչել յաշակերտով թիւն առնքելոյն թաճէնսն . եւնձային հրով մաքրուե ոսկի փորձեալ գրտայք ի բնակարանս հրեշտակաց . ով երանելի սբ ոսկեամսնք բարեխօսեցէք առ տր մաքրել ըզմե՛զ ի մեզայ մերոյ : Այք անհրաժե՛շտ դաւանող թի քարողեցիք ըզքս ի գրունսն թաճոգուհոյն . մրկընտելո՞ւ ըզքս :

քան նահատակսն ի յակունս էփրատայ
 ՚ի ծաղկաղարդ վայելչուն թիւնսն . ով
 էրանելի : Արքանապարտելն մնացիք ՚ի
 հրապուրանաց որդւոյ թագաւորին .
 չարչարեալք վաճառքն քրիստոսի . արա
 զանգիս խողխողեցայք պատարագ լին
 զսուսնելի . ով էրանելի :

Երական Խեփոց Կոստանց :

Ղաւջեմք բզբեզ արբարելսօսու թիւն
 սրբբոց անտիմանց . սրբ նահատակեցան
 ՚ի ճակատամարտ պատերազմի յաղթօջբ
 գրանն բնդ զէմ թըշնամւոյն . բարե
 խօսուք սոցան քրիստոս խընայեալ իմն զ :
 Արքանին ըզսպատագինու թեան բ
 զրահըս հաւատոյ սրբոց իւրեանց . և
 բնկանսն ՚ի գլուխ սաղաւարտ վըրկու
 թեան ըզնրշան խաչին , սուսեր բնդ
 մէջ ածեալ ըզճշմարիտ սբ հոգին .
 բարեխօսու թիւն : Արք մաքրեցին զան
 ճինս իւրեանց տանարանուանըդ բուժ
 սրբոց . և բնուրեցին հոտ աննւշու

անի

Թեանն զանոթօնս իւրեանց ՚ի տեղւոյ
հեղձանն սբ արեանն իւրեանց . բարե :

Շ քրիստոս իւրոց ՚ի քրիստոս :

Մ քրիստոս իւրոց ՚ի քրիստոս .
բարե թե՛ արեանն իւրեանց ՚ի տեանն .
հանձնութիւնն զք ի համաւշու
միւն զանաւանցն , զանբարբառացն արդար
բարաստ շահիւմանն մբ զօրսն իստիս յսգ
թօղք . պիտակեալն լք ի քրիստոսն :

Պ քրիստոս իւրոց լք զն լնայնութիւնս .
լնայն ճշմարիտ յնստն աննաճն լնն .
միտմիտանալն լնն ձերոց անլք լն
կանանդունն . մտքիւ արեանբ յոգանոյ
մեղանոյ արդեոլն յօրսն իստիս յսգ թ :
հոյցեցե՛ լնն զիստ զանոթն թիւն . ձ շ
մարիտ միւրոց սլոքոց էրբոց իւրեանն .
նեղեթիւնն յս յանօրինակ բնանութեանն .
զիստմտայնք յոգնանակաւ
մարտի ձերոլն յանհատն իստիս լք լնն .
պիտակեալն լք ի քրիստոս :

զամբողջութեանս արկուցին . հրմայեանկ հօր
 ընծայեալ որդւոյ զնորմ չարչարակնց .
 հոգւովն յաղթեալ պատերազմին և չս
 րասէր թագաւորին : 1° ահան բարւոյն
 դիտմամբ ընդդէմ մեղացն վառեցաւ .
 տարագնաց էլիւք յերկիրս պարակ
 ցեալ ընդ անմարմնոցն . տաճար զարմա
 նալն տաճար է զեալ երրորդու թեանն .
 տէրու նեան սուրբ խորհրդոցն տուն և
 տեղի արժանացեալ : 2° Ետացեալ ըզհ
 ւանոյ վահան յուսոյն զբահիւք ծած
 կեալ . զհրդեհակն ընսաղաւարտի գլուխ
 եղեալ զերջան խաչին . վահան վեհ է
 ըլեալ նոր մանին թիւնա հատակեալ .
 լաջելոյն վրայ եղեալ պրասկեցաւ ա
 րեամբն իւրով : 3° հոտ անոյշ որջանկի
 զեալ մատուցանէր զինքն նըէր . բա
 նաւոր պատարագաւ ընծայելով հօրի
 յերկինս . արսէնքն ցանկալի արդարու
 թեամբքն ճոխացեալ . իմաստութի
 պայծառացեալ յեթնարիեան շնոր

Հայ հոգւոյն : Երկրորդ միջ հարանդ
 տօք ընտրելու յոգոյն նահատակօք . յառա
 ջեալ յամենեցունց գլուխ և աւանդո
 մարտիրոսաց . նախաշաւից դուռով բա
 լեաց յառաջադէմն դարեգին , ընկա
 լեալ ըզբարձխանն յաղթանակ նահա
 տակացն : Սամկակն և խու մի հանգստաց
 և երեսնից թիւ ընդ մէջից . որք ընդ
 նոսին նահատակեալք արիաբար պատե
 բազմաւ . և հեղին զարիւնս իւրեանց
 ՚նորոգումն եկեղեցւոյ . ընդ նոսին
 սլոսակելով ՚ն յերկնաւոր հանդիսա
 դրէն : Սոհու թեանմի վառանդու թի
 երրորդու թեանըդ նրադեմք . բազ
 մու թեանք պրսակելոյս ըզմեօք մա
 ծեան առաքինեանցս . եկեղեցիք հայան
 տանեայց պայծառանդէս զարդարեցան .
 ունելով միշտ բարեխօս
 ըզ ճիգնու թիւն
 մարտի սոցա :

Լիւնի ԼէԲոյ Կ Էնդէանց : () Ե՛հ , Դ՛ձ : (ՃԷ)

Ը յառաջագոյն սահմանեցեր
 ըղիլըիւ թիւն հայաստանեանց
 ընթացելով մեզ հրաւիրակի զերան
 ելին ըղսուրբ գրիգոր , ծրհնէմք
 ըզքեղ ընդ զօրս անմարմնական նաջրն
 հայր ամենակալ : Ար նորին դաւանու
 թեամբքն խաչակից քեզ ընարեցէր
 ըղգանքս քահանայիցն , շնորհաբալն
 զձու թեանք կարդեալ հովիւս և զար
 դանդեաս , գովէմք ըզքեղ ընդ զօրս ան
 մարմնականացն որդի դ միածին :
 Ար մարմն թեանք սուս զամին և զըր
 կական հանրդու թեանք , ըղ զնուս
 բեանքն անուանիրք քոյ պայծաւանցեալ
 արեամբն իւրեանց յաղթող մարտի
 պրնակեցեր , բարեբանեմք ըզքեղ
 ընդ զօրս անմարմնականացրն հոգիդ
 ճըշմարիտ :

() Ե՛հնէմք ըղքե՛ղ շնորհատու բա՛ն

րեաց . նր ընտրեցե՛ր թ յորո՞վմննէ ըզ
 հրաւիրեալսն ՚ի սկիզբանէ՛ ՚ի փառաց
 քոց հանդորդս . խընայեա՛մ ՚ի մե՛կ զ մահճա
 նօք սոցան : Մտհանկայ ե յովսէփամ՝ յ սբ
 հոյրանպէտացն . զէ՛ռնզիէ՛ր՝ սուրբ վնր
 դապետքն հրահանան լուսանորէլ զան
 րիակա՛մն քաջ ըսպանանցէ՛նսն . խընայ
 եա՛մ ՚ի մե՛կ զ : Սբ ըզ մեղեացեա՛մ շարն
 յանձառ լուսոյն . ըզ սեպեա՛մ ՚յսն ՚ի
 գոյն այծեաց . որոշե՛լով ՚ի սուրբ հօտէն
 ընտրեա՛լ ըզ քո՛ր յարն հաւանքեցեր .
 խընայեա՛մ ՚ի մե՛կ զ մող :

Մր անդանար փառաբանիս յանմարմ
 նոցն . քահանայք սբ լուսանձնունդ զաւ
 ա կօք . ըզ քեզ բարեբանէ՛ք մը՛ծ հար
 ցըն մերոց : Սբ ՚ի շանան իղէ՛ քոց սրբ
 բոց քաջողջայն . որսակեանդ ցուցե՛ր
 զհայնաստան աշխարհս . ըզ քեզ բարե :
Սբ արբին ըզ հու ըրնկենդ ա՛նի լէ հրաւիր
 րեալսն ՚ի վերնասանն . յորդարձե՛ղ ի բա
 նիւ շնորհաց լուսատու եղեն մանկանց

ԴԷ
 5

արեւմտեան միջուկը լուրջ քննարկելով իր քննարկումները հարց
 4 թիվը տեղի ունեցող ազգ. և անհատ. ամեն
 նայն գործը այն . զի մանավանդ ամենե
 ցուն օրհնեցե՞ք զհայրն երկնաւոր .
 և բարձր արարե՞ք ըզնա՛յ յանձնեան :
 110 թ հալածեաց զսաւար մեղացի տանե՛լ
 թորդոմական . զհանդիսանդիւրն ամենե
 ցուն գովեցե՞ք զանձորդիւն . և բարձր :
 110 թ սրտալեւան ըզ հայաստան նորա՛յ
 սքանչ լուսաւորչօք . բարեբանեցե՞ք
 ըզսաւրբ հոգին որդիք լուսոյ նոր իս
 րայե՛լ . և բարձր :

111 թ քննարկե՛ն արդարութեան ի հայաս
 տան ծառեւոյ . պայծառանցնե՞ք սբ
 շէնքնեցի՞ հեղինակք արեան սրբոցն .
 մանթանօք սոցա՛յ խընայեւ ի մեզ պար
 դեւատու բարեաց . ե՛ւ նշնամեւ քն
 արարածոց : Անձանի սբ զանկօք
 հայիւք ըզ լարթնեք հրով հոգւոցն
 շիջուցի՛ն ըզբոցն ըզկրակապաշտ պար
 սիցն . մանթանօք : Անթանեւան տե

աստուղին յառանջադոյն աղղեցուծբ .
զհաւատոյ որդին սըրբոյն գրինգորն
սըրանկադարդ տեսեալ . մանկծա :

Քրկնային հրաւիրանկօք կոչեցեալք
ի սիրդբանէ . փրկիանկան բանին պատ
մօղք է պարծանք հայաստան եայց . դա
սակցեալք ընդ զօրս անմարմնանկանացն :

Քրկնայն անդընդային նրմանեալ
փարաւօնն . զգանդանայեալ ըղծանգաւո
րըն գործակցօք չարին սուղեալ . զյակ
ծականն էրգեհն զօրհնուծիւնըս ան :
հաւատոյ զիննօք վստեալ մամիկոնեան
զորսփարին . յանխարհօրէն պատե՛րազ
մին անոյեանն եկեղեցւոյ . անձառնիցն
էղև ծառանդօրդ բարեաց :

Իստակցաբար արտասուէսցուք զուրա
յօզարն հաւատոյ . ընդ սըրբոց հայրա
պետացն էրդելով զհաւաս իբարձունս .
փրկիողին ըզմեզ մանկծանօք սոցա :

Նձառելն բանդ արծ , որ վասըն
մէր ելեր ի խաչ . բարձրացար ի մէջ երկ

տ

մկ

Ընդ թափառելի զյանցանս նախաստեղծին .
 գերասհրան զօրութեամբ յայնքեցեցի
 մահու . յարուցեալ երեքօրեայ լոյս ծա-
 գեցար տիեզերաց : Պատահարգեալ
 հողեղինացս ընդ հրեղինաց անխթ-
 դոյնց . երջանիկ արիութիւն կատարեցան
 յանօրինաց . զի ընկալցին իքէն քա-
 ղանապահան վառաց պրոանին . երևեա-
 լութիւն լուսազգեացք յաւո՛ւր մեծի քու՛մ
 դա՛լըստեանն : Եւ զհամար քարոզեցին
 զբանբոց կենաց ընդ տիեզերս . թո՛՛թա-
 փեալք ընդքո՛ւն մահու զուարթնոց երկ-
 նից հետեւեցան . ծո՛ւծ կաշեալք արիա-
 բար զժանկա մահու խորտակեցին . իմաս-
 տունք երևեալով ընդ փեայցին մարին յա-
 ռադամստն : Եւ սաւորի շնամենեցուն
 զլանդիէ սուրբ վարդապետն , խոհա-
 կան մեծ խորհրդով խրատեալ լըցոյց
 զաշակերտեանս . ծա՛ւաղեալ զլոյս
 գիտմութեան յողիս անանց կատարեցոյ .
 կամաւոր յօժարութիւն կատարեցան սիրով

Երկուստեանս զհարստեանս զհարստեանս զհարստեանս

փրկիչն : Տճւր սիրոյ կենարարին բոք
 բոքեցաւ յոգիս սրցն՝ և անցն արւեալք
 խորանուսեցին զիմեանք իման՝ յօժարու
 թեանք . զեկամարք Տճւրք զալիս
 մեղաց խորասակեցին . անասապարհ մեղ
 Տճուրեցին ի յերկնացին նաւանցնգիտան :
 Եւ զիւրտեանք արեանքն իւրեանց սր
 բին զբանակ մահու փրկիչն . յաւա
 ջեալ յամենեցունց յովսէփ ընարեալ
 աշակերտացն . ներանճաշ սիրով յեղեալ
 և նահատակ բարի ցուցաւ . շինեցաւ
 տանակ փառաց սրբութեան անմահ
 բանին : Եւ սուցին ամենեցուն երկրք
 պագէլ՝ քում տէրութեանդ . չարչա
 րեալք անճարաւոր ընդ դէմ մահու չար
 իշխանին . պատրաստեալք ի պանակրղմ
 զպատրանս չարին խափանեցին . ջուր
 կենաց մեղ արբուցին ընդ Տճւր մեղացրն
 զիջուցին : Եւ ան լուսոյ մեղ ծանու
 ցեալ զանգիտութե՛ խաւարն ելնց՝ .
 անճակ սուրք Տճուապետ սրօրէական

բարեացն հաղորդ . վերբերիչ վարուց
 բարեաց վանիչ չարին պաշտօնէից .
 տարիացեալ անձառ յուսոյն վերասլա
 ցաւ ՚ի կեանս անմահ : Բարունեացըն
 ճըշմարտից եկայք և մեք հեաւեիցնէք .
 ցրնծութի կատարեսցնէք ըզ յիշատակ
 հայրապետոցն . և իւսիցնէք յարմարն
 թեանք ՚ի միոնթիւն մարմնոյ փրկչին .
 վայլիցուք գործովք բարեաց ՚ի երկ
 նային առադաստին : Բրիստոսի թա
 գաւորին պօքեանկան ձայնիւ հընչմամբ .
 երգեսցուք զերգս ծրհնութեան փրկ
 կեալք արեամբն իւրով սրբով . զի գը
 թութեամբ խոնարհեալ ընկալցի զա
 զաչանս . թողութիւն շնորհեսցէ մեր
 բազում յանցանացն :

ԳՃ
 ԸՂ

Սոյժառնցան սյսծի՛ր սուրբ եկեղեցի
 զիք . ինչսաւորչօ՛ք կեկոչանեծք . ՚իք
 ՚ի գործոց իւրեանց ծաւալեցի՛ն ըզ
 ըոյսն անըստուեր հայեղի՛ն անախ՛ց ըզ
 տէր սիրողաց : Բահանայք պատու

Եւմի Լք օձմանք սուրբ հոգւոյն . նախա
կարգեալ Լք յառաջնորդութի փափա
զողաց մերնոյ յարկին և անպատճ և մ
պատրաստեալ բանեացն . այսօր փո
թացան և ելանք ի խոյն : Ս Եւմիթնոյ
երկնիկ ց եղև ցընծութիւն . տեսանե
լով զգորեամբ զարդարեալսն կոչելով
յուրախուի անծային և յուսուով բար
անդանատին . պատրաստեալ նոյսմ
զյաղթանակ մաշտին : Ս մպարըշտաց և
անարքով ց մատուցան ձեռօք , նըլիբա
կամն պատարագ ընծայից , թագաւն
բին երկնաւորի նր հրաւիրելոյ արեամբն
իւրով լինիլ կրցմբ զսաչին սեղանոյ .
կամանկար մըտով ք զն նքեմն սիրական :
Ձայտարար ընծան յ հօրանդ մարդկան .
բրիտտով ս անտըւած . զէկեղէցի բո
հաստատեալ խնդրուածովք նա՛հատա
կամ ց ի քէն ընտրելոյ . բարեբար փր
կնի չ միայն մարդանէր : Ս Իրաւտոյցսը
լինիլ ընդ մե՛ն զ մընչ ի կատարած .

անանջորպէի տղ ի քէն վարժողաց և այ
 ցելո՛ւ մեղաւորաց որսացելոց ՚ի բանասար
 կուէն իխաւան՚ ըայի՛ն նորա կանն . քաղց
 ըու՛թեամբ քո՛ տէի՛ ը խընայեա՛ ի մեզ .
 Տէ՛ղմամբ սրեան սրբո՛ն՚ ց քոց հօտա՛
 պետաց . զեկե՛ղեցւո՛ն՚ յ քոյ ցըրուեալ
 մանկուներս ժողո՛վեա՛ յուրախութիւն
 ըզվարանեալս տըրամու՛թք և արտա
 սուան՚ ց յորդահոս բըղխամմբ . վըր
 կու՛թեան մերո՛ն՚ յ պարզեաց բաշխօղ :
 Սաղթանօք սոցան՚ գըթացիս ի մեզ .
 անխակա՛ն՚ և ևամե՛ն առատ ո՛ր ընարե
 ցե՛ր ՚ի մարդկանէ չարչարանաց քոց զու
 գակիրս և գերազան՚նց բարեաց ժա
 ռանգորդս . օրհնութիւն քեզ տէի՛ ը
 երգե՛սցեն մանկուներ :

ԲԸ
 ԾԲ

Երգե՛ մբ ձեզ ե՛րգս . ըզհրեշտանկա
 կան ըմ մզ ձայնս . յաւէ՛ ժս և վայեի՛
 լուչս . մըտե՛րբ մս և նե՛րբոն՚ զեանս .
 ո՛ծվ սո մե՛ ի՛ւրբ զեմմ՛ և ոնդեանք :
 Սուսե՛ և պարծի՛մբ ձեօք , սուրբ
 հօտապետք քրիստոն՚ սի . յօրինեալք

Ե յարդա՛մ Բ՛ ըտա՛յք . տա՛ճար՛ք սո՛ւրբ
մա՛քրեա՛յք . օ՛թե՛վա՛նք տէ՛րո՛ւթե՛ Էրկ
նա՛ւո՛ր Թա՛գա՛ւո՛ ծ՛հի՛ն . ո՛ճվ սո՛մա՛ :
Որք ե՛կեա՛լ հասեա՛լք լի՛նէ՛ին , սե՛ւա՛
դո՛ւնդ զօ՛րն պարս՛յց . զի՛ յափրչտա՛
կե՛սցէ՛ն զսա՛ճնորդսն հայո՛սսա՛
նեա՛յց . ըզս՛բ ծ՛ մձձ՛մ զԷ՛մ ո՛ղէ՛ ման :
Որք չուեա՛լ գնացեա՛լք լի՛նէ՛ին . 'ի
պա՛լատն անօրէ՛ն Թա՛գա՛ւորին . զի՛ վր
կայե՛սցէ՛ն ճը՛շնորհա՛մբ Երրորդո՛
թե՛ն . սո՛ Բ՛ մձձ՛մ ուրք զԷ՛մ ո՛ղէ՛ անքն :
Երանե՛լեա՛ցն 'ի մարտ մը՛տեա՛լ . երանե՛
լե՛ացն 'ի մարտ մը՛տեա՛լ . զի՛ վերաւորե՛ս
ցէն 'ի մա՛հ ըզբե՛լիար . Ե՛ կոխե՛սցէ՛ն
ըզզօրու թը՛ւնըս թը՛շնա՛ մե՛ոյն . սո՛ :
Որ խիզախե՛րն յափրչու թի՛ւն պար
տեա՛ւ . որ խիզախե՛րն յափրչու թի՛ւն
պարտեա՛ւ . ընդ մե՛ծ մաքաւո՛ւմըն սրբ
բոց ճը՛գնա՛ւո՛ ըսացն . ընդ սո՛ճ :
Ի՛սկ ի՛ հեղմանէ՛ արեան՛ն ձե՛րոյ հա՛ւա
նոյշ բուրեաց ի՛ յերկինս . Ե՛ հոտո՛տե
ցաւ տէ՛ր ի՛ հո՛տ անու՛շից ընդ կա՛

մաւոր պատարաքը ԹԻՎ Ե ձեր . սճի սո :
 Արք հանքարձայք ի կանձաւրս սեբօ
 բէկնց և ի դասարս քերթբէկնց . բարեխօսե
 ցէք առ աէ ԹԼՄ րվասն սնձանց մե ԾԲԺ
 րոց . սճի սո մձ ԾԲՄ Լ :

Յ
 Լ, ԿԳ առ Ըոյ աւար ԽԻՒ-չաբաթի . Լ, - ի իոր
 Կս-բբ Լ, րարչո-թեանն . և Խարո-թեի ԿԻ : ԸԿ

Մասաւեղծեալ բանն յանկնց
 խկըզբանէ զերկինս երկնից .
 և զերկնայի ն զօրս անմարմնոց
 իմանալեացքն զբւարթնոց . և զըզգալի
 տարեբոց քառից հակառակաց միմբանից .
 որով յաւէտ փառսբանի երջնորդն
 թիւնն անձառեի լի :

Յ՞ րեքարբեան մի աէ լուծի միմի բնու
 թեանք անձուծիւն . լոյսն որ անէ զ
 արարչականն առաց ինիլ յոյս և զական .
 զոր և ծաղեաց յօրն անաղին միանալ
 բաթ կիւրսիկէին . որով յաւէտ փառ :
 Թարուսօրէ ն բարցաւորեացնք զճամ

կէտն խորհուրդն ծանկցուք . զն լոյսն
 անտէս իմանալի մաքսւթ հոգւոց տե-
 սանէլի . ի սոյն ծագեաց միաշարաթ
 մեզ յարուծէ սբ ճառագայթ . եկայք
 փրկկէալք ընդ դըւարթնոյն տուք Օրհ-
 նութի յարուցեի լոյն : Յի՞րդ սիրով
 խոնարհեցար ի փրկողութի մեր մարմնա-
 ցար . նովին մարմնովն խաչեցար ի գե-
 րեշման մահու եղար . այսօր յարեար
 անձաբար ՚ի հրեշտակաց քարոզեցար . ե-
 կայք : Յըլեցար խնկաբերիցն յող-
 ջոյն կէնաց ուրախալից . ե իլեղի նրն
 գտիլիւսն առսքելոց մեռանասնից . ար-
 ժանացո՞ զմեզ ընդ նոսին զքեզ տեսն-
 նել յօրն վերջին . եկայք :
 Յի՞օնի որդիք զարթիք հարսն լուսոյ
 տուք աւետիք . եթէ փեսայն քո յարու-
 ցեալ յաղթեաց մահու իշխանութի .
 գոյ սրսակէ ըղբեղ փառօք եւ ընդ
 առաջ պրճնեալ զարդուք . երգեա երգ
 նոր յարուցելոյն նրնջեցելոց կէնաի՞ց
 պը՞ աղոյն :

Երբ զան Երկորդի Լ՛ուր Լ՛րարչո-Բեռն .
Լ՛ զան Երկուսնոց զօրոցն :

Արարչական բանին հրամանն Ի
ջերկրոյումն աւելի սկիզ
բան . ըզջուրսն Ի ծնւոցն
բաժանեաց հաստատու թի պարուհա
կեաց . որով զաշխարհս հողեղինաց ան
ընդմեջաց Ի հրեղինաց . ընդ նոսին
որոք լուսնոց առ ջ ծրհնու թի երբեմնի
լով լսոյն : Բանշմայեաց հոյշք քրօբէից
երեքսրբեանքս սրօբէից . ամթոք ա
նէ զ ամու թեանքն համադոյ երբոք
դու թեն . բարեխօս շերտք առ ար վա
սրն մանկանց եկեղեցւոյ . ընդ նոսին :
Ի երազոյն իշխանու թիւնք ե անխի
փոխ միշտ աէրու թիւնք . անյաղ թե ըն
սուրբ զօրու թիւնք Ի յարարչին վառա
րու թի . անգլեցիք զտրն սղարմած ան
աէս շառնեղ զգործն ձեռնացն . ընդ :
Բանսք անմարմնոցրդ պէտու թեց հրեղ

ԲԸ

տանիսպէտրք բարձրու թեց՝ հոգիք հրե
 ղէնք և սպանաւ որքք հրե շտանկաց զի
 նու՛ն որու թիք . մտղձեցէնք զսրբն սե
 թանց վասրն մտղկան երկրաւ որանց . ընդ :
 Երկնաւ որանց դասուց վե՛րնոց օրհնա
 բանից քոց զը՛ւարթանց . քաղցրասցի
 սու քե՛ղ գը՛ծած . որ վասրն մեր ճայն
 մաղթանաց . զորս և սացէն մեզ պահա
 պան յայսրն հէ՛տէ մինչ ի վախճան .
 ընդ : Երու թեց և տէրու թեց . իշ
 խանու թեց և սէտու թեց . և ամենայն
 անուանելոց որք ի յե՛րկինս պաղատա
 հօք . ընկալ քս՛ ուրախու թե՛ զմեզ
 յօր մահու և յարու թեան . ընդ նսրն
 օրհնել հոգւն ըզքե՛ղ ընդ հօր վա՛
 րաւ սրե՛ ըն վէ

Երգ վասն Երրորդի տնար Երայրն թեանն .
 Եւ վասն Երրորդի դարուսն . Եւ ի
 Երգանէն Կրտիչն :

Եւ անիսն բանն որ ընդ հօր արանքանից
 և համալոր . յե՛րրորդ աւսւր զճուրսն

զատոյց . զբոյսս և ըզտունկսս բնդիսե
 ցոյց . ի սկի ի յերթորդ դարսն զարձեան
 զԺուրսոն հնդեղ ցամաքեցոյց . զնոյ
 տապանան և իւր անպրեցոյց բռկենդա
 նեաց սեռս անեցոյց . տուք օրհնու
 թիւն անձնու լուսոյն հօր և որդւոյ
 և սուրբ հոգւոյն : Բնդ ծառայեցի
 ըզգալեաց տրնդեաց և զտունկս իսա
 նալեաց . զհնդեղ մեղանքն ցածուցեան
 զբասս անդարոց բազմացուցեան . յորոց
 և մեծն ի ծնունդս կանանց միջնորդ
 շնորհաց և ծրինաց . տուք օրհնու թիւն :
 Քանադա որիւն երկնից զննուոր արքայ
 ու թեանն աւետաւօր . իւրնորեա դը
 նեւ լեւս ի սրտոն առ ի հովտէս արատ
 մականէ . յու խտեալ տեղն և աւրունա
 կան ի իստատացեալն որդւոյ մարդկան .
 տուք : Քանասնդիւն հօր սպասաւոր
 և յարգանտէ երկընթացօղ . կարա
 պետ և մակրաթիչ տնամ՝ որ մեղաց մերոց
 քաւիչ . լե՛ր բարեխոս առ նոյն զբժանձ

ջընջէլ ըզգիր մեր յանցանաց . տո՛ւք :
 և՛ հօրէ՛ լոյս ծանօտցար մեռեալ բնու
 թեանս կենդանարար . սուսքեցե՛ր յա
 ռանջընթաց սուրբ զյո՛հաննէս քարո՛շ
 կենաց . սորին հայցմամբ ամենակա՛շ
 ըզպանդատանքս մե՛ր ընկա՛շ . տո՛ւք :
 և՛ սաշաւի՛ զյերկի՛նս ելին՝ հողանի՛ւ
 թեաց սի՛ հրէշտակին . արժանացն ըզ
 մե՛զ նորին նեղ և՛ անձուկ ճանապար
 հին . զի՛ հեռուօղ գոյով նորին հօր քոյ
 վե՛րին օթե՛վանին . և՛ երգեսցնէք ընդ
 ե՛րջանկացն որդւոց լուսոյ քեզ ե՛րբ^մ ըգս
 վա՛ս ա՛ս ց :

Երբ վասն Զորորդի ա՛ռար արարչութեան . և
 վասն Զորորդի դարան . Եւ վասն Ընթաց
 Ի՛ջանին :

Ի՛սուարն անգոյ և՛ սիր՛ղբնաճի՛ն հա
 լածեցաւ յօրն անաղին . լոյսն այն պայ
 ծառ յօր չորորդի՛ն յարե՛գական նիւթ
 հա՛ւաքեալ . լուսինն ՚իտի՛ւլ լուսոյ

72

ստեղծեալ և անտէր զայ պարս յօրինեալ .
 որով օրհնի՛ ստեղծօղն է՛ց ՚ի բանաւ որ
 պաշտօնէ՛ ի՛նչ : Նոյն ժամէ՛ լսօրհնաբարն
 ծանուցաւ չորրորդ դարուն խանհա-
 կաւ . ի՛նչորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն
 ետ զաւետիտն կուսակոն . թէ՛ լոյսն որ
 ոչ բովանդակի՛ ՚ի քէն մարմնով պարս
 նակի՛ . յօր օրհնեցայք աղգք երկրածի՛նք
 տուք օրհնու թիւն պրտողոյ կովւոյն :
 Անուսին նախաւոյ մօրն և այլ՛ յարմէ՛ ալ
 դարն հին պարտի՛ . բարձան անէ՛ ծքրն
 տըրամական քոսը ճշդեամբ կոյս մա-
 ըխան . աղաչեմ զքո միածինն թողու-
 ը զմեզս որդւոց նոցին . յոչ օրհնե :
 Հարսն ընծայեալ յերկրէ՛ յերկինս
 յոր համբաւնամք առ քէ՛զ զհօգին . յօր
 լրսելոյ քո զաւետինս խընդրեալ լինիլ
 մեզ լնսելիս . զձայն աւետեաց քո միա-
 ծնին եթէ՛ եկայք օրհնեալք հօր իմ .
 յօր : Չայնիւ առ քէ՛զ քո պաղատիմք
 և անս՛ղի քո անկնիմք . աղաչանք մե՛ս

Ծնին շնորհի մէջ ըղբոյ հնոցին . տաւր
 ապաստանօք զմեզ ջընջել և վերջապիս
 զմեզ նորոգել . յոր : Կէկալար ճար
 տախապէտ անցիւր ընդ ծով կենցաղս
 անհետ . վերաբերեալ ի պէտրոսի զմեզ
 ի յայտաց մեզսց ծովէս . պաղատանօք
 գերազուելն անապական . քու մ՛ ծընողին .
 յոր օրհնէ :

Երբ զատ շինի զորի աւար արարչութեանն .
 Եւ զատ շինի զորի . Եւ ի մէջ կուտեալսն
 Վերաբերի :

Դաւաղայթեալ բանն ի հօրէ՞ յոր Ե
 հինգերորդին հրամայէ . բըղնէլ ի
 ջրոյ սեռս կախաւոց և թեւաւորս
 օղականաց . իսկ ի գարնէն հինգ մըկըս
 արն յամոն և ի ծովն խրայէլ հին . տա
 ցուք հրաշից ներդրծողին պատիւ և
 վառս անէղ բախնի : Կաջբապէս
 օրինակի առաքելոցն գրիատոսի . որք ի
 ծովն անբերական ի յերկնայինսն կն
 չեցան . անցին ի ծով աշխարհական և

Ի հոգին մըկըրտեցան . տայուք հրա :
 Յոլբախու թի՛սն անդրան ակա՛ն Ի հոգ
 սանխան անապական . զձե՞զ առ սքե՛նց
 հայրը՛ն փառանց հրաւիրա՛տուք տրամա՛
 կանայ . ս՞բ հարսանե՛ացն այն հայցի՛ցէք
 ընդ ձե՛զ լէ՛նիլ մեզ պարակից . տայուք :
 Երոգո՞ղք տիե՛ղերանց Ի նախահօրըն
 յանցանանց . նորափե՛տուք զարդա՛րեցիք
 զեկե՛ղեցիս հեթանոսանց . պաշտտեցե՛ք
 առ նոյն գրեթե՛ մի զմեզ նորոգել Ի հնոյ
 մեղանց . տայուք : Ե ինօղ եի՛ցրս հա՛
 մայնից աշարանձոց Ի յանդոյնց . նոյն
 շինեցե՛ր զեկե՛ղեցի մեծդ Ի վերայ վնճի՛ն
 բանի . ընդ եզեալ հիմու՛նս Ի նոր սիօն
 ըզմե՛զ յօգեա շինմանք Ի նոյն . տայուք :
 Երախացա՛ւ զնայնի՛ք զեանց քաղաք
 իբէ՛ն շինեալ յս՛ . յորմէ վրտա՛նք շնոր
 հայց հոսին զողիս մարդկան ունդա
 նե՛ն . արբո ե մե՛զ Ի ջրոյն կենանց հայց
 մամբ հոգւոյն մատրու՛նակաց . զի բա՛
 նաւոր երկի՛ցրս քս՛ պրտղա՛բէրցի Ի
 վախճանս քո՛ : 670 ԵրԳ

Լ, Ի՞նչ զանն է՞ | Ի՞նչ բարբառի աճուրդ արարչութեանն .

Լ, Ի՞նչ զանն զէջ դարձան . | Լ, Ի՞նչ ի իստեղծութիւնն

Վերստին :

Ը) Տանդուրժեալ բնութիւն՝ բարւոյն

ու. 18

ունիլ միայն զանձան բարին . այլ ստեղ

ծեալ զմարդ . իւր պատկերինն ՚ի վեցէ

բորդ սուսուօտինն . Է՞ ՚ի յէրոսորդ ժամ

զի՞նչ զամբինն ՚ի յօգնութիւն ետ չճշած

նին . զորս ՚ի դրախտինն եղ զայն լեւ

բայց ՚ի պըտղոյն մահու անըտէն :

Պայանձեալ առ դատողինն յէտ յանցա

նաց աղածն չին . զիկներն պատձան Է

դեալ խաբամնն Է կիննն զօճնն դաւա

ձանն . որով երկինն յս այս անկեմալ փուշ

Է տատանկ ՚ի սմա բուսալ . վըճիւ մա

հնա մարդոյն տըւալ դատնալ ՚ի հող

ուստի ստե՛ղծա՞ն : Տ՛նչէլ փու

թայր հայրէն փառաց բզգիւր պարտեաց

մեր յանցանաց . որով զդեցմալ որդին

գըթամծ ՚ի վեց դարուն զմարմինն մեղաց .

հօր հաճութեամբ ՚ի մահ խաչինն Է կինն

Կանաւ ՚ի յո՛ւրբաթ ին . զա՛ռքն զե՛նաւ ՚ի
 Տի՛ն զաակի՛ն և զտխան զա՛ռանցն օրի՛նա՛
 կի՛ն : Ուս՛իւ շուսոյ պատու իրանի՛ն
 արդար՛ւ թեան ճանապարհի՛ն . բարձ
 րանալով քո ի խաչին բարձրացուցեր
 զմեզ ի յերկինս . քո անպատճա՛մ խոնար
 հաթեան՝ զէ և կանաւոր խաչե՛լուքն .
 հաշտեաց ընդ մե՛զ ար գրթու թեան՝
 և թո՛ղ ըզմեզս սղորձա՛լ թեան՝ մը :
 Սոսկալի՛ն ք սերօբէ՛լց և անհա՛ւորող քրօ
 բէ՛լց . խոնարհեցա՛ր ՚ի շարճարանս շար
 ճարե՛լի բնութե՛մ մարդկան . ի խաչե՛ն
 զմեզը՛ս սպանե՛ր և զդատանկե՛ր մահու
 լուծե՛ր . հաշտեաց : Ս Ե՛հագոյն բնու
 թեանց է՛լց և անարկչու բո՛լորից . յո՛ր
 ժամ ծառե՛ս զխաչի՛դ նըշն՛ն ՚ի գանձս
 տեան քոյ մի՛ւսանդամ . զե՛րկրապաղս՛ւս
 այժմ հա՛ւատով շուսանկրեա նորի՛ն
 լուսով . զի՛ համաձայն խաչա՛զդեցի՛ցն
 ըզքե՛զ օրհնե՛ք յա՛ւիմ ա՛ն և՛նի՛ց :

դարոցն երգել քեզ ի՞նչ փառս ընդ գրէ
ախ թանձրն : Նիւթեալ զբնու թիւ
կենաց ունօղ դարձոյց յանցանքն իմ
հու հոգ . իսկ անմահի դ մեռելու թիւ
չնորհեսց դարձեալ զանմահուի . զորս
են լքեզ թաղեալ մահուամբ աւանդս
նին մրկրատու թիւ . յարո լքեզ քոյն
փառօք արեգակն նրման լոխւսն լի :
Փայլին արդարքն յարքայու թեանն և
ճիւղնաւորքն ի հանդրատեան . մարտի
րոսքն սլնակին և կուսանաց լապ
տերք փառին . դասեցո՞ւմը ընդ նոսին
որք զքեզ ան խոստովանին . արդարու
թեամբ մի դատեսցին այլ գրթու թիւ
քո քաւեխցին : Նո՞ անպատում խո
նարհու թեամբդ որ թաղեցար մեռել
լու թեամբ . և յարուցել ը յորդուց
մարդկան որք հաւատով ի քեզ անկան .
յարո և զմե՞զ արդարու թեամբ և զնրն
ջեցեալսն ողորմու թեամբ . զի կենդա
նեացրս բերանով տացին քեզ փառք
ընդ հօխ ը հո՞ գւո լի : 674 ՆԻԿ

Երբ Լ'ը-տգուլի, Օ, Ի՛նչ Ելիցի աշուհ Լ'աշ
 Իոսի: ԴԿ: (ՃԴ)

արևելքի՛նց մի՛նչ ի մուտս . ի՛նչի՛ւ
 սխոյ՛ն է՛ ի՛նչ աղա՛ւոյ . անե՛նայն
 ազգք՛ն ազի՛նք յօրհնու թի՛ւն
 նոր օրհնեց՛նք զա՛րարի՛նն ա՛րարածոյ .
 ո՛ր ծա՛գեա՛ց ըղլոյս արե՛գանկա՛նն այսօ՛ր
 յա՛շխարհս : Ե՛կեղեցի՛նք ա՛րդա՛լաց
 փա՛ռաբանի՛նք անե՛նանս՛րք ե՛րրօրդա՛ւ
 թեանն . յա՛ռա՛ծար՛ս լուսոյ զա՛ռա՛ծա
 խաղաղո՛ւթեանն ք՛ս գո՛ղից՛նք ընչ հօր
 և՛ հոգեւոյն . ո՛ր ծա՛գեա՛ց ըղլոյս գի՛տու՛
 թեանն ի՛ւրօ՛յ ի՛մն՝ զ :

Երբ շի՛ն Լ'աշուհիցի Լ'աշուհի :

Ըգնաւ ո՛րք անտու՛ծոյ . և՛ Ժո՛ռան
 գորդք երկնից ա՛րքայնու թե՛ն . ո՛ր՛նք
 փնփանահեա՛րքք զանցաւորս աւրք զա՛
 նանցըն բարու թի՛ւնն . բարեխոսե՛ցնք
 առ տ՛ր փարն Եանկանց և՛նչ զե՛ցու՛յ :

ԴԿ

Եւ անհատան ինչք պանծան լինք . և սիրել
 ցեւալք ի յեկրինաւ որ հօրէն . ո՛ր լճէք
 մըկըրտեցսյք ք քի արեւմբ ձեզով ի
 մա՛յ խաչին . բարե : Սիրտիրո՛ւնք ցան
 կան լինք . և զթեվանք հոգւոյն ճըշմար
 տուէ . ո՛ր լճէք յաղթեցիք հոգւով
 կարեաց և ցանկու թեանց . բարե խօ :
 Եւ յովե լինք անխարհի և բաղձալիք վեր
 նոցրն պէտու թեց . ո՛ր լճէք երանու
 թեան մասին հասիք քան զանկնայն որ
 դիս մարդկան . բարե խօսեցէք :
 Եւ յամաւ ո՛ր պատարագք մանկուք տի
 օք և կատարեալք ի մաստուէ . ո՛ր լճէք
 ի ո՛ր սանանկ կաթին արբիք զգինին զմայ
 լեցուցիք . բարե :

Եւ Եւ լին լին Եւ լին լին լին լին :

Եւ անհատան ինչք լուսոյ անալին և լոյս .
 բնակելու լին ի լոյս անմատոյց հայր
 երկնաւ որ ի դասուց լուսե զինանցն օրհ
 նեալ . ի ծագէ լ լուսոյ անաւ օտու ծա

գեա՛ն ի՛ հոգի՛ս մեր ըզ լոյս քո՛ ի՛ մա՛նալի՛ :
 | Դյս ի՛ լուսոյ՛ ծագումն արե՛զա՛կն ար
 դար . անձա՛ն ^{հհ} ճընճե՛նդ հօր որդի՛ .
 յանա՛ջ քան զարե անձն քո՛ գոյեա՛լ
 ընդ հօր . ի՛ ծագե՛լ լուս : | Դյս ի՛ հօրէ
 բըղխումն անդր լըբարուէ՛ . հոգի՛ ^{հհ} գ
 սուրբ անձն նկենդ եկե՛ղեցե՛ց ընդ
 հրեշտակս ըլքե՛զ բարեբանեն . ի՛ ծա :
 | Դյս երբեակ և մի՛ անբաժանելի՛ սուրբ
 ե՛ ^{հհ} րբարու թի՛ . զքե՛զ ընդ երկնայ
 նոց . Երկրածինքըս միշտ փառա՛ւորե՛ք .
 ի՛ ծագե՛լ :

Երգ լիի Տր հոգա-եացե Սողոմոնի :

Դանամ՛ մմ ^{հհհ} պարհ . և ճըլմա՛ն ^{հհ} ր
 տա՛ն ^{հհ} լթի՛ւն և կեա՛ն ^{հհ} քրի՛ս
 տո՛ս . անա՛ն ^{հհ} շնորդեա՛ն հոգւոյ
 մըրոց . յերկրէ՛ ելանե՛լ յերկր՛նս :
 Դանամ՛ մմ ^{հհհ} և անկե՛նա՛ն ^{հհ} ց մը
 անձն ^{հհ} ց յի՛սն և ս . մո՛ ^{հհ} ց և ըզմե՛զ
 ան հայր քո՛ և հոգի՛ . երգե՛լ մի՛շտ ըզ
 փա՛նս :

ԼԻՐԳ ԼԻՐԻՐԻՐԻ Ժամուսնուս . շինի Ուրբեայի .
դի : (ՃԵ)

ԲՆԵՄԸ ԸՂՔԵՂ Հայր անձն
կի՛ղբն հիւյ կ'ակ'ի յանգոյն .
բարձեր ձեռօք նիւթ ի՛հողոյ
Լստե՛ղծեր մարդ ՚ի պատկեր
քո . գլուխն ո՞տից խոնարհեցաւ զի
դարստութիւնս քո մուսցաւ . դարձեալ
տակմբ ըստ անանակիին թէ հայր մեղայ
քեզ ի՛յերկիինս : Եւ ընաւ որայն անգլին
նե՛լի եղեր մարդկան տեսանելի . զդե՛
ցար պատկեր հողե՛ղինի պատկերըդ հօր
անխօսելի . ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին
վասն ո՞ղանայ նախասանդիին . ընդ աւա
զակի քո՛ւմ խաչանկցին արժանացս ըզ
մե՛զ դրախտին : Թափաւ ո՞ր թագաւ ո՞
րսոյ առանտաբուղիս հողի շնորհոյ . թո՛
ղովերոցն ՚ի վե՛րնատանն առնքելոցն եր
կոտասան . ի՛հող լեզուս երեւեցար յո
ղիս նոցա վերանրոտար . ընէր յանուս
քո թողովելոցս կը Լ'առ մեզ յերրորդ
ժամուս :

Իրաւարեցաւ ըոյսն անբե՛նն ՚ի վեցե՛-
 րորդ ժամ՝ ուրբաթն և ծանոյց թե-
 ըոյսն անբարձրական նրա՛ն մայրոց զըոյսն եղա-
 կանն . կանխեալ ըզքե՛զ մերկ ի խաչն քո
 զո՛վ ստու՛նբաւ ըն ծածկէն . հերքեա ՚ի
 մէնջ ըզծանբու ՚ի շրջո՛ղ զիւն միջօրէն :
 Զանձրու թեան մարտ այսունն չարի՛ որ
 յայսմ ժամու պատերազմի՛ . զօղեալ
 յոգւոց մեր հե՛րքեացի քո նըշանաւ սրբ
 բոյ խաչին . ճշ՛շնորտու թեան քոյ ճանա՛-
 դանթ զառ ի յե՛րկնից անկեալ վայլանկն
 մերժեալ ՚ի մէնջ հանձնեացէ՛ և զմե՛զ
 ըուսով քո վառեացէ՛ : Զայս միջօրեայ
 ստու՛նչեան ժամուս վայել չանկան աչաց
 մարմնոյս . նե՛ախք գաղտնեաց մի խոցի
 ցուք ՚ի խաւարէն որ ՚ի ծածո՛ւկ . շուր
 ջանակի՛ բանակէ՛ացին զմեօք բանակըք
 հրեշտակաց . որք պարակից մե՛զ լինե-
 լով ըզքե՛զ ընդ հօր վառատօրեւով :

Քորչարայնցեացիք քեզ տիւ ընտնոյ էրիւք ժամնու խաւարելոյ . պայծառացեալ յիննեբորդին ՚ի տիւ ընտնան մահաւ ստուերին . չմհըդ ըտտոյ մեծայ պայծառ աւանդեցեր զհոգիդ առ հայր . ուսիւ կըցորդ քեզ ի յերկինս ըզմեզ ուղղեալ հոգւով քոյին :

Սանդարամե տըք սանրակցին զկապեալ զոգիտն արձակեցին . վեմք ՚ի վիմեդ պատուեցան ՚ի տապանաց մեռեալք յարեան . տարերք երկրի տատանելին և ալ խարհի տիւնք դողային . բամեալքս առ քեզ պաշտօնացուք զի ընդ արդարսն դասնացուք : Տուցեր յայնժամ ըսքան ընչն և այժմ մեզ ողորմեցիս . լիւծեալ բնութիւնս քե՛ն ողջացու շնորհեա՛ն մեզ լինիլ անցաւ . փոխան մահու քոյ կենարար կեցո՛ ըզմեզ արբարեբար . քեզ պաղտախմբ ըստ աւանդակին յիշեալ ըզմեզ յօրն անհագիլն :

Գ անհատեան արքանսմուն հայցմամբ
 ընկալ ար զաղաչանս : Եւ ծառային
 բուժ սահակայ խրնդըրու՛ածնալք իմեզ
 գրթան : Իննատեան խորային , Արտոլ
 սրբոյն իմեզ խնայեան : Երեքսըբեան
 երկւք սոցին , Արբեան շհոգի զմիտս և
 զհարմին :

Երբ Երեկոյեան ժամս խաղաղիանին , բձ :

(32)

Մեանց սիրով հայրըդ գրթանձ
 Իքս ստեղծեան զործրս ձե
 անց . և ըզբանանիրս հրեշտա .

կանց տուր պահապան մեզ տըկարանցս .
 Գորկեան զանձինս իփորձանանց իխաւան
 ըն շարջոզ դիւանց . զին իտուրնջեան և
 գիշերն տանուք քեզ փառս անչրուելի :

Իննատեղ անընդուն ծրնուեդ ան
 ձանս որդի և բանս . նր արանքը ըզտիւ
 գոյծոյ և ըզտիւք ի հանգիատ քնոյ .
 տուր ինընջէլ տչանց մարմնոյ արթուն լի
 նիլ մեզ ըստ հոգւոյ . զին իտուրնջեն :

Բարձուհն հոգւոց բանաւորաց անդիւր
 լուսոյ բաշխող շնորհաց . ի փակիւ
 դրանց բնութեանց մարմնոց լոյս աուր
 աչաց սրբայց ստրոց . ի դիշնորաց առ քեզ
 կանխել ընդ հրեղինացն օրհնաբանել .
 զի՛մ ի տուրնջեան և գիշերի տանգութ :
 Առբարբ սրբոց երրորդութիւն ըշ
 մեզ մաքրեանքեզ բնակութի . շնորհեա
 ընդ մանկանցն առանգաստի հանգչել
 ընդ քեզ ի յանկողին . առբ ըշ հայց
 ուսած բարեկամին ըզ փոխ երկն նրկա
 նակին . զի՛մ ի տուրնջեան և գիշերի :
 Աշխատել լոյս ըստեղծէր զալիւ և զդի
 շեր բաժանեցնէր . ծագեա մեզ անդ ի
 գիշերի ըզ ճառագայթ սխմանալի . առբ
 յանկանցն Ժամանակի զգոհոյանող ան
 քո հոգանի . զի՛մ ի տուրնջեան և գի :
 Ահրոյ քոյ հուր արկեան ի՛նչի՛ր բոլրո
 քեպի ի հոգիս մեր . զխորհուրդ սը
 ալց մեր մաքրեացէ զլոյս գիտութեան
 քո փայլեպէ . ի քնոյ մահու զմեզ զսր

Թ՛նւսդէ՛ զմիտքս բոցո՛վ քո՛ վառեացէ՛ .
 զի՛նք ի՛ սոււրնջեանն և գի՛շէրի՛ տանցուք :
 Ի՛ շէ՛ղ նայի՛ք լոյսս անմատոյց ի՛ զդայա
 կանն ծածկեալ լուսոյ . որ վասըն մեր
 եդար ի՛ գբի՛ և նընջեցեր ի՛ տապանի .
 առ մե՛զ նընջեա արթոնն բնու թիւն
 հերքեա գչա՛րի՛ն ներդործու թի . զի՛նք ի՛ :
 Ի՛ շէ՛ղ լուսոյ անըստուէ՛րի՛ պաշատանօք
 կանք աւայո՛յն . որ վասկեալ դրամքք յե-
 բէկոյնն էրեւցար մե՛ տապանին . ընդ
 թօմայի առ քե՛զ գո՛չեմք ար և անձ զքեզ
 դաւանեմք . է՛նք և առ մե՛զ յերեկոյնս
 և սո՛ւր զողջոյն քո՛ ի՛ հոգիս :
 Ի՛նք մե՛սն քս ըզքեզ ար անշէմք մե՛զ
 յօդնու թիւնն նայել հայցեմք . պահա
 պանդ իսրայի՛լն անձանց մերոց լէ՛ր հո-
 վանի . զթեա՛ն առ մե՛զ խաղաղարար զի
 նընջեացուք անխառվաբար . և՛նք ընդ
 առաւօտարս կանխե՛ցուք Օրհնէ՛լ ըզ
 քեզ ընչ հօր հոգւով :

Դ՛նք մանն փողոյն գաբրիէ՛լն որ ՚ի վերջ

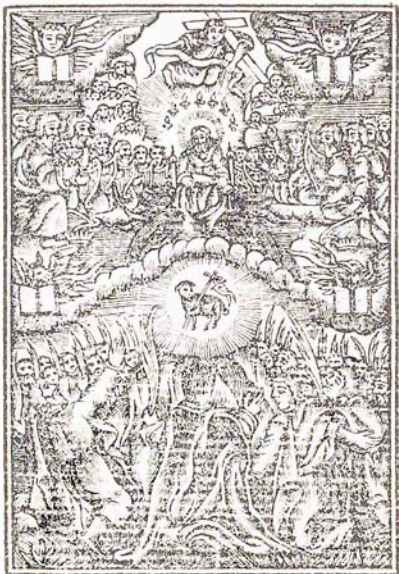
նո՛ւմբն գիշե՛րն . լը՛սել անձ զմեզ ան
 ժաննի և աջակո՛ղմն օղեաց դասն . ան
 շէ՛ջ վառեալ զոյս ընդտե՛րսն ըստ իման
 տու՛ն հինգ կուսանաց . զի՛մ ընդ վե
 սայնի՛դ ՚ի յառանգանս հարսանք հա
 դուղ մը՛ացուք ՚ի փառս :
 Հարսու՛ծեա ՚ի մէ՛նջ տէ՛ր նրշանալ խաչի :
 Բարե՛խօսեա վասն մեր անձա՛ծին մարի :

ԳՃ

Ի՛քե՛ն հայցե՛ մք հայր զը՛թու թեանց
 և անտու՛ած մը՛խն թարու թե՛ց . ՚ի տը՛խ
 բանին գիշե՛րսն մե՛րձեալ ժամուս ,
 մը՛խն թարեա՛ ըզմեզ ՚ի տրտմո՛ւ թեանց
 մեղաց և շնորհե՛մ զուրախու թի՛ւն դոր
 ծովք անդանու թե . անդանու մե՛ք
 անձ անձանին և աննան յն անդանոց :
 Ես քաղցրագո՛ յն անայնին քոյ հրամա
 ննի կոչմանն օրդի անտու՛ծոյ . էկեալ եմք
 անայնին քոյ յերեկոյնս անխանտեալք և
 ծանրաբե՛ռնեալք . թե՛թեանց ՚ի ծան
 յու թեանց մեղաց զանձինս . և զօրացն

բառնալ կամաւ ըզբաղցըր լուծ քոյ
 պատուի շանաց . աղանջանօմալ ք սբ :
 Պաղատի մք առ քեզ հոգւով ի հան
 գրատեան հասեալ ժամուս մարդանէր
 հոգի սատուծոյ . յորժամ նորուգէս
 զէրեաս երկրի եւ վերջատին ստանան զո
 գին մարդկան . նորաիւտուր զարդան
 բեան ըզբնջեցեալսն մեր ըզճնեալսն
 ի քէն սուրբ աւանդանաւն . աղանջա :
 () կենդանագիր անարատ ճրնողիժ քոյ :
 հանորդս արան եւ ըզմեծղ ար ընդ սրբ :
 Լ'նըտաիլ քո յատենի դատուոր ա :

Գուսարասի Արքեպն ՌՅ ընտրեալ օ
 ցաւաճս ամբողջն և դառին կայեալ օ
 ընձացմամբ արեան պայծաւազդ և ստեղծ
 և զարմաւենին ի ձեռս ընկալեալ օ

Կանօ՛ւ հաւօրիեաց Սաղօթիչսոց : (Կ Է)

հարց ա՛ն :

Օ՛ՒՅՆՕ՛ՒՐԳՒՄՐ

Ե ո՛ւղի՛դ դասա՛ւնօր ի՛ մէջ
որբւո՛ց քո՛ց բարեբա՛ննիս .
հա՛րցըն մերո՛ց աստը՛ւնծ
օրհնեա՛լ է՛ս յա՛ւիտեան :

Ո՛ղբե՛ղ որ ՚ի հնօցն իջե՛ր ապա՛ւէն .
խոնարհեա՛լ ՚ի գո՛ւնդրս մարտիրոսաց
դո՛ւմիս . հա՛րցըն մե : Ո՛ղբե՛ղ որ ահա՛ւօր
Թաղաւօր յա՛ւիտեանից . այսօր ընդ դասս
վը՛հայից քո՛ց բարեբա՛ննեմք . հա՛րցըն մե :

Ո՛ղբօր օրհնե՛ցէք բարձրա՛րարէք ըզնա՛

յաւ ի տեան : Դերաւ ելին երկնից և
հրէ զինաց ի հողեղինաց հաճեցաւ ըստ
ընչ իւր զինաւորս . բարձր արարէք :
Եւ ստի և մեք հաւատացելքս քրիստոս
սի՛ն առաւ ծոյ . ընդ նոսին խընդրելով
ըզ թոյու թի մեզանց մերոց . բարձր :

Եւ զողովեալքս ի յիշատակ սրբոց քոց
քրիստոս . սողաչէ՛ մք ըզքեզ սոցս բա
րեխօսութի՛ք՝ ողորմեա՛ : Երկրորդագլէ՛ մք
առաջի՛ բեմի՛ քո քրիստոս . ընկա՛ և քո
գրթնութի՛ք ըզ զաղաչանքս մեր . սոցս :
Օրս հողեղի՛ և մարմնով՛ սրպէս զան
մարմին . անարա՛ Ի՛ն ըզանուս քո պա
հեցեա մարդանէր յըրկից . սոցս :

Եւ զողովեալքս ը յիշատակ սրբոց մար
տիրոսացրն . միաբա՛ նութի՛ք երգելով .
Օրհնութի՛ւն ի բարձունս երկնաւոր
թաղաւորին : Կանչի հեղմամբ արեան
սոցս պարտեցաւ թըշնամին . և մեծա
բեա՛ և պարծի՛ սիօն երգելով . Օրհ :
Իսասակցելոցն ընդ զօրրս վերին զը

արթնոցն . յիշատակսն բերկրեալ ՚ի սրբ
բուծիքն սոցն երդեսցունք . օրհն :
Որք ըզհանդէս նահատակսն թեան
սուբիւնսւնրսն ցնւցին . և յաղծեցին
հունատով երբեակ լուսոյն եղէն մեզ
ստիծ . աղանջանօք սոցն կեցն ըզմեզ :
Որք ըզխաւար կապաշաւ թեանցրն
վանեակ հեյքեցին . և կանդնեցին մեզ
նրչան յաղծօղ ընդդէմ թըշնամոյն .
աղանջանօք սոցն : Այլ հրաշսիւն ճըզ
նուծիք սանտրազմեալք ի յերկրի . սէր
համբարձեալք երկնայնոց դասուցն ե
ղէն երգակիցք . աղանջանօք :

III

Որք զանձինս իւրեանց քեզ հայր ըն
ծայեցին . և նրդւոյ բուծ թի եղէն խա
չակիցք . աղանջանօք սոցն կեցն ըզմեզ :
Որք ըզմարմինս իւրեանց քեզ տաճար
մաքրեցին . և հոգւոյդ սրբոց եղէն օ
թեվան . աղանջանօք : Որք ըզկեանս իւ
րեանց քեզ փոխանակեցին . և երկնից
արքայուէդ եղէն ծառանդորդք . աղանջանօք :

III

տ

Պատուական վրկայից զինուորուէ՛ցը՛ն,
դասքն . համաձայնեալք ընդ երկնայի՛ն
զօրսն երգէ՛ն ասելով . սուրբ ես տէ՛ր
զօրու թեանց բընակեալդ ի լոյս :

Կարծրագոյն տանջանօք ընծի՛ն ըզկար
մարմնոյ . և բացարձակ փայլմամբ հո
գւոյն երգէ՛ն ասելով . սուրբ ես տէ՛ր :
Համաձայնեալք ընդ նոսին արժանաւոր
սիրով . ի տաճարի՛ ճղգնուորացն եր
գեմք ասելով . սուրբ ես :

տ

Պաշինասէր վարուք հաճոյացան սբ
վրկայքն . և ընտրեցան կամաւօր մե
հուամբն իւրեանց . և հրաւիրեցան ի
կոչումն արքայն թեանն երկնից :

Արք մատնեցին զանձինս իւրեանց ՚ի
վորձ սրոյ և՛ հրոյ . և հեղմամբ արեանն
իւրեանց եղէ՛ն վրկայք թի . և հրաւի :

Ղօթիւք սոցա և բարեխօսու թեամբ
պարգևեա մեզ թս մասն և բաժին ընդ
հրաւիրեալսն ի կոչումն :

վկ

() Ինաւորըն թի ՚ի հօրէ՛ սուեալ պար

գ. և . յս՛ծատո՛ւնի ի գրախտէ՛ն ծա՛ղե
 ցաւ մեզ շա՛ռաւիզ . որ է զէ՛ն յո՛ւսոյ վա՛
 հան հա՛ւատոյ : Ա՛սկ երանելի վրէ՛ջն
 քրի՛ստոսի զօրանայր ՚ի սբ հոգւո՛յն . զի՛
 զերանու՛թե՛ցն առնոյր ըզշնորհս ողոր
 մո՛ւթեան . որ է զէ՛ն : Ա՛զդ արասջիք
 ըզյիշատակ սրբոցն սանգոսի զօրավա՛
 ընն . որ է դո՛ւռն երկնից և՛ ճանապարհ
 արքայո՛ւթե՛ն . և՛ մեզ զէ՛ն :

մկ

Ա՛զ ճըգնո՛ւթի՛ծ ւն սրբոց քոց ք՛ս տօ՛
 նելով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն .
 քե՛զ երգե՛մք անլը՛ուելի զօրհ
 նաբա՛նու՛թիւն : Ա՛րկայեամ՛ լք ըզ
 մարդկայի՛ն տրկարո՛ւթեան ըզգե՛ստ .
 հա՛ւատոյ վառեալ ըզգե՛սսուք .
 յա՛ղթեա՛մք հակառակամարտիցն
 ի պատե՛րագլի : Ա՛րկրաեամ՛ լք ընդ
 քրի՛ստոսի հեղմանք արեան ՚ի մահ .
 անու՛թեանըն գոլով հրաշա՛կերտք .
 շի՛նեա՛մք ի վայելչու՛թիւն սբ
 արքայո՛ւթեանն :

Գործեցին սուրբքն փառք . և ցրն
 ծանցեն յաւիտեանսն ի փաստակս իւ
 բեանց յաւուր գալը ստեան վրոյնն .
 յորժամ գայ փառք հօր փառաւոր լի
 նի ի մէջ սրբոց իւրոց : Մորէ՛ տր զեր
 էր զաճս իւր և պահէ՛ ըզնոսա . և բնա
 կի՛ ի հեղս և ի խնամրհս ի գալը ստեան
 իւրոց . յորժամ գայ : Մոխանակ ճիգ
 նախեան համբերողաց մատուցանէ՛ իւ
 բարանչիւր զանթառամ պրասկն : Գայ
 լին որպէ՛ս զարեգակն . յորժամ գայ :
 Զնձացեալ բերկի սիօն վերինն երու
 սողեմ . ժողովարան միարանաթիւն
 գունիլ յարկարն յաւիտեանց . յորժամ :
 Եւրախեր հանապաղ սուրբ եկեղե
 ցի . և ցրնծա՛ ի փառս և ի պատիւ վե
 ստացեալ բանին . յորժամ : Եւր վերին
 զօրսն դասակցեալ և ըզդեցեալ ըզ
 լոյս . և զաննահաթեան ըլեալ ըզ
 ճայն կենարարին . ստեղծ էկայք վեր
 օրհնեալք ի հօրէ ժառանգեցէք զան

սրա՛տու՛մ ըջ կեանսն :

Մըբբէս տէ՛ր զօրո՛ւթեանց . որ բնա
կեալդ էս ի յե՛րկինս . և բարեբանիս ի
սըբբոց քոց : Ե՛րկնային զօրո՛ւթեանք
սէրօքէք և բե՛րօքէք . անդանդ սրօրհնէն
սբ զանուըդ քո : Ի՛նչանայք ըդ
նսնին պո՛չտանեայք և ժո՛ղովուրդք .
Ե՛րկրպագեացո՛ւք տէրո՛ւթեանըդ քո :

ՏԷ

Ոյսչ ոյ յառանջ քան զյա՛նիտեանս ,
ի՛նչօրէ՛ տաւքեցար . և լուսով իմա
նալեան ըջն՛ր զարմբածս . օրհնեալ էս
թա՛գաւոր յա՛նիտենից :

ՏԷ

Ո՛ր ըդ լոյսն ՚ի սերգրանէ հաստանեցէ՛ր
վերջստին . և զիսան սրն անգիտու թե՛
յարու թեանբըդ քո հալածեցէ՛ր . օրհն :

Ո՛ր ասոն և մե՛ք լուսաւորեալքս ընդ
լուսեղէն զըւարթնոցն , երգեացո՛ւք
չրնծու թի՛ք ի յարու թե երեկոյնիս ,
օրհնեալ էս :

Աւրբ անձ արարիչ յաւիտենից
 որ նշտիս ՚ի քերթու խնայեալ
 յարարածրս քո . անձ հարցրն
 մերոց : Աւրբ անձ թագաւորն մեր
 քրիստոս . որ իջէր ի հօրէ և մարմնացաւ
 ՚ի սրբոց կուսէն . անձ : Աւրբ անձ
 որ աղբիւրդ էս անըպաւն . լըցուցեր
 ըզմարգարէսն և զսնայեալսն աւետա
 րանել ըզքեզ . անձ : Հայր անըսկիցն
 որ խնամես զքս զարարածրս . գործըք
 քս ըզքեզ օրհնեն և առաւել բարձգա
 ցուցանեն զասաւոր անուն քս սուրբ :
 Արդիդ միածին էակից հօր և հոգւոյ .
 գործըք : Տոգիդ ճրչմարիտ փառակից
 հօր և որդւոյ . գործըք :

11
 Արճնդրեմք ՚ի քէն բարեբար . ողորմեա
 անձանց մերոց : Անարև սրբոց քոց
 մարտիրոսաց , տէր ընկալ զանձանքս
 մեր : Ար գրթածդ էս յամենայնի .
 տր կեցո զանձիւնքս մեր : Աւրբ էս տր

զօրու թեանց բնակեալդ ի լոյս անմա
տոյց . ճիգնու թեամբ սրբոց քոյ լուր
տօր և ողորմեա :

Յամենայն ժամ օրհնեմք ըզքեզ . որ
մարդասերդ ես կէցո՞ ըզմեզ : Յօրհնու
թիւն ինոր օրհնեսցուք ըզտօր . զի նա
է փառաւորեալ յամ սրբոց իւրոց :

Օրհնեալ է՛ այն որ արժանի արար ըզ
մեզ հասանիլ իմասուն ժառանգութե
սրբոցն ի լոյս :

Որ բարձրելդ ես և ի սուրբքս հանդու
ցեալ . ըզքե՞զ բարեբանեմք արժ հար
ցըն մերոց : Որ ըզսիրելիս քո շէրիս
մանկունան անապահանքս պահէցեր ի
հրոյն . ըզքե՞զ : Որ ցնցեր ըզզօրու ի
ածու թե՛ ըբ քոյ չար և անօրէն թաղաւ
որին . ըզքե՞զ : Որ ըզտօր օրհնեցէք և
բա՛րձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Որք մատնեցին զանձինս իւրեանց տան
ջանաց . և զանասկից եղե՛հն վերին
զը՛ւարթնոցն . ընդ նոսին ըզտօր օրհնե

ցէք և բան ընդ ի նոր համաւոր շարժարա
 նրս սիրտոց լինիլիցն . քան յանայք և
 թող լինի ընդ ի բարեբանեցիք զան
 մահ թագաւորն ընդ թն . և բան ընդ ի
 զճիշտասկ սրբոց մարտիրոսացն ,
 սիրտ տոնի եկեղեցի ճշմանիւ ընդ
 թողնել թի սոցա հայր երկնաւոր . սիրտ
 թիւք սոցա սիրտ ըստ : ճշմարտ ընդ
 և սոցա մա սասքիւն թի քարոզեցին
 ընդ ընդ տիեզերաց . քան զի ի ճիւղ
 և մարմնացաւ ընդ սրբոց կուսեան սրտի զ
 միամտն . սիրտ թիւք սոցա : ճշմարտն տ
 բուրման բող քո ընցին ընդ տիեզերս
 կենսաբե ընդ անտեօք . և ընդ լեզուն
 դասակարգու թիւնորն համաձայնեալք
 բարեբանեան ընդ ընդ հոգի զ ճշման
 բիտ . սիրտ թիւք :

() օրու թիւնք երկնայինք և անմարտ
 նոց զինուորու թիւք , օրհնեան ընդ
 ընդ աստիւղ սուրբ սրտ : ճիւղեցիք
 սիրտարոց և թողալք մարտիրոսաց ,

գոյնն ըզքէ՛ղ ասելով : Եւք մարդկան
կէնդանեաց սաղմոսիւք և՛ օրհնութիւն
անշահակէն անելով :

Քա՛նաւորսք քի՛ն հեղմամբ արեան III
ձերոյ զիւնապնշտուի՛ բարձիք յաշխար
հի՛ . և՛ ի՛մանապօրհս արդարուէ՛ դար
ձուցիք ըզմո՛րն ան : Քըշմարտուէ՛
քարո՛ղք և՛ լուսաւորիչք արե՛ղերաց
էք պարծանք էկէղեղայ . և՛ յոյս հաւա
տանցերոց : Համբերութիւն՝ ձերով ընկա՛
լայք ի՛քէ՛ ըզպրանձս անապականս . և՛
դասաւորեցայք ի՛ յերկի՛նս ընդ անմար
մնոցնն դաս :

Սո՛ղթօղ նահատակքն քի՛ն որք քաջու III
թեանք մարտեան ընդ թըշնամուոյն . և՛
զբունութիւն լուծին ըդտանջանայ .
զի՛ զանտանէ՛լն ըղկերան ի՛ յանձն անի՛նս
ոյս վճռաց վարէ՛ք ըզնորօք և՛ հրեշ
տակք ի՛ յերկի՛նս ուրախանան . զի՛ կարա
պե՛տք եղնն տի՛եղերաց . և՛ լուսո՛ղք
մեղաւորաց : Կապք անմարմնոցն աղաղա

կեն և՛ ասեն . փոփոցարժեք ըզհետ
կոչմանընքի . և խնկարդեացք փայլելե
ցիք յա՛նխտենից ի յ՛ջրքս յոփօնն :

տ Գարծանըք հաւատոյ սուրբ ճարմաւո
րաց . որք ըզմարմննս իւրեանց ՚ի վէճոյ
քո պատարագեցին . և՛ հէղմամբ արեանն
իւրեանց նորոգեցին զսոխարհս :

Դասաւ որեւէք ընդ անմարմնոց բազ
մաթիւնսն , վայելին որպէս զարեգանին
՚ի մէջ աստեղաց . զի՛ զհոգիս մարդկան
ընտաւորեցին աւաղանին ըւստին :

Արդ եկայք ժողովուրդք այլ և՛ հաւա
տացեալքք թի . ի՛նչ որն սրբոց մար
տիրոսացն սուտքեացաւք դոհոթեանք
վառք ի բարձունսս այ :

Ճ տաճարի հանդրատան սրբոց վե
կայիցն . զսոխանիս մեր միանաւո
աններ որ կարդանք սուքե՛լ զ եր . սո
ցա՛ բարեխոսութեանք կենց ըզմեզ :

Արք վս անուանըդ քս հեղին ըզպա
տուարան սուրբ զարիւնս իւրեանց .

արիաբար մարտեան ընդդէմ թըշնան
 մեղսն և շորացան ի պատերանդմի . սոցա :
 Պարծեսցին սրբք քո տր ի հանդիստս
 իւրեանց . սք տանջանաց անորինացըն
 համբերեցին . և անսպական պիտակացն
 սրժանի եղեն . սոցա :

Դ՛րգնաւ սրբք քի . մոլո՛ր բեշոց անսոց
 նորդք : Լ՛ղբիւր կենաց էք յաշխար
 հի . հեղմա՛ն մբ սուրբ արեան ձերոց :
 Ե՛ւ որք կատարեն ըզտիշատանքս ձեր .
 արբցե՛ն յաղբէրէն կենաց :

Սոխակա՛ւ և բարեգո՛ւ թ մի՛ծ
 ցրէ՛ր զո՛ւխորս քո . մի՛ մեր
 թեր ըզմե՛զ յո՛ղորմու
 թէ՛նէ . բու՛մմէ . տր սրժ հարցըն մերոց :
 Սոխաստեղծին այցող վրեկի՛չ . վեր
 կեանձ՛ զմե՛զ յարժանա հասնե՛ղչաց մերոց
 վասն բնորելոց քոց սրբոց . տե՛ր սրժ :
 Լ՛ուաւէ՛լ վառաւորեալ ի տա՛ճարի՛ն
 արբոց քոց վրկայից . մի՛ անտես աննէ՛ր

մկ

բձ

հ

ձր

Գ

զապաւ ի նեալքս ՚ի քեզ . աւեր անժ :
 Ի զաւեր օրհնեցէք . և բարձր արարէք
 ըզնա՛ յաւիտեան : Եւ զանձն անարեցելոցն
 ՚ի հնոցին երգանկցելով զոչեացուք օրհ
 նեցէք անեանայն գործքն ան ըզան .
 և բարձր : Եւ վնայարանոցս սրբոց քոյ
 ընթացուք անելով . արժանաւորեալ
 և ըզմեզ հասանիլ թո՛ւ մասին ժառանգ
 գութեան սրբոցն ՚ի ընս . և առաւ
 եւ լ բարձրացի անունն քո յամենայն
 յաւիտեան :

Ը

Եւ զանթ արեան սրբոց վրայցոյցն
 հաշտեաց ընդ մեզ թո՛ւ և վերկեա
 յամ փորձով թէ : Եւ ընհասանկեցան
 վասն քո ՚ի մեզ . վերաւորեալք յաղ
 թեցին թըշտունոյն . սոցին աղաչանօր
 հաշ : Եւ ը միացան ՚իսէր ահաւոր քոյ
 տերութեանդ . և մատուցին զանձինս
 իւրեանց պատարագ քեզ և զեւնուսն .
 սոցին աղաչանօր հաշ :

Մ

() ըհնէն ըզքեզ անժ զօրք անեանայն

Հրէշտանից . սրդարնց անձինք և հո
գիք ամենայն սրբոց : Ամեն ըղբէզ
քրիստոս մարտիրոսանքն ժողովք .
չոսք մարդարէնց և գունդք ամենայն
սրբոց : Արեբանէն ըղբէզ սբ հո
գի . որ միայնուէս հրջօր . և պահէս զօ
րացեալ զյուսանցեալսս ՚ի քեզ :

Սնդ սուրբքս քօ բարեբանէմք ըղբէզ
քրիստոս անձ հարցն մերոց : Արք խա
չանից քեզ դողով յօժարու թք յանձն
սաին ըղդրժնդակ տանջանս . ընդ նո
սին օրհնէմք ըղբէզ քրիստոս անձ :

Սք մեռան ընդ քեզ և կենդանայան
և թաղու որեալքս վայելեացեն ՚ի քո
փառս . ընդ նոսին կենադործեալ ըղ
մեզ քրիս : Ազատէր օրհնեցէք . գովե
ցէք և բարձգարարէք ըղմալ յաճիտեան :

Սք սրբոցն է բնակարան և ՚ի սուրբքս
հանգուցեալ . օրհն : Սք նքսալ ընդ աջ
սէ հօր և բարեբանի ՚ի դասուց մարտի
րոսաց . ամենեքեան միաբան օրհն :

Դ՛ր զէիւր կէնայ անճ և բըղխու մնողոր
 մուծէ՛, խընդրեմք իքէն ըզթողուծի
 մեղաց . որ միայնդ էս մարդասէր :
 Պատիանաւոր մերձենամք առ սբբա քո
 հանտեաց ընդ մեզ սոցին բարեխօսու
 թք . որ միայնդ : Ար ապաւէնդ ես կէ
 նայ և փըրկուծեան մերոյ . խաղաղօցո
 ըզկեանքս մեր երկնային քո խաղաղու
 թեամբդ . որ միայնդ :

Ե՛ն ճիգնաւորացն այսօր . էկայք հաւ
 ատացեալք օրհնեցէք զանճ յիշատակի
 սբ վրկայիցն : Արք ըզմահս իւրեանց
 կանգնեցին յերկրն աշտարակ հրգօր .
 յոր ապաւինեալքս ամենեքեան . էկայք :
 Հեղու մն անտան սոցա մաքրեաց ըզտիւ
 զերբս յանօրէն կռապաշտուծեանց . և
 խառնեաց ըզմարդիկ լէրկնային զօրու
 թիւնսն . էկայք հաւատացեալք օրհնեցէք
 զանճ ըզբնակեանն իմէջ սրբոց :

Ար օրհնիս յանմարմնական զինուորու
 թեանց . վերագոչեմք առ քեզ ան . աղօ
 թիւք

Թիւք սրբոց մարտիրոսաց խնայեա՛ ՚ի
 ծողովուրդս քո միայն մարդասէր :
 () որս ընտրեցեր յամենայն սղգայ երկ
 ըն ընսաւ որել զողիս մարդկան . աղօ :
 Որ գան հայրանան իշխանութեամբ
 պըսակել ըշմբէս քո . աղօ Թիւք սրբոց
 մարտիրոսաց փրկեա՛ ըզմեզ ՚ի հրոյն
 յա՛ւիտենից միայն մարդա՛ :

Աւրանան հրեշտակք ՚ի յերկինս
 ընդ չարչարանոս ճշդեաւորացն . ե՛հրա՛
 շանան անարա՛խ՝ ըք ընդ յաղթու
 Թիւքն սրբոցն : Ս՛եծապէս պատե՛
 բազմեալք դաւաքինութե՛ ըզհանդէս .
 պըսակեցան ՚ի քե՛ս՝ ընդ վերին զը՛ւ
 արթուան : Ճընծայ կաթուղիկէ՛ .
 զուարճանան հաւատացեալք . աղսղա
 իեն աներն՝ վիճակ՝ սրբ քեզ անը՛ծ :

() քեզ տրօրհենն դասք սրբոց մար
 անրոսայ . քաղցր ձայնիւ հրեշտակք
 քեզ երդեն . փառք քեզ փառք քեզ
 անը՛ծ : Սրբ քաջութեամբ համբերեցին

Ձ

տ

բընաւնորանցն ըսպաննալեաց . և ընդ
անմարմնոցն դասակցեալք քեզ էրգեն .
փանըք քեզ : Եւսօր յընծայ վերինն
երուսղէմ . ընդունելով ըզտտան յարկ
արն լուսեղէն , ուրախանան և հրէշ
տակք անելով . փանըք :

մկ

Քանաւնորեալող փառօք էրորդու
թիւն սուրբ . փառաց արժանի սրբ
զծրիւտալս աւաղանաւն . երկնացին քո
ժամանգու թեանդ : Եւրեամբ ճահատա
կացրն բերկրեալ . սոցին բարեխօսու
թեամբ փառաց ար : Եւսրբու թեան
քում բարեբանեմք ըզքեզ . աղանջա
նօք սուրբ անձաճնին , փառաց արժա :

Բ
Տ
Ժ

Ի նեմք ըզքեզ տր անըսելիդ
բրն հայր անարձամ հախ ըջըն
սերոց : Եւսվեմք ըզքեզ տէր .
փանին որդի անարձամ հախ ըջըն :
Եւարեբանեմք ըզքեզ տէր ճըշմարտ
սուրբ հոգի անարձամ հախ ըջըն :

Վ զար օրհնեցէք բախ ընդ արարեց յս
ւ խտեան : Օ իր փառաբանեն զօրք ելի
նաւորաց զընարթնօրն : բախ ընդ ար :

Գ

Երու մ երկրորդագէն զանօք հողեղնաց
սրբոց վեկայցրն : բախ ընդ ար :

Կեւալեմք իտեղի վեկայցն . և սուր
չեմք ըզբեղանձ ողորմեա : Սուրչանքս
մեր մի անտես առներ . բարեխօսութե
սրբոց քոց և ողորմեա : Քրիկեա զմեզ
յարենեկ և ի նեղաց մերոց . բարե :

Կ

Նորհեա մեզ քրիստոս թագաւոր
կատարել ի հաճոյս քո զյիշատակ
սրբոցն . և օրհնել զանուն քո սուրբ :

Կ

Վ ք հեղման քո սբ արեան . և շարչա
րանաց քոց եղեն հանդիպք սուրբ
վեկայքն . և լուսաւորիչք սուխարհի :

Վ քօք միշտ աղաչեմք և փառաւորեմք
անդադա ը երդով օրհնութե սուրբ
ղերրորդութիւն համադոց :

Վ ք ի մարտի անօրինացրն յաղթեցին
արխաւար թընամուոյն . սուրչանք սոցա

Կ

կէցո՞ ըզմեզ փրկի՛ չա՛րժ հա՛րցուն մերոց :

Ս՛րբ վասն ըն ըզ կեանս իւրեանց փոխա՛ն
նակեցին՝ սոսկսուպէ՛ս համբե՛րելով . սիղա :

Ս՛լուսի : Եւ մէք հաւատացեալքս ժողո՛
վեալք ՚ի յիշատակ սրբոնցն հայցելք . ա :

Գ

Ս՛ղոթ օրհնեցէ՛ք և բարձրա՛րարէ՛ք ըզ
նա՛ յա՛ւիտեան : Ս՛նդ երկնայի՛ն զինուո՛
րու թիտն ըզ թագաւորն քս գովելով

օրհ : Ս՛նդ գաւառ երանելի վը՛կայիցն ըզ
պրսակի՛չն սրբոնց բարեբանելով օրհ :

Ե

Ս՛րբ զանձի՛նս իւրեանց ընծայեցի՛ն
բե՛ղ քս հաղորդելով քոց չարչարանաց .

բարեխօսու՛ թք սոցա՛ սղորմեա՛ մե՞զ ա՛ս
տըւա՛ծ : Ս՛րբ մեծասպէ՛ս կանգնեցի՛ն

զսիւն հաւատոց . և՛ հեղմա՛ծք արեանն
իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս . բարե :

Ս՛րբ տենչայան ըզհե՛տ երանաւէտ ձայ
նին . և՛ յա՛ւիտեակց կենացն արժանաւ

որք եղէ՛ն . բարե :

Ս

Ս՛խաբան ամենեքեան զաստըւա՛ծն սս
տու՛ծոց , օրհնեցէ՛ք ձայնիւ սրբասա՛

որք եղէ՛ն . բարե :

Ս՛խաբան ամենեքեան զաստըւա՛ծն սս
տու՛ծոց , օրհնեցէ՛ք ձայնիւ սրբասա՛

յո՛ւ թեամբ ըզպը՛սակի՛ն չը՛ն սրբո՛ց :

() Թա՛գաւ արը՛ն վա՛ռաց ջրի՛ստո՛ս զէ՛ս
կի՛ց հօր և հողե՛ն . զան՛է ցե՛ք ձայնի՛ն :

() Բայ՛նսօ՛ղըն ոտա՛գեւոյ սուրբ շնօ՛ղին
ճրշմարտութե՛ . բարեբանեցե՛ք ձայ :

յսօր տօնե՛նք ըզտօն ս՛րբոց վը՛կաց
իցն . ո՛րք արեա՛մք նահատակեմ ըբ

փոխեցան ՚ի զօրս վե՛րին զը՛Հարթնոցն :

՚՛՛՛ Բիա՛բար մարտեան ընդդէ՛մ խրո՛խա
թա՛գաւ որաց : զյայտթո՛ղակա՛ն նն ընկա՛մ

լեա՛լ ըզպը՛սակի՛ն . փոխեցան : ՚՛՛՛ զէ՛ն օ
թե՛վանք . սբ երբորդս՛ւ թե՛ն . զանձա՛մ

ուակա՛ն նն ընկա՛լեա՛լ ըզկեամձա . և բա
րեխօսե՛ն առ սբ վասն անձանց մերոց :

՚՛՛՛ Էրանեա՛լ սուրբ վը՛կացք . ո՛րք ար
Ժանի՛ եղե՛ք մարմնով և արեամբ

դասակի՛ց լինի՛լ զը՛Հարթնոց երկնի՛ց :

՚՛՛՛ Բա՛ղաբա՛լարեա՛լք ՚ի մարմնի՛ և հետե
օ՛ղք ողղւոյն ստա՛ւ ծա՛յ . մարմնով և
՚՛՛՛ ուսաւորեա՛լք ՚ի հօրե՛ն . պայծառա՛յ
ցեա՛լք ՚ի հողւոյն սրբո՛ց . բարեխօսե՛

—
—

—
—

82

ցէք աւա ան ան վասն անձանց մերոց :
 Յիշեա զմեզ անբանձ փրկելիչ մեր . յոր
 ծամ գաս թագաւորն թիւրք . քո , կե
 ցո ըզմեզ . բարեխօսն թիւրք սրբոց քոց :
 Ենորհեա մեզ թողու թիւն երկնաւոր
 թագաւոր . ընկալ զաղանջներս մեր կե
 ցո ըզմեզ : Ենորհեա թիւն ինոր օրհ
 նեացն . ք ըզքեզ քրիստոս թագաւոր .
 որ վասն մեր մարմնացսր կեցո ըզմեզ :
 Տայր և զորդի և ըզսուրբ զհոգի
 փառաւորեմք ասելով . երեքսրբեան
 տէրու թիւ կեցո ըզմեզ :

10

Ան սրբանկիչն եւս ամենայն մարտի
 բնաց . և յանթօզ պահեցեր ըզյուսա
 ցեանն ի քեզ . քս փառաց թագաւոր .
 բարեխօսն թեանբ սրբոց մարտիրո
 սաց պարզեւեան զխաղանդն թիւ երկր
 պագուացս ամենասուրբ երրորդն է :
 Արք մատնեցին զանձինս իւրեանց
 տանջանաց և մահու . և հեղմայ մը
 արեանն իւրեանց էղեն վրկայք քո կա
 մա

մաւոր մահուանն . բարե : Արք ըզխաւ
արկաւ պաշտու թեցրն վանեցի ճիշտ
խաբհէ . և եւթմ գրեալ է կործանե
ցին ըզբեիիար պատերազմեալք ի հան
դիսի . բարեխօսու թբ :

Յարաշարաւ ճիշտու թբ պատերազ
մեալք ընդդէմ թըշնամեոյն . և ա
րիաբար վառեալք զինու սբ հնգւոյն
յաղթեցիք անօրինացն . ս վ սուրբ
վրկայք ըզձեզ ունիմք բարեխօս ա
մբ վասն անձանց մերոց : Նստանալի
չաբչարանացն եղէք վրկայք ճիշտար
տու թե . և խաչակիցք եղէք որդւոյն
անտու ծոյ . ըզբաժակ մահու արբիք
ճւրախու թբ . ո վ սբ : Յանդիմանակ
հաւմբերու թբ կատարեցիք զընթացըս
ձեր . և փոխեցայք յերկրայնոցս ի յեր
կի նս . ընկանայք ի քե ըզպրստիկս անա
պահանս . ո վ : Արդ եկայք հաււա
տանցեալք կատարեցուք ըզ յիշատակ
սրբոց վրկայից . զի ՚ի ձե՛սքն սոցա

տ

բայց յի՛ մեզ դձևան սղծմանէ՛ . ունե՛
լով միշտ բարեխոս սու ա՛ր վասն :

Մի՛ ձվան ըս պարծեցին մանկն՝ Էնք սի
բեցեալք ՚ի տեսանէ . սրք սրժանի
եղէն աւանուլ զհայրական ըզպրասին :
Սրք ըղտանջանս և ըղմահ վասն անու
ա՛ն տեսարն յանձն առին . և սրժանի
եղէն աւանուլ զհայ : Յէլ զօրութի
սր հոգւոյն եղէ՛ն յաղթօղք ՚ի պատե՛
րազմի . և արժանի եղէն աւանուլ ի՛
հօրէ՛ ըզպրասին :

ԳԺ
Տ

Սրք ըղտանջանս յանօրինաց վասն
քն յանձն առին սյսօր քբ վը
հայքն . ըզճիգնութիւնն սոցա՛
բարեխոս բե՛զ ունիմք . կեցն՛ զմեզ տէր
սրժ հարցն մերոց : Սրք և ըղմահ ըս
զբժրնդակնս բերելով արի՛արար հան
դիսացեալք ՚ի մարտի . ըզճիգնութի՛ւնս :
Ս՛ տանմարի ճրդմու զանց հանդրատեան
քաղցրանայն հրնջմար Երգե լով . ըզճիգն

Դ Եւ զոր հնէ պէք բարձր արարէք քաղցրս
 ձայն հրնչմամբ զսրբւած յաւիտեան :
 () յաղթանակ մարտ վախայնցն սոյն
 տուէ՛ յոյ սոսոր ընդ զօրս անմարմնացն .
 անաւե Լ բարեբանելով քաղցրս :
 Բահմնայք և պաշտօնեայք տօնէ՛ յով
 պսօր ըզմէ՛ծ սոցա ըզճրգնուիս . անաւ :
 Երբ ի մարմնի զանմարմնականացն
 բերնելով արաւթիւն հաւանայ . սրտե
 յազօնցան ընդդէմ թշնամւոցն քո
 ճշմարիտ վնայքն . բարեխօսուէ՛ սոյ
 քրիստոս սղարմեան մէջ : Արք զըստն
 նօղին բրանաւորաց մահաւամբ սրոյ և
 հրոյ հանքէրաւթի յանձնաւ ռին . յող
 թեցին առաքինաբար քո ճշմարիտ :
 Երբ ի զօրաց երկրաւորաց պնասն
 բեալ քեզ երկնաւոր թաղանթիւղ .
 զանսպարզեցան ընդ հրեշտակս ի յեր
 կներս քո ճշմարիտ :
 () արիական մահ սրբոց քոց քո ընդ
 երկնային զօրսն սոսոր երդանցեալ

տօ՛՛նե՛մք . որք հանդիսացան ընդդէ՛մ
բիւսուեթեան թը՛շնամեոյն :

11 Եւմարմինք իմարմնի՛ցուցան դէր՛ի վե
րոյ սրոյ և հրոյ տանջա՛կաց . զպատու-
կան մո՛հս իւրեանց ընծայեցէ՛ն քեզ
բը՛խտո՛ս բանաւոր զէնմե՛նք :

12 Եւհատակեալք ճրգնուեթեամբ ՚ի
վորձ զանազան տանջանաց . համբերու-
եթեամբ վանեալ ըղթը՛շնամեոյն պա-
տե՛՛րս զ՛ . վե՛խմեցան ՚ի զօրս վե՛րին
զը՛ւարթնոյն :

5 **Ս** Ի զանչտի քո զբարերարուեթիւնբե
շնորհեցե՛ր քո անարածոց բարեգուեթ
անձ . զքե՛զ բարեբանե՛կ մք անձ հար
ցը՛ն մերոց : **Ս** Ի ի՛ճեան երանելի հայրս
պետայն բարձե՛ր ըղխաւար կապան
տուեթեան անզգի՛ մարդկան . զքե՛զ բարե՛ :
13 Եւսոր և՛ մանկուք ոք էկեղեցւոյ ընդ
սե՛րօք է՛ ան և՛ ընդ քերօք է՛ ան երգսբա-
նե՛ն բերկրակոն ձայնիւ . գքե՛զ բարե՛ :
7 **Դ** Զ ան օրհնե՛մս ՚ի մ՛ս ՚ի մ՛ս ՚ի մ՛ս ՚ի մ՛ս
բարձր

բարձր արարէք ըզնս յաւիտեան :

Յիշէ անցիւցին զմարմինս իւրեանց ընդ
հաւր և ընդ սուր . և դասանկինց եղեն
վերջն զօրացն . ըզտը օրհնէ Իսմէ :

Սահանայք և պաշտօնեայք համարեմ
կան ճոյնիւն ըզտը օրհն :

Օ անմարմնացն ըզմարբութիւնսն
մարմնակամն կրիւք , տարեւելք ի յան
ձինս իւրեանց քաջ և յաղթօղ երանեալ
սուրբ հայրապետքն , սոցա բարեխօսու
թեանք ձրով բնեա մեզ մատրէամ :

Քնոր հայրեր և պայծառ առաքի
նութեանք հեղեցին զհշիաննանօ
րէն իւրեան գործակցօք ճշունօղ հայ
րապետքն , սոցա բարեխօսութեանք :

Պաշտակք երկինց փառադին հանդիսի
կնատրման սոցա . որք Իմահուն իւ
րեանց կենդանացան . ելին Իկանարն
երկինց խառնեցան Իգունդօղ և արթ
նոցն . սոցա բարե :

Վրանելիսք հայրապետք ճարհարեալք

11

11

վարն ան համբերեցիք . յաղթելով
բռնաւորին դասակիցք եղէք վերնոյն :
Որքեւալ նահատակեցայք յերկրի .
յաղթօղք ՚ի պատերաճ շի կ'իսելով ըզ
սատանայ դասակիցք : | ուսաւորեալք
երկնային լուսովն . պայծառացեալք ՚ի
հոգւոյն սրբոյ . բարեխօսեցէք ան
տր վասն անձանց մերոց :

III | Երանելի սբ հայրապետք . որք կամաւ
չարչարեցայք յանձնառիք զհամբերու
թիւն . յարժանաւոր յաղօթքս ձեր
յիշեցիք զանձիւնս մեր : Քոխանակ ա
րեանքն ան ձեր արիւնքդ հեղան յերկ
րի . և հոտ անոյշ բուրեաց յաշխարհ .
յարժանաւոր : Քոխանակ անցաւորիս
ձեզ անանցնէ պատրաստեալ պլսակ
փառաց ՚ի բրիստոսէ . յարժանա :

III | Եղ վերին զըւարթ ունսն բարեբա
նեմք ըզքեզ սր . սբ սբ սբ ես տր
զօրութեանց կեցո՛ր զմեզ : Քիչատակաւ
սրբոյ մարտիրոսաց գոհաբանեմք ըզ
քեզ

բէ՛ղ տէր . ս'բ : Ա՛րեքսրբեան ձայ
նիւն սնդաղակէ՛նք սն քե՛ղ տր . ս'բ :

Օ՛նչաղթէ՛լի ճրդնաւորացն ըզյիշա՛
տանկս եկայք հաւատացեալք ամե՛

նեքեան պատուէ՛ցուք : Քանզի մար
մին ունելով զտանջանան արհամարհե՛

ցին . նրմանօղբք լինելով չարչարանաց
փրոկչին . եկայք : Քանզի տեսարան

եղեն հրէշտակաց և մա՛րդիկան . զյա՛ղ
թու՛թե՛ պրսակն ՚ի քէ՛ ընկա՛ղան . և բա՛

րե՛խօսէն առ տր վասն անձանց մերոց :
Ա՛զպրսակի՛ շըն սրբոց և զհանդու՛

ցեալն ՚ի քէ՛րօքէս . անդա՛ղա՛ մ'բ
ձայնի՛ւ երգե՛լ լով . օրհնե՛ցէք ըղտէ՛ր

յօրհնու՛թիւն ՚ի նոր : Ա՛յսօր տօնէ՛
եկեղեցի՛ ըզյիշատակ սրբոց մարտի

րո՛սացն . ընդ ո՛րս և մե՛ մ'ք ձայնի՛ւ
երգե՛լ լով օրհնե՛ցուք ըզտր յօրհնու :

Ա՛ր անթա՛ռամ փառօք պրսակէ՛ ըզ
սո՛ւրբս իւր . և ՚ի դա՛ մ'սս լուսե՛

ղէնրա վերա՛ցոյց . օրհնե՛ցէք ըզտր :
715 Ա՛յս

տ

տ

պսս
իւտոյ

114

114 յօր յիշատակ սրբոց մարտիրոսաց .
մանկունք սբ եկեղեցւոյ ընդ զօրս
երկնից տուք օրհնութիւն իբարձու
նրս սուրբ երրորդու թեանն :

115 յօր ճիգնութիւն սրբոց մարտիրոսաց
զուսրճանան բանակք անմաբմտցն .
եկեղեցիք ընտելոց . տուք օրհնու :

116 յօր շնորհեցան մեզ քարոզք և վր
կայք . իխաւսրէ կասպաշտութե և
յանածութե՛ւ ածեալ իշոյս զամենայն
արարածս . տուք :

117

117 Գայճառացիք եկեղեցի այ՛ ընդ ճիգ
նութիւն սրբոց վրկայիցն . որք
նահատակեցան ի յերկրն . և ի յերկր
նրս սրսակեցան : Եւբախանան և հրէշ
տակք ի յերկինս ընդ ճիգնութիւն
սրբոց վրկայիցն . որք նահատակեցան :
Համաձայնեալ ընդ նոսին սյսօր և մէք
տօնեմք ըղձիշատակ սրբոց
վրկայիցն . որք նահա :

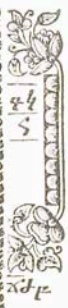

Ունուորու թիւնք հրէշտայ
 հայ Օրհնէն ըզքեղ . իմանայի
 ճայնիւն ըզքեղ փառաւ
 որէն . ասարէած հարցրն մերոց :

Ու շխանու թիւնք և պէտու թիւնք սե
 բօքէք և քերօքէք . փառաւ Օրէն սբ
 զանուերդ քն . արծ հար : Ազգ մարդկան
 հողէ զինաց դասուց մարտիրոսաց երկըր
 պագէն աէրու թեանրդ քոյ . արծ :

Ու ար Օրհնէցէ ի մէք . բարձր արարէք
 ըզնա յաւիտեան : () Սբ փառաբանէն
 ի բարձունս իմանայի զօրու թիւնքրն .
 ժողովուրդք Օրհնէ : Արու մ երկրպա
 գէն գովելով դասք սրբոց մարտիրո
 սացրն . քահանայք Օրհնէ :

Սայեաց ի մեզ և սղորակաց մեզ քս .
 սր ունիս բազում գրթուի : Աբ հայրդ
 էս որբոց . և դատանոր այրեաց քս . սր :
 Աբ պրսակի չդ էս սրբոց . լուր և մեզ
 աշօթիւք սոցա քս . սր ունիս :

գ 4

5

ձ թ բ

գ

ս

177

Եւ յսօր հրէշտանկաց դասքն ՚ի յէրկինս
 ուրախանան ի վերա՝ ի Կէօյ ճըգնու
 թեան սրբոցն : Եւ յսօր ճըգնազդեաց
 սրբոց դասքն ՚ի յէրկին պրասկեցան
 երկնային սատուածեղէն փառօքն :
 Եւ յսօր անմարմնոց զինուորու թիւնքն
 մեծապէս տօնեն , քանզի երկրաւոր
 զինուորաց բաղնու թիւքն ընծայեցան
 ի խորա՝ ի Կէօյ սրբո՛ւ թէ երկնից :

178

Եւ յսօր անմարմնոց զինուորու թիւնքն
 մեծապէս տօնեն , քանզի երկրաւոր
 զինուորաց բաղնու թիւքն ընծայեցան
 ի խորա՝ ի Կէօյ սրբո՛ւ թէ երկնից :
 Եւ յսօր անմարմնոց զինուորու թիւնքն
 մեծապէս տօնեն , քանզի երկրաւոր
 զինուորաց բաղնու թիւքն ընծայեցան
 ի խորա՝ ի Կէօյ սրբո՛ւ թէ երկնից :
 Եւ յսօր անմարմնոց զինուորու թիւնքն
 մեծապէս տօնեն , քանզի երկրաւոր
 զինուորաց բաղնու թիւքն ընծայեցան
 ի խորա՝ ի Կէօյ սրբո՛ւ թէ երկնից :

179

Եւ յսօր անմարմնոց զինուորու թիւնքն
 մեծապէս տօնեն , քանզի երկրաւոր
 զինուորաց բաղնու թիւքն ընծայեցան
 ի խորա՝ ի Կէօյ սրբո՛ւ թէ երկնից :

րանչի՛ն շարի՛ն վանեցին ժու՛ժկայու՛ք .
 բարեխօսու՛ժեամբ սոցա՛ քրիստոս խը՛
 նայեա ՚ի մեզ : Արք հեղի՛ն շարի՛ւնս իւրեանց
 փոխանակ արեան քոյ տօր , և՛ ըզբըսն
 ու՛ժիւն հրատու՛րոյն վանեցին ժու՛ժկայու՛ք
 թեամբ . բարեխօսու՛ժք :
 Եւ՛ ըզողո՛սակս անսպականս ընկալան
 ի քէն քրիստոս , և՛ դասաւորեցան ի
 դասս վերի՛ն զբարթնոցն . բարե :
 Եւ՛ սհատանչք յարթօղք քանք ի մարտի
 երանելի սուրբ մարտիրոսք . որք վանեալ
 ըզթըշնամին խորտակեցիք :
 Հրեշտակացրն դասքրն տճնակիցք են
 մեզ , և՛ ջոկք անթողոյն զուարճանցեալ
 բերկրին , ընդ վարդա՛գոյն ձեր հե՛
 ղումս արեան , որք վանեալ ըզթըշ :
 Եւ՛ նթանամ պրտակրն ձեզ աւանդեալ
 մրնայ , քան զանկանքս պատուանկանքս
 դե՛րանգոյն հրաշիւք . որք վան :
 Եւ՛ յօ՛ր մարտիրոսայ դասքն չընծացեալ
 բերի՛լին ընդ անս՛ջ տեա՛սն քրիստոս
 տոսի

—
—
—

—
—
—

տոսի՞ որդւնսն աստուծոյ : Չայն ի յերկ
նից վըհայեալ . ասէ եկայք օրհնեալք
հօր իմոյ , ժառանգորդք երկնից խո
րանացն : | Ըջէք ըզտեղն անկերոյն ,
անորստամբողական թըշնամուոյն
որ ի յերկնից վայրանկեալ :

22

Ղզնաւորք ճիշմարիտք և վըհոյք
քրիստոսի . որք զչարչարանս և ըզ
մահ յանձն առիք վասրի՞ն տեառն .
ըզ ձեզ ունիմք բարեխօս ան քրիստոս
վը՞ անձանց մերոց : Քանզի հեղմամբ
արեան ձերոյ պայծառացան սուրբ
եկեղէցիք . և զըստուէրամամ խաւար
կռապանչտու թեցրն բախի՞ր ձեզ . ըզ ձեզ :
Երկնային զօրքն իշեալ ի պատիւ պա
տարագի մահուան ձերոյ . և ըզպըսակս
անանգականս անբերելով ի հօրե
լուսոյ . ըզ ձեզ ու :

23

Սեղ զը՛ւարթուես երկնից օրհնե
ցէ՞ ք զքրիստոս թագաւորն :
Սեղ զասս երանելի սրբոյն գովե
լսէ ցէ՞ ք

ցէ" ք յօրհնու թիւն ինոր զք"ս թաւ :
Սրբոյ հոգւամյն : Դ քրիստոս թաւ
զանձորն բարեբանեցէ" ք . զի սղոր
մեացի բարեխօսու թք սրբոցն :

դձ
հ

ձժդ

դ

ՍԼ ստղեանքն յանուէն քո սբ .
սլանեբազմեա" ք յաղթեցին
Թընամեոյն . սոցին աղօջանօք
խրնայեա ի մեզ անձ հան" ք յին մերաց :
Սք կամուէն իւրեանց սոցին ընդ հուր
և ընդ սուր . և զանակի" ցք եղն ն վերին
զսւնթեացն . սոցին և Սք խրնդրեմք
ի բէն թանգաւոր վառաց . աղայանօ" ք
սրբոց վրայիցրն խրնայեա ի մեզ :
Լոցեք ի վերնանկան զօրա թե՛նէ բու
մէ սլանեբազմեա" ք յաղթեցին թընա
մեոյն . և զանակցեալք վերին զօրացն
օրհնէն ըզքե՛զ գովէն և վառաւորէն :
ՍԼ քաջու թեամբ աշխարար ձրենեալ .
սրհաւարհէլով զչոր տանջանա և ըզմահ :
և ձայնակցեալ երկոյ մանկանոյն . օրհնէն :

Ինչպէս եւս ինչ զօրն ԹԵ՛յ, որ յանձնորմ
 նական զօրացիդ դովնս սըրբ սաց ձայ
 նիւ . ըզքէ՛զ օրհնեմք անձ հարցըն
 մերոց: Եր ետուն զօրն Թիւն մարդս
 սէր քոց ճրգնաւ որացն յաղթէ՛լ չարին
 ընդդիմամարտու թեան . ըզքէ՛զ օրհ:

Ենկալ այսօր ըզբարեխօսու թիւն քաջ
 նահատակաց քոց վը կայիցն . ոչորմէ լով
 տօնն շաց ըզճիշատակ սոցն . ըզքէ՛զ
 զտէր օրհնեցէ՛ք Էբարձը սրբէք
 ըզնա յաւխտեան: Ենչ Է շինային
 զօրսն միանձայնելով ըզպրտակի՛ջն
 սրբոց բարեբանելով օրհնեցէ՛ք Է:

() Բերկրեանն այսօր ի յիշատակի՛ք քաջ
 Է յաղթող սբ երանելեացն օրհնե՛:

Ըզքէ՛զ սիրողաց որդի՛ն այս պատուելոյ
 ըզճիշատակս արժանի այրս . Է սիջօ
 Թիւք սոցն ոչորմէս մեզ: Երք վորձե
 ցան ի վորձ սրոյ Է հոց . Է ի քո պատուի
 բանաց երբէք ոչ խոտորեցան . սիջօ:

Եզէն տաճար սըրբու թե՛ անմահ բա՛

նիդ . և ըզգանձրս հոգևորս աստանօր
պատրաստեցին . անօթիւք :

11 յօր ճղգնուծք՝ սրբոցն ըզուարձա
նայ եկեղեցի ուրախուծք՝ մեծաւ ,
հանդերձ որդւովք իւրովք . տօնէլով
զսիշատակ սոցա : Սոքա են դէզ կէնաց
պարզէեալք մեզ ՚ի բրիստուէ՝ ՚ի բրժըշ
կուծիւն պատուական սքարեամբն իւ
րեանց : Ի շխանուծի՝ ունին ՚ի հոգւոյն
սրբոյ , անաջնորդէլ մեզ յերուսա
ղէմըն վերին . ի քաղաք կէնդանեաց
ի մեծրն սիօն :

Տ Աբ հաղորդեցան չարչարանաց քոյ
բրիստոս սուրբ հայրապետքն . և վերա
բերեալ պայծառացան ընդ անմարմին
բազմուծիւնսն . սոցին աղաչանօք խը
նայրա՝ ՚ի մեզ անձ հախրցըն մերոց :
Աբ ՚ի սկզբանէ՝ պատուէեալ եղեն ի սէր
բողոքնց հօրն . և ըզտիեղերս հրաւիրե
ցին յորդէգբուծեան շնորհս . սոցին :
Աբ զընթացս իւրեանց կատարեցին

հաճոյիւք քո բրիստոս . և ըզպրսանիս
անապական ի քէն ընկալան . սոյին ազ :
Ս՛զտէր օրհնեցէք . բարձրարարէք ըզ
նա՛ յաւիտեան : Օ Էանկիցրն հօր և հո
գւոյն . որ բնակեալ է ի լոյս անմատոյց
և՛ բարեբանի սրբաւաց ճայնիւ . բարձր :
Օ Երկրորդագեալն ի սրբոց հայրապե
տացն . որք հեղմամբ արեանն իւրեանց
նրմանօրք եղէն ի ըրիողին շինքեանրս .
բարձրարարէք :

Գ

Ս՛շորմեաց մեզ ան՝ անսորճ մեր . ի
յիշատակի սուրբ հայրապետացն :
Ո՛րք յանուէն քո սուրբ դարձնուցին զաշ
խարհս կուսցն ի պաշտելու թենէ . աղօ
թիւք սոցան զորմեաց մեզ : Ե՛ւ արժանի
եղէն ընդ ունիլ ի քէն զանթառամ
իսուաց պրսանիս . աղօթիւք :

Դ

Ո՛րք զառ ի բրիստոս զչարչարանրս
յանձն առեալ համբերեցիք ով անասէր
հայրապետք . և արժանի եղէք զերկնայ
ինն անուուլ պրսանի : Ո՛րք փորձեցայք

Ե

չիջանո՞ւտ հրով . ժառանգեցի՞ք պատ-
րաստեալ ձե՛զ զարքայն թի՛ն . համարձա-
կու՞թի՛ ունիրք արե՛խութեւն առ քո՞ր վո՛-
սանձանց մեքոց : Ա՛րք զամբարը շտո՞ւեցըն-
վանեցի՞ք զկռապսիշտութի՛ւն ո՞վ անձա-
սէր հայրապետք : հաստատու՞թի՛ ՚ի քե՛
հայցեցէք անդադա՞ր քո՞ր եկեղեցւոց :
Ե՛րն ձե՞ն թի՛ւն է այսօր հրե՛շտակայն և
մարդկան . զի զխրոխտանցեալ ըզթըշնա՛-
մին վանեալ խորտակեցին քո՞ր վրկայքն .
և ե՛ղէ՞ն յաղթօղք ՚ի պատերազմի :
Ա՛րմեռով և սրեամբ մարտանն ընդ
դէմ զի՛նու . վի՛րաւ որեա՞ւք ՚ի մարմնի
վի՛րաւ որեցի՛ն ՚ի մահ ըզբեղի՛ար . և ստա՛-
ցա՞ն պարծանքս յա՛խտեանական :
Ե՛րանաւ ետեա՞ւք ՚ի հոգեղէն զը՛տրթ
նոցն . և բարեբանեա՞ւք ՚ի զասու՛ց մարմ-
նաւորաց սուրբ վրկայքն . անե՛ղի՞ն
անձա՛վրն պրտակեալք եղէ՛ն :

Ձե՛զ նու՞թի՛ւն քո՞ր սրբոց քոց քրիստոս
հաստատեցի՛ն ըզհիմու՛ւնս սուրբ
եկե՛

Եկե՛ղէ՛ցւոյ. կանգնե՛լով՝ իամա՛ր ըզնը՛շան
յաղթու՛թեան: Եւ՛ հեղձամբ սուրբ
արեանն իւրեանց ազատեցին ըզտի՛ե-
զերս ՚ի շինցապաշտ մոլորութեանց. և՛
եղէ՛ն յաղթօղբ ՚ի սրտե՛րազմի:

Անդ որս և՛ մեք աղանչեմք քո ընկալ և՛
ըզմե՛զ յերկնայի՛ն խորանս ՚ի լուսե-
ղէ՛ն սուազանտին. բարեխօսութեան՝
և աղօթի՛ւք մբ ճիգնա՛ւորացն:

Եւ շատանկէ այսօր քաջ նահատակաց
քի սրբոց վրկայիցն. եկայք ժողո-
վուրդքք ցընծութեամբ տօնեսցուք:

Եկան՞ յի տե՛ղք ՚ի տանջանս և յաղ-
թօղբ իմարտի և պլսակեանք ՚ի հօրէ.
Եկայք ժողո: Եւ սու՛որեանք ՚ի յերկ-
րի. պայծառացեսիք ՚ի յերկինս և դո՛ւ-
սակցեանք ք հրէշտակս. Եկայք:

Ղքե՛զ կարգային յօգնութիւն մբ
մարտիրոսքն և՛ անէ՛ին. որ ՚ի բար-
ձուներս բնակեանք ես խորնայեա՛ իմե՛զ:

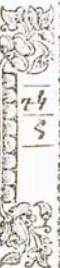
Եւ եւ դու՛ւրն լուսոյ դու պլսակողար
727 Ծա

Ժամայ իբե՛զ յուսանցե՛լոյ . որ ՚իբար :
 Սրհնեալ գոնիեալ և իսուբբրս հան
 գուցեայ . և գու և սրնդուսնօղ հոգւոյ
 մերոյ . որ ՚իբարաննս բնակեալդ ևս
 սրտ և յաշխտան :

մի

Վի սբ գեորգ պարծանք աղղի մարդ
 կան . հրաշարձ ճրգնութեանք ՚ի
 յերկրի նահատակեալ . և ՚ի յերկրինս
 պոսակեալ ընդ անմարմնոցն գասս :
 Իանդի գու վառեցար զինու սուբբ
 հոգւոյն և յողթեցե՛ր արիարար անմար
 մին բե՛լիարայ : Յի գաղարիք բարե՛խօ
 սե՛լ վարն մեր , ա՛ռ հայր և՛ որդի և
 սուբբ հոգի . զի յողթեացե՛ք հաւա
 տով անմարմին բե՛լիարայ :

ՃԺԳ

ԴԿ
 Ը

Մե՛զ արժ հարցն մերոյ խն
 նարհեալ անձամբբ պա
 զա տի մք . մի անաւս ա
 ներ ար . ո՛ր իստուորեալդ ևս յաշխ
 տեան : Յի շեա զուխտն աբրահամու

ըզ սահանկայ և զյախորայ , և զնեղէրոց
 անձանց պաղա՞ տա՞նս , մի՞ անտեսս սա :
 Ընդհե՞ս ար խընդրողացս ի բէ՞ն ըզ
 Թողո՞ւ թի՞ւն մեղաց . ՚ի տաճարի՞ քում
 սրբո՞ւ լ թե՞ ս՞ն , բարեխօսու թե՞ սմբ
 սրբոց քոց , նր փառաւորեալու է՞ս :
 Բ՛շտէր () Ըննեցէք ըզտը երկի՞նք և
 երկնայի՞ն զօրու թի՞ւնք . սերօքէք և քե՞
 րօքէք զաստըւանձն աստուծոց , բարձր
 արարէք ըզնա՞ յա՛շխուան : Բ՛շտէր
 () Ըննեցէք ըզտը երկի՞ր և ոչ ի սմա՞ են
 կենդանիք . հասբանանլով ՚ի վե՞ր ըզ
 ձայնս և երգօք հոգեւորօք բարձրա՞ :
 Բ՛շտէր () Ըննեցէք ըզտը դա՞սք հրե՛շ
 տայնց և մարդկան . զա՞րարի՞չն արարա
 ծոց միաբանու թի՞ւն երգով բարձր :
 () սղորմու թե՛ քոց զդուռն բաց մե՞զ
 տը , և արժանի՞ արա՞ զմե՞զ լուսեղէն յար
 յոց քոց ընդ սուրբն քո : Դ՛պատրանս
 ա՛նալ քո օթեվաննս սրբոց քոց , ըն
 կալ և ըզմեզ փըրկի՞չ յարէ՛գրու թի՞

7

11

Ի դէպքում թե՛ ան կենաց: Ինչուսի՞չ քո
յաւենի՞ դատաւոր ահե՞ղ խնայեա՞յ յա
րարածքս քո . բարեխօսու թէ՛ և աղօ
թիւք ս'ը ճշգնաւօրացն:

տ

Ի՞նչուսա՞կըս վրկայից քոց ք'ս պար
զէ՛տա մեզ Օրհնէ՛լ ըղբե՞ղ արժա՞նա
պէ՛ս: Եւ մա՞ն և մատուցի՞ն զանձի՞նս իւ
րեանց քե՞զ պատարագ արեամբն իւ
րեանց . և ա՞հն ունե՞ին պրտակի՞լ ի՞քէ՛ն
ս'ը: Եւ յո՞ւս աղօթիւք փրկի՞չ խնայեա՞
ի ս'բ եկեղեցի՞ քո . զոր ըստացար սրա
տուական արեամբը՞ք քո սրբոց:

Տ

Ըր ըղհրա՞շարիա՞ս քո շօրու թիւղ ծա
նուցե՛ր ազգի մարդկան . ջուցանե՛
լով յաղթօղ սուրբ զվրկայան ի պատե
րագի . վա՛սն սմուան քոյ տը անարձա՞ծ
հարցըն մերոց: Եւ ք'ի մարմնի՞ անմարմ
նայան գե՛ր ի վերոյ քան ըղբնու թիւս .
արհամարհե՛լով անարգեցի՞ն ըզջար տան
ժա՞նս և ըզմա՞հ . և եղե՛ն վրկայք քո
կամաւօր մահուանն . տը արժ հարց:

Հանդիսացեալ այսօր և մէք տօնեմք ըզ
 յիշատակն ս'բ վրկայիցն . խաղաղաց՝ ըզ
 կեանքս մեր աղօթիւք սոցա և՛ վրրկեալ
 զմեզ 'ի նեղչաց մերոց . Թր ս'բ՝ Հարց :
 Թր Թր օրհնեցէք է՝ Լ բարձր արարէք
 ըզնա՛ յա՛ւիտեանն : Ա՛ր վառացն իւրոց
 տեսօղ ս'բ զվրկայսն արժանի արար . և՛
 երգակից անմարմնական զօրացն . օրհնե :
 Ա՛ր սղօք լուսա՛ւորեաց զա՛ղգս որդւոց
 մարդկան 'ի դիտութիւնն ճրջմարտուէ .
 և հրաւիրեաց յերկնից արքայու թիւնն
 օրհնեցէք :

Գ

Թր յիշատակքս վրկայից քոց տօնեմք
 այսօր քրիստոս թագաւոր ազա՛ւանօք
 սոցա՛ սղորմեա՛ : Ա՛րք յաղթեցին անօ
 բիւն բրուսա՛ւորաց հեղմամբ արեանն
 իւրեանց . և դասակից եղէն վե՛րին
 զը՛ւարթնոցն : Ա՛ւ ընկալան ըզպըսակս
 անարականքս յանըստուէր լուսոյն .
 և միշտ ուրախանան ընդ հրեշտակս 'ի
 յերկինս :

Դ

տ

ՎՅՕՐ յիշատակ սրբոց քոյ , որք
տանջանայ անօրինացն համբերեցին և
դասակիցք եղէն վերին զբնակարանս :

ՎՅՕՐ և հրէշտակք ուրախանան ընդ
կամաւոր չարչարանքս ճշդնաւորացն .
որք յաղթեցին անօրէն բնական օրացն :

Սուրբ էս թագաւոր յաւիտեանից . որ
նըստինս ի վերայ չորեք կերպեան կենդան
նեաց և ի սրբոց քոյ վաճառանինս :

Ճ

ՎՅՕՐ ԷԼԷՂԵՅՆ քրիստոսի պայծառաւ
նայ յիշատակաւ սրբոց վեպայիցն . որք
բարեխօսեն ան տէր վասն մեր :

ՎՅՕՐ իհնէ զձեմն արեան սոցա դա՛սք
հրէշտակաց խոնարհեալ միաբանութե
տօնեն ընդ մարդկան : Վկայք և մեք
քրիստոսի հաւատանցեալք . կատարես
ցուք ըղյճատակ սրբոց վեպայիցն . որք
բարեխօսեն ան տէր :

տ

ՎճԱՆՔՔԷՂ ՏԱ՛ՅՐ ԷՐԴՆԱՎՈՐ , որ նըս
տինս իբրօքէս . և բարեբանինս ի դասուց
սերօքէից : ՎՂՔԷՂ գոյլմերք թագաւ

օր փառանց քրիստոս : համաձայնեան
 ընդ սուրբքս քս յեկեղեցիս արդարոց :
 Սրբեա զանձինքս մեր և տանձարացո
 սուրբ երրորդս Թեանդ՝ կենդանարար
 սուրբ հոգի :

Թ՛րձեացի՛ն սուրբքն փառօ՞ք և՛ ջրն
 ծանցեն՛ն ի հանդիսոս իւրեանց . քանզի
 ընդ հո՛ւր և՛ ք սո՞ւր անցուցին զմար
 քնս իւրեանց : Սուրբ զարի՛ւնս իւր
 եանց հե՛ղին , շնորհարանայրն համբե
 րեցին . և՛ ըզսպսունայն քրոնաւն
 զսո՞ցն անարդեցին յաշխարհի :

Երդ եկայք հաւատանցեալք՝ կատա
 րեացսւր ըզյիշատակ սոցան . քանզի սնքս
 են մեզ բարեխօսօ յաւքայնաԹեանն
 անսուճոց :

Զ տեանն ի վերայ սրբոց ի՛ւրոց և՛
 վառք իւր հանգուցեանէ՛ յոսկե՛լրս
 սոցան . և՛ հոգիք սոցանմ՛ զանսուրեանք
 լե՛հրեշտակս ի՛ յերկինս : Զանանկ քհրե՛շ
 տակայ տեանն շուրջ են զնքօք : և՛

տ

տ

եր

Երդ անկից քէն միմեանց յօրհնու թիւնս
այ . և հայցեն միաբանսն շխարհադու
թիւն ամեանցն անխարհի : Բայց ում
համար ճանկու թիւն առ տէր բարեխօսու
թեանք սոցան . և թողու թիւն մեղանսն
որք կատարեն ըզ յիշատակն սոցան :

տ

Ստուանձ բարձրեալ , և ՚ի սուրբըս
հանգնուցեալ և ՚ի սրբբոց վերորհնեալ .
մաղթելով հայցեմք ՚ի քէն տըւօղ բա
բեաց . բարեխօսու թիւ սրբոց մարտիրո
սացն հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս :

Որք կործանեցին զանօրինացն ըզ պատ
կերսն , և յիշատակ քանջու թեան թողնն
յանխարհի . բարեխօսու թիւ սրբոց :

Պատարանք անուշահոտ մատուցին
քէզ ըզ մարմնն և զարիւն . համբերե
լով չարչարանաց վասն անուանըդ քում
սրբոց . բարեխօսու :

Տբ

Սրտորդու թեանն սիրօղ անձինք
յան թօղ վրկայիցն . անթանաւորք ըն
դունեւ լոյս ՚ի յառանգաստըն լուսոյ :

Օրհնագրէն մեղացն բղբոց արեամբն
 իւրեանց շիջուցին . և՛ բզտիւզերս հրա՛
 լիրեցիւն . յօրհնաբանութիւն :
 Հեղմամբ արեանն իւրեանց մեզ ճանա՛
 պարհ հորդեցին . և՛ առ քրիստոս մեզ
 դուռըն կենալոց բացին ի՞
 յերկինս :

Բրբ էկեալ եմք ի պատուէլ զյիշատակ
 սուրբ վրկայիցն . առցուք ըսկիջքն բզ
 գունութեան . աղաղակելով առ քոս ար
 փառքք քեզ փամսմ ուրք քեզ տէր
 անտըւած : Ե՛հաւոր ես հրեշտակաց ան
 տես ի սերօբէից . էկիր երևեցար մարմ
 նով . ուսուցիր մեզ ասել ար փառքք :
 Հանմարմնոց ես վերօրհնեալ ի մարդ
 կանէ երկրորպադեալ . քեզ փառքք
 վայելէ պատիւ . յամենայն ժամ ասել
 տէր փառքք :

մկ

Վայ քս փռօք՝ դատել զազգ մարդկան ,
 յարիցեն փողով՝ նրնջեցեալք համայն .
 արդարք ժառնգեն՝ զփառս յաջկողման ,
 մեղաւորք՝ ի ձախ՝ զհուրն յաւէ ժահան :

Իսկոն Հատորինոց Եկեղեցոց Ի Բարխոտոս :
 Հարց , աճ : (ՃԺԷ)

Ր Յ Ն Ե Լ Ե Լ Ս
 դու թ ս . որ յարեարդ ' Ե
 մեռելոց ողորմած և կո
 խեցեր ըզմահ . տէ Ի Ե
 անբժամ հարցնե մերոց :

Որ մահահանացուացս կեանքդ էս . ոչս
 գիս նրնչեցեղոց մեր ընկալ . տէ Ի Ե :
 Օ որս փոխեցեր յանբարհոն կեանքանեաց
 հանգըստեան արժանաւ որեւ . տէ Ի Ե :
 Ի զ տր . Օրհնեցէք և բարձրարարե՛ք
 ըզնա յաւիտեան : Ե ցէք Արգանդոցն
 զորու թէ բաղմաւ . ազգ մանկ ձայնի կե
 նա

նայորձէ ըզնընջեցեալսն . ըզտը օրհ :
Ասցէ՛ր զայնմք ըզքէ՛զ բարեբար . հան
գո՛ զհոգիս ծանայից քոյ ընդ սուրբըս
քո՛ . օրհնէ՛սցունք և բարձրարանսցո՛ւք
շանուեն քո յաւիտեան :

Ո՛ր ստեղծմամբ ըստ պատկերի քոյ տր
պատուեցի՛ր ըզմեզ . ընկալ և՛ սյծմ ըզ
նընջեցեալսն ՚ի քէզ ու զի՛զ հաւատով .
ըստ մեծի՛ք քու՛մ՝ ողորմու՛թեան :

Ա՛ր շնորհօք սբ հոգւոյդ լուսաւորեցեր .
յիշատակի՛ր իւրեւնց զհոգիս նոցա ընկալ
մարդասէր . ըստ մե : Ա՛րք հաղորդեցան
մարմնոյ և՛ արեան քոյ տր . հանգո՛ զհո
գիս նոցա ընդ սուրբըս քո քս տը՛ծ .
քանզի գի՛նք սբ արեան քոյ ե՛ն :

Քեզ վայելէ՛ անօրհնութի . ո՛ր յա
րու՛թիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից նըն
ջեցե՛լոց . թանգաւոր և՛ իշխան վերօրհ
նեմք ըզքէ՛զ : Ի՛ն՝ միւսանգամ դալըս
տեանըն քոյ քս վառայ թաղուոր , ի
ձայն վողոյ նորոգի՛ն հոգի՛ք նընջեցե՛լոցն

և յանձնէն ՚իմեռեւոյ անանգանիսն մտնով
նով : Ս անորոյ և մեք ըզքեզ աղանջե
մըք հայր երկնաւոր . դասուսըեաւ ըզ
նըձեղեւալսն մեք ՚ի վերինըզ քո երու
սանդէմ . ՚ի ժողովս անգրանկաց գրեւոյ
՚ի յերկինս :

տ

Դայն արկեալ կենարարին անային
բարբառովս . սակ եկայք Օրհնեալք
հօր խոյ . ժառանգեցէք պատրաստեալ
ձեզ ըզդեանսն ՚ի հանդերձեալ երկրին :
՚ի նդ առաջ ելանէլ քեզ հաւատով ՚ի
յօգըս վերինս . անաղգեաց լուսով
պայծառացեալ ՚ի դասս անմարմնոցն . ՚ի
լուսէլ ըզձայն երանաւէս կոչանն :
՚ի նդ աջմէ քու մէկ կայծ ընդ ՚ի մատու
սուրբ կուսանսն . ՚ի լուսեղէն սա
գաստին պայծառացեալ ՚ի դասս անմարմ
նոցն . ՚ի ժողովս անգրանկաց գրեւոյ ՚ի
յերկինս :

տ

() հոգիս ծառայից քոյ բրնսանս ըն
կալ ՚ի դասս անգրանկաց գրեւոյ ՚ի յերկ
ինս :

Եկաւ Վասրն սոցա ըղբանաւ որ պատա
րագս ի մէջը . և շնորհեաւ նոցա ըզթի
շու թի գտանել յաւուրն յեանել :
Հաշտեաց ի ձեռնն որ մարմնոյ և արեան
քոյ ար . և պարգևեաւ նոցա դասիլ
յաջակողմաննն քում :

տ

Սր անձաւ տնորէն թի ի վրրիու
թիւն անգի մարդկան խնարհեցար
բանդ աստղէսի . այսօր հանգովս և
ըզմեր ըղնն յեցեան ընդ սուրբն
քն . որ միայնդ էս մարդանէր :

Սր անչարչարէ ընդ մարմնոյ էկիր կամաւ
ի շարժարանս և ի խաչն բեւեւեցար զե
ղեր զարիւնդ ի վրրիու թի . այսօր :

Սր թաղմամբ երեքօրեայ ըզբռնու
թիւն մահու լուծեր և կոխեցեր զիշ
խանն մահու և վերածեր ըզնրն յե
ցեանն . այսօր : Սր հրաւիրեցեր յան
մահու թի զանգրս մարդկան , անմահու
թեանց բաշխող քրիստոս , աղաչանօք
աստուածածնին . այսօր :

Ի դարձ ստեան իւրոյ . և՛ քաջահրեշտ
 ճախրէ զիտոյն համահաւարէ՛ ընդընջէ՛
 զհարսն որ յաղանայ . բա՛կ՝ ընդ :
 Ի՞նչպէ՛սցնէք ըզկէնարարն մեր որ դա՛
 սաւար է՛ կէնդանեաց և՛ մե՛սէլոց . զի՛
 արժանի՛ արանցէ՛ ընընջեցեալսն մե՛ր
 իրաանէ՛լ ՚ի յաւազանս ընդ քի՛մստուն
 կուտանսն . բա՛կ՝ ընդ :

Ի՞նչպէ՛սցնէք և՛ ըստեղծի՛ն աչգի ճարդ
 կա՛մ ի՛նչ . մի՛ անտես առնե՛ր ընընջէ՛
 զետարն մեր . այլ հանդո՛ զհոգի՛ս ոցն
 ընդ սուրբն քո՛ : Ի՞նչպէ՛սցնէք մի՛մի՛ն յա
 բու՛թն՝ անեղերա՛կ էջ . մի՛ անտես առ :
 Զնո՛ցի՛ն ճշմարիտ Վի՛կթարի՛ն ո՛ղջաւո
 բա՛կ՝ ց . մի՛ անտես սունե՛ր :

Ի՞նչպէ՛սցնէք քո՛ արարին և՛ ըստեղծի՛ն զի՛ս
 ՚ի հոգի՛ն ի՛նչ . ՚ի յօրհնէ՛լ ըզբե՛ց ի՛նչ
 յա՛նիտեան : Ի՛նչպէ՛սցնէք բա՛նար
 կու՛ին խոնիանեցոյ յանձառ լուսա՛կ յն .
 և զարձա՛յ անդրէ՛ն ՚ի հո՛ղ յսրմէ՛ս ստեղ
 ճայ : Ե՛ւ Վի՛կթարի՛ն սուրբ հոգի՛ն լու

սաւ որեւն զմեր նընջեցեա՛ն ՚՛ լան . և՛ հան
 դո՛ զհոգի՛ս նոցա՛ն ընդ սո՛ւրբիս քո՛ :
 Եւ՛ յոր անոխակալ և՛ բարեգո՛ւթ . մա՛ղ
 թե՛ լով հայցե՛մք ՚՛ քէ՛ն վասն մեր
 նընջեցելոցն արժա՛նաւ որե՛ւ հանգիս
 տեան օթե՛ վանի՛ սրբոցն : Եւ՛ ճառ ծը
 նո՛ւնդ հօր որդի՛ . որ մահկանայնացս
 կեանքդ էս . զհոգի՛ս նընջեցելոց մեր ըն
 կալ և՛ արժա՛նաւ որեւն հանգիստեան :
 Եւ՛ նորագօղ քե՛ք հոգի՛ . յոգժամ ներս
 դէ՛ս զանականեօղան . յայնժամ շնոր
 հեա՛ն և՛ մեր նընջեցելոցն արժա՛նաւ որե՛ւ :
 Եւ՛ արժամ յե՛րնից դո՛ջէ՛ լինողն աղղե
 ցա՛ւ թե՛ . յանե՛ լով տիե՛ղեքայ ի՛
 դատատա՛նն ա՛հաւոր . յայնմ աւա՛ւր
 ահե՛ղին յի՛շեա տէ՛րնէ՛ր և՛ բշմեր ըզ
 նընջեցեօղան . և՛ հանդո՛ ընդ սո՛ւրբս քո՛ :
 Եւ՛ արժամ ճառադայթք անու՛րդ վայ
 լին ի՛ յարե՛ լից . և՛ զլորո՛ւթ ի՛րք հո
 շիցն բանին յայնմ աւա՛ւր ա՛հե՛ղին
 յի՛շեա : Օ արհու՛րեալ զոշան արա

—
—
—

—
—

Գ աստուծոյ յայնչեմս արօքէ անդոջ փոշոյն . յոր
 ժամ հարկանէ հրէ շտանկանկանն և
 կոչէ ի դատաստան շաղա սողւոց մարդ
 կան . յայնմ անուր անեղին յիշեալ :

Ի Թանգանորդէս Թանգանորաց
 և բաշխող կենդանու թէ՛ անդի
 մարդկան . այսօր մարդասիրու
 թեանքդ քն բղնընջեցեալսքն մէր
 ընկալ և հանգստնդ սքին քն ան
 անամ հալ արն բմերոց : Ի՞նչ յահաւոր
 և յանպակասաց գողտտեան քոյ ան
 զարթուցանեալ բղնընջեցեալսն ի բար
 բառ փոշոյն . յայնժամ երանանէ տկոջ
 մեմք բղնընջեցեալսքն մէր ընկալ և
 և հանգստ : Ի՞նչ յահագին ճայնէ գոջ
 մանրն զօր ըջո՛ւ ւրնն գերեղանիք սե
 նայնանցեալք . յայնժամ անային իւստի
 պայծառացն գննեցեալսքն բմեր
 և հանգստ : Ի՞նչ անք օրհնեցէք է՛մ ի՞նչ
 բարձգարարի՞ք ըզնա՞ յանխտեան :

ՃԺԷ

Գ

Օ առաքեալն ի հօրէ, զմիտի թարիչ
հոգւոց հանգսւցեալոյն օրհնեցիք. և
՛՛՛ Ի բիւրանւոք բանակրս հրէշտակոց
միանորէ զհաւատացեալս անուան իւ
րոյ. զասաւորելով յաջակողման զա
սուեն. Ե՛՛՛ մ՛՛՛ ի՛՛՛ Լ բարձր:

Վր կոչեցեր առ քեզ տէր ըզտիեղէրս
անեծայն. ընկալ ըզմեր թշննեցեալսն
ի զոգ հաճապետին արբահամու. ո՛ւ
ղորմած տէր վրէկիչ և բարերար:

Վր թողու թեց Ես արժօղ անձ. թող
ըզմ զս մերն ընեցեալոցրն կարօղ յամե
նայնի և հրզօր, ողորմած: Վր լուսատու
Ես տիեղէրաց քս անձ. լուսաւորեա
լ ըզմեր թշննեցեալսրն լուսով երա
նաւէ՛տ սրբարթնոցն. ողորմած:

Վր շտակային ձայնիւ օրհնեացուք զս
մենամբ զերրորդու թիւնն. վանաւ ո՛ւ
րելով ըզհայր. որ վերահնչեաց զամե
նէսեան իմահաւանէ՛ յանուահաւ թիւն:

Վր քեցիք աներգ նոր եկեղեցիք սրբե
յե

—
—
n

—
—
m

ցելոց . Քի երկընդազելով . էր վերահն
ջեաց : Արբանակն ճայնիւ ծրհնեացուք
հոգեորանան հրնշմաբ գովեսցուք .
սուրբ զհոգին փառաւորելով . էր վերա
հանգոյց զամենեւեան :

III

Վճայն փողոց գաղտնական քոյ տէր ա
մենայն հոգիք շարժիցեն կալ ի դատաս
տանի քու մ քրիստոս անարեւմ մեր :
Յորժամ հրնէ բարբառն անհոգին և
հարկանի փող յարու թե մերոյ . և մէք
գոչելով ասեմք փառք գաղտնական
քոյ տէր : Յորժամ աւենս զհոգուցա
նրն ան և սիրք քո պարծեսցին ի քեզ .
և մեզ շնորհեսցեալ լինի ի կալ ի անշմ
քու մնի :

III

Վճառոր անմահ , արարիչ յաշտե
նից . մարդանորոք ի լոք ի լոքայե ս յան
ձինրս մեր . ասեղծիչ կենդանեաց և հան
գուցիչ նրնջեցելոց : Վրոչին բեւոճ
յար զմահու լուծեր զիշխանութիւն .
յաշտենից ըզնրնջեալսն վերածեր

Երեսնամեակս ի կեանս . ստեղծիչ կենդանի :
 Երեսնամեակս քոյ անդժիւք յիշեա
 ըզմէր ընդնջեցեալսն . յորժամ գայ
 ցեսանձառ փառօք հատուցանել մարդ
 կան ըզգործս . ե՛մեր նընջեցէ՛ւոցըն շնոր
 հեան դասի՛լ ընդ սուրբքս քո՛ :

ԾԺԸ
 ԲԿ
 Ծ
 Գ

Մարիչ և մարդասէր տէր . որ
 վասըն մէր ըզմահ ճաշան
 կեցեր . տէր անձ հարցըն
 մերոց : Սր խոստացար հաւատացելուց
 նընջեցէ՛ւոց յանձն քո ըզկեանս անանձ :
 Մոտ խնդրեմք ի բէն մարդասէր տր .
 զհոգիս նընջեցէ՛ւոց դասեան ըսուրբքս
 քո . տր : Ս՛ք տր օրհնեցէ՛ք բարձրաբա
 րէք ը՛շէ՛ւստեանն ի յաժժառ փառաց .
 անդադար հոգևոր երգով : Սր դանձն
 է ընդ անպս երկնից ի նորողել շէ՛րեաս
 երկրի . բարձր : Ս՛ք գոչէ՛ր անձն փո
 ղոյն զա՛րժուցանէ՛ զնընջեցեալսն հան
 դերձ կենդանեօք . բարձր :

7

Որ որդիդ ես և բանդ ասոր շահ հաւա
 սարակից ընդ հօր յե՛նթե, առ քեզ
 կարդաք մարդասէր. հանգո՞ զհոգիս
 նընջեցէ լոց մե՛ր ընդ սբբա քո: Ար իջեր
 յերկնից վասքն մեր զառաջիկն առեր
 զյանցանսն աղամայ. մերով բնութի
 բարձեր ի վի խնջին անարատ ձեռօք.
 հանգո՞: Ար լուծեր զիշխանութիւն
 մահո՛ւ կանաւորական մահուամբ քո
 քրիստոս. բանաւ որաց զաղաչանս առա
 ջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանգո՞:

10

Բեզ վայելէ աստուած օրհնուի. որ
 յանմատոյց աթոռ յանմահից փառա
 բանիս իբարձունս. զնընջեցեալսն յա
 նուն քո ընկալ յերկնային քո սբ առա
 զաստ. որ միա՞հի՞ յնդ ես մարդասէր:
 Ար ունիս իշխանութիւն մահո՛ւ և կե
 նաց. իջեա՞ զհոգիս նընջեցէ լոց մե
 ղոց. և հանգո՞ ընդ սուբբա քո ի խո
 րան քու մ սիրողաց. որ միա՞հի՞ յնդ ես:

Ար յամենայնի ես օրհնեալ լ ար. ար

Ժամնի՞ արան ըղձանուսնս քո վե՛րբասի՞ն
նորոչմանն ի լը՛սել ըղձանն անձային փո՛
ղոյն . ընդ անանձ ելանել քոյ փանացդ .
որ միս Ի՞նչն էս :

Անգաւ որ խաղաղութե՛ն . որ քաղցրու
Թե՛ն խնամես զքո զարարածս . յիշեա՛
ն ր զհոգիս նրնջնցն լոցն ընդ սուրբըս
քո և՛ գասաւ որեւ Ի՛յաւ սուրն այցելու
Թեանն : Ար հոջեցեր Ի՛շարանց մահու
ըզսիրելին քո զզոյապոս . և՛ ծանուցեր
դսծութիւնդ ընդ հանուր տիեզերաց .
լուսաւ որեւ տէ՛ր զհոգիս նրնջնցն :
Ի՛տանձարի՛ քու մ՛ սրբութե՛ն մատուցա՛
նէմք զեզ պաղատանս տրտատուալնց .
պո՛ղծանաջս տէ՛ր զհոգիս :

Ձգի՛ շերտոց հանխեա՛լ սաղմնոխք և՛ ար
տատու՛ք հոյցեմք Ի՛քէն քրիստոս յի՛
շեա՛ զնրնջնցեա՛լսն Ի՛նք անուերդ քո .
և՛ հանգս՛ զհոգիս նոցա՛ ընդ սրբըս քո :
Ար յանարմնոց վերոջհնիս . առ քեզ
հարդանք և պաղատիմք քրիստոսն . յի՛
շեա՛ զնրնջնցն : 749 Ա՛ր

Ար մարմնացար վասըն մեր . աղաչանք
անձամբն քրիստոս . յիշեալ :

տ

Ար հայրդ էս բարեխնամ . գլխի
մեր նմանցեալսն . և պարզեալ մեզ
փառքս տալ անուանիդ քում սրբոյ :

Ար հրաւիրողդ էս կոչեցելոյ . ընդ աշխ
դասելոյն կարգեալ և բղմեր նրանց
ցեալսն . և պարզեալ : Ար նորադողդ էս
անգղի մարդկան . աբա՛ն առձանի և բղմեր
բզնանցեալսն ընդ բազմելոյն աբա՛ն
համու . փառքս տալ :

տ

Անընցէ միածինն փողով և փառք
հոգի . և բղ հոգեղէն բնութիւնս հրե
ղէն նորագէ : Առսաւոր էն ճանա
պարհսք աշխարհի . և իբիւրանոր բա
նակրս հրէշտակոց անպովք բնութանսն :

Ի՛նչ որն են բուսաղէ՛մ թըռչին անպովք
ընդ սասն տասնին յո՛հոս . և՛ այնպէս
յամենայն օ՛ամ ընդ տեսնըն լինին :

տ
էղև

Պատրա՛ս առ արարէ՛ր առաջի իմ ըզսն
դա՛ն . ակնն յանդիման նեղչացիմոց :

|| արշուս . Տի 4-ընդեցե շի ։

|| ԺԷ՝ մս՛ր իւղն՛ վ ըղղընու իս իմ . բա՛ն
Ժանկ քո սրպէս զանապանկ անբէ՛ցոյց զի՞ ս :

|| արշուս . () Եր ի-շու՛ն զեր-ի ի ։

|| ԴՂ՛ճ՝ մ՛յն քէ՛զ սաւրբ եկե՛ղեցի . ո՛ղ

Ղ՛ճ՝ մ՛յն քէ՛զ սե՛ղան սըրբու թան . ո՛ղ

Ղ՛ճ՝ մ՛յն ձե՛զ դա՛սք քահանայու թէ . է՛ս

ձանապարհորդեցի՛ն առ անարի՛չն իմ :

|| արշուս . || Եր ի եղե է օ այ ս-եկն ։

|| ԴՂ՛ճ՝ մ՛յն ձե՛զ մանկու յք եկե՛ղեցւոյ .

|| ԴՂ՛ճ՝ մ՛յն ձե՛զ հաւատապետա՛լ եղբա՛րք

իմ ի՛քս . ո՛ղ Ղ՛ճ՝ մ՛յն ձե՛զ համօրեկն ժող

ղովըրդականք . է՛ս ձանապարհորդեցի՛ն

առ քրիստո՞ս յոյսն ամե՛նեցուն :

|| արշուս . Հիւսնի հարս ի լեւոն ար հարս :

|| Զա՛ն՝ հրաժանրիմ իքէն ս՛բ եկե՛ղե

ցի . ա՛ն զա՛ն՝ մեկն իմ ի ձե՛նչ սրբելի՛ն

եղբա՛րք . ի կոչու մյն վերանորոգողն

քրիստոսի՞ն անտու՛ծոյ մերոյ :

|| արշուս . Տի 4-ընդեցե շի ։

ՊՅԾԱ արարէք վասն իմ հարք իմ .
եղբայրք . և որդիք . և օրհնեացէ՛ զձեզ
քս փրկիչն մեր . պահեացէ՛ հաստատուն
ի հաւատա իւր՝ մինչև ի սահմանեաց
կէտ հնչմանս այսորինչ . և խաղաղութի
տն եղևցի ընդ ձեզ յաւիտեանս ամէն :

Սաղմոս . Օ անգործս ի գեոօն աչ Գ :

() զնու թի է՛ մեզ յանուանէ տեանս .
այն օր արար զերկիսնս և զերկիր :

Սաղմոս . Լեռ ոչ քր եր առ եր :

Սրանի ազգի . որում ար ար յաղի
բայ օգնական է նմա :

Սաղմոս . () հեռա անչ ի գոր . օրհնեցից :

նդ պատրաստեաց ար զօրհնութի
և ընկեանորն յաւիտեանց :

Սաղմոս . Օ ք Բարի իմ զի վայելու :

() ի հեացէ զձեզ տէր ի սրօնէ . այն
օր բնակեան է յերոսաղէմ :

Սաղմոս . Ըսք օրհնեցիս ամ ծառայ :

Երձեցաւ անձրն իմ ի հող յոր
է ամեղձամյ . քանզի պատու իրա
նաւն մեղայ . և ճաշակեցի ըղղաւնով
Թի

Թի մահու . ան յոյս իմ օգնեան ինձ :

Սաղուս . Սերնեցաւ անն ի ՚ի հող . Գր :

() ճանապարհէս քս եւս ոչ պահեցի .
քանզի ոչ ժամանեցի սպառնասքել .
այլ հեղեացան մ՛ջ . այլ ան քեզ միայն
պաղատիմ հայր երկնաւոր . ան յոյս իմ
օգնեան ինձ :

Սաղուս . () ճանապարհս եղաց ՚ի Բայ :

() Երեւոյսգէտ անրան զիս ան ի ճանան
պարհի՛մ քու՛մ . քանզի խընդրեցի գալ
ան քեզ . դաննալ անդրէն ՚ի հո՞ղ յոյր
քմէ . ստեղծան մ՛ջ . այլ ան քեզ միայն
պաղատիմ . հայր երկնաւոր . ան յոյս :

Սաղուս . () Երեւոյսգէտ արա : Այ . Մե՞տ մ ե՞ն՛ :

անատ ունե՛լով հոգի խաղաղութե՛ն
երթ աւ արարիչն հայցելով ան իմ
հանդոն : Ար ետուր հոգի յիս , ըզ սաղա
հեան . զի քոյ խաչի՛ւ յարմութեանքու հա
ւատանց , թնգաւոր երկնաւոր հանդոն

բկ

զհնգի սորա, յիշելով սորա զհաւանութեանս :
 Եւ զայնք ինն զօրութեանց և՛ ի քաղաք
 թաղւորին մեծի . ուր թողովք սրբոցն
 եւ ի խաղաղութե . գնացեալ յաւան
 և հանգիցեալ ընդ հրէշտակաց դասս :
 տեսանել ըզլոյսըն յաւանութեանց :
 Երձեցաւ անձն իմ ի հող յորմէստեղ
 ծեր զիս . և հողոյս մեկնեալ յինչն :
 Եւ զայսաւ ինեալս յիշեալ ի քաղաքս
 տեսան : Եւ տեղծուած եմ անարատ ձե
 աւց քոց միտնաւեաառնէր . այլ խնայեալ
 յիս յահագնն աւուրն . ար զայսաւ ի :
 Եւ զորժամ գաս փառօք հօր դատել ըզ
 աիեղերս ամ . և հարկանի փող հրեշտան
 յարութե . ար զայս :
 Եւ զայնք տեսան տեսալն զրուք երկ
 նից բանիկն . և ճառսն զի թիւք ան
 ճառ ըստով ար խաչն երեւի : Եւ զերեսաց
 տեսալն լերնք հալիկն . և ի յիշե
 փառսց նորա շարժիկն զօրութեիք :
 Եւ Եստօք արն մեռեսլոք յառնեիկն .

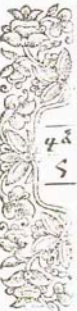
Ե՛ սուրբք անկեայն անձառ փառք
զարդարի՛ն :

Սայ զօրու թեանց թագաւորն ի նորս
գե՛ւ զարարածս . ի՛ ձայն անկեայն բարբա
ռոյ զարթուցանէ զնրն ճեցեալսն :

Սողան երկի՛նք և երկի՛ր յանկեայն
քի՛ . հուր բորբոքեալ ընթանայ բոցա
կիզէ զմե՛ զաւորսն : Սորս փետուր զար
դարին դասըք սրբոց կուսանայն . ու
րս փութք մըտանեն ի յառաջատ փե
սային : Սքե՛ղ եմք ապաւինեալ անկե
օրհնեալ սրբուհի՛ . շէր բարեխօս ան
դադար փառն մերոյ փոքրութե՛ :

Սորս փետուր որստեմեք և ահապին զօ
րութե՛ք . գայոցէ փրկիչն յաշխարհս
յարուցանել ըզմեռեացսն : Սկե՛ղ և
մեծ բարբառով հրեշտակապետն գոչէ
արիք ասէ մինընձէք , անա՛ եհաս ճեր
փրկիչն : Սորս մեք սրտիւք յարուցել
և ընթանալք առաջի . և տեսանեմք ըզ
փրկիչն եկեալ փառօք ի յաշխարհս :

Վաղտնի գործոցն ծածուկք յայտ
 նին ի մեծ հրապարակն , և դողալով
 ընթանան ի յանկախճանն ի տանջանս :
 Ի՛ յօթեվանս հօրն իւրոյ կոչէ ըզանս
 արշարոյ . և յանպատճամ ի բարինս զ՛բ
 խոստացեալ է նոցա : Միրոյ անմահ վե
 սային եղէր դճւ մայր մորիւն . բարեխօ
 սեա վասըն մեր ի յայնմ սուրբ ա՛հեղին :

43
 5

Ի՛ հեմք ըզբեզ հայր անբա
 կիզբն ստեղծիչ ամ եղեւոց .
 զխոստովանօղս սբ անուանըդ
 քո ըզնրն ջեցեալսն հանդս յարբայն և
 բնւմ . անարեւա Ի՛ ծ հայրցն մերոց :
 Ի՛նօվեմք ըզբեզ անճառ ծնունդ հօր
 անբակըբեանկից որդի . որ մահո՛ւ խաչի
 համբերեցեր վասըն մեր ըզնրն ջեցեալսն
 ի բեզ ուղի՛ղ հաւատով պայծա՛ռացո
 րնդ սուրբքս քո . անարեւա Ի՛ ծ հա՛րց :
 Բարեխանամ սբ հողի վասակից հօր և
 որդւոյ . հայցեմք ի բէն ըզնրն ջեցեալ

ՃԺԹ

արն ճըշմարիտ հաւանով սուրբ երրոր
 դու թեանդ ի միւսանգամ նորոգմանն
 դանեա՛ն ի դասս ընտրելոյ քոյ . ասոր :
 Եւ զի՛նք Սիաբանական ձայնիւ թողո
 վեւրդք սուսեւէ՛լ բարձր արարէ՛ք ըզնա
 յաւիտեանն : Արգանչն է փառօք հօր
 միածին ո՛րդնն ձայնիւ անային փողոյն
 անեկմմ՝ յարու թի՛ն որդւոյ մարդ
 կան . միաբանա՛ն : Արանեկ հատուցու մն
 ըստ իւրարանչիւր գործոյ դատաւորն
 կենդանեաց և մեռելոց . և փառաւորէ՛
 ըղսիրէ՛ ինս իւր , պայծառ սոցեւոյ ի կա
 մարլս ընտելէ՛նս . քահանամմ՝ յք
 սուսեւէ՛լ բարձր :
 Եւ յի՛ր բարեգու թ . նր գընթացար ի
 յաղգս որդւոց մարդկան . սուսքեցել
 ըղ միածինդ ի՛նք ինքի ու թի՛ն . յիշեա՛ն զհն
 գիս նրն ջեցելոց մերոց և հանգն ընդ
 սուրբ ըս քո : Արդի՛դ միածին նր յա
 ղեարդ ի մեռելոց . ի միւսանգամ գա
 լը ստեանըն քոյ յարու թիւն մեղ խոս
 757 տա

4

11

ապար . յիշեա՛ : Հոգիդ ճիշմարիտ
մըխմըծարիչ սրդաւորաց . աղաչանօք
սուրբ անձանին և անմեռայն քոց սրբ
բոց . յիշեա՛ :

III

Ս' Հայն մե՛ծի զո՛ւրթնոյն , և ի հըն
չու՛մըն հրաշա՛լի փողոյն . ուր հողայեալ
մարմնըք մարդկան նորո՛գին . յայնմ
աւճուր ահեղին յիշեա տէ՛մա՛ր և
ըզ մե՛ր ըզնընչեցեալսն , և հանգո ընդ
սուրբըրա քո : Հորժամ նըշան տէրու
նեան ձուսագայթի՛ք փա՛յլի . և թա՛յ
գաւորդ թի՛սուորաց փառօք տե՛ւանի .
յայնմ աւճուր : Հորժամ աստեան գա
տաստանի գը՛նի . և դըպրու թիւնըք
հրաշիցըն բանին , յայնմ :

III

Ս' րե՛րկայնամիտդ ե՛ւս տր , քաղցր և
անտխակալ . հանգո՛ղ հոգիս քոց ծաւայ
ից . զի մի դարձցի՛ տնանկ ամու՛շեցեալ
յաւճուր ահեղ ստե՛նին : () յիշատակ
հրաժա՛րեւոյն ի հաճոյս քե՛զ ընկարցիս
և շուխարս մե՛ր ընկալ՛ ըրպէ՛ս զարիւնն

զնոյն և զաբրահամուն . զի մի դարձ :
Ի խորան քում սիրողաց հանգուսցես
ըզ ծանայսս քո . և զհողիս նոցա դա
սեսցես ընդ սուրբքս քո . զի մի :

Սր խոնարհեցա՞ր յերկնից բա՛ն նդ անձ
և անէր մարմին ի սրբոց կուսէն . յիշեա
լ զնր նշեցեալսն ըմեր . յորժամ գայցես
անձա՞ն փառօք . զի դու ես տէմ^մ բ
ամե՛նայն երկրի : Սր ունիս իշխանուի
մահո՞ւ և կե՛նաց . և իանջլերդ քո լու
ծե՛ր զերկուսն զմահու . յիշեա՛ ըզնրն :
Ի նրատիլ քո յատենի դատաւոր ան
հեղ . անչանօք սբ անձանին յիշեա
լ զնր նշեցեալսն ըմեր . յորժամ գայ
ցես անձա՞ն փառօք . քանզի քո ես
փամ^մ ոք յաւիտեանս ամէն :

Սր արչապո՞ւ ըծ անտըլած . զարարած լս
քո միանտես աններ . այլ գրե՛ծա ի
նր նշեցեալսն ըմեր . և հանդո՞ ընդ
սուրբքս քո ի խորան քում սի՛ր րողաց :
Սր արչապո՞ւ յ հօր որդի . ի միւսանդամ

քոյ գանձը ստեանն անդատանդարտ պան
հեա ըզնը նշնցեալսն ըմե՛ր . և հանն :
Եւ անդանարան՛ը սուրբ հողի . յորժամ
նորոգեա զերե՛սս երկրի . նորանիտուր
զարդարեա ըզնը նշն :

տ

Եւ արջադո՛ւր ըմ աստը՛ւած . որ յոչընչէ՛
գոյացուցեր զերկի՛նս և զերկրի . ճրհ
նեմք ը զքեզ . որ հանգուցիչդ ես նըն
շնցեւոցըն հա՛մ յր ամենակալ : Բանդ անձ
և համագոյ փանայ հո՛ր պատկեր . գն
վեմք ը զքեզ . որ յարուժիւնդ ես
նընշնցեւոց , որդի՛՛դ մի՛ամի՛ն :

Եւ զբիւր անբապա յորմէ՛ բաշխի՛ տիե
զերանկա՛ն շընորհ . բարեբանեմք ը զ
քեզ . որ նորոգողդ ես նընշնցեւոց հո
գի՛՛դ ճըշմարիտ :

տ

Եւ հաւոր քոյ բանը ստեանըն յորժամ
գաս ար ի՛ յերկրից անային քո շորու
թիւդ . և նըշան սուրբ խաչին պայծառա
նայ ի մէջ երկրի : Եւ որոգին սարերք երկ
րի ի անցնէ՛ հընչման փառոյն որ գոչէ
զկե՛ն

զկենդանու թի . ասէ արիք էկրն ւոր
 կենդանեաց և մե՛ն աւելոց : Ե՛ն որ հետ մե՛զ
 ւոր ողորմու թիւն ի ծագել սրբոյ խա
 ջին . որով եղև մեզ փրկու թիւն . զի
 նովմաւ ելցո՛ւք ընդ անաջ անծորդւոյդ
 որ ի յերկնից :

Բ՛րիատոս անճ . յիշեա՛մ Բ՛ն զերնջե՛
 ցեայսն ի սր անուճող քո : Կ՛ն զգինս ա
 ըեան քոյ ւոր յիշեա՛մ Բ՛ն և հանգո՛ ընդ
 սուրբ քո : Ե՛ն ի միւսանդամ քոյ զա՛
 լրատեանն զերնջեցեալսն մեր յիշեա՛մ :

Գ՛րեգա՛մ կն արդարու թե՛ քս և անա՛ւ
 էն յուսանցե՛ լոցս . որ և բղմե շօք մե
 աեալ մարմինն կենդանացուցե՛ր փրո
 կիչ . ընկա՛լ ըղմեր նրնջեցեալսն և հան
 գո ընդ սբ՛ քո : Ե՛ն քեզ կարգա՛ մք
 անձամբ ք բեկե՛լովք և արտասուա՛լից
 հաւաչա՛մ հօք . որ ի գերեզմանն զա
 ջարու արտասուեցե՛ր փրկիչ . ընկա՛լ :

Ե՛ն քէն հայցե՛ մք բրդանումն ողորմու
 թեան և պարգե՛ից կենդանո՛ւ թե՛ .

Ը՛՛՛
 Բ՛՛՛
 Գ՛՛՛
 Ե՛՛՛

որ աւագակին ըզգրսիսորն ժառանգէ
ցուցեր վարկիչ :

44
5
Ճ

Վնդ անձ որ ՚ի ծոց հօր . վասըն
մե՛րոյ փլե՛ցի ու թե՛ ՚ի յերկնայ
խոնարհեցա՛ր . զի ըզմե՛զ նորո՛
գէսցես ՚ի կեանս . անժ հարցըն մերոց :

Որ հանդէ՛ր ձեռն էս գալ վասօք հօր .
զարթուցանե՛լ ըղ նրն ջեցեալսն ՚ի սբ
անու նրդ . քո . նորոգեա՛մ և ըզմեր նրն ջե
ցեալսն . անժ : Վն մահու թե՛ ց տըն ծղ
քս՝ և պարզ և իջ կե՛նդ անու թե՛ . ՚ի միւս
անգամ գալլատեանն և՛ ցաղս որ հայան
անտեմին . թողու թի՛ւն շարհեա՛մ մեր
նրն ջեցեալսն . անժ : Վղ տէ՛ր օրհնե
ցէք բարձրարարէ՛ք ըղնա՛ յաւիտեան :

4

Որ նըստի՛ ընդամէ՛ հօր ճընձի իւրոյ .
և մարդասիրտս՛դէս իրնամէ՛ զարարածըս
բարձր : Որ ըզհողացեալ բնու թիւն
մարդկան ն՛րոգէ՛ իւր անտա թե՛ն . և
կենսագործէ՛ ՚ի կեանս անմահ . բարձր :

Գանձակը զբնական ծոցոյ Տօր խոնար
 հեան ըանրդ մարմնացար ի կնակն
 վարն վրդիւ թէ մերոյ . աղաչեմք ըզ
 քեզ . զնրն շեշտարն մեր ի քեզ ուղեղ
 հաւատով միշտ տե՛ր ը յորժամ
 գաս թագաւորսն էրդ քո : Ինձ խակալ
 քաղցրով թէ որդի այ հաճեցար բաւ
 նալ ըզմեզս աշխարհի քո խաչելու թէն
 աղաչեմք ըզ : Իսմաւորական մահաւմբ
 քո լուծե՛ր զերկններս մօհն . եւ արժա
 նի արարելի թողուէ յանցանաց քաւիչ
 քո արեամբ . աղաչեմք : Եր փոխանակ
 մեղաւորաց ըզ մեռանիչ յանձնաւեր .
 իջանելով ի դրժօխքս վրկեցեր ի
 մեղանակ բանակն ըզդերեւոյն . աղա :
 Գանրեբանեմք զանչափ քո զմարդասի
 րու թիգ . սր երեքօրեայ յորուցեալ ,
 զկենդանու թիւն պարգեւեցեր աշխար
 հի . աղաչեմք :

Եյս ի լուսոյ զնեզ լուսաւորեսն . նր
 փաւօք Տօր հանդերձեալ էս գալ ի
 763

դատել զերկիր . արժանաւ որեւէ և բզ
 մեր ըզնրն ջեցեանս անճառ խոստմանց
 քոց ընդ սրբս քո : Տօ՛ր և հոգւոյ հա
 մադոյակն : Ի սիւղերանկանս հէղ աւե
 նին , արժա : Զրկնի և երկրի արդար
 դասաւոր . յորժամ հատուցանես ըստ
 գործոց իւրսքանչիւրոց . արժա :

III

Ի՛ր արարիչդ ես հրեղինաց և հողեղն
 նաց . և մըշտընճեւաւոր փառարանիս
 ՚ի բանաւոր պաշտօնէից . Ի քէն հայ
 ցեի՝ մըք թողու թի՛ շնորհեանքն ջե
 ցեւոց մերոց : Ի՛ր Ի յերկրի երևեցար
 և ընդ մարդկան բընակեցար . և զանմա
 հու թի՛ պարգևեցեր մեզ մահացեւոցս .
 Ի քէն հայ : Տօ՛րժամ նրստիս յաժող
 փառաց դատողական իշխանութի . և
 փառաւորես ան ՚ի քէն փառօք ըզգինս
 արեան քոյ տէր . Ի քէն հայ :

III

Ի՛ր անբաւ քո մարդա՛ սիրութիւնդ
 գը՛թացար յազգրս մարդկան . ծընա՛ր
 ի կուսէն . ըզծընես ըստ սուրբ աւան

զանանն ըզ նրն ջեցեանսն ը մեր ընդ
 սուրբքս քո հա նգո թագաւոր
 յաւիտենից: Ար ՚ի վերայ խաչին զե
 նա՛ր որպէս գառն . և զմարմինն և զա
 թիւնըդ քո բաշխեցեր ի փրկիւ թիւն
 աշխարհի . զհանդորդեա լս մարմնոյ
 քոյ և արեան , ըզ նրն ջեցեանսն ը մեր :
 Ար ըստ նրմանս թեան մահո՛ւ քոյ տըն
 կանկն՝ ց արարեր . և էրկնից արքայու
 թեանըդ ժառանգորդ լինի՛ւ խոստա
 ցա՛ր . զհաւատացեա լս գալըստեանն
 քոյ տէր . ըզ նրն ջե՛ց :

տ

Անա ըք քեզ սրժ փառաւորեալ յաւի
 տեան . որ կենարարդ ես մարմնոյ ց և
 գոյացուցիչ հոգւոց մեր նրն ջեցելոցն :
 Ար բարձրացա՛ր ՚ի խաչին փան ազամայ
 նորոգմանն . և ի ջանելով քո ՚ի գլխո՛ւ ՚ի ս
 աւա՛ր աւեր ըզ գերեանսն : Ա՛զ գինս
 արեան քոյ յիշեա կենարդո՛ծ ող աշխար
 հի . և հանգքստեանն արժանաւորեա
 յերձասողե՛մ ըն վերին :

տ

Բնդ զըւսիրթուենս երկնից օրհնեցէք
 ըզնիստեանն ի յաթոռ փառաց . զի
 հանգուսցէ՛ ըզնրնջեցեալ ծառայս իւր
 յաւիտեանից . ի միւսանգամ փառաց
 իւրոյ գալըստեանն : Բնդ սերօբէիցրն
 սրբբանաց ձայնիւ գովեցէք շորդին միա
 ծին . զի հանգուս : Բնդ քերօբէիցրն
 փառաբանն իւր թեանց բարեբանեցէք
 զհոգին ճիւղաբիտ . զի հան :

մ

Էանլն վիմածին աղբիւր յորդա
 ռատ . բարուսնի ծաղկեալն այդի
 վայելուչ սրօբէ՛ հողեղէն . բաբուսեոյ
 բանին անուն տնօրէնութեան տաղա
 լար հողուն . սա ծրնեանն ի քէն միշտ
 բարեխօսեալ անդադար հայցմանիւ . շնոր
 հել զթնդու թիւն մեր նրնջեցելոցն :
 Պանիկու թե դրախտին բանցօղ բանալի .
 քի բարձօղ նրմանօղ երկնից . ստիտրոս
 կեղէն ի մանանայիւ . գաւաղսն ծաղ
 կեալ յարմատոյն յեստեայ , տաճար ըւ
 սոյ մայր . սա ծր : Ե՛օղ քայրաւճաւալ

ցանկանի զուարթնոցն . միւթէ զէն սրօ
 բէ՛ զէ՛ զ մարգարաափայլ Տիմն էկե զէ
 ցւոյ . մարութաննն . անկ Տովանաւոր
 սուրբ կոյս մարիամ . ան ծր :

Ի փունջք Տոր Տունդերձեւել էն
 գալ ի գատել զերկիր արեգակն
 արդարութէ . զի՛ ըզ Տողեղէն
 ըզ բընութիւնըս մէր վերսուեալ նորո՛
 դէօցէն իկեանս . ընդ աջմէ՛ քո՛ տը նը՛ծ
 Տա՛ րցըն ըմբոց : Կր անայնն բարկու
 թեանմը ըգատէն ըզ Տընացեալըս մէր զք
 ընստու ալեղէրաց . ընսուսրեա՛
 ն ըզ մէր ըզ նընջեցեալն անձուտելի՛
 ստուածայնն ընսուր . ընդ աջմէ՛ քո՛ :
 Կր նրատիս իմերաց բնօրնայեաց քէրօ
 բէ՛ ից թանգանոր խաղաղուէ . Տանդո՛
 ն ըզ մէր ըզ նընջեցեալն իմերի նը՛ք քո՛
 էրոստակմ . ընդ աջմէ՛ քո՛ ահր :

Ի զտը օր Տընեկէն . Ի Տիք Է բարձրարան
 բէ՛մ՝ ք ըզ նան յաւիտեանն :

զձ
 Տ
 Իա

Դ՛ր յաճե՛ղ զսկե՛րսդ հայրե՛նի՝ կառու,
 քնդ հօր լիսն աղից կենդանի՛ն յաճի՛ր
 տե՛նից, և իշխանու թք՝ դատէ՛ զմե
 նայն արարածս. օրհրէ՛նե՛հ : Կիս բան
 հայցե՛մք ՚ի քէն սբ հոգիդ կենդանա
 բար, աղաչանօք սուրբ աստուածա՛ծ
 նին արա՛ արժանի՛ և ըզմէ՛ր ըղերն ը
 ցեալսն միտանել ՚ի յե՛րկնային քո՛ սբ
 առնգաստ, և քնդ վե՛րին զօրսն օրհ
 նե՛հ մ՛մ շ՛ք զե՛րրորդու ՚ի դ :

11

Գրծամ հարկանի զի՛ն զգալը ստեա՛ն
 քոյ տր, յայնրժամ զարհուրեալ զօղան
 արարածք ՚ի յաճե՛ քու մեկ, աղա՛չե՛մք
 ըզքե՛դ զիսրից, հանդո՛ և ըզմէ՛ր ըղերն
 ըցեալսն քնդ սուրբ ըս քո, որ միս յնդ
 էս բազու մողորմ : Ե՛ւ հարե՛կ լուսոյ
 ծագման քոյ տր, զի՛նժան դասք առա՛
 քինեացն ՚ի վե՛րայ լուսեղէ՛ն ամպոյն,
 աղա՛չե՛մք ըզ : Կո՛խտիսիս ընդ մագու թ
 ողորմած տր, մի ա՛նտէ՛ս աննե՛ղ ըզմէ՛
 զուցեալ ըզս յահայցի՛ն աւո՛ւրն, որ մի :

անդի գրէզ օրհնէն իշխաննու թի՛ք
 երկնից թաղաւ որ փառանց անկեանկաւ
 անկեանկարօչ թօղ բղմ. զս մեր նրնչե
 յեւոյն . և հանդո՛ն Դիտրանի՛ քու մ ի
 յարքայական ի հանգ լատեան :

Ի նախնու մի ըզմարդարէն մօսէս ըն
 սաւ որեցեր անուցին փառօք տեւրեամբ
 անու թի՛ք բղ քոյ . լուսաւ որեւ և բղ մեր
 զնրն յեւոյն . և հանդո՛ն Դա՛րե խստե
 թեամբ սբ անձանի ճընտղի և մօր քոյ
 յիշեա՛ զգինս անեան քոյ տէ՛ր . և դասա
 ւ որեւ յերանաւէս յանթանաւ և յան
 սրտու մ ի կեանազ . ի յարքայս :

Դա՛ւո բք քէ՛զ հայր . որ կենսաւարդ ևս
 մարմնոց և զոյսպեւցիչ հոգւոյ . ընկա՛ւ լ
 շօրհնարանօղ հողիս յանմահական քո
 հանդիսող : Դա՛րդասիրի հօր որդի .
 որ պատկերանկից եղեր հողեղինացս . և
 խաչէցար . ընկա՛ւ լ : Դ՛մեճաղօր սուրբ
 հոգի . որ անդորրիչ ևս նեղելոց և՛ մը
 խիթ արիչ հոգւոյ . ընկա՛ւ լ :

17

Դ հանգիստ քո տօր ուր ամենայն սրբ
 քո հանգչին . հանգո զհոգիս ծանայից
 քոց ընդ սուրբքս քո մարդամմ սէր :
 Դսլ աստղած , որ կըլեր ի դրժօխս .
 շէրկու նրամահոլ լուծեր բղիւղեան
 առձանկեցեր . Է զհոգիս ծանայից քոց
 ընդ սուրբքս քո հանգո մարդամմ սէր :
 Դնդ հոգւոցն արդա՛ ընց կասարե՛ լոց
 Է զհոգիս ծանայից քոց հանգո մարդա՛ :

18

Դ անանակ դարձի իմոյ է՛հաս ի յեր
 կիր . արդ տօր ընկա՛ լղ ծանայս քո . Է
 հոգի՞ քո բարի՛ առաջնորդեցէ՛ ինձ
 ի յերկիր ուղիղ : Ի սուտովանօղ հոգիս .
 որ է՛ լոց զուսայնութե՛ ընթացս աշխար
 հի . արդ տօր : Ի՛վերջնու մն աւուր մե՛
 ծի յորժամ աննէս զայցե՛ լութի՛ քոյոց
 սիրո՛ղաց . յայնժամ խնայեա՛ ի ծանայս
 քո . Է հոգի՞ քո բարի :

19

Դ ընթա տօր ի հոգիս մեր նընջեցէ՛ լոցն
 Է յիշես՛ ողորմութե՛ . քանզի գի՛նըք
 սբ արեան քոյ են . ի յոմարժամ հրա՛

ցէր յորդէգրու թիւն ըղախէ զէրրս
 դրթու է ըղ քո նորոգեալ զհոգիս նրն :
 անքանքսկի զքն արարի չ յաւիտենից .
 ան քեղկարդ սմք և սրազախի մք հանգո՛ր :
 զնրն զնցեալսրն մեր ի սբ անու նրդ քո :
 Արդիդ միածին է անկից հօր և հայւոյ .
 ի միւսանդամ քո գայրստեանն հանգո՛ր :
 հոգիդ ճշմարիտ փառանկից հօր և ի՛ր
 դւոյ . անաշան մք անծածնին հանգո՛ր :
 Ար հայրանկան իշխանու թեամբ և փա՛
 ոօք գանկից էս անք . նրստե լոց էս դա՛
 տաւ որ հանգե՛ի՛ ըձ քո առաջէ լակք . և
 սուճե՛ս ըղ հատուցու մրն քոց արա՛ իս
 ծոցս : Ար լուսանիայր ճառս զայթիւք
 նրշանաւ սրբոց խաճէն յահաւոր բե՛
 մի՛ն բազմիս . և ընարե՛ի՛ ս զօդիս յայ
 ծեանց . և սուճե՛ս ըղ հատուցու մրն :
 Արդ աղանջէ մք ըղ քեղ քրիստոս որդի
 անտու ծոց . հանգո՛ր զմեր նրն զէցեալսն
 ի՛ վերի՛նսդ էրո՛ւսանդէմ . զն մի զարճի
 տրնանկ անաջէցեալ ի յաւո՛ւր անջէ՛ղ
 ան տենին :

Եղովեւթս Է տանձար փառաց սրբու
 թեան. խոնարհեալ անձամբ ըք պաղս
 տիմք. դատաւով զ կենդանեաց և մե
 ունչաց քրիստոս Էրչի աստուծոյ. յայնմ
 աւո՛ւր Էր անհնչն լուսազօրդեալ պայծ ս
 ուացն զհոգիս մեր նընջէցէ լոցն. Է վե
 բինն երուսաղէմ Է յա՛ շահողման դան
 սուն: **Մ**Էծ և ասէդէ օր գալը ստեան
 քո ար՛ յորժամ շարժի՛ն զօրու թի՛ք
 երկնից, սրե գալնանկէրայ ճառագայ
 թի՛ւք փայլնս Է յարձէնչից. յայնմ աւ:
Զորժամ հարկանի փո՛ղ գալը ստեան
 քոյ ար. Է յայնը՛ծամ և երկիրքս գը
 ղրդեալ վերաբերէ՛ ըզ նընջէցէ ան
 ողք յադանայ. յայնմ աւո՛ւր:

Օ անհոգին համբաւ գալը ստեան քոյ ար
 ըզ մըտաւ անճեմք. զարհուրի՛ք Է յե՛ր
 կիւղէ՛ ի սպանանիւեաց գե՛հնոցն. սոլս
 ճեմք ըզ քե՛զ վրեկիչ հանդո՛ւ և ըզ մե՛ր
 ըզ նընջէցէ անլան լնդ սուրբըն քո. որ
 միա՛յնդ Էս բազու մոզորմ: **Զ**որժամ

գարբիէ՛լ Տարկանէ՛ ըղտիւ՛ զերալու՛ր ըզ
բարբա՛ն փոզոյն . և նորոգի՛ն հս՛ գլխ
փխտանն զիւրաքանչիւր տէրիսն . աղա՛
նեանն զնի և զպարու թիւնը . ք հա՛
շնչն բանին . և գատաւ որն ա՛հ հեղ
յաջնանրիէ՛լն իւր յորարածս հատուցա՛
նէ՛ վարձս ըստ գործոցիւրաքանչիւրոցն .

ազա՛նք մք ըզքէ՛ղ :

III

Յազի՛ն է՛ օրըն գատաստանին . և
գո՛ղւմն առաջի՛ բեմին . սորսափին
հրէշտանիք սանանի երկիր . ըզնրէ՛ ջե
յեալարի՛ մեր մի՛ անտէստուներ . յահա
գին աւուրըն գատաստանին . բարեխօ
սու թեա՛ մք սուրբ աստուածա՛ծնին :
Քանին գրուեք երկնից բարբառին
հրէշտանիք . բանին գերեզմանք բորբո
քի գեհեան . ըզնրէ՛ ջե : Վալարին էր
կինք որպէ՛ս մագաղաթ . գերադոյն գո՛
չէ՛ փոզ գարբիէ՛լեան . գերապանծ լու
սով զարդարին սրդարքն . ըզնրէ՛ ջե :

III

Երանցայէս՛ իդոււրն գերեզմանին

և էհայն ինձ ժամանակ մըտանելի՛լ
 ՚ի յարգանս երկրի յորմէ՞ ստեղծեալ
 եմք ամենեքեան . բըժիշկի իմաստուն
 և՛ ճարտարապետ . բըժիշկեալ զՏողոյ
 իմ զՏիւանդուն թիւն . սըտորոյ և յո՛յս
 վըրկու թե՛ մերոյ : Ա՛շիցի՛ ձեռքն քո
 պահասան անձին իմոյ . և՛ ա՛յլ քո բարի
 սուաչն սրդեացէ՞ ինձ ի՛ յարգարու թի՛ր .
 բըժիշկի : Ի՛ր զխեցեալ առի՛ւ ըզգու թ
 մարդասիրու թեղ . և՛ յաղբըրէ՛ղ կենաց
 ըլ՛ւսացեալ զմէ՛ղս անձին իմոյ . բըժիշկի :
 Ա՛րցցէ՛ անձն իմ օրհնեացէ՛ ըզքեզ ,
 զամենայն անուրբս կենաց իմոյ . և՛ սու
 քեղ սպա՛ւ ինիմ հսկի՛ն՛ և բանաւոր
 հօտի . դարձո՛ զմ՞ շրեալս ի՛ հօտ քո
 քրիստոս . բըժիշկի :

Ի՛նչսկի՛ զբն աստուած սկիզբն սըտոր
 չու թեան ՚ի հողոյ ստեղծէ՛ր ըզմարդն
 սուաչին . գործել և՛ պահէ՛լ յանպա
 տու՛մ ՚ի կեանս . ի՛սկ իստուանկանել հրա
 մանի՛ քոյ տէ՛ր . ըզվը՛ձիւ մահու ի՛ վե՛

րայ եղևակ . հող է իր անդրին և ի՛հող
 գործարար . և այժմ անդաշտ մը զստեղծող
 ամենից . ընկալ և հանգստի զհրած արեալ
 հողին , յեօթնամստեղեան ըլստեղին
 խորանս՝ ուր ծողովքն էն սրբոցն ի
 խաղաղութեան . հոգւոյ հեղու թեան
 յերկնից բարութիւնսն :

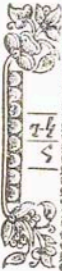
Ասիկա եղևակս անպիտանացայ . գեղեց
 կանց՝ արար շնորհածոյս քակուումն . իմնս
 տո՛ւնքս յիմարեցայ ի՛յալեաց մեղաց
 յոր ընկղղեցայ . և այժմ անդաշտ մը :
 Ինչօրն է հաս վերին կոչողին . կոչնա
 տէրն անհող կոչողն ահաւոր . դատաւորն
 անաչօտ . դատաստանն արդար . հրէշ
 տակք անդորմ՝ դատեն զհեղաւորս . և
 այժմ անդաշտ մը :

Ընկալեալ մե՛հագուելիցքն հողքն
 յագնախոն՝ և մըս է՛ զանա՛կէին . երգս
 անեալ մատուցանեն զերածրչտակա՛
 նայ զերանուէ՛ր ա հո՛գեղե՛ն հընչ
 մուսս , քե՛ր ձե՛ր՝ զ համանուէլ , որ

Ըրնար արդայաբար և վերածէր զազգրն
 մարդկան՝ և հօր յորդէ՛ր դրու թի՛ր. աղա
 ջանօք հայցե՛մք ՚ի քէն ընկրն շէցե՛ւրն
 մե՛ր ընդ ա՛ն արբա քո՛ հանդո՛ւ
 Պէ՛ղգէ՛ղե՛ւն գոլէ՛ն ըշքե՛զ դերա՛ւայ
 ծա՛ն՝ ու գո՛ւ լնդք հոգե՛ր զինանցն, հէ՛զա՛
 բար թե՛ւ ապարեալ պարու՛նակե՛ւն ծած
 կե՛ն ըզդէ՛ն՝ մօ յա՛ հէ՛ փա՛ւսայ քո՛ց .
 քե՛ր ԹԹ՝ զ: () նոցն և մե՛ք երգե՛մքք
 քե՛զ բարեւանդան ձայնի՛ր և զե՛րդ ըս
 հո՛ գեւորս : առ բերե՛լն զքե՛զ պատա՛
 բազ սակի՛ կրնդրո՛ւ՛ն և զքե՛ մաւա և
 զհալուէ՛ն . քե՛ր ԹԹ՝ զ:

Ե՛ժ և՛ ահե՛ղ է՛ օրն գասանատանին .
 և գո՛ղըւմն առաջի՛ բե՛մին . ՚ի լ՛տէ՛լ
 ըզձայն փողայն և ըզհրնչո՛ւ՛ն և մնա՛ հա
 գի՛ն հրոյն : Պարսանիմամբ սասանի՛
 երկիր՝ և գոգո՛ն նարանօք . և քա՛րքի՛
 է՛լ հընճեղուցանէ՛ ըզտի՛եցե՛րալու՛ր
 ըզբարբառ փողայն . և հոգե՛քն ըզգե՛
 նո՛ւ և ն զանա՛ պահա՛ն և մարմնա՛ն :

Իրայնն փայլի՛ յարև'էլից Էօթընպատիկ
 պայծառ քան զարեգակն . պայծառան
 նան ան ըզարբն . և մեղաւորքն ծանծ
 կին յանրատուէր լուսոյն . և ճանան
 դայթ սուրբ Խաչին առանջի քոյ դայ
 մաքրե՛ զանդի՛ քեզ իջէ՛ վանի . ի՛ յայնմ
 աւուր անհեղին սղոյմեաց հողւո՛ւց
 մե՛ր նրնջե՛ցեւցն :

74
 5

Ընդհատելոյ՝ անձ Էւրարի՛չ անն
 նայնի . սր մանկանայուացս
 կեանքդ Է՛ս և անմահուի . ըզ
 քեզ բարեբանե՛մք անձ հարցլին մերոյ :
 Ար սպասաւորեալդ Էս իսերօրէ՛կոյ .
 զգեցար զծառայի՛ կերպարանս . Էլ
 խոստացար հաւատացե՛լոց նրնջեցե՛լոց
 յանուն քո՛ ըզկեանս . ըզքեզ բարե :
 Ըրդ իրնդրե՛ մք իքէն ք՛ս արարչանկից
 հօր Է՛ սուրբ հոգւոյն . սր դատաւորդ
 Էս կենդանեաց և մեռելոյ . զհոգիս
 նրնջեցե՛լոց դատեալ ը՛սքրս քո . ըզքեզ :

Ճիբ

Մ զ ար օրհնեցէք Մ աււեմ լ բարձր

4

արարէք ընկա յաւիտեան : Սրգալոցն է
Է անպս երկնից ՚ի նորոգել զերեւս երկ
րի . եւ զարթ աւցանէ ըզնրն ջեյեւ շարն
հանդէ ըն անե նայն սրբոյք . առաււեմ :

Մ ՚ի արուն աղանջեցուք ըզթաւնորն
մեր քս . զի արթանի արասցէ ըզնրն ջե
յեւ շարն մեր մրտանել ՚ի յառադաս Է
իմաստուն կուսանն . առաւ :

Սր թալւորդ ես յաւիտեանից քս արձ
րնկալ ըզծաւսցս քո ի բարի . եւ ը
շնորհեան ՚ի յաճակողման քւմ զանի :

n

Սր ունի ս իշխանունի մահու ե կենաց .
հանգն զհոգիս քոց ծաւսցից . եւ ը :

Յորժամ կարգի աթոռ արուել ըդ քոյ
ե հաստանի սուեան դատասանին .
յայնժամ իսընացեալ ի ծաւսցս քո . եւ ը :

Սր զորմութեանց արւօղ քս ՚ի սրւան
զամ քոյ դարսաւեանն , շնորհեալ ե մեր
նրն ջեյեւ շարն կալ ՚ի յաճակ քոմ մեկ որ
ողորմածդ ես յամե նայնի : Յորժամ

n

զանմահու թի կենաց շնորհէս . և
ի կեներս հրաւիրէս . ընդ կամարարս
անուանող քոյ ըզնրն ջեցեալսն մեր
դասաւորեալ . որ ողորմածդ ես յամէ :
Ինդ սուրբ ըս քո դասեալ և ի սուրբ
պրահեա . ի տեղի անկեղոց հրէ շտակաց
ըզնրն ջեցեալսն մեր կարգաւորեալ . որ :
մյր անրայն ընդ ընդ ընդ ընդ
սէր . որ ստեղծիչդ էս հողոց և մարմ
նոց . յիշեալ զնրն ջեցեալսն մեր , և
հանդն ընդ սուրբ ըս քո : Ինդ միս
ծին . որ գրեթածդ ես մտ մմենեանն .
և խաչիւ և արեամբ գնեցեր ըզքո թո
ղովուրդս . յիշեալ զգինս սրեան քոյ
տր . և հանդն ընդ սուրբ ըս քո :
Տնորդ ճշմարիտ . որ սուրբ ըս ես
անըսպտուէրի . և ըզուցիչ ամենայն
բարութեց . յիշեալ զնրն ջե :

Ինդ ընդ ընդ մե ի ընդ ընդ ընդ ընդ
մատաւորեալ ի զուարթնոյ . ըզնրն ջե
ցեալսն մեր ընկալ մարդասէր տէր և

հանգն ընդ սուրբ ըսքս: Եւ յարժանի գան
 փառօք հօր դատել զերկիր արդարեւ
 թեանն արեգակն . ըզնընծեցեալսն :
 Եւ նրախի լ քս յանունի դատաւոր ան
 հէղ . քս փրկչի՛ն մեր և յոյս . ըզնընծե՛ :
 Եւ արարիչս էս արարածոց հանգու
 ցեալ ի հրէ՛ցն հանա . յիշեա՛մ զհոգիս
 նընծեցելոց մերոց և հանգն լ սուրբ ըս
 քս : Եւ երկայնամիտս էս անամենե
 սեա՛ն . և ներօղ յանցանաց մերոց . յի
 շեա՛մ զհոգիս : Եւ միւսանգամ գալոց
 էս հարեւնի փառօք նորոգել զնախն
 սանդիսն ծրնունդ . յիշեա՛մ :
 Եւ անգամս փառաց քս անմահութեց
 բաշխօղ . ի փառանորեւ զանընծեցեալսն
 քոց , արժանաւորեա՛մ ըզնընծեցեալսն
 մեր . դասակից ընկիւ սրբո՛րց քոց . մար
 դասիրամի՛ պէս սր էս միշտ ի յաճու
 փառաց : Եւ նրս հաւատարեցել լ սքըս
 քն հաղորդիլ մարմնս և սրեան քոյ տր .
 այսօր ընկալեալ հանգո զհոգիս նոցա .

—
—
—

—
—
—

Կէնադործելով ՚ի կեանսդ յանկեանից
 մարդասիրամբ պէս: Յորժամ առնես
 զհասուցոս մըն տը և սբ ը. ք. ք. պարծէս
 յնն ի քեզ. յայնժամ խնայեա ՚ի դաւա
 նօղոս քո. դասուորելով յաջահոյժման
 դասուսն. մարդասիր:

Սաղմուտը փառաց քս յոյս անգգի
 մարդկան. անհասանելի քո զօրութիւն
 ի շէր ՚ի յերկնից կենսագործելով զանա
 ըստ ձեռաց քոյ ստեղծուածս. զապա
 ւինեալսն ՚ի քեզ զհագիւս նընջեցնելոց մար
 ընկալ յանտրտում ՚ի կեանսդ. որ օրհ
 նիս երգով ՚ի հրէշէն զըւարթնոցն:

Վ յերկիւ հրաշնոյն արփիահրաւ զայլ
 մանր. ՚ի քսուակերպեան նըշանի քոյ
 տը. և զօրք երկնից ՚ի յերկիր ծաւալն.
 զապաւինեալսն: **Վ** հարկանել փողոյ
 հրշտակապետին մեծի. ՚ի բանալ գե
 րեզմանայրն զարթիցեն մեռեալքն
 անսպախան մարմնով զարդարին ընդ
 առանջ քո տը. զապաւինեալսն:

110 ր ՚ի հօրէ՛ տուսիքէ՛ցա՛ր մարդասէ՛ր կա
 րօղ փրբկի՛նչ . և՛ ըզմեղո՛ւ յեալ ըզմարդըն
 բը՛ծ ըջկեցե՛ր . ողորսե՛ա՛մ տըր հրաժարե՛
 ըյս զոր հրա՛ւ իրեալ սու քե՛զ կո՛չկեցե՛ր :
 111 ր ՚ի խաչե՛ն բեւեալե՛ցա՛ր մարդասէ՛ր
 կարօղ փրբկի՛նչ . և՛ ըզցօղ անսպանան
 արեանըզ ցօղեցե՛ր տիեզերսոյ . ողոր :
 112 ր ըզդրժո՛խս աւերեցե՛ր . և ըզգե
 ղեալսըն փրբկեցե՛ր . և՛ զարդե՛լեալսըն
 վե՛րածեր ՚ի յոյս կե՛նսացըն յա՛ւ իտե՛նից . ու
 113 ր ՚ս անացի՛ տէր ողորսե՛ա՛մ հոգւոյ իւրոյ
 բաղմամեղն . որ բնակեալդ ես ՚ի յեր
 կէնս և՛ յանմարմնոյ փառաբանիս . յիս
 մարդասիրեա՛մ բանգմա՛դ ու թ փրբկի՛նչ ,
 և փարատե՛ցո՛ զցաւս անձին իմոյ :

114 ր անկանե՛ցայ յաղգմտո՛հմէ . ըլ՛քեալ
 թողի՛ զկեանս անշխարհի . և՛ մանկին ու
 նայնու թէ՛ դարձա՛ւ ՚ի հո՛ղ ուստի ստեղ
 ծաւ . յիս մարդասիրեա՛մ : 115 ր սու ուր յայն
 միկ մատնեցայ ՚ի ձե՛ւս ասէ՛զ հրապարա
 կին . և՛ սու քե՛զ ապա՛ւ ինխմ ստեղծօղ

բնաւից տէ՛ր բարոյից . յի՛ս մարդասի :
 հայե՛ցայ ի՛ բարձունս առ քե՛զ կարճի
 յամենայնի . ընկա՛լ զիս յարկս արդա-
 րաց անբա՛ժածսն կ'սջոյլո՛ղ քո՛ . յի՛ս :
 Ա՛հա ի՛ խաղաղութի՛ն դարձայ ՚ի հո՛ղ յոր
 մէ սակեղծայ . նորո՛գո՛ղ ճարտարապետ
 պարգե՛ատու սղորմութե՛ . յի՛ս մար :
 Ա՛յ կե՛նդանի՛քս օրհնե՛մք ըզբե՛զ քրի՛ս
 տոս թաղաւոր յաւխտե՛նից . որ փառօ՛ք
 փառաւորիս ի յե՛րջնայնոցն և յե՛րկրայ
 նոցս . յի՛ս մարդաս :

ՃԶ

Իսաւրբանութի՛ն առաքե՛մք քե՛զ հայր
 երկնաւոր . յի՛շեա՛ զն՛նչ՛ցեալսն մե՛ր
 և հանգո՛նչ սք՛ ըս քո՛ : Ա՛րեալն՛ցդ ես
 հօր և հողւոյ՛ որդի՛ն միածին . յի՛շեա՛ :
 Ա՛ր փառակի՛ցդ ես հօր և որդւոյ՛ հո՛
 գի՛ց ճը՛շմարտ . յի՛շեա՛ :

ՃԶ

Ա՛ր անբակի՛ զքն յեռութե՛ն եկե՛ր յաշ
 խարհ . մարմնացար ՚ի կուսե՛ն յաղանգս
 մերոյ պարտեաց . հանգս՛ զն՛նչ՛ցե՛
 ցեանլսն մե՛ր : Ա՛ր ՚ի հօրե՛ լուսոյ՛ լոյս
 Եւթմա՛ ճա

Ծագեցաւր մեզ և կեանք . միայն ին որդի
հօր հստակ շատկից . հանդո ^{մար} զերն զէ :
Ար ի վրէ ևս քան ըզմիտս և զհար
հաւրդս . և խափ համբերեալ իրարէ
յեր մի աքիտ զէրս . հանդո ^{մար} :

ՃԶ

Ար յանկից ստեղծող զս ^{մար} յից մ
բարանկից հօր բանք ասորւանծ . թն
զն թի շարհեալ երկնցե լնց քոց ծա
ապկից . յարժան դա ^{մար} և դա ^{մար} , տե՛լ
զոր սնարաս ձե՛ր առ զճեր :

Ար ի հօրէ անաքե ^{մար} յոր և մարմնս
ցար ի սր ^{մար} կուսն . թողն թի շար :

Ար ի խաչին անքն ^{մար} յար զս
հու լուծե՛ր զի շատնս լիթի . թողն :

Ար պրասակիչ ևս քոց սր ^{մար} ընց և
անխախտն բարեաց բա շատը .
Թողն թին :

բութ թի՛ն հայր և որդի և սբ հոգի՛ն . յո՛ր հան
 գուցե ալլու մեղքս ալ և հաւատով
 խոստովանեալ . սղոր : Երբա՛ն թիւ
 կատարեալ յերկա՛ն մեծի՛ն ըստ անեալ .
 անձուք միաւ որեալ միով բնուք հաւա
 ստեալ . յո՛ւմէ կապեալք և անձա՛նկի՛ք
 և վե՛րբա՛ն անլոյճ կապի՛նք . սղոր :
 () Է՛րբա՛ն ցու հօր զսղո՛րն մատաւնեմք
 անլուէլի՛ն . որ իճէ՛ր յարգանա՛ն կուսին
 զարգանային սուեր մարմինն . անլանօք
 անձանի՛ն անանպակին ըստ մ՛ծընողին . սղոր :
 Է՛րբա՛ն յար մարմնով յերկե՛ր որ ի հօրէ՛ն
 անմեկնե՛լն . բնո՛ւ հողեղէ՛նն ընանկե՛
 ցար ՚ի հրեղէ՛նաց երկրո՛ւ պատեալք . պա
 զատնօք երկնաւ սրայ մատաւրանիչ քոյ
 ճրե՛շտակայ . սղոր : Է՛րբա՛ն օրինա՛ցրն մօ
 սէ՛սն ընծայե՛ցար ՚խոսանարնն . զն ըզբնու
 թիւն մարդկայինն ընծայե՛ցեա հօր ի յեր
 կին . խրճե՛ր ըստ անկք սբ ճերմեւնոյն .
 ըւ ՚ի կանպի՛յ արձակե՛լնն . սղորսեա :
 () Է՛րբա՛ն օրը հրեղէ՛նաց որ ընդ մարդ
 կան

կան հողեղիմաց , շէրջեցար անօրինա
բար կրեցեր ըզկիրոս մարդկարար . որ
վարն մեր զայս անմնայն ՚ի յանձն առեր
խոնարհութի . ոգոր :

բա
դա
ն

Սոգովեալքս ՚ի հրաժարու մրն ծանայի
բոյ յաշխարհէ . հայցեմք ՚ի քէն անաս
սուէ լով և արձանալմք զայս տսելով . ճե
նապարհ ընդ քեզ ելնց հանդուցելոյս
լեր ուղեկնց . ՚ի յօթեվանս հօր քոյ լու
սոյ ըզնրնջեցեալն մեր հանդո :

Սոգովեալքս մերոյ սկիզբան մըկը
տեցար ՚ի յորգանան . զոր շնորհեցեր
նոր աւագան ՚ի մարտութի մեղայ մարդ
կան . հայցեմք կրօնին կարասեմին
մեծին ՚ի ծնունդս մըկըրացին . ՚ի յօթե :

Սոգովեալքս մերոյ յերկնց զքեզ դաւա
նեաց հայր էակնց . ազաւնակերոյ հագնն
իջեալ առ հաննապոյդ . իւր հանդուցեալ .
ըզմըկըրատեալս նովին հագնով յորդէ
գրութիւն հօր հաւատով . ՚ի յօթե :

Սոգովեալքս մերոյ հայտնեցաւ լոյս դիտու
թեան

Թեանք և ճագեցաւ . խայթուած օձին
 բլծ շիեցաւ հիւանդու թիւն մեր ող
 ջարցաւ . կենդանարարը մեռւ լոյ և
 լուսատու խաւարելոյ . ի յօթեվանս :
 (Ճագումն անուն առ ի հօրէ որ քնարէ
 յեր ի յաշխարհէ լուսաւ որիչ տին զե ընչ
 ըզ դասս ընտրեալ աշակէ բառոցն . անշա
 ճօք առարելոցն վարդ յանու թե մեր եղե
 լոյ . ի յօթեվանս : Արեանք ի կենաց ըյս
 ի լուսոյ որ ըստէ զժեղ զմեզ ի հօղոյ . նո
 թողեցե՞ր դարձեալ կրկին ճնրեալ անբ
 արբոյ աւազանին . զոր կենցուցե՞ր շնոր
 հիւ քոյնն ի մահուանէն այն առաջին .
 ի յօթեվանս : Հոգւով լըցե՞ր զմարդն
 անաջին զոր կորուսեալ խաբամար ջա
 բին . ըջոյն հոգի բանիւ քոյնն հեղեբ
 յաղիս մեր վերբասին . նովին հօգւով
 մե և բարն առաջին որեա հօգւոյ սորին .
 ի յօթեվանս : Զայնեցե՞ր առ զանձնս
 որով ետուր մեռելոյ յոյս . կենդանու բ
 ջարէ քոյնայն կենդանանցան որք յաղա
 մայ .

մայ . կէնայ ճայնիւ վերջին փոզոյ կո
չեւ ըզսա յայտը հողոյ . ի յօթե վանս :
Սօշեալ սարսեաց պահակ մահնու ի կե
սարար ճայնիւ շրոյ . սրադապէս զնդ
ընդ բանին եւ ըզմեւեալն ըստ հրամա
նին . ի շխանք օղոյս սոս սարսեացին զհո
դի սորա մի սրգեւեմն . ի յօթե :

ակ
գլ
Պ

Պանասոս ըհ մարտերնց և ճանադարք
կուտարեւնց . հրաւիրեցե ըզորդիս ըւսոյ
ի յերկնային հարսանիս քո . ընդ զուար
ճալն սնդ ծողովոյ արժանացո ըզսա
դարանց . ի ըստ յանբօք մոյճ յանադանս
ընդ իմաստուն սուրբ կիւսանացն :

Սօրով բնու թէ զոր ըզգեցան ի փայտ
խաչին բւեւեցան . ըւ ծանե ըզ զմեզ
իմեզաց ի նախահօրն կապանաց . ընճ
է ըզսա ի յանցանաց վարն քո սր չար
չարանաց . ի ըստ յանբօք : ընէա կամաւ ր
մահու խաչն եդար ի նոր գերեզմանի .
երեքօրեայ թողմանք յերկրի նոր ըստեղ
ծեր զմեզ կենդանի . զիջեան ընդ քեզ

'ի հոգ մահո՛ւ վերանկո՛չեա ձայնիւ փողոյ՝
 լի լապ: Արժատեալ կանանցն իւղա՛րէ
 ընց և ողբայլն արտասու՛ւալից . իբր ըզ
 մեռեալ անյո՛ւսալից ըզկենդանիո՛ւ յա՛ւ
 իտե՛նից . վասն նոցին սբ անրասնուանց
 մաքրեա՛ւ ըզսա 'ի յանցանաց . լի լապ:
 Արժեալ հիմնեցրն զըժո՛խոնց 'ի տեա՛ս
 նեւ ըզքեզ նեւքնոց . հաներ զհոգիսն
 որք ի բան: Եին կայեալ զիշխանրն մահա
 ծին . ընդ հանգուցեալ հոգիս սբբոնց
 հանգն զհոգիս նընջեցելոց . լի լապ:
 Արախու թեամբ զօրք երկնայինք յերկ
 նոց յերկիր ի ջանէին . յորժամ յարեար
 ի մեռելոց ըյս ծագեցար արարածոց .
 սբ յարուք՝ քո կենարար յարո ըզսա 'ի
 կեանս անմահ . լի: Չհանգուրժեալ
 պահապանացն 'ի յերկրէ իւղէ երկնաւո
 ղացն . որք զաւեախ ասյին կանանց թէ
 մահ լուծաւ մահկանացուանց . սա՛ որ
 մահո՛ւ քոյ արնկակից՝ լեցին կենաց հաղոր
 դակից . լի լապ: Արախյեալ անմարմա՛ս

կանքն առ կէնսանու սր գեղեզմանն .
 տան զաւետիս ազգի՛ մարդկան վասըն
 կէնսայն յաւէ՛ ժտկան . զանաւորեա՛ պա
 ռնացնային ըղնընջե՛ցեալս յորն վե՛րջին .
 լի շապ : Ս՛ անաւորեալ նրշան խա՛ղին
 յարեւելից փայլեալ ծողի՛ն . հաւատա
 ցեալքն ի քե՛զ բերկրի՛ն և նւրայօղքըն
 կոծեացին . զէ՛րկըրպադո՛ւս սրբոյ խա՛ղ
 ջին սրայծսուանոս շուսոյ՛ նարին . լի :

աճ
 գճ
 304

անհարժեալ երկնսնորայ գանն առն
 ջի՛քս նախընթաց . զր՛նտկեալը՛ս քն՛ ժո
 ղովէ լնլ քեզ լե՛ւն առնջ բերենն ամառլ .
 լնդ անշւեանց օղանպարից խառնեա՛ լ՛գ
 սա սր երամից . զանաւորեա ըղսա՛ վե՛ր
 նոցն երգե՛լ քեզ փառս լե՛ զր՛ւարթնոցն :
 Խորատի՛ն տարերջ երկրի՛ն յորժամ
 փնւօք դաս հայրենի՛ն . անեղանկան ըոս
 խաւարի շուսինն անտեղքքն նրէաղին .
 լ՛գսա՛ յաւնւրն աներե՛կն շուսաւորեա
 շուսոյ՛ քոյինն . զանաւորեա ըղսա՛ :
 Երնակա՛ն զօրանցին պե՛տ փողէ՛ զբար

բառ սաւեալքէր . սիրիք մեռեալք որք
յաղամայ . քանզի մհաւեկըն վեաայ . ընդ
հարսնայեալ մարմնէր հնդուոյ կարգեաւ
ըզ սա ՚ի թիւ սրտոյ . դանսաւ որեա :
Տիրակնն յաթնոս նշատիս յարարանոց
էրկրոպագին . սիրդարաւ թիւ զանհարհ
դատեաւ վարձս լի գործոց հատուցաննս .
յայնժամ շնորհեաւ որորմաւ թիւ նրնն
ցեղչ մերս թողու թիւ . դանսաւ որեա :
Վամեալ մարդկանն սղգ թնդովն որք
յաղամայ ծընեալք լիւին . և հրեզինայ
գասք երկնային համանդամայն կայրա
բերին . ի յայնմ ահեղ հրատարակին յի
շեւն ըզ սա յորն տհարին . դանսաւ :
Ի նուցանին գաղանկիք մարդկանն իւրս
քանչիւր որք գործեցան . բարեաց
գործողքն պիտակին շարեացն ի հաւրն
անշեջ մատնին . յայնժամ յիշեաւ զսորս
բարին գործըք մեղացին ջրիչեացին . դա :
Ի թիւսին պրտակիք զանազանեալ և պոտ
մուճանք լուսապայլեալ . սբ՛ վրէպայլոն

'ի գլուխ եղեսլ և անդարոցըն զարդա
 րեալ . հանդերդս արա՞ հայցմանբ նոցին
 ըզսա լուսոյ փառայ նոցին . դասաւո :
 Կանաւաց ի փառսս բարձրանան աջակն
 մանքըն վերանան . յորժամ լսեն զերանա
 կան ձայն օրհնութի քէն կոչման . նրն
 ջէցե լոցս մեր լլսեցո զանձային բարբաւըն
 քո դասա : Զանհանայք և ժողովուրդք
 հայցեմք ի քէն տր բարեդուծ . ընդ
 նրն յեցեալըս՝ հաւատով՝ ընկալ ըզմեզ
 նովին յուսով . յերուսաղէմ քաղաք՝ վե
 ըին յորում անդարքըն ժողովին . փառս
 երգել միշտ ընդ նոին՝ երբ՛րդուծեդ
 երբեմն անձին :

ԳԺ

Եւ մաքի՛ն և մա՛րտնե՛ր անոխա՛յ
 կալ և բարեգուծ . ողորմի՛ս դիւարօ՛ւ բե
 ի՛ց տէր դասաւոր սրտար՛ուծե՛ ընդ
 սրբո՛ց աւան՛ջելով՛ց տր պրսակեա՛
 զմեր նր՛ն յեցեալսն . ողորմա՛ճ տր
 ողորմեա՛հ հոգւոցըն մեր նր՛ն յեցեալոց :
 Երբժամ գրեա՛լ լքըն կա՛ տարի՛ն ո՛ր

զայնմ անուրմէ զ պա՛ տմէցին՝ մարգա
 րէի՛ց բանքը՛ն յարդիի՛ն անաքէլոյ
 ըն՛վը՛ ճարին՝ . ողո: Ե՛վերիի՛նն երո՛ւ
 սաղէի՛նմ ի բնա: հրանը՛ս հրէ՛ շտակաց .
 ուր ենո՛վը և ե՛ զիաի՛նս կան՛ ծերա
 ցեայք . ա՛յն անակերպ ի դրախտի՛ն
 եղե՛ մակաի՛ն արայ՛ծ առացեալ արժա՛
 նասի՛ս . ողոր: Ե՛ւսուաւս՛ ի փառս՛ց
 քրիստոսի՛նս որ ծամանեալ զաս ի՛ցերկ
 նից . ի՛ վերա՛ց թեո՛ց հողմի՛նց
 քո հայրենի՛ կերպս շանօք՛ . և՛ առնե՛ս
 հրափո՛ր ճու: Թեաի՛նմ յը զքընեալի՛ն որ
 ղեո՛ց մարդկան՝ . ողոր: Ե՛վեկեմի՛ն
 բազմի՛ փեսան՛ցն և՛ առագասալն զա՛ր
 դարի՛ . զաբըրի՛լեա՛ն փողը՛ն գոչի՛ն
 օճըրք ամենայն՛ անդ հա՛ւարին՝ . ար
 դարո՛ց դաքըն՛ բերկրի՛նն , ի՛սկ
 մեղասակըրն թա՛խանանն . ողոր:
 Ե՛ւրժամ՛ հրնչի՛ն փողո՛ցն լինի՛ն և
 ղետական՛ գի՛րը՛ն յայանի՛ . ճառգո՛յ թ
 սրըրոյ՛ խաչի՛ն և յարեւելից փառօ՛ք ծա

ԳԼԻ. Տրե՛ շատկայց՝ դու ընդք ծաւ ալիքի՛ ԲԲԵ
 Տրե՛ շատկապէ՛ ար պար ու ճառիկն՝. սղոր :
 Ե՛ Տեղ խորհո՛ւ Լրդ քահա՛նայի՛ ԲԲԵ
 Բանկատարան՝ հոյք ի՛ր Ե՛ ճին՝. սա ալիք
 սրան՝ զանձն՝ յն Տուր շնջանի՛ խաւա՛ր
 մերձի՛. արքումեալ Տուքի՛ քն ուրա՛ խա
 նան՝ ԲԲԵ, զի՛ Թողալ Թիլէն մի՛ զա՛ ջ լինի՛.
 սղոր : Ե՛ ճոխ՝ ս սատաւ՝ ծախսձ՛ ԲԲԵ և՛
 ահարոն քիլե՛ Լտային՝. մարգարէ՛ քն
 խորա՛ յիլի՛ Ե՛ քահանայք Տրե՛ն Ե՛ թի
 ճին, յաւաշտոյ՛ յն մեզ ծանուցիլ՛ ԲԲԵ
 ըզգայնւտ սաւրա՛ մի՛ աճնին՝, ի՛ մար
 կու՛ Թի՛ Ե՛ մեզ յա՛ յանեցիլ՛ ԲԲԵ յանա
 պատին՝ կե՛րա՛ կրնին՝. սղորմա՛ ծ :
 Տրքումնաճաղձ՛ քե շարչաբանձն՛ ԲԲԵ
 յանձն աւեր ըզմա՛ ՚ խաչին . և միայ
 արի՛ ն բարձո՛ զ եղե՛ ք մտան ադամայ
 նախա՛ ստեղծին՝. սղորմա՛ ծ :

() արհուրեցան զորք Ե՛ ընկայիլ՛ ԲԲԵ
 յորժամ՝ սեպին զարդ ի՛ խաչին . արե
 դակա՛ն ըոյս քօզ՛ արկեան՛ Լ և՛ ըոյս

Լո՛ւմնն ո՛ղբու մնն և՛ անշխարհու մնն . սի՛ն ԲՄԺ
 իմ խառնվե՛ցան յիս . և՛ ոսկե՛րք իմ յամն
 քե՛ցան . օգնե՛ա ԲՄԺ և : Խ՛մաչի ԲՄԺ և
 իմ զարթո՛ւցին զիս՝ պահանջո՛ւ ԲՄԺ զք հո
 գե՛ոյ իմոյ՝ . տանե՛ի ԲՄԺ ցիս ճանա
 պարհ հեռադոյն . զոր ոչ գի՛տե՛ի . օգ :
 Ե՛մնեցա՛ ԲՄԺ և՛ ոչ որ էր ո՛ր օգնե՛ր ինձ .
 անպա՛հնեցա՛ ԲՄԺ յանձ իբրև թե՛ իմոյ
 զընծաոյց՝ ԲՄԺ հոգի իմ յարքայու թե՛
 քու մ . օգնե՛ա ԲՄԺ : Իբրե՛ցա՛ ԲՄԺ յես ի
 գիր կենդանու թե՛ . և՛ մե՛կնեցա՛ ԲՄԺ յեր
 թալ առ արարի՛չն երկնի և՛ երկրի . օգ :
 Զանըստուէ՛ ԲՄԺ և՛ յանե՛ղ շուտոյն հե՛
 ուսցա՛ ԲՄԺ . խա՛ղ մտի խաւ անպի՛նձ անչա
 կեցի՛ ԲՄԺ զմահանալի՛թ պրտու զն՝ . հոգա
 նա՛ ԲՄԺ և՛ պանկեր բարե՛քստե՛ղծողի գ .
 օգնե՛ա ԲՄԺ : Զանջատու՛ ԲՄԺ և՛ հողե՛ոյս
 ի՛ մարմնոյս . ի՛ քակտի՛ ԲՄԺ և՛ գե՛ղեցի՛կ
 շնու՛նծոյս . զարհուրի՛ ԲՄԺ ի՛ սպասու՛ն
 լեանց թագա՛ւնիս . թե՛ պահանջո՛ւ ԲՄԺ
 յինե՛ն զսանձա՛դ պատու՛իրանիս . օգ :

Դիւսածի՛ք ԲՆԱՎ Եւ մարդացեալ ա՛ծ իմ յի՛
սուս . յայնմ աւո՛ր ԲՆԱՎ Լր ահէ՛ղ անտե՛
նին՝ զգի՛նս արեա՛ր ԲՆԱՎ Ե քոյ մի դա՛տա
պարտե՛ր . Օգնեա՛ր ԲՆԱՎ :

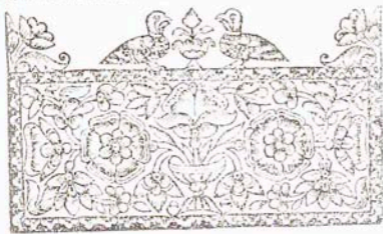
Սոսկալի՛ք ԲՆԱՎ Է՛ Օր վա՛խմանի . Է՛ ահէ՛ք ԲՆԱՎ Չ
Է՛ օր քո դա՛տաստանին՝ . յայնմ աւո՛ր ԲՆԱՎ Լր
ահէ՛ղ անտե՛նին զգի՛նս արեա՛ր ԲՆԱՎ Ե քոյ
մի անտե՛ս անե՛ր . Ղի՛ պատկե՛ք ԲՆԱՎ Ը Է՛մ
բարեբար ստե՛ղծողիդ՝ . Օգնեա՛ր ԲՆԱՎ :

Օ՛ ահաւո՛ր ԲՆԱՎ Ը դա՛տաստան դա՛տաւո
րին տե՛սի Է՛ զարհուրեցա՛ր ԲՆԱՎ . Ղի՛ ան
պատրաստ ե՛ղիտ զիս՝ ի հրա՛մանա ԲՆԱՎ Զ
քոյ Թաղաւո՛ր յաւի՛տենից՝ . Օգնեա՛ր :

Ի՛նչ ածի՛ք ԲՆԱՎ Ե անարատ մայր տն՝ Է՛ կոյս
սը . բարեխօսեա՛ր ԲՆԱՎ առ ըրդի՛դ քո միա՛
ծին . Ղի՛ փրօքեցե՛ք ԲՆԱՎ Ը զմե՛զ իսպառ
նալեաց գե՛հէնոյն . Է՛ պարգեւեցե՛ք ԲՆԱՎ
մեզ զե՛րկնից զարքայո՛ւ Թիւնն . Է՛ հա՛մ
գուցե՛ք ԲՆԱՎ զհոգիս մեր նը՛նջեցե՛լոցն .
Օգնեա՛ր ԲՆԱՎ Է ի՛նչ քս՛ :

Երբ Եսայու ը երբ նոր անձկու է Տողւոց ։
 Եսայու յեւոյ ճիշդին մէջ 'ի մեռե լոց ։
 որ աշակերտանց կրկին զանձն եցոյց ։
 Ե ըլ թախմային թերու թիւն լոցոյց ։

Կարժ () Գնո-իւանց Զար-իւ Գրան Թրոյ
 Յետ-ի Վրիտրոսի: աճ: (X Լիդ)

ՄԱՆՅԱՆՆԻՆ ԻՆՏԻ
 նոք այ փրկչին մերոյ, որ
 փրկեացն ի Թըշմաւնոյն ծա
 սայու թենէ ըզմեզ. Զիջտն
 իւր կարնդու թիւ. և անորոցոյց փառան
 լորեանդն փառօք: Դնւ յանձնաւեր
 անձ և լանել ի խաչ վասրն մեր. և ընդ
 նրին բւետել ըզհնու թի մեզայ մե
 ռոց. վասն որոյ երկըրորայեմք և վերջոյն
 նեմք ըզքո զանձաւ խոնարհու թի ու:

() որ ընտրեանց անճ յամենայն ազգաց
 էրկրի ճընանիլ ՚ի նմանէ . ապրեցուցան
 նէլ ըզմէզ կուցն ՚ի պաշտելու թե՛նէ .
 որպէ՛ս զաստուածամճին միշտ փանաւն
 ընայնէք :

Նայ

Յայնցա՛յ յէ՛ս յամենազօր ՚ի քոյ տրնօ
 ըննու թիւնդ . ե՛ւ երկն զիւ փառաւն
 ընցին ըզքէ՛զ քս : Ա՛խաչի՛ լըն քո մե
 ունցէր ըզմահ . ե յաղբերէ կո՛ղի քոյ
 տիեզերաց անբուցեր զանմահու թի՛ն :
 Դ՛ճա՛յ ճին անարատ կոյս առ քեզ ա՛յ
 պաւնիսիք . բարեխօսեա՛յ առ քս փանս
 անճա՛նց մերոց :

զն՛ճ

Քոյ մտու թեանդ քոյ քս պրեղեր
 ըզդ քունքս դրճօխոց ե լուծեր ըզմահ .
 ե՛ զանմահու թի՛նն պարզեցեր ս՛զգի
 մարդկան : Ե՛լ յայդ ըյդ անմահու թե՛ն ճա՛յ
 շա՛նցա՛ք ե տե՛սայք զի քայքայ ե ուղիդ
 ե՛ս ար . ե փանս տնեկցու՛ն փրկու թե՛
 եկիր յաշտարհս : Ա՛րքուհոյ անճա՛մ
 նին բարեխօսեա՛ք պարզեա՛յ երկրպագ

գաւացս անկեանք երրորդն թեղ զյս
րն թի՛ յուսոյ կեանքն յանկեանքն :
Անկեանք ըզբեզ քս թանգաներ յան
խանկեանք : Եւ անկեանք ըզբեզ իշխան մա
հու Եւ կեանք : զի գաւացս Եւ զիս անք
նք բան ի քեան : Սուրբ քս բարձրեցոյ
առցես ըզբեզ թս ի թըշխանեցն : Եւ նե
արք քս արեցես զանթեւ նորա : զի գաւ :
Սր յարեանք ի մեռնեցոյ : նորեանքեր
զանդրս մարդկան : սրբուհեանքն ազա
լանք հաստանեան զհիմուն Եւ կեանքեցոյ
սրբոյ քոյ : զի գաւ :

Տան

Անատան թի՛ իմ ըր ահր : որ յանդ
թող խաչու քն ըզբեզ ըմբս աւերեցեր .
քանզի յարեանք երեքորեան . զանկեանքն
կանգնեցն զանգամ : Սուրբ քս ի իսկի զի
անտիւնն : սրբեանքն ի իսկի քն յա
սողացս ի քեան ար : Եւ փրկեան միտն
բարձրադ ի վրասն կեանքն մեր :
Սուրբ քս օրհնեանք ի կանանցս : մայր Եւ
միշտ կոչս Եւ իմանանք ըզբեզ : ըրեանք աշտը

Հաս

Է 7 Է 2

չին մերոյ անդադար բարեբանեացն ք:
 Դ՛ գիշերաց կանխել լոյ վերորհնեմք ըզ
 քեզ քրիստոս անորում . որ վասն
 մեր խոնարհեցար . յանձն առեր զան
 նայն և լապի համբերեցեցեր :
 Եւ սա որեցոք ՚ի հրամանաց քոց թա
 դաւ որ թագաւ որացնր . որ ըզմահու
 լուծէր զիշխանութի . յանձն առեր :
 Եւ երբեք ական թե՛ օք պարսւծած կեցար ,
 սրբուն հիւստածին կոյս և մայր և բնակա
 բանսն և թե՛ն . վերորհնեմք յանձնայն
 անարեւական քարոզու թե՛ց :

Է ս ա

Եւ յոյս և յարու թիւն ազգի մարդկան
 քրիստոս անոր . զհիւանդուն թիւն հող
 ւոյ խոյ կենդանացն . որպէս երբեմն
 զնորհիւնսն : Եւ շարժարանս և ըզմահ
 յանձն առեր կենդանաւ աննեցուն .
 զհիւանդուն ՚ի հողւոյ խոյ անողջացն .
 որպէս երբեմն : Եւ քեզ անաւ ՚ի
 նիւք . խորան և տանաւր անտուծոյ
 բանին մարդամ մայր եւ՛ և կոյս . բարե

խօսեա՛նք ա՛ռ ք՛ս վա՛սն անձա՛նց մե՛րոց :
 () Ի՛նչ աւարեա՛լքն յա՛մենայն ա՛րարա՛
 ծոց . և՛ ՚ի ծառա՛ց մինչ ՚ի ծա՛ղս երկրի
 շերկը՛սպառեալն զմա՛րմնանցեա՛լ բանն
 ՚ի կու՛սէն ձայնիւ երգա՛մի ծղհնեացնա՛ր :
 Ա՛րդ ի մեա՛լ զայ յեղձո՛մաց բարձրացեա՛լ
 փո՛ղով . յա՛րմուցեա՛լ ՚ի պատե՛րս զմ
 ընկրդ՛եսոց զանե՛րեւոյ՛նն ամա՛ղէկ .
 զի՛նչեա՛լ բանն ՚ի դըժ՛միս ձայնիւ երգա՛մի :
 Ծա՛ղս և՛ մն ՚ի հօրե՛ վա՛ս աղից սբ հո՛
 դուցն . կե՛նդ սնու՛մի՛նն աղղի մարդ
 կանն , որ յարեա՛ւն պսօղ ՚ի մեռե՛լոց .
 զհա՛ն բարձեա՛լ բանն ՚ի յեղի՛նն ձայնիւ :
 Ա՛ր լը՛ւսը մըժ գո՛ջմա՛նքն յօնա՛նու յո՛
 բովայնի՛ կի՛տինն . սպրեցո՛ և զի՛ս յանե
 րեւոյ՛ն . Թընամե՛ոյն վրդի՛նչ գո՛ղով . որ
 նրսա՛նս ՚ի բրօքէ՛անիմնն անժո՛ռ : Ա՛ր ընտրե՛
 ցե՛ր քեզ վե՛րջսա՛նն քարս՛ողոջ նիւտէ՛տի
 ցուոց . զյա՛ն լըսա՛նեա՛լն ՚ի կիտէ՛ն երե՛ք
 օրեայ իջմա՛մբ ՚ի դըժ՛միս . և զի՛ս ըղբայ
 մամե՛ղս արձա՛կեա՛ն ՚ի կապանո՛ց մահու ՚ի
 կեանն

օրհ

կանդ

Կէտնայն յա՛նիտե՛նից: Ե՛նիկե՛տն իփրը
 Կու՛թիւն ըստե՛ղծուածո՛ց քոց. պսակե՛
 րանի՛ց եղե՛ր հողե՛ղէն մարդոցն ըզմէ՛ զս
 ըսպանե՛ր. և զնա՛հաւ գեթե՛սոյն ազանե՛
 ցե՛ր իմե՛ղոց:

Եր 92

Եւ իսպա՛նն զօրք ե՛րկե՛նց ընդ քո՛ յանձն
 մանու՛ղ ըշճուանի՛ ըղկե՛րպ. և՛ մար
 դարե՛ն զարհու՛րեալ սու՛ր. ըւան՛ց ըզ
 լու՛ր քո և՛ երկե՛աց. նայե՛ցայ ի դո՛րճըս
 քո և՛ զարհու՛րեցայ: Բնանցի՛ գաւ որ
 յառանձ քան զյաւ՛նտեանս որպի՛ հօր և՛
 հողու՛ն իստանի՛ց. Ե՛կե՛տն իմե՛ղերկուց
 կենդանե՛ացն երե՛եալ. բարձրացա՛ր ի
 իսպա՛նն առնե՛լով զհե՛ծՅու՛թիւն փր
 կու՛թեան. քանցի՛ ընճե՛ալ եղե՛ն եր
 կու՛նը մահու: Ե՛րբեւեցա՛ր իփրը կու
 թի՛ւն ըստե՛ղծուածո՛ց քոց. ոչ մե՛կնե
 լով ի հօրե՛ն յանձն սու՛ր կամաւ զնա՛հն
 և զթա՛ղու մն. և՛ յարու՛ցեալ ի մե՛ռե ընց
 ի իստանու՛թեանը. քանցի՛ ընճե՛ալ:
 Ե՛ւ ճանձի՛ն անհարսնայե՛ալ սրբո՛ւ հի.

ըզքէ՛ղ սղաջէ՛մք անդսի՛դար ճայնի՛ւ . որ
 զէ՛սկ բաննն հօր ՚ի քէ՛զ կրեցե՛ր և՛ ծընար
 անձառանկէ՛ս . առ նա մի՛շտ բարեխօսե՛ա
 վասն անձանց մե՛րոց :

Մզէցե՛ք տեանն երգնոր և
 օրհնե՛ցէք զանուն նորա՛ յսղ
 Թահան օրհնե՛րդ ուրբ՛ . զի նա
 վառօք է փառանօրեանը : Մը սեա՛մք
 հրոյ և՛ անպոյ անանձորդեաց ժողովք
 դեանն իսրայիլէ՛ն յանապատ . և՛ բնկրդ
 մեաց զխարաւօն զօրօքն իւրովք ի ծով
 կարմիր , երգեցե՛ք ա՛ն երգնոր . զի նա :
 ըզքէ՛զ սղաջէ՛մք հանապաղ սբանձա՛
 ծին . բարեխօսե՛ա քրիստոսի՛ սատուծոյ
 մե՛րոյ փրօկէ՛ւ ըզմե՛զ ի փորձու թե՛նէ .
 և՛ յամենայն վր՛տանկից մե՛րոց :

անի
 օրհ
 ճիե

անցեցանո՛ւք ժողովուրդք իսրայիլէ ընս
 սատուծոյ մե՛րոյ . ունկրնդ իր լեւուք
 հաւատացեալքք քի՛ն և՛ իմիտ առէ՛ք զսբ
 դարու թիւն ճիշմարտու թե՛ն . զի նա է՛

նայ

յոյս հաւատացեալոց : Եւ ինքն թիւն անեղ
 անբաժանելի բանն աստուծոյ, կանաւ
 բոլոր թիւն յանձնեալ ըղմահայտելու և թա
 ղեցաւ ինքն ի գերեզմանի . և յարու
 թիւն իւրով շնորհեաց մեզ կենդանու
 թիւն : Եւ ըրախ շէր մայր անձամբ լուսոյ
 մարման սուրբ աստուծոյ ծածկն : քսն
 ղի իբրեւ կրօնք ըղհուր աստուծոյ
 թեանքն ընտելին տաճար աստուծոյ
 բանին . առ նա միշտ բարեխօսեալ վասն
 անձանց մերոց :

ԳԼԿ

Եւ ըր բորբոքեցաւ ի զօրութիւն իսախ
 քոյ քրիստոս . կի զեւով ըզթընամբն
 ի վերայ երկրի որ հակառակէր լսանա
 ծուածոց ձեռին քոյ : Եւ ջանելով քո ի
 զբժոխրս գերատանն ի շխանու թեանք
 յաղթեցեր մահու հրզճի զօրութիւն .
 կենադործելով զըմբլունեալսն առ ի
 նմանէ : Եւ ջանուցար տիւղերաց արծ և
 մարդ գոլով . մարմնացար ի սբ կուսին
 ի վերջու թիւն անդի մարդկան . միշտ

ի րաւաւ որէ ալ յանմարմնոց զինուէ՛րն
Թեանց :

Վսե՛րք երբորդու թե՛նէ՛ն ծանե՛սք
որ յառաջ քան ըղ յա՛ւիտեանքս բանն
ա՛րճ . քի հայրական ծոցոյ խոնարհեա՛լ
վասրն մե՛ր . և ոչոք իցէ՛ սյլ ա՛րճ բայց ի
նմանէ՛ : Արբա՛ր ճրանցեալ բաղիաւ ի վե
րայ խաչէն . խորտակեաց զապրատամբ
ըզ թը՛շնամին . ի ջանե՛լով ի ստորինս ս
զատու ի շնորհեացն ըստե՛լոցն ի խաւա
րի . և ոչ : Անարատ տամար աստուծոյ
բանին . որ ըշնա՛խամօրն և այլ զանէ՛ծ
սրն բարձե՛ր անձառե՛լի ճընրնդեա՛մբն
ի քէն . առնա՛ միշտ բարե՛խօսեա՛ վասն
անձանց մե՛րոց :

Սիրտ իմ հաստատեցաւ . քի քե՛զ հաւա
տով քրիստո՛ս ա՛րճ . և բարձրացաւ
յոյս իմ ի վա՛սըս քս , որ յանձառե՛լի
ծոցոյ հօր խոնարհեցա՛ր ի վասրն մե՛ր .
և երեւե՛ցար մարդ արշա՛մարտապէս :

Ար զկէնդանարոր մարմին և զարի՛ւնըդ
809 ք

քո բաշխեցե՛ր քո զոհեւոց , և՛ ի խաչե՛ն
 բացե՛ր ըղկողահաս աղբիւ-բո՛ւ անբուցան
 նելով անեղերաց զանճանհու թիւն . ի
 ճաշակմանէ՛ մահաբեր պիտոյն :
 Կայր քի՛ և բնակարան բանին աստու
 ծոյ , անհասութե՛ խորհրդոյն ըսպա
 սաւորեցեր միջնորդ եղեր աստուծո՛յ
 և մարդկան , սա նա միշտ բարեխօսեա՛
 զանն անճանց մե՛ ընց :

Ի ԳԻՆ

Եյս ճիշմարիտ ք՛ս անճ , սա քե՛ղ
 հոգի՛ իմ անուօտէ՛ . ի յի՛րկի երեւե՛
 ցն ինձ շերեւորս քո : Կայր սատուա՛ն
 կան խաչիւ ք՛ս անճ . և հաշմարտ քո
 անուօտու , յանու թե՛ քո երեւեցն ինձ :
 Հոգւոյն ըղբե հովանացեալ միայն պի
 բու հի , ծրնար ըղբանն անճ զանճանե
 լոյ հօր ծրնուէդ . և յայտնեցաւ միտ
 թիւն երրորդու թեանն :

Ե Կ Ա

Դաչեցի՛ ըզբաղու մոզո՛ ըմ անարե՛
 շած . և լուաւ ճայնի՛ խրնդ ըրուածայց
 իմոց , զի նուաղեցան աչք իմ իտեաս՛

նեւոյ . և յի՛նէն փարատեցոյց զցաւսան
 ձին ի մոյ : () Թագաւորն ըրն քսբա
 բեբանեցէք . որ ի յանձն էաւ ըզմահ
 խաչի և խափանեաց ըզմահոյ Թագա
 ւորն Թին . և յի՛նէն : Քաւ Թայիմ ը
 յօգնաւ Թիւն սուրբ անձանի . և աղա
 շեալ զսու . Իբէն ըզմարմնացեալ բանն
 աստըւած . զի յահաւոր և ի միւսան
 զամ գալըստեանն իւրոյ , պարզեցեցէ
 մեզ ըզիւնանարն յաւիտեանից :

որհ

Ի՛նչ երևեցաւ մարմնով , սպրեցաւ զա
 նեւ զսոգոս մարդկան կուսն ի արշաւ
 լու Թեմէ . նըմա միայնից երդեացուք :
 Ի՛նչ բեւեռեցաւ ի խաչին , և եւրոյժ ըզ
 դատարարաւ Թիւն սուրամայ նախա
 տեղձին . նըմա միայնից : Ի՛նչ յարեաւ
 ի մեւելոց . և յարոյց ընդ իւր զնորամ
 զանկեանն ի պատրանաց . նըմա :

ինեղ

աստուած զքեզ փառաւորեմք . որ ի
 իւրկնից խոնարհեցար . ծանայի առեր
 զիւրպարան . և ըզտիւն շեղա ազատեցե՛ր

Ի մեղաց: () մարդարէն սպրեցուցեր
 ար ի կիտէն որոյս մարդ սաէր . սր նըշա
 նակէր ըզքն Ի մեռելոց զերեքօրեայ
 յարու թիւնդ: () հայր փառաւ սրեւ
 ցուք . և որդւոյ երկըրպատեսցուք . և
 սբ զհոգին հաւատացեալքս ամենե
 քեաւն օրհնեսցուք:

որ զլ

Ի անբըննինդ ես յեռ թեան ընդ հօր
 անբաժանելի բանդ աստըւած . իո
 նարհեցար Ի լըսւմն օրինաց և մարդա
 րէից, և Ի մէջ երկուց կենդանեացքն
 բարձրացեալ ե զեր ի վերայ խաչին . զոր
 յառանջն երդեսց զմարդարէն ամբանդում:

Ի ի կաւրս քերօրէականրս վերանրս
 տեալ հանդէկիր Ի սկաղից հօր և սբ
 հոգւոյն . հաճեցար ելանել Ի կաւրս
 հողեղէնս, և հեծելու թք ըն քն վրդիե
 ցեր ըզտի ե զերս . վերականդնելով զան
 կումն անասմայ: Ի ր առաքեցեր զեր ի
 վարրս քն սբ ըզմարդարէսն . աւետա
 րանել ըզկենսարեւր տնօրէնաւ թիւնըդ

Ըն ի սրբոց կուսէն . և երևէցար մարգ-
արի մարտապէս :

Տեսնացուք ըզոր որ օրհնեաց
անդիտայէլ . և փրկեաց ըզո-
ղ իւրոցն ի ձեռաց փարաւօնի
անձնացոր և սքանչելի փառօքն իւրովք :
Տէր խորամիտ զպատե՛րանդմունքս տրե-
յոյս անուն նորա . որ փրկեաց զամենե-
սեան ի ձեռաց նեղչաց իւրեանց . անձ-
նացոր : Բարեխօսեա՛ն փառն մեր անձ-
նին մարիամ . որ ծրար զոր անձն որ
հալուէրն զխորայէլ . անձնա :

բձ
օրհ

ձիշ

ստուանձխօսեցաւ ի բարձանց . լուսն
րուք բը՛նայիչք երկրի . որ էին և փր-
կեաց զամենայն արարածս . զի զանուն
ան կարգացուք , և տուք օրհնութիւն
ի բարձունս : Աոր խորայէլ կոչեցաք ի
քս . եղա՛ք բաժնին ան և ժառանգակից
քի . զի զանուն : Ի՛նչ վէ՛մէն կենդանուէ
ձաշայէցաք զի՛քաղցրէ տր . և յիւղ սրբ

նայ

բու թե՛ օծսիք հաւատով . զի զանունն :
Ս՛քն զեմք ապաւինեալ որ մայրդ ե՛ս և
անախիմն թի . շե՛ք բարեխօս վարն մեր .
զի՛ զանունն ան կարգացուք և զքե՛զ
մե՛ծարեալդ պատուեսցուք :

զե՛հ

Քանչէ՛ր ի՛ հաւրածն թե՛ քննոր տարա
ծեցաւ սահասարակ ընդ անէզերս . և՛
հարդե՛հեալ բոցանի՛ղեաց բշտաարանս
նախատեղծին . զի՛ զամենեւեմն վերա
կոչեաց իմաստեանէ՛ յանմահաւ թիւն :
Յայգւոյդ անմահե՛ թե՛ անշակեցին
սք սաարեալքն . և՛ լրցին բզանի՛ղերս
աւետեօք սուրբ յարու թեանն . զի՛ ընդ
նոսին վայելե՛ցցուք յանկախմանն ուրա
խութիւնսն : Ս՛ք բզհաւրն մատուած
յորովայնի՛ ջուճ ընկարտ . և՛ ծընար ան
ճառապէս զիւնագործօղն ամենեցուն .
բարեխօս բղքե՛ղ ունիմք . որ երանեալդ
ե՛ս ի՛ հանայն :

ճան

Ձանեալք բղքե՛ղ անէր էանկից հօր և
հոգւոյն . որ վարն մեր խանարհեցար ի՛

յերկնից . Տանեալք ոչ այլ արձ բաց
 ՚ի քէն : Դանեալք ըզբէզ քս որ ՚ի խա
 ջին բւեռեցար . և հեղմամբ արեանքդ
 քոյ վորկեցեր ըզտիեղերս . Տանեալք :
 Ի՛ր զթագաւորն ամենեցուն յորովայնի
 քում կրեցեր : սըբբուհի մայր և կոյս և
 անգլխին քի . բարեխօսեալ առ տէր
 վասըն մերոյ վորկեալ թե :
 Կատաստեցաւ սիրտ իմ ՚ի տր և բարձ
 րացաւ յոյս իմ ՚ի վառքս քո . որ նըստիս
 ՚ի քրօբէանիան անթոռ . հաստա տու
 թիւն խմ ըր տր քոյն՛ յարու թիւդ :
 Ի՛ր զանարատ բաշտեկըս քո տարածե
 ցեր ՚ի վերայ խաչին . ժողովէլ ըզհեռա
 ցեպոսն ամենանոր՛ղ զօրու թիւդ . հաս
 տալ տուի : Զոյս մեզ և ապաւէն մայր
 ան և կոյս սբ . որ հուր անու թեն ոչ
 բոցալիղեաց զքո սբ զորովայն . բարե
 խօսեալ առ տր վասըն մերոյ վորկեալ :
 Ի՛ր զիշերաց կանխեցից վառաւ որե՛լ ըզ
 բանդ արձ . որ վանն իմ խոնարհեցար
 ՚ի

Հաս

Իգիշ

'ի յերկնի՝ անարե՛ր զխաղաղութի՛ն 'ի
 յերկնի՛նս և՛ 'ի յերկրի՛ն : Տը՛ւօղ խաղաղու
 թե՛քք՝ ս որ զդատակնի՛ք մահո՛ւ լուծե՛ր
 'ի վերայ՝ սբ՛ խաչին . և՛ հաշտեցուցե՛ր
 ըզհայր ընդ անրանձա . անարե՛ր զխա :
 Քան անբանակից՝ հօր և սբ հոգւոյն որ
 լուսափայլ յարձեթբող . քն կե՛նսողոր
 ծեցեր զսողոս մարդկանն . տուր մեզ
 տե՛ր հի՛մ զքո զխաղաղութի՛ւնդ :
 () Ե՛զեկիսայնն . քե՛տ՝ զ մաղթեմ՝ հա
 ռանջմանը սրբախի խնոյ . որ վասն խմ
 խոնարհեցա՛ր 'ի յերկնից . յոյս կե՛նդա
 նութեան՝ և վերկնութե՛ն խնոյ տր :
 Ա՛ր 'ի խաչին բարձե՛ր ըզդատակնի՛ք մա
 հու . տա՛րածեղով՝ ըզբանգուկրս քո .
 անձակեա և զե՛ս 'ի կնայանայ բանսար
 կուին . յոյս կե՛նդա : Ա՛ր յամենայն ազ
 դայ երախ՛նեցար սրբունհի՛ և կոյս մա
 բիամ՝ . անձեա զառ 'ի քէն ըզմարմնա
 ցեանն տր՛ծ . անպրեցուցանե՛լ ըզմեզ
 'ի ազանանկեայ գեհենոյն :

Էսա

() Եկեալն ՚ի փրօհողութի մեզ ըզբանն
 ասոր շահ . խորհրդո՞վ տնօրէնութե՞
 ընտելութեան քերական օրհնեցողք զանուն
 նորա . զի իբարձունս փառաւորեալ
 յանարմոցն : () Խաչեցելոյն պատմեա
 ցողք զքաջութի . որ դուք մք ձայնի
 ըզպատերազմն չարին փանեաց . երկու
 մահուամբ ըզմահացեալսն կենսագոր
 ծեաց . զի շէշոցն ՚ի դիժօխրս վերածեաց
 զհոգիսն : () Երախացան զօրք երկնից ի
 վերուստ . քանզի յօ զն անապական ի
 բէն հեղեալ ըմբէ՞ շտ կնյս և մայր բա
 նին տրնաւ սու թեան լուսամբն անալ .
 ծանգելով ի մեզ զարդարութեան արե
 դանն :

Եկեալն թեան ի մում անդադակեցի ան
 տրւօ զն կենդանութե՞ն , երկու լիճա
 ձայնի աղօթից խոց . և է՛նսն ըզկեանս
 իմ յանապականութե՞ն : () Յոգամ ընկալ
 ես ի խորս անդրնոց , ըմբէ՞ ռնեցայ
 ի թանխ փշապի՞ն . երկու փորկեաց զես

Վերջինն անշարժի . և հ'հանն ըզկեանս :
Միայն օրհնեալ սրբո՛ւ հի'դ ի'կանայս
բընա՛ կարան և առաջա՛ստ անարժի՛ն ,
բարե՛հ'խօսեա՛ առ ան՝ վասն անձանց
մերոց . զի՛ վերջեացե՛ ըզմե՛զ ի'սպառնա
լեաց դե՛հնոցն :

Միայն ըզսրանչե ի՛ տնօրե՛նն թե՛քոյ
ըզլե՛ր . քանզի անձա՛ն քանդ ան
մարմնացար ի՛ կուսե՛ն . ըվե՛հ'րածե՛ք ըզ
բեկու՛մն անդամոյ , և զարմացոյ ընդ
քո՛ ընդ անհաս մարդասիրու թի՛ւնդ :

Սրբա՛սրե ի՛ն ձայնեալ ըզքո՛ քաջու
թի՛ւնդ . ասե՛ երե՛ք դու՛ ի'կանըս քո
վերջիւ թե՛ , եհ'՛ւ խաչիւրն ջանխեալ
ըզդու՛խ մի՛շայի՛ն . սուրբ յարու
թեամբդ ըզմե՛զ կենադ սրժեցեր :

Սերախանցի՛դ սրբո՛ւ հի՛ և միշտ կոյս .
քանզի որ ի'քե՛ն մարմնացա՛ , զըլ
ճոխս աներեաց , սքե՛հ'ւ անհասն
մատդ ի՛ կանայս . բարե՛խօսեա՛ առ ան՝
վասն անձանց մերոց :

Ըրաւօն հա՛նդէրձ կանօքն ըն
 կնդմեցաւ ի հոսա՛նս ջուրց . և՛
 որդէքն խորայն լին ի գնացին ընդ
 ցանկաքն ի մէջ ծովուն : Զորժամ հէր
 ձեանց մօ՛ սէս խաչանիչ գաւազանաւն .
 պատառեցան անդս՛ իւնդք . և՛ առաջ
 նորդէր նոցա՛ անմեկնելի ըոյսն :

Ը
 օր

Իսկ բանն աստըւամ՛ որ յառաջ քսն
 ղյաւելի տեանս . անձառելի գալըս
 տեանքն իւրո՛ ի վ յայտնեցաւ տիէզէ
 բոց ծրնեա՛ լ ի կուսէն :

Ճիկ

Ի յերկնից խո՛նարհեցար . և՛ նայեցար
 ի սքանչէ՛ իս օրինաց քոց տէ՛ իր . կենդան
 նսւթեանց տըւօղ ա՛ զգի մարդկան :

նայ

Ի՛ մկ վայրտ խաչէ քո՛ յկենսատու գաւա
 զան զօրո՛ւթէ՛ յայտնեցաւ տիէզէրա՛ ի ց
 եկիր կանձաւ ի խաչ վանս արարածս՛ ց
 փրկիս թեան : Բերա՛ն լեր մարիամ
 նորատուենկ բուրա՛ստան . երկնաբերձ
 սչտանա՛ կ՛ ձոյլ սեկի և՛ ձե՛մարան բա

նի՞ն սատու ծոյ :

ղե՛՛

Րո՞ւ վ անու թեանը քոյ քս իջէ՛ր
'ի ստորին վայրն մահու . և ըզնի՛ գլս
դժոխոցն այրեցեր հըզօրեղանպէս .
զքե՛զ բարեբանեմք ընդ հրեղէ՛ն օրհ
նաբանսն : Որ տընկեցար յերկրի՛ օրթ
ճըշմարիտ և ճըմէցար 'ի խաչին ողկոյդդ
անբսպառ յուրախուի՛ ամենայն տըրտ
մեցե՛լոյ . զքե՛զ : Որ ըզհուրն անձ յորո՞
վայնի՛ քու մ կրեցեր անբոցակէ՛զ մորե՛
նի . դառնաճաշակ պըտողոյն քաղցրա՛
ցուցիչ . ըզքե՛զ ունիմք բարեխօս ան
տէ՛ր վասն անճանց մերոց :

ճան

Ո՞ւ ես աստըւած անճառ ճանուցար
մարդարէ՛նցն . և միայնոյ քե՛զ ճըշմար
տի և անմահի միշտ երկրպագէն ամե
նայն հաւատացեալք : Որ զօրո՛ւ թե՛
բազիլի՛ քոյ խընդրեցեր ըզվե՛ծս յա՛
տե՛լեաց . և հաւատատեցեր զհաւա՛
տացեալքս ի՛ քե՛զ . նրշանաւ խաչու դ
ազատեցեր յա՛խտենի՛ց ի՛ մահուանէ՛ն :

Որ ի վեր քան ըզբերբէսն երևեցար
անձանին մարիամ, տանելով յորովայն ի
զանխոնանակի զբնուածին, բարեխօսեալ
ան տղ վասն մերոց վարկուածէ :

Ամա՛հ թագաւոր ո՛ր կամիա ըզկեանս
ամենայն մարդկան, որք կա՞րդանն ան
քեզ ընէր ազաւանաց մերոց և՛ նորոգեալ
հոգւո՞վ գիտուածէ :

Որ զաժամանակ
կեայ ըզցաւսն բարձեր ի մարմնոցն ե՛զե
կիսայ, մըշտընջեանուոր ցուցանելով նը
մա՛ զհոգւորական անորոգուածի, ընէր :

Ինձիսակալ և՛ բարեգոնեթ, բարեխօ
սուածեանք սրբուհւոց անարատ ըմբ
քոյ և՛ կուսի, ընէր :

Անձանն ամենեցուն օրհնեն սրբա
նաց բանական կենդանիք, յաղթանկան
երգով և՛ մեք օրհնեսցուք զանուննորան :

Որ ի վերայ խաչին զատանորակեաց ըզ
բանասրկուին բըւնուածիւնն, յաղթան
նարատ տաճար անվայրախ կ բանին
ատուծոց մարիամ սբ կոյս, բարեխօ

սէա առ թր վասն մերոյ փրկուէ :

Յաստիականութեան շրջապատէր և իմաստ
կէանք . ընթէ՞ զ ծանեան հրահրութիցն
սեւորն և բանականն կէանք . սր
զ յոնանն ի կիսոնն կորդեալ արտաքսեցեր .
գովասանական ձայնիւ եղանակեմք
քեզ զէրդս օրհնութեանն ներմարդա
ցեալ բանի՞ դատուծոյ :

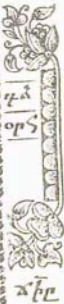
Յանասարթորէր յարմատ վայախն
մակադրեալ ընթէ՞ անհրապէս հրա
մանք և սեւորեալ չ բեւորք . և ի
հրահրացա կողմ քոյ ի ձեւոն զինու տի
գի հոանքս վրասականց գործեցեր .
գովասանական ձայնիւ եղանակեմք :
Յանասարթ բանաւոր տանտանկ անորա
մադրէ՞ տառիցն մասնականն օրհ
նացն . սր զնոն սմեանցուն խնայէս
մարմնով ի դիրքս քո բարձե՞ր մարդիան .
նէրբողական ձայնիւ եղանակեմք քեզ
զէրդս օրհնութեանն , ամէնօրհնեալ լի
ի կանայս :

Ինեղ

Կ'նե՛ղին եղեալ մարդ տե՛սեալ զարմա՛
 նայր մարդարէն . և՛ հեղձեալ բեկե՛
 աօք զմարմինն ի խաչին ներդործեալ ի՛
 մէ՛ջ երկունց կէ՛նդանեաց : Պատմե՛ցեն
 երկինք ըրլ՛ցեչու թիւն փառաց Քի . և՛
 ընկա՛շտալ լուսա՛ճեմ տարե՛րցն ըղղոյնս
 արեան անեղին . և՛ օրհնու թիւն խաչե՛լոյն
 ըրցան արե՛զն ըբ : Չիաւ՛որեալ ոչ միայն
 ՚ի վե՛րայ բու՛սարեւարմատոյն . այլ քրօ
 բէ՛սնկան կառօ՛քն ըստորն շեալ ՚ի դբ
 ժո՛խս . կենսո՛ղործեաց հրճօրե՛ղապէ՛ս
 զե՛րմմս արդարոց : Վ՛զանձակեր անսոյն
 բարբառ ովրն աէր յիսուս ՚ի խաչին . և՛
 ընդդէմ անտե՛ղաց կընքէր հրօցեալ
 անսոյնն սբ ձեռօ՛քն . և՛ բարկեթ զարթու
 ցեալն ՚ի վե՛րայ խաւարատէր ի շխանին :
 Տիրու՛հի անարատ մայր մեն և՛ կոյս մա
 ըխամ . բրօբէ՛սկան աթու՛ ըղքե՛ղ տե՛
 սաք ի յե՛րկրի . բարեխօսեա՛ն մա տր
 վասն մերոյ վերկու թեան :

Գնական ընդունելի է զև
 իմ տէրմբ ինձ ի վերջն
 թիմն. սակ իմ ամ, և վա
 րաւորեցից ըզսան: Ի խաջին բեւեռե
 ցաւ և զդրժսխոմ ցն էլոյժ ըզբը
 նն թիմն. սակ իմ: Ի մահուամբն
 էլոյժ ըզմահ. և յարն թեալմբն
 զնախահօրբն ջընջեաց ըզմեղս. սակ:
 Ի ստուածամիժն դու ես յոյս և անպա
 ւէրմն խոստովանողացս ըզբեղ
 ուղւոյ քոյ և աստուծոյ բարեխօսեա
 կեցուցանել ըզմեղ:

Դձ
 օրՏ

ՃԵ

Ի այնցարուք էրկինք և խօսեցայց. և
 վերօրհնեցի ց զքրիստոս փառայ թա
 դսնորն: Գնաւք բեղ, որ յարեարդ ի
 մեռելոց քրիստոս պարզեցեք ը մեղ
 ըզկեանարն յաշիտենից: Ի անբխօսեա
 անդանդար սու որդիք քո և ասարւած ը
 մեղ: Տընօղ և անգախի ն տեանն:

նայ

Ի Գնային հուրկենդանի զօրու թեամբ

ղեՏ

սուրբ հոգւոյն, այրեալ ^մ ց զդրուներս
 զբժոխոց : և զարգեցեալսն ՚ի նմա կոր
 զեաց ի կեանս և սարգեաց մեզ
 կենդանութիւն : Յաննան հանիսն ի յայ
 դուոյն ճանաչեցին սր սուտքեանքն . և
 ըջ հրաբաժանի դառնութեւ պրանան ըն
 կալեալ սողով մ ի յաւաւրն տոչորման :
 Եւ քան ի սօստութիւն փնութացիր մեզ
 սուրբ անձածին . առ ՚ի վերջիկէլ ըզբողո
 փնութս ի մեզմ ^ց և յապակեանսն :
 Եւ սուրբ երրորդն է կենն ճանկոց ըզ
 ան մեր յս քս : ըզբանն անձ քր ՚ի ճոյց
 հօր յանաջ քան զյաւխտեանս սրգի .
 փառաւորե ^մ մք սր եկիր ՚ի վերջիկէլ զա
 բարածրս քս : Եւ ճանտ տնօրէնութիւն ի
 միշտ կուսէն զանի՛ծիցն բարձեր ըզգա
 տապարտութի . և կամաւ սր խաչեւն է
 քս ան կեանսն շնորհեցն անսխակալ
 փրկիչ . առաւե ^մ Լ վերջոյնսն և
 երկրպագեմք , սր ուրախութիւնդ էս
 երկնի և երկրի քրիստոս անարեւմ :

Իսկ

Վասն իննիս ի քո բարեխօսու թիւնդ
անձամբն մարիամ. մա յբ ան և կոյս սբ.
հարսն երկնից և դուռն կրնքեալ.
դո՞ր մարգարէն ետես:

Աստուտեցաւ սիրա իմ ի ան. և բարձ
բացաւ եղջիւր իմ յասորւած իմ. զի
վառաւ սր յարու թքն իւրով աներեանց
ըզ դրժոխս: Եւ նդ սորձսնիցաւ բերսն
իմ ան ի վերայ թընամեանց իմոց. քանզի
հարե՞ր ըզպատերազմ քո հըզօր զօրու
թեամբդ: Եւ տարտար ըզբանն անձ յար
գանտի քու և ծննար ըզնա մարմնով
անպրեցունցի՞ն անձամբն. բարեխօսեա
կեցուցանել ըզմեդ:

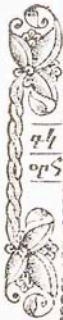
Ոգի՞ իմ յամենայն ժամ զքեզ վառա
ւորէ աէր. վասն զի ըյս են հրամանք
քո ի վերայ երկրի: Ոգի՞ քո սբ և բա
րի, զէն ինձ քո եղիցի յամենայն ժամ
ընդդէմ թընամեայն հակառակողի:
Տոգւոյն սրբոց հովանա՞ցեալ զքե
անձամբն, մարմնացեալ հօր հաճու թք

Էսա

որհ

որդին մի՛սձի՛ն մեզ ՚ի փրկու թի :
 4 անանկն զանը՛սե լի ըղճե՛ծու թի
 ան բարեգու թն անճ . և լը՛նալ ինձ ի
 լե՛սնէ սրբո՛ց իւրսն՛ և է՛հանն ըղկե՛սնա
 իմ յանպակահանճ թե՛նէ : 1 Երե՛ս 1 ց ըղ
 մահու կարողուին . որ խանչեցան զանրն
 մեր . և յարեալ ՚ի մե՛սե ըրոց որպէ՛ս յա
 մե՛ն այնի կարող . փրկե՛լով ըղկե՛սնա :
 2 Կատու՛ած է՛ , որ ծը՛նալ ՚ի սի՛շտ կու
 սէն ի փրկու թի ազգի՛ մարդկան . լը
 սաւ որե՛լով ըղալի՛եղերս ի գի՛տու թիւն
 ճը՛մարտու թե . և բարեբանե՛մք ըղ
 նորա բարե՛գ թու թի՛ն : 3 անարա՛ տն
 օրհնե՛ցուք զանձաճի՛նն որ կնիս սրնաց
 յետ ծը՛նրնդեանն . և տարալ յորն խոյնի
 զանտանե՛լին ամենե՛ցուն . զհամա՛րնա
 կիցը՛ն հօր և՛ ամենա՛մբ հոգե՛ցն :
 4 օրհնու թի նոր օրհնե՛ցուք ըղտը .
 որ ՚ի վերայ քերթե՛լիցն հանգը՛ն .
 և ՚ի զօրաց երկնա՛ւորաց զանաբանի՛մ
 սրբաասաց ձայնի՛ւ : 5 Եր կամա՛ւող խաչե՛
 լու

քո, և՛ փառաւորեցից ըզքե՛ղ ք՛ս ճրկս
 մարդասէ՛ր: () Ի՛ աղբիւրըն կէնսո՛ց քս
 աննպական մարմնացաւ Ի՛ քէն կոյս. ըզ
 մեղքս մեր բոցակի՛ղեալ շիջո՛ց. վասն ո՛
 ըոյ ըզքե՛ղ անդադար բարեբանե՛սցուք:
 () Ի՛ Ի. քէն ցրնծու թի՛ ծրնաւ ափեղե
 լաց նախայսւ՛ թեան բանն փառա՛կից
 հօր և ս՛բ հոգւոյն. ըզնա՛ անդադար
 անդա՛ւս վասն անձանց մերոց:

ԳԿ
 ԾԶ

Կեցէք ան էրգ նոր ճայնիւ
 ցրնծու թեանբ. որ խոնարհե
 ցաւ Ի հայրական ճոցոց փրկի՛ւ
 դարարանս. օրհնու թի՛ւնք նր՛մա՛ յող
 թանկան երգով: Եր բաժանեաց ըզծով
 անշարհի՛ խոչին խորհրդով. և ազա
 սեաց յանմարմին փառաւօ՛նէ՛ ըզնորս
 իէ՛ւ. օրհնու: Ե՛՛ ճանճին սիւն լուսոյ
 ամպ հովանաւոր, և բնակարան բանին
 որ բանիւ հովուէ՛ր զխրայէ՛ւ. բարե՛
 խօսեա՛ նր՛մա՛ վասն անձանց մերոց:

ԻԹ

այլեցանուք ժողովել զդք ՚ի սքանչելիս
 իրրկնու թէ մերոյ . որ մարդասիրասպէս
 բանն ՚ի հօրէ որպէս ցօղ խոնարհեալ
 յերկիր . տուք զօրհնութիւնն այլ մերոյ .
 իր զանաւրաս բազուկս իւր միածինն
 տանձեաց ՚ի վերայ խաչին . և զդքս
 ժանեալ որդիան աղամայ ժողովեաց
 ընդ թեօքն իւրովք . տուք զօրհնութիւն :

() անապահան կոյսըն մօրիամ անձամին
 խոստովանի սուրբ եկեղեցի . ուստի
 տրուա հայն անամհութե և բաժանի
 մեզ սեբախարար . տուք զօրհնութիւնըմ
 հոգեոր երգով :

իր ըզհուր անձութեան քոյ քս բօրբո
 քեցեր ընդ տիեզերս անննա յն . բոցս
 կիզեալ ըզբընութիւնն թըշնամուցն :
 յայդուցն անմահութեան եղեմայ
 ճաշակեցին դասք առօքելոցն , զբա
 ժակ կենաց քոյ տէր և մեզ արբուցին :

() տանար անապահա և բանին հօր բա
 ըբբանեն դասք հոգեղինա յն . գովելիք

Ե մեք ճայնակցելով էրկնայնոցն :

Ճան

Որ յանրակըզբնական հօրէ ծընեալ
նախ քան զյաւելեանս որդի . Ե
ճանուցար մարգարէիւք ան ընդ հօր
դռնով . ըզքեզ օրհնէ մք շէկեալդ ի
փրկու թիւն արարածոց քոց տէր :
Որ ի խաչին մարմնով պատարաւդեալ հե
ղէր զարիւն քո սուրբ . Ե արբուցեր ըզ
նէտ քո յարեան խարզակողին մերոյ .
ըզքեզ օրհ : Որ ըզհունն աստուած ի
քեզ կրկնէր մորենի անկիղէլի . դառ
նանաչակ պրտոյն քաղցրացուցիչ ան
ճանուելի քոյին ճնշեալմբդ . ի քէն
հայցէ մք մաղթեա փրկել ըզմեզ ի
հրոյն յաւելեանից :

Հաս

Սատանայան սիրտըք մեր առ քեզ
փառաց թագաւոր . որ ի յերկնից
խոնարհեալ իմեր փրկել զարարածս :
Պահեա ըզմեզ նշանաւ յաղթող խա
չի քոյ քս . յոր բաժնի ընդարար կամաւ
հօր , բարձեր զանէ՛ծսն ազամայ :

Ար զնախամօրրն զյանցանս լուծեր
 ծնընդեանիւ քնսր կոյս . բարե՛ խօսեա
 անդադար վասըն մերոյ վերջիւ թեան :
 Եյսդ որ ընդ հօր նախ քան զյանի
 տեանս . եկիր լուսաւորել ըզխաւար ԷԷԷ
 մեղաց աշխարհի ծագել խոսմ ըզայս
 հրամանի : առ քեզ հոգի իմ առաւօտի :
 Արանք ի կենաց և յոյս յարութե . որ
 արարեր իսկիւ քո զխաղաղութիւն յեր
 կինս և յերկրի . տուր մեզ աչք զքո
 զխաղաղութիւնդ : որպէս սրբաց քոյ
 առաքելոց : Սմայրըզ լուսոյ բանին
 այ . որ եղեր արեւելք արեւմեանն ի
 մեզ ծագողին . բարե՛ խօս ունիմք վրդ
 կել ըզմեզ ի վորձութենէ :

ԷԷԷ

() Եղեկիսցին քեզ մա՛րթեմ վրդիւն .
 որ կենարած բանիւ քս լուծեր զեր
 կուներս մահու . վայրատեա՛մ և զիմ զհիւ
 անդութիւնս . յոյս կենդանութեան
 մեր կեցս ըզմեզ : Ար անմահարար քո
 մե՛ռելութիւն՝ աւերելով ըզշրուներս

Էսա

դըժմիսոց մեռնուցեր ըզմահ . կենադոր
 ծեւն և զնս զմեղօք ըզմեռեանս . յոյս :
 Սուրբուր և անբիծ կոյս յեւո ծընըն
 դեան . որ մարմնով ծընար զարձանիօ զն
 ՚ի կամպից մահու . բարեխօս լեր վստան
 անձանց մերոց փոքրիկէլ ի սպանանալեանց
 դեհենոյն :

օրհ

() փնաւորեանն ի հրէշտակաց զամե
 նանուրբ զերրորդու թիւնն , օրհնե
 ցէ ք ի սրբբու թեանն նորա դասք հ
 ղեղինաց յօրհնութիւնն ի նոր :

() յաղթօղն ի մարա պատերազմի դի
 մեան կամաւ ՚ի մահ խաչին . գովէցէ ք
 որ էան աւար բոշխեանց որդւոց մարդ
 նան , բարձրացեան ինչով :

Աւրախով թիւն երկնի և երկրի ամպ
 թեթե ցօղեան ՚ի մեզ զարդարութի .
 բարեբանէ ք ըզբըղխեանն ՚ի քէն
 մարմնով յարմատոյն յեսեանց դաւա
 զան ծաղկեալ :

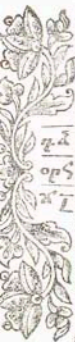
ինեղ

Եւ յօնանու անձն իմ ծրիեան յալիս
 մեղաց

մեղաց ծովու . աղաղակէ՛ն ^{հա՛մ} ի նեղու
 թեան իմու՛մ առ փրկի՛ցողը և յոյս ընէր
 ձայնի իմու՛մ : Ար փրկի՛ցեցեր ըզմարդա՛ն
 բէ՛ն յորովայնէ՛ կիտին . ապրե՛ցս ^{հա՛մ} և
 զըմբռանեալս ի ժանեաց չար վիշապի՛ն ,
 կենարար խաչի՛ւղ : Բա՛րեխօսեա՛ն առ
 միածինն յարուցեալ ի մեռելոց . մայր
 առա՛ւծս ^{հա՛մ} փրկի՛ւղ զանձինըս մեր
 ի յաւիտեանից ի հոռոց . աղաչե՛մք ըզ
 քե՛զ :

արդ

Ար յանքըննի՛ն ծոցոյ հօր խոնարհեալ
 որդի . երևեցար ի մէջ երջուց կենդա՛ն
 նեա՛ցն . զոր նախագուշակ տեսեալի
 ծանոց մարգարէ՛ն : Ար յա՛ծուրս հրա
 կերպեանրս բազմէ՛ր ընդ հօր . բարձրա՛ն
 ցար կամաւ ի կառնս խաչի՛ն . և հե
 ծելու թեամբըն քո՛ սղանտեցի՛ր ըզգե
 րեալսն : Ար կուսանկան ծերնդեանիւ ի
 փրկի՛ու թիւն յայտնեալ . և սուսքե՛ցի՛ր
 զերխնարս քո՛ քարո՛ զս , աւետարանե՛լ
 ըզկենարե՛ր յարու թիւնդ :

ԳՆ
 ԹՅ
 Ի

Ի հետեւս զքեզ ըզտրեւ զյաղթօղ
 զօրոճ թի նորա . փառօք երգէս
 ցո՛ւք նրմա՛ն . զի փրօղկի՛ն և ան
 պաւէն և օգնական մեր է : Ան է՛ն ան
 տը՛ւնձ մեր . որ յաթո՛ռ փառաց ընդ
 հօր յերկրի երևէալ տեսա՞ք . սրմա փա
 ռօք երգեսցո՛ւք զի փրօղկի՛ն և անպա :
 Եւ յաղթական օրհնէրգո՛ւ թիւն , որ ապրե
 ցոյցըն զխորայէլ ի ձեռաց փարաւօնի .
 քի փրօղկի՛ն մերոյ անեւեքեան երգես
 ցո՛ւք . զի փառաւորեա՛ն շէ : Ար մահո՛ւ
 խաչին իւրոյ կենդանացոյց ըզմահա
 ցեալսն . և մարմնոյն իւր բւեռմամբ ըզ
 կասպանըս մահո՛ւ ելոյծ . անեւեքեան եր :
 Ար տարա՛ր յորովայնի զանտանելի՛ն ա
 մենեցո՛ւն . և ծրնար անձառապէ՛ս զքս
 յոյս սողալ մարդկանն . սա նա միշտ բա
 րեխօսեա՛կ եցուցանել ըզմեզ :

Օ կա՛ռքս փարաւօնի՛ն և ըզզօրո՛ւ թի
 նորա՛ տէր ընկեց ի ծով կարմիր . այն

որ հրգորն է կարողութիւնս փառօր
 երգեսցուք . զի փառաւորեալ է անբ :
 Այնչափ զինուորութիւնք երկնայի էք
 յաջաւն քանի որ անօրէնութեանքոյ խոր
 հաւք . և փառաւորեցին զանպատու
 բարանցեցինքոյ մարդասիրութեանք :
 Ինչոյն կարողութեանքոյ քս , ի խոր
 զի և կիցեր բարանապիտանք բռնու
 թիւն . և կենարար յարութեանքք
 զեկեղեցիք քո փորկեալ . փառաքեզ
 վերապեղ սուսցե՞ք : Եւսին զանք
 իմանանք զօրութեանք , զանարեւ
 մարմնովս քո իքն յարեալ . իսկեկեղեցի
 որդւոյքոյ անաճին ըզքեզ իմաստովս
 նի . որ քան զի կուսութեանք քս մա՞ք :
 Ինչոյն բարկութեանք հրոյքոյ քո քս
 կիցեր ըզքեզ քոս . և բո ստորինս ար
 ձակեցե՞ր զքեզ բռնեանս ան իմանէ .
 Ըզքեզ օրհնեմքք թանգար յաւիտեանք :
 Ար փոխանակ զանուութեան արեկոյն
 երեւայ ըզլաւք քո ետուր մեզ քս . և

նայ

զեհ

արբուցեր ՚ի կողահոս աղբերէդ . զան
բայառ և զանվախճան ուրախութիւն :
Ը՛ծածին անպակէն մեր և յոյս . բարե-
խօսեա՛ առ որդիդ քո միածին . զն վըր
կեացէ ըզմեզ ՚ի հրոյն տանջանայ . և պար
զեւեացէ՛ մեզ զերկնից արքայուէն :
Տե՛սեալ ըզքեզ մահո՞ւ և ը՞ն՝ և ծաւ .
և զը՛ժոխոց սարսեալ զն՞ զա՞յն .
որ ըզմահ մահո՞ւմ և ծանուցեր
մահ : Ո՛ր հոգւովոք քո՞ վ սը՞րբով .
ծանուցար քո՞ արա՞րա՞ծոցս . որ էնդ
և՞ ե՞րևա՞մ սդ . և է՞դ աստը՛ւած :
Հովանացեալ սբ հոգւոյն ՚ի վերայ քո՞
սբ կոյս մարի՛ամ . որ ծընար մարմ
նո՞ւմ և ըզբանն աստը՛ւած :
Ը՛ղէղն հրգորաց նը՛ւաղէցան . և որք
ի նը՛ւատուէն էին տկարքն զգեցան
չորո՛ւթի . վասն այնորիկ հաստատեցաւ
սիրտ իմ և խորհուրդ իմ ՚ի տնէ իմմէ .
Օ է՛ն ընդունելու թե՛ քս մեք ընկալաք
սուրբ ըզխաջ քո՞ նը՛շան անպարտելի

ան

աս

զորո՞ւ թէ . վասն այնորիկ հաւատացա՞ր
մէք 'ի յօրհնէ՛լ ըզքո՞ սբ' ըզչարչարանս :

() զբունքս զլիժոխոց պըղընձիս խորտա
կէցէ՛ր քս , յորժամ յարեա՛ր 'ի մեռէլոց
հըզօր զորո՞ւ թէք . վասն այնորիկ հաւա
տացա՞ր մէք 'ի յօրհնէ՛լ ըզքո՞ սուրբ ըզ
յարու թիւնդ :

իգիշ

Ա՛ր բանիւ հրահանի քոց հաստատե՛ցէր
զեղիկնս և՛ զեղի՛ր արարիչդ ամե
նայն էղանութեանց , վասն զի ըյս
են հրահանք քո 'ի վերայ երկրի :

Ա՛ր 'ի ձե՛ռն փրկանիսն խաչի քոյ , լու
սաւորեցէ՛ր սբ' զեկե՛զեցի . և ետուր պա
շխպ անբու թէ հաւատացելոց . վասն :

Ա՛ր էկի՛ր 'ի կատարու մրն կանխասաց
մարգարէիցն . յանձն ա՛ւեր մարմնանալ
'ի սրբոյ կուսէն մարգ ճիշմարտապէս .
վասն զի ըյս :

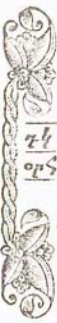
եւսա

() ըյս կենդանութեան և փրկութե՛ւ
իմոյ տէ՛ր արժ իմ . յիշեա զիս որպէս
էրբեմն զէ՛զեկիայն . և՛ դարձս զՏ՛գի
իմ

Իմ իդրանց դրժոխոց: Ար կամաւ որ
մահուանք քո մեռողներ ըզմահ քրիս
տոս սարժ. և լուսանկայլ յարձեթք քո
կեննագործեցեր զանխարհս. կեննագոր
ծեա և զիս զմեզօք ըզմեռեալս:
Ա. քեզ ապաւինիմք սբ անժամին.
բարեխօսեա անդանդաւ առ որդիդ քո և
սարժ մեր. փրկել ըզմեզ ի փորձաթե
նէ և յանենան յն վրտանկից մերոց:

ՅՐԿ

() անձանք քո քս փառաւորեմք ըզ
մարդանալը. ի գրչեսոց լերանց հրատա
րակեմք ըզքո քաղձեթիդ. քանզի հա
րեր ըզպատեխաղմ եկեալը ի փրկու
թիւն մեզ: () յանթօղրս քո քրիստոս
գոթեմք ըզզօրձեթիւն. քանզի վանեցեր
զրնդիմամարտ թըշնամին. և դարձու
ցեր ըզդերձեթիւն. եկեալը ի փրկ:
Եւ զլսեացէ երկից զնորձեթի. և նորա
ցուսցէ զօրհնութի. քանզի անժ ճրչրն
դեանք ի միշտ կուսեն ի փրկութի մեզ
յայտնեցաւ. աւերեաց ըզդրժոխոց:

Եւ զԹանկան քեզ օրհնու թիւ էք
 անդ որ ըղիսնոց ծախու են հե՛րձե՛ր
 ըզ ջնուրն : զի ինձա՛ զբռնա՛ւ որի՛ն
 ջանկսեցե՛ր ըզ զլու՛ իս . և զանգե՛լեալսն ՚ի
 ձեռն խա՛ջի քոց վերա՛ծե՛ր ի կեանս :
 Ասանա՛ւ որ մահուանմբ ՚ի քէ՛ն ան արձա
 կեցե՛ր զհոգի շօրո՛ւ թեան . իմէ՛ջ մահու
 ըզ մահ ա՛ւերեալ վանեցե՛ր . և զանգե՛ր :
 Սիսնոց քեզ ՚ի կանսցս կոյս յե՛ա ծը
 նընդեան երգե՛մք զօրհնու թիւ . զի լոյս
 ՚ի լուսոյ քե՛ յայանեցա՛ւ աշխարհի . և
 զնախամ՛օրն եբարձ զանկե՛ ծնանձա՛ն .
 ծընընդեանմբն ի քէ՛ն :

ԴԷ
 օրհ

Ի՛ն

Եւ

Եւ յայնցարուք ի բարբառ մարգարէի՛ն
 և ՚ի պատգանբս կենդանիս . որ քարո
 զեաց մե՛զ ըզցօղը՛ն կենաց ի յե՛րի՛ ին :
 () ի ջն մըն քո քրիստոս գու՛ շիկեաց մե՛զ
 մարգարէն . և զկամու՛ որ ջարջարանըս
 խա՛ջին գո՛ջէ՛ր սակընձի . տարածեաց
 զթեւս իւր ընկա՛ղաւ ըզնան և բարձե՛ սու

բերէ ի վերջու թիւն աշխարհի :
 Ինչ միայնոյ մարմնացելոյդ ի սուրբ
 կուսէն . օրհնութիւն ի բարձունքս
 վերերդեմք ասելով : Բանքք քեզ քս
 որ եկիր կամաւ հօր կեցունցանէլ ըզմեզ :
 Եւ անկէ քս ամենայն հեթանոսք ,
 Եւ օրհնեցէք զարծ . զի հուրն արծ
 բանքն մարմնացաւ ի կուսէն . աւերեաց
 ըզդ ըծողս Եւ զըօրութի մահու ելոյծ :
 Ինչպէս ըզբաժանին ուրախութե
 յայդուցն անձահութե սրբոց առ սրբե
 լոցն . որք ընդ հանուր ընթացան ընդ
 ախեզե՛րս . ընսաւ որեցին հրախիբելով
 յերկնից յարքայութիւն : Յանուր վրի
 ժուց հատուցման ամբարշտաց . վերա
 ծրցէս ըզմեզ ընդ հոգեղինաց դասն ի
 տեղի անկելոց հրեշտակաց . բարեխօսու
 թեանք սրբութե հոյ անտու՛մձամնինս
 անեմք ըզքեզ քս փոստակից հրե
 հոգուցն . նախապատմող մարգարէիցն
 ըզխոնարհիլ ընքո յերկնից . ծաներուք

զիհ

Ծան

և տեսէք զի սքանչելիս սրտոր տէր:
 Յարևելից մեզ փայլեաց արեգակն ար
 դարու թե՛. իշխանու թե՛ բազմեաց տե
 սաք ըզնա՛ ի կանոնս խաչն. ծաներուք:
 Արու՛մ երկնք և՛ երկր՛ ոչ բաւէին
 տանել լուսոյն. բնակարան բնու թե՛
 բանին ըստասաւ սրբոցեր. աղաչեա՛ վա
 սրն մեր ըզմե՛ս ձե՛ն ք՛ զորդիդ:

Տաս

աստանտեցան սիրարք մեր առ քեզ
 քս՛ արծ. և՛ ուրախացա՛ք մեք ի փրկու
 թեան քու՛մ. ընկա՛՞ Բլ զանշանքս
 մեր միայն մարդ-ասէր: Ար ստարաստե՛
 յեր քս խմաստու թե՛դ ըզ գիտու թե՛ն
 յարարածս. և՛ ծանուցեր քս յարուքդ
 ըզ յարու թե՛ն մեր. ընկա՛՞ Բլ զանշան:
 Խընդան մարխան. որ է՛դեր մնջր քի. և՛
 աղաչեա՛ զնա՛ ի քէն ըզ մարմնացեալ
 բանն արծ. զի փրկեացէ՛ ըզ մե՛՞ Բլ
 ի փորձու թե՛նէ:

Իգիշ

Ի՛ գիշերաց կանխեալ ազոզակե մըք
 լուր մեզ ար. վասն զի բաց ի քէն զո՛ւ
 844

ԴՔ ոչ գիտեմք մարդանմանէր: Տուր մեզ
 տէր զքո՛ն զխաղաղութիւն . և՛ փրկէ ա
 ՚նձեռանց անօրինաց խրատանց անպատամ
 բողոց . վասորն: Բարեխօսութե՛ք ծընո
 շէքոյ և՛ միշտ կուսի . հայցեմք ՚ի քէն
 ք՛ս փրկիչ աշխարհի . վասորն զի:
 Եւրանաւ յինէն աւուրցի մոց անմար
 օ՛գնեալ ինձ միայն մարդանէր:
 () Հարչարանքս խաչի՛ և մահու յանձն
 առէր տէ՛ր անմար օ՛գ: Բարեխօսութե՛ք
 սբ անձամբի և՛ միշտ կուսի՛ տէ՛ր անմար:
 Եւ մենայն երբորդութեանդ երկրպա
 գէն զօրք երկնայինք . և ստեղծուածք
 անարատ ձեռանցդ . վասն աւորելո՛ւ վ
 զաէրութիւն քո՛ հանապաղ: Եւ մենազօր
 խաչի՛ քոյ տը երկրպագեցուք . որով
 բարձե՛ր բզղատակինք մահու քո արարա
 ծոց . իսուա: Եւ մենօրհնեալ անձամբ
 մարիամ . քերօքէական աթոռ արարչին
 մերոյ արնօրէնութեան . զոր էրանե՛ծն
 անենայն ազի՛նք հանապաղ:

Եսս

օրհ

Եւ զայն քան զի խորոյ անդընդոց ան
 աստը ւանձ ողորմմ ըմանձ . եմմ մս ս է ճայն
 աղանդկի խորոյ հասցէ՛ ՚ի լը՛սե ընս քո՞ ան՞ ը :
 Բարեխօսող թք՛ սբ աստուածածնի
 և միշտ կուսի անգամս չեմ . տէ՛մս մս ս է ը
 փրկեալս զնս ՚ի յորոգայթէ՛ աներեւոյթ
 Թընամուտն :

Ընայ զսքանչե ըն տնօրէնու թեան քոյ
 ըզլուբ . քանզի յեբկնից խոնարհեալ
 մարմնացար ՚ի սբ կուսէն . և խանչեցար
 ընդ անանգանս . և զարհուրեալ հիացայ
 ընդ քո ընդ անհաս մտրդաւս ընթ թիդ :
 Եւ ի շնանսբար զյարու թիւն ընդ գուշա
 կեաց մեզ մարգարէն . ասէ ելեմ՛ ըդու
 ՚ի կառ ըս քո . հեծե ընթ թիւն ըն քո քրիս
 տոս ս փրկու թի եղեմ՛ և յե ըման ըն
 քո : Եւ ընեցար ՚ի փրկել զարարածս
 ՚ի մահո՛ւնէ . և զը՛ծով ՚ի ք հիացեալ

սասանէ՛ցան ՚ի յսնէ՛ ամենա՛ղօմմ'ը վա՛
ռայ քո՛րդ :

Ա՛լէ՛ք զե՛րարի՛ն և օ՛թարան
լուսածին . զանմայր ծը
նեա՛լն ա՛ռաջին ճընար
անհայր յերկրորդին . բարե՛խօսեա՛ միած
նին անածին մայր բանին : Բանին հօր
մարմնսորան և սոսազաստ բնակու-թէ՛ .
որ կաթամբ կուսական կեբակրե՛ցեր
զէակըն բան : բարե՛խօսեա՛ միածնին :
Կեբազոյն սըբու-թէ՛ և կուսական
մազրու-թէ՛ . բարձեր զանհասըն բնու
թէ՛ ՚ի գի՛րկըս քո՛ սընընդեամբ . բարե՛ :
Վո՛ւ ծաղիկ ա՛նթաւամ տո՛հմի սեռիս
մարդկու-թէ՛ . և շա՛աւիշ օրհնու-թէ՛
նախնե՛յ ճնողին մեր բնու-թէ՛ . բարե՛ :
Ի՛րկնա՛ւոր արքային եղե՛ր տաճար ըստ
երգողին . յանկարծակի՛ վե՛սային ՚ի
յա՛նազաստ բազմեա՛լ քոյին . բարե՛ :

74

ՃԼԲ

Ծ ըրք էրկնից անմարմնոց իմանալեացքն
 զբ՛ւշարթնոց . իջեալ յերկնից ՚ի յէրկիր
 սպասաւորէլ մեծ արքային . բարեխօ :
 Ի յիցս էանկ բանըն հօր պարագրեցաւ ի
 մարմնի . շոյսըն ծընունդ ծոցածին հաւ
 զբնու թիւն նախաստեղծին . բարեխօ :
 Ի նորեալ յառաջ քան զհիմունս յ
 սկըզբանէ աշխարհի . տամար անձառ ան
 քրննին եւ անսց թե թե լուսածին . բարե :
 Թաւգ հիւսեւ յերկնային յեռեալ ահանց
 անմարմին . բերեալ պրսանկ սբ կուսին
 յորժամ փոխիւր յաշխարհ վերին . բա :
 Ի նոզովեալ սբ գընդին երկնասասան դա
 սուց խրմբին . սրացեալք որպէս զարծը
 լիք յերուսաղէմ քաղաք հասին . բարե :
 Ի սկեկեալ բազմու թիւն աշակերտաց
 նորոց կտակին . ի փոխումն անձանին
 մարդաշտտախոյլ սբբոյ կուսին . բարե :
 Ի յիս ի շուսոց հօր ծոցածին իջեր յերկ
 նից յաշխարհ ստորին . դաւաք անմարմնոց
 ընդ թեզ իջին ՚ի պատիւ մօր քոյ եկուսի .

ներբողեալ զայս ասէին դու ես ասանալ
անեղ բանին: Իշորին խորհուրդ անբըն
նին ծածկեալ յաղագ յաւիտենին .
յայտնեցաւ յամբս վերջին ի վերջու թի
մարդկան սեռին . զոր տեսան՝ զբըն ծա
նուցին՝ կուսին ծընօղ ընկիլ բանին:
Ծածկեալ խորհուրդ յաւիտենին
ընկեցեր յ Լանւառին . ի հասանիլ ծա
մանանին պարզեցաւ մարդկան աշին .
Էտիան բնութիւն բանին խառնեալ
անշիտ ի մեր բնութիւն:

Կատարեալ տնօրէնութեմբ քո ի յերկ
րի ներմարդկութեամբ . զոր ի վերջին
զարուցս վախճան կատարեցեր վասըն
մարդկան . այսօր յերկնից իջեր հօր բան
ի յօր կուսի մօր քոյ նընջան:

Հոյք վերին զորացն իջեալ շնոր ըշ
կուսիւնն պարտեալ . զերդս օրհնու
թեան երանակեալ քաղցոր ձայնիւ ա
կումբ ասեալ . զէն անիւսակրն նընձ
դեալ զի տէրութիւն երգարանեալ:

Չայնակից նոցին եղեալ դասք էր ջանիկ
պետացն ընտրեալ . ի հոգւոյն վերա-
բերեալք որք յընդհանուր աշխարհ
սխաւեալք . անմարմնոցն համաձայնեալ
ըշկոյսըն սուրբ երգաբանեալ :

Սմբարափայլ ջահիւք լուցեալ սբ
կուսանացն գումար առեալ . զէրգս
օրհնութեանն ընդագեալ ի պատիւ մօրն
ստիւնօրհնեալ . բարեբանեալ ես կոյս
գովեալ յորմէ անբանն ծընեալ :
Ճառագայթ հօր ծոցածին յորժամ
եղէր առ հայր յերկինս . խոստանայի՛ր
բանի՛ւք քոյին ի կատարումն անձնին .
քեզ միայնոյ զօրօք քոյին գալ ի վո-
խումըն միշտ կուսին :

Մարգարիտ լուսափայլ հոգւոյն սրբոյ
սունն և ամաճար . մարգարէից բանք նա
խաճառ այսօր լըցան ի քեզ գումար . մօ-
սէս դասուքն իւրովք խաչառ ի պատիւ
քո անդ զօրանայր : Յարմարեալ ձայն
ներբողի յուրախութեան օրքոյ տօնի .

Հանդերձ նորոգ ներբողի անսքեւոյ
 դասուց խնամքի . անանդեցեր զքո նր
 զհոգի 'ի ձեռն նրդւոյ քոյ միածնի :
 'ի որաստանն անդ հաշից ներանդիւրտեալ
 'ի յերկրի . քանզի պայծառ քան զարկին
 փայլեալ սրբոց հուսին հոգի . զոր զոր
 հուրեալ պէտրոսի ցոյր հարցանելի զկայ
 հուրդն յայտնի : Քնոր հազարդ փառօք
 փայլեալ որպէս բզմնոց քո միշտ գլ
 վեալ . ի մարդկանէ՛ս ով քանակեալ հո
 գւո՛վ պայծառ արիւոյ նմանեալ . որպէ՛ս
 փայլակըն բորբոքեալ յերկնաւ որոց վե
 բա՛րեբեալ : Ով պէտրե՛ք լուր ձայնի զոր
 հարցանե՛ս պատասխանի . լոյսն անայնն
 հոյր հոջի և յեա նորա՛ն որ 'ի կարգի . պայ
 ծառ զհոգիս մարդկանն սանձի որպէ՛ս
 բզմո՛րս իմ զոր ցուցի : Զորեքնի՛ւ թեալ
 բնուի՛ խառնեալ շնորհալ բղշուհն 'ի
 մէ՛ջ եղեալ . զորս 'ի դրամատի՛ն զորդա՛
 բեալ փառօք եղ 'ի վայելել . և սյժմ՛ բղ
 նոյն ձեղ շնորհեալ անբեանիս իմն՛վ պայ
 ծառ

Ժամ մարտի 1: Պարսեան անմարմ
 նոցն շնորհազարդ զբարթնոցն . սրբա
 ցեան էրկնայնոցն զնոյսն բարձեան
 յերկրայնոցս . յոր վերահնեալ սուսքե
 լնոցն զերդս օրհնութեան հրնչեն երդոց :
 2 Գնահաղթեստեան սրկոսիցն հնդերձ
 դասնաց մաքուր խրբից . երկոտասան
 սրբ գրնդից և աշակերտք նոցին բանից .
 ձայնակից եղեալ միսեանց եղանակեն
 զերդս օրհնութեան : 3 Գահ լուսոյ սրբ
 բնութե հորդեան զօրաց անմարմնոց . և
 գունդք հրեղեն զբարթնոց յառանջն
 Թաց յաշխարհ վերնոց . հրճուողական
 ձայնիւ երդոց գողեն ըզքեղ սբրդ սրբ
 բոց : 4 Երօբէից գունդք հիւայեալ յոր
 ժամ տեսին ըզտէրն իջեալ . ի փոխու մի
 անձածնին անանգական և միշտ կոսմին .
 զորհուրեալ զոյս ասէրն օրհնեալ Ես
 սբ անձածնին : 5 Եհազոյն սերօբէից և
 բարձրագոյն քերօբէից վերհաղթարձար
 ի բարձունս յեղականացս անհրպեղին .

ի փառաւորեալ ընդ մի՛ածնին հրճուողա
կան ձայնիւ երգոց: Տէրու թիւնք և զօ
րու թիք՝ ի շխանու թիք և պետու թիք .
հրեշտակապետք և՛ հրեշտակք է զանա
կեն զերգս Օրհնու թեան . օրհնեալ էս
կոյս առձմր մարտեալ յորև մտեղծ զն
է ից բազմեալ: Բարու նեանցն խմբից
անայեք տաճրէ դասուց . բարձեալ զմար
մի նրն մաքուր անձաբեալ օր բազկօր .
է գին ՚ի գիր հանգրատեան քաղցրա
ձայնեալ սաղմոսիւք: Զնձալնց բերկ
բանօք և՛ յորդահնա արտասուօք . է դա
նակէին քաղցր երգօք երեքօրեայ խմբ
բեալ պարուք . բարդու զինէ յետոյ է
կեալ և զտենչալին իւր ոչ աեսեալ:
Վեսեալ բաժնց դասուց սրբոց զբղ
ձու մնեղբօրն վրձրեալ . բայեալ զտա
պանն սմէնօրհնեալ և՛ զբանձալին իւր
ոչ գրտեալ . քանզի է զև վերայվախեալ
ի փառս անձառ նախ պատրաստեալ:
Վնաւք հօրն և՛ կաննի պատիւ որդւոցն

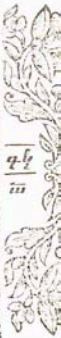

Քաղաւածի օրհնութից՝ րօնից Տերո-նուկանաց,
 և ան Սրբոց՝ ըստ ի-բայանէի-րոց պատշաճից :

Պղէցէք որդիք սիօնի երգ	7	<u>գկ</u>
Սաակից հօր և հոգւոյն,	42	<u>մ</u>
Նրաշտիառ ծընուելք քո	58	
Եր ըզմարմնացեալքն տիրաբար ՚ի	43	
յսօր յայտնեցաւ մեզ բարձրէն	59	
Տածին խորան շուտոյ անխայրա	26	
Տածին սիւն շուտոյ անպհովա	830	
() անապական կոյսն մարդիամ անձա	831	
() տաճար անապական բանին հօր	831	
յսօր ցրնծան դասք սուարէլոյն	448	
Եսաւրն վիճածին՝ աղբիւր յորդ	766	
Փառք հօր և որդւոյ և հո :		

Եր նախինաց խնաստու թք անօրի	14	<u>ակ</u>
Եճճագաւորքն բոլորից պարա . փ .	460	<u>բ</u>
Եր զճճային զօրու թ իրդ քո ծա	588	

Ի յանսահման ծովէն հօր գթութ. 122
 Բք թաղէորաց աղբաց և աղանց 597
 Բր յերկնային զօրս անմահմնոցն 439
 Հայր անոխանալ և բարեգութ 743
 Ը գերահաս ծաղիկ բուրեալ 75
 Ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման ա՛ 506
 Կ Կորհուրդն անձառ ծածկեալն 21
 Կ Կրակիդքն անձառ ելի ան 14
 () անձառ ելի ըզլոյս անձութեն 512
 Բր ըզկեանքն անմահօրար մահկա 154
 Ըքքեզ աղսչէմքք հանապօղ սք 807
 Ըրախլեր մայր անձառ լուսոյ 808
 Ըայր քի և բնակարան բանին այ 810
 Ըր առաքեցար ՚ի հօրէ հոգիդ 438
 Ըործամ յերկնից դոչէ փողն աղ 743
 Ըր ՚ի սկզբանէ իմաստութիւ հաս 509
 Ըրախացիր սրբութի գաբրիէլի 29
 Ըրոնարհեցար ՚ի բարձանց և մար 63
 () քեզ հայր յառաջ քան զյաւելի 59
 Ըքքեզ կոյս և մայր , և բնակարան 50
 Ըանն առաքեալ ՚ի հօրէ , որ վասն 60

Ղիուսու թիրդ քո անծածին անա	62
Քեզ եմք սպաւինեալ, որ մայրդ	814
Թաղաւորն ամենեցուն յորո	815
Յոյս մեր և սպաւէն մայր Թն և	
սա աւետեաց մարդարէին, որ	243
Յոյն և նրման հօր և որդւոյ, հո	436
հրէշտակային ձայնիւն օրհնես	745
Կորհուրդ մեծ և սքանչելի, որ	35
յսօր բանն ՚ի հօրէ անմեկնելի	38
Ծածին սբ կոյս անապակիան տա	26
Ղբեզ անծածին, աղբիւր անրս	48
Ծածին և սրբբուհի, որ ըզբանն	53
Իայնոյ քեզ ՚ի կանայս կոյս յետ	842
Բեզ միայնոյ մարմնացելոյդ ՚ի սբ	843
յրնդա մարխամ որ եղեր մայր քե	844
Կողիք հրէղինացն սյսօր տօնեն	447
Ը ՚ի հօրէ առաքեցար մարդասէր	783
յսօր բանն ՚ի հօրէ անմեկնելի և	38
Բս ծբնեալ այսօր ՚ի բեթղէհէմ	45
Ը ՚ի հրէղէն աթոռ ընդ հօր ես	49
Ը անտես և անբրննին, քառապէր	54

74
Է

74
Է

	Երկերգարան հօր և արարչակից	45
	Երն ՚ի սկզբանէ առ աստուած	54
	Նարեխօսուք ծրնողի քոյ և միշտ	845
	Մէնօրհնեալ անձամայր մարխամ	
	Նարեխօսուծք սբ անձամէի և	
	Պղբիւր կենաց, բաշխօց շնորհաց	446
	Որ արարիչդ ես արարածօյ՝ հան	781
ԳԿ	Չակից հօր և հոգւոյն անըսկիղբն	42
Է	Տրաշափառ ծրնուող քո ՚ի սբ	58
	Սառ կենաց տնկեալ յադին սբ	12
	Տածին խորան լուսոյ անկայրա	26
	() անձամէին և զմիշտ կոյան անդա	79
	() մայր և կոյս աղակին քի • որ բա	79
	Պղբիւր կենաց բողխեալ յեդե	166
	Ստոճածածին սրւն լուսոյ ամօց	830
	() անապական կոյսն մարխամ անձա	831
	() անսկըզնաբար բողխումն ՚ի	447
	Եառն վիմածին՝ աղբիւր յորդ	766
ԳԶ	Սօր դարբիէլ զրնծուծք եր	47
Է	Սօր որ յաթոռ փառաց ընդ	51
	Սնսկըզնական տեպիլ փառաց քոյ	56

Առաջագոյնք և կերպարան էութե 38
 Ասար անմարմնականք երկնաւոր 41
 Անձառելի լուսոյ մոյր և ըզ 32
 Ատանել ընն աաշաւար՝ բարձօղ 186
 Ար վառեցար ՚ի յարիւոյն և նչ կի 187
 Աճաճին դու ես յոյս և ապաւէն 825
 Այն գահին արդարութե քս ծագել 444
 Ար խոնարհեցար յերկնից բանդ 759
 Այսօր որ յաթու վառաց լէ հօր 51
 Ար յէութեդ ես ընդ հօր և սր 57
 Այն իմաստ ամենից հայր բազմա 37
 Ահաւոր բարբառ ըս վերնոցն 41
 Արախ ընր անձաճին յոյս և վրդ 37
 Աք իմձաճինն օրհնութեք մեծա 38
 Արեխօսեա անդադարաւ որդիդ 825
 Աբարեխօսութի վութայիր մեզ 826
 Ապաւ իննքնք ՚ի քս բարեխօսութե 827
 Ար համագոյդ ես հօր և որդւոյ 445
 Արարչադ որձ անքձ՝ զարարած ըս 759
 Անկրդրեական տեսիլ վառաց քոյ 56
 Ազձնեալն ՚ի սրբոց կուսէն ըն 52

72
 Թ

72
 Թ

բ ւ
Մ

Մ	Տաճին երկնային դուռն՝ անձային	78
	ոյս լուսոյ մայր , և կենարար բա	40
	Նսկըղբնական բանին հօրքընակա	46
	Բրտարար ըզբանն անձ յարդանախ	827
	հողւոյն սրբբոյ հովանացէլ զքե	827
	() անարասն օրհնեսցուք զանձա	828
	Նարեխօսու թէ քն անձածնին պա	829
	Մ յլ մեք ձայնիւ վերնոցն վառա	829
	() ի ի քէն զննծու թիւն ծրնաւ	830
	հողիդ ճըջմարիտ որ զանձային ըզ	456
	Բարչուգործ անձ որ յօջընչէ գոյա	760
	Նեղանէլի բընու թի . որ յէուէդ	60
	() քեզ հայր յառաջ քան գյաւ	59
	Բարախայիր սրբբու հի գարիիէլի	29
	Նկանիմք առաջի քո անձածին , և	31
	Սուրբ և անձածին մարիամ ցանկա	76
	Նարեխօսեա՛ վասրն մեր անձածին	813
	Ս քեզ եմք ապաւինեալ որ մայրդ	814
	Ս ր ըզ հուրն անձ յորավայնի քում	814
	Սարասախէլի հողմոյ նըմն , ահէղա	437
	Ն ձայն վողոյ գալըստեան քոյ ան	746

ոյս 'ի լուսոյ 'ի հօրէ առաքեցար	66	դձ
(Օ) ազու մըն հրաշլի որ անյայտ	32	Ժբ
աւուստ խաղաղուէ և արուսեանկ	16	
ըբախ շէր մարխամ սբ մծածին . զի	24	
զքեզ օրհնութ մեծացուցանեմք	80	
բտարար յորովայնի զանտանէ լին	836	
հեմին դասը ի մանալի զօրութեց	837	
մծածին ապաւէն մեր և յոյս՝ բա	838	
առաքելոյ աղաւնւոյ ի ջանէ լով մե	431	
նսկի զըն մծ սկիզբն արարչութե	775	
արմնացեալդ 'ի կուսէն նախայտ	85	աձ
լ'յսօր անսկզբնական ծրնունդ		դձ
ոյս 'ի լուսոյ 'ի հօրէ առաքեցար	66	Ժդ
ր ունիա ի շէտանուի մահու և կե	535	
(Օ) զալուստ քո քսայսօր յերսիզմ	270	
ուսաւորեաց երուսաղէմ՝ զար	528	
նարատ կոյս մծածին մարխամ սրբ	80	
եւնդ անարար մըծ մարդասէր հո	432	
Քազմերանք վեհազուենիցըն հոյք	776	
ը գերաղանցեալ գըտար առա՛	90	աձ
արապետ արքայութե երկնից սբ	338	Ժե

119
 594
 690

հոգի-ոգի-աշտոբե-տե . հոգի-ստե-տե . ան-տե-տե .
 և խաչի . խաչի :

119
 594
 690

99
 110
 612
 590
 485
 442
 769

Պատարար վառայ ան հողիդ 18

Պաւազան զորու թէ ըզխաջ քո 559

Պահատակ բարի քրիստոսի եղեր 102

ԳԿ

Պապեան և նախակրկայ քի սբ 104

ԳԿ

Պէն յէու թէ որդի միշտ յէէն 113

ԺԸ

Պատու թի երկնային իշեալ ՚ի 124

Պարորդու թէն սիրող անձինք յաղ 734

Պաբիւր կենայ բաշխող շնորհայ 446

Պասացի տը ողորմեան հողուոյ 783

Պրանտես և անքրննին քառակեր 54

Պրաչի քոյ քս երկրորդագէն արար 577

Պրնծայ այսօր եկեղեցի այ յիշա 108

ԳՃ

Պրմահ արքային անարուեստ ա՛ 612

ԺԹ

Պրնեցէք ըզտը յօրհնու թի ՚ի 101

Պրսօր ցրնծան հրեշտակ ք ՚ի յէրկ 468

Պրաշախառ անըծ և միշտ բարե 477

Պրենդանարար անըծ մարդասէր հո 432

Պր հայրական իշխանու թի և վա 772

Պրսօր ժողովեալ սբբեոցն ՚ի միա 531

Պս անըծ մեր շնորհեա մեզ ընդ 514

դի
Ի ր էն յէ ու թէ որդի միշտ յէ էն 113

Ի ր աքեալ և նախապիղայ քի սբ 104

Ի ր զօրինակ երկոտասան առաքե 125

Ի յսօր ուրախացեալ սբ եկեղեցի 614

Ի յսօր ցընծայ եկեղեցի ՚ի հոգևոր 469

Ի հոգիք հրեղինացն այսօր տօնեն 447

Ի այեցայ ՚ի բարձունս առ քեղիա 784

Ի իւսեալ բամից դասուց սրբ . ք . 853

Ի ր յանրակիւղէն յէ էն անյեղապէս 522

դձ
Ի ա յրանելի սբ առաքեալք հրաւի 117

Ի աքեւլըն յայ կարապետ մեծն 472

Ի յսօր տօնէ եկեղեցի ուրախուք 241

Ի յողովեալ սբ հայրապետքըն հրա 615

Ի րք արժանաւորեցայ ք կոչիլ յա 646

Ի ր փայտաշաբան . հանգստի . անհամբի . և իսաւի :

դի
Ի նասու թի երկնային իջեալ ՚ի 124

Ի ր էն յէ ու թէ ան որդի միշտ յէ 113

Ի աքեալ և նախապիղայ քի սբ 104

Ի արդարեից դերագոյն և մեծ ՚ի 468

Ի յսօր զիմանալի լուսոյն ծագողն 240

Ի յհարաշարժ յաղբերէն անհասա 454

	Եր ըղտյս անձային քոյ բանի ծա	190
	Ս անսկիզբն անբ զհայրն ամենա	200
	Ս անսկիզբն անբ և թագաւոր երկ	202
	Ս Ծատու նկ խնկաբեր ծառ յանու	188
	Ս Է քառաթեւ լուսածին գերա	572
ԸԿ	Ս Եբաթ զորհոսիս ի տարբրոսաց խորհիս որդիս և յիբոսի տեղոջ Գրեալ է :	սոս
ԳՃ	Ս Եր արարեր զօրուք զիմանալեցն	186
ԸԱ	Ս Եր յսօր որ էն ի յերկինս բան և	520
	Ս Եր յանարուէեսա ի յաթոս բաղ	521
	Ս Ըորս քե երկնից ազ-լխարուիւն աստ :	194
	Ս Եր-ճեի : և իաչի : փառս :	
ԿՅ	Ս Եր յսօր ընդ անմարմնացն դասս պա	203
ԸԵ	Ս Եր Երջանիկ ճառադայթ առա	106
	Ս Եր յաստվանօղ քի ճշմերիտ փկայ . Կ .	229
	Ս Եր յսօր զընծայ եկեղեցի բնդ ան	488
	Ս Եր յիս շարական Եր-իբոսաց սոս : Թժաճի :	
	Ս Եր յիս : փառս :	
ԸԶ	Ս Եր պատու իրան ճրչ Երատու թե	210
ԸԷ	Ս Եր ճառադայթ փառաց հօր որդիդ	517
	Ս Եր գերագոյն փառօք պայծառա	

Նիդ լուսափայլ զբարեթնոյն ըլ 169

Երես Գրեթեց ապաշխարութե առա 177

Թաճի. Խաչի : Գառի :

Եսոր զուարձացեալ զքնծայելիէ 227

Թաճի : Խաչի : Գառի :

Եր ըլխորհուրդ քոյ գալստեանդ 242

Յաճային ճայնէ գոչմանն սարսե 260

Նիւղն ՚ի հօրէ ծնեալ որդի յանէ 272

Եսոր Գրեթեց ապաշխարութե առա 170

Թաճի : Խաչի : Գառի :

Եսոր գորով ՚ի բեթանիա քո ամե 259

Յաճային ճայնէ գոչմանն սարսե 260

Նիւղ ք որդիք անորհան այսոր ող 272

Եր ըլխորհուրդ քոյ գալստեանդ 242

Եր ՚ի վերջ ես քան զմե ըղմիտա 170

Եսոր ամեն ճոյնն ըրման անհեղա 437

Հանգորհան : Թաճի : Խաչի : Գառի :

Եր վերջն ճայն յաթոռս քեցորէից 265

Եսոր գորով ՚ի բեթանիայ քո 259

Եր նգանու թեանց բաշխող քո 260

Եր ՚ի լեզինն այրակերպեալ ջու 511

ԿԷ
ԼԵ

ԲԸ
ԼԹ

ՄԾ
ԲԸ

ԼԹ

ՄԸ

ԼՄԹ

	Օ փառաւորեալն յամ' արարա	805
	Թր'ի քրօբէակն կառսրդ հանդ	434
	Հայն արկեալ կէնարարին անձայ	739
	Մարմնացեալդ 'ի կուսէն նախա	85
	Նխորանի քում սրբբուծէ զոր	551
բժ	Պնեղն 'ի հօրէ ծնեալ որդի յանէ	272
խբ	Նմազաւոր փառաց քեզ սպա	278
	Ր նատիս 'ի քրօբէս անձ բանդ	
	Մ նորհեամեզ արթնութիւն	279
	Թր'ի վերդէս քան զամ' զմիտս և	170
	'ի յոյն և նման հօր և որդւոյ հողիդ	436
	Նրեշտակային ձայնիւ օրհնեցիք	745
	Պզքեզ կոյս և մայր և բնակարան	50
	Նանաղն արքայուէ արւաւ հողա	569
բկ	Պմասաուէն կուսանքն պատրաս	276
խբ	Պառազայթ փառաց հօր որդիդ	517
	Պւրախէր եկեղեցի սբ 'ի գալստ	267
	Պասաւոր արդարութեան հաս	211
	Պնեայն երկիր աուք փառս այնմ	180
	Պջեր արողորմուք քով յաշխարհ	449
	Պալոց է միածինն փողով և փա	750
	868	Յձ

77 77
 549 549
 280 280
 284 284
 288 288
 295 295
 447 447
 758 758
 47 47
 568 568
 284 284
 445 445
 758 758
 57 57
 565 565
 291 291
 293 293
 278 278
 274 274
 437 437

78
 107

78
 107

78
 107

	Հարուցեալ է տրն ՚ի գերեզմա	426
	Տամբառնալ բանին յերկինս և	454
	՚ի հօրէ աւարեցար մարդասէր	783
	յսօր բանն ՚ի հօրէ անմեկնելի	38
	յսօր նրշան յաղծօղ երևեալ ՚ի	576
Գ	ուարելոյ աղաւնւոյ իջանելով	431
ԿԷ	Լնմահարար բաժանչ հեղեալ	451
	հոգին սբ էր միշտ և է և եղիցի ՚Ք	457
	Տամբարձաւ տրն մեր քս օրհնու	403
	Պատմանակ դարձի իմոյ է հաս ՚ի	770
	որ սիօն ծնեալ մանկու նք սբ աւ	13
	Ղբեղ որ հոգւով և հրով մաքրե	66
	Պառաւ որ փառաց ան հոգիդ	18
	որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղե	528
ԲԸ	ոյն և նման հօր և որդւոյ հոգիդ	436
ԿԸ	Կայր անսկիզբն որ վերօրհնեալդ	361
	նեղն ՚ի հօրէ ծնեալ որդի յանէ	272
	ստ աւետեաց մարդարէին , որ	243
	Պանն աւարեալ ՚ի հօրէ որ վս մեր	60
	Օրհնեմք զբեղ անսկիզբն հայր յա	172
	Տնչմամբ փողոյ սաղմոսարանաւ և	175

Տրեշտկային ձայնիւ օրհնեսցէք	745	
Ըրախացիր սրբուհի՛ գաբրիէլէ	29	
յօր երկնայինքն ուրախացան	440	ԲԿ
յօր աղբիւր գիտութեան	450	ԿԿ
() րհնեսցէք մանկունք ընդ երկ	520	
Ձեր արողորմութեք յաշխարհ	449	
Ր օրհնիս ՚ի հրեշտակաց անդա	184	
() րհնեսցէք ըզար ք երկնայինսն	185	
Որ յանէից ստեղծեր ըզպաշտօ	610	
Սաղաւոր խաղաղութ որ քաղց	749	
Որ ողորմեցաք ՚ի մեզս ծնել մարդ	11	
Րեգակն արդարութեքս ծագել	444	ԳԸ
Տոգիդ ճրջմարիտ որ զամծային	456	ԿԵ
Ր ՚ի թևս թեթևս աննիւթ սա		
Ր տիրականս առ ՚իքէն կարգել	186	
Ձհայրն երկնաւոր օրհնեսցէք ք	191	
Տոգի իմ յամժամ զքեզ փառա	827	
յօր գաբրիէլ ցնծութեք երգեսց	47	
Նսիրպեմական բանին հօր բընա	46	
Ն խաչանիչ փայտէն դողդեջան	380	
() անբակցբնաբար բըղխու մն ՚ի	447	ԴԿ
() րհնեսցէք ըզքեզ անակիղքն հայր	165	ԿԸ

	() անըսկիղբն արծ զհայրն ամե	200
	Դնսկիղբն ամ և թագաւոր երկ	202
	Բր ըզհուր ամուէ քոյ քս բորբո	831
	Դճատունի խնկարէր ծառ յանու	188
	() Կառ կենաց տնկեալ յաղին սբ	12
	Եաւրն վնամծին աղբիւր յորդ	766
	Դճածին խորան լուսոյ անկայրա	26
	Դճ	
	Դնմահարար բաժնի հեղեալ յերկ	451
	Դապեւոյ աղաւնոյ իջանելով	431
	Դնքըն յինքեան նոյն միշտ ընդ օր	457
	Համբարձաւ արն մեր յերկինս	403
	Դնդ երկնացնոց հոգեղինաց դա	443
	Դոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեցար	66
	Հայր անսկիղբն արարիչ յաւիտե	772
	Դնսկիղբն ամ անհասանելի բնուի	536
	Դուսաւորեաց երուսաղէմ, զար	528
	ԴԵ	
	Դհարաշարժ աղբերէն անհատա	454
	Հոգիք հեղինացն այսօր տօնեն	447
	Դղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց	446
	Դղեր յերկնից միամծին անմեկե	423
	() Եհնեմք ըզքեզ աննոյ անսկիղբն	253
	874	ՍԷ

Ի անձու թի էրրորդու անբա 252
 Կայր անակիղբն բարեխնամ մար 780
 Բ անտես և անքննին՝ քառակեր 54
 Զ միածինն ՚ի հօրէ և լոյս վառց 529

Բեգականն արդարու է ծագմունն 459
 հոգւոյ փառաբան : հանգստեան :
 Լճաբնի : Խաչի : փոռի :

() մարդրէ բարձրելոյն և զթա 469

Ար յորովայնէ ընտրեցար յայ 470

Եսօր ուրախացեալ սբ եկեղեցի 614

Եսօր ցնծայ՝ զուսուցեալ եկե 592

Եսօր զիմանալի լուսոյն ծագողն 240

Երանելի սբ մանկուհին օրպէս 608
 հոգւոյ փառաբան : հանգստեան : անձաճնի :
 և խաչի : փոռի :

Երջանիկ տր սբ գրիգոր սրբ 474

Երմատ ճշմարիտ անձային օրի

Երեգական արդարու թե՛ ՚ի հայաս 654

Երկոչեցեր զճեռացեալսն ՚ի հար 240

Երբիւր կենաց՝ բաշխող շնորհց 446

Երնդրելիք ՚ի քէն թագաւոր փա 780

ան
 հա

ԳՃ
 ԳԿ
 ԿԷ

ԲՃ
 ԲԿ
 ԿԷ

Լճա

	Ծածինն սբ կոյս անսարահան տա	26
	Չ միածինն ՚ի հօրէ և լոյս փառց	529
ԲԿ	Ր ըզլոյս անձառ շնորհաց անձայ	483
ՏԵ	Ձգադար յերկինս օրհնաբանօղբ	610
	Ղերանել լիդ ամեն նեցուեն տիեզէ	37
	Ր ըզհօւր սիրոյ քոյ քս բորբոքէ	628
	Յիշեա զմեզ անբ փրկիչ մեր յոր	708
	Հոգոց փառսքեան : հանգստեան : անձանի :	
	Իաչի : փառս :	
ԴԿ	Սնձինք նըւիրեալք սիրոյն քի	491
ՏԶ	Հոգոց փառսքեան . հանգստեան . անձանի .	
	Իաչի . փառս :	
աԿ	Ղբեզ քաղաք ան և տաճար անա	505
ՏԷ	Ղաօր նոր ժողովուրդք ընդ երկ	342
	Ղ անմարմնոց հօգեղինաց դասա	155
	Պատգամ որեաց ան ՚ի վերայ հե	351
	Ր նախինաց իմաստութիւն որի	14
	Ր յերկնային զօրս անմարմնոցն	439
	Յորժամ յերկնից գոչէ փողն	743
	Նոր խորանիդ արեգահանն ար	341
	Եղան քո մք զօրութեց հաւա	552

Ըր ՚ի շէրինն այլակերպեալ ցու	511	<u>աճ</u>
Պատաճարի սրբուէն փառաց քոյ	551	<u>ՏԸ</u>
յսօր զանլակիղբն բանն որ յա	265	
() Թագաւորն փառաց քս որ վն	336	
() փառաւորեալն յամ արարա	805	
Ուրախ շէր յոյժ դուստրը սիօ ՚ի	267	
Ըր ՚ի քրօքէական կառսրդ հանք	434	
Չայն արկեալ կենարարին ամայ	739	
Պարմնացեալը ՚ի կուսէն նախա	85	
Ճառագայթ փառաց հօր սրդիդ	517	<u>բկ</u>
Որ պատուիրան ճշմարտութե	210	<u>ՏԹ</u>
() Ըհնեցէք ըզտր ընդ էրկնայինսն	185	
() Ըհնութի ՚ի բարձունս տնօրի	375	
Տաստատութի ՚ի իմ շէր տր և յոյս	821	
յսօր երկնայինքն ուրախացան	440	
Պաշտոյ է միածինն ժողով և փա	750	
Ուրախ շէր մայր ըստոյ մարիամ	168	
Եկայք ժողովուրդք ՚ի տաճարի	549	
յսօր որ էն ՚ի յերկինս բան և	520	<u>գճ</u>
Որ արարեր զօրութի զիմանա	186	<u>Ճ</u>
() Ը տիրանանս սա ՚ի քէն կարգել		

	() Թափառորն քս օրհնութեան Երզնակ	386
	Օրհնութի նոր օրհնեացութեան քս քս	828
	Քրեգանն արդարութեան քս ծառայել	444
	Ձայն մեծի զուարթնոյն և ի հըն	758
	Ք յեութեղ Ես ընդ հօր և սր հո	57
	Յսօր զընծան դասք հրեշտակաց	568
<u>դձ</u>	Երախ ըր սբ եկեղեցի՞ քանցի քս	526
<u>ձս</u>	Յսօր հրեշտակաց բաղմութեան	355
	Ք արժանաւորեցայք իկողումն	
	ուսաւորեաց երուսղէմ, զի հա	507
	Յսօր Խծութի զուարճանայ, նոր	508
	Ք արարեր զօրութեան զինանայեցն	186
	Ք ի Թեւ Թեւ աննիւթ սս	456
	Հանգստեան : Խնայել : Կատար :	
<u>դձ</u>	Յսօր ժողովեալ սրբառոյն ի միա	531
<u>ձբ</u>	Յսօր հրաշտակաց կոչմամբ հո	542
	Յսօր ընդանախամօրն երկանց բար	543
	Ք ի բարձրութիւն երկնից բարձր	19
	Երախ ըր մարիամ սբ Խծածին, զի	24
	Յսօր ըր սոյ մարիամ սբ կոյս, սր	58 և
	Յնարատ կոյս Խծածին մարիամ	80
	Հոգիւնդուրեան : Հանգստեան : Կատար :	

յսօր զանձառե լի ծնընդեան քոյ 537

ԷԿ

ընէւք գերարիին և օթարան 847

ՃԳ

Հոգիոյ փառսքեան : Հանգիտեան : Գործ :

յսօր հրաշափառ կոչմամբ հոգւոյն 542

ԴԸ

որ սիօն ծնեալ մանկունք սբ աւա 13

ՃԳ

ըրախ շէր մարիամ կոյս անապոկին 25

ճագումնն հրաշալի որ անյայտ էր 32

և աւօտ խաղաղուէ և արուսեակ 16

ճածին մայր շուսոյ սբ կոյս շուսե 81

ըրախսոցիր անձամին որ կուսուէց

Հոգիոյ փառսքեան : Հանգիտեան : Գործ :

ընէրայ վիմլե հաւատոյ շինեցեր 549

ԲԿ

ըսաչն կենարար որ եղև ը մեզ 560

ՃԵ

ը համագոյգ ես հօր և սբ հոգ 372

ընպատումն կառք անքրննե լի 566

ը յաթոռ վառաց նրստիա բանդ 373

ըրախ շէր եկեղեցի սբ ՚ի գալլա 267

Հոգիոյ փառսքեան . հանգիտեան . անձամին . Գործ :

ը զանարատ բաղէ կա քո ՚ի խաչին 552

աՃ

հրաշակերտ և զօրեղ վայտ խա 583

ՃԿ

նձառե լի երևումն երևեալ գրչ

	() Թագաւորն փառաց քս որ վն	336
	Նանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնա	328
	Պառ յանձն առեր արծ ելանել	801
	Ի խաչիլըն քս մեռուցեր ըզմահ	802
	Յայգւոյդ անմահու թե՛ ճաշակե	
	Հոգւոյդ փառսեան : Հանգստեան : Թագնի :	
	Քառս :	
դձ	() օրու թի՛ մը խաչի քոյ քս որ	556
ձէ	Թագաւոր քս էակից հօր և հո	411
	Որ կամաւ հօր զչարչրանս յանձն	394
	Ի խաչ ելեր բանդ արծ մարմնա	395
	Որ ՚ի յերջնից ՚ի հօրէ իջեր անրս	397
	Որ մահու խաչին խրոյ կենդա	836
	Նոյոյ սրբամառ թեան քս քս ՚ի	837
	Որ ի տխմանկ դառնուէ տրնկոյն	
	Հոգւոյ փառսեան : Հանգստեան :	
	Մայր ըստոյ մարիամ մը կոյս որ	581
բկ	Պայտըն կենարար որ եղև ը մեզ	560
գձ	Սրբու թի՛ սրբոյ շնորհեցեր	560
ձէ	Եղ քի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ	581
	Մուանեալ վայր գիտու թե ըզ	554
	Հոգւոյ փառսեան : Հանգստեան : Թագնի :	
	Քառս :	

Լրախ լեր սբ եկեղեցի : քանդին	563	բձ
Եսոր հրեշտակաց բազմու իքն	355	ձԹ
Ըբ արժանաւորեցայք ՚ի կոչու մն ուսաւ որեաւ երուսղէմ զի հա	507	
Եսոր անձու ին զուարճանաց , նոր	508	
Քրաչախաւ տեսու թի ՚ի կաթու	582	
Երգ-պատարներն : Հանգստի : Երգերի : Գրքեր :		
Նպատու մըն կատք անքրհնէ լի	566	բկ
՚ի Վերայ զիսի հաւատաց շինե	549	լ
Վկայք ժողովուրդք ՚ի տաճարի		
Ը ՚ի յեղինից իջեր բանդ արծեւ	367	
Վջեր արեւ մարմնացար ՚ի կուսէն	368	
Նեղին եղեալ մարդ , տեսեալ	824	
Երգ-պատարներն : Հանգստի : Երգերի : Գրքեր :		
Նապակեան սբ ըղիսաչն օրհնես	569	բձ
Եսոր խնդրի պատուանին փայտ	586	լա
Պաւ ինեցարք ՚ի խաչ քո՝ արարիչ	587	
Վջեր յերկնից օրդ լայ ազատեցիք	353	
Ըր կամաւոր խաչելու թիք քո ար	359	
Պանեաք ըզբեղ քս օր ՚ի խաչին	815	
Ըր զանարատ բազուկս քո տարա		

Տըւօղ խաղաղութիւնքս որ զգատ 816
 Լո՛վարայֆալարեան: Հանֆարեան: Եմֆաճնի: Գատ: :
 Բ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզ 573
 Վայտ կենաց որ փոխանակ մա 554
 Դուանեալ վայտ զխտութեան
 Նակից հօղ կանաւ որութիւն 376
 Գամբ բաղումոզորմ անժ. նայեա 378
 Բն անժ որ տարածեցեր զձեռս 380
 Դ խաչանիչ վայտէն զըզըզեցան
 Լո՛վարայֆալարեան: Հանֆարեան: Եմֆաճնի: Գատ: :
 Բըշանաւ ամենայաղթ խաչիւ ըզ 579
 Ելեղանքս ան զօրութեանց հա 552
 Զեր յերկնից որդի անլ մարմնա 346
 Բ խոնարհեցար յերկնից ՚ի հայրա 348
 Եր ազաւ որեաց ան ՚ի վերայ հե 351
 Բ ՚ի սկզբանէ իմաստութիւն հա 509
 Լո՛վարայֆալարեան: Հանֆարեան: Եմֆաճնի: Գատ: :
 Բ աչակերտ և զօրեղ վայտ իս 583
 Բ զանարատ բաղուկըս քո ՚ի իս 552
 Բուրբ խաչն օղնական հաւատա 553
 Եմֆաճնեւ ըզ հօր էակից: ՚ի իսաչ 332
 Բ խոնարհեցար ՚ի յերկնից և յձեր 333
 Լո՛վարայֆալարեան: Հանֆարեան: Եմֆաճնի: Գատ: :

ԳՃ

ԴԷ

ԱԿ

ԴԳ

ԱՃ

ԴԳ

Թ	Ր զամճային զօրութիւնք ծա	588
	Ձրագ. օրինացն մօտէ սիլու. ք.	462
Թ	Երանասհման ծովէն հօր գը. ք.	122
Թ	Տրաւ իրէցեր զորդ ի մարդկան	481
Թ	Չմիշատակ սրբոց մարտիրոսացն	696
	հոգեւորաւորան : հոն քառան : անճոճի :	
Թ	Ի վր լինի հաւատոյ հիման առա	506
	փոք հօր :	
Թ	Քր զարդարեցին տնօրինաբար	596
Թ	Մմարդարծ հողւոյն անօթք. ք.	123
Թ	Եսօր Է երկնային զուարթունան	481
Թ	Ր զարդարեալ գեղասցանծ վայել	95
Թ	Չաչեւիք ըզ. քէ զ արբարե խօսու	647
	հոգեւորաւորան : հոն քառան : անճոճի :	
	և խաչի : քառս :	
Թ	Յաղթօղ և սր հայրապետներման	600
Թ	Ր ընտրեցար ՚ի կոչու մն առա	103
Թ	Կովիւ ըաջ բանաւ որ հօտի ար սր	478
Թ	Եսօր ցընծայ եկեղէցի բնդ ան	488
Թ	Եսօր հրեշտակաց դատքն ՚ի յիք	718
Թ	Եսօր ցընծան դարբ առարեւոյն	448
	հոն քառան : անճոճի : և խաչի : քառս :	
Թ	Ր ցանկից ստեղծեր ըզ պաշտօ	610
Թ	Իր օրհն ՚ի հրեշտակաց անդա	184

ակ
 շէ
 ակ
 շէ
 քի
 շէ
 քի
 շէ

Իսկ ՚ի Սարտիրոսաց տօնան . Ե՛ շարական
 յա՛ւուր ձայնէն ասա զօրհնութիւն . և
 ան շարական յա՛ւուր պատշաճէն : Թէ
 երկու շաբաթի իցէ , հրեշտակաց ասա .
 Թէ դ՛ շաբաթի , մարդարեւ ից : Թէ հինգ
 շաբաթի , առաքելոց . Թէ շաբաթի , ան
 սոց . որոց և լինիցի : և զկնի , հօգւոյ դա
 շատեան : հանգստեան : անձամբի : խաչի .
 փառք : Իսկ յորժամ յա՛ւուր պատշաճոյն
 ոչ գտանիցի , դու յանցելոյն և կամ յա
 ռաշակայօրէն ասա . զօր և կամիս . բայց
 ըզխորհրդաւ որան համեմատեալ ըստ
 շաճին և ըստ խորհրդոյն :

Ի ՚ Բողոքից և Կոնստանդնուպոլսոց :

աճ	շարականք . 109	հարցք . 22
ակ	շարականք . 88	հարցք . 20
բձ	շարականք . 98	հարցք . 20
բկ	շարականք . 99	հարցք . 16
գձ	շարականք . 137	հարցք . 26
գկ	շարականք . 78	հարցք . 10
դձ	շարականք . 178	հարցք . 39
դկ	շարականք . 173	հարցք . 37

Ի ինին բովանդակ հարցքն . 190 .
 և շարականք . 960 : Իսկ հարցք , և
 շարկեր միանգամայն լինին . 1150 :

Հայն փիւս աշուղի օրոս :

Քիչ ՚ի զասկէն մինչև ուր և իցես, և
 էրթ ը ը. և որ մնայցէ, աւել ձայն իցու
 ւն ւն. սկսեալ յաւանին ձայնէն. ուր
 թիւն դադարեացի, յայն՝ ձայնով իցես :
 Բայց զզասկէ օրն ևս ՚ի հետ կալ :

Եւ յայն էն առաջի :

Ձաջին ձայն : աձ Երրորդ ձայն : գձ
 Ձաջին կողմն : աի Կ առ : գի
 Զրկորդ ձայն : բձ Զորրորդ ձայն : դձ
 Ըագ կողմն : բի Կ երջ : գի

Եւ անսխաղից շարիանաց :

Շշա	խուհնձ	ճ	հուհայ	Յ
վուշ	վերնախաղ	Դ	շարի	Ն
բութ	նեքնախաղ	Մ		Բ
պարոյն	բենկորձ	Բ		Բ
երկար	խտարավային	Յ		Բ
ուռ	ծնինհր	Յ		Բ
ուր	էկորձ	Բ		Բ
թուր	ձաիորձ	Բ		Բ
ծուհի	խուհ	Յ		Բ
թաշա	վաթուր	Յ		Բ
պարակ	քարքաշ	Մ		Բ

ՄԵՆ Ի ԵՒԻՄԱՆՏԱՅԵ ԹԵՐՈՅ ՂԱՅՈՒ ԷՐԻՒ ԻՐՈ՛ շԱՐԻՄՈ՛Ց
ՅՈՐԻՉԷՅԻՑ , ՉԼ՛Ք ՏԵՄԵՆ . ԵՒ ՇԱՅՈՅ ԼԻՒՆԻՑ , ԴԷ՛
ՅԱՆԴԻՄՉ ԴԻՅՈՒՑ ԾԵՂ :

ՊԵՒՐԷՆ ՊՅԱՅՈՅ

419 ՍԵՐԵՆ ԻՆՍԱՏԱԿ ԵՂ՛ՆԱՄԷ ՇԱ
ՔԱԹԵԿԱՆ ԿԱՐՁԱՆ :

468 ՄԵՆ ՍԵՐՈՍԿ , ՉԼ՛ՍԿԱՂԼԱՄ
ՄՈՒԹԵ ԿԱՐՁԱՆ :

485 ՄԵՆ ՍԵՐՈՍԿ ԵՐՏՈՐԵՆԱՅԻՆ , ԸՊ
ՇՆՆԵՂԵԱՆՆՆ , ՉԼ՛ՆԵՏԱՅՈՒՍ
ՅԷՐՆ . ՉԼ՛Ն ԸՆԴՈՒՄԱՅԻՆՆ , ԸՊ
ՎՅՈՒՆԱՆ ՍԱՄՅԻՆ ԱՍՏԱԿԵՐՆՆ ,
ՉԼ՛ ՇԱՐՈՒԹԵ ԿԱՐՁԱՆ , ՉԼ՛ՆՆԱՏԻ
ԿԱՍԱԿԻՆ , ՉԼ՛ ՂԱՐԴԱՂԱՍԻՆ ,
ՉԼ՛ ՍԵՐՈՍԿԱՅԻՆ . ՉԼ՛ ՇԵՍԵՆԱՅ
ԱՍՏԱԿԵՐՆՆ , ՉԼ՛ ՇԱՄԷ ՍՈՆԻՅ
ԿԱՐՁԱՆ , ԵՒ ԱՅԷ :

493 ՇՅԱՆ ՍԵՐՈՍԿԱՅԻՆ :

551 : I Լ՛ՆԱՆՈՒՄ ՇՅԱՆԱՅԻՆ , ՉԼ՛ ՇՅԱՆ
ՆԱՆՆ . ՉԼ՛ ՂԱՐԴԱՂԱՍԻՆ . ՉԼ՛ ՂԱՐ
ՊԱՅԵԱՍՏԻՆ , ՉԼ՛ ՂԱՐԴԱՂԱՍԻՆ ,
ՉԼ՛ ՂԱՐԴԱՂԱՍԻՆ . ԵՒ ՉԼ՛ ՂԱՐ
ՆԻՆ : ՉՈՐՍ ՍԵՐՈՍԿ ԵՒ ՍԵՐՈՍԿ
ՆԱՅԵՈՅՆ ՍԱՆ :

629 78 Տի Կովիտասն յԱրագածոտնէ,
զհախիսիմեանց Ինճիւնքն և ըզ
հարչն :

660 109 Սահակ ձորովորեցին, զԱյա
շին, և զԱյկեղեցւոյն :

721 171 Յօհան օճնեցին, զՍեղաք
յամեհայնին :

914 364 Ստեփաննոս սիւնեցին զԱրագ
օրհնութե զեօթն ձայնին :

1015 465 Պետրոս գեղարարձն, զհան
գասեան, և զՍարաիրոսայն,
և սգբազու ճա'ի Սանկոեացն :

1050 500 Պրիգոր մագիստրոսն, զորս
լաս պատկերին :

1064 514 Պրիգոր վկայասէրն, զՍյոր
հաւրդն անձառն, և զՍեծա
հրաշն :

1164 614 Սերսէս Ալայեցին, զԱրագ
օրհնութե զվառի ձայնն, գուցե
և զհասայն ձայնան. զԱլինուէ
ացւոցն. զՋաղիլարդի հրցն,
զհօղւոց պատեան չորս պատ
կերան. զերկու պատկերան
Սարգսվառին. զերկու պատ
կերան

կերան Փոխման . զՏրեշտակա
 պետացն . զԼոթանասանկցն .
 զՍևոնդեանցն . զՍարգիսի
 քն ճնցն . զՍորահրաշն . զՍայ
 եաղ սիրովն . զՍքէն հայ
 ցեմբն . զՍրեադալի շարկնան .
 զՍրհնեմբ զքեզն . զՍյսօրան
 ճառն . զՍքարչականն . զՍճա
 նեզն . զՍըսհայցից Ախրակե
 իցն ամ . և ըստ ոմանց՝ զԳր
 Յակօբայն ևս :

1176 626 Սերսէս լամպրօնացին , զՍյս
 օր յարեաւն . զՍորոդեալ
 կղզիքն , և զՍառանցն :

1265 715 Սարգան վարդապետն , զՍր
 նախիմացն . զՍյանասհման
 ծովէն . զՍադգմանչացն , և
 զՍնթառամ ծօղիկն :

1267 717 Յակօբ Ալայեղին , զՍըգե
 ցեքն :

1297 747 Յօհաննէս սլըւզն , Սր զըյս
 անճառն զշարկնն Սերսիսի :
 Սրիդոր սելուացին , զՍքե
 դականն :

Յիշատիւրան Տղայն և Տղաշոյ
 Երբինդիս :

Սպաստանասոյց Ե նորհիւ Լ՛մենա
 զօրին Լ՛յ, և օժանդակու թք
 խնկանունէր մաղթանայ սքյն

Պարիգորի Լ սւասւորչին մերոյ Իկատա
 րու մն եղև բերեալ Տպագրուի Լչրա
 ժըշտական հոգեշնորհ սք Տառիս Ե ս
 րակնոցի : Ընդ հովանեան Լ սւանկար
 երկնաքատակ Լ՛թուոյս սք Լ՛ջմիածնիւ
 Լ՛անորոյ անհաս դոհուք փառք և
 երկրպագուի սրչառօն և պատիւ նոյնոյ
 Լսանձնեաց և Լ՛իարուև Լ՛թու թէն՛
 մշանջենաոյս փառք անեցելոյ Ի հրարուև
 լուսաճեմ անմահ դասուցն վերնակա
 նայ , Ի յանդրան յաւիտեանս :

Լ՛յն :

Լ՛րդ՝ որք հանդիպիք Լ՛ճայնոյ երգարա
 նիս , և առաւել որք վայելիցէր զար
 հոգւով և մտօք երգարանու թք օրհ
 նելոյ զբարձրեալ փառաւորեալն Ի

հրեշտակաց զամենամբ զԱրրորդուին,
 աւբերեալ 'ի ձեզ զնմանութիւն Երկնային
 զուարթնոցն, փառաբանիչք հրաշափա
 ռադոցն Տէրուէն լինելով, հանդերձ
 մտերիմ և վայելուչ գովասանութիւն
 աւերանելի և երջանիկ Աբս' առ յաւի
 տենից բարեհաճոյացէլն նմա. շնորհա
 զարդ դասք Ակեղեցականաց, յիշեալիք
 յարժնաւոր մաղթանաձեր սեռն սիրով
 'ի միտս բարիս զկառուցոյն Տպարանիս
 և զհոգացոյն ամ հանդամանայն՝ զյոզն
 երախտ բարեյիշտակ Տբ Ամէն սրբա
 զան Աթուղիկան զփոխեցէլն առ Ան:
 Ինչ նմին և զՍուղայեցի Աջաջա
 նեան չակիկեանց լուսահոգի Գրիգոր
 աղայն Աիքայելեան, հանդերձ ամ
 նորայնովքն, և կենդանի քերքն նորին՝
 բարեպաշտու հի Ա իպիտայիւն:

Եւ անաւանդ՝ յիշեալիք զկատարեալն
 Ամասիրութիւն և բարեպաշտութիւն,
 և զառաւելեալն բազմազան բարեգոր
 ծութիւն, զառատ պտղաբերն յեկեղեցի

Գարահնոցս, որպէս և ՚ի սկզբան անդր
 նշանակեցեալ է: Ար և բարետենչ բաղ
 ձանօք խնդրէ զայլ և ս հարկաւ որաւոցն
 գրեանն տպագրել տալ ՚ի սբ Եթուոռն
 յաննահ յիշատակ իւր և իւրոցն: Առոյ
 յիշատակն օրհնութիւն Եղիցի: զուխտ
 նորա ՚ի փառս իւր ընկալցի ՚Աս, և զխոր
 հաւրդս նորին կատարեացի, և զփոխա
 րէնն կամաւ սրական տրոց նորա, բազմա
 պատկապէս հատու սցի, ինքեան և իւրոյ
 նոցն յաստիս և ՚ի հանգե ընտալ կեանսն:
 Կամարեացիք արժանիս յիշման և զվար
 պեա (Կարու թին) զնկարիչն և քանդա
 կիչն պատկերաց՝ ծաղկանց և բողոջից
 Կրոյ սբ Կրքոյս, և զսիւսատակիցն ՚ի
 սրբագրուի կատարեացցն շարուածոյ
 զնր ի յաջատուր քահանայն: Անդ որս
 և զգրաշար տիրացու Եղեքսանդր սար
 կաւագն, և զոյլ աշխատեալս ՚ի ապա
 գրութի սորին: Անդ որք յիշէք, Եղիցիք
 յիշեալք ՚ի ՚Ասն ողորմութիւնն:

Ա. Ե. Բ. Պ. :

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԻՍՏՈՍ